Ion Coja

ŞEITANII

PARIS BY NIGHT

★ ★

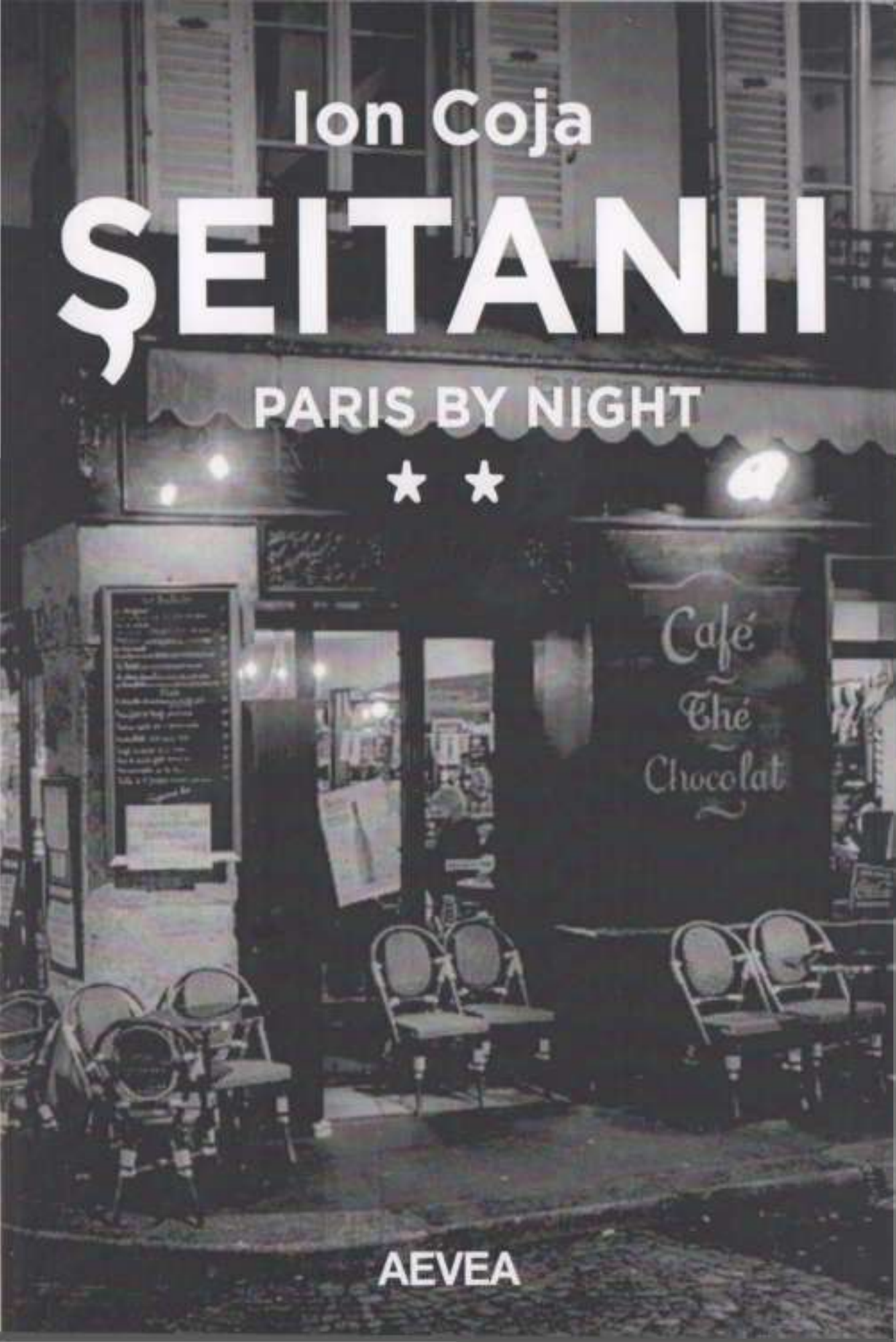

AEVEA

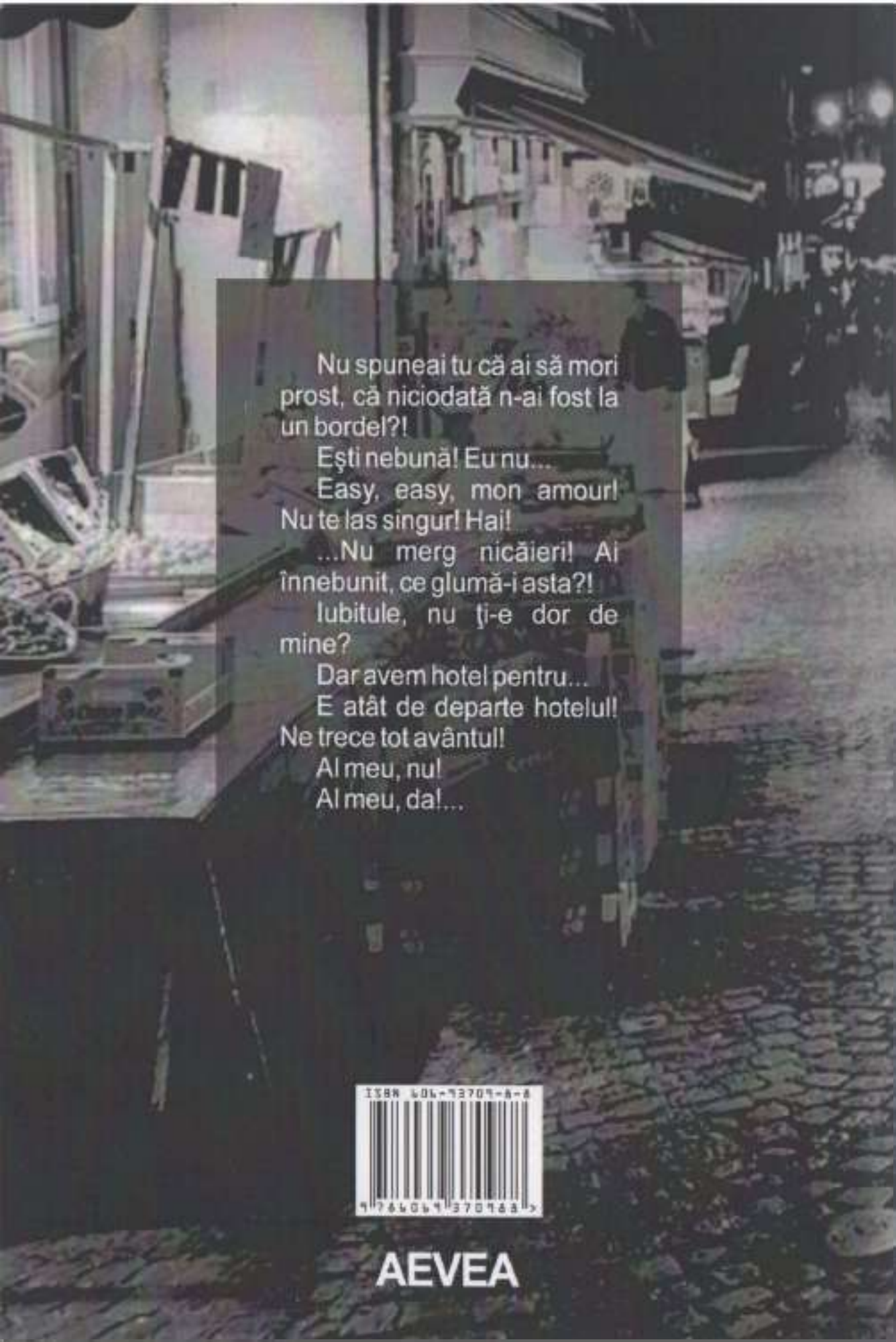

Nu spuneai tu că ai să mori prost, că niciodată n-ai fost la un bordel?!

Eşti nebună! Eu nu...

Easy, easy, mon amour! Nu te las singur! Hai!

...Nu merg nicăieri! Ai înnebunit, ce glumă-i asta?!

Iubitule, nu ţi-e dor de mine?

Dar avem hotel pentru...

E atât de departe hotelul! Ne trece tot avântul!

Al meu, nu!

Al meu, da!...

ISBN 606-93709-8-8

AEVEA

Coperta: **Ion Aurel COJA**
Tehnoredactare: **Adrian STANCIU**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
COJA, ION
Şeitanii / Ion Coja. - Bucureşti : Aevea, 2015.
3 vol.
ISBN 978-606-93709-6-4
Vol. 2. : Paris by night. - 2015. - ISBN 978-606-93709-8-8

821.135.1-31

© Toate drepturile şi responsabilităţile asupra conţinutului aparţin autorului

Editura AEVEA
E-mail: edituraaevea@gmail.com
Tel.: 0744.90.38.90
021.222.81.00

Tiparul executat la S.C. SEMNE '94 S.R.L.
Tel.: 0744.35.70.28
021.667.08.20

ION COJA

ȘEITANII

VOLUMUL II

PARIS BY NIGHT

roman

Capitolul 1

Rue Mouftard

Așadar, mă întorceam acasă. În avionul ăsta, de care iar o să mă mir, ca prostu', cum de se va ridica ditamai huiduma de la pământ, „de la sol", că-i mare cât un bloc cu patru etaje din Drumul Taberei!... Mă va duce peste ocean mai întâi la Paris, mai exact spus ne va duce, pe mine și pe Sve a Parigi, de acolo la Viena, poate cu trenul, ca să-mi recuperez machina doldora de daruri multe la fetițe și băieți, și fuga-fuguța cu ele acasă, unde se pune de-o bubuială mondială anti-ceaușistă, iar eu voi avea sarcină istorică să-l avertizez pe împricinat, că nici nu știe ce pierde dacă mai rămâne cel mai tare din parcare... Asta, desigur, dacă băieții de la Paris mă vor convinge definitiv că fiara chiar trebuie protejată... E pe cale de dispariție! Cică așa e și ecologic!...

Auzi la ei! Eu să-l salvez pe... pe... Ceaușescu! Mi-e și rușine s-o spun... Poate că ar trebui să afle măcar ei ce nu i-am spus Șeitanului ăl bătrân! Mda! Dacă va fi să conteze cum că și cum am vrut eu să-l terminărescu pe Ceaușescu, e drept, cu ani bunicei în urmă!... Ce ani frumoși!... Mă găbjeau băieții cu ochi albaștri de nu mă...

Şi, uite, domnule, abia acum, în clipa asta, îmi pare bine ca lumea că n-am făcut-o!... Cu cine mai era acum Sve, săraca?!... Nici măcar în avionul ăsta n-ar mai fi fost! Cine ştie pe unde, cu ce nasol, iar de mine nici că păsându-i, neavând nici cea mai mică idee!... Nici măcar ce-a pierdut...

...Nu le dau nici lor, nici mie prea multe şanse, dar sunt obligat să încerc, i-am promis mareşalului – ce mi-o fi venit să-i spun aşa unchiului Sam?! „Mareşalul?" Cu gândul la Antonescu, probabil. Despre Antonescu nu mi-a spus mai nimic, m-a expediat la Paris, la Biserică, aflu acolo tot ce-mi trebuie din tot ce mă interesează. „Prea multe te interesează!" mi-a mai spus o dată, la despărţire. „Şi de ce e rău?!" m-am prefăcut eu că mă mir. „Te expui prea mult! Alege-ţi subiectul şi nu te apuca de altul până nu-l epuizezi pe primul! Ca şi cu adversarii, ia-i pe rând, nu toţi deodată!"

Viaţa e scurtă, nene Dumitre!

Eşti lacom, văd eu, nesătul, eşti bolnav după... după viaţă, mă, băiete! Boală de familie! Şeitan-oglú ce-mi eşti!

Asta cum vine?, mi-a venit să-l întreb, dar am tăcut, să văd ce mai zice neîntrebat de mine. A repetat, îi făcea plăcere ce zisese: „Nu ai leac! Aşa suntem noi de neam, toţi şeitanii..."

Iar printre ultimele cuvinte, când a priceput că la Paris merg însoţit de minunea blondă, nu m-a dojenit discret, cum mă aşteptam, ci s-a uitat lung la mine, aproape înveselit: „Mă, nepoate, să ştii că eu cred în excepţii! E timpul să mai joace şi pentru noi zarul! ...Ştii din ce e făcut zarul! Din os de... de muiere fainâ de tot!" Îi tihnea încurcătura în care mă băgam! Bagă-te, nepoate!, am auzit un glas ancestral!

Mă uit la muiere, n-o să ştiu niciodată la câte s-o fi gândit ayatolahul când mi-a urat ca dumneaei să facă o excepţie cu mine... De parcă ar fi rugat-o mai înainte, între patru ochi, muiere fatală şi fainâ ce-mi eşti, cu nepotul Oane Şeitane te rog să faci o mică excepţie... E prea crud! Are toată viaţa înainte şi uită-te la el cât de mult îi place s-o trăiască... Ar fi păcat să-l... Şi mai ales ar

fi păcat de tine, frumoasă şi muiere cum eşti, să umbli cu... Fii ce pari că eşti, că pari tare fainã!...

Iar ea i-o fi răspuns că câteodată aparenţele nu înşeală, domnule Şeitan. Ca şi în cazul dumneavoastră. Suntem atât de puţini cei care arătăm aşa cum suntem!...

De aceea a evitat moşul cuvîntul prea dur, nu a citat exact din lirica românească: „os de curvă"! ...Nu i se potriveşte Sveiţei. Mă uit cu coada ochiului, nu, nu are nici chip deânger, ci de femeie împlinită, plesneşte de promisiuni, de parcă mi le-ar mărturisi fără voia ei în somn... Când se va trezi, o voi întreba dacă m-a visat... Dacă nu cumva a avut un vis erotic...

Cum ţine gura întredeschisă şi parcă ţinându-şi răsuflarea, nu pare să fie altceva!... Ochii închişi i se strâng ritmic, în ritmul acela, şi mă trezesc fredonând Boleroul... Se simte privită impudic şi pare că se scutură de vis şi de privirea mea, schimbând partitura...

O văd prima oară dormind şi privind-o am pentru prima oară certitudinea că femeia asta va fi a mea în toate felurile, inclusiv sub forma de capitolul cel mai... cel mai... din romanul vieţii mele... Felicitări, cucoană! Nu prea îţi dai seama ce te aşteaptă...

Dar nici chip de Veneră nu are!... Nu o să-mi pierd eu capul, cu uzul raţiunii cu tot, cum, probabil, se temea dragul de Nenea. Doarme... Aşa, cu ochii închişi, nu-i cine ştie ce de capul ei! Uşor vulgărică... Chiar! Pare o oarecare. Poate şi pentru că e obosită. Ea s-a plâns, că ar vrea să doarmă chiar tot drumul... Să o scuz!

N-am de ce. Îmi convine şi mie! Să visătoresc privind-o lung, fără sfială, aşa cum n-am mai privit-o niciodată, ea dormind şi eu cercetând-o. Linii şi contururi banale. Ambalaj de larg consum! Zău! E limpede, e ca în basme, şi numai când deschide ochii e de rău, privirea este otrăvită, otrăvitoare, fărmecătoare, fatală, decisivă, punct ochit, punct incendiat!...

De privirea ei să mă feresc?

Dar tocmai ochii ei m-au atras și abia după am putut constata că și suportul pe care Dumnezeu montase felinarele, inclusiv piedestalul, era de nota zece, zece cum laude și cum balele mele, pe care mi le înghit de vreo două săptămâni, ca un dulău în călduri, acirând la codârla ei... Amușinând cu îndârjire! Iar ea, nimic...

Nimic-nimic până deunăzi, când, neinvitată, nici prin cap nu-mi trecuse, a decis să meargă cu mine, via Paris, în România aia ciudată, unde acum revine, dar îmi ascunde o parte din motivele adevărate. De ce? De ce revine în România și de ce îmi ascunde parcă de ce?... O fi și chestia cu Sida, dar e subțire. Nu poate fi numai asta! Altceva o mână în luptă. Oare ce?!

Nu cumva... Mandea? Măndelul!... De ce nu?! Comparativ cu bărbată-su, cât am văzut eu în cele câteva poze, băiatu' n-are treabă! Rezist la orice comparație! Mai ales că adversarul este mort, mort mort de câțiva ani buni! Iar eu sunt foarte viu!

Poate că ar trebui să știu câți. Câți ani sunt de când este văduvă, văduvie albă, castă, așa mi-ar plăcea, să-i pun eu capăt aici, la Paris, s-o încep eu, din nou, ca lumea, à Paris! Orașul desvirginărilor și dezvăduvirilor fără dureri, greață sau regrete...

Am bani și de un hotel mai acătării, Nenea mi-a umflat buzunarele de marangoți! La ce s-o fi gândit când mi-a făcut cu ochiul? Complice! Cred că i-ar fi plăcut să pună și el mâna la trebușoara aia gingașă ce o am eu de dus la capăt în Urbea luminilor și a amanților fatali. Oane și Svetlana... Tristan și ...Mata Hari?

M-am străduit să nu fac niciun gest cu conotație de-aia, erotică, impudică. Nici cea mai mică trimitere la ce va urma! Așa simt eu că se simte ea cel mai bine să fie tratată, fără niciun gând la ce va fi, spus pe față sau măcar aluziv la ce va să se petreacă, e lucru sigur că-i a mea, vere, că-s al ei, al tău sunt, fetițo!, gata!, ne suntem unul altuia și nu ne facem nicio grijă pentru detaliul, flecuștețul aș zice, formalitatea fiziologică, pe care încă nu am

îndeplinit-o, ca şi când e mult mai important ce s-a întâmplat deja până acum. Şi chiar e!...

....Ce? Cu ce oare am făcut-o să cedeze, căci e limpede, a cedat, în mintea ei s-a tot culcat cu mine, poate că şi acum, în somn, cine ştie ce drăcării m-a pus să-i fac... Vom fi ca două păsări sub o streaşină de stuf în toate zilişoarele astea ce le vom petrece la Paris...

Atenţie! Să nu mă grăbesc cu întorsul acasă, căci iată, rana din pulpă nu prea mă lasă... După, atunci, la Bucureşti să vedem cum va fi, căci, domnule, mi se cam face şi dor de acasă, ca să nu zic chiar de nevastă, că şi-o ia în cap dacă află! O să le fac cunoştinţă?... Sve şi Iu... Iu şi Sve... Care pe care?... Parcă mi-ar plăcea să se cunoască. Competiţia este mama progresului, a mai binelui... Sunt sigur că se vor plăcea... Ciudat... De ce iar îmi vine să zic mi-ar place şi se vor place, în loc de plăcea, cum îi învăţ eu pe alţii că este corect?!...

Mi-a cerut creştina să-i mai vorbesc şi pe româneşte, să înveţe un minimum necesar... Cu asta m-a dat gata şi am cedat, pentru mine acela a fost momentul deciziei definitive: o să mă las iubit de această tovarăşă de drum la orice oră din zi şi din noapte, în toate felurile în care va fi să viseze la ce se poate întâmpla între un bărbat şi o femeie. O fi ştiind tot? O fi aflat? O fi avut de la cine?... Eu ce-aş mai putea-o învăţa? Sau ea pe mine, te pomeneşti...

Doar atât am băgat, când stăteam la rând să ne ştampileze ăia biletele de ambarcare şi momentul era cum nu se poate mai ne, mai ne-potrivit. L-am ales special: Ştii ce te rog? Şi ea făcu nişte ochi, ochii ăia... Mari, amabili... Cred că mi-ar fi mai uşor să-ţi zic Sve, Sve în loc de Svetlana. Se poa'? ...De ce? De ce e mai uşor?, păru posesoarea mirată. Pentru că eu, stimată lady, în gând ţi-am spus mereu Sve. De când te-am cunoscut! Şi nu mai suport să gândesc una şi să spun alta! Căci eu aşa sunt învăţat, de la mama de acasă, să vorbesc cum gândesc... Iar cu tine aş vrea

să fiu sincer-sincerel, cum n-am mai fost cu nimeni! Sută la sută! Mie-n sută!... Te superi, Sve?

Cum era să se supere?!

Am tras la hotelul pe care îl rezervase ea, bălaia Sve, încă de la New York. Telegrafic. Nu știam că de la ziar îi rezervaseră o cameră, ne-au mai dat una, pentru mine, la alt etaj, nu aveau liber decât de-a doua zi un apartament. Un apartament? Nu-mi venea să cred că am auzit bine! Ea, fratele meu, l-a cerut... Un a-par-ta-ment!... Mie nici nu-mi trecuse prin freză! E bine și de mâine, a zis. A zis Sve!.. Către consiergerie. Iar mie: câte zile crezi că-ți trebuie să stăm, să stăm a zis, la Paris?

Nu știam. Trebuia să dau câteve telefoane, depindeam de alții. Am dat telefon mai întâi la Grigore Malcasian. Cu Sve de față, ca să știm ce program ne facem. Dintre toți legionarii parizieni, armeanul mi se păruse cel mai adăpat la realitate. Era prea târziu ca să ne vedem peste un ceas-două. Am lăsat pe mâine, la biserică. A zis că-i caută el pe ceilalți, pe toți. Pe Bacu însă am ținut să-l sun eu. A percutat imediat, ia metroul și peste o oră va fi la hotel. Poc!, telefonul. N-am mai apucat să zic nimic. „Tu l'as voulu!", a comentat Svetlana, pentru prima oară cu un aer cochet. Adică făcând un botic mic-mic de tot și bosumflat...

Ia te uită ce înseamnă efectul Parisului! Adică ea e pornită în seara asta pe lucruri mari, alea, așteptatele îndelung, care nu-s deloc detalii, domnule imbecil Ioane, iar eu am fost încă o dată un mare dobitoc!... Prima grijă, la Paris aterizat, să mă întâlnesc cu niște moși bășinoși... În loc de Paris by night cu Sve atârnată de brațul meu prin Cartierul Latin! ...Numai că de data asta mi-a spus-o ea, în față, de la obraz, cât sunt de... de anormal! Are dreptate! Pun mâna pe telefon și-l sun din nou pe domn Mituș, să amânăm întâlnirea de la Teheran. Prea târziu. Plecase vulturește, ca din pușcă, să nu rateze ce? Discuția cu mine, între patru ochi? Vom fi șase! Are oare ceva să-mi spună fără martori? Nu vrei să cunoști un ins nemaipomenit?, încerc

eu să dreg lucrurile. Cel mai grozav român de la Paris, din toată Franța!

Cel mai teribil român din Paris nu este domnul Sioran?!

Sioran?... Ah, Cioran!... Nu, nu Sioran! Dumnealui Dumitru Bacu face cât trei Siorani de-ai tăi la un loc! E cu totul alt aluat.

Înțeleg că aveți de vorbit lucruri foarte importante! Aș fi din altă piesă! Rămân aici!

Ce este important numai pentru noi doi, vorbim pe românește, ca tu să nu pricepi. Regula asta a acceptat-o și machedonul, vădit nemulțumit de prezența amorocancei. Ești sigur că nu știe românește?

...A trebuit să mint și să dau vina pe Șeitanul cel bătrân, el mi-a pus-o în cârcă s-o car până în Țară. „Trebuia să-mi dau seama."Adică? „Nimeni nu l-a văzut pe domnul Șeitan la Paris de două ori cu aceeași femeie!... Cel puțin așa zic camarazii săi! E o legendă printre ei. Eu l-am cunoscut mai puțin, o singură dată! E în putere, zici?"

Nu știam ce să fac cu... Nici măcar când Bacu s-a mirat puțin de numele rusesc al intrusei. Dacă-i mai spun că e și evreică... Și am mințit iar, prin omisiune...

Băiat simțit machedonul, discuția nu a durat mai mult de-o juma de ceas, urma să o reluăm la biserică, mâine, probabil după prânz. Să vedem la ce oră ne convoacă Malcasian. Fă-ți toată ziua liberă și vino singur. Singur, nicio problemă!... M-a pus în temă cu niște certuri care au apărut la Biserică, nu e rău să știu! Ba e rău! Și cel mai bine e să nu le dau nicio importanță.

N-a avut timp să afle prea multe despre Sve, nici măcar nu a încercat. A vrut doar să audă din gura mea dacă mă prind lor tovarăș... Mă rog, camarad... Dar nu ca să-l dăm jos pe nebun, cum ne gândisem cu ani, vreo cinci, în urmă, îți mai aduci aminte?! Ci ca să-l salvăm, să-l punem la fereală de nenea ăia cei răi!!... Și-a adus aminte, cu inevitabilul haz de necaz, acum umblăm noi să nu-l termine alții, să le dăm peste mână... Ce ciudată e viața!

Eu încă nu sunt convins că e bine ce facem!...

Ia-o ca pe un ordin! Primești să primești ordin de la domnul Șeitan? Nu primesc ordin de la niciun domn! Dar de la nenea Mitică, fratele cel nebun al tatii, Șeitanul cel mai... mai al șei-tă-nu-țu-lui, n-am încotro!... Îl urmez până-n străfundul Iadului!

– Ușurel, palicare, ușurel! Nu de Iad e vorba, că nu omori pe nimeni! Dimpotrivă, împiedici o crimă nelegiuită!

– De ce nelegiuită?! Când am vrut s-o facem noi, nu era nelegiuită!

– Non idem est si...

– ...duo dicunt idem!

– Văd că eziți...

Nici vorbă! Fac ce e de făcut! E lucru hotărît! Merg pe mâna voastră, știți mai bine decât mine pe ce lume trăim! N-o s-o fac însă cu prea multă convingere. Are vreo importanță?

E bine când faci ceva, ceva atât de important, să fii convins că e bine ce faci. Asta te ajută mult! Îți dă idei, avânt! Elan! Elanul este esențial!

Să vedem, poate veți reuși să mă prelucrați cum trebuie până la plecare. Nu mă opun! Convingeți-mă!

Deci o faci?

O!

Nu aveam nicio îndoială... Dar ce șanse îți dai că vei reuși?! Cum îți apreciezi potențialul, nu depinde numai de tine!

Deși eram cu capul numai la ce urma să se întâmple după retragerea musafirului poftit și nedorit – la un moment dat mi s-a părut chiar că pe sub masă pantoful Sveiței îl căuta pe al subsemnatului..., sau poate nu m-am înșelat... totuși am reușit să spun fraza cea mai cu miez a întâlnirii, pe care urma s-o mai spun de câteva ori, la fiecare întâlnire a guvernului în exil, devenind principiu al întregului proiect:

eu pot garanta că voi face tot ce-mi va sta în putință, poate chiar și ceva în plus, dar nu știu dacă va fi de ajuns. De aceea

cred că, chiar dacă vi se pare că aţi făcut prin mine cea mai bună alegere – şi nu vă contrazic!, mai trebuie pregătite şi alte cartuşe, să punem la undiţă mai multe cârlige. Să mai fie câţiva nebuni, să ştim sau să nu ştim unii de alţii, dar mai mulţi, măcar vreo patru-cinci, nu ştii de unde sare iepurele, care să încerce şi ei să ajungă la Împăratul... Împărate luminate, avusei o iapă chioară, chioară cum era, îmi făceam treaba cu ea! Hoţii mi-o furară, îmi dai voie s-o caut în împărăţia ta?

...Dacă e cu aluzie la to-va-ră-şa, află, tovarăşe, că nu permit!...

În principiu e corect ce spui, despre asta am putea vorbi mâine la Biserică. Chiar neapărat să vorbim!...

Vorbim mâine...

Mă bucur, domnule profesor, că nu te dai la o parte, dar nu-ţi face alte griji, avem informaţii complete, este cea mai bună soluţie. Ba chiar unica!

Nu am întrebat care sunt grijile mele şi nici care este soluţia, aveam nevoie de detalii, dar le puteam lăsa şi pe mâine, în capul meu vâjâiau deja alte ...alte detalii, alea, şi încercam disperat să nu le vizualizez prea detaliat ca să pot auzi şi înţelege ce-mi tot spune bietul om, nu avea nicio vină că eu am... M-am surprins că nu-mi mai venea să-i zic Sve, ci întreg numele, Svetlana, oricât era de lung, era clar că nu era destul de lung, dar totuşi, cât de cât, cât picioarele ei dezvelite amândouă de atingerea mea... Doamne, ce... Ce zice domnul Bacu? Abia puteam să-l mai urmăresc. Alo!

Îmi trebuia un nume mai lung. A cărui rostire calmă, de stăpân, să dureze cât mângâiatul coapsei prelungit până la vârful degetelor înmiresmate roz ca nişte petale de... Sveltaneţea sa a mea... Da, cam asta ar fi durata optimă, de la şold pe Argeş în jos... Mai rămâne de stabilit când, momentul, când credeţi că se va întâmpla? ...În noaptea asta, domnilor! Contaţi pe Bentea carcaliul! ...Domnule Oane, respectele noastre! Dar este voba de altceva, când se va întâmpla...

Cică au un congres în noiembrie! Momentul cel mai bun ar fi înainte de congres... Ăla-i momentul...

Unde dai și unde crapă!... Momentul este în noaptea asta, domnule Mituș! Imediat după ce te-ai cărabănelul de aici!...

Să știi că deja mă gândesc la propunerea dumitale, nu e rea deloc!

Care? Dar tac, să nu se lungească discuția. Dă semne că în curând se va ridica din fotoliu... Sunt mulțumit să te văd neschimbat! Ba, la drept vorbind, schimbat în bine. Semn că mi-a priit cursul de reciclare de la New York. Cum să nu-mi priiască?!

Deci înainte de congres? Sau chiar la congres! Al nu știu câtelea al PCR! Ar fi cel mai bine el singur, însuși el să-și anunțe retragerea cu torțe! Le-ar dejuca toate planurile!

Ale cui?

Mai întrebi?! ...Bine, vă întreb și mă lămuriți voi mâine și poimâine și răspoimâine și la mulți ani, dar în seara din noaptea asta alte lucruri se vor petrece, știute doar de neiniția ții cei doi care fremătăm, domnule Bacu, în proximitatea dumitale, mi-ai fost atât de drag, dar dacă ne luăm la revedere în următoarele cinci minute ești al meu in aeternitate, căci pe lumea asta nu este numai Ceaușescu, iar informațiile sigure cu care mă legați de mâini și de picioare, da, istoria mă pasionează, dar nu v-am cerut decât să aflu ce și cum a fost cu Iorga, cine l-a omorît.

Cine?

Mai mult nu m-a interesat!... De ce mă târîți voi ca pe un miel în povestea asta care înseamnă istorie făcută, istorie trăită, istorie cârmită după voia voastră, ați dat până acum atâtea rateuri, de unde știți atât de bine că vreți ce e bine și e nevoie să se întâmple-se orice, eu nu prea mi-aș lua răspunderea lui cum este mai bine! Eu am o singură răspundere aici, la Paris, și acum, în seara asta: față de creștina asta, să nu-i pară rău de miile de kilometri făcuți până la mine în... în brațe, hai, treacă de

la mine!... N-am de gând s-o dezamăgesc sau ea pe mine... Deci ne vedem mâine, la popa Vasile Boldeanu, cu toată echipa de năuci senili care nu se lasă de făcut istorie, s-o facă după chipul şi asemănarea lor! Pe barba mea însă! Că pe a lor când a fost s-o facă a ieşit un... Să nu mai zic!

Zi!

Ce să zic?

Cum ce? Cum a fost... Cum....

Nu zic nimic! Decât că s-a! S-a fost...

S-a...

Restul e tăcere!... Tişe, tişe, ne şumite...

...Tişe eu, tişe şi ea, dînsa... Atâta doar, un boje moi, ca un vaier, ca un ia liubliu tebia, Ivanushka, oceni mnogo, mnogo raz, exact când...

Când ce?

...Dar asta nu mă priveşte decât pe mine, pe noi doi. Da, este corect să vă aduc la cunoştinţă că s-a! Că ne-am! Că am! Aşa cum v-am promis. Ştiu că aşteptaţi demult! Ca şi mine! ...Dar de unde pretenţia să intru în detalii, ca şi când mi-ar fi plăcut sau aveam eu vreo obligaţie să vă invit să fiţi şi voi de faţă, în loja oficială, când eu am, când ea m-a?!

...Nu! Nu vă spun cum a fost când a fost, bine că a fost şi că a fost tare bine că a fost şi că a fost atât de bine! Bine de tot! Vă e destul ca să vă bucuraţi! Aşa că mergem mai departe! Unde? Cum unde? La Biserica din Jean de Beauvais, la taica Vasile! Dumnezeule, ce chef am de făcut istorie! Unde eşti, unchiule, să te cutremuri de extaz?!

Am dus-o şi pe Sve la Biserică, a doua zi, adică a doua noapte, când am hoinărit prin Paris ţinându-ne de mână şi de gât ca doi caraghioşi! Legerement grisés!... Dar cine să ne vadă?!... Parisul pustiu! Doar ici, colo, fraieri de turişti ca noi, trecând dintr-o cafenea pustie într-alta, şi mai nicăieri boema parisiană, domnule! Unde sunteţi, 's enfants de la Patrie?

...Și tot așa hălăduind ca doi japonezi harnici să nu le scape nimic din ghidul Parisului, m-am trezit la câțiva pași de Biserică. I-am făcut și i-am arătat-o. Sobră, aproape medievală, misterioasă... Aici am fost azi, la întâlnirea cu Istoria! Păru interesată, dar nu mi-a pus nicio întrebare. I-am răspuns eu, neîntrebat: e mult de povestit, dar nu acum, avem atâtea de văzut, de revăzut...

Hai să-mi arate și ea ceva! Ce? Cabana Don Carlos, de pe rue Mouftard... Am fost deja pe rue... Hai s-o căutăm metodic, de la un capăt la altul al străzii, casă cu casă...

E așa de importantă deci?! Da, e vorba de luna mea de miere... Acolo, aici pe undeva, la Don Carlos, o noapte întreagă soțul meu mi-a povestit tot ce nu știam despre el!... Frumos din partea lui! Dar n-a fost cam prea târziu?... Nu! Chestii nevinovate, copilărești... Cu o singură excepție...

Te-a durut excepția? Cam... Te-ai mai fi măritat dacă aflai din timp ...excepția? Cred că nu! Și atunci?! I-a fost frică să nu afli tu singură? Nu, dacă nu-mi spunea el, eu nu aveam de unde să aflu. Asta m-a făcut să accept situația, fusese destul de cinstit cu mine. Putea să tacă...

Așa cum tac eu? Tu nu știi să taci, stai liniștit!...

Încerc să găsesc ceva ce i-aș sau îi voi ascunde, caut ceva ce i-am ascuns chiar și nevesti-mii... Nu găsesc nimic. Nu găsește nici ea cabana Don Carlos, cabană în inima Parisului?!, poate taverna Don Carlos! Nici urmă...

Știi, chiar caut ceva, de cinci minute, și nu găsesc nimic care să nu-mi convină să afli, să știi despre mine... Poate doar că îmi iubesc nevasta. Dar asta ți-am spus-o de la New York.

...Darling, e atât de plăcut să mi-o mai spui o dată!... Ce-ar fi să mi-o spui de fiecare dată, ori înainte, ori după ce ne... Sau în timp ce!... Cum ziceai că se cheamă pe românește? Fak You!... Te f... fac! Te simți în stare? Servicii complete, la orice zi din noapte! Ai zece minute timp de pregătire! Încă mai poți da

înapoi în următoarele zece secunde! După ceas! Cinci, patru, trei, doi, unu! Eşti al meu! Sunt a ta! Hai să ne haidem! Hai unde? O clipă!...

Şi traversează decisă Mouftardul, unde, una, una de-aia, sărmana, făcea trotuarul pe trotuarul de vizavi, singură la masă, aştepta fără nădejde vreun singuratic întârziat. Îi spune ceva, probabil îi cere voie să se aşeze la masa doamnei de Pompadour, ia loc maia Svetlana, dar ce naiba are de vorbit cu madama?! Nu văd niciun sens... Se ridică, nu pare că-şi zic vorbe de despărţire, vine la mine radioasă: Este aşa cum am bănuit! Hai! Locuieşte la doi paşi! Locuieşte?

Nu spuneai tu că ai să mori prost, că niciodată n-ai fost la un bordel?! Eşti nebună! Eu nu... Easy, easy, mon amour! Nu te las singur! Hai! ...Nu merg nicăieri! Ai înnebunit, ce glumă-i asta?! Iubitule, nu ţi-e dor de mine? Dar avem hotel pentru... E atât de departe hotelul! Ne trece tot avântul! Al meu, nu! Al meu, da!...

– Bonsoir, monsieur! Şi asta?!... Ça va? Ça va! ...Mda, nu arată rău! Tinerică rău chiar. O copilă... Deci, deci... are americanca perversiuni de astea, nenorocita, nenorocitul de mine...?! În trei, deci! ...Am auzit eu de mizerii de-astea... Ce mă fac?! Dracu' m-a pus să... Aoleu! Paris am vrut... Nu trebuie să accept! De ce nu protestez?!... Fac scandal, madam! M-auzi, cu coană?!

Uşurel... Să n-o fac aici, în stradă, e ceva lume, să las lucrurile să văd cum... şi când va fi să, eu, politicos, politicos şi ferm, şi demn!, mai ales demn, să nu uit!, demn!, o să le spun că mama nu-mi dă voie să fac aşa ceva!... Mamă... Easy, easy... Ce-o bag eu pe bătrâna în povestea asta atât de sordidă?!... Să... să nu mă pripesc! Câtă vreme sunt... sunt cu pantalonii pe mine, nu au ce să-mi facă! Cine-i de fapt muierea asta? Rusoaica asta! Evreica asta!... Evreică mi-a trebuit! Că lipseau evreicele din panoplia mea!... Trebuia să mă aştept! Dar l-a dus de nas şi pe nenea Dumitru!... Eu ce vină mai am?!

Urcăm niște trepte înguste, soioase, m-au prins la mijloc, altfel m-aș întoarce în stradă să protestez, m-aș întoarce în Țară, în Țara mea de oameni normali, vreau acasă... acasă...

Parcă m-a auzit! Cântat: On est arrivé à la maison! A casa di me!... Cheia se răsucește ușor în ușă, o deschide larg, ne face semn să intrăm, intru furios și demn, numai trei pași, mai mulți nu fac, intră și... nici nu mai știu cum să-i zic, cealaltă, copila, rămâne în prag. Simțiți-vă ca *acasă*, cher monsieur, comme chez vous! Aveți tot ce vă trebuie! Y compris la consommation! A votre disposition!...

...Mâine dimineață trageți ușa numai și ...dacă mai e nevoie și altădată, mă sunați la numărul ăsta. Și mi-l întinde mie. Aha... Sve se caută prin portofel și scoate un mănunchi de dolari. Pot să vă sărut, belle dame? Pourquoi? Pentru idee! Vous êtes fantastique! Îl invidiez pe domnul...

Dă-mi, Doamne, mintea cea de pe urmă a românului... Bine că n-am apucat, n-am avut curaj să fac scandal... Băi, ce gagică mai e și Svet asta a mea!... Ce rafinament!... Dar de unde ai știut că o să fie așa de curat aici, de... Fain de tot! Conchid eu după un scurt ocol de inspecție... Așa arată un bordel? Astea ce-or fi? Aparatură fidness, mă pronunț tot eu, doct. Fidness, așa se zice?...

Chiar nu știi ce sunt? Păi, ce sunt? Parcă ar fi o bicicletă... Astea nu-s pedale? Le ating ușor, aproape temător, cu vîrful pantofului. La ce-or fi bune? Vai, dar chiar cioban din Carpații cei mai pădurоșiești, silvaticus de tot! Stinge lumina! Vine destulă din stradă!

Lumină din rue Mouftard!... Din luminile Parisului by night!... Are ea vreo amintire specială, de care vrea acum s-o vindec eu! Vin la nenea, te fack eu bine...

N-a fost rău. După mine... Ea, rămasă cum am lăsat-o, încerc să-i citesc privirile, pironite exact deasupra, în tavan. Zâmbește tot mai larg, fără să le clintească. Tu as vu? Quoi? Și-mi plimb privirea, de la ochii ei urcând spre tavan, nu mă grăbesc, descopăr mai bine împrejurul, garsonieră, săracu' bordel, cochetă... Cochetă cochetă, dar așa ceva nu am mai văzut, fratele meu alb!...

O bușește rîsul, mutra mea e de vină, încerc să-mi revin, mă întorc pe spate, să văd mai bine, da, domnule, tot tavanul garsonierei e numai o oglindă... Și nu mi-a spus nimic în timp ce... Parcă m-a auzit. Se scuză: acum văd și eu!... De așa ceva cred că nici măcar nu am auzit! Ai mai văzut așa ceva? ...Prin reclame! Nici nu-mi dau seama cum îmi cade povestea asta!... Dar, dacă mă uit atent, mare lucru nu se vede, așa, numai la lumina din stradă... Să aprind lumina?... Las-o așa... Uită-te, mai bine, în frigider...

Avea de toate în frigider! I-am dat destui bani... Servește-te! ...Măi, gagico, tu ai mai fost pe aici!... Cu cine? Pricep eu cu cine și tocmai de aia mă abțin! Tuck. Adică tac. Îmi torn o stacană de Côte de Rhône, gust abia și uzul rațiunii îmi revine: e prea tinerică fătuca care ne-a împrumutat cotețul... Nu, n-a mai fost pe aici, e în premieră, ca și mine, jucăm pe teren neutru, mai corect, comun, e al nostru până mâine la ce oră?

Ziceai de o întâlnire, la Versailles... Oh, uitasem, nu-i vreme de pierdut, daragaia, trage și ea o dușcă, eu alta, grăbită, să prind pe gura sticlei urmele de licoare lăsată de buzele ei umede, umezi, încă una ea, încă una eu, îmi place jocul ăsta la două guri, nu l-am mai făcut niciodată, l-am inventat acuma sau ea mi-l anseniază, iar eu îl aprehendez cu nesaț... Ne sărutăm așa, cu complicitatea sticlei, până-l simt cum crește din butelcuță abia acum dorul dor de tine!...

...S-o punem pe dînsa cu grijă alături, iar pe majestețea voastră să o tragem mai la îndemâna lăboanțelor mele, adineaori m-am cam grăbit, am vrut doar așa, ca să marchez terenul, să știe toată lumea că ești a mea ca lumea, cocoană! Goală și toată! Mais tu es fou? Nu-s crazy de loc! Dar te fack eu să nu-ți pară nici o milisecundă rău că m-ai urmat!... Nu te duci la nicio baie! Pas besoin de artificii!... Nu ți-e bine așa? Mie mi-e destul să te am din nou în brațe, încolăcit din cap până-n tălpi de cele șapte perechi de picioroange care mă trag înlăuntrul lăuntrului tău cel mai dinlăuntru... Femeie!...

Iar după o vreme, de oarbă și încrâncenată incorporare, altfel cum să-i zic!, s-a deslipit cu greu, s-a smuls cu furie din brațele-mi cătușe, clătinându-și pașii... Viens voir, amice, la ce sunt bune biciclurile astea...

M-a ridicat în picioare și m-a împins cu de-a sila, dulce silă, pe un soi de șa, apoi ea s-a fost atârnat deasupră-mi de niște scripeți parcă, și a început, rar și apăsat, să pedaleze... Tour de France... Marea buclă! Marea... Uite, zice, pot să iau și mâinile de pe ghidon... Le-a ridicat în sus, apoi le-a înfipt în părul despletit, răvășindu-l cu furie, trăgând de el sau ținându-se de păr să nu cadă din șa... Doamne, cât aș vrea să deschidă ochii și să pricep ce se întâmplă în creierașii ei, căci din vorbe, necunoscute, de neînțeles, nici măcar în ce limbă se fu, nu pricepeam.

Nu era pe rusește și nici pe americănește. Am prins-o! ...E de pe altă planetă catapultată pe Pământ! La noi, aici, pe Terra, nu s-a mai pomenit, domnule, să faci dragoste cu atâta... Cu tot! Fără niciun rest! Nici măcar o singură celulă să nu-ți rămână ...ne ...ne-implicată! Ne-cutremurată! Ne-curentată...

Și parcă simțeam din tot împrejurul, perdele, tapet, patul făcut vraiște, oglinda din tavan, lumina din stradă, orașul tot by night, o încurajare uimită, văzuseră astea atâta coțăială în centrul geometric al încăpătorului pat de credeau că li s-a aplecat, că iar vor întoarce capul pieziș, în silă, să nu mai vadă atâta mecanică stupidă, anostă, mediocră... Dar iată, ce se întâmplă acum în lăuntrul cotețului de chihlimbar era nemaivăzut pe toată strada, cât era ea de medievală și de străveche!... În tot Parisul...

Tu es fou... Boje moi!... Nu pot să cred... Tac. E destul extazul ei... Al meu trebuie mascat cu discreție! Nu trebuie să-și dea seama cât a fost de vinovată! Principala vinovată! Eu nu am niciun merit... Eh, cucoană? Ți-am scos din colivia cu sticleți amintirile din luna de miere d'autrefois?!

...Ai scos tot! În mine nu te mai am decât pe tine, în mine, m-ai umplut, m-ai supraîncărcat. Mi-am burdușit de tine toate

colţişoarele trupeanului, m-ai desfiinţat!... Nu mai pot! Dă-mi voie să scap de tine, să te vomit, să te expectorez... Şi mă ia la sărutat, lins, muşcat, de toate... Gură cu gură!... Când cu ură, când cu drag, cu milă chiar... Da, cu milă parcă, milă de ce urma să mi se întâmple? Când? În noaptea asta?... Mi s-a întins o cursă?... Băi, gagico, cu mine să nu faci pe Estera că nu mai pupi de la mine nici un cap de... Doamne, iartă-mă!

O las să mă termine, abia a ajuns sub coasta dreaptă, pe la ficat, n-ar strica să insiste aici, eu nu mai am nimic de făcut, pot să trag pe dreapta, şi adorm, iepureşte... Este un loc perfect pentru o crimă! ...Când mă trezesc, ea paşte domol, tihnit, din tendonul lui Ahile, Ahile al meu. O mai las puţin şi când ajunge la curbura tălpii, înfiorat până în creştet, o fac atentă: o am mai mare ca a lui Lamartine... Nu mă aude...

O ridic uşor de subţiori şi o oblig să deschidă ochii. Vreau să ţi-i văd cum se uită la mine! Doamne, cu câtă... Da, domnule! Recunoştinţă! E clar! Recunoştinţă! Nimic altceva!... Exact ca în urmă cu trei mii de ani!...

...Aproape trei mii, când am răpit-o prima oară, cu celelalte surate sabine! Parcă le văd! Le-a fost de ajuns acelor amazoance neîmblânzite să nu doarmă o noapte, o noapte de nesomn cu şeitanii din Roma, ca să pună mâna pe suliţe şi pe săgeţi, a doua zi, când au venit părinţi şi fraţi, cu toate neamurile, cu furci şi cu topoare, să le ia înapoi!...

Una n-a mai vrut să se întoarcă!... Nici măcar la amintirea, amintirile şutului fain care zicea Nené că i-a fost soţ! Să vedem! Îi mai convine să-şi aducă aminte de el când la doi paşi, la două degete, la două fire de păr bălai, al ei şi cârlionţat, ăla, îl are pe... pe dumnealui, pe cum să-i zic ca să nu fiu prea subiectiv?! Ori narcisistic! Abia aşteaptă unii...

Mă laşi pe mine acum?... Să mă las la mâna ei şi la tot cu ce o mai înzestrase bunul Dumnezeu?... Mi-a şi spus: a doua oară n-o să mai păţim nebunia din noaptea asta!...

O las să creadă! Nu-și dă seama că joc în deplasare?!... Îmi trec prin cap fel și fel de aventuri, cu peștălăul gazdei, cum dă peste noi... Dar face cum face, minunata, și uit de orice. Mai uită-te la mine... Mă.

Am ținut deschis toată noaptea! Deh, cartierul latin, unde nu se doarme după apusul soarelui. Așa. Întoarce-mi privirile, abia așa să simt din ele cât sunt de fericită... Fericită? Ah, de ce nu știi rusește?!...

Iartă-mă, dar la un moment dat parcă nu ai vorbit rusește, limba ta de alcov!... Da, eram pe altă planetă... Exact așa a spus! Al dracu' să fiu dacă vă mint!

...A dracu' muiere! De unde vine? Doamne, ce repriză... Ce revanșă... Unu la Unu... Prima nu se pune, a fost de încălzire. Spre ziuă însă am adormit, tot în doi... Mai întâi ea... Și rămas singur l-am visat, uitatul text al tinereții, clar îngânat în ritmul răsuflării tovarășe, molcome, imn: sub ființă tare mărul pârâind ca trupul ce-l desfaci în două, cu mâinile înfipte-adânc în carne și în vis...

La fel și tu, în lung
Cutremur se desfac
Din beznă
Umede
Tremurătoare văgăuni
Și fragede-n adâncuri
Un roșu ochi se cască

Dar greață de lumina ce cade verticală!
Și teamă și crispare și fugă și fereală
De soare desfăcutul se strânge năucit
Ci sfarm lăcatul morții
Cu vaier lung și sfâșiu sfiala de mătase
Lovesc aspru cățeaua, cățeaua cea turbată
Cățeaua care latră

Mușcând din cornul lunii
Din pernă
Și din mine

Ci-n amplele convulsii mă-nverșunez stăpân
Genunchii-s numai sânge și coatele la fel
Dar chinga mâinii drepte
Și-a pieptului cupolă
Strunesc stihia blondă
Să nu se risipească bucăți strălucitoare
Aprinse artificii
Explozie
Neant...
Străpuns până-n prăsele!

Târziu, târziu spre ziuă
Ce după vânzoliri nebune
Întoarsă-i fața Geei
Și toate sunt în somn
Cu capete plecate
Se-ntoarce herghelia
În grajdul subteran

Se liniște întinderile noi
Și stinsul ochi
Încet
Mă-nchide amintire...

Lăsându-mă-n câmpie
Înalt și singur, gol.
Iar Duhul Sfînt plutind deasupra lor...

...Mă ridic, cu greu, dar n-am încotro, și-l deschid ușa de la balcon, să-L las să intre nestingherit. O ușoară răcoare, ca o boare, trece prin perdeaua ușoară și ea... Ușor mă simt și eu... Păcat că m-am lăsat de fumat.

O țigară e tot ce lipsește! S-o fumez domol, la relenti, lungind-o să prind cât mai mult din cum toarce la peptu-mi de aramă ghepărdița asta siberiană... S-a potolit... Nu mă las până nu-i măsor cu centimetrul picioarele astea de sirenă nordică... Sută la sută o sd e vikingă! Semită? Poate doar între, la locul de confluență a celor două efluvii, delta tuturor înțelesurilor, aprinsul ochi...

Băi, Ioane!

Ce-i? ...Nu mă lași să dorm și eu?

Chiar așa a fost? Ești sigur? N-ai mai băgat și de la tine?

Cum să nu bag! Totul! Tot ce-am avut! Numai cu materialul cooperativei lucrăm... Păi dacă am fost de față! Nu v-am spus încă de la început?!

Ah, păi dacă ai fost de față...

Cu ochii mei!

Și cu mâna ta, mânuța asta?

Cu ea!

Drăguța!... Și de câte ori, ziceai?

De ensprezece ori, ziceam!

Ai zis de ensprezece ori?

Exact! De enșpe ori!

La un loc, cu amândouă sau cu fiecare mână separat?

Eh, la un loc! Drept cine mă iei?!... Nu-s eu chiar il piu grande amantadore de la citta!... Așa, mai pe la mijlocul clasamentului. Cât să nu retrogradăm!... Hai! Mă lași? Vrei să-mi sară somnul?!

Băi, Șeitane, Șeitan pârît ce ești, la Paris nu se doarme by night! Te spun lui unchi-tu!

Ești chior, nu vezi că-i zi, s-au stins luminile Parisului, am trecut pe consumul solar! Gata cu atâta noapte! Facă-se lumină! Dimineața zilei de Apoi! Dă, Doamne! Ce zi mă așteaptă!...

Tot la Biserică vă întâlniți?

Nu, la Versailles, mă așteaptă toți la Demostene Nacou!

Nacu? Tot armân de viță veche?

Tot!

Cipan, veriot?

De un' să știu eu?

Bine, du-ne și la Versailles. Dar ia-o și pe Lu!

Lu?... Cine-i Lu?

Sve a ta. Că gata, a ta-i de-acum! Nouă însă așa ne-ar place să-i spui... E mai pe românește.

Vă mai românițI mult cu mine?!

Lu...

De la Luminița?

Svetlana Luminița Roler!

V-ar place vouă, dar mie nu mi-ar plăcea...

Mai gândește-te!...

Nu am la ce să mă gândesc când eu deja sforăi! Se aude?!

Da, până la Versailles! Numai până la... până... la... la...

...Când ne trezim, cotropiți de lumină, tot în doi, o apucă cântatul. Strânge din lucruri și cântă. Și părea femeie serioasă!... E din alt film acum, cu totul alt film. Sovietskii film, desigur. Kaneț filma? Nu mai cânți? Cântă și tu!

Nu, nu trebuie să insiste, de ce? Patamu șto mî piliotî ne baiomsia, ne baiomsia nicevo!... Și în duet: A devocichii, a devocichii patom!

De unde știi tu cântecul ăsta?! Maladeț moi!

Eu am mai fost o dată pe lumea asta! Uiți mereu!...

Mai cântă ceva! N-ai voce deloc!

N-am voce?! Nici Caruso, cât o fi cântat el la Parigi, n-a cântat ca mine, de elan vorbesc!, și ies în balcon, în mână cu ce-a mai rămas din fiolă și cu tot Mouftardul la picioare, deja animat, mai sunt doar câteva scaune libere, lojile sunt ocupate, și-i dau drumul, ca la Topraisar, când dădeam tonul la cântec la

tot regimentul de teteriști: Love me, love me o dată, Love me de două ori, Love me și-a treia oară, Love me, de patru ori, La la la, La la la!... Mai vrei? Cum să nu mai vrea și-a cincea oară, Love me de șase ori, Love me a șaptea oară, Love mii de paișpe ori! La la la, La la la!

Și vocea, cealaltă, de peste drum, neschimbată de un sfert de veac, cu mâinile pâlnie la gură, peste trei dealuri și trei văi, băi, Ioane, băăăăi! Ce-și face omul cu mâna lui lucru manuaaal se cheaaaaamă!...

Hai sictir! Constănțean ma-la-histce ești! De ce n-ai rămas în piața Chiliei, nenorocitule?! Huo, bagabontule! La oase, lăbarilor! Ce căutați la Paris?!...

Capitolul2

Legionăreală la Versailles

Eplină lumea de... Nu mai zic! Tac. Nici să vreau n-aș putea să zic ceva. De două ceasuri se ceartă și abia de un sfert de oră am început să pricep de ce... În fine, sosește și ultimul, fără de care nu puteam începe propriu-zis, și abia așa se impune ideea forță că domnul Profesor nu are niciun amestec în toată „povestea", că nu vine el de așa de departe ca să rezolve ce n-am rezolvat noi de 50 de ani!... 50 de ani? 50 și unu, de la moartea Căpitanului... Ce să rezolvați? Problema lui Sima?... Care-i problema? Le spun și eu, deschis: la București subiectul ăsta nu-l discută nimeni! Nici domnul Țuțea, nici bădia Ghinea, nici Marcel, nici Nae Cojocaru...

– Te vezi cu Nae Cojocaru?... Cum să nu?! Suntem puțin și rude! ...Atunci, continuă Armeanul, cred că se rezolvă problema încrederii în domnul profesor. E nepotul de frate al domnului Șeitan, de la el vine, au avut discuții îndelungi la New York și a fost pus bine în temă, iar acum, poftim, este neam și cu Nae Cojocaru!

– A venit la părintele Boldeanu cu recomandări și mesaje importante de la Simion Ghinea, a avut o întâlnire cu Cioran și de-atunci Cioran și-a mai revenit...

– ...chiar bine de tot!

– De fapt, de când s-a întâlnit cu domnul profesor, Cioran nu și-a mai revenit!

– Exact! E corect și așa, și toată lumea schimbă priviri înduioșate cu subsemnatul, care, ca orice subsemnat, nu știe despre ce este vorba... ...Așa că putem trece peste acest punct al ordinii de zi. Consider că domnul profesor e demn de toată încrederea, trecem la partea a doua. Dacă totuși cineva are de pus o întrebare...

– Două!...Poftiți, domnule Nedelcu.

..Mai întâi, să nu se supere domnul profesor, dar nu vine acum prima oară la Paris, în Occident. Cum de a primit pașaport?! După câte știu eu, legea nu s-a schimbat și e mai departe la fel de greu să-ți dea securitatea ausweissul!

Nu-mi place întrebarea asta!...

– Întrebarea nu-i rea, mărturisesc că mi-am pus-o și eu, se scuză, oriental, armeanul de Grigore Malcasian.

– Nu-mi place întrebarea asta, repet eu, cu voce tare de data asta. Iar mai departe în gând numai: O ador pe întrebarea asta, o ador, drăguța!

– Cred și eu... Și de ce nu vă place?

– Răspunsul este cam lung și...

– Avem timp!

– Și nu-mi place să vorbesc prea mult despre mine, ăsta-i baiul.. Dar dacă altfel nu se poate...

– Nu se poate!

– Domnul profesor să nu se supere, dar domnul Nedelcu așa e cu toată lumea: intransigent!

– Suspect de intransigent, adaug eu... Uite ai dracului moși că s-au prins și rîd toți, fără răutate. Inclusiv acuzatul. Dar mai ales subsemnatul, însă nu rîd la vedere, ci pe dinlăuntrul mutrei mele, pe care deocamdată o lăsăm să mimeze încurcătura în care a vrut să mă bage don barbișon! Deci?

– Domnilor, omul mai face şi lucruri urîte la viaţa lui, mai ales dacă scopul urmărit merită acest... Are dreptate domnul Nedelcu... Nu prea-mi face plăcere să vă spun cum... Mi-e şi un pic de ruşine... Dar eram înnebunit să ajung în Occident!... Am această scuză! Nu?! Nu ştiu dacă mă înţelegeţi!

Şi tac! Ceilalţi nu pricep nimic, aşa cum mă şi aşteptam, se uită unul la altul, apoi mă somează încruntaţi: Ce lucru urît ai făcut, domnule profesor? Trebuie să ştim totul despre dumneata! Cum ai obţinut paşaportul?

– V-am spus! Mi-e ruşine de ce am făcut!... Şi iar tac, coarda răbdării se întinde şi mai tare, iar când e gata să pleznească, mă slobozesc: şantaj, domnilor!... Am recurs la şantaj!... Am şantajat... Aşa am primit paşaport: prin şantaj ordinar! Eu zic că merita! ...Şi iar mă opresc, tac iară, să mă roage ei să vorbesc mai departe!

Din rumoarea nedumeririi generale se întrupează iar vocea Savonarolei:

– Nu, domnule profesor! Tot ce este obţinut pe calea dezonoarei, a in-demnităţii, nu are nicio valoare! Adică nu merită!... Aşa gândim noi, legionarii! Ştiu că lumea ne înjură pentru asta, nu suntem înţeleşi, probabil că nici dumneata nu ne înţelegi...

– Eu nu vă înjur!

– Asta ar mai lipsi!...

– Domnilor, dacă n-o făceam, acum nu mai eram aici, cu dumneavoastră!

– Mi-e teamă, continuă barbişonul să dea din clanţă, că dacă lucrurile stau aşa, întâlnirea noastră nu mai are obiect!... Şantaj?! Doamne, fereşte!... Şantaj, domnule Şeitan?!

– O... o clipă, să nu ne...

– Să nu ne ce?, domnule Grigore?!

– A greşit omul, singur recunoaşte, îi pare rău!

– Nu, nu-mi pare rău deloc! Cum să-mi pară rău?!

– Poftim!

– Domnului Dumitru Șeitan i-ați povestit despre acest șantaj?

– Și pe cine ați șantajat?

– Bărbat sau femeie?

– Asta-i o întrebare bună!... Care din ele? ...Nu m-am gândit până acum dacă-i bărbat sau femeie!... Și-i las pe toți mucles!

Apoi mă uit în jur, puțin neajutorat, căutând ceva, nu prea se înțelege ce, precizez eu: o baie, un veceu, dacă se poate!... Și-i las câteva minute să mai lărmuiască între ei! Se aud mai multe glasuri, nici nu încerc să deslușesc cuvintele, prea mulțumit că iar îmi iese!... Chestia cu pașaportul și șantajul este unul din numerele mele preferate!... Cei mai mulți se abțin să mă întrebe, dar au curiozitatea pe buze, în ochi, în subînțelesuri: cum făcuși, vere, de ai pus gabja pe pașaport?!... Adică nu suntem chiar atât de fraieri ca să nu ne mirăm! Se miră și-n țară, și mai ales afară se miră... Îi mai las să fiarbă o vreme, nu prea mult, apoi trag apa, deși nu era nevoie, și ies înviorat! Domnilor?

Domnii se pare că au deliberat destul și au luat deja decizia! Le citesc pe față aceeași neabătută consecvență legionară!... Și multă jenă, săracii! Le vine cam greu să-mi comunice sentința, deh, nu sunt nici eu fiștecine, sunt nepotul lui... Sunt trimis de înșiși Țuțea & Ghinea comp... Se chinuie fiecare să afle cuvintele potrivite pentru un asemenea verdict, mesaj... Mi-e și milă de ei, în ce situație i-am pus! Ce decizie i-am obligat să ia!... Le-ar fi greu să... Așa că pun eu capăt dureroasei așteptări, dându-mi cu părerea:

Parcă n-aș zice că-i de genul feminin!...

Le cade de pe față toată legionăreala!... Le par nebun? M-ați întrebat pe cine am șantajat... Femeie sau bărbat!... S-ar zice că e genul feminin, dar...

Cine, domne?

Securitatea, cine alta?!

Păi ce amestec are Securitatea cu șantajul dumitale?

Păi eu pe cine am șantajat, domnilor?! Pe cine? Pe... Securitatea! Am șantajat Securitatea, altfel nu-mi dădeau

pașaportul!... Cinșpe ani la rând mi-au respins dosarul! Nu se mai putea!... Am greșit, poate...

Iarăși derută!... Vreți să spuneți că ați șantajat un securist?... Nu, nu o persoană! Nu-s chiar așa de ticălos! Instituția! Eu am șantajat instituția!...

Apoi mă îndur și explic: un coleg de-al meu, care primise pașaport și a rămas cu pașaport cu tot la Munchen, la Europa liberă, nu s-a mai întors... Iar eu, ce am făcut? Eu mi-am dat seama că era omul securității... Plecase cu instrucțiuni precise în pașaport! Așa că la prima ședință de partid, am cerut explicații: mie de ce nu mi s-a dat pașaport, tovarăși colegi, iar colegului Geluțu i-au dat?! Eu cu carnet de membrache, cu familie, cu casă, cu copii, cu mașină... cu... cu... dar fără! Fără pașaport! Iar celălalt, fără carnet, fără casă, fără familie, fără copii... fără... fără... dar cu! Cu pașaport! Cum vine asta? Care este rațiunea acestui... Vreau explicații!, am tunat eu în plină adunare generală PCR, pe facultate... Cine este forța conducătoare în România: Partidul sau Securitatea?...

După o lună, la următoarea adunare generală PCR, cer iar cuvîntul, și pun iarăși placa cu pașaportul! Între timp, la Europa Liberă, fostul nostru coleg făcea spume la microfon înjurând în stânga și în dreapta! Așa că m-au cam aplaudat colegii din sală când am încheiat cu promisiunea că eu la fiecare adunare de partid voi cere explicații: de ce nu am primit pașaport?... Și am precizat: nu voi întreba de ce a primit pașaport fostul nostru coleg! Căci știu de ce! Nu spun nimic deocamdată, tac, aștept să mi se spună mie de ce nu mi se dă și mie pașaport?!...

M-au chemat a doua zi „la partid", la tovarășul Augustin Gârbea, și mi s-a promis solemn că la vară, vara lui 1984, voi primi pașaport! Dar să tac!...

Bine, tac, dar dacă nu-mi dau pașaport, spun ce cred eu despre pașaportul fostului nostru coleg! Ce caută el la Europa liberă!... Poate vor să știe și colegii săi de microfonie!... Cam asta a fost!

Ce ușurare!... Pe toată lumea! Făceau infarct dacă-i mai lăsam să...

Asta numești dumneata șantaj?

Păi dacă nu-mi dădeau pașaport, afla tot Bucureștiul cum a ajuns domnul Gelu la Europa Liberă!...

...A șantajat Securitatea și i-a dat pașaport!... Ce zici, domnule Nedelcu?

Are umor domn profesor! Poate chiar prea mult!...

Nu v-a plăcut?...

Dar mai trebuie să vă spun că pentru mine greul a fost când m-am întors din Occident!

Cum așa? Păi la plecarea din țară, când i-am spus vărului meu, doctorul Aurel Coja, că plec în Franța, ca văr mai mare și cel mai bun prieten al meu, mi-a spus că dacă mă întorc în țară, mă bate de mă...

– Coja ai zis? Ești văr cu alde Coja? Ce fel?

– Păi mama lui Aurel ăsta, măritată cu nenea Ștefan Coja, a fost soră cu tata... A murit tînără... Pe Aurel l-a crescut mai mult mama, mi-e ca un frate.

– Ștefan a fost leat cu mine!

– Sunteți tot din Cartalu, domnule Nedelcu?

– De ce nu spui așa, domnule profesor! Gata! M-am lămurit! Putem trece la celălalt punct. Curtea s-a edificat! Frații Coja, din Cartalu... Ștefan, Ghiță, Zaharia... Ehehei...

– În Constanța unde ați locuit, domnule profesor? Pe Cuza Vodă. La ce număr? La 33, lângă Fantasio... Ce mică-i lumea! La 81 am locuit eu, când ne-am refugiat din Cadrilater.. Mama locuiește și acum... Păi, dacă vreți să-i duc ceva... E prea periculos! Nu-i deloc periculos, domnule Caraiani... Lasă, te ocupi numai de treaba dumitale, nu-i deloc ușoară. Din orice se pot ivi impedimente, când e să-și vâre dracul coada.

– Ce-ar fi să aflăm de la domnul profesor cum vede dînsul desfășurarea lucrurilor de aici încolo? ...Aprobă toată lumea. Eu nu contez..

– Domnilor, mie nu-mi prea vine să vă dau ascultare... Cum vine aia să-l salvăm pe nenorocitul ăsta?... Ştiu atâtea nenorociri care ni se trag de la tovarăşul Bâlbă!...

– De pildă?

– De pildă ce?

– Ce nenorociri?

– Haideţi, domnilor! Dumneavoastră glumiţi?!... Au ucis oameni nevinovaţi din ordinul lui! Nu-i destul?!...

– E grav ce spuneţi! Vai, vai, vai!

– Domnule... Vă bateţi joc de mine! Acum mă luaţi dumneavoastră la...

– Nu, dragă domnule Şeitan. Dar vreau să te asigur de un lucru: noi, aici, ca să ştim cine este tovarăşul vostru Ceauşescu şi ce se mai întâmplă prin Ţară, nu citim nici Scânteia, dar nici Europa Liberă n-o ascultăm. Avem surse de informaţie mai serioase, ale noastre...

– Ale noastre ale cui? Care noi? Legionarii?

– Ale unui grup, un grup de lucru, independent.. E drept, format numai din legionari, din ţară şi din exil...

– Aha!... Am înţeles... Ce ai înţeles? Un grup independent faţă de Sima! Exact! Şi?

– Şi din aceste surse rezultă că nimeni nu şi-a pierdut viaţa în România din ordinul lui Ceauşescu!

– Al lui Ceauşescu?!... Nimeni?... Aoleu, de-aia am venit eu la Paris? Să aud asemenea enormităţi?!... Nu-mi răspund decât din cap, clătinându-l fiecare pe al său, aflat la purtător, cum că nu, pe nimeni n-a lichidătescu numitul Ceauşescu. Numai exploatarea omului de către omu' a lichidat-o!... Dar pe Dobre, Dobre?, ca să dau un singur exemplu cu care să vă închid gura de prostii rostitoare?! Liderul minerilor din Valea Jiului, pe carea răsculat-o în 1977 de s-a cutremurat toată edificarea socialismului victorios! Din al cui ordin a fost ucis? Pe unde veţi scoate cămaşa ca să iasă tot nevinovat marele criminal?!...

– Dobre?

– Dobre, săracul! Dobre Ion, parcă. Aveam şi noi un disident ca lumea şi l-au... l-au aneantizat, neanderthalii de comunişti! În frunte cu comunistul numărul 1 al Planetei!... Auzi la ei, că n-a omorît pe nimeni! Dar ţăranii din Vrancea?!... Dar muncitorii de la Braşov?!... Ah, păi nu vă mai las să bateţi câmpii cu Nicalai al vostru că trebuie salvat!

– Dobre Constantin?

– Dobre, da, Constantin, liderul minerilor din 1977, când cu greva!... Pe care băieţii cu ochi albaştri l-au cam accidentat mortal pe trecerea de pietoni, la Craiova! Să-l sature de oltenii lui... V-am cam luat piuitul văd! Aşa că lăsaţi-o mai moale cu mieluţul nevinovat din fruntea PCR!

I-am făcut să tacă mâlc. Aproape că-mi pare rău, am fost prea dur?... Să-mi cer scuze?

– Domnule profesor, dacă cădem la înţelegere şi te angajezi ferm şi nesilit de nimeni să faci ceea ce îţi vom da noi să faci, atunci vei avea la Bucureşti şi în Ţară mai multe întâlniri, cu persoane mai mult sau mai puţin ori deloc cunoscute. Una dintre cele mai importante va fi întâlnirea şi colaborarea, insist, colaborarea dumneavoastră cu domnul amintit, cu Costică Dobre!...

Ce faaaace?!... Cu Constantin Dobre?! Adică... Ce vreţi să spuneţi?.... Nu pot să cred aşa ceva!...

Ēheu, Postume, Postume, fugaces labuntur anni şi sunt ani mulţi de când nu m-am mai simţit aşa de fraier. Fraier cu cioc... Ba cred că niciodată!...

V-am spus, noi nu prea ascultăm Europa liberă ca să aflăm ce se mai întâmplă în Ţară. Avem alte surse, bunăoară domnul amintit!

– Constantin Dobre.. Trăieşte deci! ...Zău că mă durea la ficat!...

– Deja ştie că-l veţi căuta!

– M-am lăsat minţit de nenorociţii de la... Ca un prostănac de prost mai eşti, băi, Ioane!... Domnilor, toată Ţara aşa ştie!

Că liderul minerilor din Valea Jiului a fost ucis din ordinul lui Ceaşcă!

– Care Ceaşcă? Ceauşescu, dragă! Îi explică ceilalţi...

– Şi n-a dat nimeni nicio dezminţire?!... De ce?

O să-ţi explice Costică Dobre... Ce face acum? Nu ştim exact, a absolvit la Ştefan Gheorghiu...

Aşa, în treacăt, ca şi când mi-ar spune că s-a însurat şi are doi copii! Să-i trăiască!...

Staţi, domnule, cum vine asta, cu Ştefan Gheorghiu al vostru?! Şi Constantin Dobre student la fabrica de activişti PCR?! ...Conduce în 77 greva de la Lupeni, îi sperie de dârdâie tot PCR şi toată Securitatea când îl obligă pe Ceauşescu să vină la faţa locului şi să intre puţin în abataj să vadă cât de greu se câştigă pâinea de ortac, iar apoi, când ies la lumina zilei Ceauşescu nu pune câinii cu petliţe albastre să-l ia în cătarea Mercedesului, undeva prin Craiova, pe o trecere de pietoni cu un singur pieton, adus special pentru asta din Valea legendară a Jiului... Aşa cum s-a zvonit şi s-a ştiut pe toată planeta Europa liberă... Domnilor, eu am auzit şi de la Amnesty International că-i mort! De unde mi-l scoateţi nu numai viu, dar şi comunist?!...

Vă rog, vă rog mai tăceţi câteva secunde să mă pot gândi ca lumea... Păi, una din două, ori nu este adevărat ce spuneţi şi rămâne ca până acum, ori, dacă este adevărat, păi nu se poate să mai rămână la fel!... Bănuiesc că Ceauşescu ştie că domn Costică a ajuns la tovarăşul Ştefan Gheorghiu student eminent!... Păi cum să nu ştie, doar a fost ideea lui! ...Ideea lui? E clar! Aşa prost cum sunt, şi sunt tare prost, am totuşi dreptate: lucrurile nu mai pot să rămână aşa, lumea trebuie să afle de ce nu s-a aflat adevărul despre Constantin Dobre... Ziceţi că mă voi putea vedea cu el, să-l pipăi şi să urlu Este!

– Ne-am interesat special... Este teafăr, bine merci, vine des la Bucureşti. Vă aşteaptă!

– A fost student la Ştefan Gheorghiu! ...Am auzit bine? Liderul grevei minerilor de la Lupeni, 1977, care l-a înfruntat pe Ceauşescu

în fața a mii de ortaci, nu a fost accidentat mortal la Craiova de băieții cu ochi albaștri? Trăiește, deci! A fost o altă minciună a Europei libere?!... Dacă e așa, ba încă și student la Ștefan Gheorghiu, de ce nu au dezmințit până acum? Toată țara știe ce știu și eu, că l-au... l-au lichidăreanu... Cu ani buni în urmă!... Nu trăiesc nici eu cu capul între urechi, aș fi aflat! Aș fi aflat că e la Ștefan Gheorghiu!...

– Ați întrebat pe cineva? Pe cineva din sistem?

Din ...sistem?

Încerc să-mi aduc aminte, pe cine cunosc eu din sistem?! Doar pe sectorist!... Nu, nu am discutat subiectul ăsta cu nimeni... Și știu bine de ce! Mi-a fost rușine! Am luat de bună informația, repetată mereu la Europa liberă, și m-am umplut de rușine că avem, că tolerăm un asemenea președinte... Un asasin ordinar! ...Da, mi-a fost rușine ca român, ca naționalist, dacă vreți!... Am discutat doar cu Țuțea și cu Ghinea... Toți trei indignați... Dacă e adevărată povestea asta cu Dobre... înseamnă că... înseamnă că nu se mai poate conta pe mine... pe Mandea Mândelul lui pește... Oamenii ăștia greșesc mizând pe mine, pe gloaba din fața lor...

– Domnule Ion, mă ia constănțeanul meu, una din concluziile la care am ajuns noi este că serviciul de propagandă al lui Ceaușescu este în întregime în mâna altora, nu a PCR-ului... KGB, Mossad, CIA, Budapesta... Europa Liberă, la fel! ...De Europa Liberă mi-am dat seama și eu că joacă de partea rușilor... Cum ți-ai dat seama? Cum mi-am dat seama?!... Păi meseria mea sunt textele, domnilor! Să le scriu sau să le citesc! Simt imediat un text încotro bate șaua ca să priceapă iapa!... De exemplu, în conflictul rușilor cu chinezii... Comentariile lor, pe față neutre, în subtext țineau cu rușii... La fel, abia din an în Paștele mamii lor dau câte ceva, anemic rău, despre Basarabia... De ce, domnule?, l-am întrebat pe Vlad Georgescu. De ce nu faceți din Europa Liberă un post ascultat și la Chișinău?!... Îi știu bine câte parale fac. Nu v-am povestit eu totul, am eu meciul meu cu ei... Dar nu mă așteptam din partea mea să fiu așa de nătărău. Deci Dobre trăiește...

– O să iei legătura cu el la întoarcere!

– Să știți că am să-l caut, ca să mă conving sută la sută!...

– Vă rog să luați și să consultați lista asta și să ne spuneți la fiecare nume cât de bine îl cunoașteți. Nu acum! O faceți la hotel.

– Spune-i și de hotel. ...Mda! După aprecierea noastră la București veți avea ca adversari agenții KGB și Mossad! Cei mai mulți dintre ei sunt infiltrați în Securitate și printre activiștii de partid... Nu sunt adversari comozi!

– De ce să fim adversari?! Au aflat de mine, de proiectul dumneavoastră?! De l-a cine au aflat?... Chiar, câți cunosc povestea asta în care vreți să joc și eu un rol...

– În afară de noi, cei de față, mai știe doar unchiul dumneavoastră!

– Unchiul Sam... Și părintele Boldeanu! Domnul Bacu...

– Să nu uităm să-i arătam domnului profesor poza aceea!... Care poză, nene Nacule? Doar n-o fi poza făcută în fața Cercului Militar în anul de grație 1940, unui tată de Salomee la care nu mă pot gândi ca lumea din pricina domniilor voastre!...

– Luați mai întâi lista asta. O citiți cu atenție. În dublu exemplar, unul pentru dumneavoastră, unul pentru noi. Ni-l înapoiați adnotat, la fiecare nume cu precizarea prieten, coleg, vecin, cunoscut din vedere, necunoscut și așa mai departe, aveți niște indicații, cum să completați. Dar nu acum! Diseară la hotel, în liniște, că tot nu aveți ceva mai bun de făcut la vârsta asta și cu băbătia aia de nici treizeci și doi neîmpliniți, dar deja pârguită bine, cum nu se poate mai la apogeu să fie ca femeie, ca muiere, ca zeiță zee, în seara asta și încă vreo cinci-șase ani!! ...Ce să mai știi matale, la cei șaptezeci de mii de ani bătuți pe muchie care ți se văd de pe fiecare centimetru de fațadă?!

– E o problemă și cu hotelul!...

Nu cumva și cu rue de Mouftard? Ce fel de problemă? Care? Că din două camere o să facem astăzi o minune de apartament, cu două paturi duble, nupțiale, o să ne ia ceva timp până o să ne

dumirim care este mai bun, dar o să mă, dacă nu mai stau mult cu voi ăștia pe cap! Băi, juniorilor, eu mai am și alte obligații!...

E hotelul Mossadului!... Cine? Hotelul în care ați tras! Madisson and...

Mossad?... Probabil că nu ați știut!

Mossad Mossad?...

E hotel așa, de fațadă... Toată centrala franceză a Mossadului e acolo!

Problema este dacă a știut doamna cu care sunteți. Cine a făcut rezervarea?

Am înțeles că a făcut-o ziarul...

S-ar putea să fie o întâmplare!

Asta numai domnul profesor poate să verifice!... Dar este bine să nu lăsăm nimic la voia întâmplării. Iar secretul misiunii domnului profesor este până acum sigur asigurat, dacă pot spune așa! Va fi tot mai greu de păzit de aici înainte.

De păzit și secretul misiunii, și domnul profesor!

Dacă păzim bine secretul misiunii, asta e cea mai bună pază și pentru domnul profesor! Aveți grijă de lista pe care v-am dat-o. Numele care sunt scrise cu o greșeală de dactilografiere, nu au nicio legătură cu misiunea dumneavoastră... Sunt, așa, pentru deruta adversarului, dacă cumva dă peste lista dumneavoastră...

Îmi vine greu să mă întorc la vorbele din jur. Mossad?... Mossad deci? Ce bine a căzut zarul și de data asta!... Os de...

Dar n-am încotro, fii tare, colega! Ăsta e abia începutul, și deja e mai greu decât ieri să mă retrag!...

Deci credeți că nimeni nu va ști de mine, cu ce gânduri, cu ce misie revin în Țară.

Este esențial să nu mai știe nimeni! Nici persoanele de toată încrederea! Ca Sve?...

Dar ce-o să le spun la întoarcere organelor abilitate când vor vedea pe pașaportul meu că am fost în America, în State, cu viză luată la Paris, nu la București?

– Tovarăşe profesor, un cetăţean român nu poate obţine viză de intrare în Statele Unite decât de la ambasada SUA din capitala ţării sale, din Bucureşti, în cazul dumneavoastră!

– Aşa ştiam şi eu!...

– Şi?

– Şi ce?

– Care este explicaţia?

– Îmi cereţi mie să explic ce au făcut alţii?!...

Mata la ce te-ai gândit să le spui?

Purul adevăr! Cum a dat de mine Şeitanul ăl bătrân... Cum m-a umplut de bani pentru toate neamurile... Le arăt şi contul... Sinceritate totală! Că are pile la Casa Albă...

Iar cu noi de ce te-ai întâlnit? ...S-ar putea să afle! Doamna cu care mergeţi la Bucureşti... Ce face acum? Am luat-o cu mine, să viziteze Versailles-ul. Am greşit?

...Eu zic că nu! Voi ce ziceţi?... Păreri împărţite... Le-o spun şi pe a mea: de câteva minute am băgat-o şi pe ea în afacerea noastră. ...Iar le cade faţa!

Mă gândesc că fiind ziaristă la nu ştiu care New York Times, cel mai mare, ar putea cere să-i ia un interviu răposatului. Aş avea cu cine să vorbesc, cu Ghiţă Florea, e în Comitetul Central, mi-a fost profesor, acum suntem colegi.

Mi se pare că e pe listă? ...I-auzi?! Verific scurt, da, poziţia 5. Ghiţă Florea...

– Un interviu?... De ce nu?... Dar va fi cu translator... Asta nu o împiedică să-i dea un bileţel, scris de mine, chiar cu orice Sergiu Celac de faţă! Americanca ne va putea ajuta foarte mult!... Acum îmi dau seama!

– Domnule profesor, detaliile sunt la alegerea dumneavoastră, în ţară, la faţa locului. Noi ne îngrijim de ceea ce se poate face de aici. Am pregătit un text, o scrisoare, ar fi bine să ajungă în mâna lui şi să-l lumineze... Să capete încredere în noi, că vrem binele celui mai iubit fiu al Ţării, Nicolae... Nicolae

Dobrin!... Și să fie încrezător, chiar știm ce trebuie făcut ca să se apere și pe el.

– Haideți s-o luăm metodic... Unu: aveți informații sigure că s-a pus la punct debarcarea lui nea Nicu și lichidarea lui. Numai a lui?

– El, ea, Nicușor, probabil și Zoe, niște ofițeri din contraspionaj, dacă vor rămâne prea mult deoparte, nu-i știm care... Dar vom afla, sper. Cine este în spatele acestor aranjamente? Toți! Rușii în primul rând, ungurii, sîrbii, evreii... Sârbii?!... Și noi ne-am mirat! Ce vor? Banatul, Timișoara! Iar nu-mi vine să vă cred, să vă iau în serios!...

– O luăm de la capăt?... Nu, nu e nevoie. Am și eu sursele mele, da, se pregătește ceva urît de tot... Doamna cu care merg la București a fost trimisă de ziarul ei ca să relateze de la fața locului... Mi-a spus câte ceva... Știți că în România sunt cei mai mulți copii bolnavi de sida? Nu... Mai mult de jumătate dintre copiii bolnavi de sida din Europa sunt copii de români... Asta ce poate să însemne?

– Asta dovedește cât de criminal este regimul lui Nicolae Ceaușescu al vostru!

Mă uit la ins, vocea i s-a auzit acum prima oară. Ca un tunet... Tace de două ceasuri... Am dat mâna, dar nu mai știu ce nume am auzit... Eu, domnule profesor, precizează lupul singuratic, sunt singurul din grup care mă opun acestui plan. Mi-e teamă că planul va reuși dacă vă implicați dumneavoastră!... Vă asumați o misiune care vă depășește. Și pe dumneavoastră, și pe noi toți!... Tac. Mă pune pe gânduri. Răspunsul său e nerod mai întâi și abia după, anti-ceaușist... Din păcate, domnul meu, lipsa de higienă din spitalele românești nu este mai mare ca în Ucraina sau Albania...

– Ce vreți să spuneți? Vreau să spun că de data asta totuși nu Ceaușescu este cauza! E clar că avem de-a face cu o mână criminală... Și cucoana asta, despre care nu vă pot spune cât

a fost de nemaipomenită în urmă cu numai câteva ceasuri, pe ea o atrage mai ales ideea de a descoperi a cui nemernică de implicare face asemenea ravagii printre puii de daci!... Dacă nu erau copiii ăștia nenorociți, rămânea în Brooklinul mamii ei, iar eu aș fi dormit ca și voi az-noapte, o noapte fără Sve și fără să știu cum e o noapte cu Sve... Acuma știu! Știu atâtea! Norocul meu cu nenorocirea copiilor... Sunt unul dintre profitorii acestei tragedii! Dacă KGB-ul sau Mossadul ori bozgorii nu-i îmbolnăveau de Sida pe acei prunci nevinovați, az noapte ca un prunc aș fi dormit și eu, fără să am motive s-o țin minte pe dumneaei, noaptea cea mai noapte de pomină din viața mea... Ce-ați zice, domnule, dacă v-aș prezenta această perspectivă asupra lucrurilor?!...

Dar pot merge și pe mâna domniilor voastre...

Ziceți că Ceaușescu e de vină?! N-am nimic împotrivă să-i fiu lui recunoscător pentru ce am pățit toată noaptea de az noapte!... Deci el i-a îmbolnăvit pe toți copilașii aceia, deci datorită lui creștina asta s-a pornit spre România, să vadă ultima ispravă a lui Neica Puiu, și a dat peste mine, profitor la pândă, gata s-o șacalesc... E clar, eu sunt principalul profitor și câștigător de pe urma politicii criminale ceaușiste, deci îi sunt dator profund îndatorat, și din această recunoștință mă solidarizez cu cei care vor să-i salveze nobila piele!... M-am hotărît definitiv! Lăsați-l pe mâna mea și nu va fi alta mai protectoare, mai grijulie, mai dedicată... Da, trebuie să mă văd cât mai repede și cu Lu... Lu?... da, să-i prezint și ei motivele pentru care va trebui să iasă la viitoarea demonstrație cu portretul lui nenea Nicolae în brațe! Iar eu cu-al coanei Leana... De la ei ni se trage toată noaptea de az-noapte. Și următoarele, numai la ele mi-e gândul... Ce mă aia ăștia la cap cu Ceaușescu al lor?!... E numai al meu!

Câteva minute nu am mai putut să urmăresc nimic din ce spuneau. Noroc că iar au luat-o pe arătură, cu Sima al lor! Se reped la mine, într-un final, să le fiu arbitru. Îi potolește domn Grigore. Apoi, mie:

– Te-ar deranja dacă v-aș invita la masă, la mine acasă ori la un restaurant chinezesc, cu doamna aceasta? Eu vorbesc binișor rusește, o să-i facă plăcere. Mâine?

Ai naibii, toți găsesc ideea excelentă, eu, din nou, nu contez! Cică armeanul are ochi format la bărbați și la femei, vede imediat dacă te poți încrede sau nu în cineva. Chiar și dacă e vorba de nepoata Salomeei? ...Dar nu pot hotărî nimic fără să o întreb pe creștină. Nu? Corect!

– Mai este și problema nr. 6, citi același armean dintr-un caiet: ascunzătoarea. Am înțeles că domnul Șeitan ți-a dat o adresă. Nu, nu trebuie să ne-o spui! Noi îți mai dăm una, la București vei mai primi două. Numai dumneata le vei ști pe toate...

– M-am gîndit la subiectul ăsta. S-ar putea să am și eu o idee, două... Se fac șase.

– Ideea este să poată sta în acel loc cel puțin două-trei luni, la nevoie să poată fi văzut de un medic, de o asistentă medicală... Un medic diabetolog neapărat! Om de încredere. De doctorul Mincu ai auzit?

– Da, are un asistent, mai bun decât el, care mi-e prieten bun, Dida Corneliu, machedon de-al dumneavoastră, din Constanța.

– Se potrivește. Este pe lista cea mare. ...E și Cornel? Încep lucrurile să se lege... Ghiță Florea, Dida Cornel... Se pare că nu s-au orientat rău... Chiar, cum v-a venit ideea că eu aș putea să fiu cel mai util în povestea asta?

Nu se grăbesc să-mi răspundă. Eu, în locul dumneavoastră, mai pregăteam câțiva fraieri ca mine, fiecare să încerce pe barba lui... Trebuie luat în calcul și ghinionul!... Îmi zâmbesc toți, cu îngăduință paternă. Adică ce? S-au gânditără și ei?... Da! Și atunci cum facem să nu ne încurcăm unul pe altul? Va avea cineva grijă! Cine? Probabil că dumneata... Dumneata vei afla la București cine sunt ceilalți! Dumneata vei coordona toată lucrarea... Lucrătura cumva?

Revin atunci: a cui a fost ideea?

Dumneata pe cine bănuiești?

Unchiu?... Nu, nu putea fi el!... Cred că cineva din Ţară...

E simplu: cine v-a trimis la noi? La părintele Vasile? Aha... Bădia, deci!

– Chiar, poate mă lămuriţi! Am băgat de seamă că nea Petrache, cât e el de Petre Ţuţea, are deseori mici gesturi de subaltern, de ascultare, de subordonare faţă de domnul Ghinea. Parcă îi scapă acele gesturi, fără voia sa. Cam stă smirna, cinstit vorbind, în faţa lui Ghinea...

– Aţi băgat bine de seamă!... Bădia Simion este mult mai important decât ştiu cei mai mulţi. La Bucureşti, când vă veţi întoarce, vă purtaţi ca şi până acum, veţi continua să vă vedeţi la Athenée Pallace sau la Casa Scriitorilor... Când vă întreabă de familie, ce mai face, veţi da raportul!! Cât mai vag, să nu fiţi ascultaţi. Dacă e de discutat detalii, lucruri exacte, o faceţi pe stradă, plimbându-vă! Pe unde vă peripatetizaţi? Pe Calea Victoriei!... Mi-e aşa dor de Calea Victoriei, de Capşa... Ah! Bine că mi-am adus aminte! Şi scot poza de la New York de pe Calea Victoriei, din faţa Cercului Militar. Vă spune ceva poza asta? ...Individul? ...Trece pe la fiecare, fiecare îşi pune ochelarii, dar degeaba... Numai clădirea le este cunoscută. Cine-i omul? Dacă nu-l cunoaşteţi nu are importanţă!... Dar un revolver nu-mi daţi?

Revolver?...

Poate vă răzgândiţi şi îmi trimiteţi vestea bună că trebuie să-l împuşc pe tovarăşu'! Mi-ar fi mai la îndemână... Şi nu m-ar înjura nimeni după aia! Başca plăcerea mea totală!

Vă dau eu unul, domnule profesor!, intervine disidentul, din acelaşi colţ mai îndepărtat. Începe să-mi placă. Cum au zis că-l cheamă?

Mai este şi problema banilor. O să aveţi nevoie de bani, cine ştie pentru ce! Nu ne dăm seama acum, de aici... Rezolvaţi cu Bădia Simion şi problema banilor. Dumneavoastră trebuie să urmăriţi ca program maximal şi singurul care poate soluţiona problema, să aveţi o discuţie, între patru ochi, cu Ceauşescu!

– „Care poate soluționa problema”... Care-i problema?

– Cum care-i problema?! Despre ce vorbim de atâta vreme?! Aha, salvarea țării de Ceaușescu. Nu cumva să ni-l omoare neprietenii! KGB, CIA, Mossad, DST, Magyar Securitate, Srbskaia ohrana... Bălgarsca... Turcii nu? ...Să-l mai ținem în viață vreo două luni sau măcar împăiat în fereastră, să-i sperie pe dușmani, și numai după avem dreptul să-i facem noi de petrecanie! Iar ziua aceea va fi să fie declarată zi națională, de doliu vesel, ca la Săpânța!

– Am sentimentul, nu fie cu bănat – chiar așa a zis, cu bănat, că domnul profesor încă nu-și dă seama întocmai la ce îl punem noi să se înhame!

– De bună voie și nesilit de nimeni!

Va trebui să mă explic:

– Domnilor, deocamdată vorbim, vorbim discuții... Încă nu-mi revin din pumnul în plex pe care mi l-ați dat cu Costică Dobre al dumneavoastră... Încerc eu să glumesc, doar așa, ca să nu le iau prea în serios de la început... O să am tot timpul să mă sperii de ce îmi cereți să fac! Dar dacă vreți ca astăzi să batem palma și să bătem în cuie ce am convenit, lăsați-mă în voia mea, e pielea mea în joc și abia după, a Țării, a Istoriei, a... a dumneavoastră nu prea!

– Domnule profesor, noi suntem îngrijorați știind bine că va fi foarte greu pentru dumneavoastră. Iar pentru altul, nu știm care, și mai greu! Știm bine că vă cerem...

Știți din cauza cui o să fie cel mai greu?

A Securității, protocolul...

– Din cauza ei, domnilor!... Cât mai știu și eu, neica Puiu nu mișcă nimic fără ca coana Leana să știe și să fie ea de acord! Nimic, nimic!... Iar multe le face ea fără să-i mai spună și lui ceva.

– Știm. Ea este piedica cea mai mare! ...La București se vorbește că ea ar vrea să-l treacă pe linie moartă și să ia ea toată puterea! Cică l-ar avea cu ceva la mână!... Am auzit și noi...

– Dacă este aşa de greu să trec peste ea ca să ajung la omu', de ce n-aş vorbi chiar direct cu ea?! E cea mai interesată să-i salveze pielea lu tovarăşu! Mi-ar fi mai uşor să ajung la ea!...

– Domnule profesor, cunoaştem şi înţelegem mirarea dumneavoastră: nişte legionari fanatici care fac pe dracu-n patru ca să salveze un lider comunist! ...Asta cam aşa e! Ce v-a venit, tovarăşi camarazi?!

– De ani de zile ne căznim să verificăm o informaţie, care apare în hârtiile noastre cele mai bine ascunse de ochiul...

– ...şi timpanul cooperativei Securitatea! ...Ce-i asta? Cooperativa ochiul şi timpanul? Este denumirea Securităţii în nomenclatorul de profesii!... Ziceaţi de nişte hârtii.. Da! Nouă ne iese din aceste hârtii că a fost un Nicolae Ceauşescu legionar la Scorniceşti! ...Hai, domnule, de unde aţi mai scornicit-o şi pe asta! Dacă mă aude cineva la Bucureşti, rîde şi cu... Iertaţi expresia! Cu curu'!

Numai că nu ştim de care Nicolae Ceauşescu este vorba, că-s doi! Aha, parcă am auzit şi eu de asta, că mai are un frate mai mare, tot Nicolae îi zice. De ce i-or fi zis aşa?! Vă daţi seama cât de beat a fost taică-su când s-a dus la primărie nea Andruţă să-l declare pe Nicalai al nostru!... O fi simţit el că l-a fătat nevastă-sa pe însuşi dracu', iar el este taică-su, de s-a fost îmbătat la dimensiunile astea istorice! ...Dracu', adică Şeitan?!... Uşurel, să nu aruncăm aşa uşor cu vorbele... Se pare că la Braşov, în procesul acela, a fost prins cu manifeste legionare, continuă gazda...

Da, mi-a zis şi unchiu Dumitru ceva... Şi aveţi vreo confirmare? Indirectă! Care?

Ne pune pe gânduri nu numai faptul că vor să-l termine, dar am aflat şi cum!... Oh, dar începe să fie palpitant! Eu, pe Ceauşescu al meu îl terminam cu o grenadă anti-tanc de mână, care exploda în parbriz... Am exersat cu sute de mere şi roşii coapte bine aruncate în parbrizul maşinilor care circulau pe sub balconul meu de pe Ana Ipătescu... Am fost campion pe oraş la

aruncat mingea de oină... KGB-ul cum va proceda? Cumva, după rețeta clasică? Adică îl vor sinucide?...

– Au decis să-i aplice o moarte ri-tu-a-lică!..

Se face o liniște... Și toți așteaptă reacția mea. Așteaptă să rămân ca trăznit. Ca la dentist etc. Încerc: Ritua-li-că? și casc ochi mari cât bilele de biliard... Da. Este informația care ne-a edificat deplin!... Alte detalii, este mai bine să nu le cunoști! Dar al cui ritual? Budist? Pitagoreic? Confucianist?... Zarathustra? Zamolxis?... Bogomilic? Orfic? Bachic? ...Am ocolit cuvîntul ***talmudic***, vroiam să-l aud de la ei și să mă prefac că nu știu ce înseamnă! Încearcă să-mi explice gazda, Diogene Nacou, pare cel mai academic dintre machidonți. Asta în lipsa lui Bacu... Domnul Mituș a trebuit să facă față unei probleme de familie, ivită în cursul dimineții, n-a mai ajuns, mi-ar fi fost mai ușor cu el de față.. Apuc atâta să spun că nu vreau să plec din Paris fără să mai am o discuție și cu el. E mai bine dacă va fi între patru ochi... Fără vechiturile astea. Legionari expirați, bine le-a mai zis cine le-a zis așa!...

Așadar, i s-a hotărît Ceaușescului nu numai moartea, ci și o anumită moarte. Comandă specială. Năpraznică? Cumplită?... Nu neapărat, mai presus de orice va fi umilitoare, în batjocură, spre învățătură de minte pentru cine va mai încerca să facă ca el!...

Dar ce a făcut?, îmi vine mie să-l apăr! Alo, tovarășii din marele sanhedrin, de ce vă amestecați unde nu vă fierbe oala? Tovarășul Nicolae Ceaușescu este cel mai iubit fiu al poporului român, este omul nostru, pe noi ne-a belit, nu pe voi! Pe noi ne-a umilit și batjocorit, nu pe voi! Pe noi ne-a înfometat, ne-a însetat, ne-a bântuit visele și ne-a stricat anii cei mai frumoși! Voi de unde mama dracului ați răsărit să luați voi tot caimacul?!... Tot voi?! Iarăși voi?! Jidanii dracului!...

Cum ajung la București o să organizez o serie nesfârșită de manifestații și mitinguri populare de protest în fața ambasadei SUA și a Israelului! O fi prost prostul, dar e-al nostru! Nu-l cedăm

nimănui să-l calce în picioare în locul nostru! E dreptul nostru! Câştigat prin secole de...

– Văd că ştii mai mult decât recunoşti, domnule profesor, mă cercetează brusc bănuitor disidentul lui peşte. Adică?, mârâi eu. Păi treaba cu călcatul în picioare, de unde o ştii? Din capul meu, aşa mi-a venit să spun! Ce-i cu asta?

– Una din variantele pregătite pentru tovarăşu', intervine Armeanul pacificator, este să fie linşat, într-un loc simbolic.. Să fie călcat în picioare şi făcut terci! Efectiv terci! Să nu mai poată fi refăcută nici faţă, nici corp... Asta poartă un nume, în siriaca veche... Nu e nevoie să-l ştii.

De ce simt oare, pentru prima oară, că e treabă prea serioasă asta în care vor să mă bage palicarii ăştia de machedoni?... Mă învăluie o undă rece, apoi fierbinte, iar rece, iar... Unde mă bagă ăştia? Vere, nu-i de glumit, mai poţi să te retragi! ... Dar cum? Nu neapărat acum şi aici, să mă ridic de pe scaun şi să plec, aş fi nepoliticos... O clipă, calm, fii calm Frederic, oricând mă pot da lovit, internat în spital, arestat pentru viol... E prea devreme să mă cufuresc pe mine! ... Hai mai bine să aflăm tot!

Moarte talmudică?... N-am mai auzit de aşa ceva! Poate înmormîntare... Ritualică?...

Nu ştim nici noi prea multe. Aşa am primit informaţia... De aici, din cruzimea lor...

Iar, domnule? Care lor, care ei?

...nu putem deduce decât lucruri de bine despre Ceauşescu! Dacă i-a supărat atât de tare pe cei care i-au decis moartea ritualică, asta înseamnă... Şi neica Grigore se opri, amuzat de ce urma să spună. Asta înseamnă, dragă domnule profesor, că tot ce i-ai spus dumneata luna trecută lui Cioran este adevărat!... De-o lună de zile Milică al nostru bântuie din camarad în camarad ca să ne spună ce a aflat, care-i adevărul despre tot ce se întâmplă în Ţară! Te pomeneşte ca pe... Spusele Şeitanului Ioan, aşa le zice. De la Ţuţea cetire!

...N-au cum să fie adevărate! Le-am scornit eu pe toate aproape! Am văzut că-i plângeau toate de pe el să afle de la mine – adică de la Ţuţea, chipurile, şi veşti bune din Ţară. Era îngrozit de ce scriau şi scriu în continuare ziarele, scârbele... Nu ştiu cine naiba îmi spusese la Bucureşti că Cioran „nu mai simte românește"... Îi dăduse telefon şi Cioran i-a răspuns pe franţuzeşte şi n-a vrut cu niciun chip să o dea pe românește. L-a înjurat golăneşte pe marele român şi i-a închis telefonul. Bine, măi, Gheorghiţă, cine ştie câţi nu-l caută numai aşa, ca să se laude la întoarcere că au vorbit cu Cioran?! Tu de ce îl sunai? Aveai vreo treabă cu el? Vreun comision? Ce dacă eşti ardelean? Ce dacă eşti român? Ce dacă eşti poet?

– Da' i-am zis şi eu vreo două de coana mă-sa preoteasa... Să mă pomenească... Pituţ!

Numai că nu din pricina asta cu mine a vorbit la telefon vreo oră şi abia după am stabilit oră şi loc de întâlnire pentru a doua zi. Adică nu de frică că-l înjur şi eu!... Nici vorbă! Ci eu de la bun început am rostit cuvîntul magic ***Ţuţea***. Şi Cioran s-a aşternut la picioarele mele covor de flori, plai străbun, gazonat perfect şi ici colo câte un bob de căcărează... Să te tot peripate-ti-ze-zi... Am spus bine? ...Nu ne spui şi nouă ce-ai vorbit cu Cioran?

Mai întâi i-am spus să-şi ia notiţe, şi şi-a luat, văd! M-am gândit eu că va face un raport final!... Apoi i-am spus din capul locului în care cheie îl voi încânta. Apucase să-mi spună că nu mai poate citi în ziare câte se scriu despre România, despre Ceauşescu. A înnebunit omul ăsta?!...

Domnule Cioran, eu ce am să vă spun acum este integral de la Petre Ţuţea cetire... Excelent! Excelent! ...Eu nu vă vînd castane, domnule filosof! Tocmai dumneavoastră?!... Mi s-ar usca mâna cea scriitoreaţă!... De bunicu' Stan nu i-am spus decât mai pe la sfârşit! O vorbă n-am spus nici de Răşinari. L-am lăsat să descopere singur şi cu maximă încântare. Căci la un moment dat am scăpat o vorbă, un cuvinţel, ***sighinaş***. Aşa-i că nu l-aţi mai auzit

vreodată, iubiți cititori? ***Sighinaş***? Cioran însă nu-l mai auzise de demult. Din ere ante-diluviene... Odată s-a cutremurat așa firav cum îi și m-a oprit înfrigurat! „***Sighinaş*** ai zis? Ce vorbă-i asta?" ...Domnilor, numai un om ca Cioran putea să se emoționeze în halul ăsta la auzul unei vorbe proaste, țărănești. A unui cuvînt! Și numai un pezevenchi ca mine putea să sconteze pe un anume efect. Calculasem la fix!

De unde știi mata cuvîntul ăsta? De unde ziceai că ești? Din Constanța?! Ce să caute cuvîntul ăsta la Constanța?! E cu neputință!... De ce? Pentru că cuvîntul ăsta nu se folosește decât la Rășinari!... Păi de-acolo l-o fi adus bunica! Bunica dumitale e din Rășinari? De-a cui? De-a lui Licoi? Licoi ai zis?! Am fost vecini cu neica Stan Licoi!... Era prieten cu tata! Eh, ce mică-i lumea asta minunată!...

Da, domnilor! Cu un singur cuvînt l-am făcut pe marele mizantrop să declare că lumea asta este minunată!... E ceva, nu? Doar nu era să fac atâta drum degeaba, fără niciun efect la scară planetară! Universală chiar! Chiar!... Chiar că am dreptate!

Până la urmă i-am cam spus adevărul. Și-a amintit, da, când era elev de liceu făcuse un glosar de cuvinte din satul natal, toți elevii erau puși să facă unul. Glosarul lui a ajuns însă pe mâini bune, o studentă l-a găsit în arhiva liceului din Sibiu și a vrut să-l publice... Am ajutat-o, mai ales că printre cuvinte l-am ginit și pe ***sighinaş*** ăsta al copilăriei mele... Bunica, săraca, așa mi-a zis odată, Lenuțo, ficățelul de la pasăre să-l dai numai la băietul ăsta că-i mai sighinaș... Și l-am ținut bine minte! Așa l-am câștigat pe domnul Cioran. L-am cumpărat pe o vorbă. Una umilă de tot, din creierul munților barbari, dar eu am știut ce valoare are aici, la Paris, pentru marele francofon. Ce s-a mai putut înduioșa!... Aproape că mi s-a făcut rușine, ca de-o escrocherie. Dar era altceva, era meserie! Doar mi-s de vorbe profesor!... Am calculat bine efectul! Doar, nu? La început a fost cuvîntul...

LIPSA PAG. 50

LIPSA PAG. 51

a fost cel dorit de augusta familie, unii, nu puțini, au întors spatele sistemului și, la prima ocazie, au rămas în Vestul sălbatic... Și de pe urma lor au mai rămas câteva sute de apartamente, vile și garsoniere... Așa că s-au trezit că nu mai e nevoie la oraș nici de o debara măcar! Excedent de spațiu locativ urban peste tot! Și ce să facă atunci partidul cu tot potențialul constructiv de case, de locuințe? Au tăbărît pe sate, să le demoleze și să le facă din nou, mai puține și mai trainice, mai ferite de inundații, de păduchi, de scarlatină...

Domne, asta am cam scornit-o, atunci mi-a venit în minte să i-o spun și m-a crezut bietul om... Dar nici nu spusesem o minciună, la drept vorbind!...

Și cu bisericile?

...O lămurim și pe asta. Bine, dar Sfînta Vineri?! Vă căre știi?!... Nu cunosc toate detaliile, se mai și greșește pe lumea asta! Dar în mod sigur nu e vorba, nu, de o politică de demolare! Exclus! Bag mâna în foc! Totul este legat de reconstrucția Bucureștiului de după cutremur! Face și Ceaușescu ce a făcut Haussman la Paris! Câte biserici nu s-au demolat pe vremea lui Napoleon al treilea?!... Sau chiar la noi, în interbelic, câte biserici când au îndreptat cursul Dâmboviței nu s-au dus pe apa... Se tîra Dâmbovița cea albastră prin București ca pișatul boului!... Și bag cifrele aflate de la Ioan Alexandru, catihetul, cu bisericile și mânăstirile noi sau renovate. Peste o mie!

...Cioran m-a crezut, dar fârșeroții ăștia nu prea se înghesuie. Nu e cu putință! Noi-nouțe și mai ales re-no-vate, apăs eu. Și precizez: am mai și exagerat, cu bună știință, mi-am dat seama că domnului Cioran îi plăceau dezmințirile mele. Îi luceau ochii a mulțumire. Deci Țara nu-i condusă de un nebun, de un criminal! Și s-a luminat și mai și bălaia-i față!

Pregăteam momentul când să-i pun întrebarea cheie: dar dacă vă cheamă în Țară dorul de nea Petrache și de Rășinari? Eh, ce vă faceți?!

N-am mai apucat, am uitat şi de anti-românismul meu planetar, căci s-a fost produs şi momentul cel mai de graţie plena din întinsă întreaga mea viaţă, câtă va mai fi să fie. Căci se apucă, domnule, neica domnul Cioran să-mi vorbească de evreicuţa lui din America, jida cea de az noapte, care acum, în clipa asta chiar, numără frunzele cum cad îngândurate din platanii de la Versailles, visând la clipele de după cele care i-au mai rămas până se va vedea iar în braţele lui Zburător cu negre plete din rue Mouftard, habar nu am ce număr...

L-a căutat special mirabila muiere pe firavul guru, după o călătorie la Bucureşti, ca să i se mire, cum am mai spus, că nu i s-a publicat în niciun New York Times reportajul acela atât de binevoitor, de recunoscător, despre poporul de bezmetici care nu au prea belit evrei în anii „aceia"... Nici măcar în Duminica „aceea"... Ci alţii! ..Nimeni, domnule Sioran, de ce?, de ce nu vrea să publice articolul meu despre extratereştrii din România care nu au jugănit niciun evreu taman când asta se făcea pe toată planeta!... De ce?

Pentru că anti-românismul! Adică presa mondială, toată mass media, a primit cuvînt de ordine: nici un cuvînt de bine despre Ceauşescu şi românii lui!... Că tot anticomunismul şi anticeauşismul lor aici bate, aici vrea să ajungă, la români, cât suntem de mizerabili! Nu pierde nimic planeta dacă dispare această populaţie, populaţie am zis, nu popor! Sau naţiune!... Nici vorbă! Cireadă bezmetică şi fără niciun Dumnezeu...

Eh, oftă moşulică cel bălăior, păcat că n-am ştiut toate astea, ca să-i fi spus bietei fete! Tare era necăjită... Ar fi fost grozav să vă pot pune faţă în faţă! Dar poate îi scrii!... Ce-ar fi să-ţi dau adresa ei?! Să ştii că merită s-o cauţi! Sunt aşa de puţini cei care ne iubesc...

Da, domnule, aşa am aflat-o, de la domnul Cioran, umplându-i capul cu balivernele mele naţional-optimiste, iar el a decis cum să mă plătească şi răsplătească: ăsta este răspunsul

LIPSA PAG. 54

LIPSA PAG.. 55

Cum era să mă bucur?!... Păi nici nu mă mir, acum, că vor să-i dea un talmud după ceafă, să nu-l poată duce!.. Un talmud letal! Fatal! Capital! Auzi la el: demolează Sfînta Vineri ca să le închidă gura semitoizilor când va trece cu demolarea peste drum și va face arșice sinagoga republicană!... Dacă-i din capul lui, prost cap a mai avut! Iar dacă-i din devla vreunui consilier, nebună nevastă și-a mai luat! Că numai coana Leana ar îndrăzni să-i dea asemenea ghionturi! Conchid: nu poate fi adevărat! ...Dar e adevărat că colegul de la Secure mă încerca să răspândac eu așa gugumănii!...

Nu știu cât a mai contat și povestea cu sinagoga e recentă rău.. Cert e că de câțiva ani buni de zile, toată lumea bună a planetei îi vrea capul.

...Cu excepția unui grup de legionari independenți și disidenți! Ziceți că Horia Sima nu știe nimic de povestea asta?...

Domnule profesor, că ați adus vorba, vrem să arbitrați într-o chestiune de principiu! Și către ceilalți: vreau să-i arăt domnului profesor fotografia! ...Aha, ne batem în poze! Să nu-l amestecăm pe domnul profesor în.. Mi-o arată totuși, curioși să mă vadă la treabă, o avea la îndemână, pe masă, sub un ziar: un grup de bărbați, interbelici, țepeni în hainele lor, prea strînși la gât de cravată, în picioare, pe treptele unei case. Cunoașteți pe cineva din această fotografie?...

Nu-i acesta Căpitanul? Ba da... Pe ceilalți nu-i cunosc. Generalul Zizi Cantacuzino... Atât! Îmi pare rău că nu vă pot fi de folos... Ba nu, ne puteți fi de mare folos. Vă rugăm să vă mai uitați la poză și să ne spuneți dacă e ceva care nu vi se pare în regulă!... În afară de faptul că-mi cereți să... Nu, nu văd nimic mai... Ce trebuie să văd? ....Dacă vi s-ar spune că fotografia a fost trucată... Mă mai belesc o dată, mda, se pare că unii au fost scoși din poză... Golul acesta dintre individul din stânga și ceilalți e greu de înțeles, de acceptat... Da, nu pare firesc golul ăsta!

Tacşi schimbă priviri între ei. Se pare că nu i-am dezamăgit. O fotografie poate fi trucată prin ştergere sau adăugare, precizează o voce din off... Mă mai uit o dată. Aha, aha... Domnul din stânga pare din alt film... Din altă piesă... Care? Puneţi degetul pe el!... Se apleacă toţi să vadă indexul meu arătător, mereu cu unghiile nefăcute, roase până la rădăcină, intrând în istorie... Stranie senzaţie, aproape tactilă. Ce e cu poza asta? Ce se decide prin degetul meu în ce împunge neiertător?!...

Ce vă face să spuneţi asta? ...Mă dau puţin în spate ca să mă pot da mare şi încep să vorbesc de unghiul şi direcţia umbrelor, de locul de confluenţă al privirilor, al feţelor... Spun prostii, cred că-şi dau şi ei seama, dar impresia rămâne aceeaşi, cine-i individul? E din altă fotografie! Are vreo importanţă? Imensă! Imensă, domnule profesor!...

Mă lasă prost, nu mai scot o vorbă despre poză şi ne întoarcem la asasinarea lui Nicolae Ceauşescu, la atentatul nereuşit de peste câteva săptămâni, dejucat în ultima clipă de cel mai vajnic duşman al împricinatului... Ar cam fi timpul să le-o spun, ceea ce şi fac, în cuvintele cele mai puţine şi mai puţin patetice. Rămân, drăguţii, cu gura căscată! Ai vrut dumneata să-l lichidezi pe Ceauşescu? Adică să-l omori, domnule?!...

Ştiam că n-or să creadă. Mai bine tăceam!... Da, când locuiam pe Ana Ipătescu... Eram tînăr şi ferice, neînsurat... Nu, nu le mai spun nimic, discuţia o ia razna de tot!... Încerc să-i pun capăt, domnilor, v-am spus asta ca un paradox, căci se pare că taman eu va trebui să-l salvez! Dacă chiar reuşesc, dar chiar şi faptul că voi încerca... Are haz! Eu, care am vrut să-i iau gâtul... Dar nu e chiar aşa teribil paradoxul, de vreme ce şi Constantin Dobre, ziceaţi că îşi dă doctoraul la Ştefan Gheorghiu?... Nu-mi iese din minte! Nu mai insistă niciunul, dar îi văd că se uită cam altfel la mine... Aha, pentru că am vrut să-l lichidărescu pe Nicolae Ceauşescu! V-am spus, mi-ar fi mult mai uşor dacă îmi cereaţi să-l... să-l terminoiu odată! Chiar, aş vrea detalii. De ce trebuie salvat?

LIPSA PAG. 58

LIPSA PAG. 59

aflat că Ceaușescu a făcut pe el o bombă de aia, atomica!... Păi ce? Nu e adevărat!... Ba e foarte adevărat! A făcut Ceaușescu bomba atomică? A! Păi la ce-i trebuie?! Așa l-am întrebat și eu pe nea Petrache. Și?...

Hai să vă spun cum a fost! Îmi dă telefon într-o bună dimineața, domnule profesor, ce mai faceți? Dragă, poți să treci pe la mine? Când? Urgent! S-a întâmplat ceva? S-a întâmplat ceva foarte, foarte important! Bine, vin! Ce s-a întâmplat, domnule Țuțea?...

E grav, domnule profesor. Cică au anunțat ăia de la Europa liberă că România este capabilă să fabrice bomba atomică oricând începând de mâine dimineață!... Da, am ascultat și eu ieri seară! Deci e adevărat! Adevărat e! Și bag de la mine: Am auzit că deja a fabricat câteva...

Și atunci s-a uitat crunt în jur, nu știu la cine, s-a ridicat în picioare, înalt și cocârjat ca un patriarh, dar parcă acum ar fi fost și călare, pe un armăsar de bronz, a tras o cruce mare și a rostit fraza de neuitat, cea cu îl bag în pizda mă-sii... Și așa mai departe.

...pe ăl de l-o mai înjura pe Ceaușescu!, mă completează visător Parizianu. Cumplită vorbă!... Dar de ce i s-a părut lui Petrache așa de important să avem noi, românii, bombă atomică?! Chiar o avem? La ce ne trebuie?

Asta l-am întrebat și eu pe marele ierarh. Mai bine tăceam... Cu așa dispreț m-a prăfuit: Păi, cum, domnule?! Dacă avem noi bomba atomică altfel stăm de vorbă cu Budapesta și cu Kievul!... De Balcani, ce să mai zic?!...

E teribil, domnule!... Pur și simplu altceva nu mai știa să spună!... E teribil, e teribil...

Serios vorbind, era cam caraghios, cu mutra sa neașteptat de jovială, aproape hâtră... Prea jovială pentru cărțile sale, celebrele, citite ante factum cu nesaț și disperare de sinucigașii de pe toate meridianele planetei... Nu-i ședea rău nici așa extaziat cum l-am

adus să fie de veştile bune primite din capitala celei mai hulite patrii natale. Şi care-i scoposul acestui anti-românism, domnule Nelu? Ce urmăresc şi cine sunt cei implicaţi? Şi de când, şi de ce? Şi ce fac ăştia, ca anti-români ce sunt?!

Păi, coane Emilule, află matale mai întâi, că deja antiromânismul nu mai e o pasiune, un hoby, ci a ajuns o meserie onorabilă, o profesie extrem de rentabilă. Ies unii la pensie din slujba asta! Iar alte slujbe nu pot fi ocupate dacă nu ai această calificare!...

Şi unde trăiesc ăştia? Cum unde?! În patria nostra pulchra est! Dar sunt unii care trăiesc şi în străinătate! La Paris o mulţime! Nu păreţi prea convins!... Ba, dar mi-ar fi plăcut să cred că despre altceva este vorba! ...Cam nu, şi e vorba de la même Jeanette cu care s-a carambolat şi generaţia dumneavoastră... Nimic nou!

Generaţia noastră?

Da, glorioasa! ..Chiar, despre noi mai vorbeşte cineva? Lumea? Tineretul ştie de noi? Tineretul ăla grozav!

Păi nu v-am spus ce înghesuială e la etajul opt, pe Şipotul Fântânilor, la garsoneria domnului profesor Ţuţea?! Parcă-i hulubărie, stup ...La etajul 8 locuieşte? Şi are lift? Că eu, la 5, nu am! Da, da' domn profesor stă în bloc făcut de comunişti, cu vedere direct în Cişmigiu! Boierie curată! Are peste douăzeci de valeţi, care mai de care mai licenţiat! Sau viitor!... Fac toţi masteratul la domn profesor! Masteratul în filosofia lui Platon şi opera pedagogică a lui Eminescu şi a Căpitanului! Zice la toţi că de la Eminescu ne-am procopsit cu Mişcarea legionară, mai exact spus cu linia morală trasată de Căpitan atât de oblu. Le-a dat la toţi băieţii aceia să citească circulările Căpitanului şi le-a spus să vină fiecare la el cu circulara care l-a... l-a dat peste cap cel mai mult!... Să vadă astfel ce e de capul fiecăruia. Şi toţi au venit, ai dracului, cu acelaşi răspuns, de parcă se vorbiseră între ei... Mai ceva ca la septuaginta, când au tradus-o!

Să moară de plăcere domn profesor!

LIPSA PAG.. 62

LIPSA PAG. 63

...Aste vorbe, domnule Nelu, sunt ale Căpitanului? Ale, domnule. Nu le știam!... Și zici că băieții lui Petrache le știu... Le! ...pe de rost?! ... Pe!

...Dar ce legătură are cu cârciumile?, sar machedonții, mai guralivi ca lavra jidovească. Stați, palicarilor, mai întâi să închei citatul: La temelia unei țări trebuie să fie omul drept și e bine să începem să facem școală în această direcție!... Să facem școală... Ați încheiat citatul? Am! Asta a făcut Căpitanul! Școală, cu tot neamul românesc! De la Deceneu noi nu am mai avut un alt pedagog al Neamului ca Căpitanul! Poate numai Eminescu!...

...Știam altă vorbă a Căpitanului, la fel de frumoasă, despre un camarad care nu are nevoie să fie controlat de superiorul său, ci numai față de propria sa exigență, de sine... Era ceva despre respectul față de sine însuși... Cunoști versetele de aur ale lui Pitagora? Le-am frunzărit... E înscris acolo și elogiul respectului de sine! Este cheia de aur a civilizației, a spiritualității europene... Când ești sieți unic judecător! Judecător și martor neîndurat... E ceva vreme de când nu m-am mai gândit ca lumea la Căpitan. Iartă-mă, Doamne! Voi ce ziceți acolo? Unde acolo? Acolo, pe aleile Cișmigiului, când îl plimbați pe Petrache. De plimbat noi îl plimbăm, dar de zis el zice! ...Știu eu ce zice el, ci de voi mă interesează ce ziceți! Ce zic băieții ăia minunații? ...Zicem ce zice domn profesor!... Mai mult nu putem... Deocamdată!

Dar ce legătură are cu cârciuma?! Ce cârciumă legionară, domnule profesor?! N-a existat așa ceva!... insistă de la galerie același mache. ...N-a existat? Probabil că vreți să spuneți că n-a existat nici ziua de 24 octombrie 1937! Asta ar trebui să fie ziua națională a oamenilor de treabă din toate țările, uniți-vă!.. Este ziua când s-a fost rostit cea mai importantă predică de pe munte din câte vorbe s-au tot spus în limba română, care de care mai neroadă sau mai plină de miezul harului, de la Iisus până azi! Niciuna însă ca a Căpitanului, la Predeal rostită, unde-i sufletul românașului, sus, la munte, la izvor, când s-a inaugurat pensiunea legionară!... Aha!... Aha?

Da, domnilor, nu e de mirare şi nici de ruşine, ci de fală veşnică Neamului românesc că momentul său de apogeu al înţelegerii rostului fiinţei umane a fost să se producă la inaugurarea unei cârciumi – de ce i-aş spune altfel?, doar am condus atâtea doctorate cu subiectul Cheful la români, rolul Chefului în consolidarea unităţii naţionale, testul Chefului în astrograma României, dimensiunea metafizică a Chefului spontan, nepremeditat, Chef şi esoterism, Chef şi continuitate în Nordul Dunării, Cheful ca spaţiu de interferenţe multiculturale, Delimitarea Chefului de bal, sindrofie, agapă, bairam, băută, reuniune tovărăşească etc, Cheful în timp şi spaţiu traco-dacic, Cheful la vreme de război sau criză, Contribuţii şi ingerinţe balcanice...

Cum ce-s astea?! Sunt capitole din marea sinteză, peste 5000 de pagini la un rând şi jumătate... Summa cum laude! Toate fiind numai un pretext ca să ajung la cârciuma diafană ctitorită de Căpitan şi ridicată la Cer de camarazi, spre a fi de model interplanetar: În acest sfînt lăcaş, a mai zis Căpitanul, veţi mânca toată lumea la fel, acelaşi fel de mâncare, dar veţi plăti fiecare după puteri!... Ba chiar, a adăugat Căpitanul, dacă pe cărări de munte ajunge până aici om fără leţcaie în buzunar, va mânca la fel cu ceilalţi. Va plăti, dacă acceptă, cu un braţ de lemne cărate la bucătărie... De nu, să umble sănătos! Că nu a urcat atâta drum anevoios de munte ca să ne mănânce mâncarea, ci împins de cine ştie ce nevoie. Iar cine urcă muntele împins de nevoia de a-şi privi Ţara de pe un piciorul plaiului străbun, s-o vadă cât e de mândră, acela şi-a plătit tainul şi să mai poftească!...

...Ştiţi cumva, maestre francafon, în limba dumneavoastră nemţească, cea nouă, cunoaşteţi cuvinte mai adânci decât ale Căpitanului? Rostite vreodată de un Napoleon sau doi, de Corneille sau Racine?!... Nici măcar Piron sau amicul dumneavoastră Sartre!...

Aflu acum, şi nu mă mir, că de o lună de zile monsieur Sioran bântuie ca un apucat din camarad în camarad cu poza

Căpitanului, minunându-i pe rând pe fiecare! Măi, voi i-ați tipărit circulările fără să le citiți!... Iar noi le-am citit și n-am priceput!... Noroc cu acei acești uteciști fruntași din România, România ceaușistă, sunt absolut teribili, cum s-au dumirit ei la marele fix și au scos la lumină ceva la care noi ne-am tot hlizit fără să întrezărim gândul cel mai de preț rămas de la Căpitan de plai, domnule profesor, cum să le mulțumim noi acelor copii? Aproape că ni se face rușine! Mie mi!... Am citit tot, degeaba!... Lăsata lui sublimă, mai-mai să o pierdem:

Eu despre cum poate și trebuie să fie omul vă vorbesc!...

Omul care poate să fie judecător drept în propria sa cauză, pentru el am venit pe lumea asta a voastră!

Ca să fiți judecători ai propriilor fapte la Judecata de Apoi!

Pe fiecare vă va judeca după fapte Domnul Dumnezeul nostru din inima fiecăruia, și acela va fi sorocul Judecății când vă veți învrednici să-l aveți în voi pe Dumnezeu Tatăl și Fiul și Sfîntului Duh, Amin!...

Așa le-am vorbit și-și făcură toți cruce cutremurați. Cea mai mare eu mi-am făcut-o! Și o mai fac o dată, sfînta cruce! Căci mie așa îmi place să povestesc: cu poze! ...Păcat, iubito, că n-ai fost de față...

Liubimâi moi... O să-mi povestești tot?

O să!

Capitolul3

Mossad, mon amour

Vrei să-ți spun ce-a fost mai interesant?...

Mai exact, ce a fost mai interesant din ceea ce îmi poți povesti, de la întâlnirea conspirativă de la Versailles! ...Sub ce nume va intra în istorie?

Știu și eu... Tot ce a fost mai interesant...

Nu se poate povesti!

Exact! Tu? Te-ai plictisit?

În Versailles să mă plictisesc?! ...Nu văzusem satul țarinei! Doamne, ce caut eu la New York?!... A nu știu câta oară îmi descopăr sufletul de țărancă, mujica din mine nu m-a lăsat să merg mai departe... Dacă erai cu mine... Și mă învăluie în ceața albastră a privirilor ei jucăușe: găsisem un loc unde ne puteam ascunde peste noapte, să fi dormit acolo, într-un pod cu mult fân până mâine dimineață, când veneau noii vizitatori... Cred că în podul acela însăși regina și-a...

Dar nu cu regele, sper! Of course!... Ce-ar fi să ne întoarcem mâine?! Ți-ar plăcea, cred!

Mai mult ca în Mouftard?! ...Sper că mai ai numărul de telefon.

Tu es fou, daragoi my darling! ...Poate că sunt un pic crazy și de aceea atac direct: hai să-ți spun ce am aflat, lucrul cel mai

interesant, nu văd de ce nu ți l-aș spune... Este despre noi doi... Despre tine mai ales! Și fără să mă uit în ochii ei, să-i prind și cea mai imperceptibilă tresărire care s-o dea de gol, decartez: Știai că hotelul la care am tras, am mânecat peste noapte, este al cui este?... Al cui? ...Chiar nu știi? E chiar așa de greu să știu ce știe tot Parisul?... Adică? Adică, dragul meu, nu-ți face griji! Nu sunt agent Mossad, dacă despre asta este vorba!... Aaaah... Pari dezamăgit! Păi cum să nu fiu?!

Da, e hotelul lor, dar nu trag acolo numai agenții Mossad, sunt primiți și invitații, inclusiv invitații invitaților, ca tine!... Și nu-mi spui și mie cum de te-au invitat? Parcă ziceai de ziar, că el ți-a făcut rezervarea... Sau, mai bine spune-mi altceva... Dar ezit, să nu stric prea mult, chiar totul!... Nu cumva ar fi mai bine să nu mai pun nicio întrebare?...

– E un hotel special, într-adevăr. Nu-ți trebuie invitație sau recomandare decât atunci când mergi prima oară. După aceea rămâi pe listele lor și te primesc oricând, fără o nouă invitație!... Tu, când mai vii la Paris, poți trage aici fără probleme!... Și de ce aș face-o? Ce avantaje oferă? ...Cel mai neașteptat. În acest hotel, unde trag mai ales agenți Mossad, poți fi absolut sigur că nu ești ascultat sau filmat o ri să ți se cotrobăie prin hârtii... În toate celelalte hoteluri riști ca Mossadul să te percheziționeze până la piele și tu să nu simți nimica... Bașca alte Mossaduri, de care e plin Parisul...

Să-i spun ce piatră mi-a luat de pe inimă?... Nu, skaji!... Mă gândeam că... la hotel să nu ne facă vreo poză, vreo filmare Eastman Color... Niet! Niet! Tu la altceva te gândeai!... Păi dacă ești așa de fatală cum pari, ghicește, mujer!... Te gândeai la noaptea de az noapte, la care și eu mă tot gândesc... Comparativ cu asta care vine, e deja ora 9, unde mâncăm?... Ziceai ceva de rue Mouftard... Da, vreau să ții bine minte, cheri, că azi noapte, în minunatnaia noci ce-a fost, da, zameciatelnaia noapte, da, da, nu, nu, nu a fost nimic premeditat, aranjat sau gândit dinainte! Meritul este sută la sută al tău!

...Al meu?! ...Dacă eram cu alt bărbat nu cred că mi-ar fi venit în cap nebunia aia!... Nebunie?... Eh, eşti mulţumit, masculule?!... Da, domne, m-a ghicit, caştoaca!... Hai că meriţi să-ţi spun tot! Tot ce a fost mai interesant. Te mai interesează? Mor de curiozitate şi de foame!

Am început cu Căpitanul... Nu ştia nimic. Nici măcar de legionari! I-am povestit eu tot! De-a fir a păr!... Eu mai mâncasem câte ceva pe la machidonii mei, dar ea, ioc. Halea şi asculta!... Domnule, asta e proba proba probelor la o muiere, să fie hămesită de foame, să bage-n ea ca-ntr-un ghiozdan, şi să fie o încântare să te uiţi la ea cum gustă, apucă, mestecă şi înghite, iar din când în când, cu un şuierat de şoricel îşi suge dintre dinţii... Curat Mozart! Atentă la toate vorbele şi virgulele mele. Ce bine-i şade aşa hrănace! Şi cât poate să-mi placă să privesc gimnastica elegantă şi fermă, nesclifosită a maxilarelor... Şi atât de fină, pare toată de porţelan gagica asta... Păi asemenea gură, asemenea buze, cum să n-o laşi să-ţi facă cu ele tot ce vor... Facă-mi orice...

Ajungem şi la cafele, expresso forte, ca să nu te-apuce somnul povestindu-mi despre legionarii tăi... Comandă şi două ţigări la cafea... Doar ştie că nu fumez! ...Şi-mi aduc amin'te de ţigara de az noapte!... Poate mai spre miezul nopţii. Dar ea de unde să ştie de ţigara *aia*, râvnita? Măi, muierea asta ştie tot ce am eu în căpuşă!...

Muierea îşi dă cu puţină cafea pe buze, pare mulţumită de tot ce se întâmplă în univers, are o singură obiecţie, se pare. Care?

Nu înţeleg cum domnul Şeitan, şi trage prelung din ţigaretă, unchiul tău Sam, a fost şi el legionar?! A fost, nu? Este, este legionar! Legionar moare! ...Eh, cu atât mai mult! Nu mai înţeleg nimic din tot ce mi-ai spus! Nu prea îl văd eu pe domnul Mitică incendiind sinagogi...

Ehe, ştiam eu că vei fi o elevă premiantă!... Deja ai sesizat prima contradicţie: între nen-tu Şeitan, singurul legionar pe care

îl cunoști... Și tare rău ar trebui să-ți pară că nu l-ai cunoscut cu o jumătate de secol mai devreme...

De unde știi că nu-mi pare rău?!

...și tot ce ți-am spus acum despre legionari... Nu se prea potrivesc!... Ai perfectă dreptate! Una din două: sau nen-tu Dumitru nu este adevărat, nu există, sau eu am bătut câmpii cu poveștile mele... Pe cine crezi? Naturellement, pe ayatolah! Ai ales bine, aproape nimic din ce ți-am spus nu e adevărat! Cum nu e?! Nu e!...

Și eu ce nevoie am de aceste povești scornite de mintea ta întortocheată?!

Ai mare nevoie căci ele sunt, draga mea, povestea care circulă, legenda oficială, din manualele de istorie, din discursurile politice... Din actul de acuzare...

Adică adevărul este altul?

Cu totul altul! ...Sper că te bucuri!

...Deci legionarii tăi nu i-au omorît pe evreii mei?... Despre omorul ăsta parcă auzisem eu ceva...

Nu!

Nu ce?

Nu i-au omorît!...

Asta-i o veste grozavă!... Nu mi-ar fi plăcut să fim în echipe adverse! De ce?! Important e ca eu să te, iar tu să mă, așa, din toată inima și numai de acolo, fără niciun...

Chiar mă iubești?

Nu mă întreba de ce, căci nu am nici urmă de habar! Bine, nu te întreb! Și versiunea cealaltă, povestea adevărata? A ta, în orice caz... Când mi-o spui?

Despre reversul medaliei, mai încolo. E o poveste mai lungă. O începem la noapte...

Ah, nu! La noapte, nu! Și nu a fost!...

Cel puțin din partea mea. Că-i și uitasem pe legionari. Ea însă nu s-a putut abține! Nu s-a ținut de cuvînt! Mai spre ziuă,

efectul cafelei, domnule, nu ni se mai închideau ochii. Nici mie, nici ei! Ce aveam de făcut, făcusem... Şi nu rău, nici puţin! Cu asupra de măsură chiar! Dar degeaba! Nicio picătură de somn... Ce mă fac? De citit, nimic, de... povestea aia eram amândoi sătui până peste urechi... Dau şi eu, din politeţe, să... Nu, nu mă mai mângâia! Nici nu te pricepi!... Şi-şi vîră-n mine privirile, de aproape, mai să mă chiorească... Te mângâi eu, iar tu, vorbeşte! Doucement şi clar, citeţ!... Nu, nu declaraţii de dragoste! Cine ţi-a cerut aşa ceva?!... Ce să vorbesc? Vorbeşte-mi ceva pe româneşte, nu mă mai chinui cu franceza ta... Ce crezi tu că se potriveşte... Recită-mi o poezie... Uite, eu tac, am altceva mai bun de făcut cu buzele astea, minunatele... Vorbeşte tu... Pentru urechiuşele astea sidefii...

Tac, neştiind ce să zic. E tot mai stranie, gagica! În pat! ...Dar de ce n-aş tăcea, se potriveşte mai bine! ...Mă înghiontesc buzele ei, prinzându-mi clavicula cu un mârâit de nemulţumire, îndemn la... Gavari, Vanea!... Ce naiba vrei să-ţi gavaresc, iubito?, încep eu, chiar cu aceste cuvinte: ce naiba vrei să-ţi găvăresc, gagico?... Apoi: unu, doi, trei, patru, probă de microfon... Se aude? ...Unu, doi, trei, patru, probă de microfon... Se opreşte din arat, ridică uşor spre mine fruntea, fără priviri, ţi-am spus să stai liniştit, nu este niciun microfon, nu ne filmează nimeni... Ah, bon! Bonne nouvelle! Continuez, allors!... Ca să pot eu rîde ca lumea! A čïto tî, durak! Pacemu tu rîzi tak, de unul singur?! Ce n'est pas cusher! Pas du tout!... Mă fac mic şi tac! Aş întreba-o ceva, dar nu mă îndur să-i stric plăcerea. Cine ştie cât sunt de bun la gust, de ce s-o întrerup din ronţăit dacă-i place aşa de mult?! Aşa că mai bine continui şi eu... Da, da, da... Aha, asta sigur a priceput şi ea... Da, am să gavaresc, da, cât mai pe slavoneşte, draga mea, iubita mea... Panimaieşi slova asta, iubita maia! Daraga maia!... Ceasul utrenia de dimineaţă o arată...

Ça marche pas comme ça!... S-a ridicat în fund, poziţia lotus, şi se uită la mine de sus, poruncitor. ...A cause de toi! Durak!...

Ce limbă vorbești cu mine?!... M-a prins, domnule! ...Uite cum vom face! Eu te întreb n'importe quoi, iar în timp ce tu răspunzi, eu te mângâi plină de afecțiune și șarm!... Poate și ceva recunoștință, dacă mă gândesc bine!... Ca pe Antonius, Cleopatra... Și te ascult, dar în același timp eu te... Te prinzi? Mă prind, îi zic. Începe tu și când îți vine să mă întrebi și nu te mai poți stăpâni, întreabă-mă orice! Orice! Dă-i drumul! Ia-mă de unde m-ai lăsat, așa, de acolo, puțin mai jos, urci? Numai puțin, ehei, pui de Evă, te dai la măru' băiatului... Păi eu cum să mai vorbesc cu el prins la strâmtoare?! Nu-i dai drumul?!...

Cu fiecare clipit molcom al buzelor ei devin și eu mai curios, în așteptare, ce naiba are de întrebat și nu mă mai întreabă?!... De asta-i arde?... Tac, dacă ea tace... Răstignit de ventuzele ei, nici o fărîmă nu mă pot mișca... Aș adormi dacă ar fi după mine și dacă aș ști că... Și care este adevărul?, se aude o voce înăbușită în făptura-mi. Care este adevărul?... Așa a zis, oameni buni, adevărul!...

Adevărul? La ora asta de sfârșit de noapte, ea vrea adevărul a zis? Pravda skazala? Pravda, da!... Care mama ei de pravdă?! Pravda despre legionarii tăi, cheri!... Despre misteriosul mister Șeitan, care nu vrea să moară decât legionar!... Aha!... Și-n timp ce tu ai să mă mozolești mai departe, aburându-mă cu mare meșteșug, se vede că ai năravul ăsta, nu, n-am să te dezvăț eu de el, începe să-mi placă și mie, eu vrei să-ți țin o prelegere despre legionari?!... Am înțeles bine? Da, da... Nu-i ridicul ce se întâmplă?... N-o credeam în stare de... Păreai femeie serioasă! Vanușka!... Bine, o fac, dar cu o condiție! ...Trebuie să pun una! Măcar până mă hotărăsc cum să încep...

Cum dracului să încep?! De unde sentimentul că mă paște păcatul... E aproape, da, ca o blasfemie să vorbesc în poziția asta despre oameni care... Nu mă simt atât de străin de ei încât la ei să mă gândesc în timp ce... ce ciudata asta mă cotrobăie prin toate ungherele... Noroc că nu mă gâdil! Zău!... Dar nici să ies din jocul ăsta și să... Davai, davai, Ivanușca... Și cu ce să... Să încep... Mda!

Am găsit cu ce condiție! ...Să-și pornească camarazii de la Mossad microfoanele toate, un cuvințel de-al meu să nu le scape!... Va fi să-și mai spele din păcate...

Căci ce-ți voi spune – tu l'as voulu!, vei fi prima care vei auzi și vei afla cine au fost legionarii... Nici Căpitanul lor nu a știut! Nici tu nu știi ce noroc a dat pe capul tău, dă-mi voie totuși să-i mângâi pletele-ți curg rîu și să mă las dus la vale îmi vine ca un somn, dar n-am încotro, Ghitler, o Ghitleru suporți povestea mea, încă neștiută despre legionarii mereu acuzați și rușinați că au fost de el, de nenorocitul acela adus și pe lume!...

Hitler?

Nici vorbă de așa rușine! Iar tu, care nu-l iubești deloc pe ghitleristul de Hitler, trebuie să știi și să te bucuri că nici Ghitler nu i-a iubit pe români, și mai ales pe cei mai români, legionarii de machedoni, de nea Dumitru, alde Cioran și Țuțea, bădia Simion... Nu l-a iubit mai ales pe Căpitan!... Mă jenez, Salomee, acum, când tu mă terfelești din cap până-n picioare, eu să-ți vorbesc de lucruri sfinte... Cum a murit Căpitanul... Nu, nu pot... Despre legionari altdată, dar despre nenorocitul ăla de semi-neamț nu mă împiedic de nimic, de niciun scrupul de ăla, ca să ți-l pîrăsc cât l-a urît pe Căpitan!...

La Hitler s-a dus regele Carol... le roi Charles?... da, a fost regele României până în septembrie 1940, un mare criminal, prigonitor de creștinii cei mai legionari, ucigaș de flăcăi și domnițe... dar numai cu acordul lui Hitler îl putea asasina, nepedespsit de nimeni, pe mândrul Căpitan... Ce bărbat era Căpitanul, și ce degenerat penibil Hitler!.. O căzătură de semi-om, fuhrerul unui popor de semi-zei, de supermeni! Cum să-i pui alături și lumea să nu observe, să nu zică, să nu se minuneze, dar cine-i Făt Frumos acela de lângă stârpitura păroasă?!... Arăta Hitler a arian cum arăt eu a Hitler!... Pe când Căpitanul... Făceau pe ele săsoaicele numai când se uitau albaștrii ochi spre ele... Ia să-i văd pe ai tăi! Pune-i să mă privească puțin... Ce ocii ciornâie

de albaștri mai ai și tu!... Vă potriveați pereche de minune... Dar, faute de mieux, e bun la quelle que chose și băiatu'... Ca înlocuitor... Ca surogat.

Meine liebe Frau, e ceva de săpat pentru a pricepe de ce Hitler nu i-a putut înghiți pe legionari, i se opreau în gâtul mamii lui! Iar tu, ca ziaristă, mare ziaristă, încerc să te înțeleg și să te ajut... E un subiect gras, mulți s-au procopsit de pe urma legionarilor... Fii atentă la ce-ți gavaresc, urmează altă contradicție, poate te prinzi din nou și nici prin cap nu-ți trece cum eu te voi premia... Așadar, secondo tempo: Când, alungați de Mareșal, legionarii s-au refugiat la aliatul lor firesc, anormalul ce crezi că le-a făcut băieților?!... I-a concentrat la Buchenwald și Dachau, ca pe niște evrei nenorociți! Ce părere ai?! Evrei și legionari cot la cot legați în același camping!... Tratați din ordinul Ghitlerului cu aceeași asprime, ba chiar ceva în plus legionarilor, care de două ori au fost cât pe ce să fie executați, din ordinul estropiatului, dar norocul lor cu ofițerii nemți care instinctiv le țineau partea... Instinctiv am spus! Nu vrei explicații?... E cuvîntul cheie: in-stinc-tiv! ...Ah, nu vrei dialog interactiv?!.. Ești prea dedicată fizicului meu... Chiar merit?... Mă faci să-mi schimb părerea despre șoriciul de pe mine... Dar nici cu cerebelul nu stau rău! De ce nu mă urmărești mai atentă?! Sunt primul și singurul până acum, tu vei fi a doua, care se miră de comportamentul nehitlerist al lui Hitler! Altă frază cheie! O repet: comportamentul nehitlerist al lui Hitler față de legionari... S-o ții minte!

Păi se prăpădeau toți generalii prusaci de dragul legionarilor. Ar fi vrut ei așa camarazi în partidul Führerului... La ce să te aștepți însă de la niște băutori de bere?!... Burdihane și fălci... Cu Goering în frunte! ...Pe când Goebbels, altă rasă, de pe altă planetă! Nu scăpa o ocazie ca să se mire în gura mare că isprava cea mai deosebită a secolului au făcut-o băieții ăștia din Valhala valahă, în care dădeau ca-ntr-un sac de box toată lumea bună a politicii... Deci contradicție ireconciliabilă: Hitler, numărul 1 nazist,

îl urăște pe legionari. Dar în tot Reichul al câtelea a fost de mare, singurul care-i urăște pe legionari este Hitler! Nu s-a mai găsit al doilea german hitlerist care să se uite urît după un legionar... Omul nr 2 din Reich, Goebbels, dimpotrivă, și toată Germania împreună cu el, are despre legionari părerea cea mai bună.

Dar, detaliu iar esențial: Hitler își ascunde adversitatea, oroarea, ura, dușmănia resimțită față de legionari. De rușine, de teamă, teamă de ce?... În vreme ce Goebbels, nu! Se laudă la toată lumea că a avut norocul să-i cunoască pe legionari... Cumva unchiul Dolfy mai are și altele de ascuns și le ascunde la fel de bine?!... Nu-i așa că vorbesc singur, ca...

Milâi moi, te urmăresc foarte atentă... Dar n-ai tu habar de ce mă interesează pe mine așa de mult legionarii tăi!

Aș fi bănuit că te-a pus cineva... Nu neapărat Mossadul! Cine? De ce?

Pentru că legionarii ăștia sunt ai tăi!... Te cunosc atât de puțin și te iubesc atât de mult... Am impresia că nu voi înțelege nimic despre tine dacă nu voi ști bine de tot cine sunt legionarii ăștia... Sper să aflu motive ca să-i prețuiesc și eu.

Un răspuns decent, trebuie să recunosc. Te cunosc atât de puțin și te iubesc atât de mult... Frumos zis! Bravo, bre, madam! ...Mai ales că mi-o spune acum prima oară, așa, în treacăt... Te cunosc atât de puțin și te... Are clasă, cucoana... Și ce poziție și-a ales ca să fie cât mai convingătoare în declarații publice...

Te cunosc prea bine ca să te mai iubesc atât de mult... Așa mi-ar putea spune cine? Nevastă-mea, la-ntors acasă... Ar cam trebui să mă gândesc bine cum o scot la capăt la București, la întoarcere, ce fac cu creștina de la picioarele mele? Doamne ferește să afle ceva lu... Exclus!... Nu trebuie să le fac cunoștință, ar pricepe imediat... Noroc că Sve, Sve sau Lu?, va fi ocupată de povestea cu copiii ăia, sărmanii... Iarăși e la ei scăparea mea... O să mă implic și eu, dacă pot fi cu ceva de folos, ca să-i stau cât mai mult lui Sve în preajmă-i... Iar lu va fi și ea ocupată cu copiii

ei (și ai mei), bașca cei de la școală... N-o să le rămână mult timp pentru mine! Nici uneia, nici celeilalte... Și, mă rog, care-i una, și care-i cealaltă?... Le fac eu față!... O să am timp și de afacerea Prost prostul, dar e-al nostru?... Da, aveam nevoie de un nume de cod, ăsta va fi!... **Prost prostul...**

Mai vrei puțin Hitler?... Tace și paște mai departe... Mai are încă puțin Șeitan de sorbit și mă dă gata tot... N-a mai rămas nimic nerumenit de răsuflarea încinsei guri... Mă simt ca un purcel de lapte, adormit bine pe un platou de legume asortate... Ia mai stai și lângă trupeanul mult răsfățatu-l-ai pe care, pe toate părțile, destul...

Ce-a fost ce-a fost?!... Ca-n vis, aproape!

De ce te-am sărutat așa?... Mda! ...Nu mi-e clar de ce. ...Concentrează-te!

Ca să-ți fac ceva ce sper că nu ți-a mai făcut nimeni? Am ghicit? Sau mă amăgesc... Te rog să-mi spui...

Eu aș fi interesat să știu dacă ce-mi faci n-ai mai tu și altcuiva făcut, la nimeni!... Dar tac, ar fi grosolan, chiar mârlănesc să-ntreb așa ceva... Dar ce să-i zic? Spasiba...

Eu să-ți mulțumesc... Mă simțeam bine fără bărbat în viața mea... Credeam că nu sunt făcută pentru încă o love story, una îmi ajunsese... Trăiam liniștită... Se vede că nu mă cunoșteam prea bine, deși eram convinsă că... Sunt foarte curioasă ce-o să se mai întâmple cu mine... Personajul începe să mă fascineze... Ai văzut ce ți-am făcut?!... Cine ar fi crezut?! ...Îmi vine să-mi fac cruce și eu!

Fă-ți! Cine te împiedică?! Nu știu, nu mi-am făcut niciodată! Hai să te învăț și eu ceva... Uite, ții așa degetele, de la mâna dreaptă, cu stânga e mare păcat... Și zi Doamne, mulțumescu-Ți, Doamne, că așa și pe dincolo... Ai pentru ce să-I mulțumești?

Am, dar prefer să spun în gând ce am de spus... Duce mâna la frunte, apoi se oprește, mirată. Dar e permis să-ți faci cruce așa, complètement nude?

Bună întrebare! Măi, Svetlana Rolerina, tu ai aptitudini frumoase, înnăscute văd, de pravoslavnică!... Ai să ajungi departe!

Află că pe Hitler al nostru nu l-a văzut niminea făcându-și cruce!... Era ateu? Ateu și păgân... Ca și nebunul de Mussolini! ...Vorbea panglicarul din balcolul catedralei San Pietro, cu zeci de mii de catolici adunați în celesta piață și s-a uitat de sus la ceasul scos din buzunar: Signor Padre mondial, Ceresc Părinte, este ora... care era, și zice: Îți dau cinci minute ca să mă trăznești aici, în acest balcon închinat măreției Tale, ca să vadă tot poporul Italiei că exiști! Și mai ales eu vreau să primesc acest semn al magnitudinii divine! Dacă în cinci minute nu mă fulgeri ca un Jupiter tonans foc de mânios, te declar mort, Doamne Dumnezeule, Divin Părinte!... Am zis!

Așa a fost?...

Da, era ateu, ateu practicant, macaronarul!... Și puțin spion englez!... Păi se compară acel plutonier major ajuns Il Duce, nu cu Căpitanul nostru!, dar măcar cu ultimul legionar?!... Ai început-o bine! Dacă o ții tot așa, fac din tine o legionăroaică... Mamă, mamă! Ai stofă! Încearcă!

Aș fi prima evreică legionară, nu?

Află că nu!... Au mai fost evrei în Legiune! Și turci, și armeni... Atei și homosexuali, nu! Tu?

M-ai vindecat tu! Eu? ...La cese referă onorabila preopinentă vindecată de mine?!... Ai uitat ce mi-ai povestit de domnul Dumitru... Mințeai, deci! Nu te-am mințit niciodată! Atunci, poate glumeai, așa cum glumesc și eu acum!

Fă-mă totuși să pricep! Nu e nimic de priceput, ci de adus aminte! Ai uitat câte lesbiene spuneai că a vindecat nenea Dumitru al tău în America!... Așa ți-am povestit?... Vezi, dacă n-ai memorie bună, stai cuminte și nu mai scorni povești!... Dacă ai memorie bună, nu mai ai imaginație! Și nici inteligență de aia, creatoarea!

Povestea cu Mussolini e adevărată? Sigur că-i adevărată! L-a trăsnit Bunul Dumnezeu de nu s-a mai văzut, numai că cinci minute la Dumnezeu, după ceasornicul ceresc, durează ceva mai mult, vreo cinci ani de-ai noștri, de pe pământ!...

Ți-a cam plăcut! Îh î!...

Mai zi-mi de Ghitler.. Nu prea v-a iubit, deci!... Stalin ne-a iubit, însă! Da, da! Stalin al vostru... Dar să revenim la Hitler!... Firește, se mai fac cercetări... Cu fel de fel de aparate și metode, care de care mai sofisticate... Multe nu se știu! Întrebări rămase fără răspuns!...

Mă opresc însă! Cum să-i... Lasă-l dracului pe nemernicul de Hitler! Înapoi la Stalin! Știi... Sunt pe cale să descopăr ceva... ceva epocal și teribil, cum ar spune... O Stalina?!... Despre Stalin, da! ...Circulă atâtea legende! ...Mai adăugăm noi una! Noi? Ce legendă? Legenda că spre deosebire de Hitler, Stalin a fost mult mai... mai afrodisiac... Și mai e... Am zis bine? Nu, nu se potrivește! Nu se potrivește, dar așa e! Poate vrei să spui afemeiat! Nu, dragă! Afrodisiac am spus, afrodisiac rămâne! Tu nu vezi?!...

Pune ușurel mâna, o trage ca friptă înapoi, mârâie un fel de Salaud, apoi ridică capul de pe umărul meu ca să vadă mai bine pe ce-a pus lăbonțul. Durak!, și se încruntă la mine! Bezumnâi celavek! ...Stalin, ai?! Altă explicație, nu, nu am, mă scuz eu!... Încearcă să se uite și mai urît, dar o bufnește rîsul, nebunește, și rîzi, vere!... Aproape că nechează de rîs, zău... Rîde cu tot ce are, mâini, picioare, sâni... Stalin? Stalin ai spus?!... Cu greu o potolesc. Zău, n-am nicio vină! Dar de îndată ce i-am pronunțat numele... Parcă aș fi zis Sesam! Sesam, ridică-te! Și ridicatu-s-a cuminte! Uite la ea ce mutră face!... Zi că nu-i nostimă, păcătoasa mică!...

O privim amândoi înduioșați... Să trecem, îmi șoptește marea doamnă la ureche, să trecem în camera cealaltă, unde se află un pat de care încă nu ne-am atins... Aha!... Inspirată muiere! Muiere, ce mai?! Îi fac voia și, after shave, după ce o rad bine, îi povestesc, umblată cum e pe la Petrograd și Vașington, ar trebui să știe... Sau poate a aflat de la taică-su, care pare că a fost un rusavoi serios, sau măcar de la soțul de odinioară... Quoi? E subiect de examen la Academia Mihăileană

de la Buorta Reşe. Notaţi, vă rog, domnilor candidaţi: se dă o masă, undeva la umbră, cu mai mulţi beţivi la dînsa. Exact aşa scrie pe biletul de examinare: dînsa... Şi beau sărmanii de ei din zori şi pînă-n seară, asta este a doua seară, şi fiecare simte că nu mai poate înghiţi un strop! Numai că nu e de mers acasă, paharele mai au ceva vinişor în ele şi nu se face să fie ruşinate în asemenea hal încât să plece nămeţii aşeia cu vinişorul uitat nebăut... Ba olecuţă de vin mai e şi în fiola din frapieră... Eh, cum faşem, bre, oameni buni, să mântuim vinuţul şela, boieri dumneavoastră?!...

N-am idee!

Ba văd că te-ai prişeput cînd ţi-ai mutat cuibul, din patul dintâi, muncit şi răvăşit şi motocoşit, boţit ca naiba... Ai avut o idee de mare liubovnică! Ai stofă, ma dam! Dacă nu schimbam terenul... Nu ştiu, zău, dacă... Dar aşa, în ceaşafuri noi şi parfumate... Iar rîde hohotind din tot trupeanul... Rîde frumos, cu dăruire... Cu tot ce are... Cum ar fi oare să o fac să rîdă la fel în timp ce... Sau să strănute... Mă obsedează de... Deci ai aflat răspunsul?

Cred că da, îl bănuiesc, dar spune-l tu, îmi place cum povesteşti... Ţi-am spus că l-am cunoscut pe Hemingway?... Cât de bine? Destul ca să pot spune că nu avea niciun haz la vorbă... Nu semănăm? Nu ştia să zâmbească, rânjea!... Eu am un prieten care îşi dă doctoratul cu o teză despre surîs... Poate că o să-l cunoşti la Bucureşti... Tot Ion îl apelează lumea. Şi Drăgănoiu... Ia zâmbeşte, te rog. Smile, please! Aşa... Acum surîzi puţin...

Deci cum au făcut prietenii tăi ca să treacă examenul?

Eh, în privinţa asta sunt două teorii, două şcoli. Cea de la Bucureşti spune că într-o situaţie precum cea descrisă în capitolul precedent soluţia cea mai bună este să chemi chelnerul şi să mai comanzi două sticle. Iar când chelnerul ţi le pune pe masă şi le vezi cât sunt de pline şi de reci, ţi se pare o nimica toată să goleşti ce mai e prin pahare şi în frapieră...

Interesant!...

Iar a doua teorie, de inspirație peterburgheză se pare, venită la Iași via Chișinău, desigur, ne recomandă să chemăm chelnerul, de preferat picolița, și să-i cerem să adune scrumierele, să scuture fața de masă și să aducă pahare noi, curate, fără urme de bale și dejte bețive pe ele... Cam ce am făcut noi mai devreme când am schimbat masa... Patul, vreau să zic... Ce idee ți-a fătat creierașul... Mic, mic, dar vioi, strengarul!

Nu există două paturi la fel, conchide afrodistic deplina doamnă. Afrodistic?...

Care zici că este mai bun?

That the... Da, știu urmarea, las-o pe mâine!...

Adoarme imediat. Te cred și eu... Numai că mie mi-a sărit de tot somnul. Nu, n-o să fie chip să dorm decât la amiază, după prânz... Atâta mă cunosc și eu pe mine, mă... Fac un duș, ce dușuri faine au ăștia la Mossad, te simți chiar ca în sînul lui Avraam, l-aș lungi pe tovarășul duș peste timpul regulamentar, dar foamea care crește în mine devine tot mai obraznică... Ho, mațe nebune!...

Mă îmbrac fără să fac niciun foșnet, îi respect oboseala... Ea a dus greul, sărăcuța... Dar ce bine s-a descurcat?!... Mă aplec ușor deasupra și o amușinez cu drag, gagica asta este aici cu mine, este a mea, neamule... Am s-o las să doarmă și să mă viseze cum îi aduc un coș cu flori culese de mine din pădurea Fontainebleau... Nu ar fi normal să viseze altceva sau pe altcineva... Alo! Pe cine mă visezi de surîzi așa de cuceritor... De irezistibilă ești și în somn cu buzele astea... Alo! Nu mă lași să plec? Că nu mai plec dacă mai stau mult să mă uit la buzele tale... Nici nu-mi vine să cred că buzele astea, mai adineauri... Mitocane! Marș afară!

...Mă strecor umil și spășit, nu mai știu pe coridor în ce parte s-o iau... Nimeresc totuși la restaurant... Mai nimeni... Sunt primul client și se reped toți la mine. Când îi văd cu câte plecăciuni, mă apucă așa, un fel de respect pentru Mândelul, și comand fără nicio rușine. Lor să le fie rușine că au caviar la micul dejun!... Parcă am fi la Tulcea, la Aurel... Chiar, de unde este adus caviarul?

De Danube? Caviar de Volga nu aveţi? Mă dau eu oceanic şi chelnerul se holbează la mine en connaisseur. Vous êtes russe? Pas moi, gagica, si! Pardon?! Je suis roumain! Roumain? Roumain!

Dispare, încep să frunzăresc pliantele culese din holul hotelului... Nu trece mult şi revine cu primul platou. Îi face loc pe masă, face şi o plecăciune şi-mi aşterne în farfurie un Poftă bună! de mă... Adică spus aşa, curat pe româneşte, cu ă rostit ca lumea... Poftă bună! Ah, vous êtes aussi roumain! Non, non! Pas encore!... Şi se retrage numai zâmbet şi gropiţe... Cum adică pas encore?!...

Probabil că face parte din ciudăţeniile hotelului... Nu puţine, cât constat eu şi din pliantele astea. Deci domnul hotel oferă şi o bibliotecă cu bază de date aduse la zi... Cine are nevoie de aşa ceva într-un hotel? Şi ce fel de date?... Ah, avem şi masaj tailandez?... De-aia anaerobică... Piscină olimpică... Iar pliantul ăsta este numai despre bibliotecă şi baza de date... Dar de ce în limba engleză?! Aici, în inima lui Voltaire?!... Băgăm la buzunar pliantul să-l arătăm americancei. Se descurcă binişor în limba lui Churchill... & alte jigodii! ...Băiat bun Stalin ăla... Maladeţ! ...Ouăle-s grozave... Păcat că nu am cerut o ceapă de Buzău... Chiar nimic nu poate fi perfect pe lumea asta?!... Ba a fost, nemulţumitule! Tu te plângi, după una, două, trei nopţi ca-n o mie şi una de ...de gagici! Cică şi mai multe a avut sportmanul ăla... Eu nu ştiu dacă am făcut o mie şi una de duşuri, în viaţa mea, cred... O fi avut el o mie de femei... Nu ştiu ce le-a făcut!... Dar de futut n-a futut niciuna!... Poate că le-o fi regulat, le-o fi fecundat, le-o fi sex-contactat, le-o fi inseminat, le-o fi dat-o, le-o fi pus-o, le-o fi... dar asta nu înseamnă că le-a full contactat până le-a fu...

Păi, hai s-o luăm pe creştina de sus, de la etajul trei, apartamentul... Aia care doarme încă... Doarme după trei nopţi de love story... Cum să nu doarmă neîntoarsă, că am întors-o eu destul! Şi încă aş mai întoarce-o! Abia aştept s-o mai!... Abia am început, şi asta după ce am târcolit-o aproape o lună, mai mult fără speranţă, dar cu câtă nestinsă şi crescândă ardoare...

Ne așteaptă ani de muncă silnică voluntară... Cu tot dragul! Și abia apoi, dacă.. dacă mă voi putea încumeta să zic că eu, pe cucoana asta am... am iubit-o, ăsta e cuvîntul! Ce să mai caut altul?! ...A iubit cineva o mie de mujeres? O sută de haziaici?... Exclus! Nici măcar zece! Cel mult una, cu mare noroc! Dar cei mai mulți bărbați dau colțul nenuntiți ca lumea...

Vreau să zic că ar cam fi timpul să scriu Don Juanul meu. Toți marii mei colegi au scris un Don Giovanni al său!... Al meu le rupe gura la toți, căci va fi un Don Juan care nu cunoaște decât o singură femeie! Una?! Una! ...Și era una la părinți Și una-n toate cele... Dar o cunoaște așa, total, pe de rost, par coeur... și par toate! Nu, nu-ți ajunge o viață de om pentru o singură femeie măcar!! Femeie femeie, vreau să zic! Una în toate cele!...

...Are Don Juan al meu norocul – sau ghinionul, trebuie să mă hotărăsc: ghinion sau norocul... mi-ar trebui cuvîntul care să însemne deopotrivă noroc și ghinion de a da peste o muiere cu... cu har, harnică la pat, isteață și năstrușnică la treaba aia gingașă și atât de poznașă, gospodină perfectă, care știe chiar de toate, de nu le ajunge o viață de om ca să-și facă și să-și dreagă unul altuia ce-i poate face o femeie bărbatului iubit, respectiv un bărbat femeii sale unice!

Dar femeie femeia, bărbat și bărbatul!...

Păi ce poți să înțelegi dintr-o femeie așa, din goana trenului, singuri într-un compartiment, când în orice clipă poate să treacă conductorul cu lanterna aprinsă... Nici măcar paltonul să nu-l poți scoate de pe tine... Fiziologie și atât... Expurgare de spermanței... Labe story!...

Sau Iu!... Nu mai zic de mine! ...Ce poate să priceapă o femeie dintr-o singură... conjuncție! ...Sau cum să-i zic ca să nu-i zic cum se zice?!... Ca și marele futantadore! Respectă, bă, păcatul strămoșesc... Nu-l bagateliza! Lasă statistica și clasamentele Guiness book! Lăbarilor!... Dar de ce nu faceți și un clasament al onaniștilor, că onanie se cheamă, onanie în doi?!... De câte mii de ori spuneați?

...Da, cred că visul meu secret şi fecior elnic a fost să am parte de o singură femeie, una, dar ce una!, pe o insulă cu de toate şi pustie... Numai noi doi... Să nu mă mai satur nici eu de ea, nici ea de băiatu' toată viaţa... Dacă nu chiar mai multe vieţi!... Da, aşa va arăta vărul Giovănică al meu, o mie de vieţi cu o singură femeie!... Ca Adam, în rai!

Bine, una una, dar care, Iusau Sve?... Eh, asta da dilemă!

Cred că, totuşi, una singură e cam prea mult. Adică prea puţin, vreau să zic! Două! Poate chiar trei, dacă mă gândesc mai bine... Şi cum? Succesiv sau simultan?...

Nu, dacă vorbim de o ficţiune, de Don Juanul meu, lasă-l, domnule cu una! Să-l vedem cum se descurcă! ...Atunci să te văd, domnule scrib de năluci, pe cine ai să poţi convinge... Una singură?! Nici pe mine nu mă... Dar e, ca performanţă, recunosc, extraordinar! O singură femeie?! Toată viaţa?!... Bravo, băi, Ioane! Eşti sigur? Cu mâna ta?...

...Mai auzeam pe unii când eram puşti: Vezi că pe gagica ta a mai lovit-o şi Cutărică! ...Zău? Şi de ce n-au rămas împreună, s-o mai pârlească şi azi?! ...O gagică, vere, numai după cel puţin doi-trei ani de intimitate, poţi spune că ai cam mârlit-o mârlit, cum se cade între două dobitoace inteligente, superioare... Oh, săracul comis voiajor... Onanie curată atâtea femei să le... O mie şi câte scria că a... Cât a durat cu fiecare?!... Da, deşteptu arabii cu vorba aia a lor, acum o înţeleg: un strănut din toţi bojogii face mai mult decât un sex contact în grabă... Vorba asta face mai mult decât tot petrolul din Middle Est. Vorbesc aşa, ca contribuţie la civilizaţia planetei... Decât un sex nu ştiu cum, mai bine un strănut ca lumea...

Sex contact?!... Ne-am dat dracului!

...Vine şi al doilea platou... Altă viaţă! Chelnerul abia aşteaptă să-i mai zic ceva, dar nu-l mai bag în seamă. Treaba cu pas encore nu mi-a plăcut... Chiar dacă nu am înţeles-o. Să-i cer explicaţii? Deschid gura, dar îmi prinde privirea şi e destul ca să-l fac să se

apropie docil. Pot să-l întreb orice și mă trezesc întrebându-l de... de masajul tailandez... Zău că fără să vreau! Cum naiba așa, fără să mă fi gândit?!... Sunt eu însumi, pe cuvînt!, atât de mirat că nici nu pot să fiu atent la răspunsul său. Îl pun să repete. La ora asta, nu! E prea devreme. Și rânjește complice. Toată lumea doarme... Adică au tras tare azi noapte... S-ar deduce că eu nu, devreme ce am fost așa de matinal la break fast...

Ce știi tu, copile?!

Copilul dispare iar, iar când vine cu cafeaua ține în mână și un telefon. Cred că pe dumneavoastră vă caută, domnule! O doamnă! E Sve, deci. Nu mai dormi? Am simțit că m-ai lăsat singură și m-am trezit... M-am speriat puțin... Poate că ai visat și... Ce facem azi? Nu am stabilit nimic!... Dacă nu vii tu jos, urc eu. Nu vin, aș mai dormi... Mă gândeam să fac mai întâi un masaj tailandez... Ți-arăt eu masaj tailandez! Urcă sus! ...Fără comentarii! Încerc să iau și cafeaua cu mine, dar chelnerul nu mă lasă, mi-o ia din mână și urcă după mine. Gentil individ... La ușă mă întreabă dacă doamna vrea să comande ceva. Da, strigă din camera cealaltă. Aș vrea un masaj tailandez! Au și pentru doamne?... Nu! Numai pentru domni! De unde deduc că agenții Mossad sunt mai ales domni! Masculi! Bărbați! E și normal! Femeile sunt nesigure... N-au niciun semn de recunoaștere, așa cum au ce n-au bărbații, bucățica ce lipsește...

Îi arăt pliantul cu biblioteca de... Ce poate fi? Nu-mi dau seama. Nu știam că au așa ceva... Ne interesăm la centralistă, îi dă o legătură, vorbesc amândouă amorocancele între ele, își mai spun și glume, rîd, măi, astea se cunosc de o viață!... De mine au uitat! ...Interesant, very very interesant... Și lasă telefonul jos, doldora de întrebări... Noroc cu tine că am aflat... Ce? De biblioteca asta! N-am știut de ea... Cred că am ce face aici, în hotel, următoarele trei luni de zile... Dacă am puțin noroc!...

Simt că nu așteaptă de la mine alte întrebări. Deocamdată, cel puțin. Dar ce așteaptă? Și ce socoteli își face sub ciuful din cap?... O las în pace, dar... Telefonul! Sună! Îl aștepta! Iar vorbărie

americănească, bag seama că atunci când o dă pe americăneşte are altă mimică, mai... mai alta... E mai drăguţă pe franţuzeşte, iar pe ruseşte e de-a dreptul... Trebuie neapărat s-o învăţ româneşte! Aşadar... Dragul meu, e treabă serioasă cu biblioteca... Păcat că nu ştiu ivrit! Majoritatea materialelor sunt în ebraică... Dar mai au şi în engleză şi rusă! În rusă! Şi ochii ceornâie i se aprind!... A trebuit să verifice dacă are acces la baza de date... Am, la informaţii de gradul cinci, cică... Aş vrea să arunc un ochi... Azi ce program îmi faci? Cât mai stăm la Paris?...

Deci eu sunt şeful! Eu decid programul! Coane Ioane, joaca-i joacă, iar treaba-i treabă. Draga mea, la treabă!... Cred că e cel mai bine să lăsăm Parisul turistic pentru altădată... Pentru altă viaţă?... Poate. Ca să câştigăm timp, ne dăm aici toate întâlnirile... Tu mergi la biblioteca din Alexandria şi cauţi toate secretele Atlantidei! Gradul cinci, zici! Din câte? Cinci! Pentru persoanele care prezintă încredere, dar nu fac parte din cooperativă... Cooperativă? Da, aşa i-a spus! Mossadul, adică? Nu, mama!...

Deci eu n-aş avea acces!... Ba da! Ai acces la Misterele Parisului, toată opera lui Balzac, au şi filme... E bibliotecă! Restul, pe calculator şi pe englezeşte... Ce te-ar interesa? Îţi caut eu... E ca şi cum ai căuta într-o enciclopedie... Am să mă uit ce au despre legionarii tăi... Nu m-aş mira să dau peste domnul Şeitan, de la New York... Sunt curioasă să văd despre mine ce au... Dacă am ceva de adăugat sau contestat, o fac şi intră imediat în baza de date... Nu se şterge nimic... Dacă vrei, în două ore te învăţ şi eu ceva... Cum să umbli pe calculatorul lor... Nu ai decât de câştigat... Nu te înţeleg de ce nu vrei!...

Mai vedem. Hai să vedem cu cine ne vedem... Păi, cu Petrică Ionaşcu ar trebui... Qui est? Ah, e un tip interesant! Mare regizor, montează la Opera Mare!... Exact, vrei să vizitezi Opera, să te duc să vezi catacombele Operei... Lacul din subterane... Fantoma... Nu ţi-am povestit de Jijo, colegul meu de bancă, e mare sculă la Operă! Director administrativ...

Se vede pe ea că nu mă crede! Dacă avem timp şi vrei, te duc! Du-mă la un spectacol! Incultă mai eşti! Toate teatrele mari sunt în vacanţă!... Cu Victor ar trebui să mă văd... Şi cu Dumitru Bacu neapărat! Cel din prima seară!... Nu prea ţi-a plăcut de ins! Ce te-am mai înjurat că ţi-ai dat cu cineva întâlnire în prima noastră seară la Paris!... Da, câteodată sunt prost ca... Nu ai făcut-o intenţionat? Mă crezi prea... prea subtil! ...Aş vrea să fii de faţă la discuţia cu Bacu, măcar o parte... Când am să-l pun să povestească nişte lucruri... Te laşi de ziaristică şi te apuci de scris romane!

Cam toţi prietenii tăi sunt eroi de romane nescrise... Dar trăite! Ce e mai important, un roman trăit sau unul scris?... Mai vorbim.

Cel mai tare s-a mirat Petrică Ionaşcu să mă vadă că locuiesc la hotelul „nostru". M-am făcut că nu înţeleg mirarea lui. Era mai importantă mirarea mea. Ziceai că ai citit piesa, că ţi-a plăcut foarte mult, că o vei monta, Gigi Christu ţi-a promis tot sprijinul, inclusiv cel financiar, eu ţi-am cedat drepturile de autor şi... şi nu s-a întâmplat nimic!...

Bietul băiat! Nu ştie că eu ştiu de ce nu a făcut pe voia sa... Nu ştie cum s-o întoarcă... Îl mai las puţin, poate îşi ia inima în dinţii săi cocliţi de tutun, şi îmi spune cinstit, lăutăreşte: Frate Ioane, taica rabi Moses nu mă lasă! Mă are la mâna lui că sunt evreu, mă rog, nu integralist, ci numai partea mea cea bună, eficientă, cu care răzbat în lumea asta complicată...

Dorisem discuţia asta ca să-i spun că cam ştiu de ce şi că nu-i port pică, îl înţeleg. Cheremul e cherem, doar nu l-a inventat rabi Moses... Caut un evreu cu care să discut fără menajamente, ca doi golani de la gura portului, ce-i în guşă-i şi-n căpuşă... Petrică mi se părea capabil de asemenea gest... Dar nu e corect din partea mea să insist... Până la urmă, după câteva ezitări, nu se poate îndura să ne despărţim fără să rezolve problema pe care i-o punea prezenţa mea în hotelul Mossadului... Ştiai că ăsta e un hotel mai special? De ce mai special, pentru că este al Mossadului?

Păi, din câte ştiu, nu oricine este primit să tragă aici! Şi pe mine de ce nu m-ar fi primit?

Dă să zică de ce, despre lista rabinului, dar se dumireşte că nu prea poate şi iar rămâne la jumătatea cuvintelor! Domnule, mă îndur eu, neputând să trec peste vechea noastră simpatie, eu am un meci la Bucureşti cu Comunitatea, cu proasta aia de Rabin, dar aici, la Paris, sunt evrei serioşi. Nu mai zic de Mossad! ...Cine dă vreo para chioară pe umflatul de Moses?!... Ştii cum e, fiecare ţară cu evreii pe care îi merită!

...Se face că nu ştie nimic...

Să vezi un regizor de teatru jucând teatru, mai bine îţi baţi copiii!... Da, continui eu sceneta, caraghiosul de rabi Moses face liste negre la Bucureşti... Cum i se scoală lui!... Mi s-a plâns Pelin, cică nu mai poate publica nimic în ţară din cauza asta. E pe listă.. Mi-a zis că sunt şi eu! Nicio noutate!... Dar de ce te-a trecut pe lista aia? E lista cu antisemiţii din România! Nu se uită nimeni la ea nici măcar în Israel... Aici, parcă ar vrea să mă contrazică, să mă facă atent că sunt prea optimist! Are dreptate. Doar am în faţă dovada că lista neagră a rabinului roşu bate până la verdele de Paris... Deci nu e nimic de făcut cu Petrică răzvrătitul... Toată fronda lui se opreşte docilă şi emotivă la intrarea în sinagogă, unde Petrică sunt convins că n-a intrat niciodată, dar asta nu scade cu nimic din obligaţiile vitale de ascultare faţă de tovarăşul rabin şef de gaşcă... Bine, Petrică! Hai, umblă! Fă paşi! Să nu te fotografieze cineva că stai de vorbă cu un cherem!...

La prânz, cu auşlu Bacu. Nu e cu mulţi ani mai mare decât mine, dar a trecut deja prin vreo două vieţi. Îl asigur mai întâi de hotel, da, e al lor, îi explic cum stau lucrurile şi îi place. Deci doamna este evreică?! De ce, nu pare? Aş fi zis că-i nordică! E din Petersburg! ...Frumos oraş. L-a vizitat de curând într-o delegaţie franceză de ştiinţifici. Se potriveşte la fix. Au ce discuta primele minute. Am ţinut să fie de faţă şi Sve la întîlnirea noastră, mă rog, numai prima parte. Să nu mi-o luaţi în nume de rău... Dînsul, iubită doamnă,

face parte dintr-o ramură sudică a marelui neam românesc. Sunt probabil cei mai buni păstrători ai matricei tracice... De traci ai auzit? Znaiu, znaiu!... Cei mai mulţi trăiesc în Grecia...

Domnule Bacu, trebuie făcut ceva pentru românii sud-dunăreni! Vreau să spun că sunt de fapt multe de făcut. Eu mi-am dat seama că, pe lângă altele, ar fi foarte bun un film, un film bine făcut... Cum a fost ***Şatra*** pentru ţigani. După filmul ăla nu le-a mai fost nici frică, nici ruşine să spună că sunt ţigani... În Grecia, dar şi în celelalte ţări balcanice, românii sunt aproape vînaţi să nu mişte cumva în front!... Ideea cu filmul îl face curios. Eu mă gândesc chiar şi la un scenariu de serial... E mult material faptic, istoric, un film de două ceasuri este prea puţin... Îmi dă dreptate. Nu, nu m-am apucat de scris scenariul. O să apelez probabil la un scenarist de profesie. Eu va trebui să-i furnizez datele brute, ideile mari ale filmului... E puţin stânjenit de întrebarea pe care până la urmă mi-o pune: Eu cum vă pot fi de folos?...

Aici voiam să ajung. O fac discret atentă şi pe Sve, cu genunchiul pe sub masă, la ce urmează: filmul trebuie să aibă o axă, un personaj în jurul căruia să se învârtă universul... Centrat pe o biografie! Cum ar fi genunchiul Svetlanei... E tot o axă, un ax... M-am gândit că, măcar parţial, prin câteva episoade, am putea merge pe biografia dumneavoastră! A mea?, se miră cu sinceritate machedonţul. Mă priveşte aproape amuzat. Schimb de priviri cu evreica mea. Între el şi ea. Amândoi intrigaţi de ideile individului. Eu încerc să fiu în planul al treilea:

..Asta dacă este adevărat ce ştiu eu despre dumneavoastră! Dar şi dacă nu este adevărat, e ben trovato! Şi încep să povestesc ce ştiu, din auzite, din poveştile machedoneşti care bântuie Dobrogea... Despre Mituş Bacu. Asta vroiam să audă Sve... Cer detalii despre plecarea din Grecia. Când a fost? În toamna lui 1945! După intrarea ruşilor în Ţară, când am aflat că au început să se adune în munţi primele grupuri de partizani... Am zis că e timpul

să intrăm şi noi în război, nu puteam să stăm cu mâinile în sîn... Noi, cine? Băieţii de vîrsta mea, care fuseserăm prea mici pentru război, războiul se terminase şi se terminase fără noi! ...Grecia scăpase de germani! Nu puteam lăsa ţara ocupată de ruşi fără să facem ceva. Şi-i explic didactic şi pedagogic Sveiţei: domnul Dumitru a plecat din Grecia în România, ştiind că patria sa este în primejdie... Ca să lupte împotriva ocupantului sovietic!... La 16 ani. Împliniţi? Nu. Câţi eraţi? Din Veria eram 9 inşi. Plecaseră deja vreo douăzeci de cipani... Contre les russes, donc!

Da, eu credeam că despre ruşi e vorba, aşa cum scriau toate ziarele câte prostii face rusul în România ocupată! Dar am avut primul şoc la ambasada României din Atena... Ne-am dus să vedem ce putem afla despre plecarea noastră... Pe mine m-au trimis băieţii, că vorbeam mai bine româneşte... N-o să vă vină să credeţi, la ambasadă niciun funcţionar nu ştia româneşte...

Erau greci? Nu, erau cetăţeni români, dar nu aveau habar de limba română!

Comment ça?!

Nu erau români! Erau unguri, evrei unguri mai ales... Ne-a explicat portarul, grec de-al nostru, adică armân, unchiu Tase Vancea, ne-am găsit neamuri... Îţi dai seama?! Numai portaru!, cetăţean grec, ştia româneşte la ambasada României din Atena, după ocuparea României de Armata voastră sovietică, sintetizez eu pentru înţelegerea de mai apoi a fostei cetăţence sovietice Svetlana Roler... Se pare că am prins-o. Ochii i-au căpătat lucirea specială din care eu înţeleg deja, când e cazul, că minunata femeie din faţă-mi nu mai dă doi bani pe magnificul fluieră vânt de dinainte-şi, căci somnambula s-a deşteptat din vrajă şi e iar ziarista cea mai... cea mai! Interesant, ne încurajează profesionista subiectelor trăznet.

Unchiu Tase ne-a găsit un caic cu care am ajuns toţi nouă, şi cu sergentul zece!, la Constanţa. În cinci zile... Câte am păţit şi pe drumul ăla?!... Racontez, arretez pas!... L-a prins şi pe Ulisse

vraja ochilor albaștri ca Marea Neagră, capătă chef de vorbă, se vede că nu prea a povestit de multe ori odiseea lui cea mai nouă, o face acum cu plăcere maximă. Vis à vis, și mai maxim interesul! Încep să fiu al treilea... Nu am ce face. Tu l'as voulu, Georgică, tată!... În loc să... Rămân spectator rece, dar punctez din când în când, din politețe și decisiv: La vremea aceea, în toți munții României s-au organizat grupuri de rezistență armată antisovietică și anticomunistă... Băi, gagico, am impresia că nu pricepi!... Fenomen unic, tovarăși, în tot lagărul nostru socialist! Numai românii au dezvoltat acest fenomen! În cea mai autentică tradiție, a haiduciei! Plină Țara de haiduci! Eram copii și ne jucam de-a partizanii și rușii! N-am vrut niciodată să cad la ruși, când se făceau echipele... Cam asta era atmosfera acelor ani...

Erați anti-sovietici sau anti-comuniști? ...Ne privim unul pe altul, cred că amândouă! Care era deosebirea?... Domnule, cucoana asta face o distincție de mare rafinament, le cam are când e vorba de finețuri! ...Nu pot eu să vă povestesc, baciule Bacu! Mai ales cu ea de față. Dar întrebarea ei este foarte... Am înțeles întrebarea, este foarte justificată, dar la vremea aceea noi, cei tineri mai ales, nu făceam nicio deosebire. Nu puteai să fii anti-sovietic și să nu fii și anti-comunist. Și invers!

Mai târziu au apărut, e drept, unii care făceau această deosebire... Lucrețiu Pătrășcanu? De ce nu?! Dar s-a auzit târziu de el cum că ar fi zis atunci, în 46, eu sunt mai întâi român, și abia apoi comunist!... Chiar o fi zis? Cine a zis așa? Unu, Lucrețiu Pătrășcanu... L-a cam costat după aia... Interesantă idee! N-a mai avut-o nimeni atunci în tot lagărul comunist! Dar azi?! Azi e deviza de luptă a lui Ceaușescu!.. Și mai interesant!...

Am uitat să-ți spun. Și mă apucă de braț, mulțumită. Am primit un mesaj de la ziar... Când ajung la București îmi cer să încerc să iau un interviu de la domnul Ceaușescu!... Ce zici, mă ajuți să găsesc cele mai interesante întrebări?... Cu o condiție! Să te însoțesc la interviu... Și continui pe românește: Ce părere aveți

nene Bacule, dacă ajung prin doamna de faţă să stau de vorbă cu Ceauşescu-al nostru!...

Se prinde imediat ţinţăreanul şi se luminează la faţă... Mai bine ca-n toate planurile noastre... Domnule Şeitan, v-aţi orientat perfect! Nu-i meritul meu! Cioran a fost codoşul!... Chiar aşa am zis, codoşul, spre plăcerea veriotului, care, pricep eu, avea oarecare curiozitate privind viaţa mea intimă din ultimele zile... Se uită lung la mine, apoi la adversară... Care-i scorul?, pare să întrebe... Dar se abţine. În schimb, creştina nu se mai opreşte cu întrebările. Insistă şi iar insistă. Povestea cu paraşutiştii, când l-au luat ca din oală şi pe domnul de faţă, pe atunci flăcău, încă minor, îl pune s-o repete, rar, minunându-se: Mais qui a trahi?! ...Cine a putut să trădeze?, repet eu întrebarea la care numai eu ştiu răspunsul. Qui? Şi mă uit scurt şi la erou! Nu, nu ştie nici el, cât este dumnealui de Dumitru Bacu. Ai auzit ori poate chiar l-ai cunoscut pe unul Sir Kim Philby?... Cât eşti mata de umblată... M-ar mira să nu! Mais oui. Bien sur!

Bien sur că ce? L-ai cunoscut? Am auzit de el, ca toată lumea! Eh, domnul Philby, marele gentleman de la Moscova, el a făcut vânzarea! Când ajungem la Constanţa, facem o vizită la domnul Traian Puiu, apropiat colaborator al perfidului britan. Jigodia! O mai fi trăind?!... Traian Pui l-a mirosit că-i omul ruşilor!...

Nene Bacule, filmul are două momente cheie. Primul, când sunteţi arestaţi cu toţii, la Gura Văii... Al doilea, când vă eliberează pe dumneavoastră... Aici aş vrea să insistăm! E fără egal în istoria penitenciarelor, şi-l arăt cu degetul, acuzator! Pricepi, haziaika, domnul ăsta a refuzat să fie eliberat! I-a spus directorului Coler că el mai are de stat 11 ani în puşcărie! Nu?!

– Nu, nu chiar aşa! Ce ţi-e şi cu scriitorii ăştia!... Şi Sve îi răspunde cu un zâmbet cald. Îi place când se vorbeşte despre mine. E un subiect pe care îşi poate da oricând doctoratul! Şi care este adevărul? Eh, asta vreau să aflu şi eu! Dar în film băgăm varianta cea mai spectaculoasă!...

– Eu venisem din Grecia în România cu pașaport de cetățean grec. Altceva nu scria în pașaport... Iar la trei ani după arestare și condamnare... La câți ani? La 15 ani de muncă grea! Trecuseră vreo trei ani și ceva, mă cheamă directorul și-mi spune să-mi fac bagajul că a doua zi plec, voi fi eliberat... Ce se întâplase? Printre deținuții politici din România erau mulți cetățeni străini, ca mine. S-au făcut mari presiuni internaționale pentru eliberarea noastră. Și s-a dat atunci o lege ca toți deținuții politici care aveau ca act de identitate un pașaport, iar nu un buletin de identitate românesc, să fie eliberați. Ni s-a spus *pașaportari*!... Încă nu știam de legea asta când am fost chemat la director! Nu mi-a plăcut cum m-a luat: Grec să fii, noroc să ai!... Nu sunt grec! Ești aromân, aha! Am confirmat din cap. Unde îți place mai mult, la voi în Grecia sau la noi?.. Aici, am răspuns! Aici, în pușcărie, am vrut să spun. ...Eh, află că în două săptâmâni trebuie să părăsești țara noastră. Mâine pleci din penitenciar, primești foaie de drum până la București sau unde vrei să ajungi... De ce? Pentru că așa s-a decis în America, la ONU, fiecare să meargă în Țara sa!... Pe urmă, poți să mergi unde vrei! Poți să te întorci în România! Dar de plecat trebuie să pleci... Poți să ceri și altă țară decât Grecia... Ai dreptul să te declari apatrid, dar oricum trebuie să pleci.

Eu din România nu plec!

Aici, frumoasă doamnă, fii atentă și te minunează! Eu din România nu plec, a zis grecu de machedon... De ce? Pentru că sînt român și România este Țara mea! Eu am părăsit Grecia, care nu e țara mea, și am venit în România, m-am repatriat, pentru totdeauna!... Așa a zis domnul aici de față. Și ce a zis colonelul Coler? Coler? Da, seamănă cu Roller... Evreu? Bien sur!... Ce să zică? Mi-a zâmbit, la toți ne zâmbea, și mi-a zis că dacă ar fi după el m-ar ține la Aiud pentru totdeauna!... Dar nu e după el... Datoria mea e să te avertizez că odată ajuns în libertate să nu te pună dracu' să vorbești de rău Republica Populară Română și mai ales închisorile prin care ai trecut, anchetele... Noi, comuniștii avem

o vorbă, aia cu braţul revoluţiei! Nu ştiu, ce vorbă?, se interesă interesata... Braţul revoluţiei e destul de lung ca să te ajungă în orice loc de pe această planetă... Aha!... Şi?

– Asta să mi-o spuneţi peste 11 ani, le-am zis, când am să ies de aici cu pedeapsa încheiată... Cum vrei... O să dau un telefon la Bucureşti, să raportez, dar în altă parte s-a hotărît eliberarea ta şi a altor criminali ca tine... Dacă ar fi după noi... Eh, ce părere ai? Oui, c'est fantastique... Incroyable... Şi suntem abia la începutul basmului!...

– Eu aş povesti mai pe scurt dacă mă lăsaţi... Doamna nu are de ce să fie interesată de...

– Mais non, mais oui, non...

– Domnule Bacu, tot la versiunea mea ajungem... Hai s-o ascultaţi şi să spuneţi ce nu vă convine!... Dumneata, preadistinso, mai suporţi franceza mea un sfert de oră? Mai!... Atunci domnul Bacu se întoarce în celula sa... Câţi eraţi în celulă? Vreo optzeci... şi le spune ce discuţie a avut cu tatăl fostei mele studente...

– „Cu tatăl fostei mele studente"?... Adică... Adică, da, colonelul Coler şi cum l-o mai fi chemat, Iţic sau Strul ori numai Gheorghe, a avut o fată, Luminţa Coler, mi-a fost studentă, altă poveste, să vedem dacă intră şi ea... N-ar pica rău deloc... E loc pentru o lacrimă?... Povestiţi dumneavoastră mai departe.. Mda... Le-am relatat în celulă toată discuţia cu Coler, reacţii diferite, eu eram cel mai tînăr din tot Aiudul... Unii mă felicitau, alţii că m-am grăbit, că ocazia asta nu se ştie dacă se mai iveşte o dată... Eu nu mai ştiam de mine... Nu mai ştiam ce să cred... M-a tras deoparte şeful de cameră... de cuib, propriu-zis... Şeful de cuib? De organizaţie, cea mai obişnuită formulă de organizare legionară... „Cuib? Dar e atât de poetic..." Ne-am retras într-un colţ şi am început să ne... să ne prelucrăm unul pe altul. Eu zicându-i că dintotdeauna eu şi toţi ai mei, părinţi, bunici, străbunici, unchi, veri, toţi s-au declarat români, nici n-au vrut să audă că ar fi care grec, care bulgar sau albanez... Iar acum, dacă mă declar grec sau accept să fiu declarat

grec ca să-mi fie bine și pentru că am de câștigat dacă spun că nu sunt român, ar însemna să-mi vînd sufletul și cât oi mai trăi în libertate și belșug, acolo, în Occident, mie să-mi fie rușine în fiecare noapte, să nu mai am somn de rușine! Mă cunosc bine! Iar rușine le va fi și la tot neamul meu!... Nici mama nu m-ar ierta și nu m-ar primi în casă dacă s-ar trezi cu mine în ogradă... Am plecat de acasă român și mă întorc din România grec!...

– Oh, mais vous êtes tellement radical et intransigent avec vous même... Sans aucune pitié... Așa-s de neam armânii ăștia... Se trag direct din Alexandru Machidon! Nu mai sunt alții ca ei... Poate doar în Japonia, samuraii... Ia, zi, n-are profil de samurai domnul Bacu?! Bravo, căutam cuvîntul și nu-mi venea, samurai... Evidemment...

Samuraiul nu se lasă cârmit din ale lui și continuă: Capul nostru, părintele Pârvu – mai trăiește în Țară, prin Moldova, mă lasă să termin ce aveam de spus, și îmi prezintă punctul său de vedere, adică...

Halt! E incomplet și inexact! ..După ce v-a ascultat și v-a privit lung, v-a tras la pieptu-i vitejesc și v-a îmbrățișat! ...Mă rog! Ce importanță are?! ...Are, pentru că așa era în film! Iar ceilalți camarazi, văzând neobișnuitul gest, au cerut explicații. Și ce a zis viitorul arhi-stareț? A zis că mare dreptate a avut Petrache, adică Țuțea, când a spus că aromânii nu sunt oameni, ci.. ce sunt? Ce sunt aromânii? ...Domnule profesor, sunteți sigur că doamna Roller nu se plictisește?.. Plictisească-se, dar nu cu mine!.. Iată, stimată doamnă, distinsul domn Bacu nu e capabil să rostească cu privire la dînsul și la stirpea sa cuvîntul ***supermani, supraoameni, superromâni***, cum i-a numit celestul Petre Țuțea tot acolo, în și mai celestul, paradisiacul Aiud!...

Eram puțin mai mult decât trebuia cabotin, și domnului machidon nu-i plăcea... Deveneam agasant?... Dar numai era chip de dat înapoi: Iar după ce părintele Pârvu le-a povestit și celorlalți ce dăduse din el țânțăreanul, auzi la el, am plecat român de acasă

şi nu pot să mă întorc din România grec!, l-a tras pe impricinat mai aproape şi ce v-a zis, în mare taină? Am să vă citez întocmai, pun chiar ghilimele:

„Feciorul tatii, accepţi şi pleci. Nu mai faci niciun comentariu ca să nu priceapă Coler de ce pleci. Şi pleci ca să ajungi în Occident, nu în Grecia, ci în Franţa sau măcar America... Iar acolo de cum ajungi, începi şi scrii tot ce ai văzut şi ce ai auzit că se întâmplă în România şi mai ales în închisori. La Piteşti în primul rând... Ai avut noroc să nu treci pe acolo... Până mâine stai cu Macă să-ţi mai povestească o dată ce a fost la Piteşti, întreabă-l ce ai de întrebat, lămureşte-ţi bine în cap ce a fost acolo şi cartea pe care o vei scrie chiar aşa s-o numeşti: ***Piteşti...***"

Am mai stat vreo trei zile până m-au chemat să-mi mai spună o dată că braţul revoluţiei mă va ajunge pe orice continent dacă nu-mi ţin gura!... Şi am plecat.

Macă?... Aşa-i ziceau toţi lui Traian Popescu... Făcuse integral Piteştiul... Ca şi Octavian Voinea. Amândoi mi-au documentat de-a fir a păr toată povestea... Pentru şapte cărţi, nu una! Aţi scris-o? Biensur!... Şi aţi publicat-o în Franţa? În franţuzeşte, donc... O ediţie în română, alta în franceză... S-a făcut după aia şi una în engleză! Un bestseller allors?! ...Nu chiar! Ah, interesantă poveste! Ai avut dreptate că merita s-o ascult live!

Ai să te miri, preascumpo! Dar partea interesantă propriu zis pentru tine abia acum începe! Aici, la Paris! După ce a scris cartea!... Cum aşa?! Dar cu tine nu se ştie niciodată când se termină povestea. Şi luându-l martor şi complice pe samurai: e ca-n o mie şi una de nopţi... Ce urmează mai strong? Pentru ce urmează, ar trebui să fim siguri că nu ne înregistrează nimeni... Nici nu ne ascultă...

O las iarăşi cu gura căscată... Evident că nu are cum să ne asigure de aşa ceva, dar nici nu urmărisem asta, ci doar să obţin efectul aşteptării înfrigurate: oare ce mai spune acum acest Homer al veacului nostru?... Domnule Bacu, nu am putea să-i dăm o carte

a dumneavoastră? Am în mașină câteva exemplare, românești însă... Faute de mieux!... Uite, am să încep să învăț românește pe cartea domnului Bacu! Ah, excelent abecedar! Teribil!...

Efectul a fost peste așteptări! Când a aflat că ani de zile nu găsise bietul Bacu niciun editor occidental, din lumea liberă, să publice cartea sa despre Pitești și Aiud, despre Canal, despre... Și asta în ce an? Cu mult înainte de Gulagul lui Soljenițîn!... se dumiri singură minunata! Fremăta toată!... Cunosc, cunosc această mizerie!... Și de ce? Care a fost explicația editurilor? Păi, tot brațul lung al revoluției... Ah, voila!... La început au zis că se pot trezi oricând cu o bombă care le aruncă în aer toată redacția... Nici nu e nevoie de una prea mare!... Nu e bine să-i superi pe ruși... Dar nu e vorba prea mult de ruși! Mă rog, pe comuniști...

– Domnule Bacu, acum chiar am putea scurta povestea. Din politețe pentru invitata noastră... Dragă, motivul a fost că erau prea multe nume neromânești printre numele torționarilor, al anchetatorilor și procurorilor... Cum ar fi numele Coler... Și altele...

– Adică nume evreiești, de evrei? Eh, ăsta-i cuvîntul! Bravo! Nu-mi venea pe limbă... Nu-ți aduceai aminte, daragoi moi! Exact, haziaika! ...Și totuși a apărut cartea! Da, mi-au propus mai întâi să schimb numele, să bag nume fictive, n-am acceptat, apoi mi-au sugerat să bag numai inițialele, dar tot erau prea multe nume care începeau cu W sau cu K... Clar neromânești... Boje moi, boje moi! Dar ce s-a întâmplat la Pitești?! De ce trebuia să nu se știe ce a fost la Pitești?...

Subiect prea lung. A rămas că nenea Bacu al ei îi va aduce până mâine seară și un exemplar franțuzesc, englezesc nu mai are, și reluăm atunci întrebările... Oh, i-ar plăcea mult să-l mai revadă pe unchiu Mituș, se plac unul pe altul mai mult decât mă așteptam, poate și pentru că printre picături îi povestise parizianului rupestru peripețiile ei cu articolul despre România. Articolele!, mă corectează exigenta. Se scuză că pleacă de la discuția noastră,

dar are ceva de căutat şi mă investeşte pe mine cu dreptul şi sarcina de a-i explica convivului cum e cu baza de date de la Hotel Mossad. M-aş uita şi eu prin ea, oftează nicadorul...

Revenim la ale noastre. Rezum: femeia asta poate să ne fie de un mare ajutor! E total sinceră! Cum aţi dat de ea? Prin Cioran, el are mare succes la femeile singuratice, în pragul suicidului... S-a răzgândit! Aţi avut vreo contribuţie, domnule profesor, sper. În limitele deformării mele profesionale... Mai comand un rând de pahare... Aici aşa se bea, cu paharul... Da, ultimul!

Dacă obţine să-i ia un interviu, încerci s-o însoţeşti. Ai putea, domnule profesor? Încerc, dar pentru orice situaţie e bine să avem un text pregătit, să facem pe dracu-n patru ca să ajungă în mâna individului, pe care Sve să i-l înmâneze, dacă va putea. Au zis că mi-l face cineva până plec... Demostene Nacou scrie bine... Nu vrei să-l faci mata? Eu îl mai pot prelucra, dar vreau să fiu sigur că textul va cuprinde tot ce vreţi dumneavoastră să-i spuneţi! E omul vostru, e planul vostru...

Domnule Ion, tot mai eziţi? ...Am puseuri. Dar îmi trece! Câte zile credeţi că mai e nevoie de mine aici? Mai trebuia să vină cineva, mai de departe, cu care să vă vedeţi!... Merită? Merită! Musai? Cam!... În cel mult două zile. Eu mai trebuie să trec şi pe la Viena!... Nu ştiam! ...Acolo mi-a rămas maşina. Păi asta ar însemna să ajungeţi la Bucureşti abia peste o săptămână!... Târziu? Intrăm în criză de timp...

Există o singură soluţie şi... numai eu puteam s-o găsesc. Am un prieten la Stuttgart, şomer. Îi dau telefon, o să fie bucuros să vină în Ţară şi să aducă şi maşina mea... Actele maşinii şi cheile sunt la mătuşa Iulianei. Aveţi lucruri de preţ în maşină? Am, vreo două kilograme de banane... Aş fi fost curios să văd ce a mai rămas din ele... Ciocolate...

Mă explic: unchiul Mitică m-a întors din drum în ultima clipă. În dimineaţa plecării mi-am luat rămas bun de la gazde, am coborît la maşină, maşina full de bagaje din ajun încărcate,

dar când să plec, roata din stânga față și cea din dreapta spate amândouă dezumflate, înțepate adică...

Mai trăiesc pe la Viena și mulți bozgorași, a comentat soțul mătușii, mătușă de-a nevesti-mii. Deh, mașina mea cu număr de România... Am pierdut încă vreo două ore până am reparat pana... Iar în acest răstimp, de două ore, a sunat și telefonul de la New York... Dacă nu-mi găurea roțile acel bozgoraș cumsecade, serafic, eram acum de mult la București... Și toată povestea asta nu s-ar mai fi întâmplat și povestit... Păi n-ar fi fost mai mare păcatul să nu... să nu se atâtea?! Ce utili mai sunt și bozgorașii noștri! Ce ne făceam fără ei în Europa?! La Viena mai ales?!... Cu cine mai eram noi puși pe două coloane?!...

Are umor machidonțul: auzisem noi că și ungurii vor fi amestecați în tot ce va urma să se întâmple la Bucureşti...

Au început deja.

...Dar mă așteptam să fim adversari! Ne-au făcut însă un mare servici cu acele cauciucuri! Să dați unanunț cu o recompensă pentru autor...

Așadar, aș putea decola în trei zile... Rămâne eu să decid. Adică noi. Noi doi! Eu și ea! Dînsa! Dumneaei!... Nu-i spun nimic de plecare. Am început s-o cunosc. Nu știe ea cum să-mi spună niște chestii care îi fac creierii doldora de întrebări... Să vedem cât va rezista să întârzie momentul. Nu poate fi oricare, ci numai cel mai potrivit. Cum s-o ajut? Fac pe galantul și mă leg de coapsa ei de sub inimă... Urc ușor palparea, în așteptarea unui semn de participare... Mă opresc când în căușul mâinii se aud bătăile de coraçon... Să le număr?

Ivanuşka, în ce încurcătură m-ai băgat!... Eu? Poate anonimul maghiar de la Viena! Nu eu, darling! Hai! Dă-i drumul!... Baza de date a Mossadului e de vină? Cine te-a pus să abuzezi de ea?!... Dracu' m-a pus!... Nu-i de mirare, ești doar în casa lui! În Yad Mossad! Hai! Spovedește-te!... E fascinant! Te cred! Dracul a fost totdeauna fascinant pentru femeile de pe toate meridianele

pământului și ale istoriei! Ce ți-a făcut? Au toate datele imaginabile... Dacă n-au și ceva în plus!... Oho! Ce de date în plus mai găsești!... E teribil... E cumplit... Am înțeles: e de toate!...

Nu glumi, Vanea drag!...

Începe să semene a lamentație... A prohod!... Cine te-a supărat, mândra mea muiere? Și cum? Cu ce? Pare speriată...

Săraca, nu știe cu ce să înceapă... Cum s-o ajut? E parcă blocată, blocaj cerebral, cunosc: de la prea multe gânduri, s-au bulucit să iasă toate deodată și s-au înțepenit unul pe altul în ușă, larg deschisă, dar degeaba, sub presiunea cu care împinge fiecare rezultanta este nemișcarea, încremenirea în cadrul ușii, nici să se tragă înapoi nu pot și mai ales nu vrea nici unul, care mai de care mai dornic, mai grăbit și mai asiduu să ajungă primul la... la urechile mele!

Ia te uită pentru cine era năvala asta încremenită!... Emoționantă constatare... Urc ușor și mă opresc la subțiori. Nu ai vrea să lăsăm după?... Mă strânge tare sub braț, să nu pot trage cumva mânuța cea norocoasă înapoi. Ci eu dimpotrivă! Mai pun una, ultima mână care îmi rămăsese liberă, îi dau drumul să zburde în pletele care de câteva zile n-au mai cunoscut asprimea fixativului... Sunt așa de bucuroase să se lase frunzărite, răvășite... Ce zici, before sau after?... Îmi zâmbește. Vrea să spună ceva. Ce? Spune! Gavari menia!... Pare că o va bufni plânsul... Tu alt reper nu cunoști decât before or after shave al tău?...

Da, before or after Svetlana's love... Am zis bine? S-a înțeles ceva? ...Totul! Mai aștept puțin. Ea trebuie să hotărască. Hai... să... ne... Să ne ce? Îmi caută obrazul, sărutul îi alunecă spre ureche, urechea mea bleagă, pleoștită de ce-i este dat să audă: ... să ne plimbăm... cât mai departe de locul ăsta...

Capitolul 4

O, tată, mândru tată...

N-am mers mult și am tras la țărm. Cum stai cu fața la Votre Dame, Votre Dame?, da, așa i-a zis Sve alaltăieri, pe rive cea dinspre Sorbona, unde era mai puțină îmbulzeală și câteva bănci goale, a doua ne aștepta pe noi. Ne-am aciuat bieții de noi, ușor stingheri. Se ferea să nu fim ascultați?!... Abia mi-am întins picioarele și m-a luat la sărutat. Același sărut, tras la indigo, ca la hotel. Iar când ajunge la urechea mea ascultătoare, îmi îndeasă în ea vorbe de neînțeles. Le rostește prea de aproape ca să pricep ceva, mă depărtez puțin, ca să evit efectul de microfonie – altfel nu-mi vine să-i zic?!, și încep să pricep. Cică ne vom săruta ca nebunii, ca ea să-mi poată turna în urechelniță fără să se poată înregistra în vreun fel ce-mi va spune! De unde să se înregistreze? Poate din clopotniță...

Vnimanie, vnimanie! Achtung! Achtung, darling! Putem fi ascultați și de la o sută de metri!... De ce n-am rămas la Hotel, atunci?! Nu mai am încredere în nimeni! Nici în tine! În nimeni!... Dar tu taci, numai eu vorbesc... Dar nu direct în ureche! Îmi spargi timpanul... Și cred că mai bună este urechea ceastălaltă!... Tu rîzi de mine? Deloc, dar în urechea asta îmi intră apă de mare de când eram copil... E sensibilă la umezeala buzelor tale... Bașca

limba-ţi de privighetoare... Vârful. Brrr!... Treci dincoace, şi o trec eu pe sus, peste mine, ca pe o nevastă pragul casei noi... Am crezut c-o înveselesc, dar nimic, dă în clocot de ce are de spus şi altceva nu mai e în capul ei. Şi e grav de tot ce-i acolo! Îmi dau seama după cum m-a sărutat. Parcă dă cu bidineaua!... Numai la mine nu-i e aminte!

Daragoi moi, pe soţia ta o cheamă Ioana Iuliana, nu? Uit de toate şi o întorc cu faţa la mine... Găseşti acolo, în baza de date, tot, dar absolut tot! Ai dat de mine acolo, în... Semn să nu spun mai mult şi de confirmare totodată. Da, băiatul este în baza de date a băieţilor...

Mă minunez, dar nu arăt, dimpotrivă: ce e de mirare?! De vreme ce sunt pe lista albastră a lui rabi cel rozaliu ca un cobaiu fiert, scârba de la Bucureşti, nu puteam lipsi de pe lista completă... Dar chiar şi numele Iulianei?!... Exagerează băieţii! Iar nu au măsură... Ocaua judaica! Mereu inexactă! Mereu demăsurată! Când prea prea, când foarte foarte! ...Aveau şi poza Iulianei? Numai a ta... Mai multe. Una cu mine, noi doi la New York... Cere o copie, poate ne dau şi poze din rue Mouftard! Chiar, ai la tine telefonul fătucei? Acolo am putea discuta... Niet! ...Nu mai are încredere în nimic şi în nimeni!...

Şi pe urmă bomba, de-mi vîjîie creierii şi acum: la tine ce ai găsit?

Daragoi moi, tata m-a minţit tot timpul! Te-a ce? Minţit!... Ce-i cu tine?! Nu mi-a spus niciodată că s-a născut în... în România ta...

M-am ridicat în picioare catapultat. Ea, fleaşcă pe bancă... Monument al deznădejdii... Nu pricep de ce, dar mă apucă mila de ...milaia maia. Mă scurg la loc, lângă lovita de soarta cea nedreaptă şi absurdă, o iau uşurel pe după umeri, se face mică şi începe să plângă, în sfârşit...

La început încet, ca o pală de vânt, apoi în hohote pe care nu încerc în vreun fel să le potolesc, ar fi degeaba... Măcar la atât mă mai pricep şi eu... Plângă cât o putea!

Cu vorbe bolborosite pe jumătate, când țipate, când tandre, rugându-se de cineva parcă, ori scheunate de mai mare jalea... Într-un esperanto ad hoc, din care ceva-ceva ar fi de înțeles, dar nu mai este nevoie, căci se înțelege totul din jelania vocii. Și gândul meschin că după ce mi-a plâns în brațe așa cum îmi plânge acum, creștina asta va fi mai a mea ca a nimănui!... Și ca nici vreodată altcândva!... Altcuiva!

Va ține minte toată viața că în brațele mele și-a ogoit sufletul în clipele cumplite ale tragediei care... și care...

Nu pricep care este tragedia, chiar!, dar totuși tragedie este... Se vede de la o poștă! Tragedie de-aia, antică rău, în graiul neînțeles al unei zeițe bărbate pe care Zevs Pater a jignit-o și a dezamăgit-o cum nu se putea mai adânc, până dincolo de orice margini ale simțirii... O Pallas Athena care pentru prima oară nu mai este mândră de mândrul ei părinte...

E limpede, în viața ei n-a mai plâns așa și atâta... Nici când bietul taică-su va fi murit... Și mă dumiresc: taică-su, domnule, abia acum a murit și a murit detot!... Cum nu se poate mai mort! Acum câteva ceasuri... De aia plânge, sărmana...

Senzație certă de priveghi... Nu știu cum a făcut ta-su de a murit abia acum și atât de tare... L-a plâns sireaca până a început la un moment dat să se roage de mine s-o opresc... Mă îndur și încerc să-i vorbesc... S-a liniștit puțin, a ridicat ochii la mine și a rămas zgâindu-se la milâi moi, a tî za cem tu plângi, milâi moi, ca un prost?!... Plâng? Ia ne znaiu za cem, dragostea mea... Și încerc să mă pierd la sînul ei dintr-odată matern... Rămânem așa îmbrățișați ca două pelerine uitate în ploaie, căci plouă de când am ieșit din Infern, cu picături reci și dese, ogoindu-i jarișteа din piept...

O las pe ea să facă primul gest de fereală din calea ploii, dar nu dă semn că mai simte pe ce lume trăiește. Dumnezeule, dar de ce contează așa de mult secretul cu care taică-su a vrut să plece de pe lumea asta, iar lumea, iată, nu l-a lăsat!... Ce înțelesuri atât

de groaznice are detaliul că s-a născut și el, ca atâția alți sute de mii de evrei, în România, eterna și fascinanta... E chiar atât de grav să te naști în România?!... De unde disperarea asta! Născut în România!... Ei, și ce? E un blestem?!

Desigur, își află acum răspunsul unele întrebări care atâția ani s-au fandosit nerușinate și fără de răspuns... Cum ar fi misterul cu acea fotografie de la Cercul Militar din București... Sau donația consistentă pentru victimele cutremurului din România... Dar cine știe ce alte întrebări se nasc abia acum, cu răspunsuri abia acelea cutremurătoare. Devastatoare! Nu pentru mine, nu pentru toată lumea, dar pentru biata Sve, da! ...Mda!

Se liniște întinderile noi... Se liniștește și ea. Mă privește, în sfârșit, cu ochii ei, știuții: să nu răcești, domnule profesor. Te-a plouat bine!... Tu ești udă toată...

O mângâi pe față și le simt reci picăturile de ploaie, iar fierbinți două șiraguri de lacrimi, straniu contrast, deoparte și alta a smiorcăitului nas. Îi dau batista și mi-o umple cu dărnicie. O iau înapoi cu gândul caraghios să n-o mai dau la spălat vreodată... Alo, iar batem câmpii?!...

Așadar, până la urmă ce a găsit?!... Mai întâi fișa lu' băiatu, vreo două pagini... Așa puțin?! „Interesat de împrejurările în care a fost asasinat Nicolae Iorga." Qui, cet Iorga?... Fac semn să treacă mai departe. ...Când am dat de poza ta cu mine, m-am dus imediat la mine, să-mi văd fișa... Nici nu mă gândisem că aș putea fi și eu fișată! Iar în fișa mea am dat de părinții mei, cu mențiunea la fiecare unde născut... La tata... România? Da, România ta... Asta mă bucură foarte tare! Simțeam eu că tu... Deci ai mers și la fișa tatălui tău... Născut în România... La Constanța? Nu... Mă mir!

...La Galata. Am pronunțat bine?... La Galați!... Cu precizarea, așa, en passant par la Lorraine, Alexander Roller, nume schimbat! Da, nume schimbat!... Așa scrie în fișa lui Alexander Roller!

Nume schimbat?!... Asta chiar că mă depășește... Eh, acum mă înțelegi?... Iar bunica...

Săraca de ea!...

Bunica?... Și scurt, altă rafală!... Iar printre sughițuri și icnete aflu că da, biata femeie a murit cum nu se poate mai dureros și mai nedrept pentru o femeie să moară: când l-a născut pe... pe...

...Ia te uită, îi vine greu să mai zică tată!... Și la Auschwitz cum a mai ajuns?!...

Dar eu nu fac tot ce-mi vine să fac, așa că m-am abținut să pun așa întrebare!... Așa-s bărbații! Le e mai ușor să se abțină!

Femeile însă... Femeia din brațele mele, iată, nu reușește să se abțină și mă întreabă, privindu-mă în ochi, ca pe un vinovat ce nu-s: și Auschwitzul?!... Auschwitzul?

Mă fac că nu înțeleg: Lasă-l dracului de... Bine că n-a fost pe-acolo!...

Și cu nepoata bunică-sii în brațe, hohotind în descrescendo, fac un mic exercițiu, cum că eu aș afla acum de tata că a avut alt nume, altă baștină, ascunse toate cu strășnicie... Halucinant, săraca! Chiar că devine... Pentru mine! Dar ce-o fi în sufletelul ei...

Și cum l-a chemat pe papașa?

Bună întrebare, o obligă să revină lângă mine: Nu mai scria și asta. Cu precizarea însă Arhivă grad 0! Adică? La datele complete despre domnul Sașa au acces numai agenții Mossad de gradul 0...

Eh, asta da noutate!... Așa sculă mare fost-ai tu, tată socrule?!...

Îți dai seama?!... Iar eu să nu știu nimic!... Și știi câți sunt agenții Mossad de gradul 0? Șapte, ăia barosanii de tot, iar lista lor este cel mai mare secret al Mossadului!...

Băi, păi se îngroașă gluma rău de tot! Unde m-a băgat fătuca asta?!

Și încă o repriză, mai scurtă, mai mult cu sughițuri și icnete, care o fac să se scuture toată în brațele mele, de parcă ar fi electrocutată de atingerea cu mine-mi! Rămâne agățată de

Mândelul, mă strânge ca o înecată de plâns, mi-au mai plâns mie niște tovărășele la pieptuțul de aramă, dar de data asta este cu totul altceva... Cum s-o ajut, săraca?

Eu, îți propun să nu mai discutăm subiectul ăsta 24 de ore, până mâine seară! Până te liniștești. Acum e un vălmășag de gânduri pe care nu le poți stăpâni. Eu, și mă simt luat pe altă lume... Dară-mi-te tu!

Nu-mi va trece până mâine, cu o voce pe care nu i-o știam... N-o să-mi treacă niciodată... Îmi schimbă... se gândește puțin, îmi schimbă nu numai viața cea de azi înainte, ci și viața deja trăită... O să mă gândesc la tot ce a fost și se schimbă o mulțime, aproape toate înțelesurile!... Toate reperele... Mai exact spus le pierd și rămân fără... Așa mă simt acum! Debusolată complet! Fără niciun sprijin!...

Să mă ofer eu sprijin, singurul?... Chiar aș fi în stare? N-aș fi caraghios?... Încerc s-o înțeleg.. Și înțeleg bine un singur lucru: cât de mult a contat taică-su pentru devocĭka de odinioară, de când se știe și până azi...

Aflu încă o dată că mamă-sa a murit de mult... Născută unde? Nu, nu în... Că a fost minunat crescută de taică-su... Grozav de minunat!... Tu știi de ce te-am acceptat și te-am lăsat să mă... mă șacalești? Pentru că dacă tata ar mai fi trăit, tu i-ai fi plăcut tatii!... N-am putut iubi ca lumea niciun bărbat, căci nu erau pe gustul tatii... Nici soțul meu... Nu mi-a spus niciodată vreo vorbă pe acest subiect, dar eu, când au început băieții să-mi facă curte, eram deja cu mintea modelată de tata... De ironiile cu care comenta tot ce se întâmpla cu noi, în jurul nostru... Tu în mod sigur i-ai fi plăcut!... Și acum pricep de ce! Născut și crescut în România...

Made in Romania, born in... în aia a mă-sii, draga mea! Amândoi! Și eu, și tata socru...

Dar de ce nu mi-a spus?! De ce, milâi moi?... De ce, pap?! Daragoi ateț!

Tac. Îmi trece prin cap un subiect: Golănia la români în perioada interbelică... Da, cu Sve m-am purtat ușor golănește, dar golănia aia de modă veche, a unei generații pe care am apucat-o, generația lui Dorin Dron, dar căreia nu reușesc să-i aparțin decât în momentele mele cele mai bune...

Și se trezește uitata amintire din avionul cu care, în 1969, ne-am întors din Franța în ajun de Paște, un avion gol, în care ne aflam numai noi, grupul de studenți actori victorioși la Nancy și o pereche de bătrâni, din America, reveneau în România după 25 de ani... Au intrat în vorbă cu studenții noștri, iar după câteva minute aproape toți s-au adunat ciotcă în jurul perechii de îndrăgostiți... Păreau în voiaj de nuntă.

La un moment dat domn Gavrilă mi-a făcut semn să mă apropii și eu. Am mai prins câteva vorbe, de care îmi aduc acum aminte. Abia așteaptă, a zis moșneguțul, să ajungă la Iași să tragă un chef cu foștii colegi, cu prietenii rămași în Țară... N-am mai tras un chef ca lumea de 25 de ani, de când am plecat... Băbuța de alături mustăcea amuzată...

Păi, în America lumea nu chefuiește, domnule? Nu beau și americanii?!... Beau, domnule, beau vinerea și sâmbăta, când se duc la bar, se urcă pe scaunele alea cu catalige, beau până cad de pe ele și încep să umble în patru labe, abia mai ajung acasă, iar luni, la servici, își povestesc unul altuia câtă bere au turnat în ei, de a ajuns să latre la cei din bar, făcând ca câinele și toată lumea găsind că a fost teribil de amuzant...

...Ian te uită, domnule, ce amintiri zăceau sub începutul meu de chelie... Și în clipa asta simt că toată viața mea o să mă gândesc la tatăl Sveții văzându-l mereu sub chipul dintr-odată viu al acelui bătrânel simpatic. Mai ales că-mi aduc acum aminte și de comentariul colonelului Gavrilă: niște jidani din Iași, le pare rău acum că au plecat din România...

Or fi fost evrei? Tatăl Svetlanei fu!... Jidanul dracului, uite cum ne-a stricat el bunătate de seară... Noapte, de acum! Ce facem?

Unde suntem? Parcă iar prin preajma bisericii părintelui Vasile... O fi închis? Altminteri, dacă aș găsi o biserică deschisă, aș aprinde o lumânare pentru sufletul rătăcitor al evreului necunoscut, fără nume, care a crescut-o până la detaliul infinitezimal pe ființa lui cea mai dragă cu gândul la necunoscutul carpato-danubiano-pontic hărăzit din veac pentru a culege pe buza de jos rarisima petală...

Nu, eu nu am voie să vorbesc de rău rudele din partea aceasta a planetei... Nu una, ci șapte lumînări îi voi aprinde!...

O luăm spre hotel, cu largi ocolișuri și tăceri prelungi... Eu știu ce ți-ar trebui, haziaika! Ce? Să te machești bine, cu vodcă stalinskaia, până uiți de... Crezi că nu m-am gândit?!... Dar dacă mă îmbăt, îmi garantezi tu că uit?!... Te-ai mai îmbătat vreodată? Nikagda!

O pun să mai povestească o dată. O face cu nesaț. Și cum ziceai că o cheamă pe nevastă-mea? Aproape că uitasem de ea... Deci tovarășii de la Mossad știu tot! Și ceva pe deasupra! Ce?... Scria și de tatăl tău... Hait! De tata? Hai că devine...

Stai să-mi aduc aminte!... Nu ți-ai luat și tu niște notițe?! Mâine! Mâine nu mă mișc de la... sinagogă toată ziua! Pot să vin și eu? Din cât am înțeles eu regulamentul, nu!... Nu să fie! Am ce face mâine, mai ales dacă nu mai am obligații turistice față de Sve! Și povestea aceea cu gradul unu?... Tu ce grad ești? Sunt gradul cinci, ți-am mai spus! Adică sunt o persoană căreia i s-a făcut oferta să intre în Mossad!

Tac chitic. Ce aș putea spune?!... Și dacă accepți să intri? Devii gradul patru? Ai ghicit! Nu am ghicit, căci nu a fost nevoie!... Adică? Adică!

Aha, ești mata gradul 4!... Am fost cândva, acum sunt gradul 3! Dacă nu ești gradul 0, nu mă interesează!...

Chiar te gândești să intri în horă?... Nu mai sunt sigură de nimic!... Dar aș da orice ca să aflu!

Lungim noi drumul, dar până la urmă tot la hotel ajungem. Hotelul ăla... Ăsta... Când plecăm de aici? ...Care aici? Nu cer

precizări, aici-hotelul sau aici-Parisul?... Mai nerăbdătoare ca oricând să ajungă în România, la București... Mă mir că nu mă întreabă de un avion Paris-Galați... Pot să pun pariu că ne vom culca fiecare în patul său!

Nu pierdeam pariul... Se simte prea obosită... Fac pe înțelegătorul și accept fără să mi se ceară... Nu e rău nici singur în pat când știi că în camerea de alături...

Mă ia pe la lingurică cu un fel de grijă. Cine știe ce se întâmplă în creierașii ei de muiere zdruncinată rău în aceste clipe, și, ca să se răzbune pe nevrednicul tată, mă scoate și pe mine din schemă, din viața ei... Nu pot să adorm de presimțirea unei catastrofe în „relația" noastră... O catastrofă din nimic iscată. Ca taifunul...

Tu-ți Mossadul mă-tii! Cu arhiva voastră cu tot!

...Altceva nu pot să spun!

Când totul mergea așa de bine!... Prea bine ca să fie adevărat! Cu ce am greșit?... Eu, nu! Nenorociții, cu baza lor de date! Că fără datele alea nenorocite nu pot ei să cucerească amărîta asta de planetă... Stau să ne numere bășinile, să le cântărească, să le clasifice, bășini de gradul cinci, de gradul patru... De gradul zero cum or fi?

Visez deja?... Nu, nu visez, ci dă, domnule, năvală în mine pofta de a avea vocea lui Caruso cu care să mă auziți povestind mai departe... Iat-o, iată-te, dă-i drumul, tenorisimo: abia atingi covorul moale, umbră neverosimilă, mătasea sună sub picior, iar de la creștet până-n poale, săruta-ți-le-aș, plutești ca visul de ușor... Plutești ca visul de ușor... Nici că aș fi simțit-o dacă n-aș fi treaz. Îi fac loc. Vin lângă tine... Mi-e frică singură...

Băi, ce gagică...

Chiar că să-i bei apă din...

Dar nu e chip. Se face ghemotoc și așa adoarme, intrauterin, în brațele mele căuș ocrotitoare...

Toată noaptea am pândit-o, ușor cercetând-o, doar-doar va da semn că ar mai vrea și altceva... Nimic. Rien de rien. Nothing. Nicevo. Niente. Nada, por favor!...

Capitolul 5

Café de Cluny

Dimineața ne trezim exact în aceeași poziție, așa a dormit, nemișcată ore în șir... Mă sărută scurt pe frunte și o tulește la baie... Abia acum adorm și eu somn somn, nu de veghe în lanul de năluci toată noaptea... Când mă trezesc, ea e deja îmbrăcată și mâncată, mi-a mai rămas și mie câte ceva urme dragi pe măsuța din camera ei, ne vedem la prânz sau, mai bine, diseară? Diseară!, decide tot ea. N-o mai întreb nimic. Las pe diseară întrebările. La opt? La opt... optez eu din adâncul nedumeririi mele. Cum se va încheia povestea asta, mă refer la criza în care a intrat relația noastră atât de ambivalentă până acum?!... Și de intens reciprocă! Voi fi cobit trăind prea euforic toate clipele din ultimele trei zile nemaipomenitele... Iar acum nu mai scap de gânduri negre... Ce să însemne că a dormit az-noapte de parcă... de parcă... Aoleu, ce-mi trece prin minte! Fata asta ieri a rămas orfană... Abia ieri! Cel puțin așa am înțeles eu!... Ba chiar mai rău! Ieri a murit ta-su și s-a trezit cu o viață întreagă din care taică-su a dispărut ieri, nevoită acum să o reconsidere... Cert este că a dormit cu mine de parcă eu i-aș fi tată... gândul ăsta îmi trece prin scăfârlie... de parcă eu, de ieri începând, îi voi fi tată... Ca puii ăia de leu sau ce-o mai fi, care, în lipsa mamei

leoaice moarte, se agață de orice vietate să le fie mamă, cățea, scroafă, iapă... Eu deci iau locul celui mort abia acum, când l-a prins cu... cu ce l-a prins?

...E ceva ca-n Oedip, unul mai complicat, mai neclar... Nu pricep de unde mă paște... Dar mă paște ceva. Și eram așa de sigur pe mine, pe ea... Os de... Te pomenești că o pierd! Că n-o să mai poată vedea în mine amantul feroce, ci substitutul patern... Sau, și mai rău, dacă eu am fost pe gustul tătâne-su croit, acum, când se leapădă de ta-su, mă azvârle și pe mine din copaie?... Copil nevinovat!...

Da' ce-o fi aflat despre tatăl meu, om serios, în arhiva lui peș-te? La „sinagogă", cum i-a spus ieri... Ta-su ca ta-su, dar tata?! Tata la sinagogă? Ce să caute?! Cred că nici nu știe ce-i aia Mossad...

Iar eu, dacă caut urma celor care l-au ucis pe Iorga, am și eu nebunia asta, poate că sunt nepotul lui Iorga!, ce? Nu s-a mai văzut?! Lor ce le pasă la Mossad acolo?! Au vreo legătură cu subiectul?!... Cu moartea lui Iorga?!... Te pomenești! Altfel nu se prea explică! Zău...

...Reușesc să mă adun, caut agenda, o găsesc miraculos de repede, ia să vedem ce ar mai fi de văzut prin Île de France? Sincu, Smatoc, Poghirc, Sandu Niculescu... Nae Săndulescu... Georgică Astaloș... Virgil Ierunca... Hai să începem cu Sandu Sincu! Îl prind! Se bucură „cinstit, lăutărește". Când pleci? Să nu pleci fără să vezi retrospectiva Picasso, este ceva... Mergem mâine amândoi? De ce nu? Mergem!...

Victor nu răspunde... Răspunde Poghirc. Pare ușor mirat că îl sun. Îmi cere telefonul, să mă caute el mai târziu... Să-l sun și pe Ierunca? Ce să-i spun?... Răspunde nevastă-sa... Nu-l cer pe soț, îi spun cine sunt și o întreb dacă își mai aduce aminte de discuția de anul trecut. Da, discuția despre acel actor de la Constanța, își amintește. A avut efect intervenția Europei Libere, îi spun. Li s-a ameliorat regimul din închisoare. De unde știu? De la familia lui Iancu Lucian... Întreb totuși și de soț. Nu are noroc și mi-l dă.

Dacă am noroc, mă invită la o cafea... O face. Să vedem acum unde? Cum i-o fi norocul!

Are, domnule, noroc: îmi indică o cafenea pe Boul Mich, dar nu la Café de Cluny... Pierdeam pariul... În '84, când ne-am întâlnit prima oară, m-a invitat la Café de Cluny, auzisem de ea, mi-a tihnit. Numai Café de la Paix este mai celebră la Paris... Numai că după aceea am mai avut cu vreo patru românaşi întâlnire tot la Café de Cluny... Invitat fiind de fiecare în parte la aceeaşi această celebră şi tot mai enigmatică cafiné... Era singura din Paris?! Ba, doi dintre ei m-au dus chiar la aceeaşi masă la care am tăinuit cu distinsul domn Ierunca... Dacă mă convoca acum din nou la Café de Cluny, aş fi fost sigur că e ceva, că e o poveste cu această café, poate chiar cu acea masă... Coincidenţa ar fi fost prea mare! A cui era mâna cea lungă care montase probabil la acea masă şi vreun pui de microfon cu toate anexele necesare?!...

La început am crezut că ar fi mâna DST, a Siguranţei franceze, dar acum mă întreb de ce n-ar fi a cui o are mai lungăreaţă?!... Din păcate, iată, ipoteza cade... Îmi vine în minte şi avertismentul lui Victor, primordial, după ce a văzut că vreau să mă văd cu atâta lume: Fii atent, DST lucrează mână în mână cu Securitatea, îşi vând unii altora ponturi... Un fraier ca tine eşti numai bun să facă troc cu tine...

Surprize, surprize! Am tras lozul cel mare, totuşi! Domnul Virgil mă aşteaptă în picioare, pe trotuar, şi mă ia de braţ că mergem la altă cafenea, mai liniştită... La cea mai liniştită din tot Parisul, ba poţi pune la socoteală întreaga Franţă: nu există o cafenea mai bună, nu-i dă numele, facem paşii, vreo sută, nu mai mult, şi iat-o, pe colţ, Café, aţi ghicit, de Clun-Cluny... Ah, este o cafenea celebră, bag şi eu, din amabilitate. Aşadar a cui este? A Pactului de la Varşovia sau a OTAN-ului?... Iar când luăm loc – nu mai spun la ce masă, şi mă îndeamnă să mă uit admirativ în jur şi să mărturisesc că îmi place, e mult mai bine aici, chiar îl întreb: a cui e cafeneaua asta? Nu ştie. Vreun arab sau chinez!, continui

eu, dezamăgit de tot Parisul. Deloc exclus, confirmă apologetul lumii literare libere. Dar masa asta a cui o fi?... Nu, întrebarea asta nu am mai pus-o!... O pun abia acum!

Mai aveam o întrebare, aia întrebare, dar ezitam s-o pun. Tot din cumsecădenie și de fraier ce sunt... Să nu-l pun pe conviv în încurcătură... Dar până la urmă o arunc în joc. Domnule Jerunka, zic, am scris în urmă cu vreo 20 de ani o piesă de teatru despre Jan Palach, cehul care și-a dat foc la Praga... Interesant! I-am dat-o și lui Petrică Ionescu s-o joace, i-a plăcut, a ajuns și la Allain Parouit s-o traducă, dar nimeni în acest Occident anti-comunist nu-i dă nicio atenție... Care să fie explicația? ...Așa, fără s-o citesc, nu-mi pot da seama!...

Are dreptate. Dar eu ce să înțeleg, că coana Monica nu i-a spus nicio vorbă despre piesa anonimă primită în 1972 sau 73, despre Jan Palach, semnată Ion Românu, vizibil pseudonim?! Nu i-a spus nici soțului, nici ascultătorilor de la Europa Liberă, de parcă primea cel puțin o dată pe lună o piesă anti-comunistă din România...

Mai mult nu am putut marșa... Am tăcut, am trecut peste întrebările mele... Îmi era de ajuns că l-am prins cu cafeneaua în sac!... Deci domnul Ierunca face înregistrări la Café de Cluny pentru... Puțin îmi pasă pentru cine! Dar face, amărîtul! Și el, și ceilalți patru românași care m-au invitat la o cafea plătită din buzunarul larg al... al cui? Al DST sau al Securei românești?!...

Zău, parcă mi-ar părea mai rău să fie vorba de DST!... Parcă e treabă de-a noastră, să mă ducă toți, ca nerozii, la aceeași adresă!... Nu-i coordonează nimeni, domnule Pleșiță?!... Nu știe stânga ce face dreapta?!... DST-ul n-ar fi procedat așa de neprofesionist! Probabil fac economie la microfoane! Cinci-șase pe un microfon... De ceilalți nu mă mir deloc. Dar de domn Virgil parcă nu-mi vine a crede... Deci tot DST-ul să fie?...

Schimb vorba. Mă întreabă ce mai este în Țară. Așteptăm congresul, zic. Se zvonește că Ceaușescu se va retrage... Și cine

vine în loc? Iar plusez: unul, Ion Iliescu. Așa am auzit și noi aici, la Paris. Îl cunoașteți pe Ion Iliescu? Încă nu, nu cunosc nimic mai mult decât ce se spune mereu la Europa Liberă! Serios? Eu ascult seară de seară Europa și m-am prins care este manipularea pe care o fac colegii dumneavoastră... Dumneavoastră nu ați sesizat? Dragul meu, la Paris noi nu prindem Europa liberă!... Are haz, dar așa e!

E jenant, domnule Ierunca, ca Europa liberă să facă manipulare subtilă, profesionistă, pentru ruși, nu anti-comunistă, ci anti-românească...

De unde scoateți asemenea acuzații?!

Nu, nu mă refer la emisiunile dumneavoastră și ale doamnei Monica! Doamne, ferește! Nu au nimic prosovietic! Dar antiromânești cam sunt!...

Anti-românești?... Pare că-și revede în gând textele rostite de-a lungul a zeci de ani... Îl ajut: Mai ales în ultimii ani!... Altă pauză. Precizez, fără patimă: N-ați fost de partea noastră în meciul cu rabinul roșu! Care „a noastră", domnule Șeitan? A celor care ne-am bucurat că Eminescu scapă întreg de sub cenzura comunistă, mai exact spus cominternistă. La Europa liberă nu s-a simțit această bucurie... Vă rog să mă iertați, dar ați fost tare rău și cu bietul Marcea, Pompiliu Marcea... Fără motiv... Chiar și după ce a murit așa cum a murit! De ce l-ați atacat atâta de nedrept?! Nu știați că era singurul scriitor care a pus atât de elegant mâna în chica nevredniculuí rabin și l-a scărmănat cum se cuvenea?! Dacă n-o făcea el ne umpleam de rușine toată scriitorimea română, inclusiv cea de la Paris...

Poate că am greșit... Cum a murit? Au ajuns aici mai multe variante. Să fi fost mâna rabinului?

Important este ce a făcut înainte de a muri! Nu l-a înfruntat numai pe Rabi Moses... A depus la Comitetul Central un memoriu, cu toate necazurile noastre, ale țărănimii mai ales, ale satelor... Spus totul fără menajamente. Un text năpraznic, circulă ca

samizdat! De parcă știa c-o să moară... A mai avut un meci și cu Literaturnaia Gazeta... Ați uitat...

Adică?

Adică a supărat și Securitatea, și KGB-ul, și Europa Liberă... Ați fost nedrept cu bietul Marcea, Dumnezeu să-l odihnească. Sincer, impresia a fost că primiseți, așa, ca o sarcină de partid, să dați în el cu orice preț... Repet: impresia... Vă cred că nu, nu se pune problema! ...Mă întorc la acest Ion Iliescu: nu-l cunoaște nimeni, dar periodic, tam-nesam, fără niciun motiv, ne trezim că se vorbește de el la Europa Liberă... Eu, ca specialist în vorbe goale, îmi dau seama că ni-l vîră în cap colegii dumneavoastră KGBiști de la Munchen... De unde sunt așa de sigur? Pentru că nu sunt prost!...

Dacă am ceva să-i reproșez lui Iliescu? Cum să-i reproșez ceva dacă nu cunosc nimic despre el?! Iar ce spune la Europa Liberă...

Sunteți foarte pornit împotriva noastră, domnule Șeitan! Cam da! De ce? Pentru că în ultimii ani, de când colegul meu Gelu Ionescu vă este coleg, aproape toate informațiile de la Europa Liberă, informații din lumea culturală, pe care le pot și eu verifica, sunt false, exagerări sau denaturări de sens... Îmi cere un exemplu și-i închid gura cu numele lui Constantin Dobre. Dar și el mi-o închide: era și rămâne la fel de încredințat ca și mine că Dobre nu mai este în viață! A anunțat și Amnesty... Nu-i vine a crede că Dobre trăiește. Refuză! ...Să mă fi păcălit machedonii mei?... Conchide: dacă Dobre este în viață, este grav!... Grav de tot! Nici Monica nu va putea să creadă!... Argument suprem.

Nu poate sta mai mult și dă să plece. Mă atârn de poala lui, îl implor: domnule Ierunca, de ce la Europa nu se vorbește mai nimic despre anti-comunismul românesc, despre partizanii din munți! Despre Basarabia!... Poate altădată mai vorbim! În țară!... În țară a zis?! Pleacă, aproape teatral, lăsându-mă cu gura căscată ca un pui de pițigoi! Vom mai vorbi în țară?... În țară a

zis!, domnule... Şi ăsta ştie ce vorbeşte! Are de unde să ştie... Iliescu, deci?!... Rămân pensieroso la masă... La masa aceea... O privesc cu atenţie... Netedă, lucie... Încerc s-o pipăi pe dedesubtul tăbliei... Nu ştiu ce caut, adică nu ştiu cum ar arăta detaliul care să mă conducă la buclucaşul microfon... Eu, oricum, mi-am făcut datoria, iar atunci când aceste înregistrări vor intra în fonoteca de aur a Literaturii Româme, copiii mei le vor asculta cu fruntea sus, başca nepoţii care vor da de ele în manuale... Mai încerc... Are şi amatorismul dezavantajele sale... Poate că dacă aş întoarce masa cu picioarele în sus...

Dar mi-aduc aminte de vorbele Svetlanei, de aseară, cu suta de metri... Renunţ să mai caut de unde am fost înregistrat în toate felurile: audio, video, poate şi olfactiv... Am uitat însă să-l întreb de Mircea Eliade! Păcat. Aş fi avut ce-i spune lui Paul Anghel. De ce l-aţi sfătuit mereu, tous les deux, şi el, şi ea, să nu cumva să vină Mircea Eliade în Ţară, să nu-l pună naiba să răspundă invitaţiei de a i se pune la dispoziţie un institut întreg să lucreze după comanda sa... Institutul de Studii Sud-Est Europene... Nerod am fost! Cum de-am uitat?!

Din prima clipă, când Paul Anghel mi-a povestit, îmi promisesem să-i iau pe Tristan şi Isolda la întrebări. Cum de şi-au putut permite să intervină atât de brutal în istoria Neamului?! Căci devenea istorie curată ce se putea întâmpla la Bucureşti cu Mircea Eliade visiting profesor şase luni pe an, ca director al Institutului... Cohorte de tineri care mai de care mai faini ar fi roit în juru-i, mai ceva ca în jurul lui Noica sau Ţuţea... Sau Ţuţea însuşi, başca Noica, ce soartă alta cu totul ar fi avut cu Mircea Eliade la Bucureşti... Am fi avut o bombă atomică la nivelul hermeneutic al planetei... Şi am fi avut-o numai noi!

Vorbesc de toate astea cu dl Poghirc. M-a invitat şi el la o cafea. Nici vorbă de Cluny... Este dezamăgit de Occident. Ah, dacă ar fi venit Eliade în România nu mai pleca nici el din Ţară... Îi este cel mai mult dor de studenţi... Încercăm amândoi să

înțelegem refuzul lui Eliade de a reveni în strada Mântuleasa... Mă îndur de fostul meu secretar PCR pe facultate și îi dau cheia mea a înțelesurilor toate: anti-românismul. Îl fac atent la argumentul forte: Domnule profesor, sunt oameni care ies la pensie după ce toată viața lor au croit din cuțite și pahară strategii și lovituri pe la spate românilor de noi!.. E de acum o profesie... Păi să fi avut ungurii măcar un Mircea Eliade sau un Cioran ori Eugen Ionescu și toți ceilalți, Lupascu, Ghika, Vintilă Horia, Uscătescu... Pe toți i-ar fi adus la Budapesta ca pe sfintele moaște! Și-i înghesuiau ca pe sardele în Academie. Pe când noi?!... Am umplut Academia cu...

I se dezleagă limba Ciceronelui și mă întreabă dacă l-am cunoscut pe Mircan. Mircan? Mircea Mircan. De la catedra de italiană. Vag. Nu era cam... Cam comunist? Mda! Lucrase în diplomație, n-ar fi nimica grav. Ca coleg însă a fost fără cusur. Mi-a povestit ceva interesant despre Leonte Răutu. Era atașat cultural la Roma când a poposit în eterna citta marele politruc Orenstein, aha, unchiul fraților Orenștein! Nu știam! Cine sunt frații Oișteanu? Nepoții de frate ai tovarășului Leonte Răutu!... Deci tovarășul cominternist a poposit la Roma... Și a trimis telegrafic comanda: în scurtul răgaz aflat la dispoziție vrea să viziteze cele mai importante muzee din cel mai mare oraș muzeu al lumii. Sarcină care îl privea direct pe colegul Mircan. Două zile, de la ora deschiderii până la închidere, numai muzee și iar muzee... A rezistat cominternul? Aici e marea surpriză: a rezistat și ar mai fi vrut! S-a jurat că va reveni să mai vadă o dată ce a văzut, bașca ce rămânea nevăzut, căci mai mult nu putea să rămână. Trebuia să fie acasă la plenara CC al PCR din data de... Dar va reveni negreșit, poate și cu soția sau fata...

Deci ce spunea Mircea Mircan despre redactorul șef al ***Scânteii*** comuniste? Nu mi-e clar: era sau ba un troglodit, un afon, un analfabet? Exact invers: era priceput. Știa multe și avea și gust. Iar Mircea Mircan, care a fost un ins aparte, l-am cunoscut

bine, l-a dus pe Răut şi prin galeriile de artă modernă. Vroia el să verifice ceva. Ce? Un moment... Şi ce a constatat? Ridic din umeri, neputincios să anticipez ceva. E atât de imprevizibil tovarăşu' Leonte!... Ca toţi oiştenii!

Ei, bine, a constatat că tovarăşul Leonte Răutu, evreul sosit la Bucureşti pe şleaul de la tancurile sovietice, se pricepea şi la artă modernă, era un om subţire, rafinat în materie... În buna tradiţie a inteligenţiei moscovite iudeo-sovietice interbelice.. Pricepi, domnule Ioane Şeitane, ce vroia să afle olteanul nostru? Care oltean? Mircea Mircan!... Hoţ, olteanul! Ce a vrut?... Simplu: să se convingă dacă Leonte Răutu se pricepea sau nu la artă, la artă plastică! De-aia modernă mai ales!

Şi se pricepea?

Se! Cam se!

Şi ce dacă?!

Aşa m-am mirat şi eu. Şi ce mi-a răspuns fostul activist CC al PCR dela secţia de propagandă?

Vă referiţi la Mircan?

La el mă refer, Dumnezeu să-l odihnească... Mare profesor! Mi-a zis, domnule coleg, eu am asistat în 1955 la şedinţa Cepexului de atunci, când s-a discutat testamentul lui Brâncuşi. Constantin Brâncuşi? Doar nu Grigore Brâncuş! Chiar, ce mai face? Cu ilirii lui!... Ştiaţi că Brâncuş al nostru e nepot de văr primar al lui Brâncuşi? Bunicul lui Brâncuş şi tatăl lui Brâncuşi, fraţi! Nu mă mir... Văd.

Deci Mircan a asistat la şedinţa aceea. Am auzit de ea... Şi cine s-a ridicat, cel mai vehement şi cu argumentele cele mai categorice, pledând pentru refuzul moştenirii rămase de la un artist decadent?... Nu ne trebuie nimic de la un exponent al oligarhiei financiare în putrefacţie!... Al artei pentru artă!... Aşa zisă artă?!... Ruptă de popor, străină de nevoile şi durerile neamului, şi potrivnică idealurilor de clasă!... Turnul de fildeş, autonomia artei, a esteticului... Huo!

Costică Brancusi lăsase statului român tot ce se află acum în atelierul său... Le-ați văzut la Beaubourg, nu, toate lucrările? Le-am văzut, sunt o mulțime de... Ei, bine, dacă acele lucrări și întreg atelierul lui Brâncuși nu se află acum la București, undeva prin preajma Cișmigiului, asta i-o datorăm lui Leonte Răutu... Lui Leonte Răutu să-i mulțumim din inimă partidului! A tunat și a fulgerat împotriva impostorului Brâncuși... Ce să caute la București să spurce muzeele noastre doldora de artă realist socialistă autentică?!... Nu....

Știam, domnule profesor... Știam că Leonte Răutu ne-a făcut-o!

Dar n-ați prins nuanța, decisivă, pe care Mircea Mircan mi-a developat-o: Leonte Răutu nu era un troglodit, domnule Ion, un semi-analfabet ca Gheorghiu Dej sau oricare alt român din Cepexul de atunci, care habar nu avea de artă, de modernism... Dimpotrivă, știa bine câte parale face Brâncuși... Cum de-a putut să fie atât de pornit împotriva lui Brâncuși?! Nu înțelesese bietul Mircan de ce! Și nu am înțeles nici eu... Se pare că dumneata, domnule Ioane Șeitane, cu obsesia dumitale, ai găsit explicația... An-ti-ro-mâ-nis-mul! Era pornit și de neoprit împotriva noastră! Y compris a lui Brâncuși... Ne dușmănea fizic!

Sau conspirația anti-românească... Confreria anti-valahă...

Excelent argumentul găsit de Poghirc așa, din prima. Proba Leonte Răutu... De ținut minte... Este clară. Deci animalul nu era animal, se prefăcea că e vită încălțată... A stat două zile la Roma și n-a călcat în niciun magazin... Numai muzee i-a vrut pipota însetată de frumos! De tot ce-i bun și drept!... Nemernicul... O să mai trec o dată prin fundătura aceea feerică, și am să mă uit în ochii fiecărui obiect, să mă umplu ca lumea de ura nenorocitului... De ce și de unde atâta ură împotriva noastră? Căci numai de ură poate fi vorba, domnule Poghirc. De unde și de ce, tovarășe Răutu, atâta ură?!... Cu ce v-a greșit Brâncuși, cu ce v-au greșit oltenii și românii ăștia nenorociți?!

...Aflu și de bietul Petrișor Ceaușescu cum a murit cu zile la Freiburg... Neglijențele în lanț dintr-un spital german... Cât era el de mândru că pe planeta asta există și țara numită Germania, plină de nemți unu și unu care știu fiecare ceas de ceas să-și facă impecabil datoria... Dacă s-ar fi internat la spitalul din Lehliu ar mai fi și azi în viață... Îi povestesc lui Poghirc cum l-am visat pe Petrișor chiar în noaptea când a murit... Țineam mult la el, îmi plăcea să-mi bat joc de filonemția sa... Știa de glumă... Dumnezeu să-l...

Îmi amintesc și-i povestesc de-o vorbă a lui Graur despre Cicerone Poghirc: tovarășul Poghirc se simte la catedră ca un cazac în șa!... Îi povestesc de Nené, așa cum l-am găsit la New York. Știe și Poghirc multe, își scriu și își telefonează. Dar celălalt Culianu ce mai face? Se miră: „Celălalt Culianu?"

Da, Bogdan Bradoschi, eu așa l-am simțit, de calibrul și caratele lui Culianu. Au fost studenții mei cei mai deosebiți. Cu un cap deasupra mea și două peste ceilalți colegi, de-ai lor și de-ai mei!... Se prinde Ciceronele și rîde. Îi stă bine când rîde, mai ales că văd în ochii lui multă tristețe. Mă sfiesc să-l întreb de persoana sa. Vorbim numai despre alții. Știu că l-a ajutat pe Bogdan Bradoschi să reușească. A reușit? Nu prea... Nu încă! Nu toți pot avea norocul lui Culianu! Noroc binemeritat! Nici vorbă!...

Mai pomenim și alți colegi... Timpul trece încet... Mai am până la opt deașteptatși de trăncănit...Ajungem și la celălalt Ceaușescu. Da, de când a rămas în Occident, transfug, cică îl percepe altfel pe Ceaușescu Nicolae... Îi găsește circumstanțe atenuante... Greșim când îi punem în cârcă toate tarele sistemului!... Se pare că-i pe ducă, bag eu cu ușurelul. Vorbește lumea ce-și dorește să se întâmple... Știți cum e, schimbarea domnilor, bucuria nebunilor... Și cine vine în loc? Am auzit că Ion Iliescu... L-am cunoscut, când era secretar UTC pe țară... E omul rușilor... Sau Nicușor!

Domnule coleg, dacă vine Nicușor, înseamnă că vine o nouă generație... De oameni care nu se mai pot bate cu cărămida în piept cum au luptat ei în ilegalitate, cum și-au făcut facultatea în

două luni și o marți... Nu cred că va mai fi loc pentru impostori... Atâția impostori ca acum... Am auzit lucruri frumoase despre Nicușor! Nu-l cunoașteți?... Nu. L-a crescut Iovițț Popescu. Om serios!... Dacă vine Nicușor, mulți de aici, din exil, își vor face bagajele și ne vom întoarce în Țară...

Ar fi grozav!, adaug eu. Oricum, cine vine după Ceaușescu, să tot domnească! Țara nu mai are nicio datorie..

Chiar, am vorbit cu niște colegi despre legea dată de Ceaușescu, cea cu datoriile, prin care guvernului României i se interzice să mai contracteze credite în străinătate. Știi ce mi-a spus la Freiburg un eminent economist? Cică nici Hitler nu i-a deranjat așa de tare pe marii oligarhi ai oligarhiei! Știi dumneata care!... M-a felicitat pentru Ceaușescu! A zis că este fără precedent în istorie să dai asemenea lege! Și dumneavoastră ce ați zis? Am tăcut și am înghițit în sec. Mi-a fost rușine să-i spun că sunt refugiat politic... Că am fugit de Ceaușescu!...

Chiar, de ce ați rămas în Occident?, îmi vine să-l întreb. Dar sunt un coleg bine crescut și nu pun degetul acolo unde doare, se vede bine asta!

Îi povestesc și eu faza cu Țuțea și bombardeaua atomică! E încântat!

Mă urmărește, domnule coleg, o amintire, singura pe care o am cu Petre Țuțea. Am auzit că vă cunoașteți bine... Am trecut odată pe la Marieta Sadova, să iau niște cărți... Era acolo Țuțea, iar doamna Marieta, văzându-mă grăbit, mi-a spus că nu-mi dau seama, pe semne, cu cine am dat mâna: este cea mai strălucită minte după Nae Ionescu. Mai în glumă, mai în serios, îmi zice să profit de ocazie și să-i pun domnului Țuțea întrebarea la al cărei răspuns nu reușesc să ajung. Domnul Țuțea cred că ar fi desfăcut și nodul gordian fără spadă!... Are răspuns la orice întrebare! Face parte din circul metafizic al planetei! N-am să uit niciodată expresia asta!... „Circul metafizic planetar?!"...

Am intrat în joc, şi întreb: domnule profesor, eu le predau studenţilor ideile politice ale lui Platon şi Aristotel, la un curs special. Încerc de ani de zile, împreună cu copiii, să ne fixăm la un sistem politic şi să spunem că este cel mai bun. Dar nu reuşim...

Adică mă întrebaţi care este cel mai bun regim politic?

Da, după părerea dumneavoastră, desigur... Şi ce zice Ţuţea? Oică un regim politic care a apucat să se învechească este mai bun decât oricare alt regim care ar încerca să-i ia locul!... Aşa a zis! Ce părere aveţi?

Nu mi se pare un răspuns cine ştie ce...

Aşa am zis şi eu atunci, am rîs, am admis, din politeţe, că s-ar putea să fie aşa, mă grăbeam să plec, să ajung la ore, şi pe drum am început să repet răspunsul şi să-l simt că este tot mai plin de înţeles... O să-mi daţi dreptate, dar nu acum!, mi-a spus la despărţire.

„Un regim care a apucat să se învechească?" ...Nu cunoşteam această idee, idee, că de teorii nu prea putea fi vorba la Ţuţea... Om serios!... Sau, Doamne, fereşte!, de sistem... Da, dar nu te întrebi care regim apucă să se învechească? Ce i se pare domnului Poghirc aşa de interesant?!... Nu l-am auzit pe Ţuţea niciodată cu banalitatea asta... Sau altele la fel...

Mă invită Poghirc să mă conducă, să facem câţiva paşi. Iarăşi microfonita?... Domnule Ion, nu ştiu cum aş face, dar am nevoie de cineva în care să am încredere. Mi-am consultat agenda de telefoane şi de adrese, prieteni şi colegi, dar nu m-am putut opri la nici unul. Pe dumneata nu te aveam în agendă. M-ai sunat şi de atunci mă tot gândesc dacă nu cumva dumneata eşti persoana de care am nevoie...

Bună ziua i-am dat, belea mi-am căpătat... Alte secrete?... Altă misiune salvatoare de Neam şi Ţară? Mai rămâne să fac ceva şi pentru rege!... Ce vă face să aveţi atâta încredere?

Uiţi că ţi-am fost doi ani de zile secretar de partid pe facultate... Văd că vreţi să fiţi sincer cu mine... O să fiu şi eu! Nu am

înțeles de ce nu m-ați sprijinit să merg lector de limba română la Budapesta, atunci când a fost trimisă biata doamnă Bogza... Eram tînăr, neînsurat, știam bine că meciul nostru cu ungurii se va relua mai devreme sau mai târziu, de la 0-0...

Nici nu știi cât de mult te-am susținut!... Și nu numai eu!... Inclusiv rectorul!... Rectorul? Cine era atunci rector? Nu are importanță... Eram mai mulți care voiam să scăpăm de dumneata!... Ca să zic așa!

Chiar că rămân bouche bé cum se zice pe la București, micul nostru Paris. Să scăpați de mine?... Chiar vă dădea atâta bătaie de cap că mai spuneam și eu câte-o trăznaie la adunările de partid?!

A fost și ăsta un motiv, dar secundar, cu totul secundar... Principalul motiv a fost... Cherchez la femme, vorba cea înțeleaptă a francțuzului! La femme? Erai tînăr, neînsurat, toată lumea vorbea de trăznăile dumitale... Eu să fi fost femeie și m-aș fi îndrăgostit de dumneata... Dar nu ca... Și ezită. Probabil că nu știi câta fost de îndrăgostit de dumneata singurul homosexual pe care îl aveam și noi în Universitate!... Teribil ce a suferit!

Dooomnule profesor!...

Își dădea seama că nu avea nicio șansă!... Accept jocul și mă mir: de ce? De ce n-ar fi avut nicio șansă bietul suflet, un suflet atât de sensibil?!... Homo ăștia...

Păi era cam ...ungur!

...Da, e drept, am făcut totdeauna deosebire netă între bozgori și unguroaice... Rase diferite! Dar povestea cu la femme tot n-o înțeleg!

...E vorba de o colegă, dintre toate colegele care vă iubeau în taină, singura pe care și dumneavoastră ați iubit-o... Iar pe colega aceea, o iubeau, dar nu în taină, ci cu declarații în toată regula, rectorul și încă vreo 10-15 profesori, care mai de care mai important.. Inclusiv secretarul centrului universitar...

Persoanele de față se exclud?

Ştiu şi eu?... Înţelegeţi despre cine este vorba...

Da, Dumnezeu s-o odihnească... Nu mă gândeam să ajungem la acest subiect! ...Să revenim la subiectul subiect: cu acea ocazie, când noi te susţineam să pleci în străinătate, am avut discuţii cu emisarii securităţii, printre care şi cu un fost coleg de facultate, acum mare general! Aşa am aflat multe despre colegul nostru Şeitan, nu mă întreba ce! Bref, ei te-au blocat! Iar eu, amintindu-mi azi dimineaţă tot ce ştiam despre dumneata, am decis, înainte de a ne întâlni acum, că eşti singura persoană potrivită să ştii lucrul cel mai important pe care îl poate afla un român la Paris.

...Un român la Paris?... Mai sunt câteva mii!... Iar eu, care plec mâine-poimâine, să fiu românul din Paris care le rupe gura la toţi cu câte ştie el?!

Noi n-am stat prea mult de vorbă în Ţară, dar cred că ne-am respectat şi am contat unul pe altul. Corect? Corect. Dacă afli că am trecut în lumea celor drepţi, atunci cauţi persoana al cărui nume este pe acest plic, citeşte-l. O cunoşti? Da, ne-a fost colegă. Trăieşte la Paris? S-a căsătorit, vede puţină lume... Şi deţine un aşa de mare secret sau ce taină grozavă o fi aceea?! Părea mai degrabă serafică... Atât cât o mai ţin eu minte... Alt secret pe capul meu? Altă misiune istorică?!...

Dacă înţeleg bine, în ce mă priveşte pe mine, totul depinde de dumneavoastră: cât sunteţi în viaţă, eu nu am nimic de făcut. Iar când aflu că aţi murit... Da, abia atunci intri în rol. Şi ce voi face? Dau telefon din Bucureşti, vin la Paris? Dacă nu-mi dau ăştia viza de ieşire? Ţi-o vor da ceilalţi! Care ceilalţi? Care îi vor înlocui pe ăştia de acum!...

Aha!... Deci revenim la oile noastre... Dar dacă dau eu colţul mai întâi? N-aş vrea totuşi să mor fără să ştiu ce comoară ascunde Parisul... Reacţionez rapid, cu gândul la ale mele: generalul acela, cu care aţi vorbit despre mine în urmă cu aproape 20 de ani, mai respiră? Nu l-aş putea cunoaşte şi eu? N-am dat mâna până

acum cu niciun general.. V-ar deranja dacă l-aș căuta din partea dumneavoastră? Deloc! Dar nu-i spui nimic de doamna Sorina!

Așa că mă aleg cu un început de poveste: cum ajung la București, dau de el. Cum mi-ar putea folosi? Ce fel de om este? ...Este un ins pozitiv. Era tare la gramatică. L-au racolat ca să lucreze la cifru... Pe urmă a fost bun și la altele... Cred că-i face textele ministrului. Ce texte? Rapoarte, felicitări, omagii fierbinți... E o idee bună să-l cauți. Chiar așa, fără să știe de ce îl voi căuta?! La drept vorbind nici eu nu știu de ce îl voi căuta. Ziceți că e bun român? Negreșit! Este din aripa naționalistă a Securității! Aripa... cum? A cui?

Sunt mai multe... E una KGBistă, alta Mossad, alta americană, franceză... Și una mică-mică-mică și sfrijită, aripa românească!

Ne despărțim. În ultima clipă joc ultima carte: am mâine o întâlnire interesantă. Cu Europa liberă. Cu amândoi? Numai cu prințul consort. Mi-a dat întâlnire la Café de Cluny. Știți cumva pe unde vine?... Café de Cluny?... Să nu încurc cu Café de la Paix! Cred că e tot pe lângă Opera Garnier... Ne strângem mâinile, eu mai ales mă felicit călduros pentru ultima întrebare. N-a fost rău nici răspunsul. Plec reconfortat. E aproape opt.

În metrou mă uit la plic, îl desfac, firește. Cum adică să-l desfac abia când voi afla că a dat în primire?!... Și dau de câteva rânduri scrise de Cicerone de dincolo de moarte – iubite prieten, iată, îți rămâne dumitale, de pe urma mea, o moștenire grea și neașteptată: să intri în istorie... Chiar așa scrie, să intru în istorie în locul lui, îmi cedează mie acest... Frumoasa noastră colegă e pusă în temă și așteaptă telefonul dumitale. Nu pregeta s-o cauți și să iei cunoștință de însărcinarea cu care te încarcă moartea mea. Aș fi preferat să duc eu până la capăt misiunea pentru care trebuie neapărat să se afle un român capabil și dispus s-o împlinească. Nu puteam să fac o alegere mai bună, așa că eu nu am nicio vină în alegerea pe care am făcut-o. De fapt, dumneata te-ai ales, prin lucrurile deja făcute și de care ți s-a dus buhul

până aici. Calculează-ți bine pașii, după ce vei afla de la doamna Sorina ce ai de făcut. Cred în viața de Apoi. Dar nu știu dacă de acolo avem informații despre ce se întâmplă pe Pământ în urma noastră. Mi-ar plăcea să aflu că ai reușit! Doamne, ajută!... C.P.

A pus virgulă după Doamne!... De ce? Păi, da, cam așa e corect! Doamne este un vocativ, nu este subiect! Subiectul este subînțeles: Doamne-Doamne... Eu n-am pus-o niciodată, ca Iraierul!...

Deci aș putea avea o misiune istorică și aici, la Paris! Bașca cea de la București, se fac două!... Și dacă domnul Poghirc, așa cum îi doresc, mai trăiește zece ani sau o sută? O să aștept ca abia după o sută de ani să aflu despre ce este vorba? Nu aș putea afla chiar mâine sau pomâine? Până plec, în orice caz! O caut că am acum telefonul, zic că-l am din Țară și că vreau să-i spun bonjour! Din partea lui C.M.I.-ilă, parcă sunt rude!... Dacă mă invită să ne vedem... Din păcate nu m-a invitat, s-a dat sau poate chiar era bolnavă... N-aș vrea să mă vezi în ce hal sunt... Cochetă sau prudentă? O fi apucat Ciceronele s-o avertizeze? Se pare că nu...

Capitolul 6

Cuvîntul magic

De la Hotel Mossad – altfel cum să-i spun?!, sinagogă?, sunt cinci minute până la Notre Dame. Pe drum:

– Am sentimentul straniu că tu ești de vină pentru tot!... Nu mă mir de loc, dar ea nu se aștepta, drăguța! E absurd, dar nu-mi iese din cap că numai tu m-ai făcut să revin la Paris... Că altfel nu aș fi aflat niciodată de tata, de bravul meu tată...

– Eu te-aș fi dus la alt hotel și nu mai aflai nimic... Tu ai ales hotelul. Tu l-as voulu, Sve...

– Repet: un sentiment absurd, my love. Îmi dau seama prea bine. E absurd...

– De ce te grăbești să tragi concluzii deprimante înainte de a ști despre ce este vorba?! Când vei afla motivul pentru care a plecat taică-tu din România într-un așa de mare secret, s-ar putea să-mi fii recunoscătoare! De ce pui răul înainte?!... De ce ești convinsă că taică-tu ți-a ascuns ceva urît?! Poate că a vrut doar să te menajeze! Să nu afli lucruri pe care ți-ai dori, nu să nu se fi întâmplat vreodată, ci tu să nu le fi aflat niciodată...

Mă întreb dacă m-a priceput, stau prost cu corespondența timpurilor în francează...

– Ți-am spus că e vorba de un sentiment absurd! Îl domin!

Stai liniştit... Domină-l, ftu-i mama lui de sentiment absurd!... Doar n-o să te pierd din pricina marilor conflagraţii mondiale în care taică-tu va fi avut şi el un rol prizărit, la duzina duzinelor, şi-mi vine o idee: Eşti pregătită pentru orice veste? Ce speri să afli sau de ce anume te temi cel mai mult să afli despre taică-tu că făcea la Bucureşti? Trafic de droguri?... De arme? De carne vie?... Dacă descoperi vreo soră la Bucureşti sau vreun frate care de când se ştiu visează la o rudă bogată în America?... Poate chiar te aşteaptă... Eşti pregătită?

– Numai la asta nu m-am gândit!

– Nu ţi-ar părea bine?

– Toată viaţa am suferit că nu am frate sau soră...

– Vezi!... Ce-ai mai aflat la sinagogă? ...Despre tata, nimic. M-am interesat de agenţii Mossad de gradul I, cum aş putea cunoaşte vreunul... Se pare că singura cale e să le accept oferta şi să ajung agent de gradul I... Ia-mă şi pe mine! ...Ce încurcă lume eşti mata, gaspadin Şeitan!...

Iar mă ia cu presimţiri negre... Femeia asta a fost atât de... Este atât de... Mi s-a lipit aşa de bine de suflet... Ca marca de scrisoare?...

Vorbesc mai serios ca oricând, domnule! Am cert sentimentul că exista un loc acolo, în adâncul meu, pentru ea conturat de-a lungul anilor, poate chiar moştenit, părinţii din părinţi lăsatu-mi-l-au, în care numai ea se putea aşterne lin, fest potrivindu-se, spre bucuria ambelor: recipient şi adaus împlinitor... Eu nu spun că aşa este, ci că aşa mă simt, chiar aşa, împlinit, rotunjit perfect, e bucăţica care îmi lipsea şi abia acum, potrivindu-se la marele fix, îmi dau seama că eram de fapt neîmplinit, neîntreg, ciuntit, cu un handicap de care abia acum aflu, când scap de el, izbăvit... E straniu cum a intrat femeia asta în mine, nu eu în... Ci ea. În, dar ştii cât de în, în de tot, un în total, domnule! Mă simt purtând-o clipă de clipă cu mine... Parcă aş fi gravid cu ea... Zău aşa!

– La ce te gândeşti? Vorbesc prostii, nu-i aşa?

– Încerc să te înțeleg, pe tine, pe mine...

Nu, nu-mi va fi deloc ușor, ba chiar cu neputință să mă trezesc că nu vei mai fi a mea... Va fi cumplit când va fi să te întorci în lumea ta... Aia de peste ocean și zece ore de avion... Și cu Iuliana cum rămâne?!... De ce am sentimentul că nu e cazul să amestec una cu alta?... Universuri paralele! Nu e nimic incorect din partea mea față de una sau de cealaltă... Plus convingerea că sunt perfect compatibile! Se completează de minune! Sunt complementare, acesta e cuvîntul! Și sentimentul, vere, că e inevitabil tot ce mi se întâmplă, că nu am nicio vină, că mi-s ca de o boală lovit, un accident... Nu eu am ales ce se întâmplă acum... Ea a ales și locul, aici, în hărmălaia din fața catedralei nu mai au cum să ne asculte de la o sută de metri... Sau cel puțin așa bănuiesc eu, evită hotelul, m-a întrebat deja de câteva ori cât mai rămânem pe aici? E mai nerăbdătoare decât mine să plecăm spre Țară...

Mă întreabă de una și de alta, verificându-și amintirile din călătoria făcută în urmă cu un an... Da, Bucureștii și Iașii, în alte locuri n-a mai fost. Crezi că ne vom putea vedea mai des la București? Bună întrebare,îmi mai vine inima la loc... Eîngrijorată! ...Cine știe ce o fi și în capul ei?!... N-aș vrea să mă prezinți familiei tale... Nici eu... Dar dacă nu va fi greu, mi-ar plăcea să-l cunosc pe tatăl tău... Ah, nu seamănă prea mult cu unchiul Sam Șeitan... Mai mult semăn eu, așa zice tot neamul... De-aia m-a iubit și bunica așa de tare, de oful lui Mitică al ei, fiul mereu rătăcit departe de casă... Să nu uit de flori și de mormînt! Fiul cu care semănam așa de tare!... Cum nici feciorul său propriu nu-i seamănă cum îi semăn eu! ...Probabil că vreunul dintre ceilalți trei băieți, care i-au murit așa de ciudat, i-o fi semănat mai mult decât văru' Niță...

Ce ziceai de tata? Aha, ai aflat tu ceva de la Mossadul tău, din arhive, și asta te face curioasă?... Ce să aibă tata cu Mossadul? Ce vor de la el?

Tatăl tău e trecut pe o listă, a celor care au salvat de la moarte evrei...

Aud?!... O pun să repete. Nu glumește, nu aiurează, așa cică scrie acolo... De la ce să-i salveze, de la moarte?! Era să-i calce tramvaiul?!...

Nu, nu știu nimic, sigur este o confuzie...

Nu e nici o confuzie, tatăl tău locuiește la Constanța, am uitat numele străzii, dar e din două cuvinte de patru litere fiecare, mă ajuți? Cuza Vodă? Exact! Da, domnule! Uite la ea că vorbește serios, dar nu pot să cred că e adevărat ce a citit! Da, o fi adevărat că așa scrie, dar asta nu înseamnă că e adevărat ce scrie... Nu prinzi diferența?

Ba o prind, dar nu cred că e o greșeală. Ehe, ce mi-ar mai conveni mie să știu eu că nu-i adevărat ce scrie despre tata!... Dar cunosc bine cu cine avem de-a face... Mossadu-i Mossad! Da, zic eu din rărunchii aducerii aminte, tata era prieten cu cel mai bețiv evreu din istoria judaismului, domnul Haim... L-o fi salvat de câteva ori să nu-l calce tramvaiul... Tramvaiul care nu circulă la Constanța! Altceva nu văd ce ar putea fi! Dar de bunica nu scrie nimic în tablele lui Moise?!

Scrie destul despre... despre unchiul Sam al tău! Eh, asta nu mă miră nicicum! Câte mii de pagini?

Fotografii foarte bune, arăta mai bine ca Burt Lancaster cu care chiar că seamănă!... A evadat de la Vorkuta, știai? Știam, lasă-l pe Șeitan, că nu-i duc grija. Tu zi-mi de tata socru-miu, de domnu Alex, Lixandru, Sandu... Cum îi ziceau prietenii? Saşa, ca-n Rusia... Deci în primăvara lui 1940 mai era la București...

Știu sigur că a făcut pe front velikaia voina, până aproape de Viena... Avea o mulțime de prieteni, tovarăși de arme cu care se întâlnea, fotografii, aniversări... Și multe, multe povești... Se rugau toți de el să-și scrie amintirile. Nu văd ce fapte compromițătoare ar fi avut de ascuns față de mine... Poate că este secretul altora, și trebuie să-l respecte!

Mă îngână: secretul altora, pe care a trebuit să-l respecte!... Vorbești de parcă ai ști tu ceva... Tu, Vanea, tu știi despre ce este

vorba! Of course, știu totul, dar știu acum, când le povestesc cum au fost, dar atunci, în Parisul vesel-trist, nu știam mai mult decât tine... Poate chiar mult mai puțin, căci și eu, iubito, am sentimentul că nu-mi spui tot ce ai aflat din gura oracolului... Oracolul care îți prezice trecutul...

Nu am nicio curiozitate pentru viitor! Pricepi? Panimaiu, panimaiu... Și iar am un moment de inspirație din aia de-a mea și o iau la sigur: despre soțul tău ce ai aflat?

Tu știi totul, Vanea! Ce mă mai întrebi?! ...Așa, ca să verific.

A fost agent... Mossad? ...Ce altceva?! Grad mic... Trecut în rezervă... în adormire, bag și eu, atoatecunoscător. Adică dat afară!... Înainte de a ne căsători. Nu mi-a spus nimic... Firește, n-am găsit nimic despre motive... Și el, adică taică-su, cu nume schimbat. Numai că era precizat în fișă și numele purtat la naștere, data, locul. Aha!... La tata, nu! Nimic, nimic! Iar din câte fișe am văzut, numai la tata apare mențiunea cu agenții de grad I, singurii care au acces la adevăr... Adevărul despre tata!

Dar n-ai întrebat dacă persoanele din familie... Le-ai spus că ești fiica? ...Mda, ar fi o idee. Asta ar însemna să mai merg și mâine acolo... Mi s-a făcut o silă... Jurasem să nu mai calc în locul acela! Altfel cum vrei să afli ce a fost? Știu eu cum! Nu aici, în orice caz, nu la Paris...

Ci la București? ...Exact! Am eu altă bază de date, nu acir eu la nenorociții ăștia! ...Iob evo mati!...

Rămânem o vreme spectatori la înghițitorii de săbii, flăcări, iepuri, șerpi, porumbei și alte comèdii din piața Catedralei, pierduți în mulțimea de gură-cască. La un moment dat aud vorbe românești în stânga mea. Sunt un grup, două perechi... Tinerei... Vorbesc tare și, după câteva cuvinte, bag sama că fără nicio perdea... Tipic pentru românii aflați în străinătate...

Știu, drăguții, că nu-i înțelege nimeni și se scapă pe ei de toate cuvintele prohibite în țară. O fac atentă pe Sve: în ce limbă vorbesc ăștia? Nu în românește? Mais oui, deja e bine că recunoști

melodia... Doamne, ce e la gura lor! Mai ales a fetelor!... Sveiței îi place, trage cu urechea aproape fericită de sonurile diafane ale înjurăturilor și spurcăciunilor românești... Nu mă pricep să-i traduc și nici nu-mi cere.

Ne facem că ne uităm peste capul lor la spectacol, aș prefera să nu aud nimic, mă simt îngrozitor de jenat, mai ales de cele două fătuci, nu le-aș fi putut imagina în gură cu sordidele vorbe, cele mai multe nici măcar de mine, golan de la gura portului, vreodată rostite... Par așa de... de curate, au un profil aproape nobil, le-aș fi făcut curte în urmă cu ceva ani... Cum naiba se pot prosti în halul ăsta! Curat prostituare, nu prostie...

Simt deodată degete diafane cum se înfig, gheară, în braț, îndurerându-mi carnea până la os! Ai înnebunit?!

Dar nu răspunde privirii mele, pare hipnotizată de cei patru. Care acum se ceartă între ei cu o vehemență de neamuri proaste, nu-și dau seama cât deranjează în jur?! Pe toată lumea, mai puțin pe distinsa doamnă care nu pricepe nimic, dar când mă simte că le-aș spune vreo două se grăbește să mă oprească. Tișe, tais-toi! Lasă-i în pace... Mais pourquoi? Sssst!... E numai ochi și urechi, tresare de câteva ori și degetele-i fragile de porumbiță se fac de oțel, pulsând în carnea mea nedumerită...

S-au depărtat de noi, caut privirile Svetlanei să pricep ceva din ele... Obosite, îndurerate și totuși vii, înfrigurate... Ne tragem chiar sub porticul Doamnei Noastre, închis de câteva ore bune, și de aceea pustiu. Se sprijină de peretele din dreapta intrării, de curând restaurat, cu muchii ferme, neatinse încă de aripa timpului... Are ceva să-mi spună, nu mă grăbesc. Ce a fost cu derbedeii ăia?! Despre ei va fi vorba? Ce vorbă? Se uită la mine fix, stăruitor. Îi susțin privirea, n-am de ce să mi-o feresc.

– Căcat?

Cum adică?!... Am auzit bine? Vede bine mirarea mea și repetă, repetă aidoma, am auzit bine, deci: Căcat? Și încă o dată...

E o întrebare? Eu ce să răspund?! ...Și continuă dînsa, cu o voce disperată: există cuvîntul ăsta în limba română?

Aha, l-a auzit la parașutele alea, mai ales cuvîntul ăsta le-a tot ieșit pe gură... Nu, n-am chef de niciun joc de cuvinte! Tac și e destul ca să priceapă. Ce înseamnă căcat? ...Și tot ea: nici nu mai contează ce înseamnă... Pare sfârșită. O iau de umeri și o zgâlțâi ușor: amore mio! Ce-i cu tine?

Tata!... Și tace! Eh, taică-tu, ce-i cu domnia sa?! Cu bravul... Bravul meu tată, din când în când, când era nervos sau supărat, dar și când era bine dispus, scăpa cuvîntul ăsta, involuntar, căci niciodată nu a vrut să ne explice, din ce limbă, ce înseamnă... E o înjurătură? Da! Merde... Oooh...

Da, acum e clar! Domnul Alexander Roller vorbea binișor românește. S-a căznit el să se ascundă de toată lumea, chiar și de fiică-sa, probabil că și de nevastă a ascuns că era born in Romanian, made in Romanian, dar s-a dat până la urmă de gol! Fiecare pasăre pe limba ei piere! Că dacă ar tăcea chitic, vînătorul nu ar putea-o repera în desișul verde crud, verde roz... Dar o apucă cântatul sau cârâitul ori piuitul, măcăitul sau cotcodăcitul, și abia atunci vânătorul o zărește din frunziș... Dacă tăcea, dacă se abținea...

Mda, nu mi-ar fi trecut prin minte că mizera vocabulă poate să joace vreun rol în viața... în viața mea a mea... Da, simt din clipa asta că totul s-a clarificat. Sașa Roller e de-al nostru, „născut întru limba română", cum ar zice cronicarul...

Mai fac o demonstrație de perspicacitate: spune-mi, nu cumva vorbea românește în somn câteodată, l-ai auzit cumva?... La spital, când a intrat în comă, nu a scos o vorbă în english iazâk. Numai în rusește și o limbă pe care n-o înțelegeam deloc...

Trebuie să fi fost româna, conchid eu, redundant.

Apoi, în paralel cu ce mai discutăm, încep să mă minunez cu profesionalism: pentru acest domn, limba română, abandonată, a supraviețuit printr-un singur cuvînt, de neuitat pentru subiectul

vorbitor... Între noi fie vorba, un cuvînt mai ca lumea nu a găsit?! Că avem destule! Dor, doină, colinde, viezure... Cu alții, care și ei au părăsit graiul matern, cum a fost? Nu neapărat la fel...

Îmi vin în minte românii aceia secuizați în satul cărora a fost culeasă pentru prima oară Miorița. O traduseseră în ungurește, maracii, o traducere ca vai de ea și de orice traducere, putuseră uita totul, toată limba română o uitaseră, dar nu și Miorița! Să tot glosezi pe așa subiect...

Dar nici eu nu prezint corect cazul de față, care se pretează și el la niște comentarii trăznet, dar nu-mi vine să le fac de unul singur... Are haz să psihanalizezi sau cam așa ceva... Numai că ardovul rătăcitor nu a uitat limba, ci nu a mai folosit-o, a dosit-o în chip conștient, având de ascuns momentul cel mai important din viața unui om: unde te-ai născut, vere? În ce țară, în ce limbă, în ce neam!...

Întrebare cheie: taică-tu, uitucul, știa idiș? Ezită puțin printre amintiri, apoi ferm: Nu! Nici vorbă!... Îți dai seama ce înseamnă asta? Pare speriată de ceea ce îi voi spune. Hai s-o ajutăm pe fată să descopere singură... E fată bună, merită... Ce... ce înseamnă? E chiar speriată. Păi, a știut englezește, da? Învățată după ce a emigrat în State. Mai înainte a vorbit rusește... Natürlich! Vorbea bine rusește? Fără cusur? Impecabil? ...Nu, nu prea! Ce să însemne asta?! Înseamnă că nici rusa nu a fost limba sa maternă!

...Începe să se prindă. Limbă maternă?... Nici eu nu mă gândisem până cu un minut-două mai devreme... Deci care a fost limba sa maternă? Limba maternă paternă!... Nu avem încotro, a fost româna! Și dacă româna i-a fost limbă maternă, înseamnă că... că este, că a fost cam român! În momentele lui bune!

...Hai, nu căsca la mine mândrețe de ochi și spune-mi, când tap-tu care te-a făcut, că eu fără tap-tu, că eu fără tap-tu, nu te-aș mai fi cunoscut! Drept care mi-e foarte simpatic! Deci, dacă tata socru este de pe planeta Marte, tu, femeia mea, a ginerică, ce

ești? Of course, marțiancă rău! Dacă-i de pe Lună, ești selenară ori ...lunatică, mai bine! Iar dacă tăticuțul-cuțul tău este, după limba sa maternă, român, dumneata, slăvită Doamnă, ce-mi ești?

Hocus-pocus, preparatus, ciribi-ciribaboi...

Glumesc, adorato? Spun prostii?!... Deloc, liubimâi moi!... E perfect logic ce spui! Năucitor de logic... Deci eu, româncă?!

Deh, Ioane, deh! Eu româncă, iar tu, deh!...

Ia rumânskaia, donc!

Îmi pare rău dacă te-am jignit cumva... Nu țin neapărat să fii româncă! E cam devreme! Poate mă răzgândesc... Dar are haz, recunoaște! ...Pentru tine, poate că are! Mda, nu cred că-i vine ușor... Te scoli tea fără, întreagă... și seara te culci româncă!

M-am născut rusoaică... Sovietică chiar! Pe urmă am aflat, de la alții, că sunt evreică!... Am venit în Occident și mi s-a pus în vedere să devin americancă, am acceptat, m-am străduit, am reușit, iar acum vine domnul Șeitan, Ioan Șeitan, și mă declară româncă!...

Nu te grăbi! Româncă româncă, dar de care? Olteancă, moldavcă, oșancă... Astea ce mai sunt? ...Crezi că-i așa ușor să fii româncă?!... Numai jocul ăsta nu m-aș fi gândit să-l jucăm! Eu te sfătuiesc să alegi să fii constănțeancă. Și te fac eu! Cum mă faci? Cum știi că te fak!... M-ai făkut și tu... m-ai făkut să cred că îți place să te fak!...

Dacă mă gândesc bine, iar nu la prostiile tale, încep să se lege lucrurile... În urmă cu un an, când am ajuns în România și, zău, dacă puteam explica ce caut pe-acolo, m-am simțit tare bine... Încerc să-mi aduc aminte, au fost momente inexplicabile... De grație!

Ai trăit tu, în România, momente de grație fără mine de față?!... Cine te crede?! Nu știi ce vorbești!

Îmi vine să plâng, îmi vine să rîd... Rîsu-plânsu, en roumain. Risu-plinsu?...

De plâns, ai plâns destul. Acum, ai dreptul să mai și rîzi! Rîzi, copilă cu părul bălai!

Dar nu-i deloc de rîs! Nu pricep de ce te amuză aşa de tare povestea asta?! Povestea mea!... Are dreptate. Iaca, tac!

Paşi, spre casă? Aş mânca ceva, aş bea... Trecem iar prin hărmălaia de japonezi şi afro, arabi şi ici-colo câte un alb spălăcit de-al nostru... Traversăm piaţa, la întâmplare ambulăm, încă nu flanăm pe marile bulevarde, o las pe ea să aleagă hăis au cea, aterizăm lin la o masă liberă, pe o bancă, nu departe de gălăgia de care ne-am ferit. Nu, nici vorbă să se atârne iar de gâtul meu, de unde atâtea secrete?! Le-a degurgitat pe toate... Cum e cu limba maternă? Am auzit bine? Limba maternă?! Tu ai spus că tatăl meu, dacă a avut limba română ca limbă maternă, este român... Nu înţeleg ideea... E cam sofisticată.

E simplă! Voi nu aţi învăţat la şcoală, acolo, la mama Rusia, ce definiţie a dat tătucu Stalin naţiunii sovietice, americane, evreieşti etc? Nu se poate să nu fi învăţat-o, eu o ştiam pe dinafară când a dat colţul bătrânul pezevenghi...

Toi, mon cher, tu chiar trebuie să faci din orice... Lasă-l pe Stalin, ce are el cu mine?!

Are, că Stalin a dat definiţia naţiunii! ...Şi până la el n-a mai dat-o nimeni?! Ba, dar eu nu ştiu altă definiţie decât cea stalinistă, marxist-leninistă, materialist-dialectică şi ştiinţifică... Bine, hai, zi-o odată! Păi n-am cum! Ce, mai ţin eu minte lucruri dinainte de 1953, pe care apoi a trebuit să le uit?!... Mă priveşte exasperată. Chiar că-s tâmpit, până nu fac pe deşteptul nu mă simt eu că-s eu...

Tuşesc, îmi dreg glasul şi o iau de la capăt... Draga mea, componenta cea mai obişnuită a solidarităţii naţionale, de neam, este limba, graiul, folosirea aceluiaşi idiom. Deci sunt mai multe componente, zicea Papaşa: geografică, economică, istorică, lingvistică, spirituală... Sunt români, toţi cei care au ca limbă maternă limba română... Ruşi, cei care au ca limbă maternă limba rusă şi aşa mai departe... Şi poliglo ţii? Nu contează câte limbi ştii când mori, contează numai prima limbă, cea în care ai învăţat să

gândești și să fii om!... Pentru că, te rog să mă crezi, puiul de om devine om prin limbaj...

...prin achiziția limbajului, așa se cheamă, nu?

Bravo! ...Dar de ce este așa importantă prima limbă, cea maternă? Pentru că atunci când ne naștem, creierașul nostru nu are nicio circumvoluțiune, este tabula rasa, arată a o chelie perfectă! Știi cum apar circumvoluțiunile? Prin grai, prin exercițiul limbii, prin memorarea cuvintelor, a relațiilor dintre cuvinte și obiecte și mai ales prin relațiile dintre cuvinte, a căror deprindere e ca un fel de arat, fiecare limbă ară în felul ei ogorul cefalopod, adică trasează niște circumvoluțiuni care sunt la fel la toți cei care vorbesc aceeași limbă!... Zău!... Nu glumesc!

Fac o scurtă pauză, m-au pus pe gânduri trăznăile cu circumvoluțiunile... Ar putea crede că îmi bat joc de ea... Dar nu-i rea ideea! Că degeaba ai circumvoluțiuni dacă lipsește graiul care te învață cum să le folosești! Cum să le pui în valoare!... Don't stop! Dalșe!

Continui, deci, la cererea publicului cititor!... Nu-i vina mea că fiecare limbă este purtătoarea unui mod aparte de a gândi, de a vedea lumea... Este o forma mentis, pe latinește, o structură a înțelegerii, pe care creierul uman o deprinde definitiv și definitoriu prin limba maternă. Mai exact spus, se cheamă limbă maternă limba în care pruncul face din tabula rasa din căpșorul său grădină înflorită, gură de rai... Așa se ajunge ca toți cei care au aceeași limbă maternă să aibă un nu știu ce și un nu știu cum comun, adică un suflet comunitar comun, asemănător... Un fel asemănător de a fi, de a se manifesta ca oameni... De a urî și de a iubi! De a minți ori de a fi demni!...

Spune-mi, lucruri de-astea le predai tu studenților? Yes!

Deci, dacă tu ai ceva care mie mi-a plăcut la tine pentru că semăna cu ceva...

...cu ceva greu de prins în cuvinte, ceva indicibil!, da, asta vroiam să spun, ceva inefabil... Bravo! Ăsta e cuvîntul: ceva

Inefabil! ...Care inefabil plutea în jurul tatălui meu și m-a făcut, fără să-mi dau seama de ce, să te plac atunci când te-am cunoscut! Acel ceva... Acum mă gândesc: de aia mi-o fi plăcut și de unchiul tău, este generația lui papá, dar, probabil, aparțin amândoi la aceeași forma mentis românească! Am înțeles bine?

Sunt chiar uluit! Muierea asta chiar este deșteaptă foc... Ce notă îmi dă domnul profesor?

Păi, una ca tine nu merită să treacă clasa, drăguțo. Am să te las corigentă și repetentă la nesfârșit, până la adânci bătrânețe, ca să te văd în fiecare an, la fiecare curs, săptămânal în prima bancă... Nu te pot promova, căci te pierd! Nu te mai văd după aia...

Ți-ar fi greu fără mine?... Mult mai greu decât ție! Eu te cunosc pe tine mult mai bine decât mă știi tu pe mine... Mă sărută patern, școlărește, dar cât de bine îmi pică la linguriță...

Așadar, acel ceva prin care, acum îmi dau seama, ai semănat cu tata, venea, vine, de la limba voastră maternă? Limba noastră maternă, transmisă de-a lungul mileniilor din tată în fiu... Ce-i asta? Era o completare, cu care le amuzam pe studente... Lăudam rolul excepțional al femeilor, al mamelor, în destinul graiului omenesc, le demonstram că femeile au creat limbajul și ele l-au modelat după chipul lor, nu mutălăii de bărbați, și că din pricina aceasta limba fiecăruia se cheamă limbă maternă... Și completam, așa, într-o doară: limba maternă, transmisă de-a lungul timpului din tată în fiu!...

Se uită la mine lung, dându-se înapoi. Te-au cam plăcut studentele! Așa-i? ...Și ele pe mine!... Și eu pe ele!... Vezi ce limba dracului maternă!...

Dar nu o pot scoate din ale ei: Bun, deci tata gândea românește! Gândea și simțea românește, tăticuțul matale. Reacționa românește, căci este vorba mai ales de subconștient, de abisurile sufletului. Acolo au ecou și își pun amprenta structurile graiului matern, în primii doi-trei ani de viață... Poți după aia să mai înveți tu zeci de limbi, vor pluti superficial la suprafață, în bătaia

vîntului, fără nicio rădăcină înfiptă în nămolul de sub cortexul gândirii tale, definitiv programată să vibreze într-o anumită cheie, aceeași pentru toți cei născuți întru acea și aceeași limbariță!

Văd că nu te mai poți opri... Nu cumva îți învățai cursurile pe de rost? ...Oricum, reciți frumos!

Bine, nu te mai întrerupt următoarele cincizeci de cuvinte! Ce ziceai?

Tata, pentru că vorbise prima lui limbă, cea maternă, românește, zici că era român. După aceeași logică, altminteri corectă, cred, eu sunt rusoaică... Nu se poate spune sovietică, limba sovietică nu există... Tac și nu adaug „din fericire". Continuați, vă rog: n-ai cum să mă scoți din pălăria ta de scamator, româncă! Ori una, ori alta!

Care-i una, care-i alta?

Ori tata a fost român, cum zici tu, și pentru aceleași motive eu sunt rusoaică, sau lucrurile rămân cum au fost! Dar ca eu să fiu româncă, nu văd cum!

Te sperie gândul că ai fi româncă... Îți cade greu? Ce nu-ți convine? Te-am jignit?

Nu, nici vorbă! Dar văd că ții să mă declari româncă, nu am nimic împotrivă, dar nu pot accepta orice argumente! Dacă mă faci româncă, fă-mă ca lumea!... Te fac io, nicio grijă!

Mă?

Te!

Biiine! Să te văd!...

S-o crezi tu că m-ai pus în dificultate!... Păi, gagico, când ești român sau rus, asta arăți și se vădește chiar și fără voia ta, nu numai prin grai, prin vocabule... Mai sunt și altele, care țin de forma mentis amintita, chiar tu spuneai că nu ți-au plăcut bărbații întâlniți, căci nu aduceau nicicum cu alde tata socru, adică cu Bentea, pe care îl așteptai nenuntită de fapt! „Ca lumea!", cum zisăși mai adineauri. Deci fără să te învețe românește, limba română, a românilor, tăicuțul tău, fie-i țărîna ușoară, te-a învățat

să simți românește, să vezi românește lumea și ființa omului, să interpretezi stilistic lumea à la manière roumaine!...

A fi român nu este o chestiune de formulă chimică a sângelui sau de aranjare a cromozomilor în ADN, ci este o chestiune de stil. La mulți români nu le tihnește sau nu li se potrivește stilul creat de români printr-o decantare multimilenară, bi sau tri, ci li se potrivește altul sau chiar niciunul... Dar nu discut excepțiile. Nu-mi plac. Discutăm starea de normalitate. Și, în mod normal, tu ai învățat de la taică-tu sau ai moștenit volens-nolens unele atribute ale identității românești. Te felicit! Ești o mare baftoasă!

Și cu jida din mine?... Ziceai că ai aflat de la alții că ești evreică. Da, alții au dat importanță, eu nu. Eram pionieră fruntașă, maia radina era Uniunea Sovietică, rar se pronunța numele Rasiei, eram sovietică, savietskaia devocika. M-a tulburat tare mult decizia tatei de a cere plecarea în Israel... Nici azi nu mi-am revenit de tot... M-aș întoarce și mâine la Leningrad, dar numai ca să rămân! Nu ca turistă!...

Taică-tu ce explicație ți-a dat?

Murise mama, din vina medicilor care au operat-o. Tata a dat vina pe sistem... Bun! Dar din România de ce a plecat? That's the question!... Și mai ales, daragoi moi, de ce a ascuns că... că e român, cum zici tu!... Îți mulțumesc! Pentru ce, chère madame?!

Pentru toată risipa asta de... de trăznăi cu care încerci să mă ajuți să trec peste șocul pe care-l trăiesc!... N-ai cum să-ți dai seama!.... Câté mi-a ascuns tata!... De ce? De ce, iubitul meu drag! De ce nu i-a convenit să...

...să mai fie român?!

Se poate spune și așa!...

Nu mai zic nimic!... Ce dracu' să mai zic?!

Dar zi-mi, cei de acolo, de la gura de metrou, nu sunt grupul acela gălăgios de români, de mai devreme, din fața catedralei? Care, unde? Lângă vînzătorul de baloane!... Aha... Mda, ei sunt!... Păreau simpatici... Ce-ar fi să-i invităm la masă cu noi? Asta ce

mai e?! ...Simt nevoia să dau de băut, e un moment deosebit pentru mine, nu-l putem sărbători numai noi doi! Vreau să beau în sănătatea românilor! Și să-i mai aud o dată cum zic *căcat*! Magicul cuvînt, pentru mine este cel mai...

Nu glumește, dar nici eu nu cedez fără ca ea să insiste. Am tot sperat că le las timp să dispară intrușii, îi văzusem mai dinainte, dar nu dispăreau, parcă mă așteptau să trec strada și să le fac invitația. N-am încotro. Îi abordez pe cei doi băieți, ei nu pricep nimic, apoi mă dumiresc, când o aud pe fata blondă mirându-se ce mai vrea și nasolul ăsta, că i-am luat pe franțuzește.

Se miră când le vorbesc românește, le arăt, peste drum, masa la care ne așteaptă Svetlana, ne face semn prietenește cu mâna, mai câr, mai mâr, ne trezim până la urmă la aceeași masă. Un soi de prezentări, le pare rău că nu prea vorbesc franțuzește niciunul, dar doamna e americancă, voi știți englezește? Of course... Eh, atunci totul este OK, zic și eu, prima oară în viața mea, nefericita vorbă OK... Ce mult înseamnă aproape două luni printre străini!... Spunem fiecare de unde suntem, ce căutăm așa departe de mama patrie, mai nimic, sunt cu un grup mai mare, se întorc din Anglia, au fost la un soi de competiție universitară, nu vreau să aflu prea multe, nu le pun nicio întrebare de fapt, ei vorbesc, exersându-și cu nesaț când româna, când engleza... Cum li se pare Parisul? Cam strâmbă din nas, Londra, da, le-a plăcut... Băiatul cu plete intervine: abia am dat și noi cu nasul prin Paris, de două zile... Londra am văzut-o pe îndelete, cu program, aici nici nu știm unde să mergem. Observație de bun simț, îi dau toți trei dreptate. Și cu mine, patru. Le putem recomanda ceva mai deosebit?

Mi-aduc aminte de discuția cu Sincu, cu Sandu Sincu, și le spun de expoziția Picasso. Este cea mai mare, nici Picasso nu și-a văzut la un loc atâtea lucrări... Cele mai grozave, din toate epocile bleuîn care a pictat... Le place ideea. Ce studiază în Țară? Ingineria, de mai multe feluri... Eu? Profesor de limba română and She este

o doamnă şi o mare, mare jurnalistă. Merge la Bucureşti să-i ia un interviu lui Ceauşescu. Ohoo! Mai să îi pufnească rîsul...

Sve îi roagă să vorbească mai mult românește, îi place cum sună limba română... Când o să-l audă pe Ceaușescu vorbind românește!... Eh, inisit eu. Ce-o să fie? Bineînțeles că doamna nu are să-și dea seama în ce limbă vorbește nenea Puiu românește... Nu se feresc de mine: Știți bancul cu Maiestate? Nu, zic eu politicos. Mi-l spun, mă prefac că-l aud prima oară și mă amuz cât pot. Dar cum naiba să i-l traduc Svetlanei. Încercă ei, eu nu mai încerc, ar fi degeaba. Deh, e ceva cu limba asta a noastră... E intraductibilă câteodată. Mirarea asta parcă le umflă pieptul. Plusez: Dar bancul cu My Lady îl știți?

Suntîncântați! E un banc și cu My Lady? My Fair Lady Lenutza! How do You do? Cum e bancul? E continuarea la Maiestate!... A apărut continuarea?! ...Păi voi de când sunteți plecați din țară? De trei luni!... Ah, sunteți în urmă cu evenimentele! A apărut și My Lady! Puștimea cade în extaz! Scandează aproape My Lady, My Lady... N-am încotro. Mă produc:

Păi, cum zicea dînsul: ședință de Comitet Central, despre politica externă a PCR, el conduce discuțiile, iar ea încerca să se bage în vorbă, așa, mai șoptit: Maiestate... Maiestate Nicule... O dată, de două ori, de mai multe ori, Maiestate... Maiestate... Ceaușescu se făcea că nu aude, mai ducea mâna la gură să o poată repezi, Leano, te aud tovarășii! Ea, nimic! Maiestate... Ce-o fi apucat-o?! În fine, nea Nicu se întoarce spre ea răstit: Ce-i, tovarășa? Maiestate, Nicule, de vizitat? Mai e state?... Fine del primo tempo. Secondo. Se liniștește Ceaușescu, îi vine inima loc, și i se dă ei cuvîntul, cum era ordinea de zi, și ea începe să laude politica PCR, pe tovarășu'. Ceaușescu, cu gândul la întrebare, că nu a apucat să-i răspundă, încearcă mai pe șoptite: My Lady... Ea se întoarce la el și se încruntă, el iar încearcă un My Lady timid... Abia când își termină ea cuvîntul, el reușește să spună tot, bâlbâindu-se tot: My Lady, mai le di-buim noi, Le-le-nutzo! Mai le di-buim...

Mai le dibuim noi!... Izbucnesc copiii în urale. De hazul lor rîde și Svetuța, e bucuroasă de voia bună de la masa noastră... Îmi vine o idee, ar fi trebuit s-o am de la început... Cum să-i fac eu să mai rostească o dată cuvîntul magic, cuvîntul care, iată, auzit în gura lor, îi schimbă viața Sveiței... Cum să-i fac să dea din ei vocabula fatală?! Ei s-o rostească, răsunător, ca în urmă cu mai puțin de un ceas... Că... ș.a.m.d. ...Aici să te văd, mărețule!

Mă aplaudă, vedeți, măi, blonda, cum se spune un banc?! ...Se vede că sunteți profesor de limba română! Inginerii ăștia... Totdeauna m-am întrebat, domnule profesor, cine scoate bancurile astea? Sunt grozave unele!... Îi promit Svetlanei să-i explic la hotel jocul de cuvinte cu Maiestate și My Lady, acum ar fi mai greu. No problem, mă asigură, bine dispusă din mai nimic... Pare că nici nu vrea să știe de ce. La fel, cei patru, din nimica i-apucă un rîs tembel, tembel, dar și molipsitor, rîde cucoana mea ca proasta la tîrg, fără să priceapă nimic. Mă iscodește discret, simte că nu mă amuză rîsul ăsta fără motiv, este și nepoliticos din partea lor să rîdă de ceva ce ceilați doi, eu și Sve, nu știm nimic... Căci au pățit ei ceva de care rîd întruna, vorbim ce vorbim și iar își aduc aminte de ceva de nepovestit, dar și imposibil de uitat... Și se cocoșează de rîs! Ia uite la ei!... Ce-o fi?

Începem să bârfim Occidentul... Ajungem și la hotelul în care locuim fiecare... Ei pe lângă Gara de Nord, ca să ne simțim mai acasă... Eu, zice unul, la un moment dat, moment de soartă dat, n-am mai pomenit hotel fără budă în cameră... E a treia oară când stau la Paris cu buda la capătul coridorului... Rîsete, chicoteli, nu prea le stă bine unor fete atât de... suave chiar, să se amuze pe subiectul wc-urilor din Franța...

Eu am învățat să mă descurc, continuă individul, dar dînsul... și arată aproape cu dispreț spre celălalt, colegul său, iar pe toți patru îi scutură iar o repriză de rîs cu greu stăpânită... Sunt complet stupizi! Schimb de priviri cu doamna mea, tu l'as voulu, George Dandin, dar nu!, ea gustă veselia nestăpânită a puștimii...

Noisy man never gentleman, îmi vine să bag și eu din puținătatea englezei mele... Atât de bine s-ar potrivi! Intervine iar blonda, măi, potoliți-vă! Lasă, ne mai povestiți nouă o dată, dar acum potoliți-vă! Intervin și eu: potolez-vous!, vorba franțuzului. Le place: Potolez-vous?..

Domnule profesor, dacă ați ști de ce rîdem ca proștii, ne-ați da dreptate! Dar... Dar ce? Nu prea e de povestit!... Cum așa? Le e rușine, domnule profesor! E rușinoși, nevoie mare!

Cum ai spus? Nevoie mare?... Nu mică, mare? ...Și alte hohote de rîs, se uită toată terasa la noi... Chiar că rîd prostește! Ce glumă-i asta, cu nevoie mică, nevoie mare... O-o! Stai așa! S-au apropiat de subiect! Dar, te pomenești, se rușinează de mine să-i mai zică pe nume, pe numele cel cunoscut și internațional de acum, din biografia pe scurt a familiei Alexandru Roller... Intervin decisiv: nu-i fair play să rîdeți numai voi!...

Se uită unul la altul, se codesc, dar le joacă ochii în cap la gândul că s-ar... s-ar... căca pe ei de rîs, cred că așa le vine să zică, dar e greșeala mea că m-am dat mare că-s profesor! Îi înhibă! Domnilor, mă rog eu de ei, anecdota primează!... Da, completează cealaltă, cunosc și eu regula asta. Și adaug, inspirat: naturalia non sunt turpia... Firește, a trebuit să traduc: dacă e vorba de ceva natural, nu poate fi rușinos... Ah, sar cu gura toți, e foarte natural! Foarte! Atunci?

Își fac curaj, se îndeamnă unul pe altul, adică băieții între ei. Spune tu, eu destul că am pățit-o!... Mi-aduc aminte de Svetlana, și întreb: ați putea povesti și pe englezește? Povestiți mai întâi pentru doamna, am vorbit prea mult numai între noi! Mi se dă dreptate, dar ideea nu-i convine băiatului, se rușinează de o doamnă, i se dă și lui dreptate, așa că blonda își asumă rolul de aed la curtea prințesei nordice.

Nu înțeleg nimic, dar nici nu încerc, mulțumindu-mă să urmăresc pe chipul domniței dansul cuvintelor ascultate. Pasionant. Pornește lin, ca o gavotă, încearcă să pară amuzată și văd bine că

nu e, cine știe ce poveste vulgară se deversează în cochilia transparentă a urechiușelor de cristal mânjit de cine știe ce nerozii, da, a ei a fost ideea, dar nu mă bucur să o văd cum plătește de scump, i-a înghețat zâmbetul, oricât de amabilă și de bine crescută a învățat să fie la școala manierelor elegante din vechiul Petersburg, apoi gura i se întredeschide a mirare, duce mâna la gură și izbucnește, domnule, dar în ce rîs! Ce vulcan, ce explozie!...

Și rîzi, și rîzi cu toții, iar pe deasupra tuturora zurgălăii de la sania Svetlanei...

Și doamna se ridică de pe scaun, până la nasolul care a pățit-o, și îl ia în brațe, îl sărută pe obraji, vrem și noi!, strigă celălalt și doamna, doamnă, trece pe la fiecare, cu toții hohotind de rîs, și se îmbrățișează... Au uitat de mine. Am rămas mocan la linie... Ba nu, mă bagă și pe mine în seamă, e magnific, mă sărută pe obraz, sunt magnifici copiii ăștia!... Mai comentează o vreme, mai mult hăulind, pricep că puștimea asta vorbește engleza ca pe apa, se liniștesc până la urmă și își pun problema mea: cine să-mi povestească și mie? Iar se codesc, fetele în niciun caz, băieții nici ei nu se înghesuie... Vorbesc toți cinci mai departe pe englezește și pricep că Sve a mea se oferă să-mi povestească ea pățărania. De ce nu-mi place așa?...

Atunci, zic eu, și încerc să nu se vadă că-s bosumflat rău, o să-mi povestești la hotel, nu are rost să spuneți de două ori același banc. Dar nu-i banc!, precizează blonda. E o întâmplare adevărată, azi dimineață s-a petrecut. E proaspătă! Și cuvîntul proaspătă îi face iar să se înece de rîs. Rîde și Sve după ei. Despre ce mama dracului e vorba?

Aflu! E vorba despre un căcat! Ce să zic... Pe care celălalt, nu pletosul, l-a făcut azi de dimineață. Cum se face în toată lumea, la acea oră. Numai că la hotelul acela tipic pentru orașul luminilor, confecționarea produsului respectiv se făcea la capătul coridorului, într-un singur amplasament pentru serviciul a vreo zece camere, deînmulțit cu doi sau chiar trei, vreo douăzecișicinci

de persoane... Turiști. Cu toții grăbiți să ia la călărit metroul, și mereu vreo trei-patru așteptând la ușa izbăvitoare de la capătul coridorului și al suferințelor... Bref, bietul român nu mai prindea rând la umblătoare, nevoia devenea tot mai stringentă, tot mai mare, așa că a recurs la soluția ultimă: în mijlocul naturii! În cazul celor doi, în mijlocul camerei. Cică s-a folosit mai întâi de chiuvetă pentru nevoia cea mică, iar pentru cealaltă a luat un ziar mai grosuț, l-a centrat cât mai bine pe podea – în timpul ăsta eu am ieșit pe balcon, precizează blondul, și a rezolvat povestea, nu?, dumneavoastră ați spus, că naturalia... non sunt turpia! Dar nu văd care este hazul! De unde rîsul vostru tembel, mai ales al tău, iubito?!

Păi stați că nu-i tot!... Deja eram în întârziere, aveam jos întâlnire cu tot grupul, așa că am strâns ziarul pachețel și, cel puțin așa mi-a trecut mie prin cap să fac, l-am pus pe pachețel în servieta mea diplomat, în ideea ca la primul coș de gunoi de pe bulevardul Sevastopol să mă scap de prețiosul ambalaj. Acum îmi pare rău că n-am avut o fundă să-i pun... Coborîm, fetele și ceilalți colegi erau în hol, ne numără domnul prodecan, eram toți, ieșim din hotel, eu s-a nimerit să ies mai primul, m-am depărtat puțin de grup să nu cumva să mă miroasă, ăsta, adică blondul, tot strâmba din nas pe lângă mine, plin de scârbă, nerăbdător să le povestească colegilor ce aveam eu în diplomatul meu, când, deodată, simt diplomatul că țâșnește din mâna mea, smuls de un ins a cărui față nici nu apuc s-o văd, doar spatele, fugind lacom, cu pași mari și vâslind aprig cu diplomatul meu prin mulțime, mai face doi pași și este călare pe o motocicletă, ambreiată asurzitor de o femeie, o tînără, săraca, pot spune chiar frumoasă, el, haiducul, în spate cu diplomatul meu, demarând toți trei în trombă! ...Ba mai face și pe fițosul să se întoarcă spre mine, rânjindu-și mutra radioasă, de victorios!... Și-mi mai arată și semnul ăla urît, cu degetul mijlociu, ca-n filmele americane...

Măgarul!, punctează blonda.

Vă închipuiți, toți colegii mei au văzut scena, mai erau și alții, necunoscuți, ca în fața unui hotel... Că și eu am strigat, am făcut câțiva pași după hoț, n-o să mă credeți, dar primul meu gând a fost să strig la ei că s-au înșelat, că au greșit adresa! Am vrut să-i avertizez să-mi lase în pace diplomatul...

Zău, nu-mi venea să cred că e adevărat, era prima oară când eram furat, m-au înconjurat cu toții, colegi, necunoscuți, comentând scandalizați și compătimându-mă, și toți întrebându-mă ce aveam în diplomat. Actele, banii? Nu știam ce să zic, ce să cred, până a venit tembelul ăsta lângă mine și când ne-am uitat unul la altul și ne-am adus aminte de pachețelul din servieta diplomat, ne-am pus, nenică, pe un rîs... Dar ce rîs!, completează fetele. Credeam că au înnebunit!... Boje moi, boje moi!

Băi, ce-aș da să le fi văzut fața când au desfăcut pachețelul... Cred că nici nu se răcise! Etc. Etc. Sve e curioasă: și colegii? Au fugit câțiva după motocicletă, erau gata-gata să-i prindă, iar când s-au întors și ne-au găsit pe noi doi rîzând cum n-am mai rîs în viața noastră, vreo oră am rîs, s-a supărat și domnul decan... Dar ce-a zis când i-ați povestit? Dar ce?! Le-am povestit?!

Nu?

Nu!

...Eh, lor da, le-am spus, că-s colegele noastre care ne fac proiectele, când sunt mai ușoare! Celorlalți, îi mai lăsăm, toți vor să afle ce a fost de rîs, de ce n-am vrut să facem reclamație când portarul hotelului a mai adus și un polițist... Se roagă de noi să le spunem!... Vă mai lăsăm câteva zile, poate ghiciți!... Am promis o ladă de bere cui ghicește!

Mda, o fi amuzantă povestea, dar nu reușesc să mă amuz cât ar vrea ei! De ce oare?... Se amuză ceilalți, în schimb. Și mai ales Sveltuța de ea! Continuă comentariile între ei... Parcă se cunosc de-o veșnicie... Dar trebuie pus la socoteală și că s-a cam băut ceva, inclusiv Rollerina! Vodcă! Ei. Ei cinci. Eu, vin!

Se întorc la bancuri, bancuri tematice... Știți cum se zice la treaba aia pe englezește? Shit, răspunde candid candida americancă... Dar pe rusește știți? Știe! Și pe franțuzește? Merde. Pe românește știți? Căcat!, aproape răcnind și cu o mutră care, desigur, era a lui taică-su, când rostea cuvîntul magic, altfel cum să-i spun?! I-a zis foarte bine!... Bravo, aplaudă copiii, domne, ce se poate amuza gagica!... Dar, atenție!, știți cumva și în ce zi s-a născut Shakespeare?... ??... Ah, nu știți?! Dumneavoastră vă pricepeți deci numai la... Și iar se pun pe rîs! După care minunata: dar voi știți în ce zi a murit Shakespeare?!...

Hm... Mmm...

E cel mai ușor de ținut minte ziua în care a murit Shakespeare!... Asta pricep și eu cu engleza mea. Devin atent. Mă face curios turnura dată discuției!... În ce zi?... E atât de simplu!... Eh, cum poate fi simplu?! Vă garantez că veți ține minte toată viața voastră ziua când s-a născut... Sau ziua când a murit!... E aceeași: s-a născut exact în ziua în care după fix 52 de ani a murit!... A, păi înseamnă că ați știut când s-a născut! Of course. Și de ce ați spus că nu știți? Ca să nu vă stric bancul... E un banc internațional! Dar nu neapărat cu Shakespeare. Sunt mai multe variante, dar toate with căcat, yes!... Vai, ce drăguță ați fost!, și blonda iar o sărută, sunt scaune alăturate... Domnule profesor, nu vă place americanca?! Mă... mă ia prin surprindere întrebarea. E adorabilă! Nu?! Ceea ce băieții confirmă cu entuziasm.

Îmi dau seama că sunt cam posac, bosumflat, opărit, ciufut, mi s-au scufundat toate corăbiile, nu mi-s oile acasă, nevasta mă înșeală, copiii m-au gonit din casă... Chiar?! De la ce acest mal aise?... De la început nu mi-a căzut bine ideea cu flăcăii ăștia, vorbesc aproape numai între ei, în engleza lor nenorocită, mă simt în plus... Au acaparat-o! Iar ea s-a lăsat!... Și m-a lăsat de căruță, așa mă simt, dar este, evident, o prostie! Alo! Domnu! Deșteptarea!...

Chem ospătarul și-i explic ceva ce înțelege cam greu: eu sunt un om normal, mie să nu-mi mai aduci vinul cu paharul!

Aduci mata un platou de brânzeturi, lor vodcă mai departe, iar mie îmi schimbi vinul, aduci tot un Merlot, dar cu sticla. O sticlă aduci! Că noi, acolo, în țara normală din care vin, vin, nu bere!, așa bem, cu sticla! Iar la plată numeri sticlele, adunate pădure la poalele mesei, sub picior de plai, de munte, verstehen sie? Do you understand?! Capito? Tu a compris? Panimaieși? Pricepi?

Pricep, bre, pricep! Ce-i așa greu de priceput?!... Și ne lasă pe toți cu gura căscată... E român, pușlamaua! Și a tras cu urechea până acum. Le face cu ochiul la fete, cam batjocoritor indicând din cap către mine. Altceva ce mai doriți? Vreți și brânză telemea pe platou?... Schimb de vorbe cu ceilalți, pricepe și Sveia că a mai intrat un român pe teren, și mă pune la punct: vezi ce idee bună am avut?!..

Îi dau dreptate. Aștept momentul să reintru și eu în joc! Nu aștept mult. Le arăt paharul meu, încă aproape plin: Măi, copii! Să vă zic ceva din învățăturile lui Neagoe Basarab! Le-ați citit voi în liceu, dar le-ați uitat!... Ce faceți voi când vă aflați la cârciumă, ați băut câteva sticle fiecare, ați ajuns la ultimul pahar, dar simțiți că muriți dacă-l mai beți și pe ăsta. Și ridic paharul, să fie văzut de toată lumea. Ce faci?, îl întreb și pe meseriaș, ocupat să facă nițică ordine pe masa noastră. Îi prezint și lui problema, angoasa care mă copleșește: că nici să las vinul în pahar și să plec acasă învins prin abandon nu este de conceput, nu e cusher!

...Eh, cum fac ca să beau și paharul ăsta? Rămân toți pe gânduri, ospătarul dă să pună pe masă butelcuța comanditată, iar eu o apuc, o ridic la vederea tuturora și dau soluția: Când simți că nu mai poți să bei ultimul pahar, dar vrei și trebuie totuși să-l bei, atunci mai comanzi o sticlă. Iar cu sticla pe masă, și o ridic s-o vadă toată prostimea, nu ți se mai pare deloc greu să mântui paharul!... Îl ridic și pe dînsul, și închin, ținându-mă de sticlă și făcând pe cherchelitul: À la santé qui nous est la plus chère! À la mienne!...

Îl beau pe tovarășul pahar încet și temeinic, până la pielea goală. Pare rușinat de goliciunea sa, așa că-l umplu la loc. Mai

sorb o gură. Așa, început, arată mai ca lumea... Mă așez și eu liniștit la pândă, copiii ăștia nu trebuie lăsați să moară proști. Vă ascult, copilași galbeni de grași! La al doilea pahar vin singuri să-mi ciugulească din palmă. Află de la amica lor americancă că aș fi profesor, profesor, da, de limba română. La Universitate? La! Ah, nu ne țineți și nouă un curs sau măcar un seminar? Cam la mișto au zis-o... Eh, sunt și eu în vacanță... Cursuri de vară, domnule profesor! I se traduce și Svetcăi, ar interesa-o și pe ea. Aha, se dă de partea lor. Nu mă deranjează. Ceux qui se taquinent...

Măcar spuneți-ne câteva titluri de lecții! Subiectul! Și predicatul care e?... se pomenește vorbind pletosul, e cel mai clupit. Fără punct, vă rog, între subiect și predicat!... De câte ori să mai repet?!

Deocamdată o așteptam, plin de curiozitate și eu, ideea trăznet, ideea trăznită cu care să-i las mască.. Și n-a întârziat, drăguța! Două-trei bătăi din aripi și aselenizează lin undeva în dreapta creierașului... Acolo de unde, dacă le-aș fi avut, mi-ar fi crescut cornul drept... Măi copii, am să vă spun subiectul unei prelegeri pe care încă nu am mai ținut-o vreodată!... Vouă vă datorez subiectul!... Nouă?! Voi mi l-ați revelat! La toamnă, la cursul special din ultimul an, o să vă invit și pe voi să-l audiați, dacă veți avea chef!... E un subiect care nu se prea potrivește cu ce e pe masă!.. Asta dacă confunzi cuvintele cu obiectele!... Mulți fac greșeala asta!...

I se traduce și Svetlanei, este încântată că am intrat în joc, o cam dezamăgise morocăneala mea, noroc că m-am prins la timp. Și care-i le sujetul?

Subiectul? Vă las mai întâi să-i ghiciți! O sticlă de vodcă dau sau o ladă de bere cui... O ladă de bere am zis, cui ghicește!...

Pot participa și eu la concurs? M... mda, why not?

...Eu știu subiectul! Vreau lada! ...Și Svelta se face și mai Sveltă, semeață chiar, ca o promisiune-provocare, împieptoșându-se la mine, iar dincolo de ochii ei se vede bine cum cineva se

prăpădește de rîs! A ghicit, domnule, hazaika de ea! ...Să-ți spun la ureche? Nu, văd bine că ai ghicit!... Doamne, cum se topește de bucurie!... O clipă, poate ghicim și noi! Nu ar fi prea greu, îi asigură colega de peste ocean. Îi lasă să fiarbă în voia lor și mă ia de mână, milâi moi!... Ce seară!...

Se dau bătuți. O invit pe Svee să deschidă plicul. Nu se grăbește: My friends, e vorba de o ladă de bere!... Domnul profesor nu e băutor de bere... De ce s-a gândit la bere?... Generație de... de năuci! Poți să-i lași și până mâine, tot nu ghicesc... Nu le mai merge mintea după un pahar de vodcă. Eu sunt la a doua sticlă, bașca păhărușele de dinainte, și, vedeți, nu se vede!... Let's go, prințesă!

Chers amis, domnul profesor e foarte cavaler cu mine!... E din alt secol!... Și vrea să țină un curs, o lecție, despre un subiect discutat mult la această masă, în această seară, și care poartă ca nume singurul cuvînt românesc pe care eu îl știu dintotdeauna, din fragedă pruncie, dinainte de a ști să vorbesc ca lumea limba rusă, limba mea maternă, când nici nu știam că există limba română și români pe acest pământ!... L-am ghicit, domnule profesor?

L-ai, muiere fainâ, l-ai ghicitu-ți America măicuței tale!... Scajite dalșe!

...S-a pronunțat în seara asta de mai multe ori cuvîntul pentru mine foarte special!... Și-l rosti atât de suav și de pătimaș totodată, că m-am înfiorat tot știind bine că numai eu știam ce înseamnă pentru ea, numai pentru ea, scumpa, substantivul ăla de genul masculin, numărul singular, cazul nominativ, nearticulat căăcaat... Aproape că l-a cântaaat.

N-au înțeles. Repetă fiecare cuvîntul și se miră: și care este subiectul?... Căcat?!, intervine deja bine chitrofonit pletosul. De ce vorbiți așa urît?... Lucrurile astea se fac, dar nu se pronunță!... Că nu miroase frumos! Frumos e să spui shit!... Sau merde, aici, la Paris. Dar e rușine să spui... Nu pot să spun!... Eu sunt omul faptei! Al faptei la pachet!...

Ia uite la el! Nu-i nerod nerodul!... Da, acesta va fi subiectul... Le voi vorbi studenților, mai mult studente – ceea ce face foarte delicată toată întreprinderea, care mai de care mai suavă aceste studente din București, de la Litere, cum să le vorbești despre... Dar, repet, să nu confundăm obiectul cu cuvîntul, ca Pirnea din Băilești, ce s-a mai mirat în anul întâi când a dat în bibliografie peste cuvîntul futere, provenit din latinescul futuere, dat ca exemplu pentru monoftongarea diftongilor latini... Nu știu dacă nu cumva este și o schimbare de conjugare... În latină exista o ezitare la verbele de conjugarea a doua și a treia, le cam amestecau romanii... Ca și românașii de mai târziu, care și azi zic unii mi-ar plăcea, iar alții, mai subțiri, mi-ar place... Sau, invers, zic aș făcea în loc de aș face...

Ce m-am mai rugat de Marian până a reușit să pronunțe futuere în trei silabe, cu diftong: fu-tue-re... Ca în fu-te-re... La fel con-sue-re, pe românește coa-se-re... Așadar, dacă vreți să continui, să continui și să nu miroasă, vreți? Vrem!, atunci vă scoateți din creieraș obiectul, referentul, și vă gândiți numai la cuvîntul respectiv, câte silabe are, ce este? Verb sau ce?... De acord? D'ac!

Începem cu o întrebare. Așa sunt eu obișnuit, câteodată pun întrebarea la sfârșitul cursului, ca să pregătească răspunsul până la următoarea întâlnire!

Nu ne dați un exemplu?

Mmm... Să zicem că fac o lecție despre apariția scrisului... Lăudăm marea inspirație a celui care a inventat literele, zeul nu știu care, pe urmă marea invenție care a fost tiparul, îi pun pe copii să facă inventarul binefacerilor care au copleșit omenirea de pe urma acestor invenții... Precizez, invenții, nu descoperiri... E foarte important pentru voi, tineri intelectuali, să nu confundați pe a descoperi cu a inventa! Scrisul nu a fost descoperit, ci inventat! Ca și televizorul ori automobilul. Și la sfîrșitul cursului despre apariția scrisului și a tiparului, le spun studenților ca

până data viitoare să se gândească la dezavantajele și pagubele și nenorocirile aduse omenirii de apariția scrisului și a tiparului! Și le fac precizarea: vă gândiți singuri. Nu căutați bibliografie, că nu veți găsi...

Le place ideea!... Se uită unul la altul, cu alți ochi la mine... Avantajele și dezavantajele scrierii? Li s-au golit paharele... Deci mai merge unul? Merge, merge! Chelner! Vine! Vine!

Deci încep cu o întrebare: ce este cuvîntul, repet: cuvîntul ...respectiv! Cuvîntul ***căcat***? Da, ce este? Verb, adjectiv?... Păi, un căcat, căcatul, este substantiv, domnule profesor!...

Iarăși v-ați gândit la obiect, iar nu la cuvînt! Văd că nu vă iese din cap!...

Ba îmi iese, dar pe cealaltă parte...

Mă fac că n-aud. Și numai cu degetul arătător îl dojenesc pe prostănac! Fără să-l privesc!

...Ați avut fiecare în mână un dicționar... Ați văzut că majoritatea cuvintelor au mai multe sensuri, de obicei numerotate. Iar primul este înțelesul, valoarea cu care acel cuvînt este cel mai des folosit!... Eu, v-am auzit mai devreme, când vă preumblați printre alți gură cască, v-am auzit vorbind românește și mi-ați atras atenția. La fiecare frază a voastră, a fiecăruia, ziceați căăă-cat! Scăpați un căăăă-cat de-ăsta!...

Eh, făceam pe... pe noi, domnule profesor!

Eh, când eu vă întreb ce este căcat, la acela trebuie să gândiți, la cuvîntul pe care l-am auzit atât de des folosit de voi! Ce este acel cuvînt, căci substantiv nu e!...

Cum să nu fie substantiv?! Un...

Nu cumva le cer prea mult?! O rog pe blondelă să încerce, cât poate, să-i traducă Svetlanei. O să-mi dau mai bine seama când devin plictisitor. Sper că nu vă plictisesc...

E de asta, cum îi zice?! Onomatopeică... Bravo! Ești pe aproape! Interjecție, dragii mei!... Deci cuvîntul ăsta, este atât de des folosit nu ca substantiv, ci ca interjecție!...

La fel se întâmplă cu shit la americani! Toată ziua sunt cu interjecția, în gură... Nu cu substantivul! ...Deci pletosul cam face el pe beatul, dar răspunde cel mai bine la demonstrația mea. Sau merde!, intervine Sveta de ea, mai pe față decât visam eu. Aoleu, nu cumva știe mult mai multă limbă română?!... Parcă prea ușor a înțeles! ...Paranoia, paranoia!... Merda, în italiană! Isteți, copiii! În spaniolă?

Înseamnă că merda vine din latină, domnule profesor! Exact așa!... Și ...al nostru, românesc, de unde vine? Tot din latină, din verbul caco, cacare... Caco, cacare... repetă sonor aceleași plete-n vînt. Sună mai frumos ca merda al lor!... Nici merda nu e de lepădat! Noi, românii, l-am păstrat din latină și pe merda... Mai punem un pariu? Adică un premiu, pentru cine îmi găsește în limba română cum s-a păstrat merda din latină!... S-a deghizat puțin... Nu este ușor de recunoscut, și-a schimbat mult și sensul...

Merde-nele? Merdenele cu... cu merda în loc de brânză!... Încerc să par amuzat, dar nici ceilalți nu gustă prea mult din ...merdeneala asta. Ce ați zice dacă v-aș spune că verbul a dezmierda îl conține pe merda ăsta vechi?!

A dezmierda?... Ce are sula cu suprefectura, domnule profesor?...

Să știți că în materie de cuvinte, de schimbarea de sens a cuvintelor, nici o schimbare nu este aprioric imposibilă. Totul este să poți găsi sau imagina textul sau contextul în care este posibilă folosirea deopotrivă a celor două sensuri, cel vechi și cel nou. Ia, faceți un text cu a dezmierda!...

Ion o dezmiardă pe Maria..

Bun! Și ce înseamnă? Că Ion o mângâie pe Maria, o drăgălește, o alintă... Ce are comun cu merda?! Nimic! Altă propoziție!... Una în care persoana dez-merdată să fie mai înainte merdată bine! Plină de ...de merda, iar cineva să o dez-merdeze, să o curețe de merda! Cine sau când este omul plin, cel mai plin de merda? Când? Când este copilaș, un căcăcios mic!... Iar mama,

când îi schimbă pruncului scutecele, ce face? Ziceți voi! Îl... În cor: îl dez-merdează!

Mă uit atent la Sve. Este încântată, dar de data asta nu pricepe chiar nimic. Fain! Merită dezmierdată bine pentru asta! On va voir, cheri! Jdi menia i ia priidu!... Îmi răspunde pe sub masă... Eh, așa să tot ții lec-ții!... Cu semne pe sub catedră făcute cu picioruțul cel mai svelt din tot amfiteatrul!

Dragii mei, cele mai importante capitole din gramatica și istoria limbii române încă nu s-au scris. Unul din aceste capitole este umorul limbii române... Luarea la mișto pe românește... MișTocari ca voi s-au găsit întotdeauna printre cei născuți întru limba românească!

Cum ați spus? Cei născuți ...întru? Întru limba românească?... Frumos spus...

Să vă spun cui aparține vorba asta?

Dați încă o vodcă la toată lumea dacă știe careva dintre noi?... Bien sur!

Lui Constantin Noica?

Chelner!

Băi, câte știe căcăciosul ăsta! Bravo, Pleteo!...

Ne întoarcem la ...căcărezele noastre? ...Știți ce-i căcărează? Știm și bancul, cu găinați, balegă și ziua de naștere a lui... Nu, căcărează este un cuvînt foarte important ca cuvînt! Iarăși: nu ca obiect!... Este cuvînt păstrat din limba dacilor! Unul din puținele!

Oho!... I se traduce și Svetlanei, pe loc profund impresionată. Căcărează? Și dacii cine sunt?

Domnule profesor, m-ați făcut, pentru prima oară în viața mea, să mă gândesc la daci că mergeau și ei la budă... I-am imaginat cu totul altfel... Ca pe niște zei!

Și ce? Zeii nu se căcărează și ei? ...Chiar! Zeii se... sau nu se... și ei? ...E ca sexul la îngeri, mă, fraierilor! Nu, domnule profesor?!

Aoleu, dacă aș avea așa studenți ca voi... Am uitat și unde am rămas!

La merdare și dez-merdare... Da, pare de neînțeles cum să se ajungă la o modificare de sens atât de radicală... Toată lumea, lumea aceea daco-romană primordială, zicea și vedea cum fiecare mamă își dez-merdează pruncul. Imaginați-vă mișcările pe care le face o mamă, cu scutecele pruncului, cu piciorușele lui e-merdate bine, până la gât uneori, dacă îmi aduc eu bine aminte!... Există mișcări mai tandre, mai drăgăstoase? Nu, zice bunul nostru simț. Asta până se naște întru limba română domnul Pletea și, când îl vede pe Ion – și arăt spre colegul său, că o mângâie îndrăgostit pe Maria, comentează, cu haz, cum că Ion o dez-merda dez-merdează pe Maria lui... Atât e de tandru, de mângâietor... Și când spune că Ion o dezmeardă pe Maria spune o vorbă de duh, de mare mișto, iar cei care l-aud le place vorba și o repetă, când îl văd pe Vasile că își mângâie muierea... Sau pe Maria că îl dez-merdă pe Ion! Bineînțeles!

Se înghesuie care mai de care să-i traducă Sveltuței. După care continui: a fost unul, un vorbitor de geniu... Un româ... un românitor de geniu!, mă ajută inginerul. Ia te uită ce dă din el!... Măi, Nichita Stănescu!

L-ați ghicit, domnule profesor! Scrie poezii!...

Niște pârâcioși, domnule profesor!

Nu-i nimic, trecem peste acest moment jenant. Inginerul poet!... V-am spus, naturalia non sunt turpia!...

Domnule profesor, să știți că fără voia mea încep să vă iubesc!... Vorbește cu doamna!...

Și rîd nămeții, mai puțin doamna. Până i se traduce. Și atunci, aducându-și aminte de Marele Șeitan din State – cum avea să-mi mărturisească la hotel, în pătuleanul conjunctiv, zice: Dacă ai năravul ăsta, să te îndrăgostești de bărbați și îți cade cu tronc bărbatul meu, eu te pot ajuta să descoperi de ce sunt de preferat femeile... Cred că domnul profesor, cât este el de dedicat

pedagogiei, nu va avea nimic împotrivă să te salvez... Iar dacă nu vrei, să știi că te pot salva și cu forța! Eu nu știu de glumă în problema asta!... Eu mi-s rusoaică când e cazul!

Adică m-ați putea viola, dacă vă puneți mintea cu mine?... Ai ghicit! Dar nu e deloc nevoie să fiu violat, vreau! Fără să-mi dau seama decât acum, vreau asta din prima zi când v-am cunoscut! Sufăr de-atunci în tăcere și demnitate. De ani de zile! Nici nu vă dați seama ce bine e!...

Măi, pușlamaua! Îmi place tot mai mult!... Nu vă uitați la gura lui, domnule profesor! I-a exasperat pe toți profesorii noștri...

Nu mai zic de bieții săi părinți!

Povestiți mai departe!

Deci a fost un român...

...dar de ce nu o româncă?!

...O româncă, și mai bine!, care a zis la un moment dat despre un bărbat că o dez-merdă pe iubita sa... Sau că ea pe el... Iar până atunci cuvîntul dez-merda fusese folosit numai cu sensul „curăță de merda un copilaș"... Trebuie să fi fost o româncă mai mucalită rău de tot, cum se zice azi! Iar cei care au fost de față, au știut și ei de glumă, le-a plăcut și au dus vorba mai departe... Imaginați-vă ce haz va fi fost când întreba cineva de cei doi proaspăt însurăței ce mai fac: se dezmiardă toată ziua!... Până când, după ani de zile, a ajuns vorba la românași de-ai noștri care nu auziseră niciodată propoziția Mama își dez-merdă copilul plin de... Plin de cacao! Așa se zice în Grozăvești!... Știam și eu! ...Începe să-mi pară rău că mi-am luat așa subiect de dizertație.

Captivant!, decide blonduța, și pare că nu o face la mișto. Mișto-căreala la români! Și le explic de unde ne vine și de ce, cel mai mult, de la daci. Erau așa de mucaliți, de dați în aia a mă-sii, că în teatrul grec antic bântuia un personaj care apărea în mai toate comediile, ale lui Menandru și ale altora, Geta numit, adică getul sau dacul, care era el sclav, dar își bătea joc tot timpul de stăpânul său, atenianul bogat și prost făcut grămadă, pe

care mereu îl păcălea şi-l lua peste picior... Un fel de Figaro! De Arlechino! De Pepelea!...

Uite la ei ce cumineţi ascultă dacă le dai de băut!... Îşi trage un scaun şi chelnerul, suntem ultima masă, alţi clienţi nu mai sunt, îl întreb ce bea, se înveselesc toţi când comand şi pentru el o vodcă, au gustul rar al paradoxului copiii ăştia, încep să mă simt şi eu bine... Continuăm? Vă cam plictisesc!... Proteste generale etc. La cererea imperială a publicului păşim mai departe: Poate că din cauza asta a dispărut şi merda din limba română, pentru că a dez-merda a început să fie folosit numai cu sensul de azi, adică. Dar modificarea de sens a fost provocată de gustul valah pentru glumă. Le povestesc şi întâmplarea cu si jeune et deja valach?! Mai vor şi altele, dar nu uit de unde am plecat şi revenim la cuvinte. Ia declinaţi-l! Cum face merda la plural?

Păi cum face? Căcaţi! Ba căcaturi... Motiv să se certe între ei, iar eu îi las să se lămurească singuri. Şi reuşesc. Pletosul: păi, zicem că eu şi cu Vasile suntem doi căcaţi! Şi ne referim la referentul cunoscut!... Şi spunem, de exemplu, că la facultate profesorii – persoanele de faţă se exclud!, nişte căcaţi, ne învaţă fel de fel de căcaturi... Corect? Bravo! Mi-ai întrecut toate aşteptările, dar mă abţin, nu zic ma mult decât un bravo complezent!... Auzi la el, nişte căcaţi care ne învaţă tot felul de căcaturi...

...Am auzit că actorii înainte de premieră nu le place să li se ureze succes, ci căcat... Păi, când calci într-unul, nu se zice, consolator, că poartă noroc?!...

Se ridică în picioare chelnerul. Cică se întâlnesc doi, şi unul zice: Am auzit că ai intrat în Partidul Comunist!... Iar celălalt, uitându-se pe talpa pantofului: În ce am intrat?...

Alo, ce banc e ăsta?! Dacă domnul profesor o fi membrache, nu e frumos din partea ta!

Mă iertaţi, domnule profesor!... Dacă cumva sunteţi... Dar nu cred. Nu păreţi a fi!... Mă pune dracul şi precizez: sunt. Şi de aici alte discuţii, politice, chelnerul ne lămureşte că „a ales

libertatea" în urmă cu un an, nu-și dă încă seama dacă e bine sau nu, dar sunt la Paris și români care o duc tare greu...

Nu mă pronunț, eu încă nu am terminat cursul, hai, pauza s-a terminat! ...Marș la căcat!... Aștept să i se traducă și Svetluței cunoscutul banc, iar când îl pricepe se luminează: Bancul ăsta l-am auzit în Rusia acum 20 de ani!... Vot tak! Ce înseamnă coeziunea lagărului socialist, domnule profesor!... Chiar! Bine comentat. Tot pletosul!...

Le zic câteva vorbe despre dubletele lexicale, de genul saluta-săruta, direct-drept, care provin din același cuvînt latinesc: salutare, directus. Primele, saluta și direct, sunt neologisme, luate din latină în epoca modernă, deseori prin filieră savantă. Uneori diferența de sens și de aspect sonor este foarte mare: perechile fragmenta și frământa, fabrica și fereca, nu ai zice că sunt la origine același cuvînt. Cuvintele frământa și fereca sunt vechi în limba română și timpul, acțiunea timpului, le-a deformat, atât în formă cât și în conținut... Iar fragmentare și fabricare sunt neologisme, care au fost preluate din latină de curând, pe cale artificială, culturală... Mă ascultă cât mai pot fi ei de atenți, dar nu pricep unde vrea să ajungă fraierul care dă de băut... Trebuie suportat!

....Eh, și acum vine întrebarea cu care am să vă rup gura-gurița aia guralivă: avem în română neologismul binecunoscut a exprima, luat din franceză, exprimer, care l-a rândul ei l-a luat din latină: exprimere. Numai că exprimere a fost păstrat și printre cuvintele latinești pripășite în Dacia, dar cu un sens modificat, mult modificat, cum s-a întîmplat și cu fereca sau frământa. Subiect de nota 10 cu distincție: ce formă și ce sens a căpătat la strămoșii noștri daci verbul latinesc cu care ne-au împuiat capul toți profesorii de limba română. Poetul X exprimă nu știu ce nobil sentiment, poetul Y exprimă prin opera sa alt sentiment, care mai de care exprimăm ba una, ba alta... Ce zici, Poete? Ce părere îți exprimi legată de întrebarea mea?...

Nu au de unde să afle singuri. Nu-i las să caute aşa, fără nicio şansă. Domnule, zic, ditamai cuvîntul metafizic, latinesc şi universal, a exprima, ajunge în română, la daco-geţii de noi, ajunge să însemne a, pauză, se, pauză, screme!...

A se screme?!, făcu Poetul ochii mari de... de încântare, domnule, uite că a priceput şi face pe el de plăcere! A se screme?!.. Dar e de un haz nebun, domnule profesor! Adică asta face poetul când exprimă dragostea sa faţă de partid?... E fantastic!... Adică acel ceva, exprimat, nu este decât un... un... căcat, mă, fraierilor! N-aţi prea priceput!... E fabulos domnul profesor!

Nu eu, ci limba românească, săraca, care a fost vorbită cândva de bărbaţi năpraznici şi de muieri năzdrăvane! Iar azi...

E un fel de sinonimie, domnule profesor, între a exprima şi a se screme!... E nemaipomenit! Ce oameni au fost dacii ăia care au stabilit în mintea lor asemenea sinonimie?! Sinonimia asta se potriveşte la 99% din poezia de azi!... Şi mai ales la poeziile pe care le scriu eu!... Eh, aşa vă convine?!

N-am insistat cu alte comentarii, mai cinice, şi am lăsat pentru studenţii mei de la toamnă precizarea că etimologia din DEX a lui screme este greşită. Autorii ei au ignorat că în limba română, ca şi în latină şi toate celelalte limbi romanice, conjugarea a II-a şi a III-a sunt neproductive. Deci a se screme, verb românesc de conjugarea a III-a, nu poate să provină dintr-un verb de conjugarea I, cum propune vulgar DEXul... Domnilor, etimologia lui a se screme, provenit din latinescul exprimere este glorioasă! Este în dumneaei atâta umor, umor dintr-acela de cea mai modernă şi nobilă spiţă, cum nu ştiu altul în altă limbă!... Pricepi, iubito? Nu, nu prea... Nu ştiu ce urmăreşti!...

Daragaia mea, tu azi ţi-ai descoperit limba paternă, din care ai învăţat în frageda-ţi pruncie cuvîntul magic, miraculos, datorită căruia ţi s-a fost relevată nu numai originea pe linia paternă! Ci şi misterul a cărui dezlegare va fi obsedantă pentru tine în zilele şi anii care urmează, toţi, probabil. Şi vreau în

cinstea regăsirii tale printre noi să le demonstrez acestor românofoni cât de năzdrăvană li-e limba pe care o vorbesc perfect inconștienți de norocul că s-au născut în ea, întru!! Chiar și dacă iei la cercetat cuvîntul cel mai mizer!... Chiar că cine se naște româno-fon s-a fost căcat în scăldătoare! Sub semnul acesta celest născutu-s-au...

Româno-fon sau romîmo-fob?.. O singură literă, băi, fraerete! Vezi ce puternice sunt literele?! Mai ceva ca cifrele voastre!...

Îl las pe dor și doină, orice neica nimeni știe ce e cu ele... E adevărat, domnule profesor, că dor și doină nu se pot traduce în nicio limbă?! ...Dar căcat ce cusur are? Cu ce e mai traductibilă diferența pe care o face româna între căcați și căcaturi? Este total intraductibilă!...

M-a cam luat apa...

Numai noi, românii, datorită graiului patern, facem distincția subtilă, metafizic fără pereche în toată filozofia lumii, între căcați și căcaturi! Numai româna l-a ridicat pe 'mnealui în abstract făcându-l sinonim cu problemă: Am pe cap o mulțime de probleme este perfect sinonim cu Am pe cap o mulțime de căcaturi pe care trebuie să le rezolv până mâine!... Cu urechile mele am auzit de nu știu câte ori această frază. Voi nu? ...Și noi, și noi! ...O frază care ridică limba română deasupra oricărei limbi latine sau eline... Ce sanscrită, ce ebraică?!... Și mai sunt încă câteva sute de astfel de fraze! Dar nu vreau să vă plictisesc cu ele...

Dar nu, dimpotrivă, vai, nu se poate etc., etc. Adică mai vreți? Daaaa!...

Cam știu eu ce urmează, dar joc puțin teatru, ca și când m-ar fi pus în încurcătură...

Mă iertați, domnule profesor, timidă și diafană blonduța de lângă Sve...

Da, drăguță, te ascult!

Nu ştiu dacă se potriveşte, dar noi, acasă, îi zicem tron. Ştiţi la ce mă refer, nu?! Rîd ceilalţi, eu nu pricep. Mă gândesc că e tot la mişto spus!... Umor, adică... Probabil că mutra mea cere explicaţii. Se miră că nu pricep. Sar şi ceilalţi. Tron zicem şi noi acasă! Tron?... Mă prind, în fine. Fac semn şi i se traduce şi Sveltuţei. Aplaudă încântată. O fi priceput? Apoi:

Este excelent exemplul ăsta!... Tron în loc de closet... Măi, copii, eu nu folosesc metafora asta! Căci metaforă este!... La mine în casă, descopăr acum, subiectul acesta nu e prea discutat... Dar metafora asta atât de vie, de circulată azi, dovedeşte aceeaşi forma mentis a românilor de acum trei sau patru sute de ani, când au acceptat în limba română cuvîntul turcesc hazna. Ştiţi ce însemna în turceşte hazna?

Eu nu ştiu ce înseamnă în româneşte. Parcă... Li se explică, adică blondei şi Sveltuţei Sale, ce înseamnă hazna pe româneşte. Un fel de căcăstoare? Mda, se poate spune şi aşa!... Căcăstoare!... Ce rezonanţă?!... Sau căcăreză! Ăsta-i cuvînt dacic!, proclamă Poetul. De unde ştiai, domnule inginer? Nu toţi inginerii e... e cherchelişti ca mine!... Mă uit în jur. Cred că nimeni nu face excepţie. Mai merge un rând? Vineee! Dar nu continuaţi fără mine. Mintenaş mă întorc!...

Îl opresc: de la ora asta nu se mai bea vodcă! Toată lumea trece pe vin!... Şi adu nişte pahare mai serioase!

Eu ştiu ce însemna hazna pe turceşte... Dar vă las pe dumneavoastră, că prea le spuneţi!... Mă uit la Ins, nelca Vasile ăsta nu prea a deschis gura decât ca să rîdă, cam vulgar... Face mişto de mine? Te rog, eşti invitatul meu, dar să-l aşteptăm şi pe băiat... Băiatul nu vine chiar aşa de repede cum a promis, dar când apare aterizează pe masa noastră şi un plato cu brânzeturi „din partea casei". Ce căcat e ăsta?... Miroase îngrozitor!... Dar nu miroase a... Mai rău miroase! A picioare nespălate!... Dar nu te obligă nimeni să mănânci!... Mănânci rahat! ...Ah, de rahat am uitat, domnule profesor! ...Dragii mei, n-am uitat, dar subiectul

abordat de noi este un subiect prea vast, imposibil de exhaurat într-o singură noapte! Trebuie să ne mai vedem!

Exa... cum ați spus? Ex-ha-us-tiv! Nu poate fi tratat exhaustiv!... Nimeni, vreodată! Niciodată! Ia, zi, amice, ce însemna în turcă hazna? Însemna tezaur, loc unde se depozitau comorile împărăției!... Precizează, ale împărăției turcești! Da, dar în basme nu e vorba de turci!... Acolo este un arhaism. Intrat în limba populară, hazna și-a modificat sensul, iar modificarea s-a produs tocmai pentru că venea din universul turcesc. O mulțime de cuvinte turcești, intrate în limba română, au suferit o degradare a sensului. Cuvîntul mahala însemna în turcă cartier, în română a ajuns să însemne cartier de proastă factură... Sau dandana, îi explic Svetei ce înseamnă pe românește, repetă fermecată, dandana..., iar celor patru le precizez ce înseamnă în turcă: defilare militară! La fel, marafet, artă, știință aleasă... Adică, rezistența noastră, a românilor, la turcirea Țării, s-a manifestat mai ales în spirit, acolo unde cantitatea nu mai contează. A contat cantitatea, numărul copleșitor al ienicerilor și spahiilor pe câmpul de luptă, în război, dar când confruntarea armelor s-a încheiat, a început confruntarea celor două lumi, a celor două mentalități, a spiritului autohton cu cel invaziv. În această confruntare românii și-au luat revanșa luând peste picior, luând la mișto, în batjocură, cam tot ce era turcesc, nu fără o anumită simpatie totuși față de turcaleți!...

Noi, profesorii de română, nu suntem în stare să ne minunăm îndestul de acest șiretlic, de această degradare semantică suferită de mai toate cuvintele turcești intrate în limba română ca efect al cotropirii turcești!... Noroc cu Lăzărică Șăineanu!... Este un fenomen unic! Istoria ne prezintă la tot pasul sute și mii de cazuri când un popor intră sub dominația altuia. Formele de rezistență sunt bine cunoscute și practicate pretutindeni. Dar forma aceasta, rezistența prin bășcălie, prin deprecierea semantică a termenilor volens-nolens veniți din

limba cotropitorilor, nu mai știu s-o fi practicat și alții în toată istoria lumii!... Numai românii de noi...

Ziceați că și dacii!

Eu când zic ***noi***, mă gândesc și la daci! ...Nici o diferență între dacii de acum două mii de ani și cei de azi, daco-romanii de noi! Este o continuitate deplină, dar nu în nordul Dunării, care nu are cine știe ce valoare, ci în spirit continuitate. Același! Aceeași forma mentis la daco-romani și la moldo-vlahi!...

Și o mai țin tot așa, preț de încă două pahare, încă nu dau semne că vor să se culce... Iar când le-a fost cu putință, când avea sens, românii nu au pregetat să pună mâna pe armă și să se opună militărește... Să și moară! Dar uneori disproporția de forțe, teroarea istoriei, fiind prea mare, rezistența militară nu a mai fost posibilă, mai ales după instalarea domniilor fanariote. Și românii au trecut la rezistența prin vorbe, prin sarcasm și bășcălie, prin luarea la mișto a adversarului, a opresorului mai ales, cel mai des fără ca acesta să se prindă!... Dar știți care e partea minunată?

Nu știm, domnule profesor? De unde să știm?!... Nu știm nimic...

Mă, copii, dacă voi mă luați la mișto, să știți că mai mare bucurie nu-mi puteți face!... N-aș putea scorni satisfacție mai mare pentru băiatu'!... Mă luați peste picior, așadar!

De ce, domnule profesor?! Cum de ce? Doar vă spusei! Așa am făcut istorie, când armele nu mai puteau fi puse la treabă. Am înlocuit flinta cu vorba de duh, cu vorba răstălmăcită, să n-o priceapă tolomacul de agresor!... Or eu, vă cam agresez în clipa de față: am confiscat discuția și vă oblig să ascultați balivernele mele, lungesc subiectul, sunt excesiv!... Și mă sincer bucur că reacționați, că nu suportați lipsa mea de măsură! Am cam depășit-o!... Gata! Schimbăm sensul de rotație! Mai vorbiți și voi! Cum a fost în Engliterra?

Copii isteți, au văzut și au priceput multe. Chiar și Vasile: Domnule profesor, Anglia asta e o țară terminată, domnule! Cum

așa? E terminată rău de tot! Oh, săracii briți!... Ce-au pățit? Păi au o țară la care nu ai ce să mai adaugi, ce să repari... Nimic nu e de demolat! Să zici că demolezi ca să pui în loc ceva mai frumos!... Iar când ai zice asta, afli că clădirea aia mai prăpădită, care nu se potrivește cu restul, este de pe vremea lui Shakespeare sau a vikingilor... Și toate, domnule, sunt așa de trainic construite... Da, continuă pletosul, Anglia este o țară terminată... E gata!... Nu mai are mult!...

Îi traduce Svetlanei. Echivocul enunțului se menține și în engleză. Cere explicații. În ce sens terminată? Ezită junele valah, apoi se destăinuie: eu sunt cam rasist!... Prea mulți afro-asiatici la Londra, ca și la Paris!... Reversul medaliei! S-au lăcomit la colonii, la mâna de lucru ieftină, și acum îi încalecă urmașii sclavilor și ai servitorilor!... Sve se arată interesată, cere detalii. Mă tem că se va ajunge și la evrei!... Să încerc să-i avertizez pe ciutani?

Mi s-a plâns un englez, laborantul de la fizica gazelor, ăla roșcovan... Grețos tip, comentează blondinela. ...M-a întrebat care este atitudinea lui Ceaușescu față de emigranți, iar când i-am spus că nu avem așa ceva în România, mi-a ținut o teorie întreagă despre greșeala, păcatul Angliei de a fi umblat cu limba scoasă după colonii... Un gentleman adevărat nu face așa ceva, chiar orice, ocolul lumii pentru bani... Bani... Asta va pierde Anglia!... Lăcomia! Times is money! Nimic nu poate fi mai ne-elegant!... Am încercat eu să-i apăr pe englezi, i-am amintit de concurența Spaniei, a Franței, a Olandei... E valabil și pentru ei! De fapt e valabil pentru toată rasa albă, mi-a zis. Și mi-a zis și un lucru ciudat, că cică la noi, în Carpați, se păstrează cel mai curat prototip uman arian!...

– De unde scoți bazaconia asta?!... Tu n-ai văzut că nu știau mai nimic despre România?! Numai de Ceaușescu și Nadia Comăneci!

– Și Ilie Năstase!...

– Iar vreo doi care păreau că știu mai multe, ne reproșau că nu le dăm înapoi Transilvania la unguri, că-i persecutăm pe unguri și pe țigani...

– A fost la un moment dat o discuție mai naspa, cu alți studenți, au încercat să ne ia la mișto cu mămăliga românească, cum că nu explodează...

– Și voi ce ați răspuns?

– Păi avem cu noi un tovarăș de la partid zice că e, care nu ne-a lăsat să ne lăsăm provocați... Ne poartă de grijă să nu greșim! Mereu ne spune că dacă am avut noroc să primim pașaport, prima noastră grijă e să-l meritățm și data viitoare!...

– Totul a pornit de la un student ungur, e fugit din Oradea, care ne acuza că-i omorîm în România pe ungurii care protestează împotriva regimului!

– Știa istorie al dracului, le-a demonstrat la toți că românii au venit în Transilvania în urma lor, a ungurilor! Erau studenți din vreo douăzeci de țări. Ne-am cam făcut de...

– De căcat!... De fecale v-ați făcut!...

– Vorbește așa pentru că el n-a fost de față!... Aoleu, ce ne-a mai certat că n-am știut să-i răspundem lu' ăla...

– Ia, hai, spune-i domnului profesor ce replică ai fi avut tu, deșteptul deșteptților! Să vedem dacă nu te făceai de rahat mai rău decât noi!...

– Dragii mei, dar în manualul vostru de liceu este o lecție despre continuitatea românilor în Nordul Dunării...

– Au știut-o pentru bac, după aia au uitat tot ce au învățat în liceu... Roboți! Ingineri, adică!

– Cum e, domn profesor? Cum trebuia să-i închidem gura bozgorașului?

– Îmi pare rău! Cursul s-a terminat!

– Marș la căcat!...

– Un mic supliment, vă rugăm!

– Domnule profesor, mă iertați că v-am tutuit.. Cred că m-am îmbătatără...

– M-ai tutuit?! N-am băgat de seamă!

– Păi când am zis Marș la... mă rog, la căcat, marș!, am zis, dar aș fi vrut să spun marș la plural, dar marș sau zîît! nu are plural, pluralul poliției, ca hai tu, haideți voi să ne haidem noi! Mă iertați... Nu-i vina mea! Ci a limbii române... O mai dă și ea în bară... Nu totdeauna reușește să facă din căcat bici și să mai și pocnească! Poc! Poc! Pe lângă boi... Boi ca noi... Ca voi... ca...

Restul a fost pe englezește, mai pricepeam și eu câte un shit, două (două sau doi?), în rest pricepeau numai ceilalți și mai ales Svetlana, doamna, căzută în extaz și rostind din când în când, visătoare, privindu-mă în privire cu ochii ei, nemaipomeniții, rostind numai pentru mine, suav, cuvîntul magic... Că...

Băi, și taica socru, ce zăpăcit! Alt cuvînt nu a găsit să-l țină minte și dincolo de moarte?! Ai? Ce a fost în tărtăcuța lui Sașa?!...

Rîde, chiar! Ce cuvînt?! Mai mare rușinea!... Tu? Tu ce cuvînt ai alege pentru toată limba românească?!...

Știu eu? Doină, dor... Barză, mânz, gălbează... Dar nu ...căcărează ăsta!

..Ar fi fost mai degrabă comic dacă aș fi fost și eu mai treaz...

Din când în când încerca să-mi traducă încântarea de pe lumina feței, dar o opream, să nu se oprească, ci să-și continue jocul în spectacolul mirării cu care își făcea regăsirea la sînul graiului paradisiac regăsit... De unde ne ieșiseră în cale perechile astea de dame și valeți unul mai fain decât altul, alta?!.. Și cum de s-a nimerit printre ei băiatul ăsta?! Nichita Stănescu?! Nichita Stănescu ajuns poreclă?! Poreclă dată de niște ingineri... Și cât de fain i se potrivește celuilalt inginer...

Mă bag și eu în vorbă să-i traduc Svetlanei porecla... Detaliul cu rusoaica albă, de neam ales, emigrantă la Ploiești ca

să-l zămislească pe marele blond, o face să ciulească urechile. Și noaptea se mai lungește cu vreo trei pahare de căciulă plină cu amintiri în amintirea lui Nichita... Nichita Stănescu și alți Nichita... Da! E plină limba română de ei. Se potriveau pomeniți și ei la ceasul acesta ciudat, de regăsire a Svetlanei cu obârșia... Pot spune așa?

Tu poți orice, liubimâi moi! Nu, nici chiar așa, my lady!

Maiestate, tu poți orice să-mi ceri!... Să-mi faci... Numai să pot ce se poate, că de vrut, contează pe mine la orice oră din noapte... La vrut nu mă întrece nimeni!... Acum nu prea mai este însă noapte... Se poate să pot să nu-ți fac nimic?... Atât doar, să-ți amintesc de la ce a început noaptea asta nu e noapte, este jumătate moarte... Doamne, ce noapte! A fost ceva de... excusez-moi, de căcarea lumii!... Câte s-au mai putut spune despre un căcat cu ochi de cuvînt!

...Iubito, dar tu, bag seamă, te intri în limba română sub auspicii unice! Fantastic de norocoase! Chiar că te-ai merdat pe Une în scăldătoare... Congratu... de-alea! Ești mulțumită, Salomee, de prima ta noapte de romîncă?

Very! Oceni!... Iar Nichita Stănescu a fost grozav. Fain man! ...Cine? Nichita Stănescu, liubimaia?! Te-ai cam machit și tu, prekrasivaio! Văd că nu a înțeles chiar totul... Era și cazul să se îmbete puțin! Nu te faci decât o dată romîncă! Trebuia sărbătorit evenimentul!... Congratulations...

Cel mai mult știi ce mi-a plăcut? Ăă? Cum ai cântat de fals! Fals, dar cu atâta patos autentic, cu atâta dăruire, liubimâi moi! Fals, dar atât de adevărat!... Mare păcat că la așa voce n-ai nici măcar un sfert de ureche! A greșit cu tine Doamne-Doamne...

Minte de femeie! Cum să greșească Dumnezeu?! Poate Dumnezeul celălalt, dar nu cel care m-a... făcut pe mine! Doamne, iartă-mă! Era să zic m-a căcat pe mine!... Ptiu, drace!

Da, nu cunoști regula cubului, cubul perfect, dar care când e să existe, cu o ultimă lovitură de ciocan Dumnezeu îl ciobește pe

muchie, îi sare o țandără.. Căci Dumnezeu nu face decât unicate, iar ca să-i iasă, ne lasă la fiecare o mică imperfecțiune... Dacă am fi perfecți, am fi identici! La mine, urechiușa, cam de măgar...

Tu ai zis!

..Deci am cântat az-noapte?!... Iar mi s-a rupt filmul... Și din ce am cântat așa de minunat de fals, mai ții minte vreun șlagăr, vreo arie nemuritoare? Uite că ține minte. Refrenul. Ba chiar și cuvintele: Cu a mea... Cu a mea... Cu a mea... A pronunțat destul de bine. Dar, milăi moi, ce regulă este asta cu pătratul? Ai spus-o și aseară... Aseară?!... Aoleu, am uitat chiar tot! ...Este regula lui Nichita Stănescu, adevăratul... Dar aseară nu am spus ce am ziseră adineauri și n-ai băgat de seamă, că, că, că dacă am fi perfecți, am fi identici!... De mult n-am mai spus ceva așa de deștept!

De când?

De aseară!

Și cețurile încep să se ridice, copăcel, și ca niște stafil începătoare, sfioase, chipuri necunoscute dau să se închege. Am impresia că ne-am trezit cu niște necunoscuți la masă... Așa-i?

Așa-i!

Cu ce ocazie?

Când v-ați apucat de cântat. Cred că s-au adunat toți românii din Paris... Din Paris by night, vrei să spui!... Și nu le-am ținut niciun discurs? Mais oui, mais oui!... Despre ce? Despre... despre mine!

Despre tine?!... Și ce am spus? ...Nu știu! Nu mi-a tradus nimeni, te tot apaudau!...

Probabil că am plătit eu tot ce s-a băut... Îi știu eu pe românașii mei când aplaudă!... Și ție, ce ți-am spus?

Că ai să-mi povestești la hotel. Abia aștept. Let's go!

Ia uite la ea!... Dar chiar mă faci curios! Un discurs despre... Adică m-am ridicat și în picioare?... Pe scaun! ...Aoleu! Parcă mi-aduc aminte ceva, niște gesturi, niște fețe, dar cuvinte, de-ale mele, ioc!... Ce-oi fi avut de spus despre tine? Sper că nu am

ajuns și la intimități!... Deși alea sunt cele mai pasionante... Ia vino mai aproape cu ele... Adu-le pe toate... Poate așa o să-mi aduc aminte! Cum așa? Așa, cu tine în brațe, daragaia maia, vin' să-ți spun la urechea ta cea atât de muzicală cum am să te trec eu Dunărea și Oltul...

Cu a mea... Cu a mea... Cu a mea... Dar nu apuc s-o trec dincolo... Pe la mijlocul cursei, bătăi în ușă! Cine poate să fie? Numai Gestapoul!, zic eu, crezându-mă deștept. În cel mai bun caz, Mossadul... Deschidem?

Nici vorbă de Gestapou. Peter! Peter este la ușă! Ce-i cu tine? Ce să fie?! Am venit să verific! Pur și simplu nu puteam să cred că tu stai la hotel Madisson & Madisson!... Poftim, verifică! Stai să te pipăi! Și urlă acum: este! ...Da, tu ești! Vrei s-o pipăiești și pe creștină acum?!... Ai fi în stare! Da, dar nu cu tine de față!

Băi, ai grijă cum vorbești, s-ar putea să înțeleagă! Păi nu zîceai că-i amorocancă?! A fost! Nu mai e! De când? De az-noapte, mai spre ziuă! Și-acum ce-i? Românca, ce să fie?! O să încerc s-o fac chiar constănțeancă, de pe Cuza Vodă dacă are cu ce!... Ce-ai rămas cu ea așa căscată?! Care ea? Gura! Închide-o, nu te mai mira atât și intră odată! Nu deranjez? Ba bine că nu!

Capitolul 7

Care Chicasso?! Care 14 iulie?!

N-a stat mult Peter, doar câteva ore, nu cunoaște deloc Parisul, dar nici chef să se fâțâie pe bulevarde nu a avut, ci doar să se minuneze că mă vede la M & M, găzduit regește de Mossad! Mossad, fratele meu!.. De unde să știu eu că-i vorba de Mossad?!... Nu scrie nicăieri! Tu de unde știi că este hotelul Mossadului?!... Folclor israelit! Am uitat că ai început armata în România și ai terminat-o în Israel!... Ai făcut armata la Mossad, te pomenești! Nu-mi răspunde, știu bine că a făcut-o la tancuri pe doamna armată... Și de făcut cam ea l-a făcut, vreo trei ani de zile...

Și ga gica?! Ce-i cu ea? Ce nu-ți prea place la ea?

Nu-mi spune ce nu-i place, dar de mine e vorba! Peter e familist până dincolo de vârful unghiilor și se teme că mă încurc și mă las de nevastă și de copii!... S-au mai văzut atâtea cazuri! La cine s-o fi gândind când spune așa?! La Lupeasca sau la Esthera... Habar n-are Peter de baga boantele alea, cine au fost... Îl liniștesc: nu am cum să fac vreo prostie... Nu mă lasă mama!

Rîde cu poftă, ah, doamna Șeitan!... Sve întreabă de ce rîdem fără ea, iar eu îl îndemn pe Peter să-i spună de ce rîdem, dar chiar să-i spună, în ivrit însă, să aud și eu cum sună. ...Da, e clar, voi rostiți cuvintele de la dreapta spre stânga. Numai că

Svet nu a înțeles nici ea nimic și abia acum pricepe ce e cu Peter. Al făcut armata în Israel? Apoi mie: deci prietenul tău cel mai bun este un evreu?!... Nu, doamnă, eu nu sunt evreu, eu sunt constănțean! O nație pe cale să se nască!... Sau să dispară! Din cauza moldovenilor! Au năvălit mai rău ca muscalii!...

...Îl ducem la aeroport și ajungem cu o mică întârziere la întâlnirea cu Malcassian. Armeanul ne ia direct, fără nicio introducere: nu cumva ne-ar interesa o excursie pe valea Loarei? Cum? Când? Cu ce?... Are el o treabă la Blois, ce este Blois?, și ne-ar duce cu mașina, vedem câteva castele și seara suntem înapoi!... V-a plăcut la Versailles? Oceni! Oceni mnogo! Mnogo raz, adaug eu în gând...

E nimic pe lângă Valea Loarei!... Mâine? Mâine!... Atunci, zic eu, care știu scoposul plimbărelii, nu mai luăm masa împreună acum, nu ne e nici foame, ne vedem de ce treburi mai avem, ca să recuperăm din ziua de mâine, nu era în program să plecăm din Paris și mai avem atâtea de făcut pe aici! Ce? I-am promis amicului Sincu să merg să văd expoziția lui Picasso!... Cu orice preț, să n-o scap! I-am mai trimis și pe copiii ăia s-o vadă!... E cea mai amplă expunere de lucrări ale marelui maestru! Nu se poate, Ioane, s-o ratezi! I-am promis Săndelului de Sincu. Așa că țin neapărat s-o văd!... Am eu un motiv special!

Se miră armeanul, dar i-aduc aminte proverbul cu gusturile omului și acceptă propunerea. Va veni să ne ia de la hotel, mâine la 7, cam matinal, dar numai așa putem evita aglomerația de pe autorută!... Să fim în fața hotelului, cine știe?! Când i-or vedea jaful de mașină, să nu aibă probleme cu parcarea la scara hotelului!...

Parisul este plin de afișe cu marea retrospectivă Picasso, așa că găsim imediat locul. Poate de aia am și uitat unde, nu era o clădire dintre cele arhicunoscute, istorice, dar țin bine minte restul. Sve a fost nehotărîtă, ba chiar a încercat să mă abată de la idee, cu discreție, nu era încântată de întâlnirea cu artistul care a schimbat paradigma artei moderne. L-am citat pe Sincu al meu.

O să-mi reproșeze că nu l-am chemat și pe el, să mai vadă o dată expoziția, a câta oară?, cred că am văzut-o pe vreo șapte ori! Cu asta m-a convins!

...Pășim în incinta sacră și-i zic muzei de lângă mine: eu, la toate expozițiile îmi aleg lucrările pe care, dacă ar fi să se poată, le-aș duce acasă, să le am cu mine în următorii o sută de ani... Îi place ideea! Să vedem ce alege fiecare și câte!... Firește, văzusem câteva albume Picasso! Destule! Și ea la fel, dînsa chiar câteva lucrări originale, în casa unor cunoscuți!... Așa că aveam fiecare câte o idee despre ce urma să vedem. A mea s-a confirmat de la primii pași: un escroc, oameni buni!

Alături, nici o reacție, nici un comentariu, după primele săli. În fața unui nud mă bag și eu în vorbă: te-a pictat vreodată cineva? Nu, niet. Nici măcar nud?... Trecem mai departe. Mă apropiu mai mult de o lucrare, e curioasă să afle la ce sunt atât de curios să văd. Arăt cu degetul: brațul ăsta, vezi cum pleacă din corp, ca un burlan, ca un tub de plastic! Și gâtul la fel!... Și astea-s degete?!.. Sunt crenvurști, nu degete!...

Adică? Ce vrei să spui?

Mâna este mai greu de pictat decât fața!... La fel încheieturile corpului! M-am prins încă din albume: omul avea probleme cu pictura clasică, academică, iconică! Îi explic cuvîntul iconic, pictură iconică. Mă urmărește atentă, dar nu-mi dau seama dacă este de acord sau nu cu mine... Treaba ei! Eu caut tabloul din care să deduc că individul chiar picta dumnezeiește în manieră clasică și că s-a lăsat la un moment dat de pictura asta, meșteșugărească, descoperind dincolo de ea niște esențe de care habar n-a avut Rembrandt sau Vermeer ori Van Gogh.... Cum i-am tot auzit pe fel și fel de năuci vorbind...

Eh, din această cea mai mare adunătură laolaltă de lucrări ale sublimului Chicasso – numai așa o să-i zic de aici înainte, nu se poate să lipsească, dacă există vreundeva, în vreo colecție, picturile de început, alea cuminți, dinainte de ruptura cu tradiția

meșteșugului! Viziunea artistului contează, nu îndemânarea!... Unde-s lucrările acelea?! Nu le-am găsit nici în albume și nici în hectarul retrospectiv! Te pomenești că artistul le-a distrus, rușinându-se că semănau atât de mult cu ale lui Tizian!...

M-am abținut însă față de Sve, lăsând-o să vadă în liniște, am mormăit chiar și un sorry după comentariul de mai sus...

Și ne trezim deodată în fața celebrului ghidon de bicicletă, cu șaua adiacentă... Expus pe un postament, sub un acoperământ de sticlă, de cristal, singur în mijlocul unei săli în rest goală, cu câteva zeci de încremeniți în mută admirație... Nici Monalisa la Louvru nu este așa de bine pusă în valoare, într-o lumină antiseptică, care să nu decolereze cumva rugina savant dispusă pe curbele melodioase ale ghidonului.

Cineva face o poză, gardianul sălii sare ca ars: fără flash!... Rămân trăznit! Nu-mi vine să cred! Mă apropiu: da, e o șa de bicicletă adevărată, muncită sub fesele necunoscutului ciclist, roasă și lustruită de Turul Franței și de turul pantalonilor, iar ghidonul la fel, ruginit pe la încheieturi, ghidon de la fiare vechi!... Ideea de a face din ele un cap de taur e ceva, are hazul ei, dar să pui găselnița asta sub clopot de cristal și lumină difuză, atent protectoare, expusă ca o capodoperă menită să înfrunte mileniile dacă știm să o conservăm ca lumea, cu simț de răspundere pentru viitorime...

E bine și cu tot respectul montată pe un soclu de lemn prețios, să o poți analiza din toate unghiurile de vedere, ca pe David sau Moise... Pare mai degrabă o glumă din partea organizatorilor, o parodie amuzantă!... Nu cumva eu sunt fraier și nu mă prind?!... Iar dacă nu este o glumă, atunci este tare, tare trist să vezi așa ceva... Hainele împăratului!... Păcat că e prea lungă povestea ca să i-o spun Svetlanei. Mă feresc s-o cercetez cu privirea! Ce mă fac dacă o văd în extaz ca pe ăștia de dinaintea mea care nu mai contenesc cu șoaptele admirative?!... Bașca căpățânile bălăngănite în extaz... Nu mai îndrăznesc, săracii de

ei, niciun comentariu ceva mai sonor! ...Măi, copii! Da' bine v-au mai spălat pe creierașii ăștia blondănaci!...

Nu rezist și mă întorc la Sveița! Fie ce-o fi!... Ce zici?

Și auzi ce zice: am citit undeva că ideea nu-i a lui Picasso! E luată din magaziile de troace, franțujii din Sud sau spaniolii făceau și mai fac, în joacă, asemenea combinații și altele! Surrealism popular!... Mda, s-ar putea ca și Chicasso să se fi jucat doar, iar escroci sau tembeli să fie cei care au făcut din această nostimadă o capodoperă!... Au mai băgat-o și sub un clopot protector. Să nu fie decolorată pata de sudoare de pe șa!...

Mda... Nu țin cu totdinadinsul să-l mușc personal de turul pantalonilor pe maestru!... Sunt gata să-mi retrag stupoarea!... A altora este măgăria! Dar numai în cazul de față!... Ce facem cu celelalte sute de șmecherii, cu Guernica în frunte! Aiasta nu-i pictură, liubimaia, este un desen făcut cu pensula! Ah, dar ce mulți sunt proștii de pe planeta asta?!...

Pe scurt, căci sunt grăbit să ajung la Blois, minunata a ales și ea numai vreo 5-6 bucăți, chiar mai puține decât mine care am făcut duzina... Din peste 500 de exponate evaluate la un loc la câteva miliarde de dolari... Săracii dolari!... Ce-au ajuns!

Dar amândoi, mai mult desene am ales... Iar petecul de hârtie cu dedicația la mulți ani lui papașa Stalin, sub paharul de șampanie semeț și gingaș prins în cleștele mâinii (stângi?), a fost Number One în preferințele publicului româno-american. Am aflat astfel de peste ocean că nu-s chiar toți prostiți de cacealmaua numită Chicasso! Ca să rimeze cu chici, de la kitsch... Cică chică vopseaua de pe chicassouri... Atât era de priceput Păvălucă la partea meșteșugărească a meșteșugului numit... chictură... Nu-și chierdea el vremea prețioasă cu întinderea corectă, mecanică, a grundului pe pânză, să-l lase să se usuce ca lumea etc, celelalte mărunțișuri, în care nu-și putea vădi creativitatea... Creația autentică are alte urgențe și imperii... Și mai ales are că n-are! N-are nicio regulă, nici un principiu, este o descătușare totală!

Liberté fără frontiere!... Mda, regret și azi că nu l-am avut cu mine și pe văru' Sincu!... Nu agreez unanimitatea și unanimitate a fost domnule, cu perechea, cu jumătatea de lângă mine!

Am fost amândoi pe aceeași lungime de undă verde: Pablo al nostru face parte din Marea Cacealma!... Ah, cât te iubește pentru asta individul din fața ta!

Dragă Sandule Sincu – a rămas să-i spun cu prima ocazie, un artist adevărat pune pariu cu imposibilul! Își imaginează ceva care, în clipa următoare, i se pare imposibil! Dar nu-i vine să se lepede de ce a visat cu ochii deschiși și se pune pe treabă... Și uneori îi iese, foarte aproape de ce și-a imaginat, iar alteori, rar de tot, îi iese și mai fain și atunci se numește capodopera mă-sii să-i fut de șarlatan, păi chiar mă simt în stare să fac și eu! Senzația asta, esențială, că trece de ceea ce știam că sunt limitele picturii, nu am încercat-o niciodată, cu excepția câtorva desene, care puteau fi din întâmplare, dar din întâmplare nu-ți iese curbura și umbrele obrazului, ale ochilor... Nu dai de ele în niciun tablou al maestrului!...

Știai că este pictorul care a pictat cele mai multe tablouri? Nu știam! Dar știam proverbul: multa, sed non multum...

Tot de peste ocean aflu că Brâncuși, le notre, a refuzat să dea mâna cu viitorul artelor plastice, cu vizionarul, cu cel care a schimbat macazul gustului estetic planetar... L-a disprețuit profund, dar și fără ostentație! Discret și definitiv! În numele meșteșugului și al meșteșugarilor, al șelarilor mai ales! Din București și de aiurea! Se simt jigniți de șaua pusă sub reflectoarele cele mai prestigioase, mai pretențioase, mai pre... Nici nou-nouță șaua asta nu făcea multe parale! Are nu știu câte defecte!... Au renunțat de mult să mai facă altele la fel!... Ehehei, cum arată o șa ca lumea făcută?!... Mda, ar trebui să ne facem timp și pentru moșul colegului noster! Impass și mai cum?... Îi facem o vizită?

Mi-aduc aminte de discuția cu Poghirc. Are vreo legătură Chicasso cu Leonte Răutu?... Sigur că are, au, au fost în aceeași

gașcă, gașca cominternistă cum le zice Paul Anghel. Au supt de la aceeași scroafă roșie cu steaua în cinci colțuri... Deci Brâncuși, dacă este s-o cred pe muza neadomită care mă ține de mână în îmbulzeala de pe les grands boulevards, s-a prins la cacealmaua numită Chicasso... Cum era să nu se prindă dacă m-am prins eu, afonul afonilor și puțin daltonist! Dar nu era treaba lui să se amestece în jocurile neguțătorilor de artă și conștiințe și să-i dea de gol, gol pușcă mai este împăratul!... Alta era meseria, meșteșugul său...

Dar din respectul față de sine, la care nu putea renunța de vreo două milenii și jumătate, adică de pe vremea lui Pitagora, ba chiar de mai dinainte, atunci când i s-a întins mâna frauduloasă s-o atingă, să se recunoască camarad sau tovarăș cu malfaiteurul, a refuzat, ar fi fost ca un fel de favorizare și consacrare a infractorului, așa că mâna sa a reacționat retractil, oripilată prin toți porii ei de cealaltă, calpă, mâna calpuzană!... O strâng pe a mea, ca să mă conving că e suficient de încăpătoare. Ce e? mă întreabă ochii de peste umărul meu drept. Am vrut să dau mâna cu tine!... Este prima oară când mă simt solidar cu Brâncuși, prin tine! Știi ce-am făcut noi azi, la retrospectiva lui Chicasso? Știu! Am refuzat să dăm mâna cu Picasso!... Ca Brâncuși al vostru!...

Dumnezeule, ce răspuns a putut să-mi dea?!... Eu pusesem întrebarea fără să am în cap un răspuns... Și pentru prima oară îmi trece prin cap ideea lui Peter: gagica asta ar merita de la mine măcar un inel de logodnă!... Mai e până la pirostrii! Dar de logodit am mai fost de câteva ori logodit... Chiar și după ce te însori se mai poa'!... Ca Toni! Care Toni? Și îi explic, îi povestesc de ce mi-a venit să rîd de unul singur în corasonul Parisului: am un fin, Toni, îl mai cheamă și Ivan, Ivan cel negru, adică Caraivan, pe care eu l-am însurat, la biserică, cu tot dichisul, ca pe un fiu de popă ce este!... Și după o săptămână de la nuntă mă sună la București: Nașule, te rog să vii sâmbătă la Constanța, avem un eveniment în familie, la care nu poți lipsi! Care? Ce eveniment?

Naşule, noi am uitat să facem logodna! M-ai căsătorit fără să fiu logodit! Te rog să vii la logodna noastră, la Zorile o facem!...

Îi place povestea! Să mă duci neapărat şi la Constanţa! Se întâmplă lucruri ciudate acolo. Da, cică se naşte o specie nouă de oameni! Asta a vrut să spună Peter al tău! Chiar, ce a vrut să spună cu naţia lui, că-i constănţean, nu evreu?!

Ceva al dracului de subtil... Stai să stăm jos, nu-ţi pot povesti aşa, în picioare... E mai bine să privim noi picioarele altora... Chiar, la să vedem în cât timp apar picioare mai frumoase ca ale tale. Unde suntem aici? Pe Rivoli?...

Aştept să mi se ia şi să mi se aducă comanda, o îngheţată de lămâie şi o carafă mică de Beaujolais, aşa trebuie scris!, apoi mă desfăşor în toată splendoarea mea: iubita mea, Peter al meu, ai mei sunteţi amândoi şi am băgat de seamă că sunteţi puţin geloşi fiecare pe celălalt, şi asta îmi place să mor de plăcere! Peter, ziceam, este un tip fain, cu nişte intuiţii senzaţionale. El a priceput, fără să poată explica dacă ar fi cazul şi i s-ar cere, că nici limba, nici trecutul istoric, nici comunitatea economică sau mai ştie naiba ce, nu este temelia unei naţii, a unei naţiuni!... Nici măcar a celei sovietice, conform definiţiei stalingrade! Evreii nu au limbă comună, americanii nu au istorie şi aşa mai departe! Ceea ce dă identitate de naţie este stilul, stilul de viaţă, de comportament... Este un stil în toate şi de cele mai multe ori el diferă de la naţie la naţie... Chiar şi strada se traversează în mai multe stiluri... Îi vezi? Pariez că printre ei nu este niciun român!

Şi dacă era un român cum traversa strada? Păi o traversa de mult, pe roşu!... Îi place răspunsul, are umor hazaica! Semne că ar putea deveni constănţeancă dacă o ţine tot aşa!... Adică? Adică la Constanţa se înfiripă un stil în interiorul stilului românesc, ştiut pe plan internaţional ca stil românesc, dar diferit totuşi de ceilalţi români...

Şi cum trec strada constănţenii tăi?

Păi... păi dacă sunt în mașină, opresc la stop, la roșu. Iar când se face verde, rămân pe loc, nu pleacă! Cum așa?! De ce rămân pe loc? Ca să tragă un pui de somn!... Ca să... Ia ne panimaiu ce prostii vorbești!

Da, scumpa! Oprește omul la roșu și profită să închidă ochii puțin... E greu să-i ții deschiși ca un ghizoroi toată ziua... Mai ales dacă a fost o zi grea! Adoarme omul și așa e și mai bine pentru toată lumea, decât să plece mai departe pe două cărări și cine știe ce belea de accident letal să mai facă cuiva!... Unul neregulamentar! Sub influența băuturilor alcoolice amestecate!

Pricepe și iar îi place. Cere deslușiri. Abia așteptam să recit frumoasa poveste cu alegerile de primar la Constanța, când unul dintre candidați, cel mai slab cotat, văzând că n-are nicio șansă și se face de rîsul vecinilor, a sărbătorit înfrângerea cu câteva zile mai devreme... Om gospodar!

A intrat de cu zorile la Zorile și a ieșit pe la mai mare dragul de amiază încinsă, toridă... A mai avut putere să conducă mașina până la Miga, la stop, când a oprit regulamentar și a pus capul pe volan, renunțând la luptă. Tocmai începuse să viseze că l-au ales primar concitadinii când, cu mare grijă, chemată de o voce din public, s-a prezentat Salvarea medicală, să-l ia pe targă pe bietul cardiac... Se vedea că mai respiră, deci nu era stop cardiac, ci doar unul de ăla, premergător, cum naiba îi spune?! In... Insuficiență, nu... Infarct!, domnule.

Făcuse infarct?

Da' de unde?! Lumea, proastă și grijulie, infarct a zis, până și-au dat seama că omul nu se lăsa trezit din somn. Pasămite, se visa la alegeri, că le câștigase!... Auzea deja uralele mulțimii, aplauzele, când și-au dat seama că nu e vorba de niciun infarct! A ieșit din mașină un damf, când au deschis portiera, mai să-i dea pe spate pe brancardieri...

Ia te uită, nu visez, mă apaudă lumea, și-a zis domnul candidat... L-au recunoscut până la urmă cine este, au dat buzna

ziariștii, fotografii, televiziunea, internet, de toate... Bașca poliția! L-au demascat ziariștii pe domnul candidat mort de beat la volan de nu s-a mai văzut așa ceva!...

A doua zi discuții în tot orașul: cu ce a greșit? Ce lege a circulației a încălcat de vreme ce nu a circulat, ci a staționat!... E o mică mare diferență! N-ai voie să staționezi sub influența alcoolului?!... Aveți și o lege a staționării? Nu-i vinovat, domnilor de la Poliție! Lăsați omul în pace, ziariști mercenari! Dacă ar proceda la fel și ceilalți bărbați când se îmbată ca porcilor ce sunteți!, n-ar mai fi atâtea accidente pe litoral! Este un bun exemplu pentru soții noștri!...

Bref, în duminica următoare, la alegeri, a câștigat detașat!... Măi femeie, rîzi mai încet, că se aude de vizavi cum hohotești! Se uită la noi tot Parisul!... Și nu mai rîde cu picioarele astea ridicate în toată slava!

Mi-ar plăcea să se audă până la Constanța!...

Mai stăm o vreme și tot o mai bușește rîsul din când în când, la intervale de timp riguros măsurate. Ce succes a avut povestea mea!... Apoi mergem la întâlnirea cu copiii aceia de alaltăseară... Nu zăbovim mult, îi mai îndemnăm o dată la marea expoziție, noi suntem cam obosiți, de azi dimineață pe drumuri, mâine plecăm din Paris, să cumpărăm un castel-două pe Valea Loarei... Mâine se duc și ei la Versailles... Tot drăguți par...

Ar fi avut ei chef să ne mai lungim la o băută, se vede bine că le plouă în gură! Mă execut: unde mergeți în seara asta pot să dau și eu un rând? Rîd amuzați, insist și se acceptă. O să vă simțim lipsa! O sută de dolari poate suplini orice lipsă!, conchide Nikita cu ochii la verzitura pe care i-am pus-o în carabă. E de la ayatolah, îi explic Sveei. Și fac o precizare: din banii ăștia vă puteți plăti și expoziția de mâine. Insist s-o vedeți! Dumneata mai ales!...

Ghiciți cui i-am făcut precizarea, pare un băiat destupat bine la minte! Abia acum mi-e simpatic ca lumea.

Ne despărțim, mai tragem de noi până la hotel, am decis să nu mai luăm niciun metrou!...

La recepția hotelului odată cu cheia raiului primim și un număr de telefon la care să sun. Eu? Eu, cică. Voi suna din cameră, din The Paradise!... Domnul cum scrie aici, parcă Greenborg sau burg ori berg.. Mă ia pe românește... Cică nevastă-sa se simte mai bine și ar vrea să mă vadă și el! Care nevastă?!... Mă știe de la domnul profesor Cicerone... Aha, e soțul doamnei Zorina.. Tot evreu și ăsta?! Băi, fratele meu, mai sunteți?!... De ce nu m-a avertizat Ciceronele?!...

Ne înțelegem să mai sun o dată mâine seară, când ne întoarcem de la Blois, sau poimâine dimineață dacă întorsul acasă, în bârlogul Mossadului, va fi la o oră prea târzie! Speră să ne vedem și să facem un mic schimb de amintiri.. Amintiri? Ce fel de... Și eu i-am fost elev profesorului Graur, nu elevul favorit, ca dumneavoastră, dar elev totuși... La Șincai... Așa-i că v-am făcut curios?...

A doua zi chiar plec la drum cu gândul la ce mă așteaptă să mai pățesc ori să mai aflu și din această întâlnire pe care, totuși, eu am provocat-o, nu are nicio vină bietul ovrei... Trebuia să aștept liniștit vestea că domnul Poghirc mai trăiește, ceea ce pe mine mă scutea de altă misiune istorică! Dar se pare că nu!...

Uit repede ce mă așteaptă și mă concentrez pe discuția din mașină, a armeanului cu Sve. Mai pe franțuzește, mai pe românește, dar mai ales pe rusește, spre încântarea pravoslavnicei. Aflu de la fiecare că celălalt vorbește o rusalcă de zile mari! Să vă fie de bine! Și iar îmi aduc aminte de anii când am refuzat să învăț rusa mai mult decât îmi trebuia ca să nu rămân repetent... Făceam pe rezistentul prin incultură..

Simt eu că discuția dintre cei doi este mai mult decât îmi explică ei, din politețe și din când în când. Din politețe am insistat și eu să-și facă amândoi plăcerea de a vorbi rusește până în fundul Siberiei... Să nu țină seama prea mult de mine, că nu

pricep și nici nu mă interesează ce și-au tot gavarit Maskva între ei de aproape două ore!...

Ajungem la Blois și ne lasă în piața Castelului, să-l vizităm, iar omul nostru într-o oră își termină treaba și vine să ne ...onc ționăm din nou! Sunt nu știu câte zeci de castele pe Valea Loarei. Începem cu cel mai celebru și până pe seară mai vedem câteva, cele mai!

Vizităm pe îndelete mii de castele, pline ochi de alți gură cască, iar Sve este fericită să se bunghească la toate plăcuțele, amușinează pliantele, intră în discuții cu custodele din fiecare sală, apoi vine la mine și-mi povestește ce văd, detalii care încep să se adune în impresia de rafinament și temeinicie, încercată cu ani în urmă și la Versailles. Exact aceeași...

Se pare că a fost ceva de capul regilor maudits ai Franței... Pe scările astea să te tot duelezi cu Athos sau Porthos, îmi zic în gând. Cineva de sus mă aude și aflu în clipa următoare de la ciceronele meu că la ora 12, conform pliantului din mâna-i dalbă și unghiuțe de sidef, va fi un spectacol de capă și spadă, pe viață și pe moarte, în sala tronului... Intră în costul biletului!... Rămânem până la? On va voir ce ne propune și șeful expediției. Șef sunt eu, decide Sve! Pentru mine se face această excursie! Ai uitat?

Și ce decizi? Să mai vedem și alte castele!...

Văzurăm vreo șapte-opt-nouă cred! Nea Grigore ăsta cunoștea bine regiunea. Noi am fost regaliști! Cei mai mulți dintre noi!... Noi, adică legionarii? se bagă Sve oportună ca de obicei. Îi zâmbește mulțumit, devocika asta e tare isteață și pare de bună credință și cu mult bun simț!...

Îmi place de ea!

Qu-est ce qu'il a dit? Nu, nu se traduce! Te-am vorbit de rău!... Eh, mai aveți de profitat câteva săptămâni, până învăț eu românește... Ai început să înveți? Cu domnul profesor?... Nu, habar nu am ce vorbește!... Singură, fără domnul profesor! Nu e voie?... După ce manual?

Nu răspunde, ne privește zâmbăreață la amândoi, așa că tăcem, respectând efectul scontat. Așadar ne va spune ceva important? Despre manual?... Ce manual?!

Folosesc manualul domnului Mitică Bacu. Bacu sau Bacou? Am pronunțat bine?... Și mă prind, adică mă sincer crucesc, dar nu și nea Grig... Îl lămuresc, așteptând să gust stupoarea și încântarea de pe bătrânul chip măsliniu: domnul Bacu i-a dat două exemplare din cartea sa, unul în română, altul în franceză... Aha, le citește în paralel, ca pe iuxtele latine! He, he! Cartea despre Pitești! Ce manual grozav ai găsit!...

Deci sunteți regalist? Nici eu nu mai știu ce sunt!... Eu încep să devin regalistă! Nu-i iese din minte podul de peste Loara, din Blois... Construit de al nu știu câtelea Louis Quinze... La revoluție, bezmetici de revoluționari, ținând de niște „ordres imprudents", au demolat podul, domnule Grig, că, deh, era făcut de rege... Ce-or fi acele „ordres imprudents", domnule Gore?... Așa scria pe placa memorială încastrată în pod: Des ordres imprudents... Masonii? întreabă Sve. Masonii erau constructori, nu demolatori de poduri și biserici!

Domnul Grigore nu se grăbește să răspundă la nedumeririle noastre. Lasă să se producă acumulările cantitative... Deocamdată se mulțumește să ne facă atenți ba la una, ba la alta, cam toate bătând în aceeași direcție: cât a fost de nasoală și de nașparlie, de nefericită și de nenorocită, nenorocita aia de revoluție franceză... Nicăieri nu se vede așa de bine ca pe Valea Loarei!...

Eu mă știu vaccinat și nu mă mir deloc. Vaccinul Țuțea!... Cei trei R care au stricat planeta: Reforma, Revoluția franceză și Romantismul... Citat din nu știu ce franțuz Reacționar pur sânge! ...Așa că ochi mari și albaștri cască ochioasa, băgând la computer tot ce vede și aude. Să vedem ce-o să iasă de acolo!... O dă pe rusește și face o comparație cu Nicalai Vtaroi, țarul, asta mai pricep și eu. Unchiu Grigore este încântat de comparație. Îi povestește apoi de căderea Bastiliei, cum a fost cu adevărat...

„Niciun parizian?!" Nici măcar franţuji nu erau! Dar ce erau? Derbedei din Corsica, lumpeni proletari din Marsilia... Fără naţionalitate! I-au plătit, i-au adus la Paris şi au luat cu asalt Bastilia, să-i pună în libertate pe bieţii deţinuţi politici, deţinuţi, sanchi, bag eu, de conştiinţă!

...Asta ştia şi Sve, că nu exista nici măcar unul, ci doar câţiva nebuni furioşi, des fous à tuer cum zice limba francă... Buni de legat, mai creştină, glăsuieşte dialectul dacic al limbii latine... Îi traduc Sveiţei această mică şi semnificativă diferenţă între cele două mentalităţi, una mai evghenică decât cealaltă... Mai nazistă! Păi dacă e de împuşcat, împuşcă-i, tovarăşe, pe regi, pe popi, pe aristocraţi... Ce mi-e 14 iulie, ce mi-e 7 noiembrie?! Conchide armeanul, cu aerul că a fost martor ocular la amândouă. Te pomeneşti! La même Jeanette... Câţi ani aveţi, venerabile armean?

Cunoaşte bine subiectul! Îi spune şi rusofonei cum e cu 14 Iulie şi 7 noiembrie!... Rămâne mută şi plină ochi de gânduri! Se ultă la mine aproape disperată, implorând ajutor!

Sau poate că mi se pare mie!... Ce mi-e 14 iulie, ce mi-e 7 noiembrie?! ...La 7 noiembrie ştim ceva mai bine ce a fost, ce a urmat!... Aceeaşi poveste urîtă foc şi la 14 iulie? 14 iulie 1789?!... Oare?...

Tot ei au fost!, conchide cu amărăciune neascunsă, bine jucată, pentru prima oară fără pic de jovialitate, camaradul nostru. Care ei, nenicule? Fiţi mai explicit, la Bucureşti mi se vor cere detalii, ăia nu se mulţumesc cu vorbe, vor şi poze!... Am fotografiat inscripţia de pe podul quadricentenar din Blois... „Des ordres imprudents" – citat, care au început demolarea podului pentru că fusese construit din dispoziţia regelui!... Fără poze nu m-ar crede şuţii de la Bukale...

Cine, domnule, a distrus mai toate bisericile din Paris şi de pe Valea Loarei, alea reconstruite după 1800 şi ceva, că cele mai multe demolate au rămas!... Aflăm şi povestea, atât de tristă, domnule, despre biata Votre Dame de Paris... Bun ghid

avem! Îi mai pun o dată întrebarea, a enșpea oară, băi musiu, cine sunt ăia, aceiași și la Paris în 1989, și la Petrograd în 1917? ...Am zis 1989?...

N-ai greșit prea mult, mă liniștește nenea Grig, căci se pregătesc de bicentenar, anul ăsta! Se fac 200 de ani de când... Nu apucă să pună predicatul, că eu iar mă reped, cine, bre?

Iudeo-masonii?, se aude, timidă, încercând apa cu vîrful piciorului, vocea Judithei. Am auzit bine? Iudeo-masonii ai spus?... Stau pe bancheta din spate, la galerie, și nu aud bine tot ce se vorbește în fosa orchestrei. Uite că știe, săraca de ea... Și nu cred că-i pică bine! Dar frumos din partea ei că nu a ocolit răspunsul... Curajoasă muiere! Bărbată!

...Iudeo-masonii, deci?!

Așa zice toată lumea, confirmă venerabilul. Pare că are altă părere... Cumva din politețea aceea orientală, vestită, care îl menajează pe conviv, mai ales când este călător din depărtări albastre, ca ochii care... Lumea uită regula: adevărul este în altă parte, nu acolo unde-l știe toată lumea!... Peste tot numai de iudeo-masonerie se vorbește! Și ce? Nu există? Ba sigur că există!... La cine te gândești dumneata, domnule Șeitan, când spui iudeo-masonerie?

Foarte, foarte pe scurt dacă vă răspund, mă gândesc la Rothchild, la Rothchilzi în primul rând!... Și ceilalți! La marea finanță mai ales!... Revin: la steaua cu șase colțuri a lui David și cea cu cinci colțuri a lui Rothchild, bătrânul din Frankfurt am Main, care a conceput strategia primară... Prin cei cinci fii ai săi!... Dacă ar fi avut opt, ieșea o frumusețe de octogon și-acum nu l-ar mai fi înjurat nimeni, ar fi fost de-al nostru!

Octogon?

Unii zic că octogonul ar fi steaua creștină, formată din două pătrate, cea iudeo-masonică este din două triunghiuri, din două echere masonarde... Iar steaua iudeo-comunistă din cinci!...

Prostii! Prostii?...

Se dă în altă vorbă și-l las, conduce mașina de parcă ar fi singur pe șosea... Parcă m-a auzit: încă puțin și intrăm pe auto-rută... Pe auto-stradă parcă mai merge pe toate roțile... Reluăm ședința de învățământ politic. Ce știi despre Rothchilzii dumitale? Al mei?!... Ce știe toată lumea, cum au câștigat la scor de maidan bătălia de la Waterloo!... Vorbiți codificat? Nu, bre iubi, dar mă mir că nu știi povestea! Poate am uitat-o, care? Cu bursa de la Londra, la 1815, într-o joi pe înserat... Toată lumea în London City cu sufletul la gură în așteptarea rezultatului din meciul secolului... În funcție de rezultat, unele acțiuni urcau la bursă, la cea mai mare bursă din lume, altele scădeau sau cădeau rău de tot!...

Și viitorul sir Rothchild a avut o idee, cam genială după unii, să facă în așa fel încât să afle el cu câteva ore mai înainte rezultatul finalei. Ca și cum ai juca barbut cu zaruri măsluite... Nici tu telefon, nici tu telegraf cu fir sau fără, numai poșta cu cai... Omul Roșu, stirpe nenorocită, însemnat cu roșu de Dumnezeu ca să te ferești de el, de ei, a făcut el altă poștă, mai rapidă decât cea oficială, și a aflat rezultatul cu juma de zi mai devreme, a avut și o echipă de răspândaci care au șoptit la urechea bleagă a tuturor, ca pe un mare secret, că Napoleon iar i-ar fi caftit pe toți, de data asta și pe britanici, pe ditamai ducele de Wellington, parcă. Măr l-a bătut!... Sau Nelson, nu mai știu care a fost!... Poate mă ajută Sveltanețea voastră... Montgomery?... Așa, celebrul Monty, praf l-a făcut nea Puleon al nostru, așa că toți lorzii și pairii Angliei, bașca burghezia mijlocie și mare sau mică, cu mic cu mare s-au repezit toți să scape de acțiunile păguboase, atinse rău la ficat de victoria corsicanului. Au vîndut ieftin, pe mai nimica, jumătate din averea Angliei!... A cumpărat-o pe mai nimic sir Rothchild!

Ah, bună precizare! Mormăie Armeanul de la volan. Și mă citează: Averea Angliei... Pare mulțumit de dizertația me! Continui mai cu foc:

Cu bruma de bani luați pe acțiunile vîndute în pagubă, bieții anglicani s-au grăbit să apuce câteva din acțiunile celelalte,

al căror preț era în creștere și deja crescuse de câteva zeci de ori! Vreme de câteva ceasuri, a cumpărat ieftin și a vândut scump domnul Roșu, cum îi zici mata, Omul Roș, din Harap Alb, Împăratul cel rău, cel bun era cel Verde Împărat... Asta până a venit vestea cea adevărată!... Când tot ce a cumpărat Omul Roșu pe doi bani duzina a sărit de 100 de ori în valoare, la Bursa londoneză... Vestita... Și tot ce vînduse al dracului de scump n-a mai valorat nimic...

Deci așa s-au făcut banii pentru următoarele revoluții?, conchide blondoasa din fața mea. Îi merge bibilica... Viitoarele revoluții?!... Nu mai e nimic de demonstrat, dacă auzi așa ceva la Vocea Americii: banii pentru următoarele revoluții... A reacționat perfect!

Cum vi se pare?

Mda, cam așa e povestea asta, ai zis-o bine... Important este cum o comentezi!... Aud?

Păi, comentariul doamnei aici de față nu vă... Ba foarte mult mă... Dar vreau și o părere de la galerie!... Nu te grăbi!...

Nu m-aș grăbi să zic, ca alții, că a fost genială mintea roșcovanului... Un nenorocit, după părerea mea de golan de gura portului! Când toată Europa tremura emoționată la ideologie, la aspirații, la idealuri, inclusiv de-alea revoluționare rău, neisprăvitul, malahistul de Rothchild, gândea rece și distant, trăia pe altă lume, făcea parte din altă specie decât specia om, n-avea minte și simțuri decât pentru procente, cum să tragă niscai profit, un ditamai gheșeftul oricât de mic și oricare, atenție!, oricare ar fi fost rezultatul meciului! Nu ținea cu niciuna dintre echipe!... Nu ținea la nimic! Ținea să câștige doar, cu oricare dintre boxangii. Să câștige el și atât! Nu-l interesa cine o să fie învingător!...

Avea dreptate Céline, stirpea asta de evrei fără suflet, cu cont în bancă în loc de inimă, ar trebui stîrpită stirpea lor, iubito! Ce zici? Ce zice evreicuța din căpșorul tău? Îi gazăm sau îi împușcăm pe jidanii ăștia?

Oui, c'est dégoutant!...

Dacă era ceva de capul lui Hitler, cu ăștia trebuia să facă Auschwitzul, ar fi fost și mult mai puțini, cu consum mai mic de gaze și alți combustibili lacrimogeni!... Nu i-ar fi plâns nimeni!

Destul?

Asta-i tot ce ai de spus în apărarea dumitale?...

Aș mai putea broda pe acest subiect, ce-am mai auzit sau citit, dar cred că dumneavoastră, iubite domn din Asia Centrală, care vă știți din antice contacte cu cazarii, aveți altă teorie, altă interpretare!... Vă ascult! Sunt numai ochi și urechi!... Let's go! 1, 2, 3! Go!

Ia închipuie-ți dumneata că s-ar întâmpla azi așa ceva!

...Nu mă pricep, dar bănuiesc că azi sunt niște reguli la bursă care ar pedepsi... În definitiv, toată povestea a fost o imensă escrocherie!... Chiar, cum de au acceptat-o păgubiții?

Continuă, te-ai apropiat binișor!

Nu... Mmm...

Pot să întreb ceva? Bien sûr, tot mai iubită doamnă!

Cine era regele Angliei la data aceea?

Nu știu, nu-mi aduc aminte!... Vreo regina Angliei!... De ce întrebi asta, iu-bi-ci-ca maia? Nu știu nici eu de ce!... V-am întrerupt! Nu face nimic!... Păi, domnule profesor, ca să faci o asemenea escrocherie care sărăcește pe toți acționarii Bursei și numai unul câștigă tot ce e pe masă, este exclus c-o poți face de unul singur, fără spatele asigurat!... Adică fără să împarți câștigul cu cineva puternic care te apără!... Corect?

Corect!

Cine putea fi acel personaj atât de puternic?

Păi ziceați că nu știți cum îl cheamă, nici măcar dacă a fost bărbat sau femeie!... Aceeași voce de neuitat...

...Ne-a rupt gura! Așa se zice la Constanța, pe plaja Trei Papuci, în asemenea situații...

Primul își revine vârsta a treia: Deci ți-ai dat seama, bravo!

Bravo ce ești!... Asta a vrut să spună atât de admirativ armeanțul: Ți-ai dat seama, femeie bravă!... Adică nu interjecție, ci vocativ! Deșteapto! Frumoaso! Bravo!... Bravo, bravo!

M-am prins și eu, dar ea a fost mai pe fază cu un pas! Cu un semiton! Nu cumva știai dinainte, preaisteațo?

Exclus! precizează Radio Erevan... Suntem numai câțiva în toată lumea care am aflat cum stau lucrurile!... Mai știu și alții, bineînțeles, dar ei fac parte din gașcă... Noi suntem în tribună și numai noi (Iarăși? Care noi?! Care ei?!..) ne-am dat seama cine aranjează meciurile... Vestitele pariuri, care le plac atât de mult englezilor!... Pariuri mereu trucate când potul este destul de mare ca să merite!... Există o sumă, de la care în sus, cine o obține chiar și printr-o escrocherie sau trișând, gentleman se numește! Lord! Sau Lady, după caz!...

Adică, încep eu să-mi traduc ce-mi zice omul negru, Omul Roșu este numai așa, băgat la înaintare, la derută... Să primească aplauzele sau huiduielile... Ouăle clocite... Banii n-au ajuns toți la el, cei mulți au fost introduși în audiență privată la Buckingham Pallace deci?! La teșchereaua regală?!...

Fii sigur că au rămas destui și la Împăratul Roș!...

Așadar, regina Angliei, donc!... God save the Queen!... Nu cumva l-a făcut și lord pe jidovan, ca pe piratul ăla care tâlhărea oceanele în beneficiul aceleiași regine?!... Cum îl chema, Svetocika?

Mă copleșește subiectul!... E prea mult pentru o biată ziaristă... Nu s-a găsit niciun istoric serios care să studieze acest subiect? Care subiect? Cum care?! Cel despre care ne-ați vorbit: implicarea Angliei, a Londrei, a curții regale britanice în revoluția franceză... Fără majuscule, sper... Da, fără, de acum înainte!

Nu este chiar o noutate, au scris istoricii, dar au explicat prost! Au pus pe seama răzbunării, Franța susținuse rebelii care au declarat independența Statelor Unite față de Anglia mamă... Numai că rebelii francezi susținuți de curtea reginei au

mers pe ideile americane, le-au dus mai departe, semn că nu de răzbunarea reginei era vorba...

Iar ne dă clase înainte armeanul!... Raționament perfect! Ce interes avea Windsorul?

Despre ce idei americane vorbiți? Și tot ea își dă răspunsul: Declarația drepturilor omului?...

Hai să ne înțelegem: eu nu mi-s istoric nici până la genunchiul broaștei... Dar trag cu urechea când se mai adună băieții la biserică, la popa Vasile... Sau la bietul Cușa, când trăia... Nu-mi cereți prea multe argumente! Sunteți tineri, cercetați și voi...

Păi cred că știți la ce vă referiți când spuneți că 7 noiembrie și 14 iulie sunt opera aceloraşi tovarăși!... O vorbă ca asta îmi dă frisoane! Ce ați vrut să spuneți? Mda, eu aș fi spus, ca și mneaei, opera masoneriei, a iudeo-masoneriei... Ca toată lumea!... Dar dumneavoastră și alți năuci din Parisul românesc, din Periș, cum îi zice Marcel Petrișor, aveți altă părere!... Ce-i cu vestitul Albion? E chiar așa de perfidoid?!... Treaba aia cu fair playul este numai pentru uzul fraierilor de dincoace de Canal?... Tu ce zici, cucoană? Putem rămâne în ceața londoneză care s-a lăsat peste priceperea noastră? Insistă și tu! Armenii au slăbiciuni ancestrale pentru femeile ca tine!

Am înțeles că umbli după fantoma lui Nicolae Iorga... Înseamnă că te pricepi la subiectele grele, de care ceilalți se cam feresc...

Nici vorbă! Eu doar de atâta mi-am dat seama, că lumea nu vă poate ierta pentru moartea Iorgovanului!... Și că voi nu aveți nicio vină, dar nici nu faceți ceva să afle lumea că alții l-au belit, săracii de noi!... Și mi-am dat seama că numai cineva din afara cercului vostru strâmt poate fi convingător atunci când va afla cine de fapt l-a batjocorit pe bietul Iorga! Și și-a bătut joc și de noi!... Ne-a luat de fraieri și fraieri suntem, iată, de aproape 50 de ani... La atât se rezumă erudiția mea de istorioglot!...

Sve cere explicații despre Iorga, o rog să le amâne, îi explic eu pe îndelete la hotel, ne-am apropiat de Paris și trebuie să aflăm mai multe de la acest domn înainte de a ne despărți de domnia sa după o zi minunată, de neuitat pentru tot ce am văzut pe Valea Castelelor și pentru tot ce ne-au auzit urechile apoi, pe drumul de costișe ce duce la Periș! Trebuie făcut să vorbească mai mult! Tu-ți dai seama ce ne-a spus numai cu jumătate de gură și de vorbe?! Sotto voce! Nu ne putem despărți de dînsul până nu leapădă tot!

Chiar ai priceput cât este de important ce v-am spus?

Poate că am exagerat puțin, dar ceva-ceva din paradigma curentă se modifică rău de tot!

Paradigmă? Șto eta?

Nu s-au prins!... Nicio pagubă! Nu era cazul să fac pe deșteptul!... Am greșit! Bine măcar că numai eu îmi dau seama... Domnule Malcasian, este foarte important și faptul că această ipoteză nașparlie vine din mediu legionar!... Dar mai dați câteva elemente! Nu ați făcut decât să ne asmuțiți... Doar n-o să ne lăsați ca pe niște proști să lătrăm la lună!...

Păi, să nu uitați rolul ambasadei Angliei în asasinarea lui Rasputin!... Nu putem uita ceva ce nu știm! Tu, rusoaico, știai că Rasputin a fost lichidat de perfidul Albion? Niet! Niet, niet!...

Deci spuneți că moartea lui Rasputin este opera ambasadei engleze... Asta mă duce cu gândul la o informație primită de Ioan Opriș de la un român din Anglia... Nandriș?... N-am putut s-o verific și nici să ajung și eu la ea, la dumneaei... Că cică ar fi avut Angliterra un amestec și un interes, care?, în asasinarea lui Iorga!... M-am crucit și atât, mai multe nu am putut afla. E drept că după asasinatul din pădure, o lună mai târziu, în ianuarie, a urmat asasinatul de pe Magheru, din ușa hotelului Ambasador, la care știu bine că au fost foarte prezenți domnii lorzi în ce ați pățit dumneavoastră apoi de la Antonescu... V-au lucrat bine atunci!... Le mai purtați pică?... Apoi v-au mai lucrat o dată prin Philby, care transmitea la București, via Moscova, tot ce făceau

legionarii noştri prin Occidentul anti-comunist, inclusiv ziua şi locul unde urmau să fie paraşutaţi legionarii trimişi să susţină rezistenţa din munţi...

De unde ştii mata lucrurile astea?!... Greşesc cu ceva? Nu, ai perfectă dreptate! Atunci spuneţi şi dumneavoastră cum e cu englezii infiltraţi printre revoluţionarii bolşevici!...

Un lucru care se ştie, dar nu i se dă mare atenţie, aşa cum l-am dat-o noi... Care noi?! Academia de români zăpăciţi de la Biserica Jean de Beauvais... După ce au apărut semnele că se va produce o mare dezordine în Rusia, adică o revoluţie, da, poţi s-o numeşti şi aşa, ţarul Nicolae al II-lea a cerut Londrei permisiunea ca, la nevoie, să se poată refugia pe insulă! Erau rude apropiate ţarul şi regele, prin ţarină, englezoaică sadea! Cerea să se întoarcă acasă! Ce era mai firesc?!

Şi vreţi să spuneţi că regina Angliei l-a refuzat?! Nu pot să cred!... Tu ştii de aşa ceva? Niet, niet, niet!...

...Când spune de trei ori niet sau da, Sve vrea de fapt să spună că e tare îngândurată pe tema celor aflate în urmă cu câteva clipe... Am început s-o cunosc. E copleşită de subiect!... Nu mă mir, chiar şi pe mine, aflat la ani lumină de durerile Rusiei bolşevice, mă bulversează viziunea armeanului legionar. Viziunea legionară, a unor legionari despre cele două mari revoluţii: amândouă opera reginei oceanelor?!... Mă caut prin buzunare şi nu găsesc nimic care să se potrivească cu această ipotenuză... Şi atunci care a mai fost rolul iudeo-masoneriei, al iudeo-comuniştilor?!... Al jidanilor? Da, de ei este vorba la orice revoluţie! Ei sunt subiectul! Partea de propoziţie despre care este vorba! N-a existat revoluţie fără evrei!... Dar nici revoluţie care să treacă Canalul Mânecii! Adică?...

Deviem de la subiect, nu este momentul cel mai potrivit, dar nu protestez: ştii că în regimentul de gardă al ţarului erau şi mulţi români, basarabeni? Au fost singurii care nu l-au părăsit pe ţar atunci când a fost arestat de bolşevici!... Nu ştiam, nici eu,

nici țarevicia din mașină. Adaug însă, de la mine, despre cei care l-au împușcat pe țar și toată familia: erau bozgori de-ai noștri, în frunte cu Imre Nagy, viitorul contrarevoluționar din 1956... Se miră amândoi! Îmi revine încrederea și aplombul care mă caracterizează chiar și în cele mai dificile momente ale istoriei contemporane: mi-e greu să vă cred, nene armene!... Ah, că leul britanic și-ar fi vârît codârla în revoluția franceză, da, este de acceptat ca ipoteză, sunt și multe confirmări și deja s-au auzit de mult pe tema asta niște vorbe, șoptite la ureche. Dar că Albionul ar fi autor sau măcar co-autor la octombrie roșu, asta mă cam depășește!... Nu cumva glumiți?... Dar, firește, sunt gata să pun pe cântar și argumente noi!...

Dacă într-adevăr l-au refuzat pe țar când a vrut să-și trimită familia în Anglia, ceea ce mi se pare de necrezut și o să verific, atunci orice devine posibil! Ticăloșie mai mare nu-mi pot imagina! Sunteți sigur, gaspadin Malkasian, că așa a fost? Că așa a fost de ticălos perfidul Albion, Sve?! Spune clar despre ce e vorba! O ticăloșie fără...

Vă mai spun o dată: eu mă pricep la covoare persane și la contabilitate! Ce v-am povestit sunt lucruri auzite la camarazi mai citiți decât mine care, când se mai întâlnesc la Biserică, la popa Boldeanu după liturghie, mă acceptă și pe mine să-i ascult ce-și spun!... Eu fac cafelele!... Ce mai țin și eu minte! Până acum, destul de bine!

Și care-s corifeii școlii ardelene de duminică? Vine și Matila Ghika? Dar Lupașcu?... Venea și Cușa?... Cioran? Nu cumva și Horia Vintilă? Uscătescu?... L-a prins și pe Brâncuși, cânta în strană, în fiecare duminică!... Uneori urca și la cafelele de după liturghia legionară!

Dar nu mi-ați spus care este impresia cea mai puternică cu care ați părăsit Valea Loarei!... V-am spus: 14 iulie, e rușinos să vezi că au făcut din ea zi națională... M-am convins definitiv! ...Așa, da, observație corectă!... Și doamna Svetocika?

Moment de tăcere prelungită. Meritată?...

M-am simțit tare bine, mult mai bine ca la Paris sau la New-York... Pe valea Loarei parcă eram în Rusia... Adică? La ce te referi mare ziaristă ce ești?

Rîde, ca de o trăznaie, cu gândul la ce urmează a spune. Se întoarce spre mine: tu n-ai băgat de seamă cât de multe eram noi pe la toate castelele, dar și pe stradă, la Blois sau la Amboise... Noi? Care noi? Noi...blondele, blonzii... Ici colo câte un negru rătăcit și stingher, ca musca-n lapte, câțiva asiatici, și în rest, puhoi de albi, blonzi majoritatea!...

Armeanul, tuciuriu ca un afro, mai să iasă cu mașina de pe șosea! Atlicina! Precrasivaia! Naiba știe ce i-a mai zis, numai pe rusește, încântat și entuziasmat!... Mie: ce fel de evreică mai e și asta?!... Evreica, mie: T'as aperçu? Non?

Ba da, remarcasem și eu, dar n-am zis nimic... Cohorte de albi, bălani la piele și la boi, aproape fantomatici, scurgându-se decent, aproape în pelerinaj, plonjați în reculegere, dintr-un castel într-altul, ca niște fantome luminoase, în căutarea altei lumi, lumea lor, dispăruta... Ciudată selecție naturală printre turiștii care inundă mareic Franța... Par a fi o categorie aparte cei ce pornesc să caute ceva, ce?, pe Valea Loarei... În Europa, în Franța multicolor bălțată, turiștii care merg pe Valea Loarei sunt aproape fără excepție europeni sadea, cu pedigree, ba încă dintre ei majoritatea urmași de celți și gali, vikingi sau daci, ca băiatu', simțind că vin la întâlnire cu propriul lor trecut... Cu les ancêtres!... Dar de ce nu i-am zis nimic Svetlantei?... De mai multe ori am...

Excelentă observație!... Dragii mei, am să-mi aduc aminte mereu de ziua asta, ce fain am petrecut-o cu voi!... O să le povestesc și la băieți!... Adică, înțeleg eu, nici nu se mai pune problema Sveiei! Corespunde, e de-a noastră, o pot lua cu mine în Țară, să mă secondeze în marea încercare de a le da peste mână nenorociților de la 14 iulie!... Am priceput bine? Ridică iar capul? Vorataca din nou Bastilia?

Deja am discutat și subiectul ăsta!... Care? Al bicentenarului!... E bicentenarul lor!... 1789-1989... Vor să-l serbeze prin muncă! Adică? Prin altă revoluție!... Așa o să se cheme... Revoluție? Ce fel de revoluție?!... Anti-ceaușistă, anti-totalitară...

O clipă, domnule Malcasian! Vorbesc foarte serios! Ne-ați bombardat cu niște chestii... Teribile! Dar spuse numai așa, pe jumătate, în doi peri!... En passant par La Lorraine... Ați lăsat prea multe lucruri să fie subînțelese, citite printre rânduri, și uite că nu mă pricep, mă simt analfabet, dar nici să plec nedumirit nu mă simt în stare! Nici în chestia cu regina Angliei, nici acum, la despărțire, cu bicentenarul!... Eu nu mă dau jos din căruță decât după ce...

Mergem să bem o cafea, un drink, ceva, și mai stam de vorbă în hotel!

Nu se poate, Svetucika! Domnul Malcasian nu discută astfel de lucruri în prezența microfoanelor de sub masă!... Aici, în mașinuță este cel mai sigur! Cum este, nenicule, cu bicentenarul Bastiliei?

Am avut niște informații că a fost ales anul 1989 pentru mai multe evenimente importante, cruciale...

De ce?, se miră ingenua. Eu nu mă mir deloc... Dacă am înțeles bine despre cine este vorba, le plac aniversările, cifrele rotunde, ca și la comuniști... Că nici nu-s altceva! Deci, în cinstea aniversării a 200 de ani de la glorioasa mascaradă din 1789, anul ăsta, 1989, din care au mai rămas vreo patru luni numai, nu se termină până nu se întâmplă ceva epocal... Ceva, căcarea lumii, ca să folosesc un superlativ maxim! Și cel mai potrivit!

Ai înțeles bine ce-am spus! Numai mata să fi înțeles ca lumea ce vorbesc înțelepții Neamului când rămân de taină în chilia părintelui... Se întâlnesc des? Și mata?... Mă mai nimeresc și eu pe acolo câteodată!..

Mai țineți minte cine a venit cu această informație? Care? Asta, că vor să serbeze bicentenarul Bastiliei! De pomină să fie!

Sigur că mai ţin minte... Numai că e mai bine pentru toată lumea să nu ştii şi dumneata cine!... Să nu afli!... Nu glumesc!...

Deci nu vreţi să-mi spuneţi tot ce ştiţi!

Greşeala asta nici dumneata să n-o faci vreodată, faţă de nimeni... Şi o priveşte, zâmbind amical, pe amica de la braţul meu. Ne despărţim, mulţumindu-i frumos pentru toată valea Loarei!... Am văzut şi noi ce înseamnă Franţa!... Când plecaţi? Poate ne mai vedem înainte de plecare!... Etc., etc.

Oare mi-ar fi spus mai multe dacă eram numai noi doi? E cazul să-i mai fac o vizită părintelui Boldeanu?... Nu mi-a dat prea multă atenţie până acum... E drept, n-am rămas nicio clipă între patru ochi, numai noi doi! Cum să fac? Ce facem acum?... În niciun caz nu aveam chef să dăm peste mareea umană de pe marile şi micile bulevarde ale Parisului... Mâncăm la hotel şi tu-mi povesteşti despre Iorga al vostru!... Sau te temi de microfoane?! Sunt sigură că nu există la M & M...

Nu e nimic de ascuns, sublimaia! Când am cunoscut şi eu prima oară un legionar care nu se sfiia să spună că a rămas legionar, l-am luat la rost: dacă aţi fost aşa de grozavi, de ce l-aţi ucis şi batjocorit pe cel mai român în viaţă la acea oră, pe Nicolae Iorga?! Un om bătrân şi fără apărare în definitiv...

Îmi cere şi îi explic de ce i-am zis aşa, cel mai român la acea oră!... Şi? Ce? Dalşe!... Şi omul, adică Petre Ţuţea, o să-l cunoşti tu la Bucureşti, însoţit cum era de alt legionar, Simion Ghinea, au început să mă toace cu răspunsurile lor exacte la toate întrebările mele una mai încomodă decât alta!... Mi s-a făcut foarte clar în devluţă că oricine l-ar fi putut căsăpi pe cel mai mare scrib, numai un legionar nu!... Dar şi mai clar m-am dumirit de ce nu se apără legionarii de acuzele lor! Ale cui? Ale lor, ăia care l-au belit pe Iorga şi de care vorbea şi la radio Erevan evitând să le spună pe nenumele lor, căci oricum le-ai spune, altul este numele lor de fapt...

Şi de ce nu se apără? De lehamite, de silă, sila de a intra în dialog cu ăia!.. Cu nişte acuzaţii atât de netrebnice!... Sila aia

le-am înțeles-o, este absolut mioritică, așa că am tras concluzia logică: musai s-o fac eu, că alt fraier ca mine nu se va găsi!... Așa am intrat în horă, iar dacă nu intram, nu te mai cunoșteam pe tine! ...Că eu fără Iorga, că eu fără Iorga, nu te mai cunoșteam și nici nu te mai... Semn că Dumnezeu mă răsplătește regește, că e de acord cu tot ce face băiatu'!... Mi-s pe placul Domnului...

Dar ce-a făcut Iorga până...

Că veni vorba pe care n-am rostit-o! Ți-aduci aminte ce spunea ghidul despre regina aia care nu putea să facă copii și ce a fost sfătuită de moașa codoașa să facă?... Cum o chema? Caterina... Da, Ecaterina de Medicis... Ți-aduci bine aminte, nu au trecut decât câteva ore! Mi s-a părut sau chiar ai roșit atunci când ghidul, ghidă era, nu s-a sfiit să ne spună ce sfat i-au dat medicii curții regale reginei doamne de Medicis!... Mi-aduc bine aminte scena! M-ai căutat cu privirea învăpăiată și eu am înțeles din asta că abia aștepți să ajungem la hotel ca să urmezi mot à mot citatul ghidonesei!... Ce mă aia la cap cu Iorga al meu, nu-i al tău?! Vrei să-l omor și eu încă o dată și să mă lase în pace cu textele lui prea multe și prea patriotice?! Prea legionare?!... Avem altceva mult mai util de încercat!... Poate vrei un copil și tu! Tu știi că Iorga a avut copii? O droaie!

Și ce-i cu asta?

Păi dacă a avut copii dumnealui, să-i lase în pace și pe alții să facă sau să încerce măcar să facă și ei copii! Cazul nostru!... Sunt atâtea poziții extraconjugale în istoria-Franței acoperite de colbul istoriei încă neimaginate ...Să nu se mai vâre în vorbă și-n gândurile noastre și între noi doi!... Că-l omor!

Se uită lung la mine: e prima oară când îmi trece prin cap că ești nebun!... S-ar explica atâtea!...

Da, doamnă, sunt nebun! Un nebun care și-a găsit perechea! Hai să ne haidem regește! Please, my Lady Queen! After You dans la chambre à coucher avec! Avem de exersat les positions extravagantes de la reine de France a Franței! Mare rivală a Dianei,

ulta, nu Lady Di... Positions extra... Dar nu ni le-a arătat nimeni! Nici măcar în pliantele tale!... Te-ai uitat bine? Ia mai bunghește-te o dată! Că de nu, va trebui să inventăm, nebunatico! Acum să te văd ce-ți poate IQ-ul... Chiar: văd că nu te protejezi... Mă rog, cât pot eu să mă prind, așa, mai ciobănește... Ce vei și vom face dacă calci pe bec și rămâi grea, borțoasă, cu ghiozdanul la gură? Va fi cu lacrimi? Lacrimi de bucurie?... Vei zămisli sau îl vei avortona?... Ca pe un oximoron contra naturii?...

Chiar și acum, când le scriu, îmi pare rău de aceste întrebări că nu i le-am pus în brațe atunci, să văd ce face cu ele...

Eu, le port cu mine și rumeg la ele de ani de zile ca un ierbivor care se visează carnasierul lui pește...

Capitolul 8

Cică Filderman ăsta...

Mai e de povestit întâlnirea cu domnul Greenberg. Sau Grunberg ori Grreenborg, naiba să-l ia de Iţic! Ce?! A scris vreo carte?!... E al doilea Shakespeare, ca să ştiu exact-exact cum îl cheamă?! Iţic! La nevoie, poftim, Itzik!...

Aş fi luat-o cu mine şi pe Sve, dar ştiam că două femei frumoase nu se simt bine una lângă alta... Mai bine că am mers singur! M-am cam făcut de ruşine!... Când mi-a spus că a fost secretarul particular al lui Wilhelm Filderman, eu nu am ştiut de unde să-l iau pe Filderman ăsta. Jamais couché avec... S-a uitat lung la Poghirc, un fel de pe cine mi-ai adus în casă, domnule?!...

Câteva minute bune de stinghereală generală. Păşisem cu stângul înainte, marş afară!... Până la urmă lucrurile au intrat în normal când doamna Zorina, colegă bună, m-a întrebat – şi aşa a detensionat situaţia, femeie cu tact, dacă este adevărat ce povesteşte Sandu Sincu à travers tout Paris, cum că nu mi-am plătit cotizaţia la sindicat de vreo zece ani!...

Efectul 100 la sută!... Ruşinat, a trebuit să recunosc şi să-mi fac autocritica tovărăşească, ba, la cererea publicului, să mai şi povestesc. Aşa am ajuns să-l pomenesc şi pe Graur, şeful meu, cum m-a chemat, drăguţul de el, sesizat de organele superioare

de partid și de stat, să vadă și să informeze ce sentimente nutrește cu adevărat numitul Ioan Șeitan față de cureaua de transmisie dintre partidul comunist și clasa muncitoare!... Am fost cât am putut eu să fiu de sincer și am recunoscut, ba m-am arătat dispus să plătesc și din urmă cotizația, cu condiția ca la prima adunare generală de sindicat, de față cu tovarășele președinte de sindicat, amândouă soții de general, a doua dintre ele chiar soție de doi generalissimi, Angelina Ioan și Ecaterinscaia Goga, eu să le povestesc colegilor mei de ce nu am mai plătit din cauza lor, a generăleselor, cotizația... S-a cam mirat bietul Graur, dar am văzut că-i rîd ochii în cap, iar la urmă m-a binecuvîntat boierește: bine făcusem și aveam dreptate! Ține-o tot așa!

Când asta?

Acum vreo opt-nouă ani!... Și adunarea generală s-a ținut? Nu! De când nu-mi mai plătesc eu cotizația și am promis că vin însă cu banii de cotizație la prima adunare, nu s-a mai ținut nicio adunare generală de sindicat, pe facultate sau pe Universitate!... Adică de zece ani?! Cam!... De frica dumitale? Cam!... Efectul a fost mortal, mă refer la rîs, mai ales când am explicat cum vine aia să fii soția a doi generali!... Cum?

Păi te măriți la început cu un maior!... La un moment dat, te cunoști cu șeful soțului, tovarășul general! Și faci rocada!... Între timp, după ce ai ajuns tovarășă de general, fostul soț ajunge, al dracului, și el general!... Unul mult mai tînăr! Și, n-ai încotro, la loc comanda! Tovarășa rămâne tot tovarășă de general, dar la altul, la primul soț!... Ajuns acum și șeful fostului său șef! Cum să nu te îndrăgostești de tovarăș?!...

Mda, începeam să câștig la impresie artistică în fața meclei pistruiate!...

Îi las apoi și pe cei doi cocoși mai năpârliți să se dea mari și ei în fața doamnei, doamna Zorina, cu amintirile lor despre marele profesor!... La sfârșit, tot eu punctez decisiv, când domnul Poghirc își aduce aminte că eram singurul din toată suflarea universitară

care mă adresam lui Graur cu Domnule, domnule profesor!... Noi toți îi spuneam tovarășe profesor, când era de față, sau maestrul - când nu era de față. Culmea e, adaugă amfitrioana, că domnul Ion îi spune doamna profesoară și tovarășei Wald!... Nu te-a corectat niciodată?... Lucica Wald?!... Alte amintiri, inclusiv ale berg-borg-bourgului, din Iașul natal al copilăriei iudeo-moldave! Nu și-a pierdut accentul muolduoviniesc nișI macar aișI, la Pieriș... E chiar uostentativ, bag samă. Uo fașe dinadins, cred.

Ce mică e lumea?! A fost coleg de liceu cu coana Luxița!...

Scap o vorbă despre plecarea mea, poimâine de pe Orly, așa că nu ne lungim mai mult la palabras de amor și trecem la fapte: cică Filderman ăsta, care a fost la vremea lui cel mai important evreu din Europa – citez din Enciclopedia britanică, și din Calea Văcărești colț cu Calea Dudești, leadership spiritual și de toate felurile al evreilor din România, mai mare și decât toți rabinii la un loc, a ținut un jurnal... Jurnal? Jurnal și memorii la un loc...

Vă dați seama cât poate fi de interesant, mă face atent domnul Poghirc, dar eu nu-mi dau seama, drept care ciulesc și mai și urechile spre amfitrion, care adaugă: firește, anii războiului sunt cei mai pasionanți!...

Așadar, a citit memoriile?! Avea voie? Aha! I-au fostără lăsate în păstrare domnului din fața mea, iar pe peretele din stânga, tutelând vastul birou ca un penat, domnul din fotografie este subiectul propoziției: însuși Fildermanul! Arată bine. Interbelic sadea!... Deci el este autorul!

Și care este predicatul? Publicarea Jurnalului!... Lăsata cea din urmă a marelui jid a fost ca memoriile să-i fie depozitate și publicate de Academia Română, imediat după căderea comunismului!...

Căderea comunismului?! Strâng cât pot de tare din bietele mele pleoape, să nu fac ochi mari și inocenți, beliți cât cepele. Îi face Poghirc, tresărind și scăpându-i un icnet scurt. Mă țin tare și nici măcar nu clipesc. Căderea comunismului... Am auzit bine! Continuă: n-am crezut c-o să apuc!... Filderman a știut, domnule! Când?

Când ce?

Când v-a dat această însărcinare? Istorică!

Cu vreo doi ani înainte de a muri... În 1957... Se temea că nu mai are de trăit mai mult de câteva săptămâni... A mai trăit doi ani!... A apreciat însă corect cum că eu voi mai fi în viață atunci când se va prăbuși șandramaua!

Când?

Când ce?...

Nu povestești chiar cum a fost, dragul meu!... N-ai știut nimic și tocmai de aia te-ai adresat domnului Poghirc!... Ca să-i lași dumnealui caietele cu memorii și adnotări zilnice teribil de istorice!... Sunt fascinante!...

Dar nici domnul profesor nu a fost sigur că va apuca să vadă minunea și atunci s-a gândit la domnul Șeitan al nostru, alci de față! Mai tînăr și ferice, probabil va apuca vremuri mai bune!... Asta era misiunea dumneavoastră, domnule Șeitan: să preluați, de la domnul Poghirc, în păstrare manuscrisul.. Până se lveau zorile așteptate... Eu sunt sceptică în continuare... Dar soțul meu, aici de față, de trei zile gura nu-i mai tace! ...Berbec miorlțic, confirmă rîzând frumos, cu toată podoaba de pe umeri... Tot frumoasă a rămas, e prostie curată să spui că blondele se trec mai repede...

Dar dumnealui, continuă amfitrioana, nu vrea să spună de unde a primit el informații foarte sigure că Ceaușescu pică!... Nu e prima oară, recunoști? De câte ori ai mai spus că Ceaușescu e pe ducă?!

Pică! De data asta este vorba de altă sursă! Cea mai sigură!

Și cea mai secretă! Foc de secretă! E singurul secret pe care îl are față de mine!...

Singurul? Nu mă așteptam să fiți un soț așa de bun! Exemplar!

Exemplar fără pereche sunt, domnule Cicerone, și tot nu am liniște în casă!... Cine m-a pus să mă însor cu-o româncă?!...

Fac romîncele niște parastase!... Chiar, la evrei există parastase? Pe cine să întreb? N-ar fi aici locul cel mai potrivit!...

La ce vă gîndiți, domnule Ion, și mustăciți a rîde?

Mă gîndeam la bancul acela cu vîrsta la care e bine să-ți iei nevastă o romîncă!...

Știu cu toții bancul, dar le cade prost vorba mea. Nu înțeleg de ce... Mă scuzați, eu, mă iertați...

Tinere domn, gafa nu este atunci cînd o faci, ci atunci cînd te scuzi... Lasă...

Hait!... Iar mă bucur că sunt fără Sve! Tu-i mama lui de maramoi... Ce caut eu aici?!

Deci pe mine la ce m-au chemat?! Numai la platoul ăsta de brînzeturi, împuțite, și la acest calvados de care acum am aflat și eu ce bun e?! Am zis că mă grăbesc, că sunt așteptat, că n-am timp de băut decît un singur pahar și am băut vreo zece, s-a topit și brînza, aia de capră dată prin cenușă a fost mortală, de neuitat, ca dovadă! Am făcut-o-voi personaj!... Am uitatînsă ce s-a mai vorbit, mai mult fără mine, pînă la momentul cînd a pus pe masă teancul înalt de un metru aproape, foarte mîndru și foarte important de averea sa, iar eu, probabil ingenuu, am zis că vreau să văd ce zice Vocea Israelului despre asasinarea lui Nicolae Iorga al meu și al Svetlanei! Se poa'? Se poa'! Clientul nostru, stăpînul nostru!

A căutat, a găsit, noiembrie 1940, în ce zi? Erau mai multe însemnări, prima doar înregistra cu stupoare cele petrecute... Ceva și despre Jilava, despre evreii care dau buzna peste nea Filderică ăsta, au auzit că se întorc de la Jilava băieții și vor intra în Capitală prin Calea Dudești... Și pe care evrei evreul șef mi ți-i liniștește de nu se văd: nu va fi niciun pogrom, nici măcar două, jidani căcăcioși ce sunteți! Nu dau legionarii pe voi nici un glonț chior măcar! Legionarii au gloanțe numai pentru românii trădători!...

Scrie așa?, mă minunez eu... Ia să vadă și băiatul!... Da, domnule! Dișteptovreiașul! Și onest! Îi cunoștea bine pe frații legionari!... Mai revine asupra subiectului a doua sau a treia zi

după prima consemnare și mă obligă să mă trezesc de-a binelea din începutul de abureală. N-am reținut mot à mot cum ar fi fost philological correctly, dar ideea, ideea mă copleșește: că cică nu de legionari e vorba! Negru pe alb scris!... Mă ridic iar de la masă, de data asta mai greu, să văd cu ochișorii mei! ...Asasinii lui Iorga au comis însă o greșeală: l-au ucis și pe Virgil Madgearu! Prin asta se vede că asasinii nu sunt legionari!... Cam așa scrie...

Nu-s legionari asasinii?... O știam și eu, dar nu strică s-o mai spună cineva! Mai ales că nu-i un neica nimeni, ca subsemnatul... Ci e cel mai... Gata, sunt treaz de-a binelea acum!... Cum ați zis? Cel mai important evreu din Europa a zis asta? A scris pentru eternitate?!... Și Virgil Madgearu e cheia? Am înțeles bine?...

Nu știu mai nimic despre Madgearu. Cer detalii, ceva să se potrivească cu faptele!... Mda, e clar că legionarii nu aveau niciun motiv, au făcut o listă lungă cu trădătorii de neam pe care urma să-i cheme la Parchet și să-i belească într-un fel sau altul, bașca cei arestați la Jilava... Și pe lista aceea, publicată la proces, nu era nici picior de Iorga sau de Madgearu... Ce a vrut sublimul jidavoi să spună cu greșeala asasinilor?...

Mi se oferă, adică nea ăsta, cu parastasul, ne povestește ce mai știe și el despre numitul Virgil... Nu mare lucru, nimic din ce spune nu face să tresară în mine vreun gând, vreo pricepere nouă a celor petrecute!... Dar raționamentul la care mă obligă marele evreu pe lângă care a țuțărit mă fascinează: legionarii nu aveau motive să-l ucidă pe Madgearu... Nici un motiv! Înseamnă că asasinii, care cu certitudine au avut motive să-l asasineze pe numitul Madgearu Virgil, nu sunt legionari!... Adică nu au acționat ca legionari, la comanda unui legionar cu grad și rang superior...

Adică cum spui, dragul meu, că nu erau legionari, când toată lumea știe că erau legionari?!

N-apuc eu să răspund, se grăbește soțul, ca să rămână neînțelegerea în familie, probabil: Draga mea, în 1937 legionarii erau aproape un milion, iar în toamna lui 1940 peste un milion

juma! Dintre ei, teoretic, cel puțin câteva sute nu se putea să nu fi fost infiltrați în Mișcare!

De cine?

Mai ușor mi-ar fi să-ți spun cine n-a avut informatorii săi printre legionari! I-am avut și noi, Federația, și nu puțini!... Au existat evrei legionari, dar nu ei au fost informatorii noștri!... Tu-ți dai seama ce înseamnă aproape două milioane de membri?! Multe uscături!... Nu sute, puteau să fie și mii!

Mii?! ...Aveam o părere mai bună despre legionari!

...Minte de femeie! Păcat! N-am încotro! Și fără scuze! Cică abia atunci e grav! Are dreptate împerciunatul, chiar așa chel ca genunchiul meu cum e! Un genunchi plin de pistrui! Ați mai văzut așa ceva?!... Eu îl am chiar în fața ochilor!

Îmi trece prin cap un gând, poate cel mai bun, să-i smulg prețiosul catastif cu coperți galbene, aurii, și s-o rup la fugă până la prima tipografie... Alte gânduri, de același calibru, mă fac să-mi aduc aminte ce mult am băut din sticla goală de acum de calvados! Gazdele se scuză: nu mai avem alta. Ce doriți să mai beți, domnule Ion?... Ceva să mă trezesc ca lumea, stimată doamnă Zorina...

O șampanie, atunci, la despărțire!...

O șampanie pentru aldămaș, pentru târgul încheiat!... Domnule Berc sau Berceanu ori Bercescu, ce faceți dumneavoastră se cheamă istorie, capitol de istorie... Mă bucur că sunteți evreu... Mai echilibrați scorul!... Încă doi-trei ca dumneavoastră și...

Și? Și?... insistă pistruiatul! Om bătrân și cu pistrui, acum mă prind ce nu prea era în ordine la mutra de dinainte-mi!... Ovrei sadea!... Sunteți pe cale dispariție, domnule... Sunteți ultimul evreu pământean în viață pe care îl cunosc!...

Și ce ochi mari face pământeanul: Dumneata nu știi cine a fost Wilhelm Filderman și știi de evreii pământeni?!... Ești singurul român care mai știe de noi, de evreii pământeni!... Domnule Cicerone, cred că l-ai ales bine pe domnul profesor!... Se potrivește pentru misiune...

Dar ce-i cu evreii ăştia? Cum adică pământeni?!... Există şi evrei extratereştri?!... N-am ştiut, să-mi fi luat soţ un evreu extraterestru!....

Nu ştie nici domnul Poghirc, ditamai Ciceronele, ce-s ăia evrei pământeni şi evrei cum? Subpământeni?!... Ne?

Îi lăsăm să moară proşti?... Mă ia complicejidokanul... Draga mea, hai cu şampania aia!... Mai spre ziuă, aflu că e prima oară când i se întâmplă să bea atâta şi, mai ales, să nu-i mai rămână picătură de băutură în casă!... Ce zici, dragă Zori de ziuă, cât am băut?! Şi nu mi-e rău deloc!... Domnule Ioan, îţi sunt profund îndatorat că m-ai făcut să beau atâta!... Şi-un râgâit străfund, cu ecouri vetero-testamentare, inundă încăperea, ca un foc de artificii... Nu credeam, hîc, că mă ţine cureaua! Aş vrea să te răsplătesc pentru această sublimă... Cere-mi orice!...

Şuli dragă!... Ce-i cu tine?!...

Dumneata, doamnă Şuli, să aibi grijă mare să nu se mai, hîc, re... hîc, repete în casa noastră ruşinea din dimineaţa asta... Omul ăsta, adică eu, moi, dublu W, dublu W Şuli, ar mai bea şi nu are ce în casa sa proprie!... Nu mai zic de dumnealor!... Domnul Ioan, mai ales, că vine prima oară în casa noastră, dar nu şi ultima oară... Haideţi, domnilor, să jucăm scena aceea biblică! Fantastică trebuie să fi fost!...

Noroc cu Ciceronele Poghirc că n-a băut deloc, aşa că, de bine, de rău, am avut cu ce ne chitrofoni noi doi, nu prea prea, doar cât să ajungem la acest moment... Puţin spus astral! Cere-mi orice?... Capul lui Ioan? Cel de faţă?!... Şeitan!...

Mai-mai să facem un duet! Aşa de bine ne-am potrivit, eu plângându-i pe evrei că n-au curaj sau vreun interes să se mai îmbete şi ei din când în când... Mâine se fac două zile de când n-am mai băut!... Iar Şuli impistriţatul ambiţionându-se să mă dezmintă... Numai biata femeie încercând timid să-i aducă aminte de nişte pilule, pe care nu le mai luase în seara asta! Se iau înainte de culcare, iubită doamnă!... Când voi merge la culcare...

Dar deocamdată nu se gândește nimeni să se culce! Tu nu vezi ce grozăvii ne povestește domnul acesta despre Valea Loarei?!... De ce nu m-ai dus niciodată la Blois?! ...Iar povestea cu 14 iulie și cu englezii să știi că i-ar fi plăcut enorm domnului Filderman! Și să știi că-i plăcea maestrului să mai bea și câte un păhăruț-două! Mă tachina pe subiectul ăsta, eu n-am pus gura pe băutură până nu mi-a intrat o româncă în casă, să-mi facă ea cumpărăturile... Dar puteai să aprovizionezi casa mai bine, dragă! Sticla de calvados cum de s-a nimerit în casa noastră?... Două să cumperi mâine! Și așa mai departe, cum zisei, aproape o noapte...

Prima noapte fără Sve!... Nu mi-e clar de ce, dar e mai bine că nu-i de față! N-a avut chef de evreii mei, și uite ce bogăție de evreu aici, la etajul șase, cu vedere spre Sena, de poți scuipa direct în ea, fără să mai iei les bateaux... Nu trebuie să știe multă lume ce am cerut și am și primit când mi s-a dat să joc rolul Salomeei în vastele apartamente ale lui Șuli împărat. A meritat? Cum să nu merite, neamule?! Neamule al meu românesc! Habar nu ai ce țin eu sub braț!... Așa să mi se facă statuia, cu catastiful ăsta sub braț, fluierând a câștigul cel mare de la Loteria Mondială!... Unde? Unde ne aflăm acum? La Saint Jacques? Nu, nu aici vreau monument, e destul de aglomerat și e destul că pe aici fluier singur în tot Parisul, mai mult nu pot face pentru primăria lutețiană. Monumentul meu îl fac cadou Bucureștiului, și altul la Constanța. Altele, cum și unde s-o nimeri! Din astea două numai unul călare, celălalt pedestru, ca acum, dar cu catalogul ăsta sub braț, avântându-l spre cer, ca și cum i l-aș arăta Însuși Domnului nostru, al românilor și al evreilor... pedeștri!

...Te meritäm, Doamne, măcar pentru ce am eu făcut în noaptea asta!... Încă un pic și dragul de Șuli mi-ar fi cerut să-l botez! Singur a adus vorba, mai spre ziuă. Din păcate se terminaseaghiasma din sticloanțe... Ce i-o fi venit să povestească despre perna neagră a rabinului?... Nu știam de ea niciunul! Revăd bine schimbul de priviri cu fostul meu șef de catedră,

era singurul lucid, aşa că s-a mirat cel mai tare de povestea cu rabinul negru... Perna, vreau să zic... Au dreptate bieţii ovreiaşi că se feresc de vin & alcohol. comp ca dracul de tămâie. Li se dezleagă gura şi nu totdeauna este un rabi prin preajmă ca să le pună perna neagră pe buzele dezlănţuite... Se vede că bietul om este încercat de tentaţia botezului... Îi lipseşte doar naşul, care să tragă puţin de el, să-i dea un brânci... Dacă mai vin o dată la Paris, îl iau de mână şi-l duc la părintele Boldeanu să-l bage cu chelia-i pistruiată în cristelniţă...

Aşadar, jupâne, e clar: n-am pierdut vremea pe aici, ca nebunu, plecat de acasă de-o lună şi!... Cu tolba plină va fi întorsul meu acăsică! Prea plină ochi! E mult mai mult decât aş fi putut spera! Şi nu puteam spera ce mi s-a întâmplat în urmă cu un ceas-două, pentru că nu puteam nici măcar să-mi imaginez că există un domn Şuli şi masa din sufrageria sa, încărcată cu ce-mi trebuia mai mult ca orice, iar eu neştiind nici măcar c-a existat un domn Filderman, fie-i numele binecuvîntat... Filderman şi mai cum?... Ia să mai vedem o dată ce ţine băiatul mamii la piept, ca pe o... ca pe o... Dar nu am cuvinte! Ci doar, iacă-tă-le, două cifre, atent încondeiate pe coperta fermă, serios lucrată, la meserie... Un 1 şi un 3, la un loc, unu şi cu trei, fac 13... Mai sunt aşadar douăsprezece caiete de memorii ante-datate şi cine ştie mai câte post-datate zilei...

Da, domnule, era să mă fac de rîs şi de... Mă duc eu până-n Inima lumii să aflu cine l-a fost şi din ordinul cui asasinat pe nenea Iorga, şi, iată, neisprăvit ce sunt, nu ştiu, nu ţin minte ziua, data... Când i-am cerut să vedem însemnarea zilnică dedicată marelui savant de renume mondial, cât pe ce să-şi dea seama că eu nu prea ştiam data exactă a evenimentului... Pe la sfârşit de noiembrie... Cum n-o ştiu nici acum! Acum acum! Când scriu! Căci nu mă ajută cu nimic ca să aflu ce şi cum a fost de fapt!...

Aşadar, 13. Atât scrie pe copertă, iar în interior, ia să vedem, da, octombrie 1940 – mai 1941... Dar niciun nume, de

autor... Nici urmă de Filderman?... Așa a zis că-l cheamă parcă!... Cum o să dovedesc eu al cui e scrisul și adnotarea magică despre Madgearu?

...Dacă-mi pun mintea, pot găsi și lui 13 ăsta o semnificație, un semn! Că nu putea, caietul care mă interesa, să aibă alt număr!... Dar nu mai am timp, sunt la ușa apartamentului... Ce număr? L-am uitat, din Madisson & Madisson... O fi închisă... Nu! Se deschide ușor... Ușa asta pare că m-a așteptat trează toată noaptea... Fainâ ușă! Nu scârțâie neam!

Tiptil, hoțește, mă apropii de geamantanele din vestibul, ușor, să nu trezim locatarii, văd și fără să mai aprind lumina ditamai geamantanul made la Medgidia, artizanat local din cea mai bună și mai grea piele de porc veritabil, bejuliu, colorul nature, ușor, puiule, ușor, ia ia mata loc mai pe la fundalul sacului, să nu dea nimeni de matale nici măcar din întâmplare, întâmplarea cea minunată care s-a produs deja, alta nu mai are haz... Și ce întâmplare! Care întâmplare?! Nu asta cu memoriile, ci cu domnul Șuli, ce frumos s-a pus el la băut prima oară în viața lui de peste cinci mii de ani fără alcool, in vino veritas, adevărul din geamantan!... Și ce frumos a evoluat după ce și-a epuizat argumentele din frigider și de prin toate cămările!... Cere-mi orice, Salomeio!..

Deci doarme nepoata Salomeei!... E și mai bine că nu am luat-o cu mine... Nu s-ar fi terminat totul abia acum o juma de ceas și cu ce rezultat!.. Cu ce scor!...

Parcă zicea gagica că încearcă să-l găsească pe marele blond, pe însuși Cioran, să-i mulțumească că datorită lui m-a cunosut pe mine, iată-mă-s ce ușor, discret și protector mă aplec asupra-i, nu cumva să-i tulbur visul erotic, în care zburător cu plete negre o va lua în brațe și... S-o las să doarmă, mai bine mă strecor în pat șerpește, șarpele ăla... Sub apăsarea trupeanului se declanșează un mormăit suav: Tu ai trecut și prin rue Mouftard, namber vosemi!... Pravda? Oceni pravda, liubimaia...

Apoi: Eu, gagicovule, te lăsam să dormi, ca omul, dar dacă tu nu dormi cu gândul la adresa din rue Mouftard, hai să ne aducem aminte și de restul pățaniei... Repetitio mater... Tu l'as voulu! A fost ideea ta!... Restul las pe mine! Tu cu gândul, eu cu făcutul... Ce fac? Fac... Pe mă-ta fă-o!... Quoi?... Șto tî...

Capitolul 9

Ultima noapte la Paris

Aveam gânduri de magnitudine maximă pe scara Richter pentru ultima noapte la Paris în doi, eu și ea, foarte și cel mai probabil că altă last night nu va mai fi în cursul următoarelor milenii... Gânduri mari, babane rău, presărate cu detalii extrem de amănunțite și de... vii, unele nici azi nu le-am uitat, deși au rămas nepetrecute, mă mai gândesc la ele ca la un paradis pierdut...

Nu i-am promis nimic, așa cum nici ea nu mi-a promis ceva, dar sunt convins că și ea-și frământa creierașii să găsească ceva care să încununeze opera la care trudeam amândoi de aproape o lună, căci pun la socoteală și epoca, perioada, etapa, repriza nord-americană de amușinare, new-yorkeză... Dacă ar fi lipsit il primo tempo desfășurat în Manhattan, mai mult ca sigur că n-ar mai fi avut atâta splendoare și strălucire decameronul parizian, fix zece zile a durat... Cu ziua de mîine! Nopți, nouă... Diseară a noua, deci. Cu gândul la nesomnul din noaptea ce va spre noi, Sve a decis, ca o bună gospodină, să ne facem mai întâi bagajele. Ca să ne luăm de-o grijă! Ca altă grijă să nu avem decât a mai fainâ dintre toate!

Eu le-am gătat primul. Vorbesc de bagaje... Am pus deoparte catastiful cu amintiri din copilărie ale Flidermandului și cele

două cărți ale dumnealui Zelea Codreanului. Merg toate trei în bagajele Dînsei. I-am explicat și a înțeles imediat rezonul: vama de la București... La mine în geamantan sau în sacul de pe umăr ar putea să-i facă curioși, scrupuloși, să dea de ele și să mă întârzie, să fiu nevoit să le dau explicații și să mai rămân și fără ele tustrele... Cărți și catastif... Bașca copiii nerăbdători să mă vadă ieșind radios de la control și să aterizeze și ei, în brațele-mi doldora de daruri multe și mărunte... Ăsta? ...Adică catastiful. Îl vedea prima oară. Aur curat! Valorează mai mult decât greutatea mea în aur!... Aha! Sunt de aur și coperțile, nu? Precum se vede!...

Numai că femeia, femeie, mai avea nevoie de cel puțin un ceas ca să-și adune țoalele și bigudiurile!... A fost așadar vina ei, de fapt, nu a mea! Eu ce puteam să fac?!... Am ieșit în balcon, să mai trag o poză somptuoasei piețe, obelixului... Abia peste vreo trei ani aveam să aflu, dintr-un film documentar, filmul transportului din Valea Nilului superior până aici, pe malul meschin al Senei... Dacă aș mai fi fumător, aș aprinde o țigară, poate două, dar așa, ce puteam să fac altceva decât să mă repliez în vastele apartamente și să pun mâna pe catastif, cum stătea acolo stingher și încă nebăgat în geamantan sau măcar în seamă... Îl răsfoiesc, dar îl las repede din mână, înainte de a ajunge la ce mă interesa... Mai bine mai târziu! Am eu o socoteală.

Pun la loc, cuminte, catalogul cu note și impresii jidovești la cel mai înalt nivel, și, faute de mieux cum se zice pe aici, iau la răsfoit ce-a mai rămas: ***Pentru legionari***... A fost vina mea?!...

Mi-aduc aminte acum, când scriu, de o măsea nenorocită, cum nu m-a lăsat toată noaptea să pun geană peste geană... Eram tînăr, neînsurat, nedus încă pe la dințari, ne o mulțime de lucruri, care faine, care nasoale, așa că a doua zi mi-am văzut de ale mele și mi-am făcut o socoteală, am zis eu, simplă și eficientă: dacă la noapte iar n-o să mă lase să dorm curva de măsea, măcar să am pe cineva alături, un suflet sincer și iubitor, să am și eu ce face ceva toată noaptea de nesomn!... Să am ce și cu cine! Eram sigur

că în acele clipe, cât mai prelungite și mai des reluate cu putință, toată noaptea non stop de s-ar putea, n-o să mai simt măseaua aia nenorocită! Ce mișto o să fac de ea la noapte!... Cui pe cui se scoate, nu?!

Da' de unde!... N-am putut să-i fac mai nimic bietei... Cum o chema, domnule?... Spre ziuă am luat primul tramvai până la Gara de Nord unde era un serviciu de urgență... Pe Duca... Și-acum e gol locul din care mi-au excavat-o pe nemernică...

De data asta la Paris, nu mă durea nimic și urma să urmeze o noapte de... De apogeu! De finis incornorat opus! De neuitat chiar și pentru zidurile, mobilierul și lenjerie, ce mai era pe acolo, în apartamentul de lângă lift, etajul trei, parcă...

Am pus mâna pe carte, nici măcar n-o deschisesem de când mi-o vârîseră sub aripă versaillezii... Tot nu am ce face câteva minute! Și o iau metodic și cuminte de la prima pagină. A autorului, nu m-am uitat nici măcar cine semna prefața... V-am spus: într-o doară a fost totul...

Când a venit să mi-o ia din mână, mi s-a părut că abia ce pusesem și eu mâna pe ea, pe dînsa... De ce să mi-o ia?! Ca s-o bage în geamantanul cel mare și să-l închidă cu cheia... Ah, în niciun caz!... Nu e momentul!... Abia ce s-a dat jos de pe clădirea vestitelor ateliere CFR de la Nicolina, curtea e plină de greviști, dăduseră jos tricolorul și arboraseră steagul roșu al revoluției proletare... Cine, daragoi moi s-a urcat și a pus la loc tricolorul? Autorul, Codreanu ăsta, ia te uită la el cum arăta!... Ah, ăsta da bărbat!... Nu-i așa?! Nu pari gelos!... Asta-i bună!... Attendez-moi numai câteva pagini, să termin capitolul... Jdi menia i ia priidu!...

Se mai frăsuie gagicovul o vreme prin cameră, ca mîța pe lângă piciorul mesei, apoi dispare la un loc cu toată lumea... Rămas singur în tot universul citesc lacom, hulpav, consternat, tot mai consternat cu fiecare pagină!... Ce carte?!

Când încep ochii să mă cam usture, las obiectul adorației mele mute și crescânde, domnule, ce carte!, ce carte!, ce carte!...

Și ca să fac o pauză, pauza aia, mult așteptata, mă duc dincolo, unde mă mult așteaptă de ceva vreme creștina ceea... Iată, sunt aproape de mijlocul cărții... Cumva și al nopții?

În camera cealaltă, cu patul cel mai confortabil, mai adecvat situației și pauzei mult meritate, cucoana stă întinsă, tolănită bine, și citește lenești pe canapea! Citește și mneaei!... De-aia nu am mai auzit eu nimic prin casă... Bagajele-s gata, deci! ...Nici ea nu m-a auzit că sunt pe pragul de a o zburătăci dintre foile cărții... Ce citești, iubliu tebia?

Tresare, ascunde cartea, să nu-i văd coperta, pare deranjată! Tu as fini?

Nu, mai am de citit, termin mâine în avion... Acum am venit la...

...Termin mâine în avion!... Premonitoriu, ca de obicei, și fără să știu, nenorocitul de mine!

Eu mai am de citit! Și-mi zâmbește rece, un zâmbet cu care până acum nu m-a mai prăfuit!... Ce citești, domne, acolo?!

Nu vrea să-mi arate, mă privește calmă, așteaptă să dispar, să plec așa cum am venit!... Aiasta însă, doamna mé, să știi că nu se poate să fie cu putirință!... A mea în niciun caz! Așa că mă strecor pe flancul drept al pătuleanului, singurul ne-inexpugnabil, și mă trezesc că-mi întoarce un spate de toată frumusețea. Mai-mai să mă pună la podea! Promițătoare manevră. E rândul meu acum, da?

Niet! Nu vezi ce citesc?!, și-mi vâră-n ochi ***Pitești***-ul lui Bacu, pe englezește...

Adică?

Adică n-am niciun chef!

Tu es crazy, bezumnaia! Cartea asta o citești când vreau eu, că eu ți-am pus-o în mână, îmi vine să-i zic! Iar autorul, eu ți l-am prezentat, așa că faci în continuare ce stabilesc eu și decid! E ultima noastră last night la Paris!... Nici nu mă gândesc! Liubimâi moi, tu l'as voulu! Tu as oubliè?...

Mai mârâi, mai pârâi, fac eu pe supăratul, dar, la drept vorbind, nici mie nu-mi arde de... E prima oară când mi se întâmplă să... să trec pe planul doi această a cea poznașă trebușoară... Și să mi se pară că am altceva mai bun de făcut! ...Fără kapa...

Mă duc în baie, mă răcoresc cu apă rece pe la ochișori, de mult n-au mai citit ei ca la Marathon... S-au înroșit ca niște de-alea belite. Dar nu mă mai dor! ...Fainâ gagica asta! Muiere muiere! Cum mă lasă ea să mă gândesc ca lumea la gândurile mele, cu vârtej a stârnit în capul meu Codreanul ăsta... Ce de pagini în cartea asta fără pereche în tot ce-am mai citit și am scris!... Se poate spune și așa!... Dar e un fel de a pune carul înaintea boilor... Cum să se mai fi scris asemenea pagini, boulene, când faptele, faptele, veri cule, sunt fără pereche...

Și când mă gândesc cum a murit, mă ia nesomnul! Pe cine să iau la bătaie? Pe cine să calc în picioare?!...

Sunt oare pe linia lui, cât de cât, când încerc ce încerc să fac la întorsul meu acasă?...

Elanul! Elanul nu poate, cu sensul că nu trebuie, nu poate să lipsească, când chiar ai de făcut ceva important, îmi spusese nenea la New York... Și asta și simt cum crește în mine, nu l-am mai avut sau abia acum se dez-dinmorți-morțește, elanul lor, morții mei ăia neștiuți, părinții din părinți, din paginile ăste simt că se trezesc în ceasul ăsta târziu, este ora lor, m-au găsit chiar și aici, ca să-mi spună ce?, tot ce spune cartea asta?!

Cum e posibil, băi, limbă română, să se fi scris cu vorbele tale asemenea carte și să nu se știe mai nimic despre ea, iar cei care o știu să se ascundă, cu mare fereală, să nu se afle că ei știu de ea, că există! Nu cumva să se afle că i-au citit titlul!... Abia aștept să ajung la București, al dracului să fie care nu se scoală la prima adunare de partid și spune că da, bă, nămeților, am citit Cartea Căpitanului pentru legionari, plus Cărticica și Circulările! Hai! Să vă văd, acum ce-mi faceți?!...

Nu mai pot citi mai departe... Simt nevoia să... Să cutremur pe cineva cu cele aflate!... N-am nicio şansă cu camarada din cealaltă cameră, şi cu franceza mea, să-i pot transmite cutremurul meu!... Ăsta-i cuvîntul: cutremur... Fac paşi prin cameră, deschid lar balconul larg... Mă duc totuşi la vecina! Nu am mai auzit nicio mişcare dinspre partea-i... Trebuie să-mi descarc sufletul, chiar dau în clocot dacă... O găsesc răsturnată uşor, ca-n filme când le moare eroina, a mea e doar adormită, a adormit fără voia ei, în capot, cu cartea în mână, a tras de ea până în ultima clipă... De ea cartea şi de ea, subiectul propoziţiei citeşte o carte. Cine? Ea... Subiect subînţeles...

Dar ce facem aici? Literatură realist-socialistă în ditamai patul matrimonial?! Ce-i cu înscenarea asta, cusută cu aţă albă, penibil scenariu, tezist, cu evreica care adoarme citind la ***Piteşti***, cartea anti-semită cea mai adevărată, sângeros de adevărată, aproape că a terminat-o, dar a luat-o somnul. Înainte de a înţelege şi ea valoarea simbolică, simbolică sau premonitorie? ...Cred şi eu c-a adormit, se face de ziuă... Şi n-am pic de somn!... Chiar e adevărat tot ce scrie Căpitanul cu propria manu?!...

Încerc totuşi să pun geană peste geană, mâine, adică azi, nu va fi o zi uşoară... Bine că măcar ea îşi face somnul... O parte... restul în avion, nu mare lucru, trei ore numai... Mi-ar fi tihnit să ştiu că vom zbura vreo cinşpe-douăjde mii de ore... Adorm totuşi şi mi se pare că am dormit o veşnicie când mă aud ca prin vis strigat, reuşesc cu greu să pricep că nu-i vis şi că doamna viselor mele e alături, s-a strecurat în aşternutul meu şi tremură toată. Am visat urît, am visat groaznic!... Aha!... Nu mă mir!... Dracu' te-a pus?!... Unele cărţi ar trebui interzise! ***Piteşti***, cap de listă!... A avut şi ghinion, săraca... Orice om normal citeşte la cartea asta şi zice, liniştit, că nu-i adevărat! Nebun autorul!... Ne ia de proşti etc., etc. Dar biata Sve l-a cunoscut pe cantautore, ba chiar l-a plăcut, şi ştie bine că-i totul adevărat, adevărat, adevărat... Cu greu pricep că nu se poate opri din tremurat, este primul coşmar

din viața ei, este prima oară când se scoală din somn ca să pună capăt visului, a fost cumplit!... Milâi moi!

Încerc s-o liniștesc și-i dau sfatul cel bun, profesionist. De unde-l știu? ...Daragaia maia, rascaji! Povestește-mi visul și așa te vindeci de el!... Insist, nu crede, insist poruncitor și biata femeie o simt pentru prima oară supusă, învinsă, vulnerabilă și vulnerată chiar... E așa de tulburată că-și începe povestea visului pe rusește... Și-o ține tot așa, pe muscălește! Înseamnă că așa l-a visat și pe coșmar, normal, în limba ei maternă... Rusa, deci!

O carte scrisă în limba română, citită în englezește, iar apoi visată în limba rusă!... ***Pitești***!

O las în pace și adorm pe simfonia la unison, în do major, a limbii ruse... Energică și din adâncuri... Să vedem ce-o să visez eu!... Entre nous deux, noapte târzie! Noapte fără somn! Noapte!

Capitolul 10

Idiotule!...

Ne-am înțeles ca pe drum, în avion, să ne povestim și să ne întrebăm tot ce mai avem de lămurit înainte de a intra pe scenă, la București... Neapărat să-i povestesc și despre Peter! E tare mirată! Ce prieten fain! De vreo trei ori l-a întrebat: chiar ai venit de la Kőln pentru câteva ore numai, numai ca să vezi cu ce gagică este domnul acesta?!... Chiar așa a zis, gagică. Pe românește. E al doilea cuvînt românesc pe care l-a învățat. De la nebunii ăia de copii au învățat-o, ca să nu rămână limba română vorbită de Svetușca într-un singur cuvînt, oloagă, și încă ce belea de cuvînt!... Dar uite că chiar că i-a purtat noroc!... Adică? Adică băiatul! Fără Bentea, mai vedea ea Parisul by night ca lumea? Bașca stația următoare, Bucureștiul! Unde o așteaptă ce neam de neamul ei n-a visat! Am zis bine chestia cu scăldătoarea... În care s-a cufurit la născare!... Îi explic ce înseamnă să te bucurești... Pare interesată.Te cred și eu!

Au rămas multe de vorbit în avion, aproape patru ore, tot nu avem ce face mai bun! Mi-a pus deja în aceste zile o droaie de întrebări la care am amânat uneori răspunsul... Întrebări puse, domule, în momente unele nepotrivite, când aveam ce face amândoi unul cu altul cu totul altceva și mai plăcut decât

să trăncănim, și chiar aia făceam și am tot făcut, pe ruptelea, genunchii-s numai sânge și coatele la fel!, n-am palavrăgit în doi, singuri, rupți de toată lumea, ce să mai caute între noi cuvintele, răspunsurile, poveștile lungi?! Când, iubito, unde, când și cum vom mai fi noi doi uitați de Dumnezeu așa de singuri ca acum, aici, așa?!... Lasă întrebările, lasă comentariile, Dumnezeu ne-a dat aceste zile și ore minunate, dar numărate, pentru a ne bucura de ele... Adică ca să se bucure și Dînsul! Eu așa simt, că mare bucurie pe capul Cel a toate cuprinzător când ne vede iubindu-ne cu dăruire, cu drag, cu dragoste, liubimâi moi i maia!, iar când ne desfacem unul de altul, prăbușiți în necuvinte, nu mă bruia cu întrebări muierești, momentu-i a-propice, ci fii femeia care ești și lasă-mă să te ascult în liniște, fără vorbe, cum se înmirezmează tot împrejurul tău, să miros aerul în care te-ai îmbălsămat, nemurindu-te în clipa asta, de neuitat până la cea care va fi și mai și! Următoarea! Plus qu'hier, moins que demain...

Înțeleg eu greșit sau faci așa, un fel de mistică a sexului, darling?

Ascultă cucoană, dacă te mai aud rostind cuvîntul ăsta nenorocit...

Sex?...

...da, dacă-l mai prind o dată pe buzele-ți frăgezite de sărutările mele, al dracului să fie cine te-o mai futea vreodată!... Așa mi-a venit să-i spun și chiar i-am spus, dar pe românește! N-a înțeles nimic, dar a simțit că i-am spus ceva important și mi-a cerut să-i traduc. E intraductibil!... Nu se poate! Ești mare specialist!

Ca mare specialist pot doar să-ți spun de ce e intraductibil! Gavari!...

Svetlocika maia, cum să traduc în franceză, nici măcar în franceză!, ezitarea limbii române între conjugarea a II-a și a treia?... Există încă de pe vremea lui Romulus și Remus!... Toate limbile romanice și-au simplificat existența și au uitat de ea... Le-a

plăcut terenul ferm! Numai în română, în momentele de grație ale limbii române, cum a fost cel de adineauri, se trezește vreun urmaș întârziat al Romei care le mai încurcă o dată!... Spasiba tebia, iubimaia, atât de tare m-ai supărat cu sexul tău că mi-am ieșit din fenotip... M-ai făcut să fiu... să fiu al dracului de roman, de autentic, mai latin ca Cato! E prima oară când zic așa, ca-n latina primordială, futuere, cu hiat, rostit în patru silabe, de două mii de ani în toată România cinstitul verb trecuse la a treia, cu u scurt, fi, futuere, rostit în numai trei silabe, cu ue în diftong, un diftong greu de pronunțat... N-a rezistat și s-a trecut curând la futere, cu accent pe rădăcina verbului... Ca în a place, spre deosebire de a plăcea... E mare lucru că...

Am impresia că te-am supărat cu ceva, am spus vreo prostie?

Dacă n-o spuneai... Bine că ai spus-o și m-ai făcut să-mi ies din firea mea de român și s-o regăsesc pe cealaltă, uitată, a latinului care ab urbe condita ezită consecvent între conjugarea 2 și 3... E memorabil ce ți-am spus, dar e unic cum l-am trecut, pentru prima oară în viața mea, la conjugarea lui cea dintâi, a doua, pe care toți savanții o dau uitată, pierdută... Iată însă că a ridicat drăguța capul, a... s-a... s-a sculat din morți... Și pentru prima oară în ultimii o mie și ceva de ani... S-a fost rostit arhaizant și corect a futea, futēre... Cu e lung și apăsat, ca în plăcere, putere, futere... Așa e corect, fără grabă, până-n prăsele, toate cele trei verbe să fie la aceeași conjugare. Nu sună rău... E mai convingător parcă când sună la fel, rimează... Păcat că nu știi românește, că n-ai să știi niciodată atât de bine românește... Ce grijania mă-sii fost-a și în țăpțâna tătâne-tu de te-a rupt de la sînul matern al lupei capitoline?!... Ce bine ți-ar fi stat româncă!... Am să-ți cumpăr un costum popular, o iie și niște fote, fotere, să te îmbraci când vei merge la Ceaușescu să-l faci praf cu întrebările tale de mine ticluite!... Ne-am înțeles, iubito? Cu mine nu se face sex! Cu mine te... te conjugi! Câte conjugări vrei tu! Avem de unde! Mai nou, cică româna are o duzină de conjugări! Vreo coișpe!...

Boje moi, bine că mi-ai spus. Subiectul ăsta... Predicatul adică! ...da, nu-l voi mai discuta niciodată americănește! Am înțeles bine?

Ci numai... și ezit o clipă! Pe subiectul ăsta, până vei învăța la loc românește, nu-mi vei mai vorbi decât numai exclusiv pe rusește, sună sentința finală. Do You understand? Da, panimaiu!

Avem și multe de stabilit pentru ce va urma odată ajunși amândoi la București!... Risc: Ai vrea să mergi și la Galați? Poate... Dar numai după ce mai aflu despre tata mai multe! De la cine? De la Comunitate... De la rabinul șef... Am înțeles că este o persoană foarte... Să știi că el chiar te-ar putea ajuta cel mai mult ca să obții și interviul de la Fiara! Fiara? Așa îi vom spune între noi doi, codificat! Mai are vreo sută de porecle!... Rostit cu r-îul americănesc, cuvîntul sună ca un nume de eroină, predestinată faptelor frumoase... Nu-i rea nici americăneasca asta... Totul e să-și cunoască limitele...

Rămăsese să vorbim despre Peter și o mulțime de lucruri în avion, și pe aeroport! Să-i explic în primul rând scamatoria pe care am făcut-o ca plicul ei să ajungă de la New York la Gelsen... și cum se mai cheamă orășelul din care a venit Peterică al meu cu toate hârtiile în cioc, numai culoarea dosarului, a plicului, era alta, un mov violent... I le-am dat tot așa, fără să văd ce hârtii a vârît în dumnealui! Nu trebuia să fiu așa de fraier, dar am fost!

Se minunează și ea, ce deșteptam fost să trimit în Germania, marea aliată a SUA, plicul cel misterios!... Prin poștă, cinstit, pe față!... La lumina zilei!... Cum să-l mai găsească vameșii?!...

Ce s-a mai bucurat, pe mutește, numai din ochi arătându-mi cu cât de multe are să mă plătească!... La ce-i trebuiau hârtiile alea la București?...

O să aflu eu, avem tot timpul la aeroport sau în avion, să ne punem la punct cu toate răspunsurile dorite la întrebări încă nerostite!...

...Timp berechet, mai ales că am decolat cu câteva ore de întârziere. În total, de când am intrat în aeroport, şi până la Bucureşti, la ieşirea din aerogară, vreo douăsprezece ore!... Vreo opt în plus din cauza cui credeţi?... A fost ideea doamnei de am schimbat biletele, cu o zi mai devreme, la avionul cu care se întorceau şi copiii aceia năzdrăvani, voia ea să-i vadă şi pe ceilalţi, pe toţi, cât îs de faini! Mi-am dat seama de ce. În mintea ei băieţii aceia trebuie că seamănă cu cei care au grijă de nea Petrache la Bucureşti, despre ei i-a povestit domnul Sioran minunat de propriile sale vorbe. S-a dus să se mai vadă o dată cu marele guru mondial, iar marele rabi nu i-a vorbit decât de tineretul din Ost Europa. De la ei va veni salvarea, leacul cancerului planetar... Are el Mircea Vodă nişte informaţii de la sursă, de prima mână, despre tineretul acela ce minuni este în stare să facă şi i-a povestit povestea despre Petre Ţuţea şi a lui ceată de feciori, poveste ce o ştia bine Sve de la mine, dar s-a făcut că nu ştie nimic!

Daragoi moi, să vezi cum a răstălmăcit-o, ce epopee a clocit în garsoniera de pe rue Odeon! Lasă, o să vedem în avion! ...A pomenit ceva de mine? Nici el, nici ea!

S-a lăudat şi ea, că a cunoscut la Paris nişte tineri din România care i-au plăcut cum nu se poate mai mult! Minunaţi!... Ce s-a mai bucurat bătrânul sceptic, cerându-i detalii despre feciorii şi fetele cele! Iar când i-a mai spus şi că merge la Bucureşti, ce s-a mai bucurat! Nu mă iei şi pe mine?!... Zău că aşa m-a întrebat, cu ochii în lacrimi!...

Ţi s-a părut! I-ai spus cu ce treabă la Bucureşti?

M-am lăudat chiar! I-am zis că merg să-i iau un interviu lui Belzebut!...N-am zis Ceauşescu!... Nu ştiu de ce mi-a venit să zic Belzebut... S-a mirat şi Cioran: Belzebuth? Apoi a ţinut să-i spună că avea acum cu totul altă părere despre Fiara! Fusese pe la el un român care l-a pus în temă cu ce se întâmplă de fapt în România!... Încearcă, te rog, fermecătoare domniţă, să stai de vorbă şi cu cei care nu-l înjură pe Belzebuth!... Caută-l pe Petrache Ţuţea!... Cum

ieși din gară, întreabă de el pe oricine!... Nu de Ceaușescu, ci de domn profesor! Așa îl știe toată Țara, acum, când scriu amărîtele ast de pagini...

I-a dat gagicii și câteva întrebări din partea lui și a dumnealor Mircea și Eugen, Ionescu & Eliade, să-i pună Fiarei. Ca un soi de mesaj prin subtext!... Ah, asta-i foarte interesant, zic eu. Ce întrebări?... Dar momentul, zice parșiva, plătindu-mi cu aceeași monedă, era iar a-propice!... O să-mi povestească ea în avion, că tot nu o să avem noi ce face mai bun!... Exact așa a spus, că tot nu o să avem ce face! Altceva mai plăcut, mai interesant... M-a luat la mișto? Sau chiar a început și ea să raporteze timpul petrecut cu mine strict la acea poznașă trebușoară și gingașă cum nu se poate alta mai!...

Da, în avion nu vom putea face decât orice altceva! Bunăoară ea să-mi povestească de-a fir a păr cum a fost întâlnirea cu diafanul apostat, iar eu cum a fost la întâlnirea cu urmașul lui Filderman, sau să-i narez copilăria mea cu a lui Peter împletită!... Castor și Pollux tomitani...

Ne pusesem atâtea speranțe în cele patru-cinci ore de la aeroport mai departe... Numai că la aeroport am pierdut ceva timp discutând, până la nivelul cel mai înalt al aeroportului, despre grupul de 101 tineri studioși din România, răsplătiți de partid și de stat pentru rezultatele lor excepționale la învățătură cu această frumoasă și de neuitat excursie în Anglia și Franța!... Parisul le-a sucit capul însă, la mai toți, și aproape toți au decis să defecteze... E corect spus? Adică să mai rămână la Paris... Cât? Cam o tinerețe, cel puțin...

Așa am înțeles de la Nickita Stănescu, singurul dintre băieți care se va întoarce totuși la București. Cu avionul ăsta! Și cu blonduța lui. Numai dacă va decola, totuși, că a rămas fără pasageri... E cursă charter special programată pentru frumoșii nebuni de pe malul Dâmboviței. Cică au trecut pe malul celălalt, rive droite, al Senei... Nu mai eram pasageri pentru cursa asta

decât noi patru: moi, Svetu, Nickita și blondănaca lui, tăcută, chiar speriată puțin, mai ales când au apărut niște nenorociți să ne facă poze, să ne filmeze, eram de-acum evenimentul de pe prima pagină a televiziunii, iar noi eram pe post de fraieri, fraierii care se mai întorc în lagărul de exterminare de dincolo de masca de fier. Aveți atâta curaj?! Felicitations!... Congratulations!...

Ciudat, dar plăcut, Svetlana a refuzat orice declarație, ca și când era și ea tot româncă, tot fraieră ca și noi, care pierdea ocazia de a alege libertatea. Firește, jigodiile de ziariști erau în căutarea celorlalți, a grupului de defectuoși, de dezabili, dar nici unul nu a apărut la aeroport. Nici măcar prodecanul... Ce-o să facă prostul ăla pe aici?! se mira Nickita...

Vag îmi aduc acum aminte că în noaptea aceea din ograda Catedralei s-a discutat, subiect inevitabil, despre rămânerea în Occident, așa, în genere și impersonal, cât mai țin eu minte... Îmi vine să-l întreb pe inginerul poet dacă-și mai aduce aminte eu ce le-am spus... Dar nu pare ușor de abordat, cel puțin acum, în așteptarea momentului. Mai pleacă avionul sau îl vom lua pe cel de mâine, care are libere mai mult de patru locuri?... S-a luat în calcul și această variantă, la care Svetlana Roller, marea ziaristă a reacționat prompt, a luat de braț un funcționar și i-a cerut imperial s-o ducă la șef, la cel care decide ce se va întâmpla cu noi... După o jumătate de oră eram anunțați că avionul ne așteaptă pe pistă... Abrașă muierea! Cum s-o răsplătesc? Merita cu vîrf și îndesat!...

Cei doi tineri păreau că nu au auzit bine. Li s-a spus încă o dată, aproape la ureche, ca o taină, că vor pleca. Cu avionul care îi așteaptă pe pista number vax! Ezitau?... Ezitau, săracii. Mi-au aruncat o privire de viitori înecați. Un gest mic, poate că dacă renunț și eu să mă mai întorc...

Oare asta se citea în ochii lor tulburi?! l-am îndemnat din priviri spre bagajele care îi așteptau alături. Să nu uitați ceva! După dumneavoastră, domnule profesor... Cam greu să intri în

vorbă cu bieții copii. Hai, o să fie bine pentru toată lumea, am decis eu cu voce înaltă, și am cerut pârtie prin viermuiala din aeroport: la o parte, existențe insignifiante! Trece Sveltețea Sa Ioan al Ensprezecelea!... Loc! Loc! Locuri destule... Ca o sală de teatru fără spectatori la ora premierei... Așa arăta avionul pe dinlăuntrul său pustiu.

Ne întâmpină un aviator, poate chiar comandantul. N-au stewardese? Au avut, dar au ales și ele libertatea, în urmă cu un ceas... Dacă plecam la timp...

Dar e de rîsul dracului! Și rîd, rîd cu poftă! De ce n-aș rîde?! Rîde și domnul de pe samaliot!... Se duce dracului coșmelia?... Numi răspunde decât din priviri și clătinând din cap... Rîdem toți, până la urmă e norocul nostru, să ai un avion întreg la dispoziție, când ți se mai întâmplă?!

Ni se pune în brațe fiecăruia un... ba sunt două pachete cu hrana cuvenită, două?! Avem de unde!, ne-o dau de acum, de la urcare, în timpul zborului nu ne va putea servi nimeni...

Nu, nu mi-a trecut prin cap nimic... Jur! Ne-am așezat cuminți lângă un hublou, pe dreapta, pe la mijloc, cu bună vedere spre planeta Pământ... Ceilalți doi două rânduri în spatele nostru, trebuia să mă sucesc tare ca să le prind privirea. E-n ordine, domnule profesor...

Când ne-am văzut deasupra norilor, am demarat discuțiile amânate. Eu despre Peter, despre Picasso, am trecut și pe la Bacu din nou, da, văzuse și ea lume interesantă la Paris. Dar cel mai interesant tot nen-su Mitică de pe Broadway rămânea... Cioran? Schimbat! Părea obosit, dar parcă mai vioi... Mi-a vorbit despre anti-românismul tău cel mai mult... Nu, nu ți-a pronunțat numele! M-a sfătuit ce să-l întreb și pe Ceaușescu, dacă și cum resimte acest anti-românism! E important ce răspuns va da!

...Asta dacă ajung să-l văd! Aș vrea să-l cunosc și pe tatăl tău... Maică-mea e mult mai interesantă! Taică-tu am zis! A za cem? Văd că nu ești în stare să-mi spui nimic despre evreii pe

care tata socru i-a ajutat în timpul războiului! Evrei? Tata? Câţi? Asta vreau să aflu şi eu!

...Cred că dacă fac bine socoteala, eu am ajutat mult mai mulţi evrei! E drept că evreii mei erau toţi evreice!... Nu gustă hazul meu, şi îmi toarnă o poveste cu statul Israel în căutare de eroi. Eroi ca taică-miu, cică. Ce evrei să fi ajutat tata?! Habar nu am! O fi vorba de o confuzie, de ce nu s-ar înşela şi arhivele Mossadului?!... Durak ce eşti!... Nu ştii ce vorbeşti! Mossadul?...

E clar că nu-mi spune tot ce-i fierbe creieraşul!... Are o mulţime de... Să-i cer să mă uit puţin în carneţelul în care tot mai notează câte ceva, chiar şi în unele momente mai... mai a-propice?...

E clar! Comsomolista asta fruntaşă vrea să recupereze... M-a luat în serios şi se simte născându-se a doua oară! Ce noroc pe capul ei! De data asta se naşte cum trebuie şi după capul ei! Hei, tu! Cetăţeană Svetlana Rollerovici, deci de bună voie şi nesiluită de nimeni vrei să te naşti româncă la loc?... Da! I do! Bun! Atunci ai liber la orice întrebare! Let's go!

Dă câteva pagini înapoi, găseşte pagina căutată şi mă ia la fix: exact, exact, cine a fost Iorga, Nicholas Iorga al tău? Al meu?!... Nu-mi place tonul întrebării, daragaia menia! I-o spun direct, fără menajamente: dacă-l vei lua şi pe Ceauşescu cu întrebări de astea... Dar cu ce am greşit? Tonul, my love!... Ah, dar chiar mare durak mai eşti! Eu te întreb de Iorga ăsta al tău pentru că este al tău! Pentru că mă interesează tot ce are legătură cu tine!... Pentru Iorga ai plecat în lume, ai ajuns şi în America de dragul lui Iorga... Dacă nu era Iorga, eu nu te-aş fi cunoscut!... Iorga, Iorga acesta al nostru, fie, nu te mai întreb cine a fost! E mai bine aşa?...

E ceva timp de când n-am mai fost atât de prost... De obicei, numai eu mă prind când sunt prost. Ceilalţi se miră în continuare de mine câtmi-s de! De deştept! ...De data asta femeia de lângă mine a fost singura care şi-a dat seama cât am fost de prost! Mie nu-mi trecea prin minte!... Te superi ca prostul! Chiar asta am făcut!

...Să-mi fi găsit nașul cu muierea asta?!... Măi, femeie, tu ești tot mai deșteaptă de când ai început să înveți românește! Nu simți și tu?... Adevărul e, zice fămeaia cu tonul cel mai serios, mai doct, că de când am început să stau ore în șir după tine în mijlocul unor români zănateci, chiar și cu handicapul limbii, mintea mi-a fost mai solicitată ca de obicei... Aveți conversație interesantă! Poate din cauza ta, m-ai dus la întâlniri cu oameni foarte speciali!... Mă gândesc că și Iorga acesta trebuie să fi fost un personaj... Hai, zi-mi ceva despre Iorga și lasă-mă cu gura căscată!

...Nicolae Iorga al tău este nerodul care a scris cel mai mult de când a apărut scrisul și până azi!... Ce zici? Neam de analfabeți, au dat lumii cel mai scribăreț potigraf!

Nu cred că acesta este motivul pentru care tu faci ancheta asta a ta! E bine spus anchetă? Mda! ...Mi-ai promis că în avion pot să-ți pun orice întrebare că voi primi răspuns... Dar de ce i-ai zis nerod?

Am eu teoria mea, despre nenorocirile aduse pe pământ de apariția scrisului... Deci altul e motivul! Care motiv? Pentru care îl... îl placi pe Iorga al meu...

Are dreptate, eu nu am încotro, condițiile-s a-propice, așa că încep să-i spun povestea lungă a asasinării lui Iorga... O iau de pe vremea când legionarii îl iubeau pe Iorga ca pe un tată ce le era... Din când în când din public se ridică unele mirări, unele întrebări, cu rost puse, prețuiesc acest detaliu, datorită lui ar trebui să mă simt și mai bine... E o postură în care m-am aflat deseori și mi se potrivește mănușă...

De data asta e ceva însă care... Nu-mi dau seama ce... Ca un miros...

Va trebui vreodată să-mi ții o prelegere și despre Codreanu. Căpitanul! Pot să spun Căpitanul tău? Nu te superi? Nu! Deloc!

Dacă ar fi să alegi un fapt semnificativ despre The Căpitan, ușor de povestit, și foarte scurt-scurt, ce mi-ai spune ca eu, care nu știu nimic, să înțeleg ceva despre acest personaj. Ești fascinat de... Sunt! De ce? Dă-mi un motiv care...

Da! ... Îl găsesc mintenaș! Imaginează-ți că... că acest individ, fără nicio poziție socială mai deosebită, nici nu era încă avocat, deci tînăr și sărac, se însoară! La vreo 25 de ani și ceva, un an sau doi-trei mai mult, poate. Și nunta sa nu a fost la București, ci într-un orășel de câteva mii de locuitori. Din acel târg era mireasa!... Și, după obiceiul țăranului român, Căpitanul invită la nuntă tot satul. Adică nu trimite invitații la familia X sau Y, iar lui Z nu, ci anunță public, oameni buni, mă însor, la Focșani, în ziua de... Cine dorește și are plăcere să vie la nuntă, este bine venit!... Numai să ne spuneți din timp, să ne pregătim și noi!

Așa-i obiceiul la români?

Tot satul e poftit!... El a poftit toată țara!... Vine cine vrea, iar cine va veni e rugat să se anunțe... Civilizat, nu?

Oceni!

...Știi câți și-au anunțat participarea? Hai, zi o cifră!... O mie?... Aproape o sută!...

Nu mi se pare...

O sută de mii!...

My God!....

Din ăștia, știi câți au chiar venit, din toată țara? Peste o sută de mii!...

Peste o sută de mii?... Boje moi!...

Alaiul de nuntă a fost lung de 10 kilometri!... 10 kilometri de nuntași, pe jos, în căruțe împodobite, în automobile mai puțini... Nunta a fost filmată, dar autoritățile au confiscat filmul, cele două copii, și le-au distrus...

Adică este vorba de o poveste unicat în istorie! Istoria lumii! Bietul Iorga al nostru este numai câteva rânduri din această poveste!

O sută de mii?... Ar trebui să fie în Guiness Book!...

M-a dat gata cu asta. No comment!

Dar chiar că are dreptate!...

Dar trec mai departe, apropiindu-mă de lunga toamnă a scurtei domnii legionare... Și... și încep să mă împiedic într-o

stare de disconfort difuz... Nu-mi dau seama despre ce e vorba, de unde îmi vine, deși parcă mi-e cunoscută starea asta... Mă rog, Nicolae Iorga, a fost un om cu... Dar nu mai pot să fiu atent la ce povestesc, ci încerc să... Și-mi aduc aminte! Trebuia să-mi dau seama de la bun început!... Trag cu ochiul în vastul avion, o rapidă trecere în revistă... Apoi, edificat, intru în vrie! Văleu...Văleu... Ce și cum trebuie procedat?... Cum s-o iau pe la Ploiești?

Îți dai seama, devocika, cât suntem de singuri în avion? ...Adică? Adică lasă-l în pacea lui pe Iorga ăsta al tău, că ne-am putea săruta fără probleme. Nu ne vede nicio stewardesă... Tu es drôle! Ce idee?!... Ne văd copiii aceia!

Nu, ei nu văd nimic, ștrengarii, s-au mutat în ultimul rând de scaune... Și se sărută acolo de... Vezi că nu-i vezi? Nici ei pe noi!... Acceptă și mă sărută „dulce" și scurt! Strengărește! Ăsta nu e sărut, cucoană, e pupat! Toc! Toc! Și-i explic diferența, dar nu mă lasă să exemplific ca lumea... Trebuie s-o iau altfel.

...Eu, iubito, sunt foarte telepatic. Deformație profesională! Mai ales la examene mi-am exersat și verificat această virtute!... Unde vrei să ajungi? La studentele care încearcă să mă copieze. Pe toate le prind, căci sărăcuțele, de frică, de încordare, de tensiunea momentului, transmit în jurul lor, până la catedră, o vibrație dezordonată, un flux energetic haotic, ca o tulburare a păcii, a tihnei, care nu mai este liniștea creatoare a unui examen scris, ca un tors molcom de pisică, ci simt că la doi pași de mine cineva se încordează să nu transmită nimic din tensiunea teribilă sub care trăiește clipa, clipele acelea interzise prin lege ale copiatului la examen... Binențeles că nu reușește să pună zăbală fluxului telepatic natural, ci doar îl perturbă, creindu-mi mie o stare de disconfort cerebral... Asta simt și eu acum, în avion, de câteva minute... Vine dinspre Nord-Vest... Poate că deja ai băgat de seamă!... Poate chiar simți și tu! Niet! Nu simte nimic! Ce să simt?

Nu simți ce se întâmplă în spatele nostru?

Se întoarce spre scaunele goale din rândul următor, încearcă să vadă până în podea, ridicându-se mult... Mișcarea aceasta de răsucire a torsului, torsul ei de cabalină magnifică, pică la fix: o cuprind și o trag spre mine. Se lasă prinsă, știind bine că oricând se poate depărta la loc. S-o creadă ea!...

Nu, nu a văzut nimic în spatele nostru! Dar uită-te mai bine, în spatele nostru și al avionului spate, în ultimul rând, acolo unde s-au refugiat măgarii ăia doi, de nu se mai vede nimic din ei și din ce fac, nesimțiții! Cum să le treacă lor prin cap să facă exact ce credeam noi că nu se poate face într-un avion plin de scaune goale?!... Iar eu asta am simțit, cei doi că fac ceva ce nu e voie, dar iată, se poate face și în avion! Nu-ți dai seama ce fac?!... Cât de repede s-au adaptat la situație și culeg partea cea bună a destinului!... Avea dreptate Mircea Eliade al tău!... Tineretul ăsta din Nord-Vestul avionului... Hai și noi, cei din Sud-Est...

Boje moi!... Ridică iar capul, să vadă că chiar nu se vede nimic... Și tot nu crede! Sunt eu obsedat!... De ce nu crezi? Pentru că... pentru că tehnic, da, tehnic vorbind nu se poate! ...Îmi place cum s-a exprimat. Tehnic... Potrivit cuvînt! De tehnică e vorba! Dacă nu crezi, încearcă, să vezi că se poate!... Ești perfect echipată!

Ce vrei să spui?

Dacă erai în blugi, ar fi fost mult mai complicat! Așa însă, cu fusta asta largă, țigănească, comodă pentru avion, ești la fix! Te-ai gândit singură sau iar e mâna Destinului?! Mulțumescu-Ți...

E... Nu, nu e speriată, ci panicată, cred. Își dă seama că o țin în brațe, pe genunchii-mi, și se ridică. O las doar o clipă și o trag înapoi, cu aceeași mișcare răsfirându-i poalele fustei lungi în juru-mi, pe scaunul din stânga și din dreaptă-mea. Vezi? Nu se vede nimic! Nici măcar mâna mea stângă, hulpavă, nu se mai vede cum te... Nu se vede nimic! Ce să se vadă?! Te țin și eu în brațe, ca tot creștinul... Ce e rău în asta?! Chiar să se uite cineva la noi, nu vede nimic!

Tu chiar vorbești serios?!... Ești nebun! Ești...

Toată lumea este nebună? Nu vezi ce face toată lumea din avion?!

Trage iar cu ochiul, s-ar zice că numai noi doi mai suntem în ditamai samaliotul. Unde-s junii aceia?... Tu, daragaia, lasă grija lor, lor le e tare bine acum, ci tu apleacă-te și privește cuminte pe fereastră... Chiar dacă nu vezi decât clăbucii ăștia de nori, aproape impudici... Lubrici... Să nu-mi spui că nu te-ai gândit niciodată cum e, cum ar fi să te culci pe un pat numai de nori.. Să te culci culci! Couché avec! Moi par exemple et par avion! Lasă-mă pe mine... Fac eu ce trebuie... Tu privește afară și visează, închipuiește ce vei vrea! Visătorează-te în pace!... Nu ești curioasă să vezi la ce o să te gândești făcând... făcând sex, hai, treacă de la mine!, așa mi-a venit să zic, domnule, și chiar fac ce-mi vine, nu e nici un motiv să n-o facem, și slobozesc odiosul cuvînt la 10 kilometri altitudine... Asta-i nuntirea noastră cea mai apropiată de Pater Cel celest, nu vom mai avea altă ocazie așa de potrivită, una la câteva milioane de milioane, încă zece vieți de vom mai trăi... Darling, daragaia, dragostea mea... Numai Dumnezeu, Doamne, iartă-mă, le putea potrivi atât de bine!.. Ocazie ca asta... Îi vorbesc întruna la ureche, în perișorul de pe ceafă, trec la urechea cealaltă, capul i se răsucește complice, lăsat pradă balelor mele coclite, fierbinți, simt că dacă aș tăcea preț de o secundă s-ar dezmetici și ar sări drept în picioare, s-ar întoarce spre mine și mi-ar altoi o pereche de palme de s-ar auzi și în cabina piloților... Tișe, tișe, liubimaia, să nu se-audă până la haimanalele alea protestul tău scâncit, chelălăit, dar înăbușit bine, tișe, silent, nu e nevoie să faci nimic, fac eu ce trebuie, laissez-vous pe mâna mea, nu te mai gândi la ce te gândești, e nemaitrăit ce ni se întâmplă, bucură-te, nu fi... O rog numai atât, acum e momentul adevărului, Svetușca, măi, liubimaia, apleacă-te mai mult, uită-te mai atent pe fereastra raiului, mai, poate vezi ceva prin întunericul alb, sau chiar închide ochii, e și mai bine, nu te mai gândi decât la... la... Aaașa!... Așa!... Aaaa...

...Las să treacă câteva minute bune peste nerușinarea în care a început... Nici un... Nimic din partea ei!

Iar dinspre mine de ce nici tu bucurie, nici tu tihnă, nici tu... Ce se întâmplă cu mine, cu ea?... Ce... ce să-i zic ori s-o întreb?... Să fac o glumă?.. Nu, simt bine că lucrul cel mai bun e să tac și să mă retrag din intimitatea ei cât mai nesimțit... Aproape hoțește, cu mare fereală... Încerc să fiu infinit de delicat, de... Încerc apoi s-o ajut să-și revină pe scaunul de lângă hublou, în dreapta mea... O ating și simt duritatea unui bloc de gheață! Svetușca, s-a întâmplat ceva?

– M-ai violat, idiotule!

M-ai violat,așa a spus? Am violat-o?... Cum naiba vine asta?!... E aproape o glumă! Aș zice că e glumă, dar atingerea cu trupul ei, devenit deodată stană de piatră, ca sub o vrajă, mă sperie. O mai ating o dată, ușor, ca pe o... Da, domnule, o colonadă rece și dură, cariatidă indiferentă, din altă lume, alt regn... Nu glumește deloc magica! Doamna asta! Ce i-am făcut de... de... de s-a înstrăinat așa de brusc de mine! Cu totul contrar așteptărilor mele!..

Tu la ce te așteptai, idiotule?

...Chiar, de ce mi-a zis așa? Idiotule? Nu prea are sens!... Da, în schimb are vreun sens întrebarea mea: S-a întâmplat ceva?! Adică, după idiotul de mine, nu s-a întâmplat nimic?!... I-di-o-tule!

Eu, măi frate, eram pregătit să glumim că, iată, nici în avion nu reușim să ne vedem de întrebările și nelămuririle noastre. Nici pe un avion nu se mai poate conta!... Nu am lăsat-o să-mi spună nimic despre discuția cu Cioran, despre mesajul cu care acesta a însărcinat-o pentru Petre Țuțea... Eram, sunt atât de curios!.. N-a fost destul tot ce a fost la Paris?!.. M-ai violat.. Idiotule!... Nu mai pricep nimic... Chiar sunt un idiot?...

Dar parcă nu era nici vocea ei, mă agăț eu disperat și de acest argument!...

Chiar sunt un idiot!

– Domnule profesor! ...Ah, deci nu sunt un idiot, sunt domnul profesor. Cine mă strigă? Ce e Nickita? E iar cu două rânduri de scaune mai în spate. Singur. Unde-i domnișoara? Moțăie în spate... Vă pot deranja cu... Văd că și doamna Svetlana doarme...

Mă ridic și ne tragem undeva pe la mijlocul sălii, să nu deranjem frumoasele adormite din pădurea de nori impertinenți. Aștia, îmi dau seam, au văzut pe hublou tot ce s-a fost petrecut înlăuntrul futelniței argintate... Îmi vine să-l iau la rost, măi băiete, dar tâmpită idee ai mai avut!... Idiotule! Cretinule! Idiot ce ești, idiotule!... Tu, nu eu!

....Numai că a lui nu s-a supărat ca nebuna, auzi la ea, m-ai violat! Ba încă și idiotule ăla! Ca ce?...

Mi-e greu să-l urmăresc, cu gândul rămas la bucata de iceberg în care s-a preschimbat învăpăiata mea Svetlană... Unde am greșit? Cu ce vorbă, cu ce gest, cu ce mișcare?... Iartă-mă, sunt puțin obosit și tulburat. Repetă ce-ai spus!... Aha, e student la Politehnică și s-a săturat de inginerie! Ar veni la noi, la Litere. Vrea să se transfere... Cum să procedeze? Știe că au mai făcut-o și alții...

Reușesc să mă adun. Ba am și replică: dacă vrei să te faci filolog, atunci trebuie să știi că nu Noica, ci Mitropolitul Varlaam, cel cu Cazania!... Nu pricepe și atunci mai dau o dată citatul pentru cei născuți întru, întru limba română!... Oh, grozav! Eh, zic, văd că știi să te miri, să te minunezi!... Mă citează: Numai proștii nu se miră! Vorbă de idiot ce sunt, îmi vine să zic, cu ochii spre hubloul prăbușirii mele. Nici cea mai mică mișcare... Idiotule, ce ai făcut?! Ce? Explică-mi și mie ce!...

Mai trăncănim câteva banalități, promit să-l ajut la secretariat sau la decan, da, accept să mă sune la telefon, sunt singurul Ion dintre puținii Șeitani din cartea de telefoane... Da, nu mai avem mult și ajungem... Ne întoarcem fiecare la locul crimei... Victima mea, nici urmă de ea... E la toaletă. Încerc să-mi imaginez ce face acolo. E clar, numai un idiot poate să facă

asemenea exercițiu... Oare de când sunt atât de idiot? ...Femeia asta m-a scos din...

Se întoarce, nu pare schimbată, dar nu-mi pot da seama prea bine de vreme ce, ia te uită!, ea nu binevoiește să mă privească ori să-mi adreseze un cuvînt... Încerc eu să zic ceva, despre aterizare. Nimic. Nici un răspuns. Să-i cer iertare? Ma perche, idiotule?!

...Cel mai bine e să tăcem!... Pe ce subiect? Oricare alt subiect... Da, cred că despre nebunia de adineauri nu vom vorbi niciodată. De unde gândul ăsta?! Tăcem de ceva timp și nu mai vorbim nimic până când vocea comandantului ne avertizează că trebuie să ne punem centurile. Începe aterizarea. Nici nu se putea într-un moment mai potrivit. Dau drumul la magnetofon. Iubito în sus, iubito în jos, cara mia, daragaia maia, darling, vei lua un taxi și vei trage la Hotel Nord. E ușor de ținut minte: Nord! Nord Hotel.. Dacă nu-i place, mâine schimbăm hotelul. Da, mâine trec și eu pe la hotel să văd cum se simte, cum s-a instalat, cum a dormit, cum... Mâine la prânz. Acolo ne vedem! Fix la 12. Nimic?.. Nici un semn că m-a auzit...

Alo! Ești supărată?

– Nu te deranja... Poate că era mai bine să fi rămas la New York... Sau să mă întorc cu primul avion... Atât! Și o ia înainte! Nu mai pot face nimic. Copiii deja mă strigă, sunt primii la ieșirea din vamă...

Pe seară sun la hotel, a doua zi dimineața din nou, la prânz sunt în hol. Nelu Chelemen mai verifică o dată la recepția hotelului. Aproape că se scuză că nicio Svetlană nemaipomenit de blondă nu i-a trecut pragul... Măcar dacă aș înțelege de ce!

M-ai violat, idiotule!... Adică? Ce-a vrut să spună cu... cu... cu metafora asta?! ...Metaforă, idiotule?

Îl rog pe Chelemen să se intereseze la toate hotelurile din București... Mă ia în birou, deschide o sticlă de Daniel's, îl anunț că tot un Dănăilă's i-am adus și eu, dar transportul va ajunge peste câteva zile, este curios să-i povestesc cum a fost...

Cum a fost unde? În avion?... Ce-ar fi să povestesc cuiva ce am făcut? Să mă învețe cine ce să fac mai departe?... Da, poate că ar trebui să mai cer și altuia părerea! Dar cum? Cui să-i povestesc ce s-a întâmplat în... în pântecul avionului?!...

Mă chinui de aproape 24 de ore să mă înțeleg pe mine, ce a fost în capul meu? Chiar deloc, deloc premeditare?... Vag mi-aduc aminte de un text din Arghezi, un text tembel... Ţara de Kuty sau Cimitirul... Acela să fi fost impulsul secret, străvechi, primordial – adică din liceu, și irepresibil care m-a împins să fac... să nu pierd ocazia și, iată, s-o pierd... Căci parcă nu de la copiii ăia mi-a venit ideea, ci de cum m-am văzut singur cu ea, cu dînsa, cu dumneaei...

Iată, recepționera de la hotel intră în birou și îi rostește numele, citeț, scris de mine pe o bucată de hârtie, cu vestea că ieri, la niciun hotel din București, nu s-a cazat nicio Svetlana Roller! ...Roller? se miră Nelu. Svetlana? Hai, zi-mi, cine-i gagica? Deci n-ai venit cu mâna goală! Nu puteai să aduci mai multe? Le cazam pe toate... Hotelu-i gol! Și începe să se plângă de afaceri, nu mai vin turiști de nicăieri, nu mai au încasări... Nu știe nimeni ce are de gând Ceaușescu ăsta. A auzit că... Ceaușescu ai zis? ...Băi, fratele meu!, n-o să mă creadă nimeni că uitasem de... de Fiară... Idiotule... Moi liubimâi idiot! Nu ți-e dor de el?...

Capitolul 11

Full, full, full...

Nu mai aveam chef de nimic. Și nici nu reușeam să ascund că în fiecare clipă mă gândeam la altceva în timp ce vorbeam cu ai mei. Mă gândeam, firește, la... Nu-i mai zic pe nume, care din ele?!... E subiectul subînțeles al tuturor gândurilor mele. De când? De aproape o săptămână...

A venit și Liviu cu tărăboanța mea de Oltcit plin ochi... Nici mie nu mi-a venit să cred câte putuseră încăpea în cochilia lui nevoiașă, dar atât de vitează. Aproape că zac, asta fac, deși mă mișc, merg cu copiii în parc, ar vrea să-i duc și la mare câteva zile... Iuliana-i prinsă cu corigenții ei... Iar eu zac incapabil să desfac agenda în care mi-am propus atâtea... Să fac, să mă văd, să vorbesc, să caut...

Nu sunt în stare de nimic. Decât să dau telefoane după telefoane în căutarea unui Nene Culianu care numai el poate afla dacă cumva, cu următorul avion, chiar s-a întors... Dar nu răspunde nimeni la cele două numere de telefon transatlantice...

Să-l sun pe nenea? Îl sun, poftim!, și-i spun că am ajuns cu bine, dar nu reușesc să aduc vorba în ce fel, cum, când s-o caute nenea, când și eu o sun și nimic! Nimic! ...Nu vrea să-mi răspundă?! Te cred și eu, dacă s-a întors, gata, nu mai e nimic de făcut... De făkut?...

...Idiotule! ...Idiotule, m-ai violat... Mă dezmeticește un telefon de la Nașu, îmi duce grija dacă avem ce mânca. Am auzit că au dispărut din București toate cozile!... Nu se mai găsește nimic în magazine! Așa-i?... E ultimul banc, probabil! Nu, nu-i banc, așa zice mamașa c-a auzit la ultima coadă la care a participat într-un cadru mai restrâns!

O să vină mâine un coleg de la Medgidia, ce să-mi trimită pentru finii cei mici? ...De data asta îți trimit și eu ceva, ceva de pe Fifth Avenue, da, ai ghicit, un visisichi de-ăla de care bea numai James Bond... Îmi cere să-i fac un serviciu, o plăcere i-a zis, din ce trimite, o găină grasă – îs cu totul vreo trei, și o cărămidă, adică o bucată de brânză, brânză de-aia care-ți place ție, de-a lui Dordea, du-i și la domn profesor și vezi ce mai are nevoie! ...Adică la nea Petrache! Am uitat și de el! E grav...

A doua zi, iar nu încape în frigider tot ce primim de la Nașu... Mai dăm și pe la vecini... Rămâne pe dinafară taman găina și cărămida destinate generației interbelice... Ditamai, amândouă! Du-le acum, îmi zice cocoana, că e prea cald să le mai ținem.

Da, aș fi vrut să mai amân câteva zile întâlnirea cu domn profesor... Aș fi vrut să se țină la Scriitori, cu lume multă la masă, ca rândul trecut... N-am de ales, dar am să-i fac o vizită scurtă, las găina și plec imediat, fixăm o întâlnire propriu zisă pentru mâine-poimâine... Liftul, ca de obicei, stricat. Când mă vede gâfâind după opt etaje urcate cu găina sub braț, mai ceva ca ovreiul gâsca, nea Petrache se amuză, invocându-l stereotipic pe Vancea, doctorul, cică să-i mulțumesc lui Dumnezeu când se strică liftul, căci nu există exercițiu fizic mai bun pentru inimă ca urcatul scărilor... Dar nu cu cărămizi în cârcă!

Are musafiri, cam matinali... Doi tinerei. Ai cui or fi, ai lui Neagu Basarab sau ai poetului?... Ei se arată că mă cunosc. Eu cum fac cu brânza?... Am picat în mijlocul unei discuții, numai bine ca să nu stau mai mult de două minute. Nu vreau să deranjez.

Nea Petrache e puțin nervos și acceptă retragerea mea. Îi prezint obiecturile, ce fac cu ele?

Privesc în jur și constat că în absența mea nu a crescut niciun frigider în garsoniera pustnicului... Duceți-le, pe drumul vechi și cunoscut, la vecina de alături, mă îndeamnă gazda. Ezit, nu prea mă îndemn, atunci posesorul bastonului de la capătâiul patului îl apucă și-i dă vreo două peretului aflat mai la îndemână! O să vină imediat, mă asigură. Mă ridic, în așteptare. Ușa garsonieriei se deschide și intră vecina, știam cum o chema, cum, domnule? ...Cu o tavă și o cană de ceai. Tare sunteți nerăbdător!, îl dojenește cu drag.

Eu sunt de vină, mă scuz eu, și-i prezint situația. O găină?, se miră ea. Aproape indignată: Așa de mare?! E cât un curcan!... Nu-i vina mea. Și asta? Brânză? ...De Băneasa, precizez eu, negustorește. În viața ei n-a văzut așa bolovan de brânză!... E cât două cărămizi! Dar nu se grăbește să le atingă. Domnule profesor, zice ea către amândoi sau nici unul, cu ochii la sacoșă, și clătinând din cap dilematic, nu avem unde să le mai punem și pe astea!... Abia, abia am făcut loc pentru un pachețel de unt!...

Atunci duceți-le, doamnă, la vecina. S-a deranjat domnul profesor până aici, iar noi...

Vecina a plecat la fie-sa și a uitat să-mi lase cheia... Ca să vedeți cum e lumea! ...Nu, nu am cum! Nici măcar un ac! ...Și se retrage, domnule, lăsându-mă-n mijlocul deșertului... Înalt și... Unde să mai plec?

Acești tineri domni, mă ia nea Petrache de odihnit, au venit la mine cu o propunere. Stați numai cinci minute, să vă cer părerea și dumneavoastră...

Dar poate că pe dînșii nu-i interesează părerea mea, domnule profesor. Se pare că cam chiar așa și stau lucrurile... Nu vreau să deranjez! Și chiar aș pleca, dar nu știu cum să mă scap de mesajul Nașului. Profită de ezitarea mea și continuă, mirat el însuși de ce spune: Dînșii vor să facă un act

de disidență, de protest, adică eu să-l fac în fruntea lor și a colegilor lor. Câți sunteți?

Destui! Putem ocupa strada din fața oricărei ambasade...

Și ce veți face acolo? Vom striga lozinci, vom avea și lozinci scrise... Și vom da citire scrisorii dumneavoastră către guvernele lumii! Către ONU, către... Nu se poate să stăm așa, toată Europa se mișcă... La noi, de la Paul Goma nu s-a mai întâmplat nimic! Sunt mai mult de 10 ani! Mai mare rîsul... Chiar și la Chișinău, ați văzut ce se întâmplă!

Ce părere aveți, domnule profesor?

E lucru mare ce fac românașii noștri la Chișinău! Au declanșat începutul sfârșitului! Și nu acum, ci de vreo doi ani!... Sunt nemaipomeniți! De unde te așteptai mai puțin!... Ce zici, domnule Șeitan?

Mi-ar plăcea să văd scrisoarea pe care... Mor de curiozitate!

Scrisoarea mea? ...Păi i-am trimis una lui Nicalai în 65! O mai fi bună?... Alta n-am mai scris!

Dacă nu vă supărați, noi am făcut o scrisoare, dumneavoastră doar s-o semnați! Să vă asumați...

Dragii moșului, să semnez ce ați scris voi?!.... Tușește încurcat, dar buna creștere îl oprește să le arate ușa! Dați-i domnului profesor scrisoarea, s-o citească și să hotărască dumnealui ce să fac!...

Poate o semnez și eu, eu de colo! Unde-i domnișoara?

Mi-au întins-o, scrisă de mână, un scris frumos, chiar caligrafiat. Al cui e scrisul? Mama unui coleg... Citesc primele rânduri, prima jumătate de pagină, și mă opresc. Domnilor, e bine scris, dar nu e pe calapodul domnului profesor... Treaba asta cu drepturile omului... Știți cum e în viață? Când intră în ea, unii se uită în jur și întreabă eu ce am de primit, ce e de apucat pe aici?

...Alții, se uită în jur și întreabă eu ce am de făcut?... Dumneavoastră ce credeți, din ce categorie face parte domnul profesor Petre Țuțea?... Întrebați-l!

...Și mă întorc grijuliu la frumoasele slove aliniate perfect. Nu mă surprinde decât frumusețea uitată, din altă viață, a caligrafiei. Am impresia că este scrisă cu pană de gâscă înmuiată în călimară... Aproape că nu mai pot urmări ideile, fascinat de volutele bine stăpânite, de tușa peniței mereu crescătoare sau subțiindu-se ca un fir de paing, urmând parcă accentele din cuvînt, dintr-o rostire atent articulată, cultivată de câteva generații bune de cărturari modești și țapeni pe ce știu...

N-a fost cumva directoare de liceu mama colegului vostru? Nu, nu cunoaștem problema. Așa i-au zis, problema... Jenant!

Citesc mai departe, ușor iritat, și la un moment dat realizez că așa cum stau, în mijlocul camerei, cu foile scrisorii într-o mână, cea dreaptă, iar în stânga atârnat de sacoșa grea de atâtea mii de calorii, trebuie că arăt ca întruchiparea inadecvării, monument șleampăt al nepotrivirii... Al inoportunității... Dar nu mai e niciun scaun pe care să mă așez.

Aveți prea multe expresii luate de la Europa Liberă... S-ar zice că domnul profesor îi ascultă ca pe Evangheliști... Iar domnul profesor nu a avut niciodată radio! Ba am avut, când am lucrat sub comanda lui Gafencu. Era obligatoriu!...

Dragii mei, nu e rea scrisoarea, dar, până aici – și eram la foaia a doua din trei, nu i se potrivește domnului Țuțea. Domnul Țuțea consideră că și popoarele sunt tot de două feluri, unele care sunt cu mintea chitită numai la drepturi, la ce pot apuca și pune deoparte, iar altele cu vocația dăruirii de sine, oameni care se știu datori pentru norocul de a se fi născut! Și vor să plătească în vreun fel acest dar de neprețuit care este viața, ființarea ca om, ca român, ca muscelean. Domnul profesor Țuțea se consideră atât de norocos, că nici gând să mai vrea ceva în plus! Ce? ...Ce ziceți, domnule profesor?

Da, aprobă superiorul conventului Cișmigiu, cam așa i-am răspuns și ziaristului acela rus, venit însă de la un ziar occidental, mi l-a adus Aurel Dragoș Munteanu, că i-a cerut rusnacul să vadă

ce este mai interesant de văzut în România. În România și în tot Estul Europei, l-a corectat Aurel Dragoș...

În tot estul sau în tot restul Europei, bag și eu, ca să nu ies din joc. Nu mă bagă nimeni în seamă. ...Și a aterizat cu tovarășul rus la mine, aici, unde stați dumneavoastră! Iar când m-a întrebat cum e cu drepturile omului în România, le respectă Ceaușescu au ba?, zic, dar de ce mă întrebați pe mine? Pentru că știu că ați făcut 20 de ani de temniță grea!

Au fost numai 13, în două tranșe! Dar temnița știți dumneata de ce a fost grea? Nu pentru că mi-a nesocotit dreptul la libertate, ce?!, Socrate întemnițat și condamnat la moarte nu a fost liber să rostească cele mai cumplite lucruri pe care le-a spus cineva vreodată?... Noi, acolo, în temnițele comuniste am gândit și am spus tot ce am vrut! Dar sufeream la gândul că anii noștri cei mai buni, mai tari, suntem împiedicați să-i punem în valoare ca să ne mai plătim din datorii... O cartă nu a drepturilor, ci a datoriilor, a obligațiilor cu care te încarcă condiția de om, asta ne trebuie! Asta cere un om puternic și un popor cu conștiința menirii sale!... Are poporul român conștiința menirii sale?... O are, cum mama dracului să n-o aibă, dar nu tot timpul, ceas de ceas. Popoarele sunt ca oamenii, din când în când mai merg și la budă!... Mai trag și un pui de somn! Mai ales când li se urcă la cap carta drepturilor omului!...

...Cunoșteam povestea. A câta oară o auzeam?! O mia oară și tot nu mă mai săturam. Dar de data asta... Puteam să plec?

...Însă mă ținea pe loc teancul subțirel din mânăria mea. Nu se făcea să nu citesc până la capăt sau măcar să mă prefac că. Mda, zic, bine zis, mormăi eu în barbă... Mda... Da, măi, băieți... E un text bun, domnule profesor! Una peste alta! ...Zic să-l semnați! Îl semnez și eu, măi, băieți, dar nu în momentul acesta...

Mereu nu-i momentul!, se ițește unul dintre flăcăi. ...Momentul potrivit este o singură dată! Trebuie căutat și percutat atunci! Altminteri, iese o frumoasă intenție eșuată. Mai

o și locul! Povestea cu ambasada... Care ambasadă? A URSS sau SUA... Ce ziceți, domnule profesor?

Adică marile caiafe! De la care ni se trage tot răul... Acolo ați găsit voi să mă expuneți în public?! ...Islanda n-are ambasadă? Mai degrabă acolo să demonstrați!... Fac și greva foamei pe trotuarul din fața ambasadei islandeze, dacă este nevoie! Nu ne-au făcut niciun rău! Dar să-l pârăsc pe hoț la însuși hoțul hoților, cum vine asta?!

Eu vă propun să mai lăsăm să treacă câteva zile... Aveți o copie? Aș mai lucra puțin la text. Sunt și câteva greșeli de punctuație... Ziceți că mă cunoașteți? Da, de la Marian Munteanu. Aha, voi de-ai cui sunteți? Ne-a adus părintele Ioan Alexandru. Exact așa i-a spus poetului și profesorului, părintele... I-ați arătat scrisoarea? Nu. Nu mi se pare în regulă...

Nu dau însă importanță și le povestesc de Cioran, ce a zis despre ei, cum i-a lăudat în tot Parisul, la Eugen Ionescu, la Matila Ghica, la Horia Vintilă, la toți românii, numai de voi se vorbește în tot Hexagonul, cum v-ați adunat ca puii pe lângă cloșcă...

Cere detalii domn profesor, iluminat de veștile neașteptate. Emil a zis așa? ...Dar nu am timp, ne vedem zilele următoare, să fie de față și bădia Simion Ghinea... Am multe de povestit. Acum trebuie să rezolv găina asta! Voi n-o vreți, măi băieți? Ce să facem cu ea la cămin?!... Măcar brânza!... Cum e mâncarea la cantină? Nu-i rea, merge. Vă dă pâine destulă? Pâinea e la discreție. Câtă vrea fiecare!... Ah, păi atunci e aur curat!... Dacă-i pâine la discreție... Asta se cheamă sindromul foamei de Aiud!... 13 anișori?

Dar de ce se zice că-i arestează pe țăranii care cumpără pâine de la oraș și o duc la ei în sat?! Cine zice? La Europa Liberă?! Nu-i arestează, dar le-o confiscă!... Măi, băieți, ne vedem și mai vorbim! Luați de la părintele Ioan, da, așa îi spunem și noi, la facultate, părintele, luați de la sfinția sa numărul meu de telefon, poate ne vedem cu toții undeva și vedem ce facem cu scrisoarea asta. Dar să n-o lăsați la domn profesor, nu e bine să țină în casă

așa ceva. Mă înțelegeți? Sper că m-au înțeles, mă precipit spre scară, nu-mi dau seama de ce nu mai puteam suporta să stau în incinta aceea, deodată sufocantă...

Pe scară. Calculez cu repeziciunea care mă caracterizează câteodată și decid să descind la următorul de pe lista mea de societari: domnul Boceanu. Constantin Boceanu: Titi, pentru apropiați. Nu e cazul meu... Și la el ajung azi prea devreme, aș fi vrut să-l văd mai pe îndelete, să mă descoasă cum a fost, dar tot așa, peste încă vreo câteva zile, fără niciun zor... La el cel mai mult aș fi vrut s-o duc pe 'Mneaei, să discute în fața mea, iar el, pricepând ce era, ce ar fi fost de priceput, să-l văd cum se bucură de binele altuia... Nu cumva domn Titi este persoana la care să mă destăinui cât am fost de dobitoc?... Mai contează?!

De unde veniți, domnule profesor, așa de dimineață?

Acum vin de la domnul Țuțea... Iar de pe lumea cealaltă am venit în urmă cu o săptămână...

O clipă, nu-mi povesti prea multe, vii când ai mai mult timp... Dar acum spune-mi un singur lucru: care este lucrul cel mai interesant care ți s-a întâmplat, l-ai văzut sau chiar l-ai mâncat? Ai băut vreun vin mai... mai nebăut?

Îl privesc lung și oftez fără să vreau. Aoleu, o femeie! Nici nu apuc să mă mir cum de m-a ghicit, bucuros că am găsit la cine să mă spovedesc... O fac, vag, în câteva cuvinte, las masa substanței epice pentru altă dată. Cădem de acord să revin în două-trei zile. Îl avertizez, se pare că nu mai am nicio șansă. Am făcut un pas greșit și am pierdut-o! Nu știu dacă mai are sens să... Nu cunoști femeia!... Dar spune-mi, sper că ai să procedezi ca un oltean, orice s-ar întâmpla! Adică? Adică familia nu are niciun amestec!... E sfîntă! E intangibilă!

Nici nu merită să discutăm acum pe acest subiect, zic eu din grimasă numai, e destul. Mai greu e cu găina, cum s-o introduc în discuție. Tot domnu Titi, boier adevărat, mă ajută: Ce brânzeturi ai mâncat? ... Deh, el m-a nărăvit la brânză francofonă.

Îi povestesc ce am pățit cu chêvre cendrée la Londra, la Harrold's în persoană. Îl avertizez că nu am adus nici fir de frommage, dar că am ceva mai bun pentru dînsul... Își aduce aminte de Țuțea, știe cât îl plac, și pentru prima oară aud și eu pe cineva vorbindu-l de rău!... Ce om imposibil! Țuțea? Când era Țuțea invitat într-un salon, numai el vorbea! Stăteau cucoanele ciotcă în jurul lui! Se strica toată seara...

Încerc să mă lămuresc: spunea prostii, fleacuri muierești? Nu, domnule, spunea lucruri prea... prea serioase pentru o sindrofie! Dar îl ascultau cucoanele cu gura căscată! Să nu pară proaste! Așa nu se face, să acaparezi discuția, de fapt să vorbești numai tu! ...Cred că ăia de la Securitate, dacă ar fi vrut să-l pedepsească ca lumea, ar fi trebuit să-l bage singur într-o celulă, să nu aibă cu cine vorbi!

Ați fost cu domnu Țuțea în celulă?... Am fost, o vreme! ...Și numai acum mi-o spune?! Începe să rîdă singur: odată, am organizat un mic complot, o cabală, să ne facem fiecare că nu avem în ziua aceea chef de vorbă, ba că ne doare capul, ba că alta... Ce descumpănit a fost că nu mai are cu cine vorbi!... Dar Dumnezeu a ținut cu Țuțea, probabil, eh, fecior de popă, adaug eu, că i-a trimis un țigan, ne-am pomenit cu el în celula noastră, năuc, nu știa nici el cum de-a ajuns la deținuții politici, și ți l-a luat în primire Țuțea al dumitale. După un sfert de oră îi vorbea despre Platon... Și să fi văzut țiganul ce atent îl asculta..

Ia te uită! Cunoșteam povestea de la Ghinea. Bucuros că se confirmă unul pe altul, fără să știe, oamenii ăștia nu au decât amintiri, nu inventează nimic?... Îl întreb cum se mai simte. Azi deloc bine. N-am putut face nici un pas... Dar e bine că mă ia de jos în sus! Întâi cotonoagele astea de picioare și abia la urmă de tot, sper, capul!... Ce mai citiți? Tot pe Revel. E așa de deștept? E foarte elegant și exact, dar nu ca Cioran. Te-ai mai văzut cu el? Confirm din cap. Și adaug: de la el mi se trage cu frumoasa dispărută din orizontul existenței mele. Îi spun pe scurt povestea și e captivat.

Dă și un pronostic: e în București, în România! O vei revedea! ...Numai să nu... Și se oprește. Nu-l întreb ce a vrut să spună! Doar numai la asta mă gândesc de o săptămână de chinurile dracului! E prima oară când dau de gustul geloziei!... Cum voi reacționa dacă o revăd cu un nenorocit atârnat de gîtul ei?!... Cunosc bine Bucureștiul! N-o merită nici unul dintre...

Gândul ăsta mă dă afară din casa omului. Și-mi dau seama că și la Țuțea, tot asta a fost de am început să mă sufoc! Deci, hai să scap mai rapid Viena de găină și de cărămidă. Mă roagă să mă duc cu ele în bucătărie și să le bag eu în frigider. Dar unde-i doamna Boceanu, ce mai face? Unde să fie?! Umblă toată ziua de nebună prin oraș să vadă ce mai poate cumpăra! E cumplit, domnule profesor. Altceva nu mai are în cap, o înnebunește gândul că într-o bună zi nu o să mai aibă ce să-mi pună în farfurie... Am ieșit din temniță de 25 de ani și nevastă-mea e tot cu grija mâncării, nu cumva să-mi mai fie vreodată foame... Grija mea o are, care abia ciugulesc câte ceva, mai nimica...

Mă roagă, gourmet cum îl știu, să tai o bucățică din brânză, să guste acum, mintenaș, e sigur că n-am lăudat-o degeaba. Mă conformez, sigur de rezultat: se face în România asemenea brânză?! Unde? Cine?... Îl las să mai aștepte răspunsul și mă întorc în bucătărie, să-i dau drumul păsăruicii în colivia frigorifică... Deschid poarta și nu-mi vine să cred!... Deci asta înseamnă să fii burdușit?... Aproape fascinat cercetez pas cu pas, de melc, pe pipăite, unde s-ar mai putea băga un ac, o... o lamă de ras!

Și-mi aduc aminte de Gioni, cu întrebările lui trăznite: Ce faci când torni vin într-un pahar? Când umpli un pahar cu vin ce se întâmplă din punct de vedere fizic? ...Și le umplea pe toate în așteptarea răspunsului nostru de oameni mărginiți! Băi, fraieri ce sunteți, voi nu vedeți ce s-a întâmplat? Am scos aerul din pahar! Hi! Ha! Ha!...

Da, asta-i definiția a ceea ce văd: un frigider fără pic de aer în el, așa îmi vine să zic. Complet vidat! Mare meșteră doamna

Boceanu!... Cum de le-a stivuit, cu câtă acribie, nici dacă aș face brânza fărâme nu aș avea unde s-o... Găina, nici vorbă! Ce mă fac, Nașule, cu ele? Și cu căldura de afară! Deja s-a cam pleoștit biata zburătoare, parcă dezamăgită și ea de limitele ființei umane. La ce m-ați mai tăiat, maică?...

Mă întorc și raportez. ...Ce facem? Aici nu ne iubește nimeni!... Va trebui să ridic ancora cât mai iute, afară se face și mai cald dacă mai zăbovesc. Telepatic cum sunt, mai tai o bucățică din cărămida marmoree și o las la căpătâiul boierului pe care l-a șontorogit lupta de clasă, tovarășa Ana în persoană. Când am să mai vin am să vă povestesc cum am dat de urma năsperiței și la Paris! A Anei Pauker?! Da, e o poveste mai lungă, acum trebuie să mă grăbesc. Ce-o să faceți cu distinsa galinacee? Rămâne cu marmoree... Ce să fac? M-a refuzat dumnealui Petre Țuțea, acum dumneavoastră, viața merge înainte, următorul pe listă! Cine? Cine altul decât Florin Pucă! La mama dracului, dincolo de Belu...

E basm curat! Trebuia să-mi dau seama! Numai din a treia încercare eroul reușește, mă gândesc eu, consolat că măcar intru în rânduiala străveche cu acest drum inițiatic pentru care nu eram deloc pregătit. Aveam atâtea de făcut azi... E prima zi când mă simt capabil să am gânduri și pentru altele... Nu numai pentru ea... Pentru Ea, cu majusculă, așa trebuie scris, căci a devenit nume propriu în bietul meu creieraș, parcă a intrat la apă și nu mai încapă în ele alte...alte gânduri, chipuri, amintiri...

Mă simt bine că i-am pomenit de Ea domnului Boceanu... Desigur, asta trebuie să fac ca să scap de Ea, să vorbesc despre Dînsa, Dumneaei, cu detalii, chiar și de-alea anatomice, Florin e cel mai bun pentru asemenea destăinuiri... Are și umorul de care am nevoie ca să mă dezumflu cât mai repede de...

Mă, Ioane, tu nu știi ce vorbești! Eu nu te pot vedea pe tine îndrăgostit... Nu te ajută caracterul! Ești prea... prea normal! Tu știi ce înseamnă să te îndrăgostești?... Să uiți de nevastă, de copii

și să te duci cu ea, cu Ea, fie!, direct la primărie, neamule! Ori să nu mai dai pe acasă cu săptămânile! Asta înseamnă! Cum plecam eu de la Rosemarie! Nu-i așa că nici nu ți-a trecut prin cap să pleci de acasă? Păi cum era să, așa ceva?! ...De ce să nu? Cam toți fac așa când chiar se îndrăgostesc! Tu de ce nici măcar nu te-ai gândit?! ...M-am gândit eu, dar ce, mă lasă mama?!...

Rîde barbă asta de Pucă. Cu ce poftă!... Nu mă lasă mama!... Găligan de cincizeci de ani!...

Cum a fost pe-aici în lipsa mea? Nu vezi, au profitat nenorociții ăștia de doctori de lipsa ta și mi l-au tăiat și pe ultimul!... Văd eu de când am intrat și mă înfioară! Simt cum mă colorez în albastru... Albastru, vinețiu spre albastru arăta și piciorul lui Pucă când l-am văzut ultima oară... Îl întreb așa, ca să mai lungim vorba, dacă este adevărat că după ce i se amputează piciorul, individul tot mai simte că-l are, îl gâdilă, are mâncărimi între degete...

Eu nu am avut niciodată mâncărime între degete. Numai dacă nu te speli ai. La mine problema era alta și să vezi că nu s-a rezolvat nici acum. Nu mai am picioare, dar ele put mai departe!... Asta cum naiba vine?! Zău, Florence se plânge... Mie nu-mi miroase. Tu simți ceva?... Ea zice că!

Îi povestesc de unde vin și de vorba șontorogului domn de altădată. Adică, traduce Pucă, să mă bucur că nici la mine nu au început cu amputatul capului? ...Măcar acum știu că pot fuma liniștit! Nu mai au ce amputa!... Pe cine ai văzut la Paris? Da, am ceva pentru tine de la George Astaloș și Bubu Ornaru, au pus mână de la mână... Eh, mână de la mână, Georgică e cu banii, Bubu cred că cu ideea... Așa idee!... Păi ce mi-au trimis? O pereche de sandale și ciorapi... Eu nu le-am spus că... Și ei nu știau nimic de isprăvile mele prin spitalul Colțea?... Le-am spus eu, când am văzut ce ți-au trimis. Dar nu știam și de al doilea... Și ce au zis? Bubu a zis că ți-ai făcut-o singur, ai cobit, că te-ai desenat de enșpe mii de ori fără un picior! Care?, am întrebat eu. A încercat

să-și aducă aminte din desenele tale. Și a zis, cred că amândouă, când unul, când altul! Cică el de câte ori te-a visat, așa erai, când fără un picior, când fără celălalt... Ai văzut cum a ghicit Bubu?! ...Ce fac cu sandalele? Ce să faci? Ține-le tu! Și ciorapii dă-i-i lui Ahoe, cu indicația de la secția de propagandă a partidului să le facă un sonet! Sonetul ciorapului nou-nouț, care încă nu pute!...

Ajung și la nea Petrache. Nu s-au mai văzut de o juma de an, de când nu mai are două picioare. Îi promit c-o să-l aduc, mint că m-a întrebat și de el, îi povestesc de flăcăii ăia doi, Florin este sigur că i-a trimis Securea de stat, tâmpiți mai sunt! Cu ce își pierd ei vremea!... Ajung astfel și la găina dobrogeană. Inclusiv episodul Boceanu. Mă cam grăbesc, zic, nu era planificat să ajung azi până aici. Atunci bagă-le tu la frigider, Florence vine abia pe seară, să stea la rece!

Dar ce?! Florence trăiește pe altă lume?!... Plin ochi! Florine, ce fac? Vezi că pe balcon avem o ladă frigorifică. O găsesc cu oarecare greutate. Dar nu prea știu cum se umblă la ladă. Eu n-am așa ceva!... Ia să-i dau eu un telefon, că-i la mă-sa! Să vezi ce program îi fac, că mereu se plânge ca o babă... Ca madam Boceanu a ta se bocește... Florence însă ne aduce vestea cea mai proastă: lada e plină, că a mai pus în ea și vecina de la parter... La maică-sa? Nici atât! Full! Full pe tot cartierul, așadar! Păi ce facem, domnule?! Să ies în balcon și să strig, neamule, care iei găina, primești și-o telemea de oi care au păscut iarba sărată și uscată a Dobrogei!

...Hai că-i bună! Ditamai profesorul universitar, cu atâtea pile și relații, umblă de azi dimineață să logodească găina și nici un mușteriu!... Băi, Ioane, să nu te vadă studentele că....

Isteață, Florence are o idee și revine cu telefon: la domn Petrache Țuțea... Să le ducă la domnu Țuțea, că face foame, săracul! De-acolo vine, cică!... Simt din nou că trebuie să ies la aer! Oricât ar fi de cald afară! Ce-a zis Florence? Ce să zică? L-a înjurat pe Ceaușescu! Uite, domnule, ce a făcut nenorocitul din

țara asta!... Simt că... Ești cu mașina? Da, zic eu, nevrând să fiu de nimeni compătimit. Cu mașina este Liviu, mi-a cerut-o pentru o zi și asta-i a treia... Ce? Găina asta nu se simte bine și în metrou?! Mai ales că nici brânza nu a început să pută ca picioarele lui Ahoe! Hai, fraților, pe la casa cui ne are! Că s-a prostit și Nașu de când am lipsit și eu o lună de pe aici!... Abia aștept să-i povestesc ce brânză am făcut cu celebra brânză de Băneasa! Aia făcută de domnul Dordea!... Ce n-a văzut Parisul!

Până să mă văd cu Nașu, pe seară trece pe la mine Damian... M-a sunat mai întâi să mă întrebe dacă am ceva bun de mâncat: Da, zic, a făcut nevastă-mea o tocăniță de găină... Găină de țară? Și cu ardei copți? ...Bă, dar știi ce să comanzi! Ce-o fi vrând de la mine? Nu, nu vrea să mănânce în sufragerie. În bucătărie! Și precizează: în bucătărie e mai sigur că n-ai piuneze... Ce-s alea? Microfoane? Îhî!

Îi dau mai întâi o țuică și brânză cu roșii. Începe să se vaite: Ce brânză! Ce roșii! ...Spune drept, ai mâncat în Franța ceva așa de bun?! În Franța nu, dar în America... Ai fost și pe acolo?! Nu mi-ai spus! Nici eu nu știam c-o să ajung pe acolo!

La sfârșit aproape că se linge pe degete. Numai la biata mama am mai mâncat așa de bine! Și-mi zice: nu știu ce naiba se întâmplă cu prietenii mei în ultima vreme. Parcă v-ați vorbit între voi care să se poarte mai frumos cu mine!... Și ce nu-ți convine? Păi mă faceți să nu mai fiu atât de decis în ce vreau să fac... Așteaptă să-l descos. Ce? Ce... ce? Ce vrei să faci?

Se uită lung la mine, apoi scoate din buzunar un pașaport. Pricepi? Mă uit la viză. Azi l-ai primit! E încă cald... Te-ai gândit bine? Mă mai gândesc, de-aia am venit la tine. Cum e pe acolo? Plictiseală mare și vorbărie multă! Și aici ce-i?! Au înnebunit amândoi! Nu mai scăpăm, domnule, de ei?!... Și ce vrei să faci pe-acolo?

Ioane, eu îi cam știu pe toți scriitorii, plasticienii și ce mai sunt pe acolo, în tot Occidentul. Văd că nimeni nu se gândește să-i

udune la un loc, toţi trag fiecare în altă direcţie... Cred că aş putea face ceva să nu mai fie atâta dezbinare! Ca la noi, la nimenea!... Păi, ce? Aici la Bucureşti e altfel?... De ce nu încerci să faci aici?! Domnule, dacă vine un semnal de la Paris, de la Paul Goma şi Monica, de la Europa liberă... Eu pot vorbi cu amândoi, cu toţi! Te-ai văzut cu careva? M-am... Cu? Cu Dumitru Bacu, cu Boldeanu, cu Nacu... Cu... cine-s ăştia? Legionari de-ai lui Ţuţea!...

Eh, tempi passati! Pierzi mult că-ţi pierzi vremea cu ei!... Nu te înţeleg de ce o faci! Gata! Au avut şansa lor să facă istorie, şi-au bătut joc de ea... De cine şi-au bătut joc? De şansă sau de istorie?... De amândouă!... Măcar dacă ai fi avut pe cineva din familie legionar!... Ba am avut! Pe fratele lui taică-meu! La el am fost în America! ...Nu ştiam! Ai mers pe blat! Trăieşte? Şi încă pe ce cai!... Hai, povesteşte-mi!

I-aş povesti eu de Svelt-luţa, dar numai după o sticlă de vin, partea mea... Şi nicicum la mine în casă... Tânjesc să mă descarc cuiva... Şi gândul ciudat că singura persoană care m-ar înţelege şi ar şti ce să mă întrebe, ce mirări să aibă şi ce mici comentarii, da, domnule, nevastă-mea ar fi... Poate că.... După ce pleacă Damian... Să ieşim la Şosea... Dar Damian nu se grăbeşte să plece, mă descoase cum a fost la Paris, îi pomenesc de expoziţia Picasso, ce mare escrocherie!, ce mare escroc. Îi povestesc, văzându-l că nu se lasă dus, epopeea de azi dimineaţă cu brânza şi găina de Băneasa...

Mai bea o gură de vin. E tot Valea Nucarilor? Tot... Tu ştii cum ai păţit?... Ca, cică, văr-su, are un văr cu care urmează să plece, îl duce până în Olanda, mai vede şi Europa şi nu dă bani pe avion! E şofer de tir. Face curse numai pe afară. Ascultă ce a păţit! Eh, ce mama lui a păţit aşa de interesant?! Ard de nerăbdare să rămân singur cu buna, înţelegătoarea mea nevastă!... Şofer pe un tir?...

S-a întors din cursă duminică, luni trebuia să fie în Bucureşti. A ajuns abia azi, după cinci zile!... De ce crezi că a întârziat? De un' să ştiu eu?! Văr-miu ăsta cară din Olanda carne! Din Olanda

sau în Olanda? Din, domnule, din! Carne cumpărată ieftin de la Armata americană! Ăia nu țin carnea în frigider mai mult de trei luni. După aia o vând la un sfert din preț și milogul de nen'tu Nicu o cumpără pentru fraierii ca noi din România!... Numai că de data asta, când s-a dus să descarce tirul la Oradea, la depozitul frigorific de acolo, era full, n-a avut unde să descarce și i-au zis să caute la alt depozit! Și cinci zile a umblat prin toată țara până a găsit abia la Bacău să poată descărca o jumătate de tir, iar cealaltă jumătate a venit cu ea la București, stă cu tirul în priză la bază să nu se dezgheațe carnea... Ce zici de nenorocitul de nea Nicu?! Depozitele pline ochi, iar pe piață nu e fir de carne... Parcă o face intenționat, să aducă lumea la exasperare! Cu oricine vorbești, chiar și la Uniune, cu Iancu, cu DRP-ul, nimeni nu mai înțelege unde vrea să ajungă...

Spune-mi, văr-tu unde-i acum? Care văr? Șoferul cu tirul... E la mine, doarme la mine, că-i din Abrud, iar mâine nu știu ce treabă are...

Dacă mergem acum la tine, îl găsim acasă?... Știu eu? Sună și vezi! ...Degeaba, l-am dresat să nu mai răspundă la telefon!... A sunat Dana și idiotul s-a dat la ea. A invitat-o la Athenee Pallace. E plin de lovele... Dar ce ai tu cu el?

Te deranjează dacă vin cu tine? Mergi acasă de aici?... Bine, trecem pe la mine și mergem mai departe la Scriitori. N-am chef să ajung devreme acasă. Începe să-mi placă Bucureștiul!... Dar ce vrei tu de la amărîtul ăsta de...?

L-am găsit acasă pe amărît. Tacticos, cu picioarele clipocind într-un lighean cu apă și urmărind un film la video... Nu avea chef de noi și mai ales de un necunoscut. Nesuferit individ, de la o poștă... Adică încă din ușă!... Probabil că și eu... Cu greu am scos de la el să mai spună o dată cum a fost cu depozitele de carne... Încerc să aflu cum arată un depozit de carne. Nu pricepe niciunul interesul meu... Păi, e cât un teren de fotbal, și cu subsol... Intri cu camionul, descarci și ieși... Mata câtă carne aveai în tir? Eram

full. 30 de tone!... Și? ...La Oradea m-am așezat la coadă, mai erau în fața mea vreo 15 tiruri... S-au mai băgat peste rând vreo patru ca li se dezgheța marfa, și când mai aveam vreo cinci în față și vreo cinci după mine, a venit stivuitorul și ne-a spus că nu mai încape decât un tir, poate două! Restul, s-o întindem prin țară, la alte depozite!... Pe la toate am fost, am făcut de două ori turul României, abia la Bacău am rezolvat ceva...

Deci, peste tot, depozitele pline? Pline ochi! Full, domne!

Și?, insistă Damian. De ce te miri atâta? Mă uit lung la el și, în fine, pricepe... Începe să dea din cap încet, încetișor... Băi, ce chestie!... Măi, vărule, câte transporturi de carne din Olanda ai mai făcut? Trebuie să-i repete întrebarea, văru' e prins cu scenele erotice din film. ...Toată vara a cărat carne.

Coborîm din garsoniera lui Damian direct în Calea Victoriei... Pustie... Sabotaj, nu?! Dar ce altceva? Cine?... Tu-ți dai seama ce mulți îs?! Și nu le este nicio teamă că-i ia cineva la rost!.. Nu mai e de stat pe aici, ascultă la mine, ai făcut greșeala vieții tale că te-ai întors în țară!... Îl las la restauranul scriitorilor români în viață, să mă bârfească toți că m-am întors, ca fraierul, și merg pe jos mai departe... Abia acum pricep până-n străfundurile priceperii mele că ce se va întâmpla e lucruri grave, vere! Importante, serioase, la care oameni serioși, importanți, gravi, încearcă să intervină prin mine...

Total neinspirată alegere! M-au băgat în calculele lor și pe mine, că ar fi timpul să joc un rol în piesa asta... Mi-au dat și fel de fel de explicații, informații, sfaturi, sugestii și ordine chiar – ca naivul de Șeitan, iar eu, eu mă atârn de-o fustă creață și îmi fac probleme că i-am pus-o în cap fără suficientă delicatețe și am jignit-o pe... pe o biată femeie care n-a știut să se bucure, ca o muiere adevărată, ca o femelă!, că i se întâmplă una nemaiîntâmplată!... Nu mă grăbesc, îmi continui plimbarea lentă, apăsată, dar abia aștept să ajung acasă și să mă cufund în agendă. N-am deschis-o de când am venit.. Idiotule!... Muierea nu are nicio vină! Eu mi-s... Dar e ultima dată!

...Biiiine! Să te vedem!

Încep să adorm cu gândul la mine, odihnitor, că gata, m-am vindecat de Ea, de Dînsa Dînselor.. Mai am și altele de făcut, cucoană! Abia aștept să mă trezesc mâine dimineață limpede, proaspăt și să mă pun pe treabă! Am de recuperat o săptămână de tânjeală, de bolit ca un nevolnic de viață...

Adormisem cred, când m-a trezit un gând atât de... O clipă, domnule! Nu-i puțin cam suspectă coincidența prin care am trecut azi?! Umblu eu toată dimineața cu găina prin Bucureștiul hămesit de foame s-o mărit și nu găsesc nici un coteț dispus s-o adăpostească, s-o dorească, sau măcar o oală mai încăpătoare, iar seara dau peste mitocanul, care, ca și Mândelul, a făcut de două ori turul României și tot nu a găsit nici el cuibar pentru niște ciosvârte aduse tocmai din Olanda. Full peste tot, în toate depozitele, numai în piețe și prin vitrine bate vîntul!... Da, dar nu și prin frigidere! Au scos tot aerul din ele! Deci?

Iar coincidența asta, dovedind cât este Nea Nicu de sabotat, și că se lucrează împotriva lui în mai cine știe câte alte planuri și în același scop, să-l termine, să-l facă să fie urît, iată, până și de-o găină nefericită a ajuns să fie blestemat, așa am simțit-o în sacoșa bombată și umedă de condens, protestând cu justețe, nu era absolut nicio nevoie să fie tăiată, sacrificată, săraca, dar a fost totuși tăiată, sacrificată, smulsă brutal din ograda plină de cocoșei, grăunțe, viermișori și tot felul de orătănii, nu era deloc în plus acolo, abia afară, scoasă în largul Țării, Țara nu o încape, se dezice de ea și de sacrificiul ei, degeaba s-a îndopat cu tot ce a găsit, scurmând pământul fără nicio zi de pauză, de concediu, nimic, nimic decât grija de a se îngrășa pentru gloria partidului și-a nent'Nicului, din cauza lui, și așa, degeaba sacrificată, tot nu-și poate găsi cu una cu două oala izbăvitoare, ca și bietele văcuțe rubensiene foc, aduse ca vitele taman din Nederlanda și să nu se afle nici pentru ele, după atâta drum, câțiva amărîți de metri cub de aer pe care să-i disloce și să-și afle binemeritata odihnă...

Coincidența asta m-a zguduit, mă luminează și mă pune la loc pe orbita mea! Abandonată orbita din pricina unui amor ghebos, prea tare proiectat în absolut!...

Da, ăsta este momentul când fac alegerea definitivă. Am ezitat – și motive au fost destule, nu mi-a fost ușor nici mie, dar gata! De azi, de ieri, de mâine – cât o fi ceasul?..., nu mai am niciun drept să mai fac pe fata mare: tovarășul Nicolae Ceaușescu nu e ce am crezut noi, ci este pe dric dacă nu facem ceva să-l salvăm! Căci pielea noastră o vom salva-o astfel!...

Strict literar însă vorbind acum, post factum, când va fi să povestesc cuiva aceste întâmplări ne-mai-întâmplate nimănui, va fi puțin credibilă, pare cam trasă de păr, după gustul meu, eu n-aș fi inventat-o pe cumătra coincidență, cât o fi ea de mama literaturii, iar dacă chiar așa s-a întâmplat, poate că nu ar trebui s-o povestesc întocmai pe coincidența dracului!... E vero, ma non ben trovato!... Cine le-a aranjat să mi se întâmple în aceeași zi, și găina căreia nu i-am putut face /făcea buletin de București și cireada de vrăbioare refuzate peste tot într-o țară lihnită de foame, coincidența asta e de un gust îndoielnic, s-a fost făcut fără voia mea! Nu e, repet!, pe gustul meu... Știu sigur că vreodată voi povesti tot ce pățesc de la o vreme încoace, dar iată, unele lucruri dacă le voi povesti aidoma cum s-au petrecut chiar, n-o să mă creadă nimeni!... E prea mare coincidența, vor zice! Și le dau dreptate!

...Deci ce vreau eu, de ce nu adorm? De ce m-am trezit?!... Exagerează clar cineva cu ce mi se întâmplă! Sau așa mi se pare... Iar eu, dacă voi povesti aidoma și întocmai, nu va fi ...adevărat? Va zice lumea că e de la mine?! Din tărtăcuța mea imaginativă cam prea simpluță?!... Cam da! Și eu ce să fac?! Cum să dovedesc că nu-i de la mine?! Dar atunci de la cine? Cine, bre?...

Am eu o bănuială, dar nu am și curajul de a o spune... Să mai verific, să mai aștept alte semne... Nu apar prea des... Acum, în mod explicit care a fost, domne, semnul?

...Păi că s-au succedat prea una după alta cele două povești, impunându-mi cu de-a sila anumite gânduri exact când aveam mai multă nevoie de ele, taman în momentul când chiar era momentul să mă trezesc din lingoarea în care zac de când am ieșit din aeroport fără să fiu vrednic de-o privire măcar a nemaivăzutei de atunci!... Nopți nedormite din pricina ei... Zile amorții fără niciun gând limpede sub bolta craniană altul decât că idiot am mai fost, idiotul de mine... A za cem?

...Nu m-am lămurit nici până în clipa de față, când simt că scap, am scăpat de fraza care s-a învârtit prin bieți creierașii mei ca un șoricel pus să urce la nesfârșit morișca aceea sisifică... Și acum din nou nu pot să dorm, bulversat acum de liniștea ce m-a cuprins, de sentimentul net, net și neted, dacă vreți, că am scăpat de grija ei, că s-a făcut curat în creierașii mei, am aerisit bine, cu toate ferestrele larg deschise, iar de mâine, băiete, la treabă! Mâna pe agendă mai întâi...

M-aș ridica din pat și aș începe din clipa asta ziua de mâine. N-am pic de somn! Nu, domnilor! Nu există coincidențe! Nimic nu este întâmplător! Ehe, ce zi minunată am avut!... Și iată, abia a doua zi de acum, îmi dau seama! Nu mai am nevoie de niciun motiv în plus! Am fost chiar un prostănac că mi-au trebuit atâtea dovezi și argumente! Și mai zice maică-mea că ce deștept mi-s!...

Voi fi adormit? Nu știu, dar mă trezește alt gând, stupid de simplu! Cum de... de... de ce nu i-am găsit urma la niciun hotel?... Unde a tras?... Căci dacă nu s-a dus la hotel, înseamnă că avea ceva deja aranjat, iar mie nu mi-a spus nimic! De ce? Simplu de ce! Pentru că din tot ce m-a făcut să cred despre ea ori mi-a spus ea direct, nu prea-s toate adevărate!...

Ehe, fiica Estherei, cum mi-am putut eu închipui că eu o am pe ea la butonieră prinsă... Iar eu nici nu simțeam lesa de la gât, cu zgardă cu tot...

E clar, dacă n-a tras la niciun hotel, înseamnă că una din două... nu, niciun două, un singur lucru se poate deduce: mi-a

uscuns că mai cunoaște ceva lume în București... Și că va trage la niște cunoscuți, bărbat?, iar eu nu trebuia să aflu, să știu, să-i cunosc... A avut nevoie de un pretext ca să umfle botul și să-mi întoarcă spatele! Deci nu s-a întors în America mamii ei, ci bântuie prin București ferindu-se de mine!...

Deci degeaba am șacalit-o eu și mă țineam așa de sigur că ca mine n-a mai făkut-o nimeni!...

O fi jucat teatru și în pat, te pomenești!... Dar ce bine a jucat!... Trebuia să-mi dau totuși seama?... De la ce? Cum?... Deci? Deci nu din vina mea... Și a avionului gol pușcă... L'occasione fa (ladrone... E anche) il futadone! Nu am ce să-mi reproșez! Iar pentru ce s-a întâmplat în avion, păi exact acesta este motivul pentru care, la un moment dat, curând-curând, nu va mai rezista fără mine și fără năbădăioasa de...

Pot să pun și pariu, cu ea pun pariu, că se va întoarce la băiatu' și al dracu' să fie cine n-o să-i zică din capul scărilor privind-o și măsurând-o de sub sprânceana chiondârîș arcuită să aștepte frumos la rând, noi nu facem favoritisme, la noi toate femeile este egale în dreptul lor asupra me!... Și asupra lor eu!... Deși poziția care mie îmi tihnește cel mai...

Da, dar în clipa asta, fraiere, unde este, ce face, haziaika ta? Doarme? Cu cine? Cu cine în gând măcar, nu poate nici ea dormi?... Sărmana... Sireaca Sve... Cât de netă am senzația și nu mă înșel că nici ea nu doarme, certându-se pe sine însăși cu gura plină de lacrimi și muci pentru nebunia de pe aeroport! Aud clar cum strigă după maladeț Vanușca, gde tâ, liubimaia maia?...

Batista! Unde am pus bine batista în care și-a suflat nasul atunci?!... O umpluse bine!... Am pus-o să nu fie găsită și dată la spălat... Dar unde am pus-o? Unde?... Desdemona, davai zdreanța!... Desdemonico...

Capitolul 12

Anchetă ratată

După insomnia de az-noapte a urmat un somn tihnit până dimineața târziu. Când mă trezesc, sunt singur în casă. Singur cu elanul de a intra în istorie, croindu-i altă înfățișare... Dar nu apuc să fac nici măcar primul gest, că(ci) lumea, societatea în care sunt nevoit prin hazardul nașterii să trăiesc, mă împiedică din nou, a câta oară, să intervin decisiv!... Zău, nu mă mai joc așa!...

Primul gest, adică să-mi deschid ditamai agenda în care s-au adunat atâtea și atâtea, cam tot ce am de făcut în următorul sfert din viață, al treilea, gloriosul, dar nu înainte de a le ordona și corela strâns, în interdependența lor dialectică și pluridisciplinară... Iar societatea, adică lumea, mai precis insul care sună la ușă și și uitasem de el că mă va căuta: văru Bilă, Aurel, Aur! Întâlnire stabilită în urmă cu trei zile și trei nopți... Iar eu abia de az noapte sunt iarăși eu, cel care a consacrat un nume și o biografie, bașca opera, adică bibliografia! Altfel nu l-aș fi uitat pe năzdrăvanul, pe preafratele nostru Aurel Z. Coja. A venit de la Constanța. N-a avut răbdare să ajung eu pe meleagurile natale și tomitane, săptămâna viitoare, probabil. Puteai să mă aștepți! Nu, am nevoie de scrisoare. Ai citit-o? Dă-mi-o.

Cum era s-o citesc?! E scrisoarea ta, am pus-o bine într-o carte, tot pentru tine, de la Bebe Oprescu. Iat-o! Plus sticloanța asta, cu dop de plută, cum îți place ție, ți-am luat-o eu din banii primiți de la nea Mitică!...

Domnule, ce rău îmi pare că nu l-am căutat!... Cum arată? Îi povestesc, văru Aurel a fost și el în State, mai prin primăvară, dar nici nu i-a trecut prin cap să dea de urma Șeitanului... Era mort pentru tot neamul până acum o lună! Nici eu nu mă gândisem la Matusalem și-i raportez vărului Aurică fără frică cum a dat Șeitanul ăl bătrân de mine, la Viena... El te-a căutat?! De unde-a știut să dea de tine?! Vezi, îs buni la ceva și legionarii mei!...

Ce mai face Țuțea? Îi povestesc scena cu cei doi tineri, nu uit nici de găină... Mai stau pe aici până poimâine, poate mergem pe la el... Îl scoatem la Athenée. Ia și citește scrisoarea!, și mi-o întinde și mie. N-am ce face, o citesc, nimic deosebit...

Da, mi-a spus și mie de rachetele astea, m-a întrebat Tauru dacă joci și cu mine tenis, i-am spus că am rămas tot plăjar, nici măcar să țin scorul nu mă pricep. Deh, dacă pe plaja de la Trei Papuci nu s-a jucat tenis... Te-ai prostit și tu la bătrânețe să joci tenis... Cal bătrân cu hamuri roșii!...

Ce știe țăranul?!...

Eu i-am spus lui Tauru că nu mă deranjează să ți le aduc eu! Ce să-mi aduci? Rachetele de la Tauru!...

Se uită lung la mine: deci Bebe nu ți-a spus nimic!... Ce să-mi spună? Ce fel de rachete îmi va trimite! ...Probabil că Dunlop! Nu-s cele mai bune? Nu! Și spune ***nu*** ca și când m-a prins spunând o mare prostie. Mi-e atât de indiferent subiectul!... Îmi face semn să-l urmez și trece în bucătărie, ca Damian aseară. Ce-i așa mare secret cea mai bună marcă de rachete?! Nu-i Dunlop? Dar care? Marca Solar! ...Solar? N-am auzit de marca asta... Solar? Amuzat, precizează după o pauză în care a savurat ignoranța mea în materie. Nu solar, ci sol-aer!...

Aha!...

Mă așez pe scaun. Îmbătrânit! Apoi rememorez și pricep vorbele și privirile în doi peri ale Taurului, când i-am spus să trimită prin mine rachetele, n-am bagaje multe, i-am zis... Apoi încerc să pricep că chiar despre asta este vorba... Nu-mi vine să cred. Mă uit chiondârîș la văru Aur. Am înțeles bine?... Da, se pare că da!

...Bieeetul nea Nicu! E pierdut! Bilosul trăgea cel mai bine cu praștia din toată mahalaua noastră... Se simplifică toate! Inclusiv intervenția mea asupra cursului istoriei! Curgă cum o vrea ea, eu nu mai am niciun amestec, dacă văru Bilă ia... ia racheta de coarne!

...Băi, vere, mare păcat că nu te-ai gândit să-l cauți pe nenea-al nostru Mitică, să te fi întâlnit cu el să fi discutat subiectul ăsta! Și-i povestesc, pe scurt, ce misiune mi-a încredințat șeful clanului Șeitan. Nu-i vine acum a crede nici lui!...

Ne mirăm unul la altul!... Ne uităm pâââă-nă ne apucă un fel de rîsu-plânsu... Deci tu îl împușcai sol-aer... Iar tu îl salvai!... Faci o cafea sau mi-o fac eu?

Mă duc după el și îl întreb cum vrea, cum vroia să procedeze. De mirat nu mă mir că vrea să-l scutească pe nen'su Nicolae de neajunsurile diabetului. Doar procedeul mă... Sol-aer? Dar și coincidența dracului!... A dracului să fie?... Dracu' ne pune oare față în față, cer unii moarte, alții viață!... Ăsta era un subiect pe care rezonam amândoi la marele fix, iar acum pe maluri și direcții radical diferite! Cine greșește?...

Și altă ciudățenie: e mai simplu pe cel mai iubit fiu al poporului să-l terminoiu cu o simplă apăsare de deget pe un resort de doi centimetri... În schimb, pentru minc și întreg programul național de salvare de la binemeritata soartă va fi mult mai greu, complicat, cu efort continuu, mereu în priză...

Da, e simplu, pentru vărul Aur! Omu' mereu vine în bârlogul de la Mangalia cu elicopterul, de pe terasa hotelului Modern eu nu am cum să-l ratez! Sunt rachete ghidate de căldura emanată

de motorul elicopterului! ...Şi tu cum ai să scapi după? Sau faci pe nicadorul! Nicadorul?... Adică îl termini pe tovarăşul Ghelasse şi după aia te duci şi te predai într-o atmosferă festivă, emoţionantă, la poliţia din gara Sinaia! Care Sinaia?!... Aşa au făcut nicadorii, după ce l-au împuşcat pe Ghiţă Duca!... În '33, pe înserat de an... Te-ai gândit ce faci dacă te-or prinde totuşi? Păi, ce? Mai pot să fac ceva?

Nu vrei să-mi dai un răspuns raţional?!

...M-am gândit, vere, la toate! Şi la faptul că o dată cu nenorocitul ăla mai moare... vreo doi-trei cel puţin! Păcat... M-am gândit şi la mine, dacă cumva mă prind tolomacii ăia, deşi nu prea au cum! Ar fi păcat...

...Mi-am pus şi întrebarea cine vine în locul lui, întrebare capitală. Dar n-are cum să nu fie unul mai normal!... Am trecut peste toate argumentele care m-ar putea face să renunţ! Nu renunţ, domnule! Pièce touchée, pièce jouée!... Ne-a amărît toată tinereţea!... Destul!

Se mai uită o dată la scrisoare, un petec mic de hârtie. A5, deci, conchide Biluţă. Adică? Adică Tauru a făcut rost de rachete, le va trimite cât de curând... De unde ţi-ai dat seama? După dimensiunile hârtiei. Dacă era mai mare, format cerere, mai era de aşteptat... Format A5, înseamnă că le-a trimis!... Sunt pe drum!

Ţi le trimite prin poştă?

Vor ajunge în port, la Constanţa, pe un vapor. E treaba lui Tauru...

De ce-mi spui mie toate astea?... Ca să te bucuri! Cui i-ai mai spus? La nimeni... Lui Romică doar! De ce te... temi?

Pentru că eu am copii, iar tu şi Romică nu aveţi!... Bea-ţi cafeaua!

Se duce pe balcon să fumeze. L-am indispus, se aştepta la altă reacţie. Ehe, dacă am fi avut discuţia asta în urmă cu vreo două luni... Dar între timp s-a fost petrecută întâlnirea cu ayatolahul Şeitani... Plus machedonii de la Versailles!...

Se întoarce de pe balcon la timp, tocmai mi-am mai adus aminte de o vorbă a lui Bebe Tauru. Deci, ia zi-mi, vere, cum a fost cu ședința aia, la Bil Guțulescu? Ai ajuns de pomină pe toată coasta de Est!... Ah, te-ai văzut și cu Billache? Nu, Bebe mi-a povestit... Vreau detalii! Nu prea are chef... Cred și eu!

Deci le-ai spus prietenarilor tăi că ai cam vrea să rămâi în lumea liberă și le-ai cerut sfatul... Părerea. Așa-i? ...Și ce?!, le strica copiilor tăi un unchi în America?! Un unchi adevărat, nu ca ramolitul ăla de la New York, auzi la el, să-l salvăm pe animalul, pe fiara!

...Fiara ai zis?

...Te deranjează? Nu, am început să mă obișnuiesc! Poate că n-ar fi prea târziu nici acum să încep să le număr, să le notez... Ce să notezi, domnule? Coincidențele, domnule! Sunt prea multe, după gustul meu!... Despre ce vorbești? ...Lasă, îți explic eu. Poate chiar mai curând de cum te aștepți tu! Ce aștept? Eu?... Zi cum a fost!

Păi haimanalele de constănțeni de pe coasta de Est a Statelor s-au gândit că ăsta ar fi un motiv rezonabil ca să mai tragă o băută în cinstea lui văru Bilă, într-un cadru mai organizat, mai tovărășesc, cam un fel de adunare generală de partid, am înțeles. Câți au fost? Vreo treizeci. Și?

Ne-am jucat ca la teatru, m-au pus într-un soi de prezidiu, în capul mesei, masa plină cu de toate și s-au pus pe mine cu întrebările, care este programul meu, când mă scol, ce mănânc dimineața, la prânz, câte gărzi fac, la ce oră plec de la spital... Erau de față vreo zece doctori care o întinseseră din țară, câțiva ingineri... Era și un fost student de-al tău... Și?

Și la sfârșit au pus la vot și a ieșit că trebuie să fiu nebun dacă mă gândesc că pot să rămân în America și să duc viața acolo pe care o duc la Mangalia!...

Mi-a povestit și Tauru... E tare de tot! Ar trebui să te dea ăștia la televiziune!... Și să te întrebe cam așa: ziceți, tovarășe

doctor, să audă toţi duşmanii poporului, de ce nu aţi acceptat să rămâneţi în America?

Eh, păi cum era să rămân în America când eu am atâtea de făcut în România, patria mea?!

Este un răspuns memorabil, tovarăşe medic! Din care fiecare cetăţean român are multe de învăţat, mai ales dacă o să fiţi mai explicit: din toate câte le aveţi de făcut acum, că v-aţi întors cu bine acasă, care mama dracului este proiectul, visul Dumneavoastră cel mai drag? Pe care numai în România socialistă multilateral dezvoltată îl puteţi realiza?

Iar tu în direct, pe televiziunea naţională: vin în ţară pentru a-mi împlini visul cel mai scump. Să joc un tenis pe terasa hotelului Modern din Jupiter cu tovarăşu Puiu, eventual şi cu Leana de gîtul lui atârnată!...

Ai haz crezi?

Dar zi-mi, din ce poveşti ai bagat la fraierii de pe East Coasta, cu care le-ai rupt gura cel mai tare? Cam cu toate... Dar cel mai mult când le-am povestit cum mă relaxez după operaţii, făcând o baie în marea care este la 30 de metri de sala de operaţi... De icre negre ce au zis? Aveau şi ei pe masă, dar am aflat că erau artificiale, vopsite... Bine, domne, le-am zis, dar eu nu sunt un caz tipic!

Cum să fii un caz tipic dacă vrei să joci tenis sol-aer cu Ceauşescu de pe terasa hotelului?! Şi cu stomacul plin de icre negre! Eşti caz unic!...

Mi-a dat detalii: se urcă pe terasa hotelului Modern, unde nu au acces turiştii, blochează uşa să nu dea cineva peste el din întâmplare, directoarea hotelului, gagică de-a lui, va întinde în ziua aceea zeci de cearceafuri la uscat, se întinde şi el pe spate şi va ţinti burta tovarăşului helicopter de la o distanţă de 100 de metri cel mult! De unde va şti când soseşte tovarăşul? Chiar de la securiştii lui care vin de fiecare dată la spital să se asigure că în ziua respectivă, la ora H, personalul spitalului poate da asistenţă medicală de urgenţă! A verificat. Mereu a ştiut ora exactă când

Fiara, din nou i-a zis așa, a treia oară!, vine la bârlogul de vară!... Când sunt două elicoptere, știe sigur că într-unul este Fiara! Lo va doborî pe amândouă!

...Nu-mi venea să cred că văru Aurel mersese așa de departe cu dragostea lui pentru Neam și pentru lege, planul era simplu și ușor de pus la punct, și de executat: Foc!... Îl credeam în stare să meargă de-mboulea până la capăt, dar mi-am dat seama că are un punct slab și m-am liniștit: băi, vere, băi, când mai vine Ceaușescu la mare până la vară?! Suntem deja la sfârșit de septembrie!... I-am dat și pronosticul celor de la Paris: cel mai târziu de ziua Ceaușescului, în ianuarie, va fi să părăsească ringul. În plină glorie! Sau, mai devreme, pe ușa din dos, alungat cu șuturi în cur și șuierat de gloanțe! Erau mai multe scenarii, mai multe echipe pornite în căutarea fioroasei capture, printre ei, într-un fel, și subsemnatul! Deși încă nu mi-era clar, dacă ar fi să pot face orice și să depindă numai de mine, ce anume aș alege să se întâmple cu Fiara?

Mda, asta nu se gândise Biluță în biluța lui țăpțânoasă: că s-ar putea să-i vie alții de hac lui Ceaușescu mai înainte! S-o facă alții?! Rămâne cu gura căscată cât hăul, complet derutat... Alții?! Cu ce drept?! Fiara este omul lui, îl așteaptă la cotitură de o viață. O viață stricată de nenorocitu'! Și acum se trezesc alții să-i ia gâtul?!... Ce-au suferit ăia?!... Or fi tot dintre ai lor!... N-are niciun haz dacă nu moare de mâna noastră!

Eh, cum rămâne?

Da, s-ar putea să nu mai treacă până la vară pe deasupra terasei hotelului Modern, unde văru' Aurică îl pândește să-i deschidă drum în eternitate...

Dar nu ți-ar plăcea să-l vezi după gratii mai bine? În boxa acuzaților, dând din mâini fără să mai aplaude nimeni, iar publicul din sală și din toată țara să-i rîdă în nas și să-l poată batjocori cu tot felul de întrebări?! Proces televizat, la Cântarea României... Și să fie condamnat așa, la mișto... Condamnat să umble câteva

ore cu tramvaiul zilnic, la ore de maximă aglomerație, ca să-l ia lumea la rost pentru câte a făcut și mai ales nu a făcut?... Să știi că mulți oameni vor fi dezamăgiți dacă moare Fiara fără să treacă prin umilințele unui proces și ale unei condamnări rușinoase!...

Ia vezi, soro, cine a urcat în tramvai? ...Nu pot să cred! Ce asemănare! Nu-i nicio asemănare, toanto, e chiar el! Daaa? Uite-o și pe ea! Ce facem? Păi ce să facem? Ne dăm mai aproape, vreau să-l scuip în față! Cum mi-a mai dat el jos balconul?!... Da-l-ar Dumnezeu să-l dea de-a dura pe casa scărilor!... Balcon nou-nouț!

Eu am să-l calc pe bombeuri, să vadă ce transport în comun avem în zilele de meci! Etc., etc. Vezi, fa, că a fost mai bine așa?!... Dacă-l pușcau, cum vrutără moscalii, pe cine mai stucheai tu în pălărie?!...

Și zi-mi, de trimis ți le trimite Tauru pe dumnealor rachetele Solar. Dar din port până pe terasa hotelului... Eh, de partea asta se ocupă Romică! Și ai încredere că nu face vreo prostie?! Nu-l știi cât e de aiurit? De... Nu, domnule, șezi blând! Planul este infailibil, dar nu ți-l mai spun în detalii, dacă preferi să nu știi! Numai asta mi-a scăpat, că s-ar putea să nu mai vină la Mangalia câteva luni bune!... Iar eu pun mâna pe rachete cel mai devreme până la Crăciun! N-am încotro, vin cu ele la București!

Eh, intenția contează!... Facem după aia un club al celor care au vrut să-i ieie gâtul! Facem ai zis? Ziceai că nu vrei să te amesteci!... Eu sunt mai vechi decât tine, încă de pe vremea când stăteam pe Ana Ipătescu, în blocul unde locuise chiar Pacepa... Cum era să nu-mi treacă prin freză, când mașina lui trecea zilnic pe sub balconul meu?

Nu mi-ai spus nimic! Normal! O făceam de unul singur dacă o făceam!... Și de ce n-ai făcut-o? Păi am aflat cine o să vină în locul lui, în caz că o mierlește! Și-am zis la loc comanda!

Cine-i ia locul? Nicușor? Nț! Dar cine?!... Cică unul Ion Iliescu, omul Moscovei. Cum ai aflat? De la Europa liberă... Tam-nesam, scârbele alea îl tot pomenesc pe acest tovarăș, știi? Mesajul

subliminal, nu?! Și de ce ar fi omul Moscovei? Păi Europa Liberă pentru cine ostenește, drăguța? Asta de unde a-i mai scos-o? Din pălăria Șeitanului nord american! Chiar zici că nu este nebun, ramolit, damblagiu, hodorogit, țicnit, senil, hodorogit, cum să-l mai zic?!

– Expirat. ...Expirat? E bine zis, nu știam vorba asta! Eh, i se potrivește lui unchiul Sam al nostru?

Îți dai seama că m-a luat prin surprindere nen-tu Mitică cu propunerea și planul lui! Ca și pe tine, văd!

Suntem oameni normali!

Dar după aia, cu cât gândesc mai bine...

Fugi de-aci cu prostiile astea! La ce să te gândești? Cum să-l ierți ori să-i treci cu vederea că-și bate joc de noi de 25 de ani, anii noștri cei mai frumoși! Cine ni-i mai dă înapoi! Sau jalea în care și-au trăit bunicii noștri bătrânețile! Ce știu ei de acolo, din sătula, belfera Americă?! Au întins-o la timp, au trăit o viață normală în Vest și acum ne fac nouă program, ce să facem, pe cine să iubim, pe cine să urîm!... Tu nu i-ai povestit lui unchiu Sam cum trăim aici?! Cum își bate joc de noi un troglodit?! Ăia habar nu au acolo ce se întâmplă cu noi aici! I-ai spus că nebunul vrea să aibă și bomba atomică?!

Poate că nu-i adevărat! Ba este foarte adevărat, mi-a spus Alecu că e gata, numai că nu au unde s-o detoneze!... N-au nicio insulă a Șerpilor, vreun atol, acolo, prin Pacific, ca alții.. Păi nu-i nebun?! Lumea nu are ce să mănânce și el visează să intre în clubul marilor puteri nucleare!...

Îi povestesc din nou ce am pățit cu găina trimisă de Ion... Și mă surprind, cu mirare, că vorbesc de parcă aș fi deja însuși don Mitică Șeitan, în persoană. Insist: Cine ziceai să intre în clubul marilor puteri? El! Care el? Mă rog, România!... Și nu e nicio diferență? Îi povestesc și de vărul lui Damian, cum plimbă carnea de la Ana la Caiafa... Băi, tu nu vezi cum umilește o țară întreagă?! Îndobitocește poporul ăsta cu atâtea cozi, pentru

orice! Nu găsești nimic fără să stai la coadă! A calculat Alecu și a găsit că majoritatea oamenilor, femeile mai ales, își trăiesc la coadă aproape 25% din viață, din timpul lor liber!...

Aici te înșeli! La coadă se stă numai în timpul serviciului!... Asta-i regula! Vezi dacă nu stai la coadă? Nu e un paradox că tocmai tu, care n-ai a te plânge de nimic din ce reclamă tot românul, mânânci icre negre cu polonicul! Cum mănâncă alții căcat, așa mânânci tu icre negre... Nevastă frumoasă... Gagici gârlă... Acum ai și pașaport, și tocmai tu vrei să-i faci de petrecanie! Cine-o mai duce ca tine în România?...

Așa pui tu problema?!... Dacă am sau nu ce mânca eu? În România nu se va muri niciodată de foame!... Dar mai e și altceva decât mațul gros!... Nu te face că afli de la mine și chiar nu pricepi motivul pentru care...

Știi cu cine o să mă întâlnesc zilele următoare? Poate că te lau cu mine să cunoaștem un ins interesant!... Îl cunoști! Ai auzit de el... Constantin Dobre. Îți zice ceva numele ăsta?

Dobre?! Parcă era mort!... Da, ucis de Ceaușescu sau din ordinul lui!... Securitatea, bineînțeles! Și? Și ce? Cum adică te vezi cu el? Unde? La cimitirul Belu?

Nu, la școala de partid, de fabricat comuniști! La Ștefan Gheorghiu!

Asta ce aiureală mai e?!

Soneria! Scurt și discret. Abia am auzit-o. Or fi venit să te aresteze... Ascunde scrisoarea! Înghite-o! Uite aici puțină apă, să nu-ți rămână în gât!

Du-te, băi, contra vântului și vezi cine-i la ușă!

E doctorul Pan Izverna! Ce de doctori în România asta!... Nu, nu vrea să intre în casă și mă scoate pe casa scărilor. E mai sigur decât în bucătărie!... Vine de la Securitate. De la ce?!... Da, de la Securitate, se face o anchetă pentru băieții care vin la domnul Țuțea! Îi anchetează pe toți care merg pe la profesor. Cică domn profesor le face îndoctrinare legionară! M-au întrebat și de

dumneata. Nu am voie să vorbesc cu nimeni despre anchetă. Vezi că vei fi chemat la ei. Nu puteam să nu te avertizez! Nu e bine să fim văzuți împreună câteva zile!... Mi-au cerut nici pe la domn profesor să nu mai trec!

Și ce le-ați zis? Că sunt medic și chiar și ei dacă mă cheamă să-i consult, nu am voie să refuz! Bine le-ați zis! Deci, să știi pentru ce te cheamă. Pe dumneavoastră cum v-au chemat? Cu un telefon, m-au întrebat dacă vreau să trimită o mașină să mă duc la ei... Unde? În spatele magazinului Victoria...

A venit liftul și pleacă! N-a durat nici un minut măcar! Și ce răscol face în mintea mea!... Îi povestesc și lui Aurel! I se aprind privirile. Ce-ți spuneam eu?! Împușcat și el și încă vreo trei-patru mii cu el o dată!... Ce ai de gând?

Mai întâi am de gând să te rog să nu vorbești cu nimeni până nu mă cheamă și pe mine! Așa i-am promis domnului Izverna. Eu nu am să țin seamă de ce-or să-mi ceară ei și voi povesti la toată lumea de ancheta asta mizerabilă! Abia aștept să mă cheme! Chiar și studenților la curs am să le povestesc!...

Gata, nu mai am chef de nicio agendă! S-a dus în... Fiecare clipă mă scoate din ale mele... Domnule, chiar lucrul cel mai frumos care se petrece în România pe nenorociții ăștia îl deranjează?! De câteva luni se întâmplă lucrul ăsta minunat, de s-a crucit tot Parisul, cu New York cu tot! ...Că-n rest, numai mizerii și nenorociri, numai rușine și lehamite! ...Văru Bilă jubilează, se simte confirmat și că dreptatea este de partea lui. Este exact ce trebuie făcut! El. Dar eu ce să fac acum ca să fac și eu ce trebuie să fac? Ce?... Hai să-i facem bătrânului o vizită, zice Aurel, mergem la el ca și când nu știm nimica. Sigur că da!... E cea mai bună mutare! Hai! Ești cu mașina?

Pe drum mă răzgândesc. Mai bine merg numai eu, pentru orice eventualitate, iar dacă peste două ceasuri nu apar la Athenee Palace, înseamnă că m-au săltat și la noapte dorm în deplasare!... Te duci și le spui alor mei.

Încearcă să vii cu domn profesor!

Domn profesor nu este însă acasă. Pare că nu s-a întâmplat nimic. Sun la vecina. Doamna Diaconu o cheamă, mi-aduc aminte abia acum... Iese și mă privește cu ochi mari. V-au dat voie să intrați în bloc? Cum adică?! Au pus de ieri seară pe cineva care-i oprește pe toți care vin la domn profesor. Unde-i domn profesor? Tace și încearcă din priviri să-mi povestească ceva ce eu mă fac că nu înțeleg. E la spital? Mai rău! Unde-i, doamnă Diaconu, mai rău ca la spital? Se deschide ușa liftului în spatele meu și pricep din prima cu cine am de-a face. Vorbiți cu dînsul, zice biata femeie, și se retrage după ușa ei, răsucind de două ori cheia. Cu cine am onoarea?

E derutat bietul om, trebuia să fie jos, în post, la intrare, cine știe din ce pricină m-a scăpat și acum nu știe cum să mă ia ca să mă ia de acolo... Mă ia cum nu se poate mai prostește: n-aveați voie să urcați aici! Atâta sinceritate, aproape ingenuitate, mă emoționează. L-ați arestat pe domnul profesor?

Vă rog să vă legitimați...

Se pare că da, l-au arestat, nenorociții!... Nu reușesc să aflu prea multe și mă las evacuat. La ce bun să protestez?!... În fața cui? A acestui biet nimenea?!... Nu am prea multe ce să-i povestesc lui Aur., cum îi zice nevastă-sa și după ea toate amantele... Zăresc pe la mesele vecine câteva persoane care îl cunosc pe domn profesor. Îmi vine să mă ridic de la masă, să cer un moment de liniște și să le spun tuturor vestea tembelă că securiștii l-au arestat pe românul cel mai român!... Și într-adevăr mă ridic în picioare, îmi dreg glasul și mă duc la masa unde-și bea cafeaua domnul Ghinea. Ce mai faceți, domule Ghinea?

Ce să fac? Mă rog la Dumnezeu să mă ia dracu!... Aha, știe! Vin de la domnul Țuțea, zic, nu l-am găsit acasă! Am trecut și eu, mai devreme... Nu era acasă! ...De când nu-i acasă? Nu mi-am putut da seama!... I-au făcut și percheziție, se pare. Mă întorc la masa mea, trebuie făcut ceva, dar fără să-i amestecăm pe bătrâni. Ce? Ar trebui

să afle Europa liberă, e de părere vărul Coja. Şi ce poate să facă Europa liberă a ta?... S-ar simţi insultat nea Petrache dacă i-ar sări în apărarea ăia! Cine ştie ce gugumănii ar putea debita!... Au mai făcut-o!

Pe fereastra largă a braseriei se vedea albă şi civilizată, mereu bine proporţionată, clădirea CC-ului, bârlogul Fiarei. Ce-ar fi?... Şi-i cer chelnerului, lui nea Nicolae, protectorul lui Ţuţea, o foaie de hârtie, mare, de cerere. Om de modă veche, nu se miră de nimic şi-l trimite pe picolo să aducă câteva foi, stilou îmi dă domnul doctor, iar eu mă aştern la poveşti. Ce bună mi-ar fi fost mâna care a caligrafiat foile de ieri, de la Ţuţea... O fi rămas la domn profesor şi o fi găsit-o securitatea?... Nu mâna, domnule, ci scrisoarea acelor puştani!...

Cum să încep?

Vezi că nu mi-ai terminat cu Dobre ăla!... Ziceai că trăieşte?! E mort, domnule! E mort! Au spus-o de nu ştiu câte ori la Europa... Mâna lu' nen-tu Nicu!...

Îţi povestesc eu imediat cu e cu Dobre al tău... Să-i zic aşa: Iubite nenicule Nicolae?...

Ce scrii acolo?

Aşadar, mult Stimate şi Iubite, Subsemnatul lui Peşte, care încă mai am de gând să te salvez, să nu te belească tovarăşii de idealuri şi de drum înfundat, dar mai degrabă îmi vine să-l las pe văru Aiurică să-ţi facă felul, de jigodia naibii ce eşti cu tot neamul tău de securişti, ce-aţi avut, mă, javrelor care faceţi pe românii, ce-aţi avut, mă, cu cel mai dintre toţi cei în viaţă şi 99,99% dintre românaşii decedaţi într-u Domnul de 2000 de ani încoace, încă de pe vremea lui Burebista?! Nu ştiu zece să fi fost mai români ca el, dumnealui nea Petrache Ţuţea... Domnul profesor al acestui neam!

Mă, nenorociţilor, vuieşte Parisul de minunea care se petrece în Balcani, şi nu pot pricepe galo-franţuziţii ăia ce este şi din ce sămânţă a crescut în sufleţelul cel curat al feciorilor noştri elanul cu care se sacrifică, neştiuţi de nimeni, ca să mângâie obrazul şi inima pe care voi aţi scuipat şi i-aţi însângerat-o ca

niște criminali nespălați ce sunteți! Așa ceva nu s-a mai văzut de pe vremea lui Socrate, dar nici ăla cu Platon al lui cu tot nu a avut deodată atâția ucenici, nici măcar în crâng la Akademos, juvenili care știu fiecare că se expun, că îi va costa scump neputința lor de a fi nepăsători! Nesimțitori ca voi toți! Și simt, drăguții de ei, românește, care mai de care mai!

Măi, neisprăviților, nu aveți minte nici măcar ca să pricepeți de unde o să vă vină beleaua, și voi pe domn profesor ați ajuns să-l scoateți țap ispășitor?! Ați aflat că se strânge lațul tot mai tare la gâtlejul vostru și vă dați vigilenți, arestând copiii superdotați sufletește și persoane îmbătrânite în serviciul Patriei?! De Brucan, bestia, nu vă atingeți nici un fir de păr și cășunați pe cel mai brava dintre români! Japițe nenorocite!

Sunt convins, mult tovarășe Puiu, că nu știți nimic de acest abuz, care nu vă caracterizează. Dar ia vedeți, poate știe coana Leana, tartorița le mișculează pe toate că numai cu aprobarea ei se fac nenorocirile din Țară! Poate îi dați una peste mână, și alta peste zotcă, și câteva curele la cur, curu' gol, firește, să vă lase dracului în pace să conduceți Țara asta cum știți Dumneavoastră mai bine! Că doar de-aia le știți pe toate și ceva în plus!

Aflu din presa internațională că călăii ăia ai Tovărășiei Voastre au făcut și percheziție, zicând că caută valută și bijuterii, dar au umplut câteva cutii format A 4 cu manuscrise și cărți! Cu ale subsemnatului și ale altora eiusdem farinae vă puteți arde la fund cu ele, dar ale maestrului, să nu vă pună mama dracului să le calamitați în vreun fel: aparțin Academiei Române, nemuririi Neamului, dacă aveți habar ce-i aia!... Vei răspunde personal, multule, în fața lui Dumnezeu și a istoriei Patriei pentru clasele mici și pentru ce i se va întâmpla ultimului Socrate, din toți câți au fost până acum, numai doi autentici! Ce-aveți cu El?

Cu cele mai bune urări și gânduri – Nota bene: deocamdată gânduri bune!, al Tovărășiei Voastre prea plecat, umil și ascultător al Europei libere, Stan Păpușă!...

...Întind foaia către viitorul erou și hingher național, să vadă și el și să refere. Ce va zice?... Deocamdată clatină din cap, pare de acord, scapă și un oho!, admirativ., e bună, domne! Și mai în șoaptă: prin cine o scoatem? Ai prin cine? Mă pot eu ocupa de asta!

Unde s-o scot? La... la Monica! Monica? Lovineasca, vere! Până mâine o are! E foarte bună! Cine? Monica? Nu, scrisoarea! Scurtă și memorabilă! Chiar am s-o învăț pe dinafară!... Trebuie cititã la Europa Liberă urgent!

Mda, ideea nu-i rea. Ar trebui să-i fac un xerox întru imortalizare... Dar unde? Ah, hai la Blondu, la ICRAL-ul de la Carpați. E în drum, aproape. Care drum? Unde mergem? Vezi tu imediat!... La CC?! Dar nu chiar în propriu-zisa, ci pe străduța cu Magazin Istoric, în fund, pe dreapta, la serviciul de scrisori și audiențe al partidului din care fac și eu parte. Sunt ca acasă aici! Mă cunoaște tovarășa de la Registratură. Data viitoare să-i aduc niște flori! Ca de obicei! Care obicei? Obiceiul meu de român memorandist! Cred că ăsta e al en-șpelea memoriu depus aici!... A nu se confunda cu en-șpe ori, aia nu se poate decât la Paris, pe rue Mouftard. Pe rue Mouftard? Nu-i în Cartierul Latin, parcă? Exact!... Ai fost și pe la Paris? A fost băiatu'!

Depunem icrele la etaj, dar nu pe toate, mai avem și-n altă parte treabă, dacă e să facem treabă serioasă. Unde? Coborîm pe lângă magazinul Victoria, pe aici ar trebui să fie, ne uităm pe la toate porțile, peste tot soldați în post, dar nicăieri vreo firmă. Totuși, e ceva în aer, în atmosferă, care nu mă înșeală. Aici trebuie să fie toarșa Secure, musai! Hai totuși să întrebăm pe cineva, pe soldățelul acesta, măi, flăcău, dar măi nu se bucură să intre cu noi în vorbă, nu ne spune clar nici că nu știe, eu fac de pază aici, și ce este aici? Nu e treaba dumneavoastră să vă spun eu ce este aici! Păi nu e Securitatea aici?

Nu!

Dar unde e?

Circulaţi vă rog pe trotuarul celălalt, n-aveţi voie pe trotuarul ăsta! Nu vedeţi ce scrie acolo? Păi nu scrie ce este aici. Nu văd nicio firmă!...

Lasă-l, zice Aurel. Eşti sigur că este aici? Păi în spatele magazinului Victoria mi-a zis Pan Izverna şi aşa ştiam şi eu!

Nu este aici?!... Ne mai învârtim, e limpede că aici este, în oricare dintre aceste clădiri sau în toate, e ceva comun în înfăţişarea lor, se străduie să nu lase să se vadă despre ce este vorba înlăuntru, dar chiar nicio firmă, domnule?! Vezi tu că Securitatea nu are firmă?!... În fine, iată şi unu cu uniformă, petliţe albastre, ăsta e omul nostru! ...Stimate domn, vrem să depunem o hârtie la Securitate şi nu ştim unde... La cine? La şeful Securităţii! Mă măsoară uşor amuzat! Nu cumva sunteţi domnul profesor... Mi-a uitat numele. Nu-i nimic. Eu sunt! Dacă te lăsam corigent, ai fi ţinut minte! Am terminat la fără frecvenţă!... Nu cumva ţi-ai dat cu mine licenţa? Nu, îmi pare rău... Mă mir! De ce vă miraţi? De coincidenţa asta!... De unde, domne, atâtea?! Ce părere ai, vere?

Cu ce vă pot fi de folos, domnule profesor?

...Dar de unde, domnule, atâtea coincidenţe?! Zău că mă supăr! Devine penibilă situaţia! Vreţi să depuneţi o hârtie? Da, colega, depun o cerere de angajare!... Nu-i prost, se prinde. Îl umflă rîsul, dar nu comentează. Uitaţi, uşa aceea mică, pe colţ, e pentru public... Vă pot ajuta cu ceva? Zi-mi, domne, de ce nu aveţi firmă la poartă, ca toată lumea? Se uită roată în jur... Chiar!, se miră discipolul. Nu am observat până acum!... Uite cartea mea de vizită, poate afli şi mă suni şi pe mine să-mi spui!... Să trăiţi, am înţeles!

Sunt tare curios!... Nici pe catedrala Notre Dame nu scrie ce este!, se bagă şi văru. Nu cunosc! N-ai nicio vină, decid eu şi ne despărţim de fostul alumn...

La ieşire mă mai uit o dată atent. Deci aicia voi fi chemat! Nu strică să cunosc dinainte configuraţia terenului! Meciul pe când? Te pomeneşti că iarva fi vreo coincidenţă de-asta naşparlie

și mă va ancheta cine? Costel Șerbănescu? Fostul coleg, numai anul întâi... Sau... sau cine ar mai putea fi? Abia aștept să-i văd pe unde scot cămașa?! Ce-o să fie la gura mea!... Ce circ o să iasă?! Am să-i cert și pentru Costică Dobre!... M-am făcut de rușine din cauza lor!

Unde mergem acum? La Uniunea Scriitorilor, să depunem și acolo o lăcrămație. Să-l văd pe DRP-ul cum reacționează. DRP-ul? Dumitru Radu Popescu, președintele Uniunii! ..Aha!

Este... este prea literară, domnule coleg. Las-o aici, zici că ai depus-o și la șefu' cel mare? Poate că te-ai grăbit, dar te sfătuiesc să faci și una mai tehnică, mai pe înțelesul lor! E o măgărie ce au făcut, binențeles! O dau chiar la ministrul lor! Unde, domnule, la ce adresă? Ah, nu așa! Mă văd cu el mâine, la plenară! Dacă mi-aduci memoriul până mâine la 9, e perfect. Dacă nu, i-o dau pe asta! O copie... Ai făcut foarte bine că ai venit la mine. Ar trebui să ne cunoaștem mai bine! De ce?, fac eu din umeri. ...Poate te fac personaj! Ai stofă!... Stofa trebuie s-o aibă autorul, nu?! ...Iată! Deja s-a iscat conflictul dintre autor și personaj! Ce poate fi mai fain de tot?!...

Mi-a plăcut și mie olteanul... E prima oară când vorbesc cu el... Cu el ar trebui să discut și despre venirea lui Cioran în țară... Cu el primul... Sau cu Mihnea Gheorghiu! Ori Balaci?... Dar fac cum mi-a spus și a doua zi la 9 fără un sfert sunt la Uniune cu jalba în băț, varianta de uz academic. ...Ai fost pe la domnu' Țuțea? Nu! Unde? La vorbitor?... Nu! Acasă! I-au dat drumul de aseară. N-a fost vorba de o arestare!... Au vrut să-l... să-l cunoască mai bine! Așa mi s-a spus! Și i-ați crezut? Oricum, ancheta s-a oprit. Nu mai cheamă pe nimeni!

Asta cum vine?! Nu vă mai cheamă pe niciunul! Nici pe dumneata! E foarte bine așa!

Ba nu-i deloc! Aștept de câteva decenii să mă văd cu ei!... Ocazia asta n-o s-o mai am vreodată... Din pricina scrisorii de ieri?! Dacă n-o făceam, mergea ancheta mai departe? ...Cred că

da! Sau până aflam și eu! N-am știut nimic până ieri. De obicei, ne avertizează când vor să facă ceva mai... Au știut că domnul Țuțea nu este membru al Uniunii și și-au făcut de cap de capul lor!... Am vorbit cu Iancu, să vedem cum îl facem membru... Nu prea are cărți! N-o să fie simplu!

Ba e foarte simplu! Îi publicați cartea pe care o are depusă la Bălăiță de trei ani și mai dați o lovitură: eu am fost vara asta la Paris și i-am dus lui Cioran câteva capitole din cartea domnului Țuțea. Știți ce a zis Cioran? Și tac, să las efectului timp să se producă. Niciun efect. Al dracului oltean, nici nu clipește! Cioran, domnule! Nu te emoționează?!...

Are domnul Țuțea un manuscris la Cartea Românească? Să-l publicăm, crezi că merge? Nu-i prea politizat? ...E numai metafizică! Metafizică? Și teologie, desigur! Teologie?... Aha!

Și ce-a zis Cioran? A zis că dacă e publicat Țuțea, și scârba de secție de propagandă a CC al PCR nu-și mai vîră codîrla puturoasă, atunci vine și el în Țară, să vorbească la lansarea cărții!... L-au tot invitat diverși emisari ai... ai regimului, ai mult iubitului personali, și i-a refuzat. ...Acum, uite că acceptă! De dragul lui nea Petrache!

Eh, asta a fost cu ani în urmă! Acum nu cred că l-ar mai invita cineva! L-am invitat eu!... Bine, am să-i zic ministrului când am să-i dau hârtia dumitale. Deși acum, dacă i-au dat drumul... Eu zic că n-ar strica să i-o dați... Dacă tot am scris-o. ...I-o dau. E un tip interesant, nici nu zici că face parte din... din sistem. E numai adjunct, dar pe umerii lui e toată treaba ministerului. Cum îl cheamă?

Nu se poate! E prea de tot! Păi este fostul coleg al lui Poghirc, parcă. Pe care trebuie eu să-l caut! E pe agenda mea de pas cu pas! Sau mă înșel?... Ba parcă așa a zis că-l cheamă și a rămas să-l și caut. Da, domne, ăsta este rostul agendei, să te ajute să uiți! Să nu mai ai nimic la purtător!... Filip? Filip a zis și Poghirc!... Nu cumva e absolvent de filologie, la zi, insist eu. Absolvent

de limbi clasice? ...Nu știu, nu-i exclus, este un tip dezgheţat, îl place să stea la bârfe cu mine și cu Titus! Titus îl cunoaște bine. De ce întrebi?

Mă puteți ajuta cu o audiență la individul?... Numai că individul, constat eu pe la prânz, când ajung acasă la agendă-mea, nu e Filip, ci Pamfil! Pamfil, domnule Poghirc! De ce mă încurci în halul ăsta?! Nu-i totuna Pamfil și Filip ăsta!... Eu cu Pamfil am treabă! Unde-i tovarășul Pamfil, că nu răspunde nici la telefonul dat de Cicerone... În schimb răspund eu când mă sună secretara lui DRP., pe seară, să mă invite la el la Uniune, mâine pe la prânz, cred că înțelegi de ce. Uite că nu! Nu doreai o audiență?

Aha! ...Bine, la două, la trei? La două! La Uniune? Păi nu dincolo, pe terenul adversarilor? Ce nemulțumire aveți, domnule coleg?! ...Eu? Hîm, hmmm... Mda! Mâine? E bine, am timp să trec și pe la domn profesor., să-i văd rănile! Și la două fix fără un sfert sunt la Uniune. Merg întâi jos, la madam Candrea, să prind curaj. Dar., fără Florin și domn profesor., cârciuma pare un pustiu nesfârșit.

Profesore!... Ahoe! Asta da, plăcere!... Bea paharul ăsta plin cu care aștept să intre în casa scriitorilor și un om, nu numai maimuțe! Te-aștept de două mii de ani, profesore!... Ca Brătianu pe Maniu! Mă uit la piciorul mesei, deja o sticloanță goală își plânge de milă! Și-mi zic că dacă aș fi veritabil, autentic ce par și mai ales dacă aș fi cum mi-ar plăcea mie să fiu, aș băga-o-n mă-sa de audiență și m-aș încinge la povești și sonete nemuritoare cu Ahoe! Va fi mult mai interesant și mai plăcut și mai... mai memorabil. ...Așa, cu labă ăla de ministru... Cine știe ce cimpanzeu...

Ce te frământă, profesore?... Aveți salutări de la Georgică Astalos și o pereche de ciorapi, maestre! Ai fost la Paris? Am!... Domnule Ahoe, comand și eu o sticlă, dar mă întorc peste o jumătate de oră s-o bem. Am o discuție cu DRP., să nu-l pierd! Mă iertați o juma de oră, nu mai mult?

Numai dacă-i transmiți olteanului că e un oltean pârît și că să caște ochii bine!... Să meargă pe flerul meu de uvertură

bătrână şi să nu se lase placat ori scos în tuşă! Duşmanii de clasă *e* mulţi!...

Fix la două fără două gat paharul, mă ridic şi urc la tovarăşul preşedinte DRP... Sunt aşteptat. Individul? Parcă l-am mai văzut. Simt nevoia, după prezentări, să mă laud: e prima oară când dau mâna cu un general! O să vă ţin minte... Cum aşa?! Dumneavoastră? Un om aşa de umblat?... Ştie multe atoateştiutorul ăsta. Asta ne e meseria!...

Pe masă, o sticlă de ceva bun. Bun de tot! Cu dop de plută, cum vă place dumneavoastră! Are vreo semnificaţie dopul de plută? întreabă naiv şi ingenuu Mitică de la Cluj. Are, domnule preşedinte, whiskyul cu dop de plută e adevăratul whisky! ...Nu cunosc marca asta, dar pare treabă serioasă. Nu, fără gheaţă, măcar primul pahar!...

Domnule, îmi făcusem o listă de subiecte să le discut cu omul, le aveam pe toate în cap şi în buzunar, dar după al doilea pahar, când DRP-ul a vrut să ne lase singuri să discutăm ale noastre, adică ale mele, fără martori, m-am pomenit rugându-l să rămână, nu am secrete pentru domnul general, ci... ci am ceva foarte interesant să-i povestesc!

Şi mă trezesc povestindu-i de Sve, domnule, de Svetlana, săraca... Poc! Fără niciun preaviz! Care Ţuţea, care copiii ăia nemaipomeniţi, atât de pomeniţi la Paris, de însuşi Cioran! Care Cioran?!... Care... Nici cel mai firav gând nu l-am avut la Svetlana când mi-am făcut un sumar, un inventar de subiecte... Sunt toate în agendă şi în hârtia din buzunar! Nici urmă de 'mneaei! Dar când am deschis gura, numele ei mi-a inundat vorbele. Mi-a cotropit frazele, textul! Mi-a umplut gura de mireasma ei, deodată vie!

Şi de unde gândul ticălos că aş putea-o găsi prin onor Securitatea română?! Căci asta fac de fapt acum, o torn la Securitate!... Ce dracului se întâmplă cu mine?!

Domnule general, am văzut-o cu ochii mei la CNN vorbind o jumătate de oră de-a amuţit toată America, despre ce credeţi că a vorbit? Le-a povestit că a fost în România, şi am avut de spus

despre acea țară lucruri frumoase, minunate, le-am scris, a zis ea, iar ziarul la care știți că public – și toată America știe, nu a vrut să publice reportajul meu. Mi-au cerut pe față să scriu numai despre aspectele negative din acea țară!... Cum să nu fie și aspecte negative?! E plină și America de aspectele noastre negative!...

Dar despre acea țară eu am vrut să spun ceva ce nu se cunoaște și este un lucru minunat care numai despre acea țărișoară se poate spune: este singura țară din Europa care, deși ocupată de Germania nazistă, a refuzat să-și trimită evreii în voiaj de nuntă mioritică la Auschwitz! Așa a zis!... Este fainã rău, trebuie ajutată, găsită și ajutată!...

Dar în primul rând găsită! Adică, domnule general, acum îmi dau seama, nu mai pot de dorul ei!... În loc să vă spun câte aveam de spus, iată, descopăr, nenorocit ce mi-s, că e bună la ceva și Securitatea dacă prin Domnia Sa și a Voastră reușesc să dau de Dînsa viselor mele...

Da, da, a mai fost prin țară, nu știu ce legături are pe aici, dar ne putem interesa dacă dăm de ea și... Și mă trezesc vorbindu-i gaborului și de Culianu, cât de bine se cunosc, ca să-și dea seama cât de important pentru Țară este ca eu, Șeitan Ioan, s-o regăsesc pe individă, numai eu pot să deslușesc lucrurile și să aflu cu ce misiune a venit în Țara noastră dragă, cine știe ce se ascunde sub aparențele astea atât de benigne! Numai eu aș putea să... să...

Noroc cu DRP-ul că nu prea pricepe și mă pune să repet, să dau detalii și încep și eu să fiu stăpân pe mine și să iau aminte la ce vorbesc. Mai bine tăceai, idiotule! Idiotule?

...Încerc să dreg busuiocul, numai să nu se prindă gorobeții. Și închei cam așa: Așa cred eu, poate greșesc, că doamna asta trebuie căutată și ajutată discret și eficient, fără să-și dea seama. Dar trebuie neapărat găsită! Are sentimente pro-românești, sunt absolut sigur! Trebuie ajutată mai întâi să ia un interviu de la... cum dracu' să-i zic Fiarei? ...de la nea Nicu, un interviu care va fi sigur favorabil nouă, românilor!

Problema e să fie favorabil şi tovarăşului... Adicătelea?

Şi povestea cu Sida este adevărată, domnule?, se miră DRP-ul nostru. Este, zic eu ca să traduc tăcerea ministerului.

Îmi daţi voie să notez numele persoanei... data când a sosit în ţară... Ziceaţi că a mai fost de câteva ori în România? Numai o dată, cred. Când? Acum un an. Toamna trecută. Dumneavoastră cum aţi cunoscut-o? Mi-a recomandat-o Emil Cioran!...

Eu, cică generalul, eram pregătit să vorbim despre Cioran mai mult!... Am înţeles că l-aţi întâlnit la Paris. Ce părere v-a făcut? Mi-a făcut o impresie, apăs eu cu creion roşu, impresie excelentă. Nici vorbă să se sinucidă, cum se tem unii. E foarte jovial, şi bucuros să afle veşti bune din Ţară.

De unde atâtea veşti bune?!, intervine colegial colegul. Şi continuăm aşa, după planul meu de a-i face pe ăştia aici să-l publice pe Ţuţea, iar pe Cioran să vină la lansarea cărţii.

...Dacă le spun la Bucureşti că veniţi la lansarea cărţii, atunci, domule Cioran, vor publica imediat cartea domnului Ţuţea... Ce le zic? Veniţi?...

Vine, domnule general! S-a jurat că vine dacă este publicat Petrache al lui! Îi scrie şi o prefaţă la carte, minunându-se că Petrache Ţuţea a cedat presiunii şi a pus şi el mâna pe plaivaz...

Şi le vorbesc mitologic despre dezamăgirea lui Cioran că Petre Ţuţea a scris o carte. Nu i-am spus lui Cioran că a scris mai multe!... Le spun lor. Şi precizez că au fost ridicate toate de la locuinţa bătrânului. Domnule general, să nu se întâmple cu ele vreo nenorocire!

Aţi fost pe la domnul Ţuţea? Da, azi dimineaţă. Şi ce zicea bătrânul?... Şi vocea DRPului sună neaşteptat de caldă. Aşa că spun şi eu adevărul: Păi, lăuda Securitatea!... Nu glumesc! Cum vine asta?! ...Zicea că securitatea i-a făcut un mare servici, căci prea se întinsese, diluând materia nepermis de mult. Ca o pomană ţigănească!, aşa a zis. Trebuie scurt, ca una armenească! Aşa că va re-scrie totul, mia de pagini luată gaj de Securitate, numai în vreo două sute!... L-am găsit lucrând!

...O mie de pagini au ridicat de la dînsul? Cam!...

Domnul general Filip se scuză: nu a știut nimic de porcăria asta!... Răsuflă adânc, a oftat. Avem motive să fim zilele astea mai atenți și mai vigilenți ca oricând și acesta este consemnul.

Dar vigilenți cu un om atât de... Îmi pare sincer rău! Vă rog să mă credeți! Îmi cer scuze! Vă rog să-i comunicați și domnului profesor Țuțea!

Fie! Treacă de la Mândelul. Vă cred, domnule general! Ce mă costă?! Dar și dumneavoastră să...

Cum credeți, domnule profesor, că am putea îndrepta cele întâmplate? Cu ce l-am putea ajuta pe bătrân?

Mai pun un pahar, tot așa, fără gheață, cam numai eu beau, și le spun povestea cu găina... DRPul se amuză fericit de stilul relatării mele, scrie-o, domne, e teribilă povestea cu găina lui Țuțea, așa să-i zici, scrie-o că, dacă nu, ți-o fur eu! Ce? Nu găina, povestea!... Deci, un frigider i-ar trebui. Și un telefon, dacă se poate... Se poate!

Domnule general, și le mai povestesc și despre vacile alea din Olanda, dându-l martor pe Damian. Rămâne ca DRPul: Ce se întâmplă în țara asta?!

E sabotaj curat!... Iar cine are curajul să saboteze, are protecția cuiva! A cui?!

Am greșit, cred... Am fost din nou, cum a zis Ivașcu la centenarul lui Arghezi, când l-am pocnit pe Bogza în moalele capului: un trouble fête... Așa i-am stricat și eu ceva, nu știu ce, în privirile și pe fața, sanchi, impasibilă, a generalului!... Nu-i convine domnului general subiectul. De data asta nu mai notează nimic. Mă așteptam să-mi ceară numele șoferului.. Nu mă întreabă nimic, de parcă nu i-am spus o noutate!... Eu cred că cineva ar trebui să-i spună lui nea Nicu!... Cineva dintre noi trei, se înțelege! Cine?... Ăla eu, ăla eu, tăcem toți!... Aha...

Atunci să ne întoarcem la frumoasa americancă de care vă povesteam.. Mi se pare un subiect important! Când toată presa

mondială ne ia în şuturi, o ziaristă ca Svetlana asta... Cum de o cheamă Svetlana?! Este născută în Rusia, evreică cred. Dacă o găsiţi, eu pot afla de la dînsa ce mai ştie de copiii bolnavi de Sida. Ea bănuia mână KGB sau ungurească. Cred că a mai aflat ea ceva!

Ungurească?... Mai degrabă mizeria şi neglijenţa din spitale!

Ştiţi ce răspuns are americanca la observaţia asta? Că i-am făcut-o şi eu. Cică nu poate fi mizeria din spitalele româneşti mai mare decât cea din spitalele ruseşti, sovietice... Sau din Albania ori Bulgaria. Şi cu toate astea jumătate din copiii bolnavi de Sida din Europa sunt ai noştri! Mână criminală! Asta a fost concluzia-i!... Mânca-i-o-aş, de concluzie mică şi nebunatică!... Nici nu ştiţi cât e de... Nici de bănuit nu aveţi de unde! Numai eu o...

Interesantă persoană, decide DRP. Chiar ne iubeşte! Lucru rar azi! Nu ne mai iubeşte nimeni...

Din păcate!... Evreică, ziceţi? ...Şi de unde vroia să afle ea mai multe despre cazurile astea de Sida? Nu ştiu, poate de la comunitate. Eu am greşit spunându-i că aş putea avea de suferit dacă rămânem în legătură, s-ar putea să fie urmărită şi nu vreau să-mi stric dosarul... Şi i-am cerut să nu mă caute cumva! M-am temut prosteşte, nu?

Binenţeles, tovarăşe profesor. Nu vă recunosc! Aveţi un dosar beton! Şi-i face cu ochiul colegului preşedinte. Nu gust gluma, miza e alta şi numai eu o ştiu! ...Cred că aş, domnule general, afla mai multe dacă aş, iubite coleg, putea s-o revăd! Să reiau... Poate mă ajutaţi... Ajutaţi nefericitul care... Jigodia ce sunt! Japiţă! Javră! Jagardea! Jeg uman! Jjjj...

Nu ştiţi la ce hotel a tras? ...Mă cam fac de rîs, dar asta e. Şi povestesc cum am căutat-o cu Nelu Chelemen. Nelu Chelemen, repetă generalul, de dragul unor amintiri, plăcute se pare. I se luminează faţa. Îl cunoaşteţi? Am fost colegi de liceu, la Oradea. Mă întreb, continuă generalul, de ce a venit creştina asta exact acum şi nu mai devreme sau mai târziu?!... Aveţi vreo bănuială?

Păi... Și mă opresc, să nu spun vreo prostie. ...Sau poate că ar trebui să-i spun ce zic că știu alții, pe acolo, prin Occident, că va să urmeze pe meleaguri carpatine... Hai, măcar de dragul discuției, e cam mare lâncezeală pe la masa noastră, iar eu sunt pe post de fraier! Nimeni nu toarnă! Trebuie să torn numai eu!...

Nu-i bănuială, zic, chiar ea mi-a spus că cei de la ziar i-au cerut să-i ia tovarășului interviul acela și să mai rămână pe aici, căci s-ar putea să vadă lucruri interesante...

Schimb de priviri între cei doi și sentimentul, prin telepatie – pentru mine este ceva obișnuit și fără greș, că despre asta au discutat înainte de sosirea mea. Unde, când și cum? Și cine, mai ales...

Și la Paris, adaug eu en passant par La Lorraine, cică multă lume pune pariu pe căderea tovarășului... Și ridic ochii spre înaltul tavanului, ne-numindu-l. Tace generalul. Nu se poate să nu fi priceput! Insist, răsucind cuțitul în rană: cică până la aniversarea tovarășului sau chiar în ziua aceea, se va produce schimbarea! Dar ce schimbare?! Continui eu, monologic! Cu tovarășa, cică. Asta mai e schimbare?! ...Alții, cu unul cică Iliescu!...

Și aștept. Am gafat cumva?...

Ne-am cam depărtat de subiect, decide generalul, rupând tăcerea care încerca să se lase. Nu i-a mers. Nu i-a mers cu domnul general! Ditamai! A rupt-o de nu s-a mai văzut. Nu mai am ce să mi se rupă-n paișpe și mie sau ce pierde, așa că mă avânt cu capul înainte: Domnule general, am pățit o mare rușine la Paris!... M-am contrazis cu un grup de tovarăși la biserica legionară, eu susținând că Dobre Constantin a murit, la Craiova, când traversa pe verde bulevardul roșu... Așa știam de la Europa liberă! ...Ca să aflu abia acolo la Paris că Costică al nostru nu a pățit încă nimic, ba o vreme a fost student la Ștefan Gheorghiu, a fost școlit din ordinul tovarășului... E adevărat? Pravda? Pravda!

Și vi se pare normal ca eu să aflu abia la Paris de povestea asta atât de...

A cui e vina că ascultați Europa liberă și îi mai și credeți?

A dumneavoastră!

Mă faceți curios!

Păi la Europa aia, liberă să spună toate bazaconiile, s-a spus că pe Constantin Dobre l-au ucis băieții cu ochi albaștri, la Craiova, simulând un accident de circulație... E adevărat?

Cum să fie adevărat?! Așa ceva nu s-a întâmplat niciodată de când este secretar general tovarășul Ceaușescu! Prin anii '50, '60, s-a mai întâmplat, poate, dar...

Domnule general eu vă întreb dacă este adevărat și dacă ați știut că la Europa liberă a fost dată de mai multe ori informația falsă că Costică Dobre a fost așa și pe dincolo de dumneavoastră, Securitatea, lichidat! Este adevărat că s-a spus minciuna asta?

Asta da, e adevărat!...

Și de ce, domnule general, nu l-ați adus pe Costică Dobre la telejurnicu de seară de seară ca să-l arătați întregii Țări cât este de ticăloasa coana Europă Liberă? Trebuia s-o faceți măcar pentru onoarea instituției care nu are firmă la poartă, că e prea cunoscută! Nici acum nu-i târziu!

Mă ia prietenește cu o mână pe umăr, cu cealalta căutându-și probabil cuvintele... Mă uit la DRP-ul: Eu știu la ce vă gândiți... La ce? Că a pus mâna securitatea pe mine!... Una. Cu cealaltă se agață de pahar ca înecatul de pai. L-am înfundat. Nu găsește răspuns la apriga mea întrebare. Să știți că mi-ați făcut mare plăcere cu această întrebare! Mă simt aproape răzbunat!

?!?

Pentru că am pus această întrebare în urmă cu câțiva ani, mai exact în 1983, și doi ani am fost trimis la munca de jos!... De ce nu le-a plăcut șefilor mei? Mai întâi pentru că am pus-o într-o adunare de partid, cu zeci de persoane de față!... Cam cum faceți dumneavoastră în adunările de la Uniune sau de la Universitate! Eu? Mda, nu mă mir că le știți pe toate! Și către DRP: luările de cuvînt ale domnului profesor ajung și pe masa

tovarășului ministru!... Dar nu avem ce-i face: vorbește într-un cadru organizat!... Respectă statutul! Deșteaptă schemă!

Modest cum sunt, nu las să devieze spre mine discuția. Îl întorc cu fața la Dobre! Continuați, vă rog! Cu ce v-au acuzat? Păi cică puteam și singur să înțeleg de ce e mai bine să nu le răspundem la niște calomnii nerușinate. E sub demnitatea noastră!...

Numai că, domnule general, dacă un prost ca mine a crezut acea calomnie nerușinată și de zece ani se gândește la tovarășul mult iubit ca la un tovarăș care a dat ordinul criminal ca tovarășul lider al minerilor să fie lichidat, atunci fiți sigur că 99% dintre ascultătorii Europei Libere au crezut și ei și au colportat mai departe vestea minunată că avem în fruntea Țării un criminal!...

Nu cred că este potrivit să vorbiți așa, domnule profesor!

Domnule general, eu, după ce am aflat acum două săptămâni că Dobre trăiește, am început să-mi reconsider înjurăturile la adresa conducerii superioare de partid. Și tare mult aș vrea să înjur mai bine direcționat, punct ochit, punct lovit: cine, domnule general, are această idee, că nu trebuie răspuns la minciunile debitate la Europa liberă?! Cum îl cheamă pe nenorocit? Că este ori un idiot, ori unul care vă sabotează! Repet: vă sabotează! Și nu este numai părerea mea! La fel cred și legionarii de la Paris! Îl sabotează pe Ghelase ca pe... Cine-i Ghelase? Ah, tovarășul! Așa îi zice știți cine? Florin Pucă! Codificat? Aș! I se rupe-n coișpe lui de.. Dar îi place cum sună, probabil!... Ghelase... Săracul de el! Chiar trebuie ajutat! Deci, cine, domnule general, lucrează pe invers acolo la dumneavoastră?

Păi, niște tovarăși de la Comitetul Central, de la secția de propagandă, sunt și eu convins. Îi cunoaște bine domnul președinte... Unul dintre ei a vorbit ieri la plenară de nu-l mai putea nimeni opri! Aha... Ce țipălău!... Mulțumesc, domnule general, nu știam acest cuvînt... Țipălău? Fain de tot! O să i-l spun și lui Ahoe!... Căci tovarășul general ar da semne că vrea să plece, iar eu să mă retrag în tovărășia Poetului. Nu înainte de-a-mi rupe

gura Securitatea română: dar ce părere aveți, domnule profesor, de Televiziunea română că a transmis marea adunare de la Chișinău?!.. 700.000 de persoane, la o populație de 5 milioane, din care numai treisferturi români, adunați de bună voie din toate colțurile Basarabiei... Ca să ceară ce? Scrierea cu caractere latine, și denumirea corectă: limba românească...

Întrebarea mă ia prin surprindere, dar singurul lucru pe care îl pricep este să nu mă arăt surprins... Ce-o fi asta? Mă aplec asupra sticlei și îmi fac de lucru cu dopul, apoi cu paharele, ce naiba s-a întâmplat? Desigur, în lipsa mea din țară, au profitat și ce naiba au făcut?! Adunare, mare, Chișinău, limba română?... Noroc că intervine, a făcut-o prea puțin până acum, salvator președintele...

Domnule, zice olteanul, nu credeam c-o să apuc să văd așa ceva! Nu credeam că mai sunt atâția români în Basarabia! Și ține un scurt discurs, suficient ca să treacă neobservată luna din care căzusem.... Au fost nemaipomeniți românii din Basarabia! Ne-au dat lecții! Și mulți, domnule!

Și încă ce români! Bag eu, fără să știu despre ce este vorba, dar convins că se potrivește! Zisese ceva și domnul Țuțea... Fantastici români!, îmi dă generalul Filipache dreptate... Domnul general, îmi explică amabil DRP-ul, domnul general are meritul că s-a făcut acea transmisie! În direct și atât de lungă!...

Modest, generalul își pleacă privirile, apoi și le ridică, încărcate de taine, ne cântărește meticulos și se decide: nu știu dacă e bine să vă spun sau nu, dar e mâna tovarășului, nu a mea... Mâna o fi a lui, dar informația că se va ține acea mare adunare de la cine a ajuns direct la urechea interesată?... La tovarășul general paharul și bea adânc, cu destul profesionialism, apoi prinde curaj: Da, cred că am să mă laud după ce voi ieși la pensie cu povestea asta și la nepoți... Acum trei luni tovarășul, adică Nicolae Ceaușescu, iubiți cititori, a cerut un raport secret și amănunțit asupra Basarabiei. N-am putut împiedica să se afle și la Moscova

de asta... Am fost trei care am știut de acest raport! Unul dintre noi a informat Moscova...

Numai unul?!... Regula este s-o facă toți trei!... Regula lui Fănuș!... Dar v-am întrerupt! Mă iertați!

Mi-a cerut să-l țin la curent cu tot ce se întâmplă peste Prut, ba mai mult: să-i recomand un istoric potrivit cu care să poarte o discuție despre Basarabia, despre drepturile noastre la Basarabia!... Și pe cine ați recomandat? Încă nu m-am hotărît. Am câteva nume, poate îmi recomandați și dumneavoastră... Ce zici, profesore? Păi eu, ce știu mai interesant despre Basarabia, știu de la Petre Țuțea... Cred că...

De ce rîdeți, băi, huidumelor?!... Ia uite la ei! ...Are umor domnul profesor! O întâlnire a tovarășului cu Petre Țuțea?!... Chiar! Ce zice în particular despre tovarășu'? Zice că-l bagă în pizda mă-sii cine-l mai înjură pe Nicolae Ceaușescu! Am citat exact vorbele neperitoare ale lui Nea Petrache... Glumiți iar? N-am glumit niciodată până acum! Adică? Adică ce? Cu ce ocazie a spus că așa și pe dincolo! Cu ce motiv?

E rândul meu să scot aerul din pahar, turnându-mi cu uitare de sine până la buza paharului. Domnul general este în stare să plece și să lase sticla nici pe jumătate onorată... Păi, zic eu agale, l-a înjurat mereu, dar de astă primăvară așa s-a jurat, că nu-l mai înjură! Asta când a aflat că Ceaușescu s-a lăudat cu industria românească că poate oricând fabrica bombița aia, atomică!...

Și ce credeți că ar zice domnul Țuțea dacă ar afla că a fabricat-o deja?...

Mă uit la general, domnule general Filipaș?!... Pot să vă sărut pe frunte? O ține încrețită, pare că regretă ce a spus. Nu mă mai atrage! Mă uit și la DRP-ul nostru: domnule președinte, am auzit bine ce ați auzit și dumneavoastră?... Nu pare mirat DRP-ul... Amândoi mă așteaptă să continui. Fie: M-am mirat și eu când l-am auzit. Și i-am și spus-o, domnule profesor, dar ce nevoie avem noi de o boambă de asta, ce mare scofală?!

Și?....

Cred că atunci a fost prima oară când l-am dezamăgit... Păi, drăguță, mi-a zis, când avem noi bomba atomică în buzunar, altfel discutăm și cu honvezii de la Budapesta, și cu cazacii de la Kiev... N-a zis nimic de Moscova, de Kiev a zis!... N-am mai întrebat de ce. Era prima oară când îmi vorbea cu drăguță, așa le zicea numai celor care îi puneau întrebări obraznice sau nesăbuite...

Domnule, dar este teribil acest Petre Țuțea al vostru... Adică al meu și al DRP-ului. De ce?, mârâi eu chiondârîș. Păi Ucraina este problema noastră!... Nu Rusia! Și o spuse ca pe un oftat. Domnul Țuțea știe pe ce lume trăiește!

Ne uităm unul la altul, eu și colega, DRP! Ucraina?...

Știți că avem o secție specială pentru frații noștri mai mari... Acolo lucrați? Și acolo!... Domnule președinte, să nu mă înțelegeți greșit! La o discuție ca a noastră nu mă apuc eu să fac propagandă pentru tovarășu... Dar nu mă pot opri și încalc consemnul profesiei mele, ca să vă destăinui un secret... Dar nu-i chiar un secret, adică nu vă divulg o informație operativă, dobândită prin mijloacele specifice, ci vă relatez o mică discuție, după o miuță de volei, la Snagov, la palat... Știți că tovarășul este înnebunit după volei... Nu cumva ar trebui psihanalizat individul?! Să ai 1,60 și să fii mort după volei, sportul pentru vlăjgani... Nu se simte complexat în prezența dumneavoastră? Aveți vreo doi metri! Nu, nici vorbă, mă pune să-i povestesc faze din meciurile de odinioară, când jucam la Rapid. La Rapid, nu la Dinamo?... Cred că de asta mă și simpatizează... E anti-dinamovist până-n măduva oaselor, dar se ferește să arate la mulți... Eh, zic eu, finala campionilor Europei, între Rapid și Dinamo... Ce timpuri! Le-am apucat! Era să fiu și eu în lotul național de juniori... Cum a fost meciul ăla? Pe atunci nu exista televizor... Mă pune mereu să-i povestesc...

Da, în ziua aceea jucasem în formații complete, de 6 la 6, și dînsul mi-a făcut un semn discret să nu mă grăbesc spre vestiar, la duș... Am rămas să facem pase cu mingea, în doi, până s-a

golit terenul în jurul nostru, apoi s-a oprit, cu mingea sub braț și mi-a zis: măi, tovarășe, voi aveți mult de lucru acolo unde ești dumneata... Așa-i? Așa e, tovarășe președinte, dar ne descurcăm! Știți de ce aveți un volum așa de mare de lucru? Am tăcut, știam că urmează prețioasele indicații: Te văd pe dumneata un tovarăș de încredere! Ține minte ce-ți spun: Nu Moscova, ci de Kiev este vorba! De acolo vine amenințarea pentru noi!... Fiți cu ochii în patru la tot ce are legătură cu Kievul, cu Ucraina!... Spune-le și colegilor, așa, ca o părere a dumitale. Nu mă pomeni pe mine!... De cele mai multe ori Rusia este în tranzit pe aici, pe când Ucraina stă la pândă cu ochii pe noi! Le stăm în gât!... Nu amestecați Rusia cu Ucraina, mi-a zis!...

Într-un fel, ca și Țuțea al nostru!

O discuție cu Nicolae Ceaușescu?... A lui Petre Țuțea?!... Ne privim toți trei unul la altul, parcă să ne facem curaj. De ce nu?, îmi vine să zic. Și zic chiar! Nu pot decide singur, decide generalul. Trebuie să informez pe... Învățați-mă ce aș putea spune eu despre Țuțea, cum să-l prezint, dacă ar fi să-l recomand... Care ar fi argumentele?... Ideea nu-i rea! Cum să fiu convingător pentru șefii mei? Pentru tovarășa, în primul rând! Dați-mi ceva detalii...

Unul dintre ele se află la dumneavoastră, în arhivă, căutați când domnul Țuțea a fost arestat și condamnat, a doua oară, în 1958. Cât a stat? În total, din două bucăți, 13 ani... Iar atunci, în '58, l-au ridicat pentru Basarabia, că de ce face propagandă împotriva URSS spunând că Basarabia este a românilor. Și Țuțea, parcă îl văd cum s-a oprit și i-a fixat lung, înainte de a răspunde. Apoi, lăsându-i cu gura căscată, către anchetatorul mai șef: Domnule colonel, ce țigări fumați dumneavoastră acolo? Pachetul de țigări era pe masă. Nu se vede?! ...Și de ce nu fumați Chesterfield? Colonelul, dacă colonel o fi fost, poate că era general!, s-a prins în joc și i-a răspuns: Nu-mi permit cu leafa mea să fumez Chesterfield! Păi vedeți, domnule colonel?!... Leafa oricărui slujbaș al statului este proporțională cu suprafața Țării...

Dacă facem România Mare, de la Nistru până la Tisa, veţi avea o leafă cu care să vă permiteţi să nu mai fumaţi Mărăşeşti!...

Ce ziceţi?

Cred că povestea asta i-ar plăcea tovarăşului...

Mai povestiţi-i şi confruntarea cu Drăghici! A cui? A domnului Ţuţea! Cu Alexandru Drăghici? Şeful Securităţii de atunci!... Au rămas chiar ca la dentist! Tu ce meserie ai, mă, criminalule? Eu sunt de profesie... Şi i-a rupt gura în patru: ...român!

De profesie român?!... Aşa i-a răspuns lui Drăghici? Dar cum?!

Uite că se goleşte sticla... Poate că ar trebui să le povestesc de unchiul Sam?... Chiar vă gândiţi serios, domnule general? Da, mă gândesc că mai înainte de orice ar trebui să-l cunosc şi eu pe domnul profesor... Aşa, din ce-mi povestiţi dumneavoastră, ar merge... Ar merita încercat!... Dumneavoastră pe cine vă gândeaţi să recomandaţi? Pe Gheorghe Buzatu, de la Iaşi... De Onisifor Ghibu aţi auzit? Cred că da... Nu-i mort?! Trăieşte fiul său, un om care ştie multe despre românii din Basarabia... Octavian Ghibu. Ar merita oricum să-l cunoaşteţi!...

Tovarăşul, mi s-a destăinuit cu o problemă: ce ne facem dacă noi cerem Basarabia, iar ruşii acceptă ideea?

Ar fi aur!

Acceptă şi spun că nu este destul. Că trebuie să accepte şi populaţia! Şi ne trezim cu un referendum naţional, organizat impecabil, cu asistenţă internaţională, cu tot tacâmul, iar rezultatul valabil pentru următorii două mii de ani: 99% în favoarea lor! A ruşilor şi a rusificării. Există soluţie?

Exact asta a fost problema discutată de Petre Ţuţea cu Maniu în 1940!... A povestit-o de o mie de ori la Casa scriitorilor! Cum de nu s-a aflat şi la dumneavoastră, domnule general Filip?! Filip sau Pamfil? Parcă Pamfil am înţeles!... Le încurc! Doar nu era să beau degeaba, aproape numai eu, frumuseţe de sticlă... Să fiu totuşi atent, să nu mai pronunţ vreun nume, Filip în loc de Pamfil, Pamfil în loc de Filip...

Domnule președinte, vedeți ce rău este că nu avem niște microfoane bune instalate și aici? Se poartă discuții interesante la dumneavoastră... Aveți dreptate! Ar trebui toate înregistrate, domnule ministru... Mai ales la masa din stânga, cum intri dinspre Calea Victoriei. Acolo îi place lui conu Petreche cel mai mult! Acolo să puneți măcar vreo două-trei! Le scoateți pe cele vechi că au ruginit... Verba volant și ar fi păcat! Așa, pentru istoria literaturii române în texte inedite...

Și care a fost răspunsul lui Maniu?

N-ați vrea să-l aflați chiar de la domnul Țuțea? Bună idee! Păcat că trebuie să plec tocmai când a devenit mai interesantă discuția... N-am bănuit că voi avea așa de multe de aflat!... Cu siguranță ne vom mai vedea, cât de curând!

Scoate un portmoneu din care încearcă să extragă ceva... Ce naiba. Parcă ar vrea să plătească consumația...

Și cum rămâne cu copiii?... Păi vom avea grijă ca băieții aceia ai dumneavoastră să-și vadă de facultatea lor, iar pe domnul Țuțea nu-l vom lăsa să sufere de nimica. Aveți cuvîntul meu!... Frigider, telefon, poate un televizor color... Mă implic personal!

Nu, domnule ministru! Eu ce mama dracului v-am tot spus până acum?!, îmi vine să-i zic. Nu de Țuțea vorbesc, gata, capitol închis! La vârsta lui, a trăit, nu glumă! De toate... Ci de copiii ăia, săracii... Ăia cu sida! Adică cu Sve, ca să fiu mai clar, cum rămâne? Nu puteți afla pe unde hălăduiește?! Sunt convins că se știe deja, la dumneavoastră! Nu putea trece neobservată așa persoană. E remarcabil de remarcabilă! Unde e?... De ce se ascunde de mine?! De ce m-a făcut să cred atâtea lucruri minunate despre ea, despre noi doi, despre mine!... Svetlușca maia! Chiar m-a uitat? M-ai?

Dar generalul extrage nu bani din portofel, ci o carte de vizită. Și o clipă mă pocnește peste creieri impresia că pe acel petec de hârtie voi primi adresa Svetlanei, cu număr de telefon, de apartament, stația de metrou, tot... Nebunie curată! O iau, ne strângem mâna, prieteni de-acum pe viață, iar în stânga rămân

cu bileţelul... Nu, nu de amor... Vag i-aud pe cei doi că-şi iau rămas bun cu vorbe ceva mai multe şi pentru mine de neînţeles. Sunt în plus... Mă uit la bileţel. Mă mai uit o dată! Mă belesc, mă mai belesc de şapte mii de ori, dar degeaba! Tot nu pot să cred!

Domnule general! E adevărat ce scrie aici?! Şi bietul om se vede întors din pragul peste care abia trecuse. Semn rău? Ce scrie? Păi scrie că vă numiţi Filip, dar şi Pamfil! Nu ştiu dacă se poate accepta asemenea coincidenţă! Ce părere aveţi maestre DRP?

Pe mine de ce mă întrebaţi?

Ca specialist! Vă repet ce am zis zilele trecute: coincidenţele sunt mama şi materia literaturii!... Aşa a apărut literatura! Nu întâmplător! Nu există coincidenţe întâmplătoare!

Şi care este coincidenţa, domnule profesor?

Că vă numiţi şi Filip, dar şi Pamfil...

E o glumă? Nu înţeleg... Aproape că l-am supărat!

Sunteţi Filip Pamfil, şi bag, inspirat, de la mine: eminentul clasicist din anii aceia ai tinereţii, despre care profesorul Graur spunea că vă şedea la catedră ca unui cazac în şa?...

Asta-i bună! Spunea domnul academician despre mine aşa ceva?!

Şi nu numai dînsul! Şi doamna Creţia, şi domnul Fischer... Şi, iarăşi inspirat: tovarăşa Wald, nu!

Nu mă mir! Cred şi eu!... Dar ce spuneau?

Că eraţi cel mai bun la traduceri, dar până la urmă aţi tradus şi... traducerile din latină în greacă şi vice-versa! Toţi se mirau: clasicistul, eminentul, devenit securist!

Tot eminent!, completează gazda. Frumos din partea DRP-ului...

Staţi liniştit, mai sunt şi alţi clasicişti... Dar nu continuă ce era deja de înţeles aşa de uşor.

Eu, generos: Nu-mi daţi nume, lăsaţi-mă să-i ghicesc eu! Şi continui: vă caut de multă vreme, domnule general... Pot să vă spun domnule coleg?

M-ar onora!

Domnule profesor... După cum vedeți, în sticlă nu mai e nici picătură de ambrozie... O scutur energic și, clar!, am dreptate. Deci nu putem discuta mai departe... N-avem cu ce pe masă, niciun motiv major! Nici timp... Dar am să folosesc acest argument – și ridicai sus cărticica de vizită, pentru a ne mai întâlni, căci mai ales lucrurile pe care le-am aflat de la Dumneavoastră astăzi m-au convins că nu degeaba vă caut de atâta vreme... Nu mai speram! Foloseam din păcate un număr de telefon greșit. Ce număr? Nu-l știu pe dinafară nici măcar pe al meu. S-ar putea să fie numărul de acasă, dacă începe cu 66.

Ba chiar cu 666 este. Asta țin minte! Esențialul. Restul... Stau foarte puțin pe acasă în ultima vreme. Iar nevastă-mea are alt număr.. Ce mai face doamna? Bine, domnule președinte... Da, domnule profesor! Mă sunați oricând, că avem multe de discutat!

Știam că la dumneavoastră nu se discută, ci se execută! ... Mă rog, stăm de vorbă! A trecutvremea vorbelor.. Bate ceasul faptelor, domnule general! Fapte, fie! Multe! Multe și deloc mărunte!

Așa că ne mai luăm o dată rămas bun, eu mereu cu cartonașul, alb în mâna stângă. Arăt spre el! Prima mișcare trebuie să fie cu frumoasa Esthera. Nu trebuie lăsată fără ajutor, și nici fără control!...

Ne vom strădui, domnule coleg! Contați pe mine. Pe noi...

Ce porcărie!... Nici măcar o clipă nu-mi trecuse prin minte să-i vorbesc ministrului de muierea ceea... Cum de m-am pomenit pomenind-o?... Ce resorturi inconștiente își bat joc de mine, la cheremul cui mă aflu atunci când... I-aș povesti cuiva toate astea... Dar cui? Iulianei, ar fi cel mai pe placul meu!... Numai ea m-ar înțelege, dar cum să-i...

Și mă așternbăutului cu bătrânul Ahoe din vechea Troie cu net sentimentul că am ratat ancheta, am fost penibil, și bând îmi dau seama că ar fi totuși cu putință... Cu Iuliana să mă... să mă ...consult! Am să-i spun Iulianei că scriu la un roman, bătrâne, și-i povestesc scena sau relația la care nu mai știu cum să continui,

cum să facs-o regăsesc eu, autorul, pe eroină... Şi cu ce motivaţii! Şi mai ales de ce naiba nu poate personajul meu masculin, mascul foc, il piu grande fustadore de la citta să scape de ea! ...Chiar şi când mă gândesc la altceva, ca-n bancul cu Bulă, iată, eu tot la ea am mintea chitită! Şi nu numai mintea ridică capul amuşinând după ea... Încotro? De unde vine izul ăsta de Volga, Volga, cine cântă atât de baritonal şi din ce depărtări baicale?!... Nemernicul de Pîcă, e-n grădină cu o admiratoare din Chişinău...

Cum a fost sus, la întâlnirea cu istoria?... Îi fac un scurt raport de activitate! Sunt iar şocat de coincidenţe... Dar DRP, cu cine a fost? Cu dumneata sau cu generalissimul lui Peşte?

A fost fain de tot! Colegial! Cu amândoi? ...Mmmmai mult cu mine. Oricum, era gazdă pentru general! Şi nici eu n-am sărit la beregata omului! Cum aş fi vrut...

La viaţa mea, profesore, am pus la punct ori cu botul pe labe mulţi generali de Secure... Îi drept, cu mulţi mă placasem pe iarba din parcul Copilului... Aşa, fiecare în parte dacă-l iei... Şi în timpul liber... Să-ţi spun părerea mea: ei sunt mai victime decât noi... De ce crezi că n-a ieşit ce trebuia? Că te simt eu, profesore! Ai fi vrut să mai fii o dată năpraznic ca la Cluj?!... Nu ţi-a ieşit? Dacă-mi povesteşti ce şi cum, îţi trece supărarea! Dar nu insist! Decât la pahare! Te mişti încet! Nu ai zvăcnire!... Unde ţi-i elanul carpato-pontic?

Vine la masa noastră şi Dron... O companie mai bună nu se poate imagina! A fost şi el plecat în Franţa, la fecior-su! Ne dă raportul, ce vinuri, ce brânzeturi a testat. Dar dor i-a fost tot timpul de un şpriţ aşa, mai de vară.. Pe etichetă cu corăbioara de Murfatlar... Ahoe se execută prompt. N-a mai fost prin lume de la Olimpiada americană... Tot aşa beau franţuziţii ăia din Paris? Cum?, parez eu întrebarea care nu mi se adresase mie. Da, răspunde Dorin, tot aşa, cu paharul. Dacă comanzi o sticlă, îţi cere plata înainte! Ca la curve, tună Ahoe, aproape ca un chiot. Curve mai sunt!...

Arunc o vorbă despre Chișinău și aflu imediat ce a fost! Se întrec amândoi să se mire de basarabeni! Dron este mai informat. Are un străbunic, combatant sub comanda lui Napoleon. Nu s-a mai întors la Paris. I-a plăcut mai mult la Cahul sau Bălți, la Orhei sau Storojineț, altfel nu se explică. A aflat Dron din străbuni, de la străbunelul, că nea Nicu vrea să-i ceară lui Gorbaciov Basarabia și tezaurul României! I l-a cerut deja! Iar la Congresul PCR cică o să pună problema tratatului Molotov-Ribentropp! O să iasă bâlci mare! S-a întânit cu niște istorici și nea Nicu, după cinci minute de discuții, le-a cerut să schimbe denumirea tratatului, Stalin-Hitler trebuie să se numească, între ei a fost făcută înțelegerea! Între cei mai mari criminali din istorie!... Fără menajamente, tovarăși arheologi!

Dacă face treaba asta, eu l-am iertat de toate! L-am iertat de tot! Pentru încă o sută de ani și de crime!, decide Ahoe. Ce zici, profesore?... Mda, e ceva! Ceva ce-o s-o discut cu văru' Aurel! Să vedem ce mai are împotriva mult iubitului și stimatului?! Păi cum să nu-l iubești și stimezi dacă îi pune pe ruși cu botul pe labe?!... Numai că nu reușesc să contribui cu ceva la discuție! Mă urmărește sentimentul eșecului... Ca propria mea umbră...

...Auzi la mine! Mă primește în audiență ditamai ministrul, eu vin emoționat și pregătit cu-n listoi de subiecte, gata să mă iau de piept cu toată instituția pentru dreptatea Neamului meu și pentru drepturile omului, și mă trezesc că-i cer onor domnului ministru să-mi caute gagica care m-a lăsat cu buza umflată și hăndrălăiește de capul ei prin cetate... Ba inventez și un interes al lor, al Securei pentru insa... pentru dînsa... Ca un fel de turnătorie, asta am făcut... Am lăsat clar să se înțeleagă că mi s-a părut suspectă! Că trebuie dată pe mâna... Turnătorie curată!... Ce mai?! ...Pe mâna-mi a mea!

Și-or fi dat seama cât sunt de penibil? DRPul, cu siguranță, l-am cam făcut de rîs, domnule Ahoe, pe președintele nostru drag, în fața unui general de secu...

A fost ca-ntre colegi! Aşa greşeli să tot faci. Problema e să merite. Zici că te-a încurcat gândul la o femeie care ţi s-a lipit de suflet ca marca de scrisoare?! Femeie sau muiere? ...De-a pururea muiere, femeie niciodată!... E chiar aşa de frumoasă, profesore, profesore?... Cum arată, nespusa?

Pot să afirm că Dumnezeu a făcut-o, domnule Ahoe, hîc!, a făc-kut-o în ciuda... în ciuda dînsei... a dînsei mele! Mai mult de-atât nu am ce spune! Dixi!

E destul! Rămâi aşa, nemişcat! Făcută-n ciuda dînsei... Pentru vorba asta vreau să-ţi fac un sonet, magistral!... Dă capul puţin mai la dreapta! Aaaşa...

Ahoe, începe-l chiar aşa: *Făcută-n ciuda dînsei mele eşti...* Sau fără *mele... Făcută-n ciuda dînsei eşti... eşti* sau *mi-eşti*? Mai bine, *ce-mi eşti*! ...Dar se schimbă metrica poeziei!

Profesore!... Dacă mă mai regulezi mult la colivia cu sonete, nu-ţi mai fac niciunul!

Fă-mi, Ahoe! Dar să-mi faci unul cu Kapa, care să mă doară până-n ficaţii mamii ei de jidaucă!... Aha, e de-a noastră?!

Hei, Adline, ou est toi, Adline?!... Tu es la-bas?

Am căutat-o până noaptea târziu, pe fundul a zeci de pahare. Nici urmă de nemaivăzuta!

De ce plângi, profesore?

Eh, plâng?!... Lăcrămez şi atât!... Nu vreau să te deranjez! Nimic nu scuză lipsa operei! Dă-i drumul! Şi pe măsură ce textul avansează sonet, se face linişte la celelalte mese... Futu-i mama ei de poezie!... Ce sonet nemaipomenit!... Şi eu, dobitoc cum sunt în toate cele douăzeci şi patru de ore, nu voi ţine minte nimic până mâine... Ce până mâine?! Deja l-am uitat, te rog să mă ierţi, Ahoe, mai ales pentru versul al doilea, nemaipomenit, mai zi-l, meştere, o dată! Mi-a mers chiar până la ficaţi!... O să fac piatră la inimă dacă...

Profesore, dacă mă iubeşti, îţi fac alt vers, alt sonet!...

De ce, Ahoe? Cu ce te-am supărat?

Nici eu, iubitule, nu-l mai țin minte... Eu nu mi-s Iorga... Am să-ți fac altul și mai prima... Dacă vrei, spune-mi cu ce cuvînt să încep! Un cuvînt la care ții! Sau la care ține doamna... Îl pot aranja să fie și ultimul! Un cuvînt pentru doamna... Eh?...

Ce... și-l zic tot pe ăla, pe dumnealui!...

Îmi place, profesore, respectul cu care... Dînsa!... Ce dînsa mea?! ...Profesore, când eu am luat zece la materia pe care mata o predai azi la facultate, mata încă atârnai, plin de muci, de poala doamnei Șeitan, mama domniei tale... Omagiile mele!

Nu mai țin minte!...

Eh, știi pe ce am luat zece?... Pe o întrebare!... O întrebare deșteaptă face cât zece răspunsuri bune!.. Eram la ultima zi de curs, și tovarășul academician ne-a zis că dacă avem o nelămurire după un an de teoria limbii, să spunem acum, înainte de a ne despărți, urma să plece cu o delegație în China și să nu ne mai vedem la examen, să dăm examenul cu domnișoarele asistente, toate în păr prezente, în primul rând de scaune, chicotind și guruind ca niște porumbițe... Ce bine văd scena! La amfiteatrul Obobescu, dar lumea încă-i mai zicea Maiorescu... Aștept întrebările dumneavoastră zise magistrul!

Și?

Mucles toți! Eh, zice profesorul, îmi pare bine că vă sunt toate problemele lămurite! Vă invidiez chiar! Eu mai am o mulțime de întrebări cu care îmi bat capul.. O să le iau pe lumea cealaltă cu mine...

Am eu una! Tună de la stînga mea nemernicul de Pîcă!... Cu vocea lui...

Păi parcă spuneați că dumneavoastră erați cu întrebarea! Da, eu eram, dar cum era s-o spun de față cu toate colegele?! O pusesem la Singapore, în beci, la toți poeții aflați de față și Ahoe o ținuse minte... Domnule academician, începu Ahoe... Tovarășe academician, îl corectă din prima bancă prima asistentă. Domnule academician, tună Jupiter din înaltul ultimelor bănci,

mi-a plăcut mult cum ați comentat deosebirea dintre română și germană, când românul zice soarele că-i masculin, iar luna, substantiv feminin! Eu ca poet, poet de limbă română, nici nu-mi pot imagina ca în această minunată limbă să fie altfel! Cum să fie soarele feminin, iar luna masculină, cu păr pe piept, să-i miroasă picioarele a obiele...

Dacă rîdeți voi acum, vă dați seama ce rîdea tot Maiorescu! Inclusiv maestrul, așa-i ziceau asistentele, zâmbea, bucuros să poarte un dialog. Nu știa săracul ce-l așteaptă. Și întrebă, după obieceiul său: de unde sunteți, tovarășe student? Sunt de la Sibiu, așadar scriu poezie și în limba germană! Și știți ce este ciudat: când vorbesc nemțește, nu mă supără faptul că soarele - die Sonne este feminin, iar luna, der Moon, este ...masculină! Întrebare: de ce nu mă supără situația din germană atunci când vorbesc în germană? Ca poet, vă dați seama, nu faci nimic fără Lună, stele, floricele...

E foarte interesantă întrebarea. Nu mi-am pus-o niciodată, deși vorbesc bine germana... E drept, n-am scris nicio poezie...

Nimeni nu este perfect, tovarășe academician!... Sunteți tînăr încă... Și tînărul academician a dat o explicație, cât mai țin eu minte, ceva cu sistemul, că fiecare limbă este un sistem deosebitde celelalte și că sistemul limbii germane se potrivește cu die Sonne și der Moon. Eh, zise academicul când își încheie expunerea: pentru această întrebare aveți nota 10 și vă prezentati la examen numai ca să vi se treacă nota în catalog. Aplauze în sală. Vă invit să faceți o lucrare, un mic studiu în care să urmăriți în toate limbile mai cunoscute care este genul celor două substantive, soare și lună. Vă aștept la toamnă să stăm de vorbă pe acest subiect? Mă găsiți la catedră. Cine mai are o întrebare? Nimeni?

Eu! Aceeași voce hodorogită a nemernicului. Rîsete, a rîs cu poftă și maestrul. Nemernicul între timp venise la masa noastră cu moldoveanca după el și asculta grav și solemn saga rostită de o străină gură. O întrebare mult mai grea, nu este a mea, din

păcate. E a domnului coleg!, și m-a bătut pe umăr. Nu contează, îl grăbi profesorul. Care este întrebarea? Sună așa: de ce în limba română sunt de genul feminin amândouă, și pula și pizda?...

Aah! A pus întrebarea asta? Și?

Și s-a lăsat o tăcere năucă. Cam toți eram la fel de năuciți, nu ne venea să credem nici noi, care-l știam pe nemernic că este în stare de orice! De orice, dar nu și de una ca asta!... Ne-am întors toți spre nemernic, eram deja vreo șapte-opt nămeți la masă. Așa a fost? întrebă tocmai namila, chipurile mirat. Nu se poate! Am pus eu așa întrebare mizerabilă?!... Nu, nu! Inventează! Nu-i mai merge caterinca cu sonetele și o dă pe calomnii!...

Ce se întâmplase?, continuă Ahoe blajin și cumsecade. Profesorul, cu doar câteva zile mai înainte, la emisiunea lui de la radio...

...celebra!

Da, toată lumea se oprea din orice făcea marțea, la ora 17, și asculta emisiunea lui Graur. Iar la ultima, întrebat fiind de un ascultător din Erevan, cum e corect să spui, fund, șezut, dos, sau popou, Graur dixit, cu toată autoritatea academică după el: cur! Denumirea proprie și cea mai potrivită este CUR! ...Cineva, în pauză, la curs, chiar așa scrisese și pe tablă, cu creta: Avem curs! Și șterse cu o bară ultima literă!... Toată facultatea, dar și toată țara, mahalaua carpato-danubiană, comenta, amuzată și din ce în ce mai satisfăcută de soluția academică. Nemernicul de Pîcă, depășise orice limită însă!

Prostii!... interveni acesta. Uiți că am precizat: *naturalia non sunt turpia*, domnule academician! Și a fost de acord!... Iar când asistenta aia mai ciufută m-a corectat din nou, să nu mai zic domnule, ci tovarășe academician, atunci i-am zis-o și eu: stimată domnișoară, dacă scoatem din limba română cuvîntul *domnule*, trebuie să-l scoatem și pe dumnealui pronumele de politețe *dumneavoastră*, ba chiar și pe *dumnealui*! Dacă tovărășia voastră este de acord...

Și Graur? Graur, foarte calm, fără să mai pronunțe încă o dată cele două cuvinte, ne-a explicat etimologia lor, primul venit din latină, al doilea împrumut slav... Și a zis o treabă pe care n-am uitat-o: cu o schimbare de accent care mă pune pe gânduri... Vezi, câteodată ții mai bine minte ce nu înțelegi... Ce-o fi vrut să spună? Ce schimbare de accent? De ce-l punea pe gânduri?... Mirarea asta n-am uitat-o nici până azi!

Păi, intervin eu doct, în limbile slave este cu accent pe silaba a doua: *-zda* sau *-da*... Depinde cum silabisești... Tu, ca slavistă, cum silabisești?, o întrebă Pîcă pe biata femeie de dincolo de Nistru, aveam să aflăm mai târziu. Într-o singură silabă: ***hui***!

Să murim de rîs, nu alta!...

Insist: și Graur? Graur a zis, în aceeași ordine de idei, că paradoxul sau contradicția este și mai mare în latină, deja clasică, unde ***cunnus***, termen ușor argotic, este masculin, și înseamnă ce înseamnă, adică ar trebui să fie feminin, ca pars pro toto ce e, iar ***mentula***, deminutiv de la ***menta***, este feminin... Iarăși o contradicție între genul gramatical, mascul feroce, și sens!...

La care măgarul ce se află în continuare de față, și nu se simte să plece dintre noi, ca orice corp străin, s-a mai mirat o dată: Menta?... Asta înseamnă că moștenim de la romani frecatul mentei?!... Nu, nu e moștenire, ci împrumut modern... Dumneata, tovarășe student, ai simț filologic, lingvistic...

...Iar încă ceva ce mi-a rămas șurub în minte din zisele maestrului: să nu confundăm cuvintele cu sensul cuvintelor! Noi la facultatea aceasta discutăm despre cuvinte, despre lumea cuvintelor, care este o lume aparte de lumea reală, cealaltă, în care miza sunt semnificațiile cuvintelor... Semnificațiile referențiale, completez eu, să nu rămân neobservat în mulțime!...

Și ne-a spus povestea cu ordinul Jaretierei! Cu ***Honny soit qui mal y pense***... Eu o știam. Dar loazele venite de la țară...

Ce poate fi la o femeie mai elegant și mai excitant ca o jartieră, eu așa pronunț, jartieră, zise unul, pripășit și el la masa

noastră. Eh, profesore, tună spre mine nemernicia sa Pîcă, Teodor Pîcă: cum se spune asta în latinește?

...Pîcă mă tăia la latină, știa bine și greaca veche, nemernicul... Purtau statuile jaretieră?, mă apăr eu, crezând că am haz. Nu se amuză nimeni și rămân mai departe dator cu o replică. Se cheamă *lupus in fabula... Lupus in fabula?* Mă mir eu, convins că Pîcă o ia razna. Se potrivea ca nuca-n... Ci nemernicul o ridică pe femeie de o toartă, o învârte de vreo două ori, dus și întors, apoi comandă: Arată-le la fraieri!... Urmă un potop de vocalize ruso-moldave, neînțelese de ceilalți, ceea ce însă nu l-a impresionat de fel pe Theodor Pîcâ. Arată-le-o, domne! Să nu moară proști!... Arată-le-o tu, durak ce ești!

Și nebunul apucă cu două degete tivul rochiței de vară în care se sgribulea biata femeie și încet, centimetru cu centimetru, ca pe o cortină, o ridică cu mișcări legănate: Volga, Volga... Și din apele învolburate și tulburi se iți piciorul alb, marmorean al Venerei: sub-genunchiul mai întâi, apoi nodul genunchiului, misterios și promițător, totul depinde cum se continuă în sus, ne-am zis cu toții, și a continuat cu o volută ionică, nervos arcuită, cabrată, de cariatidă, sugrumată dulce de strânsoarea unei... unei jaretiere! Perfect pică!

Perfect pîcă!, așa se zice!

Halt! Strigă mehenghiul. Mai mult nu vă interesează... Aha, zic eu. Asta-i lupa in fabula?!

Vorbeam de lup, și jaretiera la nasul nostru. Hai: mai priviți-o o dată!... Dar se răzgândește: Niet! O dată vede nașul jaretiera finei! Jaretiera asta a trecut Nistrul și Prutul ca să ajungă aici!... Omagiile noastre, doamnă... Doamna Căpriana, făcu Pîcă abia atunci prezentările.

Arăta bine, nemaipomenit chiar, dar din pricina țoalelor mai sărăcuțe de pe ea, nu ne-am dat seama din prima ce lungime avea la... Și nici nu le văzusem chiar în totului tot! Se mai poartă jartiere în Basarabia?!...

Nu! Ia... Ia arătă-le şi perechea! Hai! Te roagă taica moşul!... Şi domniţa se răsuci spre noi cu celălalt picior, Ahoe prinse iar de perdeluţă şi o ridică sus, şi mai sus, sus de tot, şi nici urmă de jartieră!... N-am avut decât una, se scuză mehenghiul!... Rămasă de la mama, Dumnezeu s-o odihnească!...

Eh, cum să nu ne placă?!... Parcă o idee mai lung al doilea picior, iar amândouă uitate de Dumnezeu, se lungiseră până la ceafă!

Cu ce ocazie prin Ţară?

Refugiată, mormăi Pîcă, modest. O caută tot KGBul prin Chişinău şi împrejurimi... N-o recunoaşteţi? A cântat *Deşteaptă-te, Române* atunci, în august... N-aţi văzut-o la televizor?!... Nu, zic eu. Eram plecat din Ţară...

Nu-i cânţi şi lui domn profesor, dumnealui nu te-a auzit?! Cântă dumnezeieşte!... Ne-a cântat, dar mai spre ziuă... Până atunci, să nu mă uite Ahoe cu sonetul dînsei!... Vreau neapărat să-l ţin minte... De data asta... Şi dacă îmi face unul maestru Ahoe din vechea Troie... Unul singur, domn Ahoe... Şi dacă va fi şi mai frumos, cum te lauzi mata ca Manole pe acoperişul de şindrilă, ştii ce am să fac şi numai dumneata vei fi de vină?

Ce, profesore?

Voi plânge în hohote, Ahoe! Dar nu pentru Basarabia voastră, pământ străro... strămo... strădaco-get, ci pentru, iartă-mă, Dorine, o rusoaică... Alta... O rusoaică din Manhattan... Statul New Jersey... Pe care am şeitănit-o ca pe o îngeroaică, dar tot degeaba. Parcă nici n-a fost... Chiar ai fost? Unde? Unde, Adline? Ou est toi, Adline?

Ce-i cu il profesore-le nostru?

Nu cunoşti scena? E din Fan-Fan la Tulipe... Când i-o ramasează regele... Pe cine? Pe Lolobrigida! Şi rămâne singur cuc Gerard Philip!

Pardon! Nu Gerard Philip, ci Generard Pamphil, cu ph! Ph negativ... Philip Pamphil!... Generalul? Care gene... Filip Pamfil! Cu

el ai băut? Ăsta-i cel mai tare acum!... Nu face nimic Bobu fără să-l întrebe!...

Deci, domnul Poghirc... Basarabeanul de Poghirc... Latinistul? E pe la Freiburg, am înțeles! Eu l-am întâlnit pe Poghirc cel din Paris... Lângă Tuilleries... Ce-i cu Poghirc? E bine? Mi-a dat o referință bibliografică de... de...: Păcat că nu-i pot spune și eu ce-am aflat din bibliografie despre Basarabia... Și despre nen-tu Puiu...

Vorbesc cică prea tare, sunt avertizat de Dron, și se aude și pe la alte mese... E adevărat?, întreb eu roată în jur.

Nu, coane Ioane! Vorbești prea încet! Nu se aude! Dă te rog sonorul mai tare!... Ce ziceai de domn Petrache și toarșu Ceaușescu? Mai zi o dată! Nu fie cu supărare! Tu cine... Ah, Grigore, tu ești, haimana bătrână! Iar nu te-ai îmbătat nici până la ora asta?!... Bei ca prostul!

Domnilor, dacă vorbesc prea tare și deranjez, înseamnă că eu trebuie să plătesc ce se bea de aici înainte! Fă, Leonora, nota și ce aduci de acum încolo la domnii, plătește Bentea...

Nu-l știam așa de... pe domn profesor, Dorine.

Ce s-o fi întâmplat cu el?!

Ce să se întâmple?! O mică anchetă a Securei tricolore!... Cunoașteți... Eu eram ultimul din Uniunea Scriitorilor încă ne-anchetat, încă... și-mi căutam cuvîntul.

Încă virgin...

Exact, Grigore Traian Pop!

Și a durut?

...Nu te supăra, profesore!

De ce să mă supăr, domnilor?! Dacă domn profesor Țuțea ajunge consilier la vodă Nicalai, pe problemele Basarabiei, sigur ajung și eu ceva pe la coana Leana pe probleme de alchimie, desigur! Alchimie medievală și de cabală... Cică este un post liber pentru Ioan Petru Culianu, dar a mai amânat! A zis că nu vine el decât după următoarea aniversare a prea iubitului...

Chestia cu Basarabia ne interesează! Spuneaţi că... Nu vă supăraţi, dar nu mi-aţi fost prezentat!... Cu cine am... Cu Igor Grinevici! Cum cu Igor?... Da, am tras la dînsul, trebuie să pice şi bădia Igor, oleacă de mai stăm...

Ah, eşti şoldovean de-al lui! Deci, în tot ce s-a întâmplat la Chişinău, e şi amprenta lui Igor Grinevici?!... Bădia Igor! Nu mi-aş fi dat seama singur!... Decât spre ziuă, când am băgat de seamă că plec acasă treaz. Da, dar mă torpilasem bine la un moment dat... Se pare însă că atunci când tu plăteşti băutura la toţi, nu te mai poţi îmbăta... De ce oare?... Aşa să fie?... Trebuie încercat de mai multe ori... Să nu tragem concluzii pripite!

Oricum, o iau spre acăsuţă cu o minte cristal. Dar cred că m-au trezit din ameţeala cupajului liric şi ce lucruri extraordinare am aflat că s-au petrecut la Chişinău...

Aşa de tare m-am trezit, că la un moment dat am început să-l înjur pe Ceauşescu... Şi nu m-a susţinut niciun cor bărbatesc al Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România. O făcusem de probă, să văd ce zic şuţii ăia... Să văd, sunt numai eu nebun? Şi nu! La unison, cuvîntul de despărţire: Rămâne cum a zis nea Petrache! Îl bag şi-l scot din pizda mă-sii cine-l mai înjură pe Ceauşescu!... Cu accent pe care silabă?...

La prima ragione: bomba! Secondo tempo: Basarabia!

Capitolul 13

Agendă-mea...

Nu reușesc s-o scot la capăt cu văru Aur... Nici povestea cu Dobre, marele dizident, că este în viață și studiază cu abnegație construcția societății socialiste multilateral dezvoltată, nu-l scoate din ale lui. Fiara trebuie lichidată și punct!

Și dacă, vere, cumva este lichidat de cine nu trebuie?! ...Adică nu de văru Aurică, favoritul tribunelor și al celor care suferă în România de trei generații, ci e rezolvat de un belfer sătul de privilegii pe care le-a împărțit până acum cu nen-tu Nicu și al lui?!... Eh? Dacă cumva îl bulește pe Nicolae Ceaușescu un membru al CC al PCR și al KGB cu ani buni de stagiu în ilegalitate?!...

Eh, da, aici este punctul slab! Și dureros! Nu prea-i vine la socoteală!... Ești sigur că tot ai lui vor să-l termine? Păi ca să-l termini, trebuie să-l ai oricând la îndemână, în proximitate! Altfel stai pe tușă și aștepți până la vară, ca tine!...

A dormit la Chelemen și acum a venit să-și bea la noi cafeaua și să afle cum a fost ieri, la întâlnirea cu generalul. N-a fost o anchetă? Una ratată, pot spune. Ne-am vorbit prea frumos unul altuia... Era ca un fel de musafir acolo, la Casa Scriitorilor... Am avut acest sentiment stupid, că-s gazdă! Stupidul de mine... Mai nimic din ce-i pregătisem nu am apucat să-i spun!

Cu Ţuţea cum a rămas? ...Păi o să-l trimită DeRePe-ul pe Udriște la domn profesor în fiecare dimineață să-l spele, să-l radă, să-l îmbrace și să-l scoată la plimbare în Cișmigiu, iar la prânz îl aduce la masă, la Uniune...

Nu-l știi pe Udriște? Ora închiderii, vă rog! Ora închiderii!... și încerc să-l maimuțăresc, imitând fără haz cum ne anunță el imediat după miezul nopții că s-a terminat cu viața noastră de noapte în acea zi! ...E portar, la Casa Scriitorilor, la Uniune... Strânge scaunele după ce pleacă de la slujbă alde Pucă și Ahoe. Zic unii că a fost gardian la Jilava! De acolo îi cunoaște pe alde Ţuţea, Petrișor, Ghinea... Povești! Povești?

Petrișor ce mai face?

A fost și el în anchetă, cu tottacâmul: percheziție acasă, mii de foi săltate, dus și el la Secu...

Numai tu, ca un boier, ai fost anchetat cu sticla pe masă. Dop de plută zici?... Exact. Un nume de-ăla, ciudat, scoțian sau irlandez, imposibil de pronunțat! O marcă complet necunoscută!... Dar zi-mi, ce s-a transmis, domnule, de la Chișinău, la Televiziune, când eram eu plecat? M-am făcut ieri de rîs că habar nu aveam!

Da, e păcat că n-ai văzut! O jumătate de milion de basarabeni au ieșit în stradă și au cerut ca limba română să fie singura limbă oficială din Basarabia, și cu alfabet latin, adică românesc!... Să se renunțe la aiureala cu limba moldovenească...

Băi, lipsesc și eu câteva zile din Ţară și taman atunci vă apucați să faceți istorie!

Și încă ce istorie!

Și?

Și ce? Cum ți se pare? Mișto! Am serbat cu toată mahalaua, a fost de pomină! Tot restaurantul s-a îmbătat!...

Și?

Și ce? Numai atât, că v-ați îmbătat, altceva nu știați ce să faceți? Ah, s-au rostit niște discursuri, a fost Chioru în mare vervă... Știi cine s-a îmbătat cel mai tare? Securistul care... e unul nou,

probabil că-l anunță vreun chelner, apare de câte ori ne adunăm cu toții, noi, din mahala, sugativele de la Teatru... Gănțoiu? E acolo și el! De la el începe strigarea catalogului... Un securist? ...Probabil că are o diurnă din care mai mult bea apă! Îi mai trimitem noi câte o sticlă și nu refuză... Atunci, după transmisia de la Chișinău, l-am chemat la masa noastră, să audă mai bine ce vorbim!... Băiat tînăr, săracu... Nu prea ține la băutură!...

Și?

Și ce? Ce era să mai facem?

Băi, măcar să nu-l mai fi înjurat! Pe cine? Pe Ceaușescu! Pun pariu că l-ați înjurat și de data asta! Și de ce să nu-l fi înjurat?! Pentru că din ordinul lui s-a transmis în direct de la Chișinău toată adunarea!... Dacă nu cumva ai noștri, de la București, or fi fost amestecați și altfel în toată povestea asta, atât de frumoasă! Cine să fie amestecați? Securiștii lui nen-tu!

Fugi, bă, de-aici!... Fugi tu, de fraier ce ești! Tot eu sunt fraier?! Dar cine?

Du-te, bă, contra vântului!

Și au fost nu cinci sute, ci șapte! Cifre oficiale!... Raportat la populația românească din Basarabia, procentul este fantastic! O cincime din populația Țării! Nu se mai cunoaște o adunare de asemenea amploare, în altă țară, la alții... Și pe ce miză? Limba, scrierea corectă, cu caractere latinești, a slovelor românești!... De unde știi tu astea? Tot de la ăla care te-a anchetat ieri?

E drept, tovarășul general m-a anchetat într-un cadru mai festiv, aproape tovărășesc!... Un tip ...aproape fain. M-a lăsat să înțeleg că și-au vârît coada ai noștri un pic! Unde? La Chișinău... Din dispoziția expresă a tovarășului! Noroc că nu ți-au sosit la timp rachetele sol-aer!... Dacă apucai să-l mierlești pe tovarășul secretar general ast-vară, probabil că nu am mai fi văzut nimic din ce a fost la Chișinău!

Dar de ce nu spui că nu se mai ținea nici mitingul?!... Că Fiara și-a băgat coada și la Chișinău...

Habar nu ai câtă dreptate s-ar putea să ai!

Faci ce faci și tot la nenorocitul ăla ajungi!... Ai înnebunit!... Auzi la el! Domne, problema este că nu se mai aștepta nimeni să mai fie atâția români în Basarabia! Și atât de români!...

Și știi de unde s-a pornit povestea asta? I-au păcălit pe ăia de la KGB și le-au aprobat înființarea unui cenaclu în parcul central, cenaclu în aer liber, unde s-au tot întâlnit moldovenii noștri duminică de duminică să-l recite pe Eminescu!... Așa a început totul!

Tot de la general cetire?...

Oricum, povestea asta cu Basarabia îmi cade bine și mie!... E în favoarea acuzatului! Îi mai reducem din pedeapsă!... Încă un pic și chiar o să încep să cred sincer și dezinteresat, nesilit de nimeni, în porunca ayatolahului: Fiara trebuie salvată și pusă la adăpost... Iar la momentul potrivit, pac! La Războiul cu ea! Cu el, adică, viu și nevătămat!... Să rămână cu gura căscată toată planeta!...

Ce program ai azi? Ne vedem cu domn profesor? Nu știu... Te încurc cumva? Vreau să-mi povestești mai multe despre unchiul nostru din America. Avem și un văr pe acolo? Ce învârte? ...Și în timp ce-i răspund în câteva cuvinte împiedicate, necăjit că iar nu ajung la doamna mea agendă, îmi vine gândul cel bun. Vere, zic, hai mai bine să-ți citesc din agendă, fratele meu, tot ce mi-am însemnat, și să comentăm... E de toate în ea și nu am mai apucat să mă uit prin cotloanele-i de la Paris, de pe aeroport, când mă pregăteam s-o citesc și s-o răscitesc în cele trei-patru ore de zbor planat... Și îi povestesc întâmplarea cu studenții care nu au mai venit la avion!

Văleu, ce mult îi place! Ce-ți spuneam eu?! Se duce de rîpă totul! A început sfârșitul!...

Iar dacă i-aș povesti ce s-a întâmplat în avion, oare ce-o să zică?!... Să încercăm... O iau pe mai departe, zic ceva mai întâi despre cei doi instigatori... Pricepe și mă oprește. Are o amintire pe care i-o trezește povestea mea... O gagică, stewardesă la

Tarom, când eram student... M-a dus de câteva ori de la Cluj la Constanța... Odată, m-a dus cu avionul tot așa, mare și gol, mergeau la Constanța să ia un grup de turiști nemți... Și nebuna m-a pus s-o lucrez acolo, în ultimul rând de scaune... Cam înghesuit, dar am făcut-o!... Se vedea bine că n-o făcea prima oară atunci, cu mine... la uite, uitasem! Ah, ce ani faini!...

Simt cum mă fac alb alb... alb... Da, domne, continuă vărul, uitasem complet de povestea asta... Poveste?!... Și nătărăul de mine care credeam că eu am dezvirginat Taromul, și iată! Nenorociții ăștia se regulează pe avion mai ceva ca pe tren! Tramvai, troleibuz! Metrou?...

Dacă insist unde trebuie, pe la alde Dan Negustoru și colegii ăia ai lui cam tembeli, o să aflu că deja au făcut-o și în cădere liberă, cu parașuta închisă!... Închisă până în ultima clipă, a lui, ultima în care mai era valabil dacă deschidea parașuta și a deschis-o... Mai lucid și la timp! Numai ea, femeie, a trăit cu o clipă mai mult extazul, și i-a fost fatală clipa cu care a întârziat!... Parașuta nu s-a mai... Și biata parașută de parașutistă....

Nu m-aș mira să aflu și povești ca asta, în n, în enșpe mii de variante!

Pe tren știi cum ar fi mișto de tot?... În vagon, s-a banalizat! Dar sus, pe vagon, dacă ar fi să fie, aia da!, treabă ca lumea!... Ai făcut vreodată? Pe vagon?! Nuuu! Zic și eu, așa, dacă ar fi să mă mai țin de astea!... Nu te mai ții? Băi, fratele meu, am făcut deja 50 de ani!... Cum e? Păi ce, ești departe?! Cât mai ai? Doi, trei ani... Cum să fie? În fiecare zi este cum a fost și ieri!... Mare filosofie!

Da, bine că nu i-am povestit de mine și de Sve, m-aș fi simțit umilit ca după aceea văru Aurică să mă completeze cu amintirile lui de la Tarom... Aș fi făcut greșeala să-i povestesc ca și când isprava mea ar fi fost unică în istoria zborului planetar... Exaltat că mie mi s-a întâmplat prima oară!... Premieră mondială! Că mie mi-a venit ideea... Că ce mare deștept mă simt etc., etc. Noroc că m-am abținut! Mai bine mă abțineam și în avion!... Dac-aș fi...

Da, dacă aş fi ştiut că au făcut-o şi alţii, nu m-aş mai fi vârît cu atâta insistenţă în... Dar, nu cumva?... Cumva ce, măgarule? Cumva nici pentru Sve nu a fost o noutate absolută?! Cum n-a fost nici pentru văru Aurel! Şi pentru cine ştie câte mii de haimanale!... Numai eu, naiv şi ingenuu, feciorelnic rău!, mi-am închipuit că deschid trasee noi, necălcate de la facerea lumii, pentru povestea asta aşa de poznaşă şi de gingaşă în acelaşi timp... Călca-te-ar cine, măgarule!... Cum poţi să te gândeşti aşa la biata femeie?!...

N-am încotro, gându-i gând, nu ascultă de nimeni şi, iată-mă-s, tot aşa, fără voie încerc, din ce-mi mai aduc aminte, amănuntele care să mă lămurească definitiv în această chestiune cu totul neaşteptată: oare Sve... Svetlana mea, Sveiţa maia, nu o făcea nici ea pentru prima oară?... Nu a fost acela primul samaliot în care... În care ce, mizerabile?! Ce amănunte?! S-a lăsat prea uşor?! ...Dar atunci de unde şi până unde acuzaţia de viol?! Ce? Eu sunt..

Mă, proasto! Nu te-a acuzat nimeni de viol viol! Ci te-a acuzat magnifica că ai făcut-o, bine, fie!, cu K de la kăkart, da, ai făkut-o, ftu-i făkutul mă-sii, făkut-o-ai să se simtă făkută fără voia ei, violată!... Asta ţi-a reproşat! Că ai... Şi n-a avut dreptate?! Cioban nenorocit!... Mârlanule! Mârli-te-ar să te mârlănească...

Hai, vere! Ziceai că-mi citeşti din agendă!... Ce tot faci acolo?!... Vorbeşti singur?

...Mda! Uite ce scrie aici: de găsit vi-zu-i-na!...

Ce vizuină? Bârlogul! Ce bârlog? Al fiarei!... Băi, vere!

Am scris codificat: locul adică în care să-l ascundem pe Ceaşcă! Pe Ceauşescu? Cam! Tu chiar l-ai luat în serios pe unchiu Alzheimer din America?...

Ideea lui nen-tu Mitică, dar şi a legionarilor anti-simişti de la Paris, este că nea Nicu trebuie răpit sau convins să se lase răpit şi ascuns o vreme!... Cică în felul ăsta e cel mai uşor să le dăm peste cap toate planurile! Ale cui planuri? Ale celor care peste

câteva săptămâni sunt pregătiți să-l dea jos!... Dar jos de tot! Underground!... Nu mai apucă să-și mai țină ziua de naștere!...

Doamne, ajută-i, Doamne! Și cine-s ăștia? Dă-mi adresa să le strâng mâna și să mă înscriu și eu voluntar, măcar nodul de la ștreang să-l fac eu! Cine-s, domne, cavalerii ăștia fără greș?

...Păi cin' să fie? Alde KGB! CIA! Bozgorii... Mossad? De ce nu?! Eh? Taci? Taci, văd!

Mda! Se cam schimbă... Ești sigur?

Fii tu sigur că nenea al nostru de la Neviorc știe cam tot ce se știe la Casa Albă! De unde pizda mă-sii le știe el pe toate?! Ai auzit de George Patton? Generalul? Da! E mort de o viață! Da, dar nu e moartă rețeaua!... Și rețeaua aia ține mult la legionari! La Căpitan!...

Și ce are Căpitanul cu cel mai iubit fiu al poporului român?!

Cred că încă nu ești pregătit să afli!

Hai sictir!... Auzi la el! Eu să-l ascund pe... Da, îl ascund și acolo îi fac eu felul! Că tot nu mă vede nimeni!

Excelent! Fă-i-l! Important nu e să scape cu viață, ci să nu moară!

Asta cum vine?!

Important este să nu-l știe lumea mort! Și unii, unii ăia, care-i vor lua locul, după ce se instalează la Cotroceni să guverneze țara, s-o guverneze cu teama că Ceaușescu se poate oricând întoarce să le ceară socoteala!...

Da! Sunt de acord! Îl răpim, îl ascundem și îi luăm gîtul! Eu i-l!

Ia-i-l! Dar incognito, să nu afle nimeni că nu mai are pe unde respira!!

...Eh, așa mai da! Nu mă interesează gloria!

Poate ai o idee!... Trebuie ascuns într-un loc de care să nu știu decât eu și o persoană-două de rezervă, care să mă înlocuiască dacă eu pățesc ceva. Vrei să fii tu ăla? Și ce să fac? Să-i duci de haleală, să-l scoți la plimbare eventual, când s-o putea... Are diabet! Va trebui să-l îngrijești, ca medic! Nu-i poți

lua gâtul unui bolnav! Îl faci mai întâi bine, îl vindeci... De diabet să-l vindec?! Da, și abia după, îi faci felul, cum ai zis! Tu știu că te ții de promisiuni!

Mai departe! Mai departe ce?! Din agenda ta! Alt subiect, altă notiță!... Aha!

Cu vizuina m-ai lămurit!...

Nunta. Volumul II. Corneluș!...

E tot codificat?... Dar de cine te-ai ferit?... Unchiu Dumitru m-a învățat să mă feresc!... M-a scos afară din casă, într-un parc... Central Park? Cred... ca să-mi vorbească despre Ceaușescu și să-mi dea misiunea de a-l salva ca pe un odor neprețuit!... Nu cumva să ne miroasă vreun microfon! În casa lui, și-i era teamă!

Și tu?

Am zis că-i nebun, dar l-am lăsat să vorbească... Și te-a convins! Eu nu vreau să te conving! Faci ce vrei dacă chiar vrei să faci ceva!

A cui nuntă?... Nunta Căpitanului! Ce-i asta? O carte? Nu, un film, un film documentar.... Nunta lui Zelea Codreanu și volumul doi din cartea ***Pentru legionari***. Ai auzit de ea? A scris și cărți Codreanu ăsta? Am citit-o la Paris... N-ai găsit la Paris și cartea lui Pacepa?... Se bănuiește că amândouă, manuscrisul și filmul, sunt la arhiva Securității, moștenite de la Moruzov... Oficial, au fost distruse, dar părintele Boldeanu crede că sunt păstrate sub șapte lacăte la securitate.

Și tu cum ai să ajungi la ele?!

Nici eu nu știu!... Dar sunt tare curios!... Poate mă ajută generalul...

Băi, fratele meu! Văd că ești pornit rău să-l salvezi pe... pe... Și mai văd că nu ți-e teamă deloc de ce este mai rău!

Ce pot să pățesc? Hai, zi, după mintea ta de franctiror cu rachete Dunlop sol-aer!...

N-ai să reușești să faci mare lucru!

Nu fac mare lucru, nu pățesc mare lucru!

Ba ai pățit-o deja!... Ești îngrozitor de caraghioz, de penibil! Nu-ți dai seama?!... Ri-di-cul, vere! ...Ba-ți dai seama și totuși... La urma urmelor ești de admirat că puțin îți pasă să fii atât de ridicul!

...M-a cam descumpănit cu vorbele astea, dar mi-am revenit nesperat de bine, cu o replică de-am rămas și eu cu gura căscată după ce am spus-o! Eu am spus-o?...

Zic, vere, e adevărată și reciproca!... Care reciprocă, băi, vere...? De la ridicul la sublim nu este decât un pas!... O știi și tu! Un pas! Eu am impresia că l-am făcut deja!

I-am luat maul! ...Hai să-ți mai citesc!...

Mi s-a cam aplecat de prostiile din agenda ta! Piș-te pe ea! Poate-ți revii până ne mai vedem. Mă sufoc! Ies în oraș. Tu când vii la Constanța?

Nu știu... Poate merg cu tine! Te-ai mai văzut cu ai mei? Cu taică-tu, duminică, la rugby, mă întreba de tine!... Plec. Mă duc și pe la Athénée, poate dau de domnul profesor! Că m-am săturat de proști! Pleacă normali la minte și se întorc de la Paris ușchit rău! Baftă!

Pleacă. Rămânem numai noi doi!... Se liniștesc și încăperile pustii... O s-o luăm de la capăt, așa cum plănuisem încă din zori... Mai îmi fac o cafea. Pun în funcțiune și pikupul cu zece discuri, să ne țină vreo trei-patru ceasuri... Mă aștern somptuos în fotoliul cel verde, cu gagica pe genunchi... Nu mă grăbesc... Nu a fost rea întâlnirea de ieri... N-a fost cum am regizat-o eu, dar a fost poate mai bine!

Dacă am greșit cu ceva, e că am fost prea bine crescut! Mde, eram pe terenul lui DRP, eram oarecum gazdă... Casa Scriitorilor... Dacă aș fi jucat în deplasare, în spatele magazinului Victoria, fost Lafayette interbelic, aș fi fost mai agresiv, mai rău... M-aș fi simțit încolțit, în legitimă apărare, aș fi mușcat, m-aș fi simțit mai bine!...

Nu a fost rea nici intervenția Svetlanei, căci ea a intervenit, telepatic, ca un strigăt de ajutor, iar eu am reacționat până la

urmă corect! Dacă aveam ceva de câştigat, nu prea văd ce anume altceva. Mi-a promis destul de clar că o vor căuta şi mi-o vor aduce la Nelu Chelemen, într-una din camerele cu pat dublu, matrimonial, aşa se numesc în termeni de specialitate, hotelieri... Aburită gata şi somnolind somnoroase păsă... păsărici...

Mda, am două plurale de la păsărică: păsărici de la păsărica alea şi păsărele, alea somnoroasele, de la păsărica albă-n cioc, subţirică la mijloc, tragi cu pu... cu puşca şi nu ia... nu i-a făcut nimic nimic! Făcut sau cu kapa?...

A fost o prostie sentimentul că o torn la Securitate... E cu Securitatea după ea de când a ieşit din aeroport, sunt convins. Ba dacă chiar ei mă pun în legătură, în contact cu ea, treaba mea ce fel de contact!, abia aşa o simt mai protejată, mai... E chiar de datoria mea să fac ce am făcut la întâlnirea cu generalul lui peşte... Să n-o las singură cu Securitatea pe cap!

Mda... Ia s-o vedem acum şi pe domnişoara agendă... N-a fost frumos din partea mea să invit un străin să asiste la revederea şi regăsirea noastră! La intimităţile... I'm sorry! O luăm din nou de la capăt! De la prima însemnare! Vizuina Fiarei!...

Mda, chestia asta cu locuinţa, văgăuna sau vizuina ori peştera în care să fie ascuns nen-su Nicu...

Domne, dar are dreptate văru Aiurică! Chiar sunt sănătos la minte?! Ce a fost în căpşorul meu când m-am angajat să mă ocup de aşa ceva?!... Eu abia am reuşit, după 20 de ani de şedere în Bucureşti cu bagajele mereu la uşă, să am o locuinţă, un prăpădit de apartament, în care n-aş putea ţine nici măcar o cioară fără să mă afle tot blocul, şi m-am arătat în stare să mai găsesc o locuinţă, unde să-l ascund... sau să-i, îi, ascund-em pe individ?! Pe amândoi încă!

...De fapt, sunt singur cuc! Vag, contasem pe văru Bilă, dar acum, după ce am aflat unde l-a dus pasiunea lui pentru tenis, cu cine să ies la bătaie să-mi ţină spatele?! Cu cine să mă sfătuiesc? Chestiunea asta presupune o muncă în echipă...

Echipă, desigur, dar cu cât e echipa mai mică...

Deci, hai să scriem așa pe prima filă albă, nepângărită la Paris: Program zero! Adică codificat, după expresia Protocol Zero... Protocolul în care apare și unul dintre cei doi!... Pentru ei deci este echipa, echipa, mai întâi: mamelucul de mine și mai cine?

Ah, așa, din cap nu merge! Agenda asta are și vreo ...câte? Vreo trei-patru sute de numere de telefon. Nu toți sunt de încredere, dar toți care sunt de încredere îi am trecuți aici... Poftim, deschid la întâmplare!...

Semn bun, primul nume care-mi sare în ochi, Pavel Lucian, drăguțul! Sigur că este bun, bun rău de tot, la orice... Cu el voi avea o discuție deschisă, nu e nevoie să-i ascund nimic, nici măcar povestea cu Svetlana... Ohoho, ce o să-i mai placă pușlamalei!...

Saucă Alexandru... Prezent! Jipa Teodor! 'zent! Anghel Petre! Mușat Radu Soare! Șaiu... Antoine Caraivan!... Și mă trezesc în câteva minute cu o listă de vreo 50 de huidume, unul și unul... Care mai de care mai... Bag și câteva tovarășe... Vreo trei dintre ele ar putea fi gazdă de hoți!... Care? Păi, Muți!, care îi iubește la nebunie pe amândoi! Gătește minunat, chiar și pentru un regim diabetic! Va fi mai greu s-o conving că otrava nu e dietetică...

Da, am adunat vreo 50 de inși, fiecare mai grozav decât ceilalți, dar toți sunt anti! Anti băiatu'! Cum o să-i conving eu, pe fiecare în parte, că facem stânga-mprejur?! Dar nici chiar așa!... Să discut ore în șir cu fiecare, cum am făcut cu văru', nu prea ține... Și ați văzut cu ce rezultat!

...Să fac o ședință cu toți cincizeci?! Unde naiba?!

Easy, boy, easy... Nu e nevoie de convins decât unul, cel care, voi decide eu, este potrivit. Unul sau, hai, doi-trei!... Nu mai mulți!... Ăștia cincezeci sunt ca să aleg dintre ei! Doar n-o să le spun la toți că omul cel mai căutat de pe planetă se află în custodie și pază unde? Unde-l ducem? Noi, ăia vreo doi-trei, nu e nevoie de mai mulți!... Pavel e unu... Didi Saucă altul... Asta în

legătură cu casa, dar care casă, a cui este cea mai potrivită?... Asta mai vedem noi!...

Peștera lui Ali Baba!

Cred că locul cel mai bun ar fi undeva în plin centrul Capitalei... Și lansăm zvonuri că a fost răpit de libieni, că-i la chinezi sau undeva în munți... Sau poate va avea mult iubitul vreo idee!... Parcă mi-a zis ceva nenea Dumitru... De-o ascunzătoare în care a mai stat, parcă... Dar uite, n-am notat în agendă și nu mai țin exact minte...

Oricum, teoretic vorbind, avem nevoie de cel puțin două adrese: una ușor accesibilă în clipa când dispare din peisajul politic și securist! Când i se pierde urma cu ajutorul subsemnatului... Unde-l duc în secundele sau minutele următoare! Nu mai mult! În cinci-zece minute el trebuie pus bine la păstrare!... Cred că Sau că e bun să se ocupe de povestea asta!...

Cornel Dida!... Și el merge! Îl va îngriji pe împielițatul, doar e cel mai bun diabetolog din sud-estul Europei... Da! Ăsta e punctul 1 din programul zero!... Nu! Punctul 1 trebuie să fie altul: cum ajung la subiectul propoziției?... Ia să vedem prin cine? O punem prima pe cocoană, dau eu de urma ei și o însoțesc când îi va lua interviul...

Dar cine îi aranjează interviul, vere?...

Următorul subiect? Ce scrie aici? Volumul 2, Codreanu... Manuscrisul. Manuscrisul?... La Versailles am auzit prima oară de un manuscris al Căpitanului... Ce s-au mai mirat toți că nu-i cunoșteam cartea... Nici măcar nu auzisem de ea! Măcar pentru cartea asta și merita tot deranjul până la New York și retur, via Paris by night...

Dacă mă gândesc bine și chiar o fac, gândindu-mă la noaptea când nu m-am atins de Sve nici cu o floare, nici ea de mine n-a mai vrut... Noaptea aia de pomină atunci a fost, când n-am mai lăsat cartea din mână până în zori... Ce noapte! Ce carte! Ce carte teribilă va fi fiind și volumul al doilea...

Am, așa, o presimțire rece, pe șira spinării... Face parte din nenorocul nostru și acest manuscris, că s-a pierdut, că a fost distrus... Și mă podidește un impuls cu totul neașteptat și mă trezesc, ditamai omul, căzut în genunchi, la un pas de a face o rugăminte fierbinte cerului... O cerere respectuoasă!... Mult stimate și iubite... Mă opresc... Ce e cu mine? Mi-a venit, de unde?, să cad în genunchi și am căzut, domnule, ca să mă rog la Doamne Dumnezeule, facă-se voia Ta, dar și nouă puțină dreptate facă-ni-se, Căpitanului în primul rând, și să iasă la iveală manuscrisul... E destul că a murit așa de tînăr... Și cum a murit! Doamne!... Până când?!

...Dar m-am oprit la mijlocul drumului, iată, am rămas în genunchi, cum nu am mai stat niciodată, nici măcar la biserică, și nu sunt în stare, nici măcar în gând, să rostesc ce? O rugăciune...

De ce tac? De unde sfiala și jena care mă încearcă?!...

Da, sunt pe cale să fac un gest patetic, poate chiar caraghios, păcat totuși că nu l-am dus până la capăt... Cu vorbe la fel de calde, de nedrămuite, cum mi-a fost căderea în genunchi... De ce m-am oprit la mijlocul...

Rămân mut, măcar atâta mai pot să fac, să nu mă grăbesc să-mi reiau poziția bipedă, antropoidă și lașă...

Doamne, primește-mă să mă rog la Tine fără cuvinte... Să nu-ți cer nimica, iar Tu, Doamne, să-mi dai numai ce crezi sau chiar nimic, numai atât cât să pot duce la capăt tot ce voi încerca pentru alții, pentru slava și binele Celorlalți, al... a Ta, Doamne... Nu mă face să spun vorbe mari!... Mata le pricepi și nerostite, ba chiar și negândite, nici măcar în gând spuse... Știi bine ce mă mână în luptă... Iartă-mi păcatele de la Paris și din avion, cred că eram deasupra Alpilor... Eram în cer... Destul de aproape de... Nu-ți cer pentru mine... Nu...

Nu știu să mă rog și pace!... Mă las păgubaș, dar mai stau așa, parcă nu mă dor nici genunchii... Încep să mă obișnuiesc... Nu știam că poți gândi și-n poziția asta!

Am momente când mă iau spaime neînțelese pentru tot ce va urma... Încerc ca și aceste clipe să le iau în glumă, peste picior, să nu-mi dau singur importanță, să nu fac pe seriosul și pe gravul, pătruns de grandoarea și de amploarea și de... Dar probabil că n-o pot ține numai așa, în bășcălie! E prea serioasă povestea asta și devin cabotin luându-mă tot timpul la mișto, pe mine și tot ce mi se întâmplă de vreo lună și ceva... Mă simt în clipa asta biruit, pus la pământ de evidența răului în calea căruia mă nimeresc și eu, să ridic capul, să ridic două degete... E cineva împotrivă?

Da, aș fi eu împotrivă, dar nu prea am cu ce!...

Credeam că răul, porția noastră de suferință ne-am halit-o în ultimii zece-cinșpe ani pentru următorii 300... Dar nu presimt nimic bun din ce se pregătește în jur... Sunt oare prea bătrân ca să mă însuflețească schimbarea? Schimbarea domnilor, domnilor, e bucuria nebunilor!... Exact cum i-a spus și Țuțea lui Poghirc. Regimul ăsta, în aproape cincizeci de ani de când se experimentează pe noi, s-a învechit binișor de tot... Ar fi timpul să-i vedem și părțile bune... Există? Suntem noi chiori și nu le vedem? Eu?...

Or fi chiar adevărate primejdiile de care mi-a vorbit unchiul Dumitru? Nu cumva a exagerat sau eu le subestimez, le iau peste picior, ca vărul Aiurel?! Cu inconștiență, adică. Vinovat!

....El are o scuză, mai multe, dar eu, Doamne, mie mi s-au deschis ochii, cu forța, e drept, dar mi i-au deschis, și la New York, și la Paris... Cât o mai lălăi așa? Nici măcar amărîta asta de agendă nu sunt în stare, câteva pagini, s-o mântui... S-o citesc până la capăt... E clar, m-am nimerit și eu în jocul ăsta, și nu mi se potrivește deloc, e prea greu pentru mine... Nu-s vrednic, Doamne! Nu m-ai ales bine!...

Nu-mi vine să mă ridic... Mă las într-o rână, ca o soluție de compromis... Încerc să citesc mai departe fără să-mi mai zboare gândul la ea... Zilnic sunt lungi clipe în care mă invadează pe nepregătite, de nu mai pot da din celelalte gânduri... Și cad ca

o pasăre rănită sub aripă... Oare acestea sunt momentele când se gândește și ea la mine? Exclus să nu se gândească! Și ce se întâmplă cu mine când ea se gândește la cine știe ce amintiri îl bântuie creierașii?!...

Numai așa se explică ce mi se întâmplă când mă trezesc din senin inundat, inundat este cuvîntul, din cap până-n picioare de amintirea ei!...

..Să nu melo-dramati-zăm, prieteni! Un salt, și sunt în picioare! Hai la birou! Pe cai!

Mda, e clar că trebuie neapărat să-l găsesc pe Dobre, victima în viață a regimului exterminator!... Îl trecem la priorități! Ce-ar fi, dacă corespunde, să-l bag și pe el în complotul mântuitor?... Mântuitor sau de mântuială?... A dracului ce-i și limba asta strămoșească! Auzi la ea: mântuire și mântuială... Pornite amândouă de la aceeași rădăcină... Care mai îs? Îs sau sunt?... Tânjire și tânjeală... Da, mi-ar place să conduc o teză despre... Și iar ajungem la doamna cu cățelul!... Nu mă lasă o clipă din lesă! ...Mi-ar place sau mi-ar plăcea? Căcat... Îl subliniez, îl pun chiar și în chenar! Are două plurale... Mai mult ce pot să fac?!...

Mai departe... Mai departe e dumnealui domnul taică-miu! Că am și eu tată, de la care, e drept, nu am auzit niciodată cuvîntul magic!... Nici măcar pluralul abstract în -uri!... Eu sunt mai slobod la gură, dar numai din rezon filologic... Tata, încă are sfiiciunea... a cui? Să nu zic vreo prostie! Nu-i sfiiciune, ci bun simț!... Sfiiciunea cu care a venit de la Cartalu... Aia țărănească! Și cea de frate mai mic și mai neumblat decât nenea Dumitru... S-a confruntat toată viața cu raportarea inevitabilă, la calul cel breaz de frățâne-su! Asta a fost cartea lui de vizită: fratele lui Dumitru Șeitan! A cam tras ponoasele acestui detaliu biografic!...

Da, ar trebui să stau mai mult de vorbă cu tata! Măcar cât am stat în trei aste săptămâni cu nenea, așa îi zice tata, nenea! La toți frații mai mari le zice nene sau nenea, și înțelegi foarte bine, din context, inclusiv cel extralingvistic, situațional, despre

ce nene e vorba: Dumitru, Ghiţă sau Niţă, în ordinea crescătoare a anilor... Păcat că vorba asta o să dispară... O să dispară odată cu familia numeroasă... Cu patru-cinci băieţi... Cu patru-cinci fete, ţaţe şi ţăţici... Ţaţa e sora mai mare... Ţaţa Veta, ţaţa Lina...

A nu se confunda Nene sau Nenea cu Nené Couliano, chiar, n-am prea dat atenţie ieri când m-a întrebat generalul dacă mi-a fost student Ioan Petru Culianu... I-am răspuns sec, da!, ca şi când nu putea fi altfel şi am aşteptat următoarea întrebare, despre cel mai strălucit dintre strălucitorii absolvenţi ai strălucitei Filologii bucureştene. Dar nu a venit şi altă întrebare!... Chiar! De ce? Chiar nu au în vedere subiectul?... Ar trebui să-i intereseze cel mai mult din toată diaspora lui peşte...

...Mda! Deci am de discutat cu tata despre arhivele Mossadului!

Cu ce îl au la mână sau la inimă jidănaşii de la Paris şi nu numai? E de bine, e de rău? N-are cum să fie de rău!... Dar despre ce naiba o fi vorba?!... Poate plec la Constanţa, cu Aurică fără frică!... Nu, nu-l pot lăsa în afara combinaţiei! Am nevoie de cineva în care să mă încred fără niciun dacă, stai să vedem, poate că... numai să... parcă... O să stăm de vorbă trei-patru ceasuri până la Constanţa, îmi adun şi eu gândurile... Să-i spun ceva şi despre... despre... Ah! Animal ce sunt! Marş la agendă, bolovane! Numai la ea ţi-e gândul, puturosul de gând, înţepenit de parcă aş fi făcut... aş fi făcut, cum îi zice, domne?... Parcă priapism... Priapism cerebral, mereu cu gândul la ea... Chiar nu pot să scap?!...

Mda... Nu m-a întrebat nimic mai multe despre... Or fi ştiind deci că m-am întâlnit cu Néné... Nu m-a întrebat nimic nici de Nenea Dumitru!... Dar stai! De ce să mă întrebe? Subiectul discuţiei era nea Petrache şi gaşca lui de feţi logofeţi! N-ar fi avut nicio logică!...

Alexei Mateevici... Chiar aşa scrie, plus un număr de telefon. Deci există un Alexei Mateevici în viaţă, iată, are telefon... Dar cum a ajuns în interiorul lu' agendă-mea? Cine mi l-a... Şi în ce scop?... Alexei Mateevici?... Cred că tot de la Poghirc...

S-ar putea să fim vecini, după numărul de telefon! Alo, domnule Mateevici, vă caut din partea nu știu cui... Vă spune ceva numele Cicerone Poghirc! Da, am citit despre dînsul câte ceva... Lucrează la Televiziune?

...Eh, ce naiba fac cu ăsta? Îl păstrez?... Îl caut până la urmă?... Mai vedem... O să mai iau o dată agenda la mână, pagină cu pagină... Ba îl șterg de pe fața agendă-mii! Dacă nu simplific un pic lucrurile, și mă complic cu telefoane și întâlniri de omorît timpul... Mă rog, cu poetul agrăirii noastre m-aș fi văzut cu plăcere, dar cu un necunoscut... Poate să-l cheme și Ștefan cel Mare sau Mihai Eminescu...

Căci nu e ce scrie pe etichetă! Poate că dacă scriam Inochentie Mateevici... Îl căutam! Dar pe un Alexei Mateevici care nu este Alexei Mateevici n-am de ce să-l caut! Aut!

Iar o frază enigmati... Ba nu! Mi-aduc aminte! „Invidia că mă întorc"... Da, a fost straniu acest sentiment, mai ales în Germania l-am avut... La mulți români fugiți din Țară sau chiar cu acte în regulă plecați, i-am simțit că au un mic ceva, ca un dinte de lapte, împotriva mea... Că am și eu ceva pentru ei, un ascendent asupra lor: eu peste câteva zile mă întorceam în Țară, și zău că niciunul nu mă compătimea. Dimpotrivă, lor nu prea le dădea mâna că... sau să... Hm! Ca un fel de „invidia că mă întorc!... Bat câmpii?!... O aiureală de-a mea, trecem peste! Cu carioca roșie! Pa! Adio și n-am cuvinte! N-o să mă creadă nimeni!

Iarăși numele lui Dobre!... Niciun număr de telefon. N-o să fie simplu! Nimic nu-i simplu! Iar când e simplu nu durează! Dixi! Et salvavi...

Generalul lui Poghirc... Nu mai e bun telefonul... Îl trecem pe cel bun! Când a rămas că-l pot suna?... Poate că ar fi trebuit să-l sun totuși pe Mateevici ăst Inochentie!... Hai să-l sun. Cum i-o fi norocul!... Pe unde umbli, tavariș Mateevici?!... De ce nu răspunzi?! Vezi că a doua oară nu mai vede nașu... Eh! Rămâne cum am vorbit! Aut! Nu-i demn de dumneaei listuța mea...

Plicul mov... Misteriosul... Deci văru Niţă s-a ţinut de cuvînt şi plicul a ajuns la Peterică... Mi l-a luat înapoi cucoana, încă din aeroport, când am decolat spre Bucale... Trebuia oare să fi deschis plicul încă de la bun început, când am rămas singuri noi doi, la unchiu? Să-l fi deschis ca lumea, poate că acum aş şti mai multe despre... Inclusiv pe unde adie cucoana, ca o părere de rău după anii cei mai frumoşi... După zilele cele mai, din Parisul de...

Taica socru?... E clar, nu pentru el a plecat fiică-sa din New York cu băiatu', dar de la Paris mai departe pentru ta-su a plecat şi a sosit la Bucureşti... Şi s-ar duce şi la Galaţi... Dacă nu s-o fi dus deja! E acum cu ta-su, îmi vine să zic, şi din pricina asta nu mă caută... Ce-a căutat domnul Roller la Bucureşti?!... De ce şi-a schimbat numele?... Şi când?

Deci domnul Roller, aşa american cum era, fost evreu sovietic, visa şi vorbea în somn pe româneşte!... Ascundea însă că ştie româneşte! Dar din când în când, când îşi ieşea din fire – sau şi-o regăsea!, se slobozea cu aceeaşi de neuitat voca-bulă, devenită interjecţie internaţională!... Exagerez? Nu! De vreme ce Svetla, fără să cunoască boabă româneşte, o foloseşte pe cumătra interjecţie, o cunoaşte, o etcetera...

A înviat din morţi, întinerit bine, aşa cum Sve nu a apucat să-l cunoască, şi vom avea de-a face cu individul în zilele ce urmează! Devine personaj! Cadavru viu?... Va descoperi ceva Sve? Ce? Şi cum va conta pentru... pentru noi doi?! Pentru destinul acestor pagini?!... Eu ce am de pierdut sau de câştigat? Eu ca... ca... Ca ce? Ca personaj? Sau ca eu însumi, dacă mai există aşa ceva!...

Da, ar trebui lămurită şi povestea asta... S-o trec în agendă?... Ce? Ce să trec în agendă? Că n-ar strica să ţin şi eu un jurnal... Urmează zile ciudate, n-ar strica, dacă o paţ cumva, să las la copii despre ce a fost vorba, că de la alţii n-or să afle adevărul!...

Notez, deci: Jurnal! Jurnal! Jurnal!... Orice lucru fain se face de trei ori!... Şi ca să fie fain de tot, mai notez ceva, numai pentru mine inteligibil: Coincidenţele! Plus teoria!...

...Ca și Cioran, îndefinitiv, care mi-a spus că nu poate visa decât în românește... Înseamnă, mi-e foarte clar acum, că omul vorbea valaha ca limbă maternă, este limba în care învățase să gândească, să viseze și să... să se cace pe el!... Ce mult poate să însemne un cuvînt!... Cuvînt sau vorbă?... Am să le dau la studenți o lucrare s-o facă acasă, cu acest subiect, vorbe și cuvinte... *Căcat* ce este, vorbă sau cuvînt?...

Să revenim la oița noastră!... Nu mă pot plânge că nu știu ce face! E clar, îi caută urma lui ta-su!... Berbecul de ta-su!... Să ai așa fată faină și să ții asemenea secrete față de... A ascuns ceva rușinos?... Era mai bine pentru Sve să nu afle?... În ce fel mai bine?... Fapta sau ascunderea faptei e de preferat pentru fiica cea iubită a făcătorului?... A răufăcătorului!... Cine știe ce-o să afle despre Jean Valjean de ta-su?!...

Detaliu uitat și esențial, să nu-l mai uităm, vere: la cutremurul din 1977, domnul tată socru a făcut o donație importantă pentru victimele din România... Asta ce înseamnă?... Cel mai probabil că nu a plecat din România alungat cu șuturi în cur și pumni după ceafă... Despărțirea a fost amiabilă, în termenii cei mai buni!

...Dar atunci de ce ascunde în fața fiică-sii acest capitolaș, geto-daco-roman, din biografia sa de evreu rătăcitor pe toate meridianele?!... Ce ascunde de fapt atunci când ascunde unde s-a născut și unde și-a trăit prima junețe, cea din fotografia făcută în fața Cercului Militar?...

Și pe unde îi caută urmele biata orfelină?... Desigur că numele și l-a schimbat după ce a plecat din Țară... Înainte de a ajunge în Rusia... De cine va întreba la București copila? Alo... Nu cumva, stimate și iubite domn, l-ați cunoscut pe tatăl meu sau măcar ați auzit-ați auzit de el?!...

Cum îl cheamă pe tatăl domniei voastre, distinsă domnișoară? Ce frumoasă sunteți!... Domnișoară sau doamnă?...

Dacă vă spun că nu știu, ce veți gândi despre mine, păcătoasa, că nu știu nici cum îl cheamă pe tata?...

Că vi se potrivește. Arătați chiar ca o floare...

Nu, nu e vorba de tată necunoscut... Sau, mă rog, așa credeam, că-l cunosc bine! Știu bine cine e tatăl meu, dar nu știu cine e... Cum l-a chemat înainte de a-l chema ca pe mine... Sveltana Roller... Îmi pare bine de cunoștință... Dar cred că și dumneavoastră ar trebui să vă schimbați numele... Măcar cât veți mai hoinări prin România... La noi, Roller este marcă înregistrată...

...Nicolae Iorga... De la bătrânul brad a pornit totul... Cine m-a pus să cred că voi da eu de bietul asasin în Germania?!... Aveam și adresa lui, la Munchen... Să-l sun la ușă, să-l privesc, să-l cântăresc atent și, fraier cum sunt, să mă las convins, fără de cuvinte, de nevinovăția fostului constănțean... A plecat din mahalaua noastră...

Adresa nu mai era însă bună. Omul o părăsise demult, iar noua adresă era necunoscută de când lumea, necunoscută de toată lumea... Lumea asta care nu l-a înțeles deloc ce hram poartă... Legionar sau KGB?... Ori Intelligence... Chiar...

Ce fac și cu Grigore Malcassian, armeanul care le face cafelele românilor de anvergură planetară când se întâlnesc la popa Vasile să proiecteze în universal marile întrebări ale unor prăpădiți de români?... Mai trage și el cu urechea, și din puținul pe care îl prinde, când prinde un fraieruț ca mine, îi vinde ditamai gogoșile....

Ce să fac eu cu regina Angliei, mai ales?! E chiar așa de cutră, de perfidă, de rapace, de scorpioancă, de... Adică și țarii Rusiei Mame, nu numai regii Franței?!... Mda, totul devine credibil – căci deocamdată n-am crezut nimic, dar mă văd în stare, numai dacă într-adevăr bietul țar a cerut azil și My Lady Queen, mai ceva ca greierele și furnica, i-a trântit un niet de n-a mai înțeles nimic bietul țar!... El crezuse că sunt în aceeași echipă, celebrul Team britanic, fair play și alte atâtea gentlemănisme...

Nu, nu pot să cred, dar notez acum, pe poala larg înfoiată a domnișoarei, de verificat: Țarul a cerut azil în Anglia în 1917 și a fost refuzat? Cu ce motivație? Care a fost cauza reală?...

N-am timp să adâncesc acest subiect... Deocamdată, cel puțin! Măcar că, dacă mă gândesc bine,se schimbă toată paradigma lumii în ipoteza Malcassian!... Ipoteza Malcassian?! Nu sună rău!.. Cassian cel rău?!... Doar dacă se adevereşte ce spunea Ionică Opriş, cu documentele care au fost scoase de sub pecetea secretului de stat... Cum că e tot mâna Albionului – firește, cu mâna altcuiva, și în asasinarea bătrânului Iorga, care nu era, domnule, chiar așa de bătrân... Cine știe ce lucruri faine mai dădea din el, mai ales că se cumințise cu politica... Cum o să mă cumințesc și eu, mintenaș după ce voi pune punct afacerii în care am ajuns partener cu nenea Dumitru! Fifty-fifty!... O fi știind nenea ceva de... Cherchez la femme!... Și dacă la femme este my Lady, drăguța?...

Iorga?... Să mai fi trăit măcar zece ani, apuca și el Canalul, Aiudul... Să fi fost a KGB-ului numai mâna, nu și degetul care a apăsat pe trăgaci?!... Creierul în mod sigur a fost al altora!...

Prin cine aș putea verifica dacă nu bătea armeanu câmpii mai rău chiar și decât băiatu', în zilele mele bune?!...

Adaug în chenar: Anglia și 7 noiembrie?!... Adică și țarii, nu numai regii glorioasei Franțe s-au dus pe copcă pe aceeași mână le-a tras preșul de sub picioare!... O știam masonică sau, mai exact, iudeo-masonică rău, așa îi zic toți cei la zi cu informația istorică. De mână vorbesc... Dar s-ar putea să fie vorba de ușor altceva, a altcuiva...

Deci la Buckingham este zi de sărbătoare mare și la 7 noiembrie, nu numai la 14 iulie!...

Mda, ar trebui să mă văd și cu Ghinea, încă nu i-am dat raportul. Pe el să-l întreb de Madgearu ăla ce știe... Mă văd cu Ghinea de atâția ani și nu mi-am dat seama că-i așa sculă... Ce fac cu catastiful lui Frid... ba Filderman, la cine să mă laud cum l-am obținut?

La Ghinea?... Să văd mai întâi ce știe despre motivele pentru care legionarii puteau să-l vâneze! Despre ce trădare se putea vorbi în cazul Madgearu? Căci mergem pe logica legionară: gloanțele din cartușiera plină sunt pentru românii trădători, cozi

de topor ale hulpavului străin xenocrat! Nu pentru agresor... Pentru adversar lupta, lupta dreaptă! Confruntarea în arenă!

Madgearu, din perspectiva legionarilor, nu le făcuse niciun rău, niciun deranj, oricât de mic, măcar ca pretext pentru a-i putea blama pe legionari, punându-le mortul în brațe, ale tale dintru ale tale... La asta Ghinea trebuie să aibă un răspuns! Care să nu anuleze speculațiile celui mai mare evreu din Europa... Parcă așa a zis despre autorul memoriilor, tomul 13...

Motiv insuficient pentru legionari ca să-i închidă Madgearului gura cu pământ negru, gras, de pădure... Deci alții, nu legionarii. Scrie deci, scrib prăpădit: Ghinea. Punct. Madgearu? Care a fost la vremea aceea explicația scoasă pe piața svonurilor?... De ce l-ar fi fost ucis legionărimea română?... Au avut vreun motiv? Ce a zis lumea?...

...Până atunci însă, să facem bine să ne aducem aminte că prețioasele coperți aurii le-am fost lăsat în păstrare și în bagaje la adevărata Salomee!... Ce noroc pe capul ei! E clar, pentru biata nefericită nu există mai bun pretext ca să mă caute!... Norocul ei cu Iorga Nicolae! Ce se făcea dacă nu-l împușcau legionarii ăia falși, dar uite ce treabă bună au făcut, fără ei, nu numai motivul, dar nici americanca care să mă caute disperată nu ar fi existat!...

E foarte logic ce spun! Pot să pun pariu că așa se va întâmpla: Mă va căuta ca să-mi înapoieze, sanchi, catastiful auriu!...

...Mi-a mai spus și Néné niște chestii pe care nu le-am mai notat, e mai bine să le ții în minte, mi-a zis. Și uite că le-am cam uitat... Scripta manent, ca să citească și alții... E și cu Ioan Petru Culianu o întrebare de pus, mai multe chiar, câteva i le-am pus chiar lui și nu mi-a dat niciun răspuns, de câteva ori preferând chiar să pară că nu m-a auzit... Mai ales discuția despre maestrul Eliade...

Nu am făcut decât să-i comunic, să-l informez despre o vorbă mai ciudată ce umblă furișată prin București, n-o auzi la oricine... Misiune... Cu misiune sau nu a plecat în lume Eliade?... De capul lui și-a asumat-o sau în bună înțelegere cu cine? Cu Nae

Ionescu?... Cu Căpitanul?... Cioran nu cred că are habar! E prea... prea aerian! Ca și nea Petrache... Poate că tot bădia Simion...

Nae, cum îi zice câteodată domnul Țuțea, se potrivea cel mai bine să-i dea el misiune unuia ca viitorul mare decriptor de semne magice... Dar Căpitanul?... Mă îndoiam, la New York, când am pus această întrebare... Ditamai Eliade!... Dar acum, după ce am citit la Paris și am recitit-o zilele trecute, cartea pentru legionari, chiar așa numită, aia de la care caut eu volumul doi, păi, vere, Căpitanul era chiar căpitan!... Putea să de ordine la toată lumea din suflarea românească! Avea cu ce! Adică autoritatea morală necesară!... O avea! Berechet autoritate, bre!...

Dacă a scris el asemenea carte, îl poți pune să dea lecții și pentru academicieni, ce au de făcut pe lumea asta atât de strâmbă ca s-o mai îndrepte, iar ei să n-o trăiască degeaba pe doamna viață! Că nu de la coana mă-sa o au, ci din cu totul altă parte!

Și?

Și?... A făcut vreo brânză marele Eliade?... A aflat? Nu prea pare... Ce?... Și atunci? Merge mai departe pe urmele lui junele savant din dulcele târg al Iașilor? Nepot de junimist Nenè!... Are ceva antecedente care să-l recomande pentru misiune... Aș fi fost și eu curios să aflu, ca tot românul, cine, domnule, face jocurile? La cine să merg cu jalba în proțap?... Stăpânul lumii! Cine-i? Unde-i? Ce cărți a scris?... Chiar există unul? Unul în formă de cerc, adică conclav de înțelepții satului mondial?... Și prostul satului?! Cine-s?... Cine mi-s?...

Ce urît s-a uitat Nenè la mine când l-am întrebat cine face... Tac!, vere, tac! Întreabă-mă tu!... De cine ți-a fost mai dor din București, în afară de mine?!...

De ziua aia mi-e dor, când am intrat toată gașca la Șosea, într-un restaurant, pe la prânz, iar când am ieșit, după miezul nopții, tot Bucureștiul înota în zăpadă... Plutea, mai exact...

Ți-aduci aminte, coane Ioane, ce ai făcut în fața Guvernului, în Piața Victoriei?... Nu mai țin minte!... M-am pișat, probabil!...

Mă ţineam de la prânz... Nu, domnule! Te-ai, e adevărat, dar după, ce ai făcut după?!... Nu... Nu ţin minte!

...Ai recitat, mai întâi! Pe latineşte! Deexcitate, romane, e somno mortali... Şi ne-am pus apoi toţi pe cântat, din toţi rărunchii, pe adresa Guvernului... Ce seară fantastică a putut să fie! Luasem banii pe premiul de la Cluj şi i-am băut pe toţi!... Bani câştigaţi pe seama dacilor! A lui Zamolxe, săracul!...

A fost un chef premonitoriu pentru tine!.., De neuitat, în orice caz!...

Deh, vere! Dacă mai rămâneai în Ţară, mai trăgeai câteva chefuri de-astea... Am vrut să-i spun, dar m-am oprit! L-ar fi durut asemenea comentariu... Dar aşa se explică faptul că eu uitasem de faza din faţa guvernului... N-a fost unică! Ningea molcom şi ştiam că în câteva minute urmele sacrilegiului se vor şterge, vor fi înghiţite de năvala purificatoare. Ehei, les neiges d'anţărţ...

Dar una peste alta, net sentimentul că încă nu sunt copt pentru o discuţie cu urmaşul heliadesc, o discuţie pe tema cea mai arzătoare după prima, care s-a fost rezolvat cu două mii de ani în urmă: Sfânta Treime!... Aici lucrurile sunt clare. Dar mai departe, după modelul celest, cosmic, pe amărîta noastră de planetă cine, bre, e şef de unitate?

Iar ce urmează să se întâmple cu nea Nicu, are vreo legătură cu... Cum să nu aibă?!... Şi de partea cui este marele mahăr?... Te pomeneşti că intrăm în conflict de interese!... Eu, şi Marele... marele... Cum să-i zic ca să nu-l jignesc?...

Tache, Tache, fii cuminte!... Ţi-am mai spus, cască bine ochii când bagi pe cineva în pizda măicuţei sale de mare sculă planetară!... Cine ştie ce strâmb o fi?!... Ce aschimodie diformă, să stuchi şi să fugi!

...Poate că ar trebui să-mi mai fac o cafea şi să mă încordez din toţi creieraşii mei. Care este de fapt situaţia în care mă aflu ca musca-n lapte? Nu în lapte, vere, că bine mai e acolo, ci în curu' calului troian te-ai cam vârît...

Cum am ajuns aici?... Nu-s caraghios?!... Iar dacă nu, dacă chiar este ceva serios în ce mă privește, apoi nu cumva este și cam foarte... foarte periculoooooso sporgersi!... Stai cuminte în banca ta! N-ai copii de crescut?!... Nu ți-e învățătură de minte nen-tu Dumitru cu cei trei copii care au ajuns îngerași cu aripi mistuite de foc?!... De mâna criminală a cui?... Dacă lui i-a fost greu să-și dea seama cine l-a lovit atât de dur, asta înseamnă că nenea ăsta al meu a adunat la viața lui puzderie de dușmani și adversari... Cu ce i-a supărat nenea Mitică așa de tare pe toți?... Rău de tot i-o fi belit și el pe careva, când i-a avut la mâna lui, de i-au sărit la gâtul pruncilor săi... Am și eu doi! Doamne, apără-i, Doamne, de... De cine?!...

Mda... Cam așa se pune problema, și așa trebuia să-l întreb: Măi, nene, cât de nasol te-ai purtat cu ei și cu ai lor de te-au urît așa de tare și ți-au întors-o atât de... de... Vreau să văd și cealaltă față a lucrurilor!... Ca să-mi fie clar că alta este situația mea! Nu știu ce le-a făcut domnul unchi al meu, dar le-a făcut el ceva de s-au răzbunat atât de...

Pe când eu, nici nu știu cui și ce o să-i fac de-o să se supăra-se-vor oare atât de tare?!... N-au niciun motiv personal, ca să zic așa... Dacă deranjez, să mi se explice pe cine și cu ce deranjez și stau în banca mea!... Sunt om de înțeles! Habar nu aveam de domnul Dumitru Șeitan în urmă cu câteva săptămâni... Rude suntem, dar a nu se confunda, totuși... Neamurile nu ți le alegi!...

Eh, nu mă compar eu cu nenea, sunt alte timpuri, hai să nu ne dăm singuri importanță! Eu de fapt în ce mă bag? Ce încerc să fac?... Hai să ne lămurim: am încercat să aflu, mai exact spus să demonstrez adevărul cel de mine bine știut despre Iorga... Nici cea mai mică șansă să mă înșel!

...Și de la câteva amărîte de articole pe care le-aș fi putut scrie după, la sfârșit, răsturnând carul de prostii și minciuni ce s-au adunat de aproape o juma de veac, iată la ce am ajuns: să-l

răpesc eu pe cel mai păzit om din România, să ajung la el și să-i fac cu ochiul, belește ochii, jupâne! Te fură și te vând toate slugile!...

Dar eu mi-s vinovatul principal, fac ca mâine prima mea jumătate de veac de când îmi fac veacul pe aici și tot n-am învățat să refuz... Să-l refuz pe cel ce-și pune în mine chiar și nădejdea cea mai amărîtă...

Ce și-a închipuit zăpăcitul ăl bătrân, că... că Garda merge înainte! Cu cine?... Cu Oane Șeitane, care cândva, cu mucii la nas, a întins la uscat nădragii lui ta-su, deloc uzi, și uite, domne, că frate-su mai mare nu m-a uitat și m-a chemat la ordin! Îți ordon, nepoate, să-l scoți din ghearele balaurului pe balaurul cel mic și dizident, cam rebel, nu vrea și nu vrea el perestroika, ca toată lumea... Se pune el, Nicu buricu' de-a curmezișul! În răspărul istoriei!... Iar, domnule? A câta oară?!

La cine să apelez? Cu cine să fac echipa care-l va sustrage din context pe marele bărbat de stat?! Și unde, domnule, să-l ascundem dracului?!... Și mai ales cum să ajung la omul, eu, un necunoscut, iar el să mă ia în serios!... Și vorbele astea, aha, parola!... Uitasem de ea!... Parola pe care șoptindu-i-o eu la urechea cea bleagă se va iți în nea Nicalai Nicadorul?...

Exclus! Nu avea vârsta! Și atunci?...

Chestiunea asta cu parola... Am încercat s-o discut cu domnul Țuțea. Habar nu avea. Noroc că era bădia Simion de față și mi-a făcut semn să lăsăm subiectul ăsta pe altădată. S-o discutăm adică între patru ochi... Nici la Paris nu am auzit vreo vorbă!... Notez deci, cu majuscule, GHINEA!... Iar după câteva zile deschide chiar el vorba, pe Calea Victoriei... De unde știu de parole? De la unchiul Dumitru...

Este unul din cele mai tainice secrete ale Mișcării... Caietul cu parole! L-am avut o vreme la mine acasă!... Imediat după rebeliune!... De ce-i spuneți rebeliune?! Dacă așa îi zice toată lumea?!...

Domnule Ghinea, am auzit că o vreme, în 1941, ați fost un fel de șef interimar al Legiunii... Sunteți un om tare modest, nu

vă afișați nicicum... Numai din respectul și ascultarea pe care vi-o arată domnul Țuțea îmi dau seama că ați fost ce veți fi fost în Mișcare... Grad înalt, desigur!

Și domnul Ghinea îmi va povesti peste alte câteva săptămâni cum este cu parolele... Câteva sute, aflate într-un caiet la Căpitan... După moartea Căpitanului s-a mai făcut un duplicat...

...Să zicem că erai persoană publică importantă, poate chiar ministru, cu simpatii legionare însă... Și ai fi vrut să pui umărul. Căpitanul și-a dat seama că astfel de persoane pot fi mai utile, mai eficiente, dacă nu-și declară pe față simpatiile, aderența sufletească... Ci rămân să sprijine din afară și din umbră, fără să știe nimeni că o fac și cum o fac și de ce! Ei nu s-au înscris în Mișcare cu numele, cu carnet, cu cotizație la zi, participare la ședințele de cuib etc., etc. Ci doar cu o parolă, spusă sau transmisă Căpitanului prin oameni, câțiva, de mare încredere... Ați fost cumva unul dintre aceștia? Mda, s-ar putea spune că... am fost! Da! Am fost!

Parola a fost consemnată în Condică, așa-i zicea Căpitanul... În ideea că, persoana în cauză, dacă vreodată, vrea, vrea el, numai el poate să decidă dacă vreodată face cunoscută activitatea sa în sprijinul Mișcării, și atunci va dovedi că a fost alături de noi prin parola din Condică... Pricepi mata?

Ingenioasă schemă!... Eh, Căpitanul era un idealist, un visător, dar era și un organizator teribil!... Perfect! Dacă ajungea Țara pe mâna lui, știa ce să facă! ....Am înțeles acum!

Dar eu nu înțeleg ce legătură face domnul Șeitan între Condică și Nicolae Ceaușescu!... Este exclus să fi fost înregistrat Ceaușescu cu o parolă în Condică. Chestiune de vârstă!... Deși, cum am mai discutat noi, Ceaușescu face multe dintre lucrurile care erau în programul nostru... Le face mai prost, dar le face...

Am dat detali: Nenea Dumitru zicea că una din parole, dintre primele, aflate în Caiet – așa îi zice unchiu!, Caiet, a apărut în mai multe discursuri ale Ceaușescului... Aproape ostentativ...

Nici el nu crede că ar putea să fie vorba chiar de Ceaușescu... Se gândește că o persoană mult mai în vârstă, care a activat printre comuniști, dar cu sufletul la legionari, a fost în apropierea lui Ceaușescu, l-a sfătuit, l-a îndrumat, l-a modelat întrucâtva și într-un final, înainte s-o întindă de pe lumea asta, i s-a destăinuit lui Ceaușescu, l-a făcut schimbul său de ștafetă... I-a dat parola...

Și ce ar urma să se întâmple acum?

Ar urma să ajungă cineva la Ceaușescu, din partea noastră, și să-i spună parola... În felul acesta căpătându-i încrederea. Și să-l învețe ce să facă!...

Lucrurile astea le-ați discutat cu părintele Vasile, la Biserică?

Le-am discutat în America, mai în detaliu, și la Nacu, la Versailles. La Biserică mai puțin... Și cu Mitică Bacu mai ales.

Deci sunteți nepotul lui Dumitru Șeitan... Nici eu n-am știut prea bine al cui nepot sunt!...

Și ce aveți de gând? Păi, ce am promis! Încerc să ajung la tovarășul, să-l avertizez, să-i ofer sprijinul legionarilor, al dumneavoastră... Să-i sugerez o ieșire... Nu, nu de dragul lui! Ci de teama de cei care-i vor capul, dar nu numai pe al lui, ci și pe al nostru!... Au ei acolo informații că ni se pregătește tot ce poate fi mai rău!... Să-i credem?... Până la urmă i-am crezut! Nu mi-a fost ușor!... Mai bine să mă înșel și să fim excesiv de precauți...

Domnul Șeitan bănuia pe cineva anume care i-ar fi putut lăsa lui Ceaușescu parola? Nu. Sau măcar nu mi-a spus mie! Atât mi-a spus, dacă ajung la omu', să-i spun unde să se ascundă... Unde? Nici eu n-am înțeles, dar Ceaușescu va înțelege când îi voi spune!... Tot un fel de parolă... Asta înseamnă că domnul Șeitan știe multe despre Ceaușescu!... Sau despre cel pe care îl bănuiește că avea parola...

Ce ziceți?...

Ce să zic! Mă simt iar tînăr, dar știu bine că nu sunt!... Nu mă așteptam să veniți cu atâtea noutăți de la băieții noștri. Văd că nu pierd vremea pe acolo!...

Ba o cam pierd, mi-a venit să zic, dar am tăcut. Ce facem? Eu am primit niște bani, nu am știut pentru ce, acum pricep, deci, dacă aveți nevoie, o sumă frumușică am primit... De la Aurică Ionescu și George Petre. Vă stă la dispoziție!...

Eu o să încerc să ajung la ins. Am mai multe variante. Nu mă descurc cu găsirea unui adăpost, a unei ascunzători... Una în București, de primă urgență, alta sau altele de rezervă... Mă gândeam azi dimineață că ar putea să fie și într-un bloc dintre cele mai banale...

...A rămas ca domnul Ghinea să se gândească și el la problema bârlogului... Poate undeva în Vrancea... La vreo stână, bag eu, melodramatic. Stână iarna și la vârsta lui? A lor, corectez eu! E foarte probabil că numai împreună vor accepta să se refugieze undeva.

Cel mai bine e să fie separați!... Vor fi mai ușor de ascuns!...

Cum?!...

În plus, dacă unul cade, e găsit adică, rămâne celălalt!... Ăștia care vor să-i ieie locul, dacă-i vor și capul, înseamnă că se tem rău de ei!... De amândoi!... Eu așa aș face!, conchide pe un ton profesionist...

Am impresia că ați mai făcut așa ceva, domnule Ghinea?...

Se uită lung la mine și amuzat!... Ar trebui să vă povestesc cum a fost!... Nu v-a povestit Grigore pentru ce a fost condamnat la moarte? Condamnat la moarte?!, repet eu năucit. Când? Cine? Malcassian?!... În '40, când au fost asasinați la Jilava complicii lui Carol!... După rebeliune, la proces, Grigore Malcassian a fost condamnat la moarte în contumacie, fugise deja în Germania! Condamnat pentru răpire și sechestrare de persoană!... Aoleu!...

Întrebarea este însă de ce nu m-au condamnat și pe mine, că la mine acasă a fost ascuns cel răpit!...

De ce?

Pentru că eu nu fugisem în Germania, eram în țară... Și dacă m-ar fi acuzat de răpire, puteam dovedi că n-a fost nicio răpire...

Dimpotrivă! Am oferit protecție unui nenorocit de consilier regal, care știa că e pe lista noastră, să fie judecat... S-a speriat și a venit la Grigore, a căzut în genunchi și s-a rugat de iertare! Iar Grigore l-a spus că situația a scăpat de sub control, că ar fi cel mai bine să se ascundă undeva... N-am unde! Și Grigore l-a adus la mine, că aveam casă mare... Așa s-a făcut procesul nostru!... Ce vrei să mai știi?

Domnule Ghinea, povestiți-mi cum era Căpitanul... Oftează. Mă privește parcă visător, lungind clipa. Vă mai aduceți aminte când l-ați cunoscut pe nea Petrache?... Vag... Nu prea. S-a amestecat cu celelalte întâlniri... Țin minte că i-am fost prezentat de Florin Pucă, de tovarășul Pucă!.. De ce mă întrebați? Pentru că a doua zi nea Petrache m-a chemat la el... Era emoționat. Mi-a spus că a cunoscut un tînăr deosebit... Că n-a putut să închidă ochii toată noaptea, cu gândul la cele discutate cu profesorul de la Universitate... Abia acum văd că a avut dreptate!... V-a mirosit... V-a cântărit bine, vreau să zic... Cum de v-ați băgat în povestea asta?

Păi dumneavoastră mă întrebați?! Tocmai dumneavoastră?!... Eu ce amestec am?... Păi, de la părintele Boldeanu mi se trage!... Cu cuibul lui de viespi legionare!... Nu m-ați trimis dumneavoastră la ei? Ei l-au sunat pe neica Mitică la New York!

L-au sunat pentru că le-ați plăcut! Mi-au trimis și mie veste! Și o mie de întrebări despre dumneavoastră!...

Există o poștă legionară? Să zicem...

Hai, povestiți-mi ceva despre Mișcare, de pe vremea Căpitanului!

...Cu greu s-a îndurat. O amintire mai personală, cu Căpitanul. Vă vedeați des? Cu Căpitanul? Nu era nevoie! Mergea bine poșta! Știam mereu ce avem de făcut...

Era loc și pentru inițiativă proprie? ...Cu o condiție: să te sfătuiești cu cel puțin doi camarazi din cuib... Să le ceri părerea, iar dacă nu ai timp și trebuie să acționezi, să informezi imediat ce poți...

Ați avut vreodată un moment mai delicat, mai... Mda, a fost, când am întârziat la o întâlnire... N-a fost din cauza mea, ci a trenului... Dar am întârziat! Puteam să prevăd!... Să mă asigur!

Și? Cum a reacționat Căpitanul?... Simplu. M-a trimis la Cluj, pe jos, iar pe drum să mă gândesc la importanța punctualității. Câte nenorociri se pot întâmpla, ție sau camarazilor tăi, de pe urma a cinci minute de întârziere...

Pe jos ați spus?!... Pe jos! Numai dus!... Și cât a durat?... Două săptămâni!...

Am avut o foaie de parcurs... Ochii i se micesc, vocea se înmoaie de bucuria amintirilor... Treceam pe la camarazii de pe traseu și mi se trecea pe foaie confirmarea că la ora cutare, în ziua cutare, am trecut prin Breaza sau prin Sighișoara ori cine știe ce sat în care aveam cuib sau măcar vreun camarad! Am mers mai mult noaptea, pe răcoare, era vară, iulie...

...A fost ca un pelerinaj inițiatic... Un drum care a împărțit viața mea în două...

Și pe cine găseați noaptea să vă pună ștampilonțul? Mergeam la camarazi acasă, îl trezeam din somn, mai schimbam o vorbă, și plecam mai departe!... Era o pedeapsă obișnuită! Și foarte inspirată, cum spuneam! Cincisprezece zile de peripatetizare de unul singur... Când mă gândesc... În temniță am refăcut de nenumărate ori acel drum, cu toate detaliile, ca un film... Cu toate gândurile... Tare bine mi-a prins!...

Îi povestesc de întâmplarea cu cele două cărți ale Codreanului... Ce noapte cumplită a fost la Paris, lângă cea mai... Dar nu ajung la detaliul acest!... Nu se miră deloc.

Întrebare capitală: atunci când a apărut ***Pentru legionari***, a avut vreo recenzie în care să fie demascat autorul că inventează sau deformează faptele?! La fapte mă refer, căci ideile nu fac doi bani fără fapte, iar faptele din carte sunt extraordinare! Nu mai zic de cărticică! Cum, domnule Ghinea, chiar așa începeau ședințele de cuib, printr-un exercițiu de tăcere? Chiar dura o jumătate de ceas?

Mai mult chiar... Până când simțeam că s-a instalat o anumită liniște în cugetul fiecăruia și că putem vorbi cu celălalt, adică că avem ce vorbi, ce spune!... În tăcerea celor treizeci și mai mult de minute, puneam ordine în gânduri și nu mai aveam apoi multe de vorbit, treceam imediat la fapte...

Iar când află că le-am adus în Țară pe dînsele, tustrele cărțile Căpitanului, înlemnește: vă dați seama ce ați riscat? Mă privește lung: dumneavoastră ori sunteți omul securității, ori sunteți chiar...

A vrut să zică dracul în persoană, cred... Dar s-a oprit. L-am liniștit, nu eu am băgat cărțile în Țară și încă nu le-am recuperat. Era cât pe ce să mă scap și să-i spun de Sve! Am adus și cartea lui Bacu... ***Pitești***? Da! Ce grad aveți, domnule profesor?... Asistent... Trebuia să mă facă lector, dar... Eu vă credeam general!

...Las alte povești, poate altădată, și mă întorc la agendă... Notez: Ghinea, să-și scrie amintirile despre Căpitan... Șterg câteva nume. Dau iar de tata... Tata la Mossad, așa scrie. Ce naiba poate să fie?!... Tata și Haim, doar de Haim știu, cât au băut împreună... Tata unul, Haim vreo șapte budane de vin, țuică, secărică, bere nu prea!... Haim jidanul, singurul evreu bețiv pe care l-am cunoscut! Dar ce clasă?!... I-am povestit și lui domn Șuli de Haim, predecesorul său, spre încurajare!...

Alt bine decât ăsta nu mai știu să le fi făcut tata evreilor! Evreimii!... Mossadului, bre?! Chiar! M-am luat cu altele și nu m-am mirat ca lumea de povestea asta!... Dar ce-o să se mire mama!

Iar cu catastiful auriu cum o să fac?... Nu mă încurcă prea tare că a rămas la Sveița... Oricum nu se pune problema să publice cineva acele memorii... Deocamdată! Acum!... Și cât va ține acest deocamdată?... Oricui le-aș prezenta!... La Academie cui? Lui Mihnea Gheorghiu i l-aș arăta...

E destul ce am reținut printre picături de calvados... Mai bine să duc eu mai departe propria mea cercetare, fără influențele

unor martori, iar apoi, după ce definitivez versiunea mea, să mă confrunt cu mărturia rabinului sau ce o fi fost acel Filderman...

Să vedem la sfârșit cum se pupă cele două variante!...

Am eu instinctul meu când mă port ciudat, care mă călăuzește mai bine decât magnifica și la toate priceputa ratio, rationis!... Iar la sfârșit însăși coana mare zice că așa a fost bine!... Nu e orgolioasă, ca la alții!... Poate și pentru că e multă, în cazul băiatului! Multă rău! Mai bine să fi fost mai puțină și să pricep mai puține!...

Dacă nu pricepeam că e cusută cu ață albă rău versiunea Iorga asasinat de legionari, ce viață liniștită aș fi dus?!...

Iar acum, chiar colac peste pupăză, și povestea cu 14 iulie și 7 noiembrie!... Masonii, iudeo-masonii, melodia bine cunoscută! Dar ce mă fac cu Majestatea Sa The Queen of England!... Cu cine să discut eu subiectul ăsta?! Mi l-a pus în brațe moș Grigore și m-a expediat la București ca să nu ajung acasă cu mâna goală!...

Astea nu-s trecute în agendă... Ești lacunară, gagico! Ia să te gătesc eu cu ce urmează să se mai întâmple pe planetă!... Ehe, a cam ajuns la mâna mea oareșicât!... Cât?

Straniu sentiment că frământarea creierașilor mei ar putea să aibă consecințe planetare, planetare am spus, bre! Mondiale! ...Probabil ca și umbrela desfăcută la Londra, al cărei ecou sau efect, naiba știe exact ce este, este peste câteva săptămâni un taifun la Nagasaki...

Noroc că nu mă ține mult! Auzi la el!... Cum ai zis, vere? Consecințe plane... cum?..

Te miri și rîzi ca prostul!... Ca proștii care or să sară de cur în sus când am să le zic tot ce am eu pe suflet despre 14 iulie 1789 pe scara Richter! Zi planetară! Au prostit cu ea o planetă întreagă! Ce vină și ce jenă să simt eu dacă nu mă număr printre dobitocii respectivi?!...

Oricum, să notăm deocamdată atât, lângă14 iulie, Petre Țuțea! Să mă consulte și el la idei, chiar nu sunt aiurite de tot?!

...Şi am ajuns, vere, şi la prima filă albă, albă albă, imaculată... Îmbietoare. O las să aştepte câteva clipe, de ce atâta nerăbdare, domnişoară dragă?!...

Apoi titrez, în mijloc, cu litere de-o şchioapă: FINE DEL PRIMO TEMPO, iar dedesubt SECONDO TEMPO...

De-acu-i acu!... Şi trec prima idee care chiar acum îmi sună la uşă: dacă chiar reuşim să-l priponim undeva pe tovarăşul... Or să-l caute complotarzii ca disperaţii, or să apeleze la populaţie, dacă observaţi la vecini cumva ceva undeva, cineva ori careva suspect să anunţaţi la cel mai apropiat post de miliţie sau la telefonul numărul XYZ... Cum ne ferim? Ce replică dăm?... Nu-i bai! Printre altele, vom da noi telefoane la XYZ să-i intoxicăm cu informaţii false... Da, ar fi ceva. Noteaz-o!

O!

Telefoane de intoxicare după ce-l ducem la vizuină pe... pe nenumitul!

Dar care noi? Că tot singur, de unul singur mă simt, faţă cu... cu...

Oricum, să trecem şi măreaţa zi de 7 Noiembrie, că tot se apropie!... În cinstea măreţei aniversări ce angajamente ne luăm? Să luăm legătura, să-l găsim pe istoriograful adevărat, ale cărui vaste cunoştinţe enciclopedice să le orientez, să le dau un sens, nu giratoriu ca un coi într-o căldare, ci azimut exact: amestecul britanic în nenorocirea care a lovit planeta exact la 7 noiembrie 1917, mai pe seară... Cred că prima discuţie o pot avea cu Dida... Ştie istorie cât şapte Budriga şi alţi şapte colegi de-ai acestuia la un loc!...

Prima întrebare pe care i-o voi pune acelui mai omniscient decât mine, domnule coleg, nu ai impresia că toate revoluţiile care au zguduit Europa noastră s-au oprit pe malul Mânecii, n-au trecut canalul nici moarte?! Ce era aşa de greu, câteva mile doar, le-au trecut alţii înot! Au fost idei care au trecut înot Atlanticul sau Pacificul, dar nu şi Canalul Mânecii!... Ghici ciupercă de ce?...

Notăm și această întrebare, nu mai am nicio încredere în ținerea mea de minte!... Vechea consolare: memoria prea încărcată care blochează înțelegerea...

Nu știu eu exact data când l-au omorît pe Iorga, de data sau măcar anul nașterii nici vorbă!... Sau locul?!... Și totuși numai eu știu adevărul, cea mai mare parte din adevărul despre moartea bietului istoriografic, care s-a încurcat atât de rău când a fost să coboare el însuși în arenă și s-o facă pe istorie... Îngrozitor ce s-a bâlbâit! Și – partea cea tristă, să nu-și dea seama mai deloc!...

Bietul Iorga!...

Care or fi fost cuvintele sale, nu neapărat ultimele, când a priceput ce i se va întâmpla din partea românașilor săi! Va fi priceput că românașii nu prea erau ai săi?!... Și nici prea românași?... E literatură proastă că în ultimele clipe, abia atunci, pricepi totul!... O fi murit cu jalea în suflet că legionarii sunt și ei tot niște mizerabili?! I-o fi blestemat? Pe cine, dacă era în eroare?!... N-are nicio valoare blestemul provocat de o eroare, o interpretare eronată a vinovăției!...

Sau, dimpotrivă, dacă cumva pe legionari, în ce au pătimit apoi, e mâna lui Iorga, a blestemului său, atunci ar însemna că totuși asasinii săi l-au hăcuit cu inimă legionară!... Așadar, să fim onorabili cu noi înșine și să nu eliminăm, să nu eliminărescu încă, vinovăția legionaroidă!...

Capitolul 14

Grivei...

De dimineață, cu văru' Aurică, părăsim Bucureștiul. Trecuse pe la nea Petrache și tot drumul până la Constanța s-a crucit de discuția cu bătrînul. Încerc să rîd, să glumesc pe seama lui! Ce-o să te faci cu atâtea rachete Sol-aer rămase nefolosite? Cui le vinzi?

Da, domnule, ce se întâmplă în Basarabia, decretează solemn și irevocabil, aurită fie-i gura, schimbă total discuția! Băi, să-mi dai adresa lui unchiu Dumitru! Hai, când ajungem acasă, să facem poze cu toate neamurile și să-i trimitem! O poză și cu mormîntul bunicii, în America așa se obișnuiește... Deci feciorsu, văru nostru, cum ai zis că-l cheamă? Lucrează la Casa Albă...

Niță...

Să lucrezi la Casa Albă și să te cheme Niță!... E cam... Ce face acolo?

Numai ce-i spune nenea!

Băi, ce nene avem!

Pe seară, s-au strâns tot neamul, să le povestesc de nenea!... Se miră de poze, n-a îmbătrânit deloc, cică! Mama scoate, de unde?, o poză interbelică, cu nenea Mitică și cu tata. Amândoi în picioare, țepeni, încliftați, iar bunica stând jos, pe un soi de fotoliu.

Foto Barna, Constanța... Ce bine seamănă bunica cu mama!... Tu unde erai, mamă? Eram la tata acasă, la Gogealia!... Nu știam ce mă așteaptă!

Gustă toți din sticla de Daniel's, tot mai bună-i țuica de Brezoi, de la Nașu. Politică, zvonuri, bancuri, se trece ușor de la Nea Mitică la Nenea Nicu, sar cu gura la mine să afle ce se mai spune prin București, e adevărat că-i bolnav copt și se retrage pentru ea? Pentru Leana?! Nu, nu pentru ea, ci pentru ăla micul! Nicușor? Îl cunoști?

Noroc cu plăcintele mamii, se schimbă subiectul, și-aduc aminte de bunica, le spun de fotografie, că vrea nenea Dumitru o fotografie cu mormîntul bunicii! Unde o fi?... N-a mai dat nimeni pe acolo de când?!... L-am tămâiat eu de Sfîntă Maria, ne liniștește mama. O fi plin de buruieni acuma!... Mă uit peste toată masa. S-au cam împuținat Șeitanii. Dintre frați, numai tata mai bifează. Și tot una singură, sora cea mijlocie, țața Lina... Nu prea merită să insist. Nu mai seamănă deloc cu ședința de familie de la moartea bunicii, de la parastase!...

Așa că trec la ziua următoare, când mă trezește mama să vorbesc la telefon cu 'mneaei! Adică cu noru-sa! Soția mea personală! Iu! Iuliana! La ora asta?!

E nouă deja!... Ai dormit așa de mult?! Și de bine, în cămara copilăriei mele... Neața!

Te-a căutat o voce blondă și cu ochi albaștri.. Și am știut imediat cine. Când m-a sunat? Aseară, pe la...

În ce limbă v-ați înțeles?

Văd că știi despre cine este vorba!

Ochi albaștri? ...Și picioare lungi! ...De unde ideea asta? ...După cum mi-a vorbit, cum?, cam de sus!, mi-am dat seama. Mă înșel?... Habar n-am cum arată. Sper să fie cum zici tu, cu picioare de-alea, până la umeri..

Noroc că vorbim la telefon. La telefon o mai pot minți... Dar nu și față către față... Mă ghicește de nu mă văd... Continui, deci:

știam că trebuie să mă caute, dar, nu știu de ce, nu mai credeam că va suna... Aproape să mă îmbolnăvesc din pricina asta... Ceva straniu de tot... Nu, nu puteam să-ți povestesc, am așteptat să pricep eu mai întâi ce se întâmplă cu mine... Când voi fi pe deplin dumirit, o să afli și tu, iubito... Nici nu pot să nu-ți spun tot!... Chiar și dacă n-ar mai fi sunat ea vreodată, eu, vreodată, tot ți-aș fi povestit... Ori ți-aș fi dat să citești... A sunat, precum vezi. Este din partea lui Culianu, mai adaug eu, inspirat. Da, mi-a spus și *dînsa*... *Dînsa*?...

Părea foarte grăbită, chiar dornică să te vadă. Ar trebui să aibă pentru mine un plic, dacă mai sună, vezi cum faci, să vă vedeți și să iei plicul... Și niște cărți s-ar putea să mai fie... !-ai spus să mai revină, probabil. Să nu-i dau telefonul de la Constanța? ...Ba poți, nu-i rea ideea!

Trebuia să i-l fi dat de aseară, să mă fi sunat deja și eu să zbor cu primul tren înapoi la București! Ce să mai fac pe aicia?! Trebuie să aflu ce s-a întâmplat de m-a căutat, ba încă cu așa grabă mare! Dornică?!... O fi pățit ceva? Sve! Unde ești, Sveltloanțo?!...

S-a dus tot astâmpărul cu care îmi înghițeam gălbenușul molcom și cum nu se poate mai tihnit... Vreo trei zile îmi zisesem, cel puțin, să nu mai știu decât de lungi plimbările de altădată pe malul mării, de la Trei Papuci pe firul apei până la Cazino și înapoi pe Valea Portului până acasă... Poate aveam norocul să dau și de Șaiu... Șaiu... Avem atâtea de vorbit, eu de povestit... Și cu tata, povestea cu Mossadul... Când o lămuresc?!

Va trebui să mă întorc imediat la București... Ce-i, mamă?! Ce s-a întâmplat? Ah, mamă! Știu că ți-ar place s-o cunoști! ... Sunt mie-n sută sigur... Cum sigur sunt de mine ce mi-ar plăcea să-i fac... Am pregătit fel și fel de scheme... Nu le poți povesti nimănui din familie... De ți-aș putea măcar povesti cum arată!... Dar n-am cum să te iau la București s-o vezi, să te vadă! Cred că v-ar plăcea uneia de alta, fiecare recunoscătoare către cealaltă... M-a făcut fericit, mamă, acum când știu că m-a căutat și o s-o revăd imediat

ce-o să mă găsească pe telefon! Am să zbor ca din puşcă s-o sorb din ochi toată!

Cum să pleci?! Abia ai venit! ...Poate chiar azi, în funcţie de un telefon! De la cine? De la o.. o colaboratoare de-a unchiului Mitică!...

Iar Dumitru?!... Mie să ştii că nu-mi place povestea asta cu drumul tău în America. Prea ascunzi multe şi nu ni le povesteşti!

Pe rând, mamă, pe rând. Azi una, mâine alta, le povestesc eu pe toate, dar nu aşa, una după alta să le recit, ca la raport!...

Nici nu-mi vine să mai plec din casă, să fac turul ritualic al vechiului Tomis.. Dacă mă sună în lipsă?...

Mă, tu ai venit de la nebunul de Dumitru cu un plan! Te văd eu bine! Ţi-a dat el de făcut ceva necurat! Nu te chema el de dorul nostru! Nu te-a pus să te întâlneşti cumva cu Nicu Cojocaru?...

Ba da! De unde ştii!... Eşti grozavă, domnule! Mamă ca a mea...

Nu rîde! Zi-mi totul, că eşti în stare cine ştie ce prostie să faci! Că n-au făcut ei destule!...

Păi, tu ştii să-l găseşti pe Nicu Cojocaru? Mai vine prin Constanţa...

E în Constanţa acum, la nepoţi! Dar să ştii că nu-ţi dau voie să te întâlneşti cu el! Jură-mi! Jură pe viaţa mea şi a lui taică-tu că n-ai să-l cauţi pe Nicu Cojocaru!

Jur, mamă... Atunci caută-l mata şi spune-i că are salutări de la nenea Dumitru! Şi povesteşte-i ce ţi-am mai spus şi eu!

Atât? Atât! Şi că, dacă scapă cu bine de la operaţie, bulibaşa s-ar putea să se întoarcă în Ţară... Cum? Făcut cenuşă?...

Aoleu, mamă! Dar ce ai cu nenea... Habar n-ai tu câtam tras noi toţi de pe urma lui! Din cauza lui i-au murit trei băieţi şi biata Vetuţa... Nu ţi-a povestit?

Ba da, dar mi-a spus că încă nu ştie dacă a fost sau nu un accident! Zicea că nu moare până nu află!... Şi dacă află, ce? Îi învie la loc?!...

Sun la Bucureşti. Nu răspunde nimeni... Sunt toţi la şcoală... Cred că pot pleca liniştit la mare... N-are cum să mă sune acum... Discuţia cu mama a luat o turnură... Hai, hai gloabă, hai să facem puţină ordine în gânduri... Iar când mă întorc o să mai iau o dată agenda la răsfoit...

Îl dezleg pe Grivei şi-i dau drumul în stradă. Ştie să mă aştepte... Îmi umplu buzunarele cu uscăţelele rămase de aseară, cu care m-a aşteptat bătrâna... Îţi strici foamea... Contează pe mine! Ce mâncăm la prânz? Răbdări prăjite!... Nu i-a trecut supărarea. Hai, pa! Du-te!... Mă duc!

Ies în stradă, Grivei tabără pe mine, lătrând asurzitor, nu ne-am văzut aseară, dar m-a simţit că-s în casă, nu ne-am văzut din vară, mă feresc cât pot de labele sale vânjoase şi deja murdare, şi abia de aud, după câţiva paşi, vocea, o voce, parcă m-ar fi strigat pe nume: Cuza Voda?... Cu accent franţuzesc, pe ultima silabă...

Mă întorc şi mă uit, amuţit de mulţimea de întrebări care... Renunţ! Mai normal este să încep să rîd! Rîde şi ea. Mama, ieşită la balcon să mă conducă cu privirea până-n Scarlat Vârnav se uită cu ochi mari, ar zâmbi, dar simte că nu e-n ordine ce vede... Îi fac cu mâna, Sve ridică şi ea privirile spre balcon... Rămân amândouă pierdute-n ochii celeilalte... Sve pleacă capul a salut sau ceva asemănător. Mama nu-i prea răspunde. A citit-o bătrâna... Aoleu, ce mă aşteaptă la-ntors acasă!...

Duc mâinile instinctiv la spate, să nu mă ia de braţ. Nici vorbă. Stă la distanţă, Grivei între noi doi, nărăvaş ca un bidiviu, şi pornim agale, crucindu-mă ca nicicând altcândva în viaţa mea! Ce să însemne toată povestea asta? E chiar aşa de amuzantă?!...

Nici nu ştiu dacă mai merită s-o povestesc aşa, ca lumea, ca pe o poveste... Nu merită. Aşadar, doar strictul necesar. Ca să putem trece mai departe de această dimineaţă zbanghie... Ca şi cum aş trece în agendă:

1. Nu poate da nicio explicaţie pentru absenţa, pentru dispariţia ei. Cel puţin deocamdată! Nu asta este problema! Dar care?

2. Mă întreabă dacă putem face împreună plimbarea la care am plecat cu câinele. Cum să nu?! Cum îl cheamă?

3. Privim plaja de sus, de la Zorile. Imagine fastuoasă. Impresie puternică! Da, e locul copilăriei mele. Da, coborîm și ne vom plimba pe malul mării, vom da roată vechiului oraș. Da, vom vedea și ceva ruine...

4. O iau de mână s-o ajut să coboare treptele abrupte. Se lasă cu toată greutatea, mormâind ceva pe rusește. Ca și când m-ar învinui de ceva. Treaba ei. Nu vreau explicații.

5. Ajungem pe dig. Nu mă îmbrățișezi? N-aș vrea să te violez din nou... Se uită în jur, nu ne-ar vedea nimeni... Pustie toată plaja, tot litoralul Mării Negre... Tot sud-estul Europei...

6. Fie. O iau în brațe, o sărut, fac pe reținutul, pe demnul, supăratul chiar, dar degeaba. Nu mă mai pot stăpâni și dau buzna să fiu sigur că-i tot acolo... S-o pipăi și să... Este! Mă așteaptă. De când? Din avion!... S-o cred?... De atunci e mereu așa de fierbinte?!

7. N-am putut face nimic mai departe!... Nici nu știu dacă pot consemna așa ceva în agendă. Dacă dau copiii mei peste rândurile astea?...

8. Din pricina lui Grivei. Parcă a turbat când m-a văzut scotocind pe sub fustele Svetlanei... I-a mirosit, cred! Altfel nu se explică! A tăbărît pur și simplu pe Sve, întoarsă cu fața spre mare și spatele la mine... Ce putea fi mai... Dar bestia de câine, să mă de la o parte și alta nu! Și lătra, dar ce lătrat, cum n-am mai auzit la el niciodată... Parcă necheza! Și mă împingea la o parte de parcă... De parcă eram Hercule cu leul din Nemeea... Măi, cumnate!... Măi, Grivei!

Nu se lasă, bestia! Nu mă las nici eu!... Ce poate fi asta altceva decât.. decât unitatea materiei vii... Vorbesc serios! Gândul ăsta mi-a venit! La mamifere, cel puțin... L-am împins cu mâna înmiresmată de atingerea... Cu ce frenezie a început să mi-o lingă... Văleu!... Abia așa s-a mai potolit... Aș rîde, m-aș cruci de... Dar...

9. Amuzament, frică, emoție puternică, nemaitrăită până acum, la Sve, în primul rând... Am luat-o în brațe protector! Ne privim unul pe altul, amestec de spaimă și indignare în ochii ei, pentru prima oară scânteind plini de ură... Fratele meu, ce privire?! Nu știm cum să luăm povestea asta... Mă pun în pielea ei. Să se trezească deodată dorită așa de tare de un dulău cât mine... Și într-un mod atât de explicit! Cutremur, uimire, perplexitate... Ceva de nespus în cuvinte... Ce întâmplarea dracului! Dacă n-o dau pe glumă, s-ar putea să iasă rău...

10. Găsesc pe jos un retevei și îl arunc în apă... Grivei pare că nu se îndură s-o lase pe Svetlana cu mine, dar până la urmă sare în apă. Poate se mai potolește, îmi zic. Pe urma lui, din spatele meu pornește un șuerat... Sve! Cu un... un revolver, mic, mic-mic, dar revolver revolver! Țintește și mai trage o dată după Grivei! N-am putut s-o împiedic. Sunt uluit de uluiala cea mai... Grivei? Grivei se întoarce, nemernicul, fără păsare și depune țanțoș bucata de lemn la picioarele Afroditei, ca o ofrandă... Apoi se scutură de apă și ne udă pe amândoi! Poate udă și revolverul și nu mai ia foc pușca... E la câțiva centimetri de țeava argintată a giuvaerului din mâna Furiei... O să tragă din nou?... Mă aplec, iau bățul și-l mai arunc o dată, cât pot de departe. De mai multe ori, și n-are ochi decât pentru Sve. M-a pierdut, l-am pierdut.

11. Sve cotrobăie prin geanta ce-o ține atârnată pe umăr, căutând parcă un buzunar în care să pună la păstrare prețioasa unealtă din dotarea presei americane... Apoi caută ceva pe jos, ce? Un cartuș pe care îl ridică, apoi și pe celălalt și le aruncă în mare. Cam profesionist dumnealui! Gestul!... Grivei, după ele!... Mai mai să le prindă din urmă. Paranteză, care îmi trece prin cap: Grivei este ținta care aleargă după glonțul de care nu a fost nimerit... Parabolă? Cu ce semnificație?...

12. Revolver, deci!

13. E albă ca varul... Pe plajă, departe, niște băietani intră în apă... E caldă apa, după cum se zbenguie de nepăsători. Ce-ar

fi să facem o baie și noi? Aici, în capul digului, nu avem nevoie de costum... Mă cântărește din ochi de parcă... De parcă nu mai pot nimic să înțeleg din privirile ei... Mi-am pierdut antrenamentul! Bine că a pus la conservare bijuteria letală... Am impresia că tocul revolverului sclipea ca bătut în pietre scumpe! L-o fi furat de la Ermitaj!... Nu ne fură nimeni hainele! Le păzește Grivei. E dresat să le păzească!... Niciun efect! O iau în brațe... Sloi! O strâng la piept, așa, mai... mai părintește. Pe Grivei îl apucă iar bâțâiala, tremură, se lasă pe burtă, se răsucește cu toată bărbăția în sus, dând din labe ca un... Îi reped două picioare în bojoci... Nici la Grivei nu-mi dau seama ce-i trece printre urechi... Își ferește privirile de mine... Cumnatu'!... Cât pe ce să ne facem cumnați, ai?!.. Jevruță ce ești! Și vrei să te mai mângâi?!...

14. O ajut să scoată tot de pe ea... Mai întâi de sub fusta largă... Grivei iar, cu numărul lui! Devine penibil! Număr și eu: unu, doi, trei, patru, cinci, șase, cu sutienul șapte... Ultimul pe listă. Și gândul că Grivei ar putea șterpeli ceva! Îți las totul pe inventar, nemernicule! Răspunzi cu capul, bestie! Să nu-ți bagi nasul unde nu-i de nasul tău că... Și dosesc sub o piatră zdrențuța parfumată și cu volănașe mici, abia vizibile... Grivei după ea, mai mai să-și zdrelească nările puturoase de pietroiul aspru pus catapeteasmă!

14. Intru eu primul. Apa este peste așteptări de bună, caldă, limpede, prietenoasă, nu este niciun motiv să ne grăbim să ieșim. Nu ne grăbim. Am timp să fac ca lumea ce aveam de făcut... Și o facem privindu-ne fără saț... Intrăm și ieșim din apă în ritmul ritmării ancestrale... Obiceiuri din părinți... Strângi din dinți... Pulsație cosmică... Pe dig Grivei scheaună trist. Duc mâna stângă peste față, parcă m-aș unge cu mirosul ei... al mării... care din voi miroase așa de mult a cealaltă?... Simt că amețesc, e mirosul... mirosul primordial... pierdut și păstrat numai în locul cel mai tainic și mai dorit al femeii, ca o reminiscență, amintire, a începuturilor... Oceanul primordiilor... Așa va fi mirosit tot

oceanul şi văzduhul, încins de alchimia primelor diviziuni celulare... Pe mal, o să-i povestesc cum e cu salinitatea Mării Negre... Iar la sfârşit, când ne depărtăm eliberaţi unul de altul, clar mie sentimentul că am fost până adineaori una şi ne facem acum două făpturi, prin fecundarea primordială care a dus la prima diviziune celulară...

15. Noroc cu Grivei, îi zic. Face ochi miraţi... Dacă ne violam pe dig, pe pietre... Era vai de curul tău! Şi al meu... Fără Grivei n-am fi intrat în apă, să fim singuri, ca la începutul lumii.... Grădina raiului nu putea fi decât o plajă cu câţiva meri pe deal... Sentimentul ăsta ciudat nu l-aş fi trăit, eu cel puţin, dacă jevruţa de dulău nu ar fi reaţionat aşa de... de... de metafizic! Depăşindu-şi net condiţia şi participând atât de convingător la adevărul că toate-s una! Şi unu e în toate, de-a valma, oameni, scoici, pietre, pescăruşi, dulăi apocaliptici... Bine că nu mă apuc să-i spun şi ei toate prostiile astea... De unde să ştiu eu atâta franceză?! Nici pe româneşte nu sunt sigur că... Şi iar: se poate aşa ceva povesti?... Ţi-e bine? ...Cum naiba se spune pe ruseşte încă o dată?! Îmi stă pe vîrful limbii...

Pe scurt, se pare că am făcut-o de a depăşit momentul acela cumplit trebuie să fi fost!... Putea să rămână toată viaţa marcată de amintirea dulăului, a fiarei care, dacă nu aş fi fost eu acolo, cine ştie ce oroare se putea petrece... Desigur, în închipuire... Noroc că apa ne-a permis să facem o baie ca în plină vară... Pe îndelete, cu de toate. Am înotat apoi şi mai în larg... Thalassa... Am trecut de capul digului... Draga de ea!... Ieşim din ea ca dintr-un pântec, osteniţi, sfârşiţi, purificaţi, ca după un misteriu antic... Ca după... Ca...

16. Conchide singură, mai apoi, cu inima uşoară, că aşa ceva nu se poate uita!... O spune cu mâna în coama dulăului, scuturându-l violent! Îl place acum... Amândoi se plac... Exact însă, ce anume nu se poate uita? Câinele de câine sau câinele de stăpân... Dulăul!... Nu cumva ar trebui să mă simt umil şi umilit?

17. Declară, expressis verbis: E mai mult decât mi-aș fi închipuit!... Se potrivește grozav!

18. Întreb, temător, cu ce se potrivește?

19. Cu faptul că – din nou expressis verbis: dragoi mol, este ultima oară când mai... când ne mai iubim!... Am mai auzit asemenea declarații! Încerc să-mi aduc aminte de la cine ultima oară. Amestec confuz de nume și figuri. Renunț.

20. Urmează un veritabil discurs, pe care nu l-am întrerupt decât din priviri, încercând să i le prind. Și le-a ferit până la ultimul cuvînt. Apoi mi-a căzut la piept și a început să plângă. Ea plângea, Grivei scheuna, eu, ce-mi mai rămânea să fac și eu ceva? Ce? Să povestesc doar... În lătrat sonor și cât mai citeț!

21. Mai întâi ideile din discursul Svetlanei, de pe plaja Trei Papuci:

a. a procedat foarte bine că nu ne-am mai văzut de când a venit în România. S-a putut mișca liberă și fără să stârnească suspiciuni.

b. a aflat în felul acesta o mulțime de lucruri. Mare scofală!...

c. Ceaușescu într-adevăr trebuie salvat. Se merită. (O întrerup: nu-l putem lăsa dracului să mai aștepte?! Scutură din cap: diseară trebuie să fiu înapoi la București...) Se pregătesc scenarii foarte urîte, deprimante, pentru România. Dar și Ceaușescu este pe cale să facă greșeli foarte mari. Trebuie avertizat urgent. Acesta este motivul pentru care a venit după mine la Constanța. Voi reuși să-l văd pe Ceaușescu în următoarele zile? Nu știu... Și ce să-i spun dacă?

d. Ceaușescu a dat un interviu în ***Pravda***, în luna august. Un interviu cu idei care au convenit de minune adversarilor lui Gorbaciov! Ceaușescu să rămână pe ideile din ***Pravda*** și să încerce să ia legătura cu opozanții lui Gorbaciov de la Leningrad mai ales. Opozanții lui Gorbaciov au puterea de fapt și îl pot răsturna pe Gorbaciov când vor. Așteaptă momentul. Depinde de Ceaușescu,

Ceaușescu le poate oferi cel mai bun motiv! Ceaușescu poate juca o carte mare! ...Hai că-i bună!

e. Dar să nu mai sufle o vorbă despre Basarabia și Tezaur și de pactul Molotov-Ribbentrop. Dar mai ales despre Basarabia. Mucles! Atenție mare: oamenii lui Gorbaciov din anturajul lui Ceaușescu fac pe patrioții și îl sfătuiesc pe Ceaușescu să ridice problema Basarabiei! Dacă se ia după ei și va face așa, Ceaușescu pierde sprijinul adversarilor lui Gorbaciov și îi va da acestuia posibilitatea să le spună că Ceaușescu este omul americanilor și al chinezilor, că vrea să declanșeze desmembrarea URSS!... Din clipa aceea, nimeni nu-l mai poate apăra pe Ceaușescu! Trebuie clipa aceea evitată! Să n-o provoace cumva! Numai rușii din vechea gardă care s-au cam săturat de Gorbaciov îl pot salva! Dacă știe cum să joace împotriva lui Gorbaciov!

f. Sve vrea să mă ajute și poate să mă ajute. Dar este absolut necesar ca între noi să nu se mai întâmple nimic.

Hait!...

g. Da, o să ne mai vedem, zice tot ea, iar când ne vedem să lăsăm impresia că ne vedem numai pentru sex! Să facem din sex, să facem paravanul adevăratelor motive pentru care ne vedem. (Și care sunt adevăratele motive?, am întrebat eu.) Cum care? Pot și vreau să te ajut să-l salvați pe... De ce? Nu mi-ai spus tu că sunt de-acum românca?! Ce alt motiv mai vrei?! (Problema este de ce să nu mai facem sex!) Pentru sufletul meu – am și eu așa ceva, vreau să fiu sigură că ce voi face de aici înainte pentru tine nu va fi determinat de... Că nu mă stăpânești și fac ce vrei tu din mine! (Poate invers, cel puțin până acum tu faci din mine ce vrei! Nu vezi?!...)

h. Ce înseamnă Grivei? Îi explic, că este numele cățelului simpatic și jucăuș din poveștile pentru copii. Că nu i se potrivește ca nume fiarei mele. Tocmai de aia i-am dat aceste nume, prin contrast!... La mișto! *Mishto*? Mereu aud cuvîntul ăsta!...

i. De ani de zile am un coșmar, că sunt violată de câini... De-aia am făcut așa de urît... (Aici m-am așteptat să zică ceva de pistol,

dar nimic... Trece mai departe.) Dar felul cum m-ai apărat, baia în mare și ce a mai fost, mai ceva ca pe rue Mouftard, mă face să cred că m-am vindecat, m-ai sau m-ați vindecat de coșmar... Grivei?! Și Grivei se face preș la picioarele ei... Simt nevoia să-l scuz, măgarul. Are trei ani și e încă virgin... Aha!... Du-l la fete, neapărat! E dotat pentru asta! Da, văd și eu!... Dar eu nu te dau nici măcar pe câinele tău! Deocamdată! Deocamdată văd că mă seduci și mă abandonezi... Cât va dura? Până aflu tot ce am de aflat! Ce?

j. Tot ea: s-ar putea să fi fost urmăriți... Eventual și fotografiați... Dar nu ești tu ținta, să fii liniștit. Pe dracu' liniștit...

Și cum m-ai găsit? Ai uitat de biblioteca de la Alexandria? De la... Aha! Am ținut minte adresa tatălui tău fără să vreau. Couza Voda trente trois!... Sună ca o formulă magică... Deci, trebuie neapărat să afle Ceaușescu că este manipulat de oamenii lui Gorbaciov, care ei îl îndeamnă să facă prostia cea mai mare!...

O face din tot sufletul!

Asta nu contează chiar deloc!

Văd că începi să știi bine istorie românească... Pe unde ai umblat în ultima vreme?...

Bagă mâna iar în desaga de pe umăr și nu scoate chistolul, să mă joc și eu oleacă, ci o agendă mică... pașaport e, mi-l întinde, ce să fac cu el? Vezi ultima viză! Caut și într-un târziu din puzderia de ștampile o dibui pe ultima, viză de intrare și ieșire din... din maica Rusie! E-te-te... O-ho... Ma-mă, ma-mă!... La Leningrad? Și Moscova... Văleu!... Chiar și în Chișinău un pic! Ma-mă, ma-mă... E mai umblată ca mine prin România cea Mare!

Profesionist lucrat! Îmi vine așa să zic, dar tac. Impresionat... Eu mă lălăi de când am venit, și fata asta... O strâng la piept. Nu te merit!... Altă prostie nu mi-a trecut prin cap să-i spun. Mă feresc să întreb de taică-su! Că doar nu pentru mine s-o fi dus la Petrograd...

Așadar, oamenii KGB-ului din anturajul lui Ceaușescu... Ei îl împing să pună problema Basarabiei... Cei doi sau toți trei?!...

Da, e logic ce spune doamna asta! Trebuie că are mulţi adversari şi Gorbaciov acolo la Moscova şi în toată Rusia lui... De ce nu s-ar mişca ăia înainte ca Gorbaciov să-l dea jos pe Nicalai al nostru?! Şi dau ei de pământ cu Gorbaciov, doar nu degeaba i-a pus Dumnezeu semn pe chip! Ca un avertisment pentru oamenii din jur: Feriţi-vă de cei pe care Dumnezeu i-a însemnat spre a şti lumea de cine să se ferească...

E logic să-i caute Ceauşescu pe ruşii nemulţumiţi de Gorbaciov şi să-i înveţe el cum e cu neamestecul în treburile interne ale altui stat!... Trebuia s-o facă mai demult!

Acum, care pe care!... Dacă-l dau jos pe Gorbaciov până la Crăciun – cum vor unii pe acolo, scapă Ceauşescu... că i se pregăteşte ceva di granda, pe măsura însemnatului!...

Rămân cu un pas în urmă s-o pot contempla în voie... Ce sfori trage gagica asta peste ocean?!...

Se opreşte şi mă aşteaptă s-o ajung. Îmi cere s-o iau în braţe... Vrea să vadă reacţia lui Grivei. Încântată!... Eu, strângând-o în braţe, bag... bag de seamă că... că şi-a uitat ceva pe pietrele din capul digului. Sub una din pietre... Nici ea nu ştia... Nu-i poate aduce Grivei?...

Ne întoarcem la locul crimei. Grivei, mereu cu câţiva paşi înaintea noastră, îi dibuieşte de data asta şi vine spre noi cu trofeul în gură... Nu vrea nicicum să le dea drumul din gura plină de bale lăptoase... Aproape că-l înţeleg! Nu l-am mai văzut niciodată aşa de... Eşti jalnic, fratele meu!... Semeni cu mine ca un frate...

Nu ai ce să mai alegi din ei... Îmi vine să şi rîd, dar şi să... Noroc că rîde Sve prima, până la urmă... Sănătos, tovărăşeşte. Ca o haziaikă veritabilă! Îndefinitiv e memorabil şi pentru mine ce ni s-a întâmplat! Din nou, eterna poveste: dar poţi să povesteşti aşa ceva?!...

Îi dau să mănânce uscăţele. Ne e foame la amândoi. Unde să intrăm aşa, cu Grivei după noi purtând trofeul de care nu-i chip să-l desparţi!?!

Brusc o ia câș într-un magazin, și nu mă dumiresc imediat ce vrea să-și cumpere de acolo. Aha! Sper să nu-și cumpere unii tetra... Nu răspund de mine, dar dacă mă aflu la o distanță sub 2 metri de o pereche de chiloți tetra... Moartea pasiunii? Probabil că nu sunt eu zdravăn, o fi ceva pervers în reacția mea la chiloții de damă mai... Mai sovietici... Mai siberieni... Dacă mai sunt și flaușați!.... Reacție violent inversă!

Măcar ți-ai luat două perechi?!... Ochi dulci îmi face, se copilărește, cum nu prea i se potrivește. Pare fericită. Nu are rost s-o întreb dacă chiar este! Este! Se vede bine... Sau de ce!...

Încercăm la Cazino. Ne acceptă, suntem singurii clienți. Ne deranjează dacă ne pun o masă pe terasă? Se va simți și câinele mai bine... E foarte bine. Vrem să se simtă și câinele bine, comentează gagica... Merită!

Îi zic chiar așa: Băi, gagică... Recunoaște cuvîntul. Și-mi zice pe românește: Eu sunt doamna Svetlana, nu sunt gagica ta!... Rămân paf... Dar prefer să vorbim cât mai puțin. Este o zi imperială de octombrie... Cum numai în octombrie poate să fie de frumos la mare... Sus, pe deasupra noastră, trece-un pescăruș călare... Cu-un cuțit la cingătoare... În gură cu-o scobitoare...

...Încă de pe dig, după ce am ieșit din apă, îmi stă pe limbă să zic ceva de Mouftard!... Mouftard? Și ochii-i se cască, bleumarindu-i privirea. Mouftard?!... Nu mai țin minte nimic din tot ce a fost până adineaori... Boje moi! Milâi moi!...

Mai mult nu-mi trebuie. Nu insist! Ba chiar schimb centrul de greutate: Marea e de vină!... Thalassa!...

Îi spun povestea cu Marea Neagră... Are cică apa cu o salinitate identică celei din corpul ființelor vii, al plantelor și animalelor deopotrivă... Avem aceeași salinitate... De aceea nu te-au usturat ochii în apă! Erai în apele tale! Se miră, se bucură... Este salinitatea pe care a avut-o oceanul planetar pe vremea primordiilor... În care a apărut viața! Salinitatea s-a păstrat în umorile corpului nostru... Iar mirosul oceanului inițiatic știi

unde s-a mai păstrat? E chiar curioasă. Nu-ţi dai seama? Nu-ţi dai seama de la ce a reacţionat Fiara aflată acum la picioarele tale când şi-a ieşit din fire şi era să mă mănânce, să mă sfâşie?!

Înseamnă că şi căţelele au acelaşi miros! Numai când sunt în călduri... Sau, cine ştie, ceva în mirosul vostru muieratic este comun... Mirosul Yin?

Şi hop! cu întrebarea, isteaţă foc: oare ce s-ar fi întâmplat dacă Grivei era căţea?! Sărea la tine?

La mine? La Yang?!

Aşa cum îmi vine mie să sar acum!

Sări, căţea! Suntem singuri... Avem şi timp destul, până vine chelnerul să ia comanda... Se poate conta pe chelnerul român!

Proverb arab: dacă vrei să ai un câine bun, ia-ţi o căţea!...

Nu ai nimic de căţea în tine... Ziceai că mă părăseşti... Căţea plecată de la stăpân?! Cine a mai pomenit?!... Da, căci ne oprim din orice love story! Măcar până se termină povestea astalaltă! Care? În care am intrat din cauza ta!... Tata, Ceauşescu, Sida... Nu te înţeleg... Ce-are sida cu...

Ia te uită, că rimează! Mai şontîc, şontîc, dar rimează oareşicât!... Asonanţă e numele ei!... Sau Ceauşescu?! Ce-are el cu ...suprefectura mea?!

Chiar nu pricepi? Nu! Păi... păi s-ar putea să afli de la mine lucruri pe care nu aş avea voie să ţi le spun!... Şi de ce mi le spui?

De ce? That is the question!... Aş vrea să fiu sigură că nu din cauză de ...yangul tău! Ci din alte motive... Din raţiuni superioare! Şi ciocăni moale cu degetul mijlociu în emisfera ei de Nord. Am nevoie de certitudinea că merg mai departe pe linia articolelor mele refuzate de presa liberă occidentală...

Fii mai clară!

Eu ţin cu voi dinainte de a te cunoaşte! Asta să nu uiţi! Asta e linia mea!... Nu ştiu cât o să merg de departe pe linia asta!

Ce te opreşte să mergi până la capăt?

Faptul că sunt americancă, puţin rusoaică, puţin evreică...

Românca, nu? Doar așa, prin contagiune, prin molipsire! Dar s-ar putea să mă vindec!

Când ți-au venit ideile astea?... La New York nu le aveai! La New York nu știam mai nimic despre... în ce mă bag! La Moscova am început să-mi dau seama...

Deci ai fost la Moscova... La Leningrad mai mult! ...și te-ai întâlnit cu rușii care nu-l iubesc pe Gorbaciov, dar îl iubesc pe Ceaușescu! Am înțeles bine?

Putem simplifica și în felul acesta. Atunci mai spune tu o dată cum a fost, ca să înțeleg eu bine! Cu cine te-ai întâlnit? Important este ce am aflat, nu de la cine! Tot nu cunoști tu pe nimeni!

Ba vreau să știu și pentru cine ai mers tu pe jos, în genunchi, până la cercul polar! Pe cine să vezi? Să asculți? Să întrebi despre taică-tu?... Ce mai face taică-tu? Ai aflat cum îl chema? Câți copii a avut?... Ești chiar fata lui ? Ești tu?

Dar ce contează pentru tine cu cine m-am întâlnit?! Important este dacă am aflat ceva important pentru tine! Nu m-am dus pentru Ceaușescu, dar am aflat multe despre Ceaușescu care te privesc și pe tine, dacă mai vrei să-l... Tu nu mai vrei? Ideea cu interviul te mai interesează?... Cred că-ți pot aranja un interviu...

Pe care să-l public în Pravda sau în NY Times?! Ce-i cu Pravda? Cei de la Pravda i-au făcut multă propagandă lui Ceaușescu, îi țin partea ca să lovească în Gorbaciov! Ceaușescu trebuie să se țină tare și să susțină că nu are nevoie de nicio perestroika și să-l acuze pe Gorbaciov că se abate de la linia mișcării comuniste! De la clasici, de la tradițiile glorioase ale PCUS... Bla, bla, bla... Atât și nimic mai mult!

...Sunt mulți la Kremlin gata să susțină linia lui Ceaușescu! Și sunt gata să-l facă pe Ceaușescu, pentru o vreme, liderul lagărului comunist ca să-l dea jos pe Gorbaciov!... Cam asta e ideea! Varianta cea mai bună pentru voi!...

Tu te-ai gândit la varianta asta?! Eh, eu?! O gândesc unii, dar nu de dragul lui Ceauşescu, stai liniştit. În joc e capul lui Gorby! I-l vor!

Şi nen-tu Nicu ştie de povestea asta?

Asta e problema: i s-a transmis, dar mesajul nu a ajuns!... Ruşii ăia, care vor să joace pe cartea Ceauşescu, au fost informaţi că mesajul a ajuns la Ceauşescu, iar că Ceauşescu ezită, amână un răspuns clar. Numai puţini ştiu că nu a ajuns nici măcar o virgulă!... Te poţi ocupa tu?

Mda, cred că ştiu cine a blocat mesajul Pravdei pravoslavnice, să nu ajungă la Ceauşescu... Cred că e pe urmele tale. Asta la cererea mea... Mă îmbolnăveam, dacă mai treceau multe zile fără să te văd.

Ne vom mai vedea, ca doi amanţi care se feresc de restul lumii, dar sex nu vom mai face o vreme! Ne vom vedea ca să vedem ce se mai poate face...

De ce, mă, femeie?!

Te prefaci că nu înţelegi!... Ce să înţeleg?... Ia imaginează-ţi că Iuda, după ce a făcut ce a făcut, nu primea cei 30 de arginţi şi ar fi spus, gaspadini, ce am făcut am făcut din convingerea că este bine ce fac!... Stricaţi totul cu banii voştri! Luaţi-i din faţa mea!

Adică?

Nu vreau nicio plată ori răsplată! Cu atât mai mult nu te vreau pe tine ca plată...

Băi, gagico, dar nu cumva gândeşti prea întortocheat pentru rasa ta? Care rasă?! Yin!...

Nu uita că eu sunt cea care risc să fiu în postura cea mai nenorocită!...

Tuuuu? Care postură?

De trădătoare! De Iudă! Îi trădez pe ai mei!... Îţi divulg ţie secretele lor! Crezi că mi-e uşor s-o fac?...

Şi cine sunt ăia ai tăi?... Americanii? Evreii? Ruşii?

Toţi!...

Adicătelea? Adică toți sunt interesați să-l dea jos pe Ceaușescu... Doamne,ajută-i! ...Și să vă termine și pe voi, românașii tăi!... S-au pus de acord între ei! Și voi habar nu aveți! Nici măcar tu, înțeleptul satului!...

Iar tu vrei să ne ajuți! Să ne salvezi! Împotriva marilor caiafe!...

În loc să-mi văd de ale mele!

Care?

Tata, în primul rând!

Ce-ai mai aflat?

Tatonez, adulmec, pipăi.. Nimic clar, în afară de faptul că tata chiar avea ceva de ascuns! Ceva important sau... Sau? Sau grav!... Adică? Adică ceva jenant... Nu prea cusher... E prima oară când spui cuvîntul ăsta! Știi idiș? Aș fi vrut eu!...

Hai, încă o dată! Deci linia generală este nasoală rău pentru noi.. Ruși, americani și evrei, își cam dau mâna peste mormîntul nostru!...

Devii patetic, mesianic. Dar nu-ți șade rău! ...Așa-i cum zici! Ai înțeles!

Dar sunt unii care îi vor capul lui Gorby al tău, și ăștia s-ar folosi de Ceaușescu și asta ar putea fi salvarea noastră! Așa-i?

Salvarea pe termen scurt... Proiectul... proiectul planetar, pentru următorii nu știu câți ani, o mie, șapte, vă este extrem de... Din proiectul ăsta fac parte și copiii îmbolnăviți de sida..

Și ce urmează să se întâmple cu noi?... Și de ce?

Lasă-mi timp să aflu!...

Ne uităm unul la altul, nu aș putea spune că văd ceva în privirile adverse... Senzație de materialitate pură, fără nicio semnificație... Sclipiri și joc de ape verzi-albastre... E ceva dincolo? Gânduri? Ce-s alea?...

Mă ia cu un fel de gol în stomac. Ar fi grav sensul din cele ce spune persoana la care privesc de câteva secunde bune. Îmi susține privirile calmă, mă scrutează și ea, cu ce gânduri? La ce se gândește când mă cotrobăie așa cu privirile prin creierașii mei? Scaji!

Mă întreb ce zici în sinea ta de mine, de informaţiile aduse din mama Rasie?! Nu pari impresionat!...

Şi cu Basarabia cum e? ...Pricepusem eu, dar aveam nevoie de confirmare, de detalii...

La Leningrad am aflat şi eu cum e cu Basarabia asta a ...a noastră... A noastră? Mda, se pare că tata şi-a făcut liceul la Chişinău!... Aha, de-aia era născut la Galaţi!... De aia!

Tace... Aşteaptă efectul celor spuse? Hai s-o ajut: Băi, Svetlana, băi, acum pricep de ce ai tu picioare aşa de lungi!... Pardon? Din umeri îţi pleacă! Tu nu ţi le vezi cât îs de... Ca nişte catarge!... Şi? Tu nu numai că eşti româncă, dar tu eşti chiar basarabeancă, bre! Basarabencele au cele mai frumoase picioare din România... Chiar şi la telefon!

Ce glumă e asta cu telefonul? Nu pricep! Dar despre Basarabia... Cum să-ţi spun?! Cunosc chiar persoana care a gândit toată cacialmaua asta cu Ceauşescu care cere de la Gorbaciov Basarabia şi în felul acesta pierde totul...

Şi ce ţi-a spus? N-ai înţeles: ştiu cine este, cum îl cheamă! Îl cunosc din poze de pe vremea când eram pionieră fruntaşă pe întreaga Uniune... Dar n-am mai stat de vorbă de ani de zile... Era prieten cu tata... Ce te interesează pe tine detaliile astea?! Eu te pun în gardă, dacă chiar mai vrei să faci ce ţi-a poruncit unchiul Sam! Mai vrei?

Confirm din priviri, lăsând pleoapa să cadă grea, apoi o aburc la loc: adică există în necuprinsul Rusiei o persoană care a trimis la Bucureşti porunca, sugestia, indicaţia superioară de partid, daţi-i Ceauşescului sfatul otrăvit de a se da mare în faţa lui Gorbaciov că-l face şah mat cerându-i acestuia Basarabia, Tezaurul din 1917, Insula Şerpilor, başca cârdăşia Stalin-Hitler s-o dea în gâtul mamii lor!... Am înţeles bine? Dar nici nu mă interesează a cui este ideea! Mă interesează însă cui a trimis această poruncă. Cui ?

Rabinului vostru!

Nenorocitul! Jigodia dracului!... Trebuia să mă aștept!

De ce-l înjuri?! L-ai cunoscut vreodată? Ai stat de vorbă cu el?

Și înțeleg telepatic gândul nerostit: așa cum am stat eu de vorbă cu Eminența Sa?!.. Când? Când ce? Când te-ai văzut cu Rabinul cel roșu ca un drac? Dar rabinul n-a știut că sfatul este otrăvit! A fost păcălit de rabi celălalt, din Leningrad, că ăsta este punctul slab al lui Gorbaciov în care să lovească Ceaușescu. Rabi doar l-a transmis mai departe... Cui? Doamnei!.. Iar ea mai departe, lui, ca și când ei, tovarășei, i-ar fi venit ideea!.. Am auzit că-i place să se dea... Oceanică?

Oceanică?!

Dar, mă rog, de unde știi tu toate astea?! De la Rabi Moses... Iar de la Rabi celălalt, din Rusia... Tu mă zăpăcești cu rabii ăștia ai tăi!... Din câte pricep, unul dintre cei doi rabi este un mare ticălos!

Nu neapărat! Poate să fie numai prost!... Mărginit... Limitat și plin de viclenie...

Ăsta-i Rabi al nostru... Cel din Leningrad cum e?

Nu-l iubește pe Gorbaciov!... Dar nici pe Ceaușescu... E mai complicat.. Nici eu nu înțeleg tot ce aflu... Dar nu pot să pun mereu întrebări, ca tine! Nu-mi cere să-ți explic ce nu pricep... Devin suspectă dacă întreb prea mult! Dar ce este important am înțeles și de-aia te-am căutat imediat ce m-am întors din Rusia! Au plecat din Rusia spre Ceaușescu două mesaje distincte, unul cinstit, salvator, de la adversarii lui Gorbaciov, dar mesajul ăsta nu a ajuns la Ceaușescu!...

Iar celălalt, care a ajuns și i-a plăcut tare mult lui Ceaușescu, otrăvit! Catastrofal!... Acum mingea e la tine: poți să-l înștiințezi de toate astea pe Ceaușescu?

A aduce la cunoștință! A încunoștința, acesta este termenul potrivit... Tovarășe Secretar General, mult iubit și mult stimat, cum dracu' fac eu să vă aduc respectuos la cunoștință că vă pot salva și pe noi, ne, odată cu Măria Ta, dar nu am cum să ajung la atoatecunoștința voastră?!...

E groasă rău!...

Toată Rusia aşteaptă următoarea intervenţie a lui Ceauşescu. Am înţeles că va fi o adunare naţională a comuniştilor...

Da, un congres al partidului. Va vorbi Ceauşescu, vreo trei-patru ore! ...Eh, fă ceva ca să nu pomenească nimic de Basarabia!... Basarabia noastră... Să se ţină de ideile interviului din Pravda! Cine-i poate transmite asta salvează România!

România?!

Ceauşescu este doar eticheta operaţiunii care are drept ţintă România noastră... România noastră ai zis?... România noastră!, acceptă sărmana cu un soi de jale în glas... Mi se face milă de ea...

Liubimâi moi!... Şi mă apucă de mână, strângând-o în palmele ei făcute căuş, de parcă ar vrea să mă roage ceva... Ce? Crede-mă! Sunt îngrozită de ce vi se pregăteşte!... Ochii îi joacă în lacrimi! De ce? De ce, darling? Ce au cu voi?

Ce au cu voi... Am auzit bine? Am priceput bine?... Îi cer să repete întrebarea. N-o repetă, dar precizează apăsat: ai înţeles foarte bine!... Dar nu mă întreba cine sunt ăia de care m-am speriat îngrozitor... M-am speriat, dar nu ştiu cine sunt!

Îi propun un silogism, silogismul de la Cazinoul din Constanţa, pe terasă: Dacă ai fost tu în stare să afli ce ni se pregăteşte de marii tartori ai planetei, asta înseamnă că numai tu poţi să afli, probabil că tot de acolo, cine sunt nenorociţii ăia!...

O pun pe gânduri vorbele mele, dar le întrerupe chelnerul. Încerc să mă detaşez de vorbele ne-prea-înţelese. Aş mânca... aş mânca... Văd pe listă supă cu tăiţei ca la mama acasă... Măi să fie?! Aveţi cumva rabdări prăjite? Şi precizez: de alea ca la mama acasă!...

E ciudat, am auzit nişte chestii atât de... de năucitoare şi nu mă pot deloc concentra asupra lor, să mă gândesc şi să pun întrebările deştepte cu care să mă lămuresc... Cred că aştept să rămân singur ca să gândesc în voie... Cu agenda în faţă, să notez ce mi-a spus, să fac propriile mele evaluări şi ipoteze... Oricum, se

pare că n-o să uit ușor privirile-i, înecate în lacrimi. Daragoi mol, liubimâi, ce au cu voi?! De ce vor să vă...

Când ieșim de la Cazino o duc pe la statuia lui Ovidiu, nu auzise de bietul surghiunit. Nume complet necunoscut... Ovidius?! Nu-mi vine să cred. Îi traduc epitaful... Vezi ce se întâmpla acum 2000 de ani pe aici? Unde era Moscova ta, Manhattanul? De-acum te poți lăuda, ca româncă, și cu Ovidiu, poetul iubirilor gingașe. Autorul vestitei ***Ars amandi***.

Îi traduc titlul. Îi place. Ai citit-o? Fragmente! Cumva și episodul de pe plajă, pe care l-am interpretat împreună?... Aha!... Rămân nehotărît. Aș reuși s-o conving că totul a fost ne, ne-premeditat? Sau, mă rog, altfel premeditat... Mă salvează Sve. Am impresia că trebuie să-i fiu recunoscătoare mai degrabă lui Grivei decât lui Ovidenie ăsta!...

Rezumat perfect!

Te duc la gară? La gară? Păi cu ce pleci la București? Cu tine!... De-aia am venit, să te iau. Pe drum mai vorbim. Adică în mașină, iar mașina parcată pe Cousa Veauda, la câteva case de a noastră. Deja toți puștii din mahala s-au strâns în jurul frumoasei americance. De unde naiba ai scos-o? Număr de ambasadă... Băi, gagico, băi... Hai, bîstreie, să nu te vadă mama! Mă aștepți în mașină. Nu te grăbi! Dacă poți, mai adu-mi și mie câteva uscățele sau cum ziceai că le zice. Să ronțăim pe drum...

Capitolul 15

Pe drumul de costișe

A insistat mult, mi-a dat toate explicațiile, m-a încurajat, nu fi provincial etc!, și la Medgidia a oprit mașina să facem schimb de locuri. Am luat în brațe volanul și nu l-am mai lăsat până la București. M-a făcut atent din nou, când eram amândoi afară din mașină: poți să vorbești orice, poți să-mi faci și declarații de dragoste, dar nimic despre Ceaușescu și ce am vorbit pe plajă... Mașina asta cred că e full de ...microfoane!

E plină cu de toate!... Să tot conduci așa mașină!... Bluesuri la casetofon, în dreapta o gagică dormitând languroasă, a apăsat ea pe un buton și din fotoliul în care mă cufundasem m-a cuprins o căldurică numai bună după baia de la amiază... Scaune la mașină încălzite electric! Habar nu aveam că se există așa ceva! Numai să nu-mi ia curul foc!...

Toarce motorul ca o mâță adormită, noroc că îmi dau seama la timp și o trezesc, gagico, mă ia somnul dacă dormi așa de tare lângă mine! Îmi vine să intru în somnul tău și să trag după mine podul, să nu ne mai deranjeze nimeni până săptămâna viitoare!...

Nu mă lăsa singur că adorm și eu la volan!...

Pare nemulțumită. Așa frumos visa!... Visam și știam că sunt lângă tine, simțeam că visăm împreună, în același somn... în

același vis! Despre ce visam? Ai și uitat?! Unde suntem? Trecem Dunărea!... Oprește undeva să-ți dau să bei o cafea, am termosul plin! Asta mai lipsește, să adormi la volan. Opresc. Nu aici! Vrei să te vadă toată lumea cum bei cafea?!... Aha!

Mai mergem câțiva kilometri până dăm de un bărăgan neted ca în palmă, ochesc un drum de căruțe și o iau pe acolo, de-o parte și alta arătură proaspătă, neagră, ici colo cu sclipiri de catran în asfințitul de soare care se pregătește să încununeze o zi magnifică...

Opresc mașina după un kilometru și ceva, poate doi. Opresc și motorul. E bine aici. Oricine s-ar apropia nu se poate să nu fie văzut de la câțiva kilometri. Să bei și o tonă de cafea!... Nu comentează nicicum, dar e mulțumită. A priceput băiatul, fără multe explicații, și a descălecat cum nu se putea unde mai bine! Deschid portiera. Și ea la fel, dar nu coborîm....

Din jur năvălește peste noi mirosul de pământ frământat, îl recunosc, dar nu știam că-l aveam undeva în minte, mirosul pământului negru, răsturnat, pregătit să fie din nou însămînțat... Ce vrea să-mi facă?

Opresc și muzica, lăsând nestingherită tăcerea bărăganului pustiu să se reverse și ea peste noi, ca o claie de fân sub care ne-am ascuns... Parcă se lăuda că între noi s-a terminat totul, măcar pentru o vreme?! Cum e? ...De mâine, nu de azi!

Aha!

De la miezul nopții!... Fix de la ora 24 a zilei de azi și ora zero a zilei de mâine vom deveni mai ceva ca Dante și Beatrice!... Trebuie să profităm până atunci! Și profităm!...

Se pare că acolo, în America mamii ei de muiere ăsta e sport național, să faci dragoste, de fapt sex, asta nu mai e dragoste, în mașină, pe bancheta din spate, cum știam eu din filme, dar văd că noi rămânem mai departe în față, mă sărută, umblă pe la niște butoane și dă scaunul meu mai pe spate, se uită în ochii mei și, parcă cerându-mi voie, mă avertizează că vreau să-ți fac ce nu ți-am mai făcut vreodată... Vous permettez, monsieur?...

O las, treacă de la mine, dacă e prima şi, probabil, ultima oară doar!... O dată vede naşa puţa finului!...

O pală de somn mă ia pentru o clipă... De parcă n-aş vrea să fiu de faţă... Ce-a apucat-o?... Măcar ei i-o fi plăcând?! Aş fi jurat că... Încerc să-i prind expresia feţei, a buzelor, privirea... Nu se poate, de claia bălălaie. Poate că nici nu este fair din partea-mi să mă uit de sus la ea, lucid, cum mă...

Mă văd pe mine însumi însă, în oglinda retrovizoare şi mă trag speriat îndărăt, în spatele pleoapelor, fulgerat de imaginea jalnică din oglindă! Jalnic arăt, aşadar!...

Tâmpită idee a mai avut muierea! Mai bine trecem cuminţi, măi, fato, pe canapeaua din spate, este destul de largă ca să... Dar nu mai e timp! Brusc timpul se iţeşte şi începe să se comprime tot mai mult, mai încordat din toate ale lui, din clipă în clipă va exploda! Şi chiar explodează prelung, sărmanul, incandescent!... Se linişte întinderile... Ci iepotina brusc se răsuceşte cabrându-şi bustul ca muşcată de şarpe şi glonţ afară din maşină...

Văleu! Văleu! Nici nu-mi vine să cred! Muierea asta vomită acum, vomită, domnule! Mă... mă vomită, îmi vine să zic. Oare, oare ce gust am putut să am de i s-a făcut scârbă oare chiar în halul ăsta, căci nu se mai opreşte, e acum în picioare şi se sprijină de portiera deschisă şi hăăă, hîîî, huuuc, hăc, toarnă din ea ca dintr-o marmită pe minunea asta de arătură! Oare ar trebui să mă simt jignit?!... Umilit?... Vinovat? ...Ma perché?!

O las în pace. Tu l-as voulu, madame Dandin!... Ţi-a trebuit să umbli cu nemaifăcutele! Ce-ai zis? Să-i rupi gura ciobanului cu o amintire de neuitat!... Da, poţi să fii sigură că n-am să uit cum icneşti din toţi borjocii...

Ies din maşină şi fac câţiva paşi de apropiere. Mă ţine departe cu un gest de refuz al mâinii, nu te apropia!, parcă mă şi acuză de ceva... De ce? Eu nici măcar nu m-am gândit la aiureala cu care ce a vrut? Aşa, pour la bonne bouche?!... De mâine, gata...

Nu ne mai haidem să ne haidem... Numai că la dernière bouche a eventrat-o în peisaj... A diseminat-o...

Madame pare că s-a potolit, într-un târziu. Fără să mă privească ori să zică ceva, un Pardon sau Sorry măcar, se duce ușor împleticit la port-bagaj și începe să cotrobăie pe acolo. Mai icnește o dată, tușind prelung, s-a înecat iar cu ceva... Cu ceva din ce a mâncat la Cazino, pe terasă, sau ceva din băiatu'... S-a dus naibilii tot!...

Privesc urmele icnelilor, a dat de mâncare la pești, se zice la Constanța... Iar eu, privind rămășițele, îmi vine să citez din *Scînteia* de mâine: în Bărăgan au început însămînțările de toamnă... Așa că la primăvară te pomenești că vor răsări mitologic de sub brazdă niște șeitănei și șeităncuțe... O specie nouă de flori...

Chiar că scursura alb-gălbuie la care mă uit melancolic este însumi... iar eu de fapt mă uit la ea ca-ntr-o oglindă... Eu mi-s Pavel din Banat, cel cu atâta dărnicie împrăștiat pe arătură!.. M-am dedublat, potspune...

Era oare mai bine dacă mă înghițea, cu noduri, dar înghițea, iar acum fojgăiam prin întunericul mărunt aielor pline de damfurile cele mai... Pe când aici, acolo, în pământul reavăn, în mireasma fostelor și viitoarelor holde, minuscula părticică, cea mai de preț din materialitatea ființei mele, a dat norocul cel mare peste ea de a ajuns să se lăfăie slobodă, doar de aceea a și fost slobozită, în slobozenie slobozindu-s-a sub cerul adânc, de necupins, în curând vor răsări și stele deasupră-mi, pe bărăganul nesfârșit al firmamentului cel de toate nopțile...

Și gândul tembel, dar just, că dacă nu mă vomita, ajungeam dracului peste câteva ceasuri de mă externaliza căznit și înghesuit pe la polul Sud, transfigurat fiziologic, nu artistic, în primul cuvînt românesc pe care l-a cunoscut...

Prin ce labirint mizer a fost cât pe ce să rătăcesc toată noaptea cu tot ce am mai bun produs... O noapte petrecută în cea mai sordidă anatomie & fiziologia omului modern, expurgat apoi

în rețeaua de canalizare a orașului București, cea mai borîtă din toată țara, din toată Europa...

Muierea asta, domnule, este un monument de bun simț! Numai așa se explică norocul de a mă ști acum că mă despart de însumi Bentea, lăsându-mă sub lumina cerului în curând ticsit de stele... De parcă întreaga câmpie românească mi-a fost dat astfel s-o... s-o... Țara toată și însăși! ...Doamne, Dumnezeule, să fie ăsta un semn pentru ce va să urmeze... Meciul cu rabinii cei răi și buni? Mă bagi, Doamne, în seamă într-atât! Cu ce, Doamne, ți-am greșit, iar Ție Ți-a plăcut așa de mult?!...

...Mă coboară unde mă aflu scrâșnetul apei din gura care se clătește de ultimele-mi rămășițe! Are de toate în mașina asta, inclusiv periuță de dinți, pastă și apă, cu care o aud cum își higienizează scula de sărutat! Sărutelnița! N-a fost chiar la înălțime, deși eu nu am nimic a reclama...

Are și bunul simț, a câta oară?!, să scuipe clăteala artificioasă între roțile mașinii, între șleauri, ferind parcă imaculatul obraz al arăturii. Nici nu întorc capul, mă mulțumesc cu gâlgâitul reparator ce se aude. Într-un târziu vine, prin stânga mașinii, și îmi întinde o stacană de cafea, aburindă, domnule! Frige chiar!...

Îmi prinde tare bine. Mă sorb înlăuntrul americancei cea cu șolduri de negresă, care s-a proțăpit pe tot șleaul! Cealaltă americancă, mai siluetă, face câțiva pași de du-te-vino, și ceva exerciții de respirație adâncă, mă lasă s-o termin pe doamna cafea, apoi se apropie, umblă iar la butoane și mă repune *in statu quo ante fuit*! Se strecoară și ea pe scaunul din dreapta și abia acum ne privim prima oară post coitum în ochi. Sorry!

Ba thank you!, zic eu mărinimos. Îmi cere din ochi, acum terni, explicații. Inventez, la fix: Acum suntem chit! Eu o dată, tu o dată!... Aha! Pricepe, amintindu-și îndată pozna cu ciobanul din Carpați care i-a spurcat scăldătoarea de sidef... Deci ținea bine minte, semn că nu prea mă iertase... Acum vede și ea cum e...

N-o întreb ce s-a întâmplat, ca și când aș ști. Dar nu știu nimic, de fapt. Căci gagica, care zice că nu-i gagica mea, ci este doamnă, doamna Svetlana maia, zâmbind trist, a pagubă, cică a făcut treaba asta acum prima oară în vieţișoara ei... O să-i fie dor de dînsa... Nu știa cum o să fie... La gust! Și atunci de ce ai făcut-o? Din curiozitatea ancestrală, aia a Evei, tot pentru gust, gustul mărului, iar mărul, al lui Adam?... Pentru ce ai făcut-o? Za cem?

Pentru tine!...

Îmi vine să cânt și de ce n-aș cânta? ***...Pentru tine, Leano, am trecut Carpaţii! Iară tu, măi, Leano, te... ţineai cu alţii!...*** Mă pune să-i traduc. O să-ți traduc eu altceva, că tot nu avem ce trăncăni ca să nu adorm eu iar la volan... Declarații de amor nu-mi mai arde să-ți fac! Am dat-o în bară, nu numai tu, ci amândoi, am stricatără tot ce s-a fost atât de minunat întâmplat azi la amiază, la zenitul toamnei și al iubirii noastre... Naiba m-a pus s-o scol din somn?! Sculată din somn!... S-a prea sculat din somn? Cum vine asta? E și la femei la fel?!

Nerodul meu frate!...

...Oricum, pentru prima oară simt că există leac pentru boala asta care se cheamă Sve, Svetlana... Poate mă înșel, dar exact în clipa asta mă simt gol goluț golit de toată Sve, de toată povestea, am cam exagerat tot ce a fost între mine și amărâșteanca asta... Efectul Oceanului se pare!

De treci oceanul cel Atlantic și mai sărac cu duhul dacă ești, precum caraghiosul de la volan, se pare că orice ți se întâmplă, chiar și un rahat dacă mănânci sau vezi, este nemaipomenit!... Și te fandosești din toate măruntaiele să-ți placă, ca să merite efortul, desigur... Să te simți răsplătit! Totul inconștient, firește! Așa mi s-a părut și mie cucoana asta că e... Am răs-exagerat! Am răs... Am răs... de toate, o!

O fur cu privirea, dezamăgire totală! Trăsături întunecate, o pieliță uscată, ca la un început de tăbăceală, pe obrajii supți... Își ferește privirile... Celebrele! S-au stins și ele? Trebuie să fiu atent

la drum, câteodată americanca asta şoldie pare că n-o să încapă, depăşind şleaurile pe ambele părţi... Gabarit depăşit!... Măsură depăşită! Ca-n tragediile antice!... S-a adeverit evreica biblică din ea, vetero-testamentară! Nesătulă! Vampiră! Salomeică şi Esterică deopotrivă... Evă toată, din cap şi până-n poale... Mai jos nu mai merg, e prea lung drumul până în tălpi şi rana din pul... din pulpă nu mă lasă...

Deci a fost o chestie de gust!... Zâmbeşte, tot trist, săraca. Nu, nu-mi dau seama, cred că am înghiţit... Prea mult? Nu, pe alături, şi m-am înecat! Deci nu m-ai putut înghiţi! Nu mă înghiţi!... Încerc să-i traduc jocul de cuvinte şi-l înţelege. Expresia trebuie că este şi într-una din cele patru sau cinci limbi pe care le cunoaşte! Cinci?...

Păi rusa, americanca, frânca, ceva românească de-acum, mişto, gagică, merde... şi idişul obligatoriu, zice ea că nu, dar cine o crede?... Poate şi ceva ivrit. Aproape şase! Într-una din ele este ca pe româneşte: cineva care nu-ţi place este cineva pe care nu-l poţi înghiţi! Cum nu m-a putut înghiţi biata fată pe mine! Şi m-a slobozit ca pe un big bang în tot bărăganul. Fecundându-l!...

Dar, să fim cinstiţi, a vrut! A făcut tot posibilul!... Nu avem ce să-i reproşăm, onorat auditoriu. Să n-o judecăm prea aspru şi în pripă! De încercat a încercat! Intenţia contează, iar încercarea a fost cum nu se poate mai... mai... Onorabilă? Hm...

Aşadar, Ilona, fă o salată la doamne!... S-o vezi la gust cum e!... Se potriveşte! Schimbăm şi aerul de stânjeneală pe care-l respirăm amândoi. Chiar şi aşa, cu geamurile coborîte. Alt aer intră acum din Bărăgan! Sau poate este de la respiraţia ei?... Mă aplec uşor spre dînsa, amuşinând discret, ca şi când aş da să o sărut... Se fereşte, nici măcar urechiuşa nu mi-o mai lasă... Un iz acruţ dinspre respiraţia-i...

Încep să-i povestesc, altă ieşire nu-i! N-a zis ea că-i place să-i povestesc orice din Constanţa?!... Încep dar.. Nu merge rău... Când ajungem la şosea, îmi cere explicaţii. Ce-i ăla salvamar? Insistă să-i povestesc câţi nerozi am salvat! Nu-i pot spune că

pe nimeni, în patru ani, patru veri, vere, adică!... Inventez, ca să se simtă bine: Dar cine i-a numărat?! ...Și de fapt nu inventez! Nu i-am numărat! Ce să numeri când nu ai ce?!..

Aproape toți eram numai studenți, în vacanță, sau pensionari, foști marinari de cursă lungă... Ce zile! Ce apusuri de soare!... Toată ziua căscam gura la poveștile lor... Asta pe care ți-o povestesc acum cred că este cea mai frumoasă!...

Mă aplec iar spre ea, nu atras, ci din politețe, să nu simtă ce simt eu... Ruptură? Nu chiar!... Ci doar ca o prevestire că ar putea fi, va fi! Deloc exclus sau imposibil! Cum aș fi zis azi dimineață! Sau în urmă cu un ceas...

Vreodată!

Să mă bucur? Să mă, să o jelesc?... Îmi cedează pentru câteva secunde țîța urechii... Dar numai după ce și-a scos cerceii! Cercelul! Rămâne cu el între buze, morfolindu-l.

Eu, la fel, dar nu pot însă insista prea mult. E pustie șoseaua, dar tot se mai ițește din senin câte-un tractor, vreo căruță... În curând vor răsări și primii indecișI, încotro s-o apuce? Spre casă sau spre rai? Asta ar mai lipsi! Iată-l pe primul, zig-zagând șoseaua. E cu spatele, pare că și cântă ceva... Ușurel, vere, ușurel! Nici nu știi cât mi-ești de drag!

Te ascult! Rascaji!

A fost odată ca niciodată! A fost un prinț, poate chiar rege, nu se știe exact decât numele său, cum nu se poate mai drag: Dragoș. Atât, fără vodă, fără ceată... Și cu accent pe silaba ultimă, închisă... În interbelic fusese mare comerciant, angrosist prin toate buzunarele.Acum însă, în vara lui 1961-64, numai amintirea de el... Ca și de ceilalți, edecuri, cimitir marin... Numai epave.

De partea cealaltă noi, harmăsarii tinerei puși pe arat toată plaja de la Mamaia!... Nici dacă ne tocmea ONT Carpați, pentru reclamă turistică, nu făceam treabă mai bună! Se dusese buhul în toată Europa de Est! Veneau ca la montă din tot lagărul comunist, dar mai ales din nordul apolitic al bătrânei doamne. Suedeze, mai

ales, şi de toate vârstele. La concurenţă, nemţoaicele, multe şi ceva mai lătăreţe, mai balcâze, şi de toate vârstele. Aşa că se găseau şi pentru domn Dragoş câte una, două, trecute bine de menorăgazul acela, nemţăloaice cu care să se logodească tot la două săptămâni. Atât dura sejurul turistic!... La fiecare serie se lipea!

Ştii cum le agăţa moşul pe nemţoaice?... N-are cum să-i treacă aşa ceva prin cap. Nici noi nu ne-am prins decât târziu... Ne vedeam cu toţii numai dimineaţa, când lăsam bărcile la apă, şi apoi seara, când le scoteam din apă... În restul zilei, fiecare la postul său, la distanţă unii de alţii... Îl mai vedeam seara la restaurant, tot cu două nemţoaice la masă. Altceva nu vedeam şi ne tot miram, de unde dracu le scoate aşa topite după el?!...

De unde şi cum să vezi ce-şi băga omul în costumul de baie când rămânea singur cu un hectar de cucoane în costum de plajă?! Ochea mai întâi nemţoaica – nemţoaică le spuneam la toate, de preferat perechea de nemţoaice, ne-a explicat domn Dragoş, e mai bine să fie două deodată, două prietene, au ce trăncăni între ele când le scoţi la local! ...Apoi, după gestul imixtiunii, începea să se plimbe măreţ şi falnic, falos, cu costumul de baie la vedere, până când băga de seamă că nu a rămas nebăgat în seamă ce-şi băgase în dumnealui, costumul de fante...

Şi ce-şi băga? Unde? În costumul de baie?...

Îşi făcuse un retevei, aşa, cam cât ar fi o jumătate de făcăleţ – dar cine să traducă făcăleţ în franţuzeşte?!, aşa că o iau invers, de la semnificaţie spre semnificant: un falus de lemn... Unul măreţ de tot! Cam atâtica... Îl băga în pantalonii scurţi de salvamar şi-l scotea la plimbare pe plajă, cu el cap compas iţindu-se din pantalonii strâmţi...

Apoi, scrutând vulturește zarea, alegea cu cine să stea de vorbă din mulţimea de babe rămase gură cască la minunăţiile de pe plaja Mamaia...

Auziseră ele câte ceva, acolo, în RDG-ul de baştină, dar asta, ăsta, le întrecea pe toate. Iar fericitul posesor, nu arată nici el prea

rău, mai ales dacă își trage casca de salvamar mai pe ochi să nu i se vadă dinții lipsă și mecla ruginită... Dinții pe care nu-i mai are... Eh, nu le poți avea pe toate! Nici măcar la 25 de ani!... Bine că are din belșug ce-i trebuie bărbatului ca să fie puțin mai frumos chiar și decât domnul Șeitan în persoană... Domnul Dracul, adicătelea!...

Așa se face că domnul Dragoș era în fiecare seară cu două nemțoaice la masă, la Modern, ascultându-l pe Horia Moculescu... Și plata se făcea nemțește! Plăteau numai nemțoaicele! Jumătate una, jumătate cealaltă! Sau invers...

Unde dispărea cu ele la un moment dat și pentru ce?, mister total! Nu am aflat niciodată. Atâta doar, povestea cu reteveiul, pe care nu am crezut-o până când Mișu, care s-a prins primul, nu l-a subtilizat pentru a ni-l arăta la toată banda, într-o zi ploioasă de septembrie, fără nemțoaice pe plajă, când ne zgribuleam toți la cabană și nu știam cum să omorîm timpul.

Să omori timpul?!... Ce vorbă și asta!... Tuer le temps?!...

Domn Dragoș nici nu s-a supărat – nimeni nu se supăra pe Mișu, orice ar fi făcut. A privit amuzat la obiectul bine lustruit din mâna lui Mișu, atât a zis, ai grijă să nu-mi scapi scula pe jos!, și nu a răspuns nimic la cascada de comentarii și întrebări, hohotelor de rîs nebunesc, zâmbind doar, parcă altora, nu nouă, celor de față... Cui zâmbești, nene Dragoș? Ehe, le zâmbesc celor mai frumoase femei din România...

Răspuns enigmatic, cu care a închis discuția...

Și asta pentru tine este o poveste frumoasă?

Păi încă n-am spus-o! Unde te grăbești așa?... Suntem abia la Ciulinița! Fine del primo tempo. Secondo! Ani buni după aceea, iarnă, Piața Ovidiu, restaurant Victoria, la masă cu Victor, Victor Smatoc, l-ai cunoscut la Paris, fusese și el în gașca de la Salvamar, și, hop!, cine intră în restaurant? Însuși domnul Dragoș! Unde la altă masă să se așeze?! L-am strigat și nu a ezitat să ne prefere altora care strigau după el de la toate mesele, de parcă eram la o coridă și intrase taurul în arenă...

Am băut noi ceva, şi Victor şi-a adus aminte de retevei. Unde-l ţii, domnule,. acum, iarna?! Să nu-mi zici că-l ai la dumneata tot timpul... De ce nu? Dacă se iveşte cumva ocazia?!... Rîde, rîdem, şi ajungem şi la destăinuiri. De unde ţi-a venit ideea, nene Dragoş?!

Şi iată povestea, din interbelic, din vara anului când s-a inaugurat hotelul Rex de la Mamaia, nici pe riviera franceză nu e unul la fel de fain!... Numai lume bună, din toată ţara, venită să vadă minunea. Aveam casa plină de prieteni, unii veniţi şi din Bulgaria, din Grecia... Tot Levantul!... Plecam dimineaţa la Mamaia în şase maşini de piaţă! Iar cu a şaptea veneau lăutarii!... Lumea ştia pe atunci să petreacă! Iar eu am avut nărav la lăutari!

Zi-i domnului profesor cum a fost cu patul! îl îndemnă Victor, care ştia pe dinafară tot palmaresul lui domn Dragoş, regele zahărului din România în acelaşi interbelic miraculos. Eu făceam tot importul de zahăr, confirmă împricinatul! Şi patul? Eh, ce mare lucru?! Azi orice puşti găuzar are acasă un casetofon să-i cânte când vrăjeşte el vreo gagică adusă la coteţ! Ce aşa mare ispravă?!... Care-i isprava?, mă mir eu sincer.

Aveam casă mare, domnule coleg, colegi fusesem doar, la Salvamar! Cu ani buni în urmă... Şi aveam un dormitor cât toată sala asta! Un pat, cam cât ringul ăsta de dans, şi tot rotund, uşor oval... Iar sub pat am săpat în podea, podeaua mea, fac ce vreau în casa mea!, şi am făcut aşa, ca un sub-pat mai înalt, am băgat şi pian, pian cu coadă, e mai scund! Sub pat? Sub pat!...

Încăpeau uşor patru-cinci ţigani, oricât ar fi fost ei de borţoşi... Şi când dădeam o petrecere de rămâneam la sfârşit cu o cucoană sau două, le făceam semn la ţigani, dispăreau din grădină şi se furişau sub pat şi acolo aşteptau, până veneam şi eu cu cadânele după mine. Mie aşa mi-a plăcut cel mai mult, cu două deodată... Măi să fie!...

Şi aveam semnele mele cu ce melodie să înceapă şi când!... Îţi dai seama cum rămâneau cucoanele! Pe vremea aceea şi radioul era o raritate! Îţi dai seama?!

Nu-mi dau seama!

Ce? Ce nu-ți dai seama?!

Cum rămâneau cucoanele?

Puțin descumpănit, domn Dragoș se uită la Victor. Dojenindu-l parcă: cu malahiști dintr-ăștia mă chemi tu la masă?! ...Cum să rămână, domnule profesor?! Rămâneau cucoanele cu gura ca la ...ginecolog! ...Faci mișto de mine?!

Nene Dragoș, întreabă și puștiul ăsta că-i curios, face și el pe scriitorul, se documentează, ai grijă, poate te face personaj!... Personaj pozitiv!

Eh, păi zi așa, colega!... Colega? Ce fel de colega? Parcă acum se gândește la altceva. Te pomenești că... Nu cumva scrieți... Ați scris?

Am fost prieten bun cu amândoi Sadovenii! Și amândoi, și alții, pe la ziuă, îmi ziceau la fel: De ce nu scrii toate astea, domnule Dragoșe?! Scrieți-le voi! Îmi dai voie? Voie de la mine ca la banul Sturdza! ...Sturdza sau Ghica?

Și le-au scris ei?

Dar cine a stat să-i citească?!...

Erau și ei atunci, pe plaja de la Rex?

Nu! Nu erau! Ei veneau mai spre Septembrie, Octombrie chiar... Atunci vin boierii la mare! Neamurile proaste se înghesuie vara!... Dar în vara aia toată lumea bună venise, să vadă minunăția de stabiliment!... Rex!... I-au zis așa ca să-i facă pe plac cu trei de Carol.. Și în ziua cu pricina numai ce văd că apar domnule pe plajă coborând de pe terasa hotelului două zeițe! Zeițe și nimic altceva!... Punct!

...Văzusem eu femei gârlă până atunci și de atunci până azi, potop de muieri, dar așa ceva... Și gemene! Ceva de vis, părea că nu-s adevărate! Și cu doi handralăi după ele, nu Feți Frumoși, zmei! Zmeul zmeilor amândoi! Iar eu, o potcă de om! Ce eram? Puțin mai răsărit ca acum! Eu, dacă am cucerit la viața mea multe femei, nu am a mă plânge, știam bine cu ce: cu gargara și cu banii

mei! Cu vrăjeala și cu bișțarii nu merge totdeauna! La orice femeie! La alea două în niciun caz n-aveam ce căuta! Ce mai?! Mi-am dat seama că eu, în fața celor două nimfe, nu aveam nicio șansă să exist!... În câteva minute, din gură în gură se află cine erau arătările: surorile Terente, de la Iași... Vestitele! Frumoase cum numai moldovencele pot să fie când se nimerește de ies ca lumea, așa cum le e soiul... Vestite ca frumoase... Dar vestite și că pe dealul lor din marginea Copoului se făcea cel mai bun Cotnari din România! Din Europa, ziceau mulți.

Deci, care era situația? Domnițele, inexpugnabile, flăcăii, care le țineau prosopul când au ieșit din apă, niște Adonis, Rudolfi Valentino... Unul aducea bine cu Tony Bulandra! Nu aveam nicio șansă cu toți banii mei... Regele zahărului? Vax albina! Toți patru arătau ca dintr-un film cum pe vremea aia încă nu se făcea!... Situație albastră ca Marea Neagră!... Nechezam toți cu ochii holbați după ele și am căzut de acord că ne vom întoarce acasă cu buza umflată și inimile fripte! Nici nu ne venea să ne mai uităm la strâmbele pe care le adusesem noi de acasă! Parcă nici soarele nu mai strălucea decât pe bucata lor de plajă... Chiar, domnule Dragoș, de ce nu le scrii?!

Măi, fraților, zic eu, eu dacă pe muierile astea nu le duc acasă, eu cad bolnav de friguri ori de gălbinare! Astea îmi mănâncă capul dacă mă mai uit la ele cu balele șiroi!

Uită-te și tu în altă parte, mă sfătui, profesionist, doctorul Justinian, ardelean de-al meu. Fă-te cum că nu le vezi!... În cinci minute eram ciuca glumelor, toată plaja – plină de prieteni, vuia, șușotea, don Dragoș, cu accentul ca și când ai spune Don Drăguș, Don Dragoș s-a amorezat lulea de cele două surori... Și rîzi ai dracului cu toții. Hotărăște-te, domne, mai întâi din două una, care?

Plec, zic. Mă duc să mă răcoresc în mare... Dar fac un ocol și intru în hotel, la restaurant, la bucătărie, unde mă cunoșteau cu toții, chem de-o parte bucătarul și plec de-acolo dosind în palmă, lipită de corp, o frumusețe de castravete... Intru în mare, mă duc

mai în larg, bag castravetele în costumul de baie, să nu se vadă cât e de castravete, dar să se vadă câtu-i de vânjos mădularul cel scârbavnic!, și ies din mare mai falnic decât șapte bucureșteni la un loc. Și am grijă să trec pe lângă ele agale, fără să le privesc, apoi mă întorc roată la niște cunoscuți care făceau plajă prin preajmă, mă mai fâțâi până văd bine că bestiile își dau coate, se apleacă una spre cealaltă, șușotesc între ele fără să mă piardă din ochi, și atunci mă îndrept cu mersul meu crăcănat de pirat pe coverta și urc pe terasa hotelului, de unde vedeam toată plaja. Îmi trag pe mine pantalonii și iau un ziar de la chelner și mă fac că citesc, dar printr-o p...dă dibaci făcută în mijlocul ziarului le văd cum își strâng catrafusele și după câteva minute aterizează toți patru la o masă vecină... Din clipa aceea meciul era câștigat! Gagicile erau ca și găbjite!

...Prost eu că n-am pus pariu cu prietenarii mei, rămași pe plajă, la câțiva pași de terasă! Au văzut mișcarea, nu pricepeau cum de veniseră alea două după mine ca mânzele la armăsar, în două-trei minute au intrat în vorbă cu mine, lu-lu, lu-lu, tachinări, complimente, vorbe de duh, le-am făcut semn la prieteni că-i primesc la masă, am lipit cele două mese și încă vreo trei, șprițuri reci, berică, mititei de la Stoica, guvizi, garizi, aterină...

Trăseseră divinele la Rex, pe vremea aceea nu se zăcea cu orele pe plajă... Nu ne puteam lungi și nu era nicio sfârâială de stat acolo, pe terasă... Imediat am făcut un comitet de întâmpinare, chiar așa i-am zis, care să se ocupe de faimoasele terente să nu le lipsească nimic la mare, din păcate nu stăteau mult, a doua zi plecau, așa că tot ce se mai putea face pentru ele era să le oferim o petrecere la Constanța, o soareá dobrogeană la casele Dragonului, auziseră și ele de mine, ca de-un cal breaz, doar tot un soi de moldovean eram și eu, ca maramú ce mă știau toți. Las comandă cu de toate la restaurant, să o aducă un chelner, care să ne și servească, și care să-i aducă pe musafiri la adresa exactă, fără nicio posibilitate de a se rătăci și de a nimeri la altă soareá! Se chefuia

în draci la Constanța pe vremea aceea! Scoteau gorobeții mesele în mijlocul străzii și toată mahalaua se dădea în bărci, dar muzica muzică, nu era hărmălaia de acum... O plăcere să hălăduiești prin oraș. Numai viori și țambale se auzeau, încă mai erau cimpoaie și dairale... Luam trăsura și plecam de acasă la voia întâmplării, după muzică mă ducea birjarul, ca după miros umblam prin oraș după zvon de lăute, din taraf în taraf, și unde nimeream nu exista să nu mă cunosc cu trei sferturi din petrecăreți, mă știam cu toți negustorii, cu tot portul... Doctori, avocați, de toate neamurile... Doamne, ce tinerețe am avut!... Vai de capul vostru, când mă uit la voi! Degenerațiile de după război!... Născuți în anii de foamete!... Bă, mai bine nu vă năsteați!... La loc comanda!

Ei, și eu le-am povestit la toți ai mei cum e cu castravetele... A urămas...Îmi pusesem niște pantaloni Fred Astaire, dar dansam mai bine decât maimuțoiul ăla... Și i-am vestit: mai pe la miezul nopții, când Țiu ne va cânta numai argentiniene, atunci pun și scula mea la treabă. Cum o să faci? O să vedeți voi!, dar al dracului să fie care știa! Habar n-aveam ce-o să fie! Și cum era să decid eu la trezie ce-o să fac după miezul nopții, băut bine, numai cu Cotnari de Lipnița... Vom vedea atunci, la fața momentului!

Lipnița? Cunosc soiul! Și? E cel mai bun vin din toată Dobrogea! Eh, așa te vreau, colega!

...Și când să intre sirenele în casa unde erau așteptate de toți fanții de Tomis, aliniați să le prezinte onorul, numai ce se aude în spatele nostru sirena, dar alta, a miliției, și mă trage pe dreapta... Police, my darling! Mă, tâmpiții... Încă doi-trei kilometri și terminam povestea!... Ce-or fi vrând?!... Ah, număr de ambasadă. Asta e problema... Ei cică nu, cică exces de viteză, prin localități nu știți care este limita de viteză?... Ar vrea să deschid portbagajul! O întreb pe Sve ce părere are. Nu se poate, mașina aceasta face parte din teritoriul Statelor Unite! Dumneata nu vezi ce număr are?! Vede, tocmai de aceea!... De aceea ce? Dacă nu vreți să deschideți port-bagajul, va trebui să mergem până

la post! Care post? Păi cel mai aproape e la Feteşti! Adică să mă întorc din drum?! Dumneata nu eşti întreg la minte!

Eu, tovarăşe conducător auto, cred că v-am vorbit civilizat!... Dacă-mi spui să mă întorc la Feteşti înseamnă că nu ştii ce faci! Degeaba vorbeşti frumos şi faci prostii!...

Că cât, că mât, bine, mergem la alt post, la Brăneşti... Ia-o mata înainte că venim şi noi!...

E ceva grav?

Tac. Dacă ea nu zice nimic, nici eu nu continui aşa, de nebun, o poveste care n-o interesează. Are însă în port bagaj geanta cu revolverăşul!... Am uitat de dumnealui. Nu se ştie niciodată cu ăştia de ce sunt în stare! N-ai permis?... Nu prea... Tragem pe dreapta, coboară iute, extrage cu grijă obiectul, şi vine cu el lângă mine. Pornesc mai departe, cu un ochi la şosea, cu altul la bijoul din poala amazoanei. Ce să fac cu el? Să-l arunc? Şi deschide fereastra. E păcat de Dumnezeu... Dă-l la băiatul! Ce?! Numai Strâmbă Lemne ăla, şantaliu şi urduros?!... Şi-l strecor strategic pe post de castravete... Nu gustă ideea. Te pomeneşti că n-a înţeles nimic, cu franţuzeasca mea!... Aoleu, am zis **aubergine**... **Aubergine** am zis tot drumul! Cum dracului să bagi o vînătă în pantaloni şi s-o expui publicului? Dar cum naiba se zice la **castravete** pe franţuzeşte?!...

Cobor la Brăneşti cu întrebarea asta pe buze: domnule colonel, cum se zice la castravete pe franţuzeşte?

Tovarăşe conducător auto... Sunt sergent major XYZ, dracu' mai ştie cum a zis. V-am mai spus o dată. Dacă vreţi să glumiţi, vă rog nu cu mine. Cu tovarăşul maior XYZ!...

Tov maior e deja în temă. Tovarăşe profesor, patrula de circulaţie nu v-ar fi oprit dacă nu vă abăteaţi din drum la kilometrul XYZ, când aţi luat-o pe arătură, complet nejustificat! Ce-aţi căutat?... Nimic! Ce să caut? Ce puteam să caut?! Ave am tot ce trebuie la mine! Nici nu am ştiut că sunt la kilometrul xyz!... Şi atunci? Atunci ce? De ce aţi ieşit de pe DN coişpe? Păi, cucoana...

Americanca! A vrut s-o fuck you! Şi eu nu am fost de acord. Puteam s-o fuck pe DN-ul dumitale când treceau atâtea maşini pe lângă noi?! Pune-te mata în locul meu... Al dînsei, măcar! ...Mai perturbam şi traficul auto! Am luat-o obligat pe prima la dreapta! Prin arătură!... Se holbează unul la altul XYZ şi XYZ... Apoi, către mine, aproape în unison: Şi? Şi... şi nu mi s-a mai sculat!... O pipăi, ţinând-o spre ei: Uite, nebuna, acum ar vrea!... Mereu îmi face figura asta, domnule!... Numai la poliţie nu mi s-a mai întâmplat să... Poftim la ea cum s-a învârtoşat ca un castravete, ca o ţeavă de... Tragi cu puşca, nu ia foc!... N-a luat foc! O să mă amendaţi acum pentru că nu mi s-a sculat în plin Bărăgan?!

O-o!... În ce încurcătură i-am băgat! Sergentul se înroşeşte tot, ruşinos, feciorelnic aproape! Se retrage mergând de-n-doaselea în altă cameră, Sve sare la mine după explicaţii. Ce vor? Ce m-au întrebat? Ce le-am răspuns... De ce le-am arătat revolverul?... Se aude din camera cealaltă că vorbesc acum la telefon cu cineva. Raportează, probabil, că nu mi s-a sculat...

Mă duc peste ei să corectez informaţia. Pot să vorbesc şi eu cu tovarăşul colonel? O... o clipă! Tovarăşe colonel, raportez, obiectivul a intrat în cameră şi vrea să vorbească cu dumneavoastră... Nu e vi... vina mea!... Da, să trăiţi! Vorbiţi vă rog!...

Domnule colonel, suntem grăbiţi să ajungem la Bucureşti. Ne aşteaptă la masă domnul general Pamfil Filip!... Vă rog să-l sunaţi să-i spuneţi că mai întârziem cât ziceţi dumneavoastră că mai trebuie... Vă dau eu numărul de telefon, dacă nu-l aveţi!... Şase, unu... Nu mai e nevoie?!... Vi-l dau pe... Poftim! Şi-i dau agentului secret Zero XYZ receptorul... În câteva clipe suntem conduşi la maşină cu alai de scuze, să trăiţi, să trăiţi... Mă opresc în capul scărilor... Domnilor, acum că tot mi s-a sculat... Şi naiba ştie când se va mai întâmpla... Nu aveţi o cameră pe aici disponibilă, poate să fie şi camera pentru arestaţi... Dar să fie goală şi pat să aibă! Musai pat!... M-am săturat de fiţele transoceanice...

Glumiţi tovarăşe...

Nu glumesc, domnule. Mai am o oră până acasă și naiba știe dacă nu îmi trece! Măcar un foc să trag, un cartuș!... Vă rog, așa, ca-ntre bărbați!...

Un pic dacă mai insistam cred că ar fi acceptat să ne aresteze...

Din nou la drum! Vrea explicații, mă înghiontește cu întrebările, să-i traduc tot schimbul de replici, ce am vorbit la telefon, cu cine. Încerc să-i răspund, cu gândul însă la castravete, cum naiba se spune pe franțuzește?! E greșit **aubergine**, sigur e greșit, mi-aduc bine aminte de la Victor că așa le zicea polițistelelor care puneau amenzi pe mașinile parcate greșit... Les aubergines!, bien compris! Din pricina uniformei, a culorii... **Aubergines**...

Deh, domnule Mugioiu, nu-i vina mea, ci a dumitale, desigur... C'est la faute à Voltaire... Mais non, c'est la faute à Mugeoie! Monsieur Mugeoie, oú est toi?... Să te întreb eu pe dumneata cum se zice la nemernicul de castravete pe franțuzește sau măcar pe americănește!... Pe... pe... pe rusește nu cumva se zice **castraviţa**? Ca pe bulgărește?! Znaieși, bre, cito eta **castraviţa**?! Znaie, gagica. Mă și corectează: **crastaviţa**! Bineînțeles, cu metateză!... Hai că poliglоți mai suntem, soro! Și încep să-i explic, că nu aubergine, ci crastavița...

Aubergine? Aha! Povestea cu les deux soeurs! Deci crastavița, e feminin în rusă, se potrivește și mai bine, dar pe franțuzește cum naiba... **Cornichon**!, mi-aduc aminte înainte de a pune întrebarea. **Cornichon**? Nu se potrivește, cred că-s castraveciorii ăia cât degetul mic, noroc cu **crastaviţa**, despre un crastravete de ăla, serios, interbelic este vorba! Uite atâta trebuie să fi fost! Cât un știulete! Eh, și ce-a făcut cu el?

Discret, fără să-l vadă nimeni, l-a poziționat pe axa trupului de amant în pragul pensiei, în așteptarea duducelor. Cămașa scoasă pe dinafara pantalonilor masca la fix protuberanța de privirile indiscrete. Asta până la dans, când s-au pus țiganii pe tangouri, când cu una, când cu alta, proptindu-și fiecare pe rând pântecul de țeapănul azimut!... Iar când se mai stingea lumina

lăsând grădina curții înecată în întuneciunea înțepată doar de jarul țigărilor de pe margine, mâna se lăsa pradă stupefacției... Au chicotit la început, pe urmă au început să mârâie, să gâfâie, să icnească...

Domnule, domnule... nu mai putu una, și icni de se opri muzica! Lumina se aprinse, iar ea, duduca ot Bârzoi, rămase cu mâna atârnată de pantalon, nu se îndura să-i dea drumul. Ce-am găsit al meu să fie?!... Nen-tu Dragoș tăcea, derutat... Moldoveanca lungi clipa, frecându-și podul palmei de șansa vieții ei, apoi se eliberă, gâfâind: E chiar așa de mare și tare, nenicule?!

Amuțiră toți, țiganii cu gura căscată, încântați, eh, acum să-l vedem pe boier cu ce vorbă minunată va face de pomină noaptea asta!

– Ilona, strigă acesta spre servitoarea care stătea și ea împietrită de așteptare. Da, conașule... Și conașul băgă mâna în pantaloni:

E mare?!... S-o vedeți la gust cum e!... Scotoci după Dînsa și în fine o găbui. Cu o volută și o fandare de spadasin o scoase din teacă și o întinse ca pe-o ofrandă: Ilona, ia-o și fă o salată la doamne!...

Mintenaș, conașule!

...De treizeci de ani se rîde la Constanța de crastravița lui boier Dragóș, oș de prinț descălecător de țară... Cum a ajuns oare atât de jos, din înaltul codrilor maramureșeni pe cheiul afumat și sordid al Kustengelei?...

Iar printre filologi, ăia care se ocupă de editarea de manuscrise prețioase și pretențioase, va fi pe veci netranșată disputa dintre cele două lecțiuni posibile: (1) ia-o și fă o salată pentru doamne și (2) ia-o și fă-o salată pentru doamne?!... Ție cum ți se pare?... Aha, încă nu ai acces la subtilitățile nesfârșite ale limbii vlahe?... Speri că într-o bună zi vei... Numai să-mi mai aduc eu aminte de povestea de neuitat a lui nenea Drăguș, năzdrăvanul coborît din Oaș pe plaja de la Rex...

Ce face acum? ...A cam murit anul trecut, de au venit să i cânte toți lăutarii, cu Țiu în frunte, numai într-o cântare l-au dus prin tot orașul. Nu se îndurau să ajungă la cimitir... Au trecut pe la toate cârciumile... A respectat ca nimeni altul regula chefului, fără lăutari nu se există! Regele zahărului! Dragoș cu castravetele cel vrăbetele!... Vrăbete? Ce înseamnă?... Tu l'as voulu. Dacă e nevoie pot să exemplific. Non, non, j'en ai assez!

Se văd luminile Bucureștiului. Parcă prea repede...

De când știi povestea asta? De... 10-15 ani. Și de ce n-ai scris-o? E... e singura crezi? Cele mai frumoase sunt poveștile povestite, nescrise și așa rămase, nescrise.

...Am să ți-o mai spun o dată când vei ști bine românește. Ca să poți pricepe și disputa academică încă nerezolvată privind crastavița lui nen-tu Dragoș!...

Academică?!

Ultima sa frază, cea care a încoronat toată povestea: ***Ilona, ia-o și fă o salată la doamne...*** Unii propun altă lecțiune: ***ia-o și fă-o salată!*** Deci ***fă-o***, iar nu ***fă o***... Ba chiar că ar fi zis ***Ilona, ia-o și fă-o...*** și abia în clipa următoare a fandat și a scos din adâncul nădragilor, dar nu ceva de genul feminin a scos: ***fă-o salată!***, cu toții muți și holbați în așteptare! Așteptare frustrată, în termeni tehnici! Căci în loc de Dînsa, a apărut dînsul, un castravete, ditamai, dar castravete... Metamorfozat miraculos în floretă!, și emanând din el vorba de neuitat: ***și fă-o salată!*** N-a zis ***fă-l salată!*** Pe dînsul! Lumea rămânând mai departe în așteptarea primadonei, să vadă cum o scoate la vedere! A înnebunit domn Dragoș?! Ce naiba! E prea de tot!.. Ceea ce ne permite să reconstituim exact scena: era încă cu mâna scociorînd în hăul nădragilor, când a zis ***fă-o salată!***, și abia după, dar putea să fie și înainte, când a punctat cavalerește: ***la doamne!*** ...Ce zici?

Se întoarce spre sacoșa-geantă, scormonește puțin și scoate o carte. O recunosc imediat. Manualul de la facultate, limba română pentru studenți străini... Și fără profesor, la o adică... E

deja la jumătatea cărții. Bravo! Păi... Vrei să vorbim românește? Desigăăăăr... Despre ce? Despre... about... vrăbete?... Vrăbete? Da. Despre vrăbetele domnului Dragoș! Încă o dată?... Așa mult ți-a plăcut? Nu, dar ca exercițiu, deja știu povestea, am s-o aud acum și pe românește. Spune-o cum îți vine ție mai bine. O să înțeleg ce o să pot. N-am să te opresc să-ți cer explicații. O să ascult cu ochii închiși, dar nu adorm, nu doarme gagica, gagica te ascultă! Hai! Un, doi, trei... Go!

Ca un făcut, n-am prins nici un stop până la gară, la Nord! Ce-i aici? Nu recunoști? E hotelul în care n-ai vrut să cunoști adevărată față a Bucureștiului!... Să-i explic? Ziceai că de mâine, gata, te călugărești... Pour la bonne bouche, adevărata!... Ar fi păcat să... Știi, ultima impresie contează! Altfel rămâi cu gustul de...

După un ceas sau cât o fi durat ceasul acela, ieșim din hotel. Nu mă lasă s-o conduc. Ne vedem noi... Fii fără grijă!... Altceva este important să știi. Află că ai salvat totul... Dacă nu veneam aici să ne mai iubim o dată, ca lumea – și a zis întocmai vorbele românești, **ca lumea**, cred că nu ne mai iubeam niciodată!... Atât am fost de supărată pe mine, pentru... pentru... înțelegi tu! Mi-era așa rușine de mine!...

Darling, **ca lumea** înseamnă una în America, și alta la București... E altă lume!...

Iar când te superi pe tine, nu mă face pe mine să sufăr, să pierd! Cum vine asta?!...

Am să te sun mai ales seara, târziu. Pe la ce oră? Pe la 11... OK. Pa... O urmăresc cum se introduce la volan, cu câtă grație... Abia acum mă prind, chiar grație! N-am reușit s-o întreb niciodată dacă nu cumva la Petrograd a făcut și ceva balet! Și doar am vrut de câteva ori...

La doi pași, un taxi. Șoferul mă invită, îi zic că nu-i nevoie, stau la doi pași, pe Titulescu... Dar mă răzgândesc și urc, ia-o pe Polizu și încearcă să ajungi din urmă mașina aia americană... A remarcat-o. Vă raportez: e Chevrolet Dakota, model mai vechi...

Dar mașinile astea cu cât se învechesc se fac mai scumpe, așa-i la americani... Nu te apropia prea mult!... Mă iertați dacă vă întreb ceva?... Dă-i drumul! Ce grad aveți?... Mata ce zici? ...Cel puțin colonel!... Ai ochi bun!... Păi... Păi ce? Am lucrat și eu în sistem! Până acum zece ani! Te-au dat afară?... Din cauza soră-mii, a plecat într-o excursie și... A defectat?, bag eu, profesionist. Nu, a rămas acolo, în Italia mamii ei! Mi-a distrus toată situația!...

Fii atent! Dacă oprește, tu mergi... Merg mai departe, domnule colonel! Cunoaștem. Merg mai departe și opresc unde-mi spuneți... Suntem acum pe Ana Ipătescu... După un minut, două, depășim gondola, care a încetinit și încearcă, plină de majestate, să urce pe trotuar...

Asta e cam greu de crezut!...

Unde naiba stă gagica noastră?!... Fă la dreapta pe prima, pe Sfîntul Spiridon, coboară și vezi în ce casă intră femeia din mașină!... Frumoasă femeie!... Ți-am cerut părerea, sergent? Mă iertați, tovarășe general, plutonier major Rangă!... Mă întorc imediat. Contați pe mine!...

Se întoarce în câteva minute... Îl iau la sigur: Așa-i c-a intrat la 11 bis?!... Exact. De unde știați?... Dacă vreți aflu exact la ce apartament locuiește!

A luat și bagajele din mașină? Nu. A intrat cu mașina în garajul de la subsol! În... Exact! E clar, aici locuiește... Dacă vreți, pot merge acum la administrator să întreb... Îl cunosc.

De unde îl cunoști mata pe domnul Ioșka?.... Aoleu, domnule general, pe toate le știți!... Dar tu de unde-l cunoști?! ...Păi, să trăiți, am fost șofer la tov general Mihai... Mihai? Care Mihai? ...Pacepa, nu vă supărați! A locuit în blocul ăsta o vreme... Mă știu bine cu nenea Ioșka! Ce ziceți?... Zic să mă duci acasă. Pe Titulescu!...

...E prea de tot! Nu se mai poate continua așa!

Nota bene: Pentru acea parte infimă dintre cititori care nu cunosc pe de rost biografia autorului, le aduc aminte că cu ani în urmă pe Ana Ipătescu 11 A locuise chiar suprasemnatul acestor

pagini în persoană. Locuisem vreo șapte-opt ani... Ultimii, până la împlinirea sorocului divin, 35. De la această adresă am fost scos de bună voie și nesilit de nimeni și depus în fața altarului... Fac această precizare ca să ne putem mira cu toții de această întâmplare a naibii de neașteptată!

Partea proastă e că nu e deloc prima!... Sau măcar singura!

CAPITOLUL 16

Marele anonim?

Azi, 9 martie 2011, mă pregăteam de scrierea celui mai important capitol din această carte despre cele întâmplate în toamna lui 1989 și lunile ce au mai urmat. Ezitam, totuși. Ezit de ani de zile să fac publice gândurile ce urmează a fi descâlcite imediat mai jos. Gata! M-am hotărît s-o fac azi și să nu mai aștept inspirația care să-mi ofere, pară mălăiață, formula stilistică cea mai adecvată subiectului! Și încă ce subiect, nenică?!.. La înălțimea unui asemenea subiect n-o să pot scrie niciodată! Așa că nu mai aștept! Ce?

Dar azi, chiar acum cinci minute, după ce deja mă hotărîsm, primesc un Email de la un corespondent, Aurel Vlad, intitulat ***Einstein, mărturii de suflet***... Era să-l sar, nu prea îmi place Einstein, poate că din pricina celebrei fotografii.. Dar și din cauza celebrei sale formule! Eu nu recunosc ridicarea la pătrat decât ca artificiu al minții omenești. Este o sculă, o unealtă, o invenție, iar nu o descoperire! Ca și întreaga matematică!... Și cea mai mare greșeală este să aplici în fizică matematica... E ca și când ți-ai pune problema adevărului din jocul de șah!.. Merge ce merge matematica, până se împiedică și declară că mai departe totul este irațional, adică i-a ieșit un număr care nu se potrivește la infinit!...

Măi, Berti, cumătra natură nu face pătrate, ci numai cercuri, opturi mai ales... Dar bietul nobeleat a murit fără să apuce să mă cunoască! Probabil că ar mai fi luat un premiu Nobel demonstrând cât de falsă este formula lui cu „mc"... Auzi la el, viteza luminii la patrat... Cum să înmulțești un număr atât de mare cu taman același număr... Care este logica?! De unde atâta potriveală?!

Și totuși l-am deschis. Să nu se creadă că sunt antisemit... (Cine să creadă?! Cine? De vreme ce totul se petrece în capul meu, în ruleta gândurilor imposibil de stăpânit... Cine are acces la gândurile mele? That is the question... O mai spun o dată, apăsat: ***That's the question***!) Iar printre primele ziceri ale acestui Nastradin, pe un fundal de imagini cu cocori, foarte potrivit ca grafică, aserțiunea magică: ***Coincidența este felul lui Dumnezeu de a rămâne anonim***... A dracului coincidență! Chiar în ziua și pre-minutul abordării subiectului ***Coincidențele și rolul lor în viața mea***, după ani de amânare și de dat târcoale subiectului, amușinându-l pe toate părțile, nesigur că este de nasul meu...

Felul lui Dumnezeu de a rămâne anonim... Al naibii jid! Nici că se putea o mai bună introducere la discuția cu Iuliana din seara aceea, când m-am întors de la Constanța după numai o zi în loc de trei-patru...

Mai mare coincidență nici că se putea... Căci acest capitol, care urmează, despre coincidențe va vorbi. Despre Dumnezeu așadar, așa cum s-a mai vădit o dată în Ana Ipătescu... Despre coincidența cu Ana Ipătescu, nr.11 bis, de ieri seară... A umplut paharul... Am fost așa de șocat încât, când am ajuns acasă, m-am tras cu Iuliana într-un colț al casei (Ce casă?! Un apartament prăpădit, nedemn de un colonel de securitate!!! La nevoie, general!) și i-am spus: M-a căutat la Constanța americanca lui Culianu... Ne-am întors împreună, cu mașina ei... Am condus-o până acasă, mă rog, până la ușa blocului...

Și nu te-a invitat sus, la o cafea?

Nu, nu era cazul... Cazul este altul! Știi în ce bloc stă?

?

Ghici!

?

...Stă în cel mai frumos bloc de pe strada cea mai frumoasă a celui mai frumos oraș din țara cea mai frumoasă de pe continentul cel mai frumos de pe planeta cea mai frumoasă din cea mai frumoasă galaxie a celui mai frumos univers din lume...

Eeeh, cum așa?!

Nu știu dacă ocupă cumva și apartamentul cel mai frumos!... Și mai faimos!...Verific zilele următoare!... Ce zici?

Da, este o coincidență, dar nu cine știe ce... Nu mă impresionează... Îmi stă pe limbă să-i povestesc totul despre mine și americanca asta, să văd dacă tot așa îi va mai arde să zică... Că nu-i o coincidență cine știe ce!... Dar ce naiba o fi?!... Nici măcar nu s-a mirat că americanca a venit după mine până la Constanța, și doar îi spusesem că nu am mai văzut-o niciodată! Cum de-i scapă detaliul acesta?... Nepotriveala! Mă dezamăgești, nevastă! De-a pururea nevastă, soție câteodată... De fapt, invers!

Cum arată? Picioarele! Sunt chiar așa de lungi?... Lungi și cam schiloade mi s-au părut... În blugi, păreau și ușor crăcănate... Cam parantezate și păroase, surioară... O să mă mai văd cu ea. O să mă uit mai atent... S-o invităm la masă? Îți mai exersezi engleza...

De Crăciun, dacă mai e pe aici până atunci!... Până atunci...

Cum de nu-și dă seama?!...

Măi, femeie! Mă tem că am avut totală dreptate!

Și de ce vorbești în șoaptă? Să nu te-audă?!...

Nici nu știu ce să fac? Să mă bucur sau să mă spariu la gândul că am avut dreptate?!... Crezi că aș putea păți ceva dacă povestesc tot ce știu?

Nu știi nimic! Presupui doar!... Dar ceva frică n-ar strica să ai!...

Dar spune-mi, vezi altă explicație?!... Vine gagica tocmai din America, mă caută pe mine... Nota bene, a venit special pentru mine! Trimisă de Culianu! Mi-a spus niște chestii... Despre Ceaușescu...

Dar nu mai vorbi aşa de şoptit, mă enervezi! Doar n-om avea microfoane în casă!.. Ce-i cu Ceauşescu?

Lasă asta, pe mine mă dă peste cap coincidenţa asta: vine tocmai din America, să stea de vorbă cu mine, şi nu ştiu încă prin ce împrejurare ajunge să se cazeze nu la un hotel, ci pe Ana Ipătescu, în blocul unde am locuit şi eu atâţia ani!...

Anii tăi cei mai frumoşi!...

Din tot Bucureştiul, era o şansă la un milion să se cazeze acolo!...

Hm... Greşeşti! Doar nu era să se cazeze în Ferentari!... Calculează exact! Probabil că cineva din bloc şi-a închiriat la ONT apartamentul... Află câte apartamente din Bucureşti mai primesc în gazdă turişti, prin ONT, şi ai să vezi că şansa era ceva mai mare, mai ales la standardul ei, să nimerească acolo!.. Dacă zici că are şi maşină... Cu număr de Corp Diplomatic!... Voila de vezi!... Mda!... Eh, probabil că ambasada are acolo un apartament... Nu mi se pare o coincidenţă aşa de mare! Doar e blocul cel mai! Ai avut tu alte coincidenţe mai ceva!...

...Da, domnule! Are dreptate să vorbească aşa! Dar dacă ar şti tot ce a fost şi mai este şi va mai fi între mine şi americanca cu picioroange lungi şi schiloade, parantezate şi niciodată depilate!, auzi cum vorbeşte măgarul!, dacă ar şti cum ne-am despărţit de irevocabil în aeroport şi de ce, ce s-ar mai mira că a fugit de mine şi a nimerit cum nu se putea mai la mine!.. Sortită parcă să nu se poată despărţi sau debarasa ori rupe de mine... De Dînsa! De Dumneaei, osia lumii! Axis Mundi! Axul! Axa sacră!...

...Mda, dacă ar fi să fac o teorie a coincidenţelor, aş zice că avem de-a face întotdeauna cu două poveşti, care se intersectează într-un loc şi moment anume, iar şansele respectivei intersectări fiind teribil de mici!... Iuliana cunoaşte bine numai povestea dintâi, povestea locului pe care adresa de mai sus, Ana Ipătescu 11 A – sau bis, îl are în existenţa noastră, a mea, de fapt! Am locuit vreo şapte-opt ani la acea adresă, ultimii de burlăcie glorioasă,

iar când eram întrebat unde locuiesc, dădeam drumul la poezia cu cea mai frumoasă adresă... Cine nu crede, să meargă la fața locului. 11 A. Acumnu-i mai spune Ana Ipătescu, ci Lascăr Catargi, parcă!... Etajul cinci, cu terasa spre bulevard, somptuoasă, special făcută ca să aibă beţivii unde să iasă la răcoreală...

Pica atât de bine să poarte un nume de femeie, şi ce femeie încă! Prostie post-decembristă!... Lascăr... Başca Catargi... Catârgiul, de fapt! Ăsta-i nume?! În inima celui mai frumos... din cea mai... Pe când Ana, Ana-i Ana, una singură, ca şi Ipătescu, de la localitatea Ipăteşti, cumva cea care cu timpul a devenit Ipoteşti, prin asimilare progresivă, de la labiala ***p*** la vocala ***ă***, rotunjind-o, dulce labializând-o...

Oricum, au fost anii cei mai faini, mai frumoşi, mai... În cel mai frumos apartament... Culmea ar fi să stea tot acolo şi ea, dînsa, eroina celeilalte povestiri, despre care Iuliana nu ştie nimic, ştiu numai cititorii, pe care cu greu îi pot face să se mire cum m-am mirat eu, căci ei nu cunosc prima poveste... Numai eu le ştiu pe amândouă şi sunt condamnat să mă mir, să mă minunez şi să protestez de unul singur: iar n-o să mă creadă nimeni!... E prea de tot cu atâtea coincidenţe...

Alo! Mă aude cineva? Am zis că sunt prea multe şi prea gogonate!...

Mă rog, după gustul meu!...

Nu mă crede nimeni! Cum să-mi mai povestesc eu viaţa, viaţa mea ca un roman, un roman exagerând cu coincidenţele sale, la tot pasul. imaginate de autor! Dar, oameni buni, nu sunt eu autorul! Eu sunt numai povestaşul... Povestaşul celor mie întâmplate, dar deloc imaginate, nici măcar o virgulă! Dacă nu mă credeţi, nu are rost să citiţi mai departe...

Iuliana cunoaşte subiectul! Bănuiala mea! Scenariul!... Cică este numai în mintea mea, dar că e frumos, bun de povestit!... Aşa că m-am decis să dau, fie ce-o fi!, cărţile pe faţă... Să mă... mărturisesc dinaintea cititorilor. Şi-l iau la întâmplare pe oricare

dintre voi, bunăoară hai mata, de la fereastră, iar acel cititor, ia să vedem, ce zici mata de aiureala din capul meu? Aud? Vorbiți mai tare...

Cum de mi-a venit o idee așa de... Hai, ziceți ce fel de idee? Trăznită? ...Puțin spus trăznită! Dar cum să-i zicem? Hai atunci să nu-i spunem nicicum, și s-o împărtășim mai întâi și întâi și colegilor mei! Și o comentăm după aceea! Care colegi? Cititorii! Aha, da! Uitasem!... Pentru început, așadar, domnule povestaș, cum a început? Asta, dacă vă mai amintiți!...

Cum să nu-mi aduc aminte, domnule?! Ce cutremur a fost pe mine!... Se leagă de o veritabilă tragedie, moartea violentă a unui prieten, accident de mașină pe 6 Martie, bulevardul, în fața Primăriei... După ani de zile, când rănile se fac cicatrice, vorbesc cu frate-su, al victimei.. Și ce-mi povestește? Că cu vreo lună înainte de accident, de tragedie, cei doi frați au târguit două fete, surori, cu care au mers la Poiană și au stat acolo câteva zile, în șprițuri și ciocane... Cum era o vorbă în anii aceia... Ah, ce ani!... În ultima zi, Emil, care-mi povestea, îi zice fetei că nu sunt numai ele surori, dar și ei doi sunt frați!...

Reacția fetei: foc de supărată că le-au ascuns asta! N-am ascuns, s-a apărat Emil, dar ce importanță avea să vă spunem?

Gagica: Dar e mare păcat să faci dragoste așa, doi frați, cu două surori!... Păcat?!... E mare păcat! Să știi că se va întâmpla o nenorocire!... Asta a fost vorba ei, vorbă mare!

Așa de tare s-a speriat, că n-a mai vrut să se lase atinsă! Și doar Emil o atinsese ca lumea...

Emil a și uitat de povestea asta a doua zi, când au ajuns la București și fiecare a luat-o de la capăt de unde rămăsese înaintea scurtului interludiu brașovean... La câteva zile sau ore după moartea lui frate-su și-a adus aminte.. A izgonit din minte gândul, dar din când în când acesta revenea. Revenise și în seara în care mi-a povestit întâmplarea. Mi-a cerut părerea. I-am dat răspunsul liniștitor: eh, a fost o coincidență!...

După câteva ore, zile sau săptămâni – n-aș putea preciza, a început să se ițească în mine o surdă nemulțumire: cum adică coincidență?!... Nu era deloc coincidență... Simțeam că era ceva rațional în tot ce se întâmplase... Repet cuvîntul: rațional! ...Simțeam că moartea lui Ică nu avea cum să nu se întâmple și că deci nu era din întâmplare, o simplă coincidență! Ci fusese foarte logică, logică pe baza datelor existente! *Nu avea cum să nu se întâmple ce s-a întâmplat!...* Și ce s-a întâmplat? Moartea unui om tînăr și fain!

M-am luptat cu acest sentiment, care părea atât de absurd: cum să spui că acel accident fusese logic, inevitabil, deci?!... Alungam acest gând, dar nu puteam să scap nicicum de el!... La un moment dat, desigur, trebuia să mă dumiresc. Și m-am dumirit! Nu era vorba de ceva rațional în faptul că trebuia să se întâmple o nenorocire ca pedeapsă imanentă pentru că se acuplaseră, incestuos?, doi frați cu două surori!... Asta se discută separat!

Așadar acceptăm că asta este sau o fi fiind regula – chiar dacă ea nu se respectă întotdeauna, o fi căzut în dăsuetudine, săraca, dar din când în când cineva și-aduce aminte de ea și o aplică, chiar fiind ea atât de absurdă! O dăm la o parte pe regulă, am acceptat-o, n-o discutăm, face parte dintr-un set de vechi interdicții ale incestului, care i-au singularizat pe arieni și i-au depărtat cel mai devreme de starea de animalitate!

Și luăm aminte numai la ceea ce a urmat după joaca din poiană! Iar ce a urmat nu mi s-a mai părut deloc întâmplător, ci inevitabil!

Căci problema se pune astfel:

Dacă s-a lăsat cu un păcat, cu încălcarea unei interdicții sacre, cineva trebuie să plătească! Cine? Asta-i chestiunea! Cine va fi „ales", desemnat să plătească?... Iar eu constat că la această întrebare dezlegarea, *soluția*, nu a fost întâmplătoare, ci foarte logică! Și dacă a fost logică alegerea, înseamnă că cineva a ales. Cine, domnule?...

Acum să fii atent, domnule cititor. Reiau:

Aşadar, din cei patru căzuţi în păcat, cineva trebuia să plătească. Eventual toţi patru sau numai trei sau numai doi ori unul singur!...

S-o luăm pe rând: dacă era să o păţească toţi, o păţeau toţi şi gata! Unde-i lege nu-i tocmeală! Şi nu mai este vorba de nicio alegere!... Căci ideea de alegere este însă esenţială!

...Dacă era s-o păţească numai trei persoane, problema începe să se complice, trebuie să alegi: care din cei patru scapă? Evident, scapă fata care a prevăzut nenorocirea. De ce ea?... Mai întâi pentru că ea a profeţit!... Profet nu este nimeni pentru sine însuşi!... Ea cunoştea regula care urma să se aplice şi trebuia să rămână în viaţă ca să povestească! Sic! Subliniez, ca-să-po-ves-teas-că!... Şi astfel să supravieţuiască însăşi regula! Mai ales că ea credea!

A treia variantă: nenorocirea loveşte numai pe doi dintre vinovaţi. Cine scapă? Scapă profetesa, am văzut pentru ce motive. Şi scapă, foarte probabil, şi cel cu care ea a comentat situaţia ivită. Nenorocirea îi vizează pe cei neavizaţi...

Numai că este greu de crezut că profetesa nu a discutat şi cu soră-sa, cel mai probabil după ce s-a încheiat săptămâna de nebunii montagnarde!... Evident, cel mai neştiutor de impasul în care s-a intrat era fratele lui Mac. În cazul că unul singur va fi s-o păţească, este clar că o va păţi cel mai neştiutor, în cazul de faţă el, fratele lui Emil, Ică... Cel mai neştiutor şi mai „nevinovat"! Iar lucrurile chiar aşa s-au petrecut! De asemenea, este mai logic ca unul singur s-o păţească! Unul sau toţi... Ca-n zece negri mititei...

Fără să-mi dau seama, am făcut pasul următor şi decisiv, întrebându-mă: dacă eu aş fi scriitor, şi dacă aş imagina povestea cu cei doi fraţi şi două surori, şi dacă aş avea de decis care dintre personajele mele, al căror destin depinde de mine, autorul lor, ar urma să fie ţinta pedepsei pentru rosturile străvechi pe care le-a

stricat coţăială vinovată dintre doi fraţi cu două surori, cum aş fi ales? Pe cine dintre cei patru l-aş fi sacrificat?...

Şi astfel am ajuns la momentul de iluminare: mi-am dat seama că domnul sau doamna Destin au decis în acel caz după logica unui scriitor, a unui romancier... A unui născocitor de poveşti, mai bine zis! Eu, ca născocitor de poveşti, născocitor de talent şi de poveşti frumoase, aşa aş fi ales. Pe fratele lui Emil l-a condamnat la moarte fata aceea în clipa în care Emil a aflat că s-a încălcat o severă restricţie ancestrală şi ea i-a vorbit lui Emil de iminenţa unei nenorociri!...

Dacă tăcea, ea ar fi păţit-o! Ea ori soră-sa! Sau, mult mai probabil, nu se întâmpla nimic! Din clipa în care a avertizat asupra a ceea ce se va întâmpla a declanşat mâna destinului, mâna cea scriitoreaţă... Autorul nu ar fi pus-o să facă acea sumbră prevestire, să cobească aşadar, fără să aibă un efect, un plan mai subtil...

Mai mult... L-am căutat pe Emil şi am adus iar vorba de subiectul pentru el cel mai dureros. Îi venea greu să poarte o discuţie prea lungă... Am insistat până am crezut că pot plasa întrebarea la care eram sigur de răspuns. Şi Emil mi-a confirmat: nu i-a spus nimic lui Ică, lui frate-su, de discuţia cu fata aceea... Cumnată-sa...

Am tăcut şi numai în gând am făcut comentariul lămuritor, care se impunea: dacă Emil îi spunea lui frate-su că încălcaseră acea interdicţie, ar fi ştiut toţi patru şi vraja se rupea. Nu mai murea nimeni!... Un autor serios nu-şi pune personajele în situaţii pe care acestea le ghicesc, le prevăd!... Ele sau cititorii!... Autorii serioşi, autorii autori, nu sunt, nu suntem predictibili, domnule!

Ajuns la această constatare, aproape de la sine a venit pasul următor şi ultim: Doamne, Dumnezeule, dacă nu totdeauna, măcar foarte des Mata cam faci literatură pe spinarea noastră!... Aşa ai făcut şi cu bietul Ică... Te-ai purtat cu el ca un autor cu unul din mulţimea sa de personaje...

Aceasta a fost descoperirea, dar nu metafori-calmente vorbind, ci în sensul cel mai propriu al cuvintelor ***autor*** şi

personaj, literatură etc. Căci ce suntem noi altceva decât nişte personaje?!... Demonstraţi-mi că nu!

Şi cu cât mă gândeam mai mult la descoperirea ce făcusem, cu atât descopeream noi şi noi confirmări, argumente... Inclusiv la nivelul intuiţiei obşteşti! Pe cine nu auzi zicând că viaţa lui este un roman?! O spune numai despre sine, căci nu cunoaşte la fel de bine romanul vieţii celorlalţi!... E cel mai mare adevăr care s-a spus despre condiţia umană!... Personaje! Unele principale, altele secundare... De umplutură... Figuranţi...

Intuind acest adevăr, folosim acelaşi cuvînt, *Creatorul*, şi pentru Dumnezeu Pantocrator, şi pentru cei care îl imită cel mai mult şi cât de cât, scriitorii, aşa zişii, pe drept cuvînt, *creatori*... Firește, creatori în gama minoră, cum ar zice Noica!

Iar la scara realităţii, a Universului, Creatorul, Maestrul, Autorul nesemnat niciodată, anonim, Marele Anonim!... Cu asta se ocupă! Iar noi, biete personaje, intuind asta prin colegi mai deştepţi, aleşi de Însuşi Autorul, am scornit vorba, deloc metaforă, ci adevărată până la ultima virgulă, că aşa ne-a fost ***scris***! Ba chiar că la unii scrie pe fruntea lor textul divin care îi priveşte!... Ce ţi-e scris să ţi se întâmple, frăţioare, în frunte ţi-e pus...

Dar dacă e scris să se întâmple, e clar, nu se mai cheamă întâmplare!... Nu cumva ar trebui scris acest verb cu majuscula Creaţiunii: aşa ne-a fost Scris... Mai ales când subiectul nu este exprimat, ci lăsat să se înţeleagă! Şi toată lumea ce înţelege? Exact ce am înţeles şi eu! Căci n-am descoperit nimic nou! Ci doar am înţeles în profunzimea semnificaţiilor ceea ce toată lumea ştie... Ştie, dar nu prea înţelege, dacă mă pot exprima aşa!... Adică aşa spune, dar nu prea îi vine să creadă că ar fi adevărat ce spune! Situaţie pentru care zicem cu sunt vorbe! Nu cuvinte!... La început a fost cuvîntul, nu vorba...

Nu v-aţi săturat de câteoriaţi spus că viaţa bate literatura?!... Bate filmul!... Normal să fie aşa! Doar viaţa este literatură şi ea! De fapt ea este literatură, este literatura cea mare! Dar de Cine

Scrisă?... De Doamne-Doamne, am înțeles eu cutremurat, siderat mai ceva decât personajul acela din Eminescu care se uită în oglindă și vede chipul Domnului!... Sau, mă rog, pe aproape a fost și emoția mea!...

Am reacționat tare stupid! Am încercat să mă ascund de... de... de Dînsul, de autorul meu!, să nu afle că am aflat!... De spaima celor aflate cuprins, am încercat să alung din minte gândul, să nu mă prindă cu el în buzunar, dar cum să-mi iasă din minte teribila descoperire?!... Îl prinsesem pe Dumnezeu în of side! Eu pe El! Îi aflasem secretul!... Se va supăra pe mine?! Cel mai bine ar fi să nu afle că am aflat!... Atât am fost de speriat și de derutat... Nu cumva s-o pățesc! Am călcat un teritoriu sacru? Interzis descendenților oarecari ai Evei?...

Dar cum să-mi închipui că pot să mă ascund?! Ar însemna că eu nu mai sunt eu, biet personaj, și că El nu mai este El...

Apoi gândul simplu că dacă nu sunt decât un personaj, autorul face ce vrea cu mine! Îmi bagă-n scăfârlie ce gânduri binevoiește să-mi cedeze, din gândurile Sale... Multe din ele gânduri cu bună știință greșite, închipuite, potrivite cu neputințele creieruților noștri...

Mă face, mă lasă, să aflu, să descopăr numai ce-mi îngăduie autorul... Marele Autor... Maestrul literelor universale... Singurul căruia i se poate spune că este universal!... Ca scriitor și ca orice!... Căci și Universul intră sub incidența adevărului descoperit de prea umilul și prea supusul rob: este scris, doar ce altceva să însemne că la început a fost cuvîntul! Cel Rostit... Literatura, doar se știe bine asta, a început prin a fi orală... Vocală...

Și iar la Eminescu!... Și viața mea îmi pare că ea cură încet repovestită de o străină gură...

Întocmai-întocmai, textul este așa:

Și când gândesc la viața-mi, îmi pare că ea cură
Încet repovestită de o străină gură,
Ca și când n-ar fi viața-mi, ca și când n-aș fi fost.
Cine-i acel ce-mi spune povestea pe de rost?...

Numai atât i-a lipsit lui Eminescu, să pună majuscula: *Cine-i Acel Ce-mi spune povestea pe de rost?...* ca să dea în felul acesta şi răspunsul clar pentru toată lumea la întrebarea ce şi-a pus-o...

Nu! Să dispară nătărăul care va comenta *Aha, o întrebare retorică!...* Piei din ochii mei, netrebnice! Jos laba de pe biata-mi carte!... N-o meriţi!...

...Dar mai ales sentimentul atât de frecvent la scriitorul autentic, capabil să se bucure când citeşte cărţile altora, mai bune ca ale sale, sentimentul că viaţa întrece literatura, imaginaţia scriitoricească, oricât s-ar căzni amârîta să debordeze limitele... Sentimentul că literatura pe care o scrii este o palidă pastişă, un fel de parodie penibilă şi involuntară, făcută la plezneală, a realităţii petrecute... A vieţii! A marelui text! A marii literaturi adică!...

Sentiment normal, firesc, care denotă capacitatea de a-I simţi prezenţa la tot pasul... Şi, colegial vorbind, superioritatea! Sentiment pe care nu-l au toţi năucii ăia care, poţi să-i înjuri de orice, de mamă, de copii, de Dumnezeu, dar numai de lira mamii lor să nu scapi o vorbă mai... Cum să nu bată viaţa literatura, de vreme ce este scrisă, viaţa, este scrisă de... de cine... de Cine ziceam mai sus?!....

Şi ani de zile m-am chinuit cu gândul ăsta: oare nu făcea parte din... din scenariu, din filmul vieţii mele ca eu să mă prind şi să-L prind?... Adică aşa a fost voia Domnului ...Autor? Sau... sau am reuşit eu să ies din scenariu, din roman, din rolul meu şi să gândesc de capul meu... Liber liber!... Există acest cap al meu? Ce sens are *al meu*? *Eu*!...

Când eşti numai personaj, mai poţi să spui eu?...

Chiar poţi să fii liber? Ce mai înseamnă ***eu*** dacă lucrurile stau aşa?! Dacă nu suntem decât nişte personaje închipuite, imaginate de Cel Căruia I-am spus deja A-toate-ştiutorul, A-toate-făcătorul... A toate scriitorelnicul!...

...Doar au spus-o deja unii că fiecare ***eu*** face parte dintr-un Eu, din Eu, că-i unul singur acel Eu, care ne cuprinde pe toţi, astfel

că toată sporovăiala noastră numită comunicare inter-umană este un continuu și multiplu soliloc, pe o mulțime de voci interioare ce se inter-pătrund la nesfârșit sub aceeași cupolă craniană, țeastă, boltă... Nu, nu a mea!

Firește, ca autor cunosc bine, pe pielea mea, autonomia, așa zisa, a operei de artă!... Când un personaj ți-o ia razna, vere, și nici să-l pici cu ceară nu merge pe drumul gândit de tine, autorul lui pește! Și, de dragul unei vorbe, a unui fleac de detaliu, de dragul unei virgule chiar, cum mi s-a întâmplat odată, schimbi destinul nu numai al personajului, dar al întregii povestiri, al cărții...

Sunt eu oare un astfel de personaj?... Și l-am forțat eu mâna cea scriitoricească? Sau pur și simplu a greșit, ca orice om!

Ca orice om?... De ce nu? Om este și Dumnezeu! Om și o mulțime de altele în plus!... Dacă eu am înțeles fără voia Domnului, asta este greșeala Domnului!... Ca autor! A greșit și a acceptat că a greșit! Iar mie nu mi-a găsit pricină, nu s-a supărat și nu m-a pus la punct! Poate chiar o fi zâmbit, amuzat... Ce n-aș da să aflu că chiar așa a fost!

A pune la punct!... Altă vorbă în care poți să recunoști intuiția omului vorbitor de cuvinte că totul este scriitură, de-aia divină! Divină rău!

Binențeles că așa stau lucrurile, totul este ...scriptură! S-a spus deja, iar noi, ca fraierii, deh, am zis că e metaforă! Că e sens figurat!.. Când colo, așa cum spune și eticheta de scriptură, ce să fie altceva decât înseilare fastuoasă a mâinii Domnului!... Cu câtă lejeritate îi merge condeiul... Pana? Pixul? Oare cu ce scrie scriind?... Scrie cu scrisul, ar fi zis Nichita! Nichita Stănescu...

Ba nu: corect pusă, întrebarea trebuie să sune așa: din ce scrie, nu cu. Cu ce!... Ci din! Oare din ce naiba scrie de le scrie așa de bine din vioară?! Din frunză verde, din nai ori din solz de pește?... Căci e atâta muzică în literaturnaia asta!... În lumea asta... Atâta armonie!... Ce, Dante era vreun afon?!

...Argumente? Mai vrea cineva argumente? Iată, mă

conformez regulei voastre şi vin cu dovezi, nu toate, că pe cele mai multe le-am uitat, târziu mi-am dat seama că erau semne de la Marele Maestru... Şi tot nu m-am învrednicit să le înregistrez, să le notez, să le consemnez, *scripta manent*, nu? Deci numai ce-mi mai aduc acum aminte!... Coincidenţele de necrezut că-s coincidenţe, iar nu semne! Semnificaţii! Cu rost anumit, nu aleatorii, cu accent pe ultima silabă: aleato-rii!... Căci, aflaţi de la mine, esenţa literaturii sunt coincidenţele!...

Luaţi Hamlet! Ca să nu mai zic de Romeo şi Julieta!... Şi aşa cum le-a brodit colegul meu Shakespeare, la fel, dar la cealaltă scară, le pritoceşte, modelul nostru şi maestru, Însuşi Cel al Cărui nume nu-L pot rosti... Nici nu cred că-L ştiu... Dacă o fi Având aşa ceva... Aşa îmi vine să scriu predicatul, cu majusculă, atunci când lipseşte subiectul, subînţeles fiind. Mut majuscula de la subiectul absent, la predicat... Majuscula Măiestriei!

Cu care să încep? Hai să fac safteaua cu una tot de pe Ana Ipătescu, unde au fost mai multe. O mulţime... Nu ştiu dacă-i cea mai!... Veţi decide dumneavoastră!

Aşadar, şuetă la Athénée Pallace... Cu Fănuş Neagu şi alţii. Pucă sigur. Ceva Ornaru, poate... Un pic de Ilie Constantin... Şi încă vreo doi-trei ingredienţi, uitaţi de-atunci... Şi se ajunge la politică, cât merg toate de aiurea... Apoi fiecare cu câte o poveste-două despre ingeniozitatea românului în postura de hoţ de la stat!... Când românul driblează statul român de-i înnoadă picioarele! Ornaru le ştia pe cele mai multe! Să te ţii rîsul dracului! Zău că îţi creştea inima, ca român, să afli de atâtea isprăvi ale spiritului imaginativ autohton... În meciul dintre poporul român şi statul multilateral socialist...

Apoi s-a ajuns şi la subiecte mai grave, eram cel mai tînăr, tăceam şi ascultam. Legionarii, Carol, Antonescu, Piteştiul... Mai apăsat discutat, Antonescu... Procesul... Auzeam prima oară o mulţime de lucruri... Toţi de acord între ei că, la proces, mareşalul a făcut istorie mai multă decât în toate campaniile militare pe care

le-a condus... Ce răspunsuri le-a dat la interogatoriu, frățioare, ce pledoarie a ținut... De unde știa Fănuș de toate astea? Păi le citise în cartea despre Procesul Marii Trădări Naționale... Chiar așa se cheamă: ***Procesul Marii Trădări Naționale***!... Există asemenea carte? Ceilalți doar auziseră de ea... Dar măcar auziseră! Fănuș o avusese în mână! Singurul dintre noi! Eu? Tufă!...

Încep să mă dau de ceasul morții, cum să dau de cartea asta cât mai repede! Nu mi se dă nicio speranță că aș putea să-i dau de urmă! ...Poate la Academie, la Fondul special, dar cine o să-mi dea voie să intru acolo?!... S-a lungit o vreme șueta, de pe la cafeaua de la 11 până pe la 5-6! S-a băut ca de obicei, dar de data asta am plecat teafăr la minte ca un nou născut! N-am mai avutîn cap, cât am mai stat acolo, la băută și la palavre, ale altora, decât un singur gând: cartea! Cartea cu procesul Mareșalului!...

Au fost deci comuniștii atât de corecți încât au publicat stenograma procesului?!... Au publicat-o, iar după câteva zile au interzis cartea! Au topit toate exemplarele pe care s-a mai putut pune mâna cea lungă a Securității... Nu cred că mai există zece exemplare în toată țara...

Am plecat deci cu acest scor în cap: în toată țara doar zece bucăți să mai fie...

Acasă, în cel mai frumos apartament de pe planeta cea mai, se făcea curățenie... Semn că în curând biata Didina trebuia internată... Așa începeau crizele ei bi-anuale, cu o curățenie generală... De parcă, săraca, punea la socoteală cele două luni de internare, alta în Oltenia, la mamă-sa, să nu mă lase pe mine în praful și pulberea ce se aduna peste jumătatea de an ce trecuse de la precedenta primenire a casei...

Pășesc cu grijă printre fotolii și scaune răsturnate, covorul strâns sul, fusese probabil adus din curte, de l-a bătut... Și bag de seamă că lada din marchiza de pe imensul balcon, în care ladă nu m-am uitat niciodată, nu e lada mea!, dar și convins că s-ar fi putut ca Didina să lase vreun semn, ca orice gazdă serioasă, să

vadă cât este de curios chiriaşul să-şi bage peste tot nasul, aşadar lada! Avea capacul ridicat şi câteva cărţi scoase pe buza lăzii... Deasupra tuturora, cu coperţi albe, decolorate după aproape 30 de ani într-un alb Isabelle, aproape mătăsos, ***Procesul Marii Trădări Naţionale***...

Cine mă crede are de la mine o sticlă de vin de Lipniţa!... Eu nu am crezut! Nu puteam să cred decât cu preţul unor gânduri ce mă năpădeau înfricoşându-mă cum n-am mai fost vreodată!...

Abia atunci m-a ajuns din urmă băutura... Dar ce mai contează ce a urmat?! Miracolul se înfăptuise! Şi dacă nu l-am uitat, este şi pentru că Ion ăsta, ditamai mareşalul, a intrat apoi adânc în biografia şi bibliografia mea!... De sublocotenent pifan şi prăpădit! Ce comentariu să mai fac?! Ar fi prea lung şi redundant rău!... Răsuflat de-acum!

Firește, am trăit sentimentul că se petrec lucruri... Cum să le numesc?!... Sentimentul că Cineva m-a băgat adineaori în seamă! Cam ăsta a fost cel mai puternic! Chiar dacă a fost destul de confuz...

Probabil că intensitatea, ardoarea cu care m-am gândit la carte L-o fi mişcat.. L-o fi impresionat, I-a atras atenţia... Acolo jos cineva tremură tot... Şi mi s-a izbăvit dorul!

...Altă poveste, tot de pe Ana Ipătescu! O mai spun o dată: au fost anii cei mai... Şi tot îmi mai fac reproşuri că n-am ştiut să profit de ei încă şi mai mult s-ar fi putut!...

Deci, biata Didina internată sau plecată din Bucureşti... În locul ei, vine Ion, naşul şi cumnatul meu! Ăl cu brânza şi găina de Băneasa... Venit de la Constanţa la Bucureşti ca să afle cum e cu alergologia, cică n-ar fi o fiţă, un moft de muieri nevricoase... Ba m-a găsit şi pe mine cu sensibilitate la polen, praf şi fulgi, de m-a tratat şi mi-a trecut după aia sfârâitul nasului, când mi-era lumea mai dragă, pufneam de parcă mă supărasem pe toată lumea...

A stat câteva săptămâni, săptămânal până vinerea, când se întorcea la Constanţa, iar eu îl aşteptam ca pe altceva, să se

întoarcă duminica seara cu bunătățile de la biata maică-mea. Făcea naveta asta cu mașina... Ion!

În duminica cu pricina, pe la ora trei mă sună măicuța mea personală, cu indicații: să mănânc mai întâi peștele și chiftelele, la icre să tai puțină ceapă, ai ceapă? N-am! Ți-am pus eu câteva! Mielul este de Dobrogea, să nu am nicio grijă... Iar Ion plecase de câteva minute...

Spre seară reușesc performanța de a rămâne iarăși închis pe dinafară, fără cheie, uitată fiind în casă... Ușa se închidea din broască și nu putea fi deschisă de afară decât cu cheia... Iar cheia, sufletul lui Moș Marcu... În haina din antreu!

Calm, sun alături, la doamna Moisil, cum am făcut mereu în situația de față, să-mi dea voie să trec din balconul dumneaei în al meu... Iar o să mai stăm de vorbă măcar o jumătate de ceas... Nu-i bai, e o persoană atât de plăcută! Și face o cafea!... Mamă, mamă!...

Sun, sun... Nici urmă însă de doamna Moisil... Era ora opt deja, cam ora la care urma să ajungă Ion, avea și el o cheie... Toată nădejdea la el era. Am început deci să patrulez prin fața blocului... O mulțime de cunoscuți care se întorceau de la șosea... Plăcută așteptare... Pe la zece fără ceva, m-am dus la telefoanele din Romană și am sunat la Constanța, să văd ce e cu Ion de n-a ajuns. Nu știau nimic, ba chiar i-am băgat la griji, de ce n-o fi ajuns?!...

Mă întorc în fața blocului și încep să pendulez din nou, fix până după miezul nopții, când pricep că am cam încurcat-o. Pe lângă grija pentru Ion, ce să i se fi întâmplat?!, grija pentru băiatul: ce mă fac eu? Unde dorm? Se făcuse prea târziu ca să bat la ușa vreunui prieten, neanunțat, nu știam niciun telefon pe dinafară... Ce mă fac, vere?

Să merg la un hotel?... Știam că nu am la mine niciun act și mai știam că cei cu buletin de București nu aveau voie să tragă la hotel... Absurd și de necrezut azi...

Ambasador era hotelul cel mai aproapiat. La dumnealui am mers, cunoșteam bine cârciuma, restaurantul, dar hotelul,

canci! Am explicat la recepție care e situația – pe vremea aceea Chelemen nu apăruse încă în viața mea, și au fost înțelegători. Cred că m-am folosit și de numele lui Dan Dudaș... Aveau un pat liber într-o cameră la etajul 11, unde mai era o persoană. Îmi convine? Până mâine dimineață, ce să mai zic?!...

Urc, intru, scenă de teatru prost: un mocofan în fololiu și cu picioarele într-un lighean cu apă! N-aș fi crezut că există așa ceva la un hotel de pe Magheru... Anno Domini MCMLDXX și ceva să fi fost... Abia dau bună seara, supărat și sastisit, identific patul rămas la dispoziția mea și mă grăbesc să intru în noaptea subpăturii.

Nu e așa de simplu! Neamul prostare chef de vorbă. De unde sunt?... Cum să-i spun eu că sunt de vizavi?!... De la Constanța, zic eu, cu speranța că discuția se încheie, căci eu nu o să-l întreb nici de-al dracului de unde e!...

Din Constanța? Se bucură animalul, clipocind din picere!... Dar tac cu îndârjire, să pun capăt destăinuirilor. Păi, eu sunt din Băneasa... Se vede că are chef de vorbă, neisprăvitul. Dar cu mine și-a găsit nașul și bag capul mai adânc sub pătură și tac... Ostentativ și demonstrativ... Să mă fac că încep ușor să sforăi?...

Ei, bine, mi-aduc și azi aminte, parcă a fost în urmă cu o jumătate de oră, că brusc m-a luat așa, ca un fel de rușine. De ce să mă port ursuz și ciufut cu bietul om?! Neam prost eu sunt, nu el, cu ligheanul lui cu tot! N-are nicio vină omul pentru situația în care mă aflu! Vinovat este numai băiatul de sub pătură!...

Așa că-i scot capul la lumină și încerc să dreg busuiocul. Îi fac plăcerea – contam pe ea și se adevărește, de a-l întreba de Dordea și de Nicu Lână din Băneasa! Ba chiar și de doamna profesoară Dolgonencu!... Ce se bucură și ce se mai minunează că cunosc atâta lume din Băneasa! Știa el că e ceva de capul comunei natale. Dar nu, nu e din Băneasa, ci din Oltina, sat din... Îl opresc! Cunoaștem, domnule!... Ce vin am băut eu la Oltina, în crama CAP-ului... Și ce plăcinte la doamna... doamna...

Se uită mai atent la mine. Sunteţi cumva scriitor?... Tac. Şi sigur pe el: Dumneavoastră aţi scris cartea despre Oltina? Dumneavoastră! Aşa-i?

Nu, dragă, a scris-o Paul Anghel! Şi atunci de unde cunoaşteţi aşa multă lume de pe acolo!

Păi, oftez eu, sunt cumnat cu doctorul Efrim, care a fost medic la Oltina şi Băneasa!

Cu domnul doctor Efrim?!... Cine nu-l cunoaşte?! Şi începe să-l laude. Simt, ca o presimţire neagră, că sună a panegiric vorbele avântate ale bietului tractorist sau ce-o fi fiind el pe acolo. Numai că după ce-mi povesteşte de tot neamul lui pe care Ion al meu i-a scăpat de la boală sau moarte chiar, dă pe trompetă următoarele:

S-a mai îngrăşat domnul doctor, cât am văzut eu! Când ai văzut? Azi! Cum azi?! Azi pe la cinci, era la Băneasa, la service cu maşina...

Da, domnule, aşa am aflat eu de soarta lui Ion. Trecuse prin Băneasa, iar nu pe la Hârşova, şi a rămas acolo, până mâine, luni, când eu am sărit balconul doamnei Moisil şi am intrat în casă fără păs, fără grija lui Ion, ci doar nedormit ca lumea, şi teribil de îngândurat şi încântat de coincidenţa naibii...

Ce să înţeleg eu din cum s-au brodit lucrurile?...

Am încercat să rememorez ziua de ieri, de după ce am rămas închis pe dinafară... Câte mici detalii s-au înlănţuit ca să se potrivească într-o cascadă neverosimilă... Şi să ajung într-un final scandalos, tras de păr, detot neverosimil, ca să mă întâlnesc cu singurul om din Bucureşti care ştia de Ion de ce n-a ajuns la Bucureşti! Iar eu, eu care eram singurul care aveam atâta nevoie sa aflu de ce şi cum, cum de am ajuns la hotel, pentru prima oară să dorm într-un hotel din Bucureşti, şi să mi se dea singurul pat care mai era liber, într-o cameră taman cu insul!... Cine să te creadă dacă imaginam aşa ceva eu?!... Sau alt aşa zis coleg?!

Dar în literatura astălaltă, trăită, nu-i pe crezute! Ştii sigur că ce ţi se întâmplă se întâmplă, chiar dacă ai vrea tu, deseori, să

fie ficțiune, nu prea e!... E invers ca-n literatură literatură... Nu-i de joacă!... Sau, mă rog, dacă e joacă, nu-i a noastră, ci cu noi se joacă cineva. Se joacă Cineva?... Așa trebuie scris! Cu majuscula știută, că mare ești, Doamne!... Acum și pururea și-n veacul veacurilor, Amin...

Câte să fie?... Oricum, numai două e prea puțin... Deși sunt trei, dacă pun la socoteală și E mailul cu Einstein!... Ba a mai fost un Email, a doua zi după ce am scris capitolul dedicat lui Grivei... Capitol riscant, mi s-a părut. Dar foc de original, mi-am zis...

A doua zi, cineva, mai exact spus Cineva, m-a corectat, să nu mi-o iau în cap, e de mult fumată poanta. Și-mi trimite un Email, cu titlul BICHO, cu o mulțime de fotografii cu felurite patrupede macho, care se dau la sânii sau coapsele unor muieri muieri, muieri umane, umanoide. Craidonul, pus pe șacalit: maimuțoi, câini o mulțime, un țap, un pui de elefant și, culmea, doi șerpălăi curbându-se majestuos între sîni, cu destinație precisă între pulpanele femele... Text final: **Bichinhos espertos e mocinhas nem tanto...**

Ale dracului potăi! Și eu, care credeam că numai Grivei al nostru... Că mi-a scris el cel mai interesant moment din toată cartea...

...Sau frate-meu, alt dulău, chemat când a fost la o concentrare pe lângă Hârșova, să fie medicul regimentului, iar colonelul l-a fost trimis la primarul comunei din apropiere, să-i găsească o curte mai de gospodar, în care să-și țină mașina vreme de o săptămână... A fost primit frumos, după regulile ospeției dobrogene, de o bătrânică bucuroasă să aibă cui face o cafea și să dea la degustat musafirului dulceața ei de trandafiri, răgaz suficient ca să afle cine este falnicul bărbat din fața ei. Iar când a aflat de unde vine și cum îl cheamă, s-a repezit la haiduc, l-a luat în brațe la pupăcit și a început să-l bocească: Aurică, Aurică, tu trebuia să fii băiatul meu!...

Ce mutră o fi făcut frate-meu!... Până a înțeles că băbuța, sireaca, în urmă cu vreo sută și ceva de ani fusese cât pe ce să se

mărite cu taică-su... N-a fost să fie!... Tata era de pe lângă Hârşova, din Cartalu, satul vecin... Ce potriveala naibii, s-a mirat şi mama, bucuroasă să ne spună ea toată povestea, cum şi de ce tata nu s-a mai însurat atunci, acolo... Evident, dacă ar fi făcut-o, povestea ce o citiţi acum nu s-ar mai fi scris niciodată...

Să fim drepţi: povestea asta, care apare şi-n primul volum, pusă pe seama lui nenea Dumitru, o singură dată s-a petrecut. Restul e literatură... De-a mea! Nevoiaşul de mine...

Mai vreţi?... Una mai ciudată, care pune probleme de înaltă teologie... În urmă cu vreo 10 ani... Deci la zece ani de la cele relatate în această carte! Am fost atras într-o afacere care promitea să asigure cheltuielile tot neamului meu pe câteva generaţii! Fiind cam nepriceput eu la termenii bancari cu care mă ameţea ofertantul, l-am luat partener pe domnul George V., mult mai priceput, şi pe domnul I.T., general, care să descurajeze orice încercare de ţepuire a numitului Ionel R. La un moment dat, unul dintre cei doi domni a apelat şi la o vizionară, care să-i ghicească viitorul şi să-i dea sfatul decisiv: intră sau nu în afacere? Bagă sau nu suma de bani, frumuşică foc?... Au băgat banii, după sfatul singaporezei, de acolo venise, inclusiv cu informaţia că nici un miliardar singaporez nu se avântă într-o afacere serioasă până nu consultă zeii. Am intrat şi eu în joc, cu o cotă parte foarte mult mai mică, dar totuşi mare în sine, şi am început să aşteptăm. A trecut primul termen şi nu s-a întâmplat nimic nici după al doilea. Au început emoţiile...

Într-o bună zi, de dimineaţă, am plecat de acasă să mă văd cu ceilalţi trei şi să mai discutăm stadiul afacerii. Am luat metroul din staţia Basarabi. Pe drum, ajuns în apropierea metroului, mi-a venit să pun un pariu, dacă se poate numi aşa, cu valoare de semn, de augur: în staţia de metrou sunt două ecrane: unul care arată în cifre ora, de exemplu 12,13 să zicem, iar al doilea arăta câte minute şi secunde sunt de când a plecat din staţie trenul ultim: 5,15, să zicem. Al doilea ecran afişează secundele numai din 5 în 5.

Şi ce pariu mi-a trecut prin scăfârlie să fac cu destinul?! Nici prin gând nu-mi trecuse până atunci! Cum că dacă ajuns în staţie voi avea ocazia să văd pe cele două ecrane înscrise aceleaşi cifre, atunci această coincidenţă este semn că afacerea este pe calea cea bună şi se va realiza, cu beneficiile acelea grozave aşteptate de mine şi de toţi moştenitorii mei până la a şaptea spiţă, biblica!

Mai aveam de făcut vreo sută de paşi până să ajung pe peron şi mi-am dat seama că pusesem un pariu din start pierzător: era trecut de ora 9, trenurile de la metrou circulă la intervale mult mai mici... Am coborît în staţie, am ajuns pe peron, şi am înlemnit: trenul ultim plecase din staţie de aproape 9 minute, iar ceasul, ora oficială, era 9,14... După o aşteptare de vreo treizeci-patruzeci de secunde, dacă nu venea trenul, cele două ecrane electronice urmau să arate aceleaşi cifre: 9,15... Şi metroul, drăguţul, nu a venit!... Aşadar, primisem semnul! Intervenţia suprafirească era evidentă!...

Care este problema de teologie? Păi, afacerea nu prea a ieşit! Chiar deloc! S-au pierdut toţi banii, eu am pierdut un tablou la care Iuliana ţinea mult... Cine ne-a făcut bucata şi de ce?

Prima ipoteză: domnul Dracul să-l ia! În persoană!... Nimic mai firesc. Trebuia să mă aştept! Meciul dintre Cei doi durează şi va mai dura! Şi se joacă mai ales pe terenul acesta, cu zgură, zgura nenorocirilor şi nereuşitelor noastre... Zgura mă-tii, tovarăşe împieliţat!... Frumos m-ai mai păcălit... Pe toţi trei!...

A doua ipoteză: Tovarăşul mai sus numit nu are niciun amestec! El însuşi este personaj! Iar marele, Creatorul, scrie, cum e şi normal, la o singură mână, nu două! Ca şmecherii!... Ne-a lăsat sau ne-a scăpat puţin din mână, iar noi, ca nămeţii, ne-am dus la ghicitoare! La o paraşută îngălată şi nasoală, cu tocuri scâlciate şi plină de strasuri şi de coşuri.. Adică amărîta aia are ea dreptul sau capacitatea ori darul de la Dumnezeu Însuşi să citească cu câteva pagini înainte? Sunt colegi?!... Cunoaşte ea formula cu care să deschidă coperţile să vadă cum se termină filmul?!...

Cum am putut fi aşa de nerozi?! Jignitor de nerozi pentru Marele Maestru!... Anonim anonim, dar nu inexistent! Ba chiar foarte! Omni! Cum să nu ne pedepsească?!

...Aşadar, avem ceva libertate, este chiar aşa cum scrie la evanghelii! Dar ni se dă peste mână de nu ne vedem pe pagina următoare sau în capitolul final dacă ne batem joc de sfînta îngăduinţă!...

Una şi mai teologică: Scrisesem câteva articole pe tema dacilor, a dacismului nostru. La ***România literară***, eu propusesem, iar George Ivaşcu dispusese... De unde şi până unde eu şi George Ivaşcu? I-am fost recomandat de Sandu Niculescu să o meditez pe fiică-sa, pe năstruşnica Voichiţa... Eu june asistent, ea copilă, s-o fi gândit Ivaşcu... Nu merg mai departe! Cert este că nu i-am luat niciun ban pentru meditaţii, ci i-am propus să găzduiască în revistă un text de câteva pagini, mai generos, despre daci... L-a publicat, pe trei pagini de revistă, nu mai ţin minte în ce vară, în ce an...

Cu consecinţe multiple pentru mine, printre care şi invitaţia din partea profesorului Ioan G.Coman, de la Teologie, de a-i face o vizită, spre a mă şi ne cunoşte. Invitaţie transmisă prin părintele Coman celălalt, australopitecul!...

Copleşitoare persoană! Înalt ca un sacerdot al lui Deceneu, supt la trup, blând la vorbă şi cu ochi vioi, de ghizoroi, cum îmi zicea mie bunica, Dumnezeu s-o odihnească. Dar cu gesturi molcome. Mirosea a ceva aparte, curăţenie şi neodihnă deopotrivă. Mi-a vorbit de daci şi de Iisus, de Origene – auzeam prima oară de ilustrul nume, iar la sfârşitul întâlnirii mi-a dat o carte, cu precizarea: ne revedem după ce o citeşti: ***Scriitori bisericeşti străromâni***.. (citez din memorie). În orice caz, scriitori **străromâni**, din epoca patristică, adică secolele 3-6... Scriitori în limba latină şi greacă, născuţi prin locurile unde azi se vorbeşte dumneaei limba românească. Pot fi ei făcuţi parte a patrimoniului românesc?, m-am mirat eu.

Dacă francii au făcut-o cu ai lor, de ce să n-o facem şi noi?! Iar dacă n-o facem noi, ai cui rămân alde Diogene Exiguus, Niceta de Remesiana sau Ioan Cassianus, sfîntul?! Aşa bogăţie de oameni!

Cine-s ăştia? Păi numai Diogene Exiguus, adică cel mic, cel firav şi mititeluţ la stat, a fost aşa de mare la minte că de la el ne-a rămas ideea şi decizia de a nu mai număra anii ab urbe condita sau de la facerea lumii jidoveşti, ci de la Naşterea Pruncului... Înainte de Hristos şi anii de după Naşterea Domnului Iisus... Anno Domini... Başca formula astronomică, extrem de exactă şi de complicată, după care se calculează duminica Paştelui, care poate fi în Martie, în Prier sau în Florar.

Numai după ce se fac calculele stabilite de scitul Exiguus, nord dunărean de-al nostru, numai aşa află şi lumea când va să înceapă Postul cel Mare...

Când m-am întors, cu cartea citită şi adnotată ca la carte, l-am întrebat: Părinte profesor, dar de unde ştim noi că latina în care au vorbitorit şi scribăluit aceşti mari latinofoni este latina din care s-a strecurat, ca argintul curat, limba română?

Vai, ce plăcere i-am putut face?! Este cea mai bună întrebare care mi s-a pus!... Şi m-a lămurit: latina a avut tot timpul, ca orice limbă vie, dialecte, graiuri, variante felurite, determinate de ţinutul şi vremea la care a fost vorbită. Româna s-a tras dintr-o asemenea variantă, diferită oareşicât de celelalte, de varianta din care se trage franceza sau spaniola, diferită prin câteva detalii... Aşa cum ar fi cuvintele româneşti pe care lingviştii ca Graur sau Puşcariu le-au declarat de origine latină, dar neatestate în textele cunoscute, ale autorilor clasici... Cum ar fi ***spurcăciune***. Este evident descendent din latinescul ***purgatione***, bine cunoscut, de aici vine şi ***Purgatoriul*** catolic.

Dar forma originară a cuvîntului românesc, ***expurgatione***, nu apare în textele cunoscute, fatal lacunare totuşi în raport cu latina. Niciodată textele scrise într-o limbă oarecare, oricare ar

fi ea, nu au reușit să consemneze toate cuvintele limbii aceleia... Dar iată-l pe ***expurgatione***, dat dispărut în toate dicționarele etimologice, că apare la autorii noștri – și părintele Coman l-a numit pe unul dintre ei, precum și încă vreo două-trei cuvinte românești aflate în aceeași situație. Nu le-am ținut minte, nevrednicul de mine, căci în mintea-mi cea păcătoasă își făcuse loc un cuvînt nemaidenimeni rostit vreodată: ***Spurgatoriul***...

Pe loc inventat și mă întrebam, netrebnic, ce ar putea să însemne... Asta în vreme ce măritul sacerdot vorbea mai departe, cu alte exemple, dar nu reușeam să le prind cu urechea mea blegită brusc... Spurgatoriul!... Ar trebui inventată o nouă religie în care să-i facem loc și Spurgatoriului... Măcar așa, de dragul cuvîntului!... Spațiul în care te spurci și devii spurcăciune... În ce scop? Cu ce menire?...

Dar mă opresc, ca să nu uit unde vroiam să ajung. Anume la recenzia pe care i-am făcut-o cărții, o recenzie amplă, generoasă, făcută pe îndelete, fără nici urmă de vestita auto-cenzură, pe care i-am dus-o Părintelui Profesor ca unui duhovnic, ca o mărturisire și o spovedanie...

A primit-o și a citit-o cu oarecare amărăciune, comentând apoi împreună pe seama faptului că era perfect nepublicabilă. Nicio revistă, literară sau ne, comuniste toate, adică ateiste, nu ar fi comentat o carte care cuprindea în titlul ei cuvîntul ***bisericești***, și nici n-ar fi acceptat un comentariu care se referea la autor mereu cu deferența cuvenită: ***Părintele profesor*** Ioan G. Coman. Cum i-aș fi putut spune doar pe nume, ca lui Deșliu, să zicem?!...

Nici nu m-am ostenit să prezint prezentarea cărții la vreo redacție, nici măcar la România literară... Nu mai știu dacă mai trăia Ivașcu... Se poate verifica... Toate astea binișor înainte de 1980, luna august, când la București s-a ținut Congresul Mondial de Istorie... Nu aveam de ce să particip, așa că mi-am văzut de plaja mea la Mamaia, și spre sfârșitul lunii, poate început de septembrie, m-am întors la București.

Nu mai ştiu ce anume m-a făcut să merg la Casa Scânteii, pe la redacţiile literare... Mergeam rar... La mine pe birou, dactilograma recenziei amintite. Adăsta de câţiva ani... Nu vedeam nicio posibilitate de publicare. Mă împiedicam în ea aproape zilnic şi nu mă înduram s-o vîr în vreun sertar sau dosar, s-o arhivez, cum s-ar zice... Adică să uit de ea! Nu aveam cu atât mai puţin vreun motiv să o iau cu mine. N-o scosesem niciodată din casă, s-o plasez în vreo publicaţie. Ar fi fost un gest fără nicio şansă... Dar am luat-o în acea zi!... Fără niciun gând anume! Niciun motiv! Nicio... Şi cu ea asupră-mi am ajuns şi la ***Luceafărul***, în redacţie...

Am nimerit în birou la Ungheanu unde se discuta cu aprindere despre recent încheiatul congres. Se petrecuse la acel congres un fapt deosebit, de care aflam şi eu astfel: la una din şedinţele în plen, un istoric bulgar atacase problema Transilvaniei, cu argumente în favoarea Ungariei, după care un istoric sovietic, rus, deci, pusese problema Dobrogei... În favoarea Bulgariei... Cum că nu ar avea antecedente româneşti prea serioase. Aşadar, un dublu atac la drepturi fundamentale româneşti...

Mihai Ungheanu, care de felul lui era un om bine informat, aflase că înainte de deschiderea congresului, delegaţia de istorici români fusese atent prelucrată la Comitetul Central cum să se poarte, inclusiv într-un caz ca acela, atunci când sunt atacate interese româneşti fundamentale. Tovarăşii de la Partid au decis că nu trebuie încurajată polemica, nu răspundem la provocări, mai ales că suntem gazde, şi că, dacă apar asemenea atacuri, delegaţia de istorici români se întruneşte în seara respectivă şi primeşte instrucţiuni ce răspuns să dea a doua zi contestatarilor noştri. Soluţie absolut tembelă!

Ascultători însă, istoricii români prezenţi în sală au tăcut şi au înghiţit atacul bunilor noştri vecini fără să crâcnească măcar. Iar lucrurile ar fi rămas aşa, consemnând un eşec ruşinos pentru istoriografia românească, dacă în sală nu s-ar fi aflat şi părintele

profesor Ioan G.Coman, care, nefiind membrălău de partid, ci teolog, nu făcea parte din delegaţia oficială de istoricoizi, cea care participase la instructajul de la CC al PCR...

Nu ştia nimic părintele Coman de preţioasele indicaţii de partid. Aş putea spune că nu prea fusese dus pe la biserică părintele, după cum a reacţionat ca orice om normal, căci a luat cuvîntul când s-a ajuns la discuţii. Şi mi ţi i-a pus la punct pe tovarăşii istorici marxişti-leninişti din Bulgaria şi Rusia prietene, făcându-i de ruşine pentru enormităţile debitate. Totul calm, cu duhul blândeţii şi cu argumente decisive.

Pe scurt, părintele Coman salvase onoarea valahă şi toată lumea bună se bucura, cum aranjase Dumnezeu lucrurile, de s-a făcut de rîs toată istoricimea noastră oficială, academică... Deh, cum era Dumnezeu să nu-i aranjeze robului său Ioan o participare de mare răsunet?! Dacă nu ţine Dumnezeu cu profesorii de la teologie, atunci cu cine să ţină?!...

S-au făcut mai multe comentarii, însufleţite, ale lui Gheorghiţă Suciu şi Cezar Ivănescu mai ales, vine vorba şi despre cartea despre scriitorii străromâni ai părintelui Coman, alte comentarii, alte elogii, iar la un moment dat Ungheanu zice chiar cam aşa: Despre cartea asta nu s-a scris niciun rând în presa noastră... Şi e o carte atât de importantă!... Acum ne-ar trebui să scrie cineva o recenzie a cărţii, aş publica-o în numărul următor!...

Ce era să fac, de vreme ce venisem cu obiectul la mine?! O aveam în mapă pe domnişoara recenzie!... Am scos-o, am arătat-o, au rămas toţi – dar mai ales eu rămăsesem, cu gura căscată la aşa hocus-pocus. Ce potrivеală, ce coincidenţă!...

Am tăcut şi nu i-am contrazis când s-au arătat categorici: a ştiut domnul Ioane Şeitane ce s-a întâmplat la congres şi s-a orientat perfect aducând recenzia... O pagină întreagă din ***Luceafărul***. Nu mi s-a cerut nici cea mai mică modificare, autorul a rămas mereu pomenit ca Părinte profesor... N-am spus la nimeni că totul fusese... fusese literatură! Dar ce literatură?!

Încă și mai mult: publicarea recenziei a fost posibilă și pentru că toți cerberii cenzurii erau în concediu, un concediu binemeritat după tensiunea fiecărei aniversări a lui august 23. Rămăsese la cenzură un tovarăș cumsecade, care știa să închidă ochii. Se numea cumva Ispas?... Ispas sau Istrate... Parcă.

Am simțit totul ca pe o minune, nu coincidență. O minune dumnezeiască prin care se vedea bine că Dumnezeu îl iubește și prețuiește pe magnificul sacerdot și magister. Or mai fi fiind și alte minuni legate de același?...

Dacă vreodată se vor descoperi sau pricepe motive de sanctificare sau măcar beatificare a marelui cărturar, povestea de mai sus va fi să fie luată în serios de cei ce vor alcătui dosarul Sfinției Sale Ioan G. Coman... Depun această mărturie. Care contează însă și pentru teoria mea privitoare la literaritatea lumii... La ...sfințenia acesteia.

A cui sfințenie? A lumii sau a literarității?... A literaturii?...

Proastă întrebare. O retrag!

...Mai e nevoie de alte mărturii? Nu vă sfiiți și cereți! Are băiatul destule! Numai să nu-mi cereți să scurtez povestea... E nevoie de toate detaliile ca să pricepem că viața este literatură curată, superliteratură chiar!... În detalii se vede mâna de maestru...

Ce nu-mi este clar nici astăzi este un singur lucru: am voie să vorbesc despre asta?... Nu cumva devin, vezi, Doamne, luciferic și-mi depășesc rolul?... Nu cumva să-l mânii pe... pe autor! Vorbesc de la mine sau pus de...

Fie! Mai vin cu una: tot cu un popă, ba chiar papă: Ioan Paul al II-lea, Preaiubitul papă... M-a dus fratele Vasile Maria Ungureanu, așa cum îmi promisese, la papă de i-am sărutat inelul. Ca recunoștință pentru tot ce făcusem ca să apară cartea despre catolicii din Moldova... Eu, întrebat fiind, i-am cerut pentru deranjul meu o damigeană de vin și o cămeșă de in cu motive țărănești, populare, ceangăiești... Adică curat românești!

Iar Vasile, Dumnezeu să-l hodinească, a zis vorbă mare: Te duc la Papă, în audienţă, frate Ioane!... Cum era să-l cred?!

Căci mai trebuia şi paşaport pe vremea aceea! În toamna lui 1987!... În Noiembrie... Primisem eu viza securităţii, dar turistică, în timp de vacanţă! În timpul anului universitar era imposibil să-ţi aprobe partidul deplasarea!...

Prima coincidenţă: lansarea cărţii, care între timp fusese tradusă şi tipărită în italiană, pe cheltuiala Vaticanului, doar era vorba de catolicii lui Ieremia Valahul din Moldova, fusese fixată de Vatican la o zi distanţă de al nu ştiu câtelea congres de tracologie, organizat de Drăgan. Eram invitat la amândouă!...

M-am milogit la decan şi rector din vreme, atrăgând atenţia asupra faptului că ambasada Italiei dă vize de intrare numai după ce aştepţi cu cererea depusă la ei două săptămâni. Deci acordul partidului şi guvernului trebuia rostit cu cel puţin 15 zile înainte de data potrivită urcării în avion! Cu chiu, cu vai, am obţinut aprobarea Universităţii abia cu trei zile înainte de evenimentul de la Vatican. O aprobare cinică! Cei de la partid, Partidul Comunist Român, îşi făcuseră corect calculele: peste două săptămâni, când voi primi viza italiană, nu voi mai avea la ce bun să mai merg în Italia... Ca-ntre colegi, tovarăşi colegi!...

Dar nu s-a făcut voia Partidului, ci a Altcuiva, astfel că în mod excepţional ambasada Italiei a fost nevoită în zilele acelea să dea vize de intrare de pe o zi pe alta. De ce? Pentru că Sportul Studenţesc jucase cu o echipă din Italia la Bucureşti, în Cupa UEFA, azi Cupa Cupelor, şi erau câteva zeci de suporteri, băşca fotbalişti, cărora trebuia să li se dea viza practic pe loc! Printre aceştia am intrat şi eu, la înghesuială, cu ajutorul dlui Nemeşiu, omul de la Bucureşti al lui Constantin Iosif Drăgan... Am avut şi soluţie de rezervă, să mă treacă Mac Popescu pe lista de suporteri ai Sportului...

Aşa că am ajuns la Papă, emoţionat şi important, iar când a fost să-i spun ce-i cu mine pe la Roma, i-am zis literalmente

aşa: ***Padre, eu sunt ortodox din România, şi trebuie să vă spun că toţi ortodocşii din România vă iubim şi vă aşteptăm în România...*** Chiar aşa: ***nous vous attendons en Roumanie...***

Credeţi că mă doare gura să spun că vizita la Bucureşti a Papei s-a făcut la ideea mea, la invitaţia mea?!... Că eu am fost piua-ntâi, înaintea Prea Fericitului Teoctist?...

Revenim la coincidenţe: era normal să ajung la Roma, să mă bucur aşadar pentru tot ce făcusem ca să apară cartea lui Mărtinaş. Măcar eu! Destul că autorul murise cu câteva zile înainte ca eu să scriu în presă despre valoarea manuscrisului dedicat ceangăilor săi!...

Mai am vreo două cu Ivaşcu... Una măcar, scurt relatată, ar fi când m-au chemat la şedinţa de comitet PCR al Universităţii. Tovarăşa Goga, Ecaterina, singura femeie care s-a învrednicit să fie soţia a doi generali de securitate, şi lider de sindicat şi PCR pe Universitate, cu toată autoritatea celor două funcţii cumulate – e vorba de cei doi soţi!, a cerut imperios să fiu dat afară din Universitate pentru influenţa nefastă pe care o am asupra studenţilor. Nu povestesc despre ce a fost vorba, eram invitat tocmai să ofer versiunea mea asupra celor petrecute la ultima adunare generală PCR a Facultăţii de limbi străine, din octombrie sau noiembrie 1977.

N-am mai apucat să ajungem la acest subiect. De cum am intrat în sala cu zeităţile locale, m-a luat în primire Ghiţă Florea, secretarul PCR al Universităţii la acea dată. Jovial, numai zâmbet: Măi, Ioane... Aşa m-a luat! Cu măi, Ioane! ...Dar ştiu că te pricepi să le aranjezi la marele fix!... Păi mai putem noi să te sancţionăm acum?!...

Te faci că nu pricepi? Chiar că!

Şi mi-a arătat „România literară", care tocmai apăruse, iar în numărul din acea zi de joi George Ivaşcu publicase un text de-al meu, pe paginile din mijloc, cele mai importante, un text predat redacţiei cu vreo câteva luni în urmă. Nu mai aveam nicio

speranță să-l văd publicat, pot spune chiar că uitasem de el. Eh, cum s-a întâmplat de l-a publicat exact în ziua aceea? Oferindu-i astfel tovarășului Ghiță Florea, mare domn, motivul de a închide orice discuție despre excluderea mea din corpul didactic.

Textul era avântat „protocronist" aș zice eu, însușindu-mi folosirea anapoda a acestui cuvînt degradat la Europa Liberă. Un text de vreo zece pagini A4 despre ***Cel mai frumos cuvînt***, adică despre polisemia cuvîntului ***român***. Eram, fără să urmăresc asta, pe linia aripii naționaliste din PCR și din Universitate, pe care Ghiță Florea o susținea și proteja cu discreție și eficiență.

Era a doua oară când Ivașcu mă publica, în paginile de gală ale revistei și cu urmări importante în viața mea. Iar dacă mă gândesc bine, nota 10 pe care mi-a dat-o la examenul de stat tot Ivașcu, după ce înaintea mea trântise cinci colegi, iar eu trăsesem un bilet la care nu vedeam cum o să iau mai mult de un 7 sau 8, chinuit, a fost hotărîtoare pentru media mea generală peste 9, fără de care nu s-ar fi putut pune problema să mă mai poată opri Graur asistent...

Iar acum, când scriu aceste rânduri, mă dumiresc că George Ivașcu, cu care n-am stat de vorbă decât de vreo trei-patru ori, a avut un rol foarte mare în viața mea. Fără voia lui. Ci din a Cui voie, mă și vă întreb!

...Despre alt episod din romanul vieții mele am relatat de curând, on line, Anno Domini MMXI: Miracolul întâlnirii mele cu Gabriel Liiceanu... Iată textul, scris în urmă cu câteva săptămâni și de care abia acum cinci minute mi-am dat seama că își are locul cel mai potrivit aici, în continuarea celor de mai sus. A minunilor miraculoase care la un loc mi s-au părut suspect de multe... De parcă aș fi câștigat la viața mea de câteva zeci de ori la Loto, premiul cel mare!... Așa ceva s-ar putea numi coincidență? *Numai* coincidență?...

MIRACOLUL ÎNTÂLNIRII (MELE) CU LIICEANU

Duminica trecută am dat să-i ascult şi eu pe cei doi cucuzei ai intelighentziei româneşti, Andrei Pleşu şi Gabriel Liiceanu. Când am aflat şi subiectul – **miracolul întâlnirii**, am rămas pironit locului, până la sfârşitul emisiunii, întrebându-mă dacă nu cumva Gabriel Liiceanu va pomeni ceva şi despre miracolul întâlnirii noastre, a mea cu dumnealui şi vice versa. Doar, cel puţin pentru mine, întâlnirea aceea chiar a ţinut de domeniul miracolului! Mult mai mult decât întâlnirea dintre Liiceanu şi Constantin Noica, într-un vestibul, unde Noica îşi trăgea galoşii pregătindu-se să plece dintr-o vizită, iar Liiceanu, din întâmplare, sosea în vizită. Întâmplare? Aranjament? Al cui? Al providenţei? Putea fi şi al altora acest aranjament, această cincidenţă, provocată de nişte băieţi specializaţi în aşa ceva şi care deseori au jucat acest rol în viaţa noastră... Rolul providenţei. Al unei providenţe malefice...

Cu numitul Liiceanu am stat de vorbă o singură dată, prin 1994 sau 5, în clădirea Senatului, la lucrările comisiei de cultură, unde eram membru, iar Liiceanu venise ca invitat. Împreună cu încă vreo 10-15 persoane... Circumstanţe dintre cele mai banale. Şi totuşi a fost o întâlnire miraculoasă! Cel puţin pentru mine şi mai sus numitul Liiceanu. Chiar părea o întâlnire aranjată de Cel Care atât de des ni se arată prin coincidenţe extraordinare şi deloc întâmplătoare, ci împlinitoare, cum ar zice Noica. Şi iată de ce:

Pe la începutul anilor 1980, a apărut ***Jurnalul de la Păltiniş***. Celebrul. M-am numărat printre cei care l-au citit, căci nu era chip să ieşi în lume dacă nu puteai susţine o discuţie despre răs-citita carte. Ba i-am făcut şi o prezentare, o analiză chiar – pot zice, un comentariu mai lung, pe trei sferturi de pagină din *Luceafărul*. În esenţă, comentariul meu punea un diagnostic care, zic eu acum, s-a cam adeverit în timp: neputinţa lui Liiceanu de a-şi apropria sistemul de valori după care se orienta şi se orientase întotdeauna existenţa lui Constantin Noica, neputinţa sa de a înţelege dispunerea pe care a dat-o Noica ideilor şi acţiunilor sale, vieţii sale.

Era neputinţă funciară, a lui Liiceanu, de a trăi, de a priza adâncimea şi farmecul(!) abordării naţionaliste a existenţei. De aici neputinţa sa de a-l înţelege pe Noica, de a-l accepta, de fapt. Comentariile lui Liiceanu erau deseori insolente faţă de Noica, dar mai presus de orice vădeau faptul, simplu şi natural, că Liiceanu nu avea organ pentru Noica!... Cam asta era concluzia mea. Diagnosticul!

Azi, Liiceanu îl pomeneşte pe bietul Noica la orice apariţie publică. La vremea aceea, după ce a citit ***Jurnalul***, se auzise că Noica s-a cam lămurit şi s-a cam despărţit de Liiceanu, în alţi termeni decât cei în care se despărţise de Goethe... Izgonit – acesta era termenul care circula, izgonit de la Păltiniş, Liiceanu a bătut la uşa lui Petre Ţuţea. Se pare că aflase de gelozia cu care, deseori, între camarazi, Ţuţea comenta ironic succesele de librărie şi notorietate ale lui Noica. Spera Liiceanu să obţină o acreditare din partea unui posibil adversar al lui Noica? Socoteală greşită: Ţuţea l-a judecat pe vizitator cu asprime pentru uşurătatea, vecină cu prostia, care dospea în comentariile şi aluziile din ***Jurnal*** privitoare la apartenenţa lui Noica la dreapta românească interbelică. Interbelică, dar, iată, şi postbelică!...

Circula vorba că Ţuţea i-ar fi arătat uşa! Personal nu-l pot vedea pe domn profesor în această postură. Exclus! Pe Liiceanu însă mi-e uşor să mi-l închipui dat pe uşă afară şi întorcându-se, aţi ghicit, pe fereastră!...

Năravul din fire nu are lecuire! Or, la Noica naţionalismul său sau cum i-am mai putea spune, românismul?, era definitiv, nu era supus acţiunii timpului sau modei, schimbărilor de regim politic, cataclismelor istoriei etc., ci era din firescul firii sale ca Noica să fie de dreapta, naţionalist! Şi firescul acesta aparţinuse unei generaţii întregi.

Iar la data când apare ***Jurnalul de la Păltiniş*** se iţiseră în viaţa publică destule semne că de acest năravi românii erau departe de a se fi „vindecat". Neatins însă sau poate chiar imun la această boală, a solidarităţii comunitare, de neam, Liiceanu îşi

mărturisea în comentariile sale mirarea şi dis-preţuirea pentru naivităţile solidarităţii ***tribale***, cu sărăcia şi nevoile neamului, atât de frecvente şi de definitorii în discursul lui Noica...

Dacă-mi aduc bine aminte, cam asta era constatarea mea: lui Liiceanu, şi citez: ***funciarmente*** îi era cu neputinţă să-l perceapă şi să-l priceapă pe Noica... Pe Noica şi pe camarazii acestuia.

Nota bene: textul meu nu conţinea niciun atac la persoană. La câteva zile după acel text, am mai publicat unul – e drept, într-o revistă mai puţin citită, *Tomis*, în care propuneam ca premiul pentru cartea anului să se acorde lui Liiceanu şi altor doi scriitori, pentru nu mai ştiu care volum din Platon, la care contribuţia lui Liiceanu fusese cea mai consistentă...

Trec câteva luni, şi în toamna lui 1983 mă trezesc că la Europa Liberă sunt aspru criticat, înjurat mai degrabă, pentru textul meu despre ***Jurnalul de la Păltiniş***. Amicul Alecu Cuturicu – Dumnezeu să-l odihnească, care asculta seară de seară emisiunile culturale, face bine şi înregistrează la casetofon discursul nimicitor de care am parte. Aşa că am putut analiza în tihnă textul. L-am şi transcris, pentru a-i răspunde. Mizeria de la Europa Liberă era semnată şi citită de Gelu Ionescu, proaspăt transfug.

De la început m-a pus pe gânduri acest detaliu: eram în termeni dintre cei mai buni cu Gelu Ionescu. Ce-i căşunase pe mine?! În plus, nu avea nici dreptate, procedase necinstit, comentariul său era nejustificat, găsise un pretext care, cu textul meu în faţă, nu rezista, dar de acest lucru nu-şi puteau da seama ascultătorii postului de radio. Aveau toate motivele să ia în serios demonstraţia lui Gelu Ionescu cum că eu, lăudând ediţia Platon, scoasă de Noica şi o echipă de excelanţi colaboratori, printre care şi Liiceanu, făceam un gest de propagandă deşănţată cui? Cui credeţi? Lui Ceauşescu şi regimului ceauşist!...

Am încercat să public un răspuns la *Luceafărul*, dar Ungheanu sau altcineva din redacţie nu mi-au acceptat replica. Au dat vina pe cei de la Secţie... Secţia de presă şi propagandă a CC al PCR!

Las alte detalii ca să spun esenţialul: mi-am dat seama curând că textul citit la Europa Liberă de Gelu Ionescu fusese scris de ...Gabriel Liiceanu! Repet: Gabriel Liiceanu!... Cum mi-am dat seama? Păi, mai apăruse o carte, *Epistolar*, în care Liiceanu a publicat cronicile şi schimbul său de scrisori cu diverşi, pe marginea ***Jurnalului***. Cronica mea nu a fost înserată alături de celelalte. În schimb, anumite detalii stilistice din scrisorile semnate de Liiceanu mi-au adus aminte de textul citit la Europa Liberă de Gelu Ionescu!...

Îl prinsesem aşadar pe Liiceanu cu un gest de o netrebnicie rară, nemaiîntâlnită în viaţa noastră literară: în loc să-mi răspundă la obiecţii deschis, bărbăteşte, şi să argumenteze senin şi demn împotriva argumentelor mele, a conceput un text infam, nedrept, necinstit, mincinos şi calomniator, un veritabil atac la persoană, străin de orice dezbatere de idei, dar – şi în aceasta consta mizeria gestului, a comportamentului, nu şi-a semnat făcătura, ci l-a pus pe bietul Gelu Ionescu să şi-o asume. În plus, mizase şi pe faptul că presa noastră, bine coordonată de la Comitetul Central, nu obişnuia să intre în polemică cu Europa Liberă, cu oficinele!...

Deci mă înjurase liniştit, ştiind bine că eu nu-i pot nici măcar răspunde lui ...Gelu Ionescu.

Aşa că eu rămâneam înjurat şi nu puteam face nimic. În mod deosebit nu puteam nici să dezvălui descoperirea că cel care mă înjurase atât de nedemn şi de nedrept nu era Gelu Ionescu, ci însuşi Gabriel Liiceanu. De ce nu puteam face caz de asta? Pentru că în felul acesta s-ar fi aflat că Liiceanu are astfel de relaţii la Europa Liberă încât îşi poate permite asemenea maşinaţiuni. Ar fi fost ca şi cum l-aş fi turnat la Securitate că are relaţii atât de strânse cu Europa Liberă, adică cu duşmanul!!

Ceva-ceva mă făcea să mă înarmez cu răbdare. Nu sunt zilele intrate în sac, mi-am zis! Şi după vreo 10 ani mă trezesc la Senat pentru prima oară faţă în faţă cu Gabriel Liiceanu. Devenise între timp marea vedetă, autor al celebrului Apel... Era invitat la Senat

pentru audieri, candida să fie admis în Consiliul de Adminstraţie al Televiziunii... Mă uitam la colegii din comisia Senatului, uşor complexaţi de solemnitate întâlnirii cu marele Liiceanu. N-am avut încotro şi am intrat în vorbă cu audiatul, stricându-le festivitatea:

– Domnule candidat, zic, în urmă cu vreo zece ani, la Europa Liberă, Gelu Ionescu a citit un text despre mine, un text cum nu s-a mai scris despre mine altul mai urît, mai calomniator, mai mincinos! Nici măcar după 1990 nu m-a batjocorit cineva ca atunci!... Spuneţi-mi, este adevărat că acel text l-aţi scris dumneavoastră?

Teribilă a fost consternarea colegilor! Adrian Păunescu, care a înţeles imediat gravitatea gestului, se uita mirat şi surprins la mine: nu cumva mă bag într-o poveste din care îmi va fi greu să ies?! Răspunde bietul Liiceanu cam aşa:

– Nu văd nicio legătură între întrebarea dumneavoastră şi rostul prezenţei mele aici?

– Cum să nu vedeţi legătura?! Păi dumneavoastră vreţi să intraţi în conducerea televiziunii române! Şi vi se pare normal ca la televiziunea naţională să se întâmple ce s-a întâmplat la Europa Liberă când dumneavoastră aţi scris un text împotriva mea, plin de minciuni, şi l-aţi pus pe altul să-şi asume răspunderea ca autor?! Nu are legătură?!...

– Da, are legătură... Dar eu nu am făcut decât să-i ofer nişte date statistice lui Gelu Ionescu...

Evident, bietul pungaş nu se aşteptase ca eu să ştiu de găinăria de la Europa Liberă. Nu mai ţin minte dacă i-am explicat de unde ştiam de ea. A fost total derutat şi, dacă ar fi ştiut că mă bazam numai pe o analiză stilistică, de text, probabil că n-ar fi recunoscut. A fost cinstit oareşicât, dar nu chiar detot cinstit şi să recunoască că integral îi aparţiea infamul text.

*

Miraculoasă întâmplare, a comentat apoi Păunescu. ***Miraculoasă întâlnire***, zic eu acum. Când mă gândesc că a fost după mai bine de zece ani de aşteptare... Ce anume m-a făcut să aştept liniştit şi să nu pun prea mult la inimă gestul de ultim netrebnic al filosofului?...

Uitasem de această miraculoasă întâlnire, prima şi ultima... Au trecut de atunci alţi zece ani! Noroc cu amicul Constantin Badea, care mi-a semnalat emisiunea celor doi impostori şi a insistat să-mi arunc un ochi! De ce impostori?

Să-i luăm pe rând:

Pentru mine, Liiceanu Gabriel, dacă mă pune cineva să mă gândesc la acest nume, nu este insul care m-a înjurat cu atâta lipsă de demnitate... Atât de laş!... Treacă de la mine!... Nu este Gabriel Liiceanu nici măcar farsorul care a scris ***Apelul către lichele*** uitându-se în oglindă. Ci este persoana care a făcut acestei Ţări un rău mult mai mare: el, Gabriel Liiceanu, a dat tonul la furăciuni în Ţara asta! Încă din primele zile post-decembriste, când s-a instalat proprietar pe Editura Politică. Dacă l-ai fi întrebat cine i-a dat-o, probabil că ar fi răspuns că i-a dat-o unul, Silviu Brucan! Nici nu terminasem cu numărătoarea morţilor, şi Liiceanu se aranjase deja!

E de văzut, cine s-a privatizat mai întâi, Editura Politică, botezată Editura Humanitas, pe mâna spartă şi apucătoare a lui Gabriel Liiceanu, sau redacţia ziarului *România liberă*, pe mâna disidentului Petre Băcanu! Au urmat, la scurt timp, alte redacţii, ale tuturor ziarelor judeţene! Este al naibii de semnificativ să-ţi dai seama că taman ei, ziariştii, au dat tonul la privatizare, la jefuirea patrimoniului public, cu mult înainte să apară legile privatizării şi mogulii. Ce bine înţelegi astfel de ce avem parte de o presă atât de străină de nevoile societăţii româneşti, o presă atât de trădătoare, de vândută!... L-au avut ca model pe mai sus numitul pungaş. Deh, om cu idei!

Andrei Pleşu?... Ce a căutat un filosof, un intelectual atât de rafinat, să se zbată să fie numit în conducerea civilă a CNSAS?! De unde interesul pentru mizerele dosare intocmite de analfabeta Securitate? Lasi tu biblioteca Academiei pentru hrubele în care zac arhivele Securităţii? Ce-l putea mâna pe exegetul angelităţii spre zonele pestilenţiale, degradate ale umanităţii, atât de jalnice?!...

Asemenea comportament are o singură logică, zic cunoscătorii: dosarul. Dosarul de securitate, dosarul de colaborator, dosarul de urmărit, urmărit de securitate pentru fapte ruşinoase, jenante, dosarul propriu sau al cuiva din familie, care trebuia să fie scos din circuitul public, distrus eventual...

Atât să ne explice Andrei Pleşu, ce împlinire spirituală a urmărit el la CNSAS?, şi nu mai zicem nimic de prăpădul din patrimoniul naţional, care, tot aşa, a debutat sub oblăduirea sa, ca ministru prădalnic al culturii!

Când l-am acuzat pe Petre Roman că a dispus demontarea tricolorului de pe clădirea Casei Poporului, am primit răspunsul că aceasta a fost ideea şi decizia lui Andrei Pleşu, ca ministru răspunzător de spiritualitatea românească!... De ce, fiu al luptei comuniste în ilegalitate?! De ce ţi-a fost nesuferit acel stindard, care. fluturând pe cea mai mare clădire din lume, era el însuşi cel mai mare steag naţional arborat vreodată! Te durea acest detaliu, de un gust îndoielnic pentru estetul din tine, dar nu şi pentru cei care îl priveam cu plăcere şi chiar emoţie, văzându-l cât de voinicește se zbuciumă pentru noi în bătaia vântului...

De ce, mă, ne-în-de-plinitilor, nu v-a plăcut nici Noica, nici tricolorul românesc?

Bucureşti, 6 martie 2011
ION COJA

La acest text am mai publicat şi un ***Post scriptum 2015***, când l-am pus din nou pe site. Merită şi acesta puţină atenţie:

Post scriptum 2015 Public din nou acest text, printre motive fiind şi acela că textul respectiv are nevoie de un Post Scriptum, acesta:

1. Nu se înţelege prea bine că eu, în privinţa întâlnirii „miraculoase" dintre Liiceanu şi Noica, emit în textul de mai sus ipoteza că a fost vorba de o întâlnire aranjată de servicii, pentru a-l plasa pe Liiceanu în coasta lui Noica. Noica trebuia împiedicat să aibă contact cu prea multă lume... Aceeaşi strategie de izolare a fost urmată şi în cazul unor alte personalităţi, precum Radu Gyr, Traian Puiu, Petre Ţuţea... Cu Petre Ţuţea nu le-a prea mers, dar intenţia contează! „Schema" întâlnirii dintre Noica şi Liiceanu, caracterul aranjat al întâmplării, a fost aidoma urmată în întâlnirea „întâmplătoare" pe care am avut-o acasă la Petre Ţuţea în februarie 1989 cu Aurel Dragoş Munteanu. Când ADM a încercat să mă ...ADMnească în complotul anti-ceauşist! De altfel, în discuţia pe care am avut-o cu Pleşiţă pe la mijlocul anilor 90, acesta mi-a dat de înţeles că amândoi, şi Gelu Ionescu, şi Gabriel Liiceanu, plecaseră cu misiune în Occident. Geluţu ca transfug, Liiceanu ca bursier. Misiune din partea cui? A Securităţii? Care Securitate? Cea trădătoare, cea bişniţară sau cea naţionalistă?

2. În privinţa lui Andrei Pleşu, ca să fiu mai explicit, voi preciza că prezenţa sa în CNSAS, cu totul neaşteptată, nu poate avea decât o singură explicaţie: nevoia de a umbla prin dosarele securităţii pentru a extrage dosarul de informator al său sau al unor persoane din familie. Să mă ierte Dumnezeu, nu vreau să vorbesc cu păcat, dar în dosarele de urmărit de securitate ale fratelui meu apar nişte turnătorii care nu puteau să aparţină decât unor medici de la Spitalul din Tulcea... Or, la acel spital, fratele meu a fost ani de zile coleg cu tatăl lui Pleşu, o persoană cu care s-a înţeles foarte bine. Fratele meu refuză să creadă în bănuiala mea! Dar fratele meu este vestit de credul, de fraier la

prieteni! Meseria sa fiind cea de ginecolog, unde chiar se pricepe. Dar la bărbaţi...

Firește, este loc și pentru altă explicație, pe care să ne-o ofere însuși Andrei Pleșu! Mi-ar părea bine să existe altă explicație! Voi fi bucuros s-o mediatizez cu puterile mele...

Deci, ca să ne minunăm ca lumea: au trecut mai întâi zece ani și ceva, din 1983, toamna, când am fost înjurat la Europa Liberă de musiu Liiceanu, până prin 94-95 când a avut loc audierea de la Senat, întâlnirea!, și ani încă vreo opt-nouăsprezece, până în 2011, când are loc emisiunea TV., la care nu m-aș fi uitat dacă nu mă suna domnul Constantin Badea, insistând să-i văd pe cei doi balerini, ce duo de babe grețoase au ajuns. Îi dau numele domnului Badea, ca să poată fi verificat că tot ce spun sunt lucruri pățite, reale. În total, aproape 30 de ani a durat până să se producă, în toate articulațiile ei, coincidența, povestea, imaginată de cine?... De mine, în niciun caz!

În ăști 30 de ani puteam să dau demult colțul, am atâția prieteni și colegi pe care nu-i mai am! Aș putea zice sau crede chiar că am avut zile până acum, special ca să apuce povestea să se termine, să aibă finalul meritat!... Prostul de Liiceanu s-a dat de gol de două ori: o dată ca autor al textului infam semnat de bietul Gelu Ionescu și a doua oară că miraculoasa să întâlnire cu Constantin Noica a fost un aranjament ordinar al Securității. Am eu vreun merit pentru asta?... Este evident că am fost folosit, că cineva a dispus de mine, de data asta dându-mi să mai trăiesc, iată, câțiva ani buni peste vârsta la care bietul tata s-a prăpădit!...

De la cine avem zile fiecare? De la bunul Dumnezeu! Ce vrei dovadă mai bună că toată povestea asta, atât de literară, este de la Dumnezeu citire?! Mai exact spus, scriere!... Povestea asta și toate celelalte!...

Care toate celelalte?

Din care este alcătuită viața fiecăruia dintre noi!... În principiu vorbind!

Chiar şi a celor care nu apucă din viaţă mare lucru, şi pier cum de boare pier norii, la vârste dintre cele mai fragede?!...

Mutatis mutandis vorbind, literatura nu înseamnă numai romane, romane fluviu, epopeice, mai sunt şi nuvele, schiţe, epigrame, zicători, proverbe... Hai ku mine de-alea... Personaje principale şi personaje episodice... Scenete... Scheciuri... Chiar şi slogane, locuţiuni şi expresii... Vorbe de duh! ...Hai să nu facem acum teorie literară înainte de a dovedi că despre literatură este vorba!

Pe mine m-aţi convins!...

Nu te cred! Eşti ironic, văd bine, şi nu e cazul!... Ce Dumnezeu?!

V-aţi gândit vreodată că expresia ***Ce Dumnezeu*** este sinonimă cu ***Ce naiba***?..

Mă gândesc acum!...

Şi?

Asta... asta ar putea fi dovada că şi 'mnealui Şeitanul cel adeverit are oarece putere de decizie, cum bine se ştie! Îşi bagă peste tot coada! E de văzut cum! Uneori scrie de capul lui texte cap-coadă, sută la sută drăceşti! Alteori – dar este pură supoziţie, Dumnezeu îi dă un personaj din roman, să-l ducă de mână pe diabolicul ins pe unde vrea naiba să-i ia pe amândoi!... Diavol şi personaj! Cine ştie ce îngăduinţă o fi având Ne-fârtatele de la Autorul cel mare, propriu-zisul?!, şi în privinţa mea!... Am băgat atâtea măscări în cartea asta!... Eu nu mă recunosc...

Scoteţi-le!

Să le scot?!... Atunci de ce le-am mai băgat?!

De ce?

Omul, adică cititorii, sunt oameni slabi, supuşi păcatului!... Iar păcatul cel mai mare ştii care este? Să te plictiseşti! Să te uiţi în jur, la copaci, la stele, la gângăniile ce mişună pe tine şi să caşti de plictis şi amoc!...

M-am pus în pielea lor, a cititorilor! Nu mi-a fost uşor!... Şi când i-am simţit că-i ia moţăiala, am ridicat puţin perdeaua!...

I-am lăsat să se uite puţin pe gaura cheii!... Nu e frumos ce am făcut, dar numai la prima vedere!... Căci aşa i-am făcut să ajungă până la pagina asta... Nu mi-a fost uşor! O s-o ţin tot aşa, ca să-i fac să ajungă şi la ultima, iar după ce vor închidea-o, nici n-or să-şi dea seama cu câte pleacă în buzunarele doldora de... Am să le bag acolo de toate, ca la colindători!...

Aho, Aho, Copii şi Fraţi, Staţi puţin şi nu mânaţi, Lângă boi v-alăturaţi Şi cuvîntul mi-ascultaţi!... Ehe!... Ca să-i faci pe oameni să-ţi asculte cuvîntul, vii cu buhaiul, pocneşti din bici să răsune tot satul, clopoţeşti întruna... Omul este slab! Îi place mai mult să vadă decât să priceapă!... Omul de azi mai ales!... Că de ei am parte!... Că cititorii d'antan unde sunt?... Où?!...

...Repet: e doar o bănuială de-a mea... Veche bine de tot! Dacă tot m-a îngăduit Bunul de El până la aceste adânci bătrâneţi, n-am de unde să ştiu exact care este motivul! Poate că o fi şi ăsta: m-a aşteptat să trec o dată peste sfiiciunea ce de ani de zile mă opreşte să mai împart şi cu alţii teribila mea bănuială... Iată, acum mă mântui de ea. *Et salvavi animam meam*...

Poate că era mai bine să vă mai lungiţi zilele amânând această mărturisire, această spovedanie! V-aţi săturat de... de rolul ce vi s-a dat?

Mă bagi la idei!... Mă pripesc cumva?... Eh, asta e!

Mai gândiţi-vă!...

Bine, mă mai! Dar până una-alta să ne întoarcem la... la text! Poate că e nevoie să dau unele explicaţii, la unele aluzii mai greu de descifrat... Vă stau la dispoziţie, iubite cititor! Vă rog, cine rupe gheaţa?

Eu!... Tot dumneata?!... Vă ascult!

Cunosc acest text, a circulat pe internet. L-am citit şi în „Permanenţe". Vorbiţi undeva de miracolul unor întâlniri care se putea să fie datorat providenţei, dar şi altora care, citez: „deseori au jucat acest rol în viaţa noastră". Faceţi cumva aluzie la Securitate?

Evident! Fiind vorba însă de întâlnirea lui Liiceanu cu Noica... Cum era să-l strecoare securea pe Liiceanu în gaşca lui Noica? Printr-o întâmplare, printr-o coincidenţă provocată: Liiceanu merge în vizită la cineva la care tocmai se află în vizită Noica... O coincidenţă banală, fără nimic miraculos!... Nu bate la ochi. Se cunosc astfel cei doi şi se leagă legătura!...

Nu cumva le-aţi dat prea mare importanţă?... Rolul providenţei?! Nu e prea mult spus?! Iar or să zică unii că sunteţi omul securităţii!...

Eu omul securităţii?!

Nu ştiaţi? Mulţi aşa vă cred, altfel nu-şi pot explica...

Eu nu-mi pot explica cum de nu mai scap eu de nerozii care jură pe ...securiteţea mea?! Au băgat şi pe Wikipedia că am fost secretar PCR pe Universitate... Dar asta cu securitatea cred că ştiu de unde mi se trage... Cândva, pe la mijlocul cărţii mele...

Adică al vieţii? Al romanului vieţii?

Exact în anul când am împlinit 35 de coţi, il mezzo de la mia vita, mă gândeam să mă însor... Mă hotărîsem. Probabil că efectul cutremurului din martie... Erau în vederile selecţionerului mai multe Beatrice... Fiecare cu defectul ei. Restul, numai calităţi, numai daruri de la Dumnezeu... Una şi una!

Am fost atunci nedrept, m-am purtat...

Da, mă simt şi azi vinovat, inclusiv faţă de nevastă-mea, pe care, dintre toate, pe ea am ales-o... Vinovat şi faţă de fiecare celelalte, de una, una dintre pretendentele la mâna băiatului şi ce mai avea în dotare cu o menţiune specială... Căci băiatul, în zbuciumul sufletesc al alegerii, al selecţiei finale, a ţinut seama, mizerabilul, de originea socială a candidatelor... Se purta pe vremea aceea! Chiar dacă în '77 rar se mai ţinea seama de ce-a fost tap-tu, ce-a fost mă-ta?... Eu însă am eliminat-o din competiţie pe cea al cărei tată nu fusese mai nimic, dar era la data aceea colonel de securitate... Şi doar era una dintre cele mai înzestrate concurente...

Nu! Nu-mi cere detalii... Dar simt că mă bate Dumnezeu, după ce am evitat morțiș un colonel de securitate în autobiografia mea, să mă văd mereu luat drept colonel al aceleiași Securități... Măcar general să mă fi făcut de atât amar de ani... Dar nu! Colonel și atât! Ca și persoana în cauză...

Vorba asta, cu Dumnezeu care bate, o auzi mereu... Sau, cum zicea mama, a fost mâna lui Dumnezeu... Mâna, nu voia! Mâna cea, cum spuneam mai sus, scriitoreață!

Ce înseamnă asta altceva decât intuirea, la nivelul omului de rând, la nivelul limbii române – sic!, a poveștii ce tocmai ți-o spusei...

Abia ați început-o...

De vreme ce nici apariția și funcționarea securității nu este o întâmplare, ci tot din rațiuni supreme, divine, chiar dacă diabolice, a fost lăsată să se nască și să crească și să înflorească, nu trebuie luată ca o blasfemie vorba mea despre Providență!... Tovarășul Dracu' să-i ia pe toți securiștii e tot creația Domnului! Nu?! În plus, dacă mă gândesc bine, am rostit acele cuvinte care ți se par dumitale nepotrivite, fiind eu determinat – inconștient, dar profund, de una dintre cele mai tulburătoare întâmplări de care am avut parte în ultima vreme...

...Mai aveți răbdare și pentru următorul basm?...

Avem, numai basm să fie! Basm basm, frățioare, căci nimic nu este mai adevărat decât basmele, mai ales când le trăiești tu însuți!... Dar și povestite de alții au farmecul lor!...

Vă ascultam!

Personajul principal este domnul general Marin Lungu! General de securitate? Vezi bine! Cine este domnul general?... Dacă cineva nu-l cunoaște, este cunoscut mai ales de pe vremea când avea nouă ani și a participat ca copil de trupă cu Regimentul 9 Cavalerie din Constanța la al Doilea Război Mondial, făcut prizonier de nemți undeva prin munții Tatra, apoi decorat și cinstit în toată lumea ca fiind cel mai tînăr combatant pe frontul

de Est, anti-fascist... Şi nu orice combatant, ci un combatant erou! S-a făcut şi un film, ***Prea mic pentru un război atât de mare...*** După scenariul lui Dumitru Radu Popescu, personaj, deocamdată episodic, în capitolul doişpe, parcă, de mai sus, nu mai ţin minte numărul şi titlul! Sper că ţii minte! L-am scris zilele trecute! Când m-am întâlnit la Uniunea Scriitorilor cu generalul de securitate, altul, Pamphil, nu Marin Lungu.

Pe Marin Lungu l-am cunoscut abia prin '93... Iar prin 2000 şi ceva, ce-mi povesteşte, ne, de fapt, că eram mai mulţi, la Vatra Românească, pe Brezoianu... Cică participase la adunarea anuală a supravieţuitorilor de la Oarba de Mureş... Acolo a fost un adevărat măcel în septembrie 1944. Sub comandă sovietică, armata română a trebuit să ia cu asalt o poziţie absolut inexpugnabilă a nemţilor, a cărei utilitate era nulă! Se putea ocoli şi înainta în voie, lăsând acele cuiburi de mitralieră nemţeşti să se plictisească pe malul Mureşului până la sfârşitul celui de al III-lea război mondial!... Nenorocitul de Malinovschi, vedea bine cum stau lucrurile, i-au spus şi generalii români, dar a dat nemernicul de mareşal ordinul de asalt şi pe vorba asta au murit 20.000 – douăzeci de miare de flăcăi, fiecare cu familia lui, cu satul şi gaşca de prieteni etc. Fiecare cu romanul său, curmat la aceeaşi pagină... Pagina de istorie dureroasă de la Oarba de Mureş!

După 1990, supravieţuitorii, tot mai puţini, se adună an de an şi aprind lumânări pentru sufletul camarazilor de arme... La fel şi în acel an. După care festivităţi – ne povesteşte domnul general Lungu, dînsul, însoţit de alt general – nu i-am reţinut numele, se urcă în tren să se întoarcă acasă. Acceleratul Arad-Bucureşti! Singuri în compartiment o vreme, până când le vine în compartiment un bărbat cam spre 50 de ani, cu care, firește, se leagă o conversaţie, obligatorie într-un tren din Balcani. După primele vorbe, bărbatul se lasă pe spate – asta îmi imaginez eu cu lăsatul pe spate, face o pauză – la fel, şi le zice: Cum a fost la Oarba de Mureş, domnilor generali?...

Dar de unde ştiţi că am fost acolo?

Păi nu sunteţi dumneavoastră generalul Marin Lungu? Şi dumneavoastră generalul... Nicolae Militaru, să zicem... Şi o ţine tot aşa, până la Braşov, unde coboară din tren lăsându-i pe cei doi domni generali cum nu se poate mai tulburaţi. Individul se dovedise a fi „un vizionar", după expresia domnului general Marin Lungu. I-a spus domnului Lungu când s-a născut şi unde, cum îl cheamă pe nepotul de la fată, pe nevastă, pe părinţi, unde locuieşte. I-a spus şi ce are în geantă: aveţi şpaltul unei cărţi pe care vă ajută domnul profesor Ion Coja să o scoateţi... Prin Vatra Românească! A coborît din tren avertizându-i: pe domnul Lungu să nu mai pună atâta suflet în procesul cu casa, că se va aranja până la urmă într-un fel convenabil, iar pe celălalt general să aibă grijă cu inima, să se ferească de emoţii, de stres... Iar domnul general – s-o fi ferit, nu s-a ferit, cert este că după o săptămână a cam murit. Infarct, binenţeles!...

Relatarea domnului general a stârnit cele mai vii comentarii printre cei de faţă. Fiecare dintre noi avea de povestit ceva despre prezicătorii şi ghicitorii în stele şi talpa piciorului pe care i-a cunoscut sau de care a auzit, de moşmoane, de vrăji şi farmece, subiectul este pasionant şi numai despre asta am vorbit în ziua aceea la Vatră, la şedinţa noastră săptămânală... Fine del primo tempo!

Secondo tempo, vara lui 2009. Când m-a pus cine?, Dracu, cine altul?!, să candidez la preşidenţia României. Adică m-a pus să anunţ că vreau să!... Am început să strâng semnături, să dau declaraţii, să mă întâlnesc cu feluriţi oameni... Printre care, memorabilă, întâlnirea cu domnul Jean Theodoru... Nume real, real şi individul. Fost ofiţer de secure!... Ne cunoscusem cu vreo doi ani înainte, întâmplător...

Întâmplător?

Da, în Metrou... Dar ai dreptate... Poate că n-a fost întâmplător... O să mă mai gândesc. Oricum, acum, când ne-am

revăzut, n-a mai fost întâmplător, ci el m-a căutat ca să stăm de vorbă despre candidatura mea. A încercat să mă descurajeze, aşa, din simpatia pe care mi-o purta pentru apariţiile mele la televiziune... Cu argumente convingătoare. Ştia de ce candidam. Adică ştia răspunsul pe care eu îl dădeam în stânga şi în dreapta, la lumea toată care se mira că din senin, mi-a venit aşa pe chelie să candidez. „Sunt singurul – le răspundeam, care îl pot împiedica pe Băsescu să mai fure o dată alegerile!... Dar n-o pot face decât dacă, candidând, voi avea dreptul să apar la TV şi să dau din mine tot ce am de spus... Flota? Numai flota?!... O să vă cruciţi toţi cu ce o să apar!..."

Nu ne spuneţi şi nouă?

Altădată, în alt capitol... În altă carte... Nu mă mai întrerupe!

Deci m-am văzut de două ori cu domnul colonel, colonel probabil... Discuţii destul de lungi, nu doar politică... La un moment dat, nu ştiu cum a venit vorba de paranormali, părea mai degrabă sceptic. Eu, dimpotrivă. L-am întrebat dacă îl cunoaşte pe generalul Marin Lungu, cum să nu-l cunoască, şi i-am povestit păţania acestuia cu prezicătorul din tren... M-a ascultat cu un zâmbet care încerca din răsputeri să nu treacă în rîs, dar ce rîs homeric se căznea să nu izbucnească în el, în rîsul acela, vere! Când mă gândesc la ce mi-a spus apoi... Tot pe scurt, el, don colonel: ăl din tren nu era niciun fel de vizionar, domnule profesor... Era vreun băiat din sistem, coleg, cu ochi albaştri ca petliţele de la uniforma pe care nu o poartă niciodată ca să nu se afle cu ce se ocupă!

Adică?

Adică, am înţeles într-un târziu, din jumătăţi de cuvînt, de propoziţie şi de frază, că ei, unii, nu toţi şi nici mulţi, câţiva dintre securişti, mai isteţi, au inventat un joc, acesta, şi se amuză, se joacă cu câte unul pe care îl are în vizor, în cercetare, aşa că-l ştie şi ce lapte a supt la coana mă-sa! Şi la un moment dat înscenează, de dragul amuzamentului, scena din tren... Generalul

Lungu a stat la hotel, părea că-şi aminteşte convivul meu, aşa că i s-a putut umbla şi în servietă, să vadă ce cară după el!... Fusese lucrat operativ deja, de câteva luni sau poate ani, aşa că se ştia şi de prietenia cu profesorul Coja...

Am rămas mut. Mut de admiraţie? Bă, securiştii noştri au atâta umor?!... Şi atât de cinic?!...

V-am spus, unii, câţiva... Nu cumva unul singur? mi-a venit să zic... Oare omul din faţa mea fusese în tren cu generalul Lungu? Lungu Marin...

Dar cum rămâne cu celălalt general? Care a murit după câteva zile, aşa cum i-aţi prezis?

N-a negat, s-a lăsat prins, şi a precizat, misterios: câteodată noi ştim dinainte când cineva moare, de inimă mai ales... Deci el fusese ăla!... Ce zici?

Mda, rarisimă coincidenţă!...

Dar nu mai era vorba acum de coincidenţe, ci de Providenţa Însăşi, forţa nevăzută care ştie totul despre fiecare şi ne aranjează întâmplările şi coincidenţele din viaţa noastră... Păi nu asta a făcut securitatea chiar cu unul de-al lor, cu domnul general Lungu, în povestea ce tocmai o spusei?!... Nu mă miră să-l fi urmărit „operativ" pe domnul general Lungu, atât de nemulţumit, sonor nemulţumit de cum au luat-o toate la vale după 1990!... În decembrie 1989 era deja de câteva luni pensionar şi n-a avut cum participa oficial, cu sarcină de servici, la evenimentul respectiv... Adică să se afle alături de colegii trădători!...

O clipă! Să tragem concluzia că Liiceanu a fost omul Securităţii?...

Vorba Liiceanului: are asta vreo legătură cu cartea noastră?...

Dacă tot veni vorba!...

Mă gândesc abia acum: Liceanu, cu un singur *i*, nu avea cum să nu ştie sau să presupună că în redacţia Europei Libere se află şi oameni ai Securităţii, nu numai ai KGB, Mossad şi alte oficine! Că deci ştia că se putea afla de aranjamentul său cu Gelu Ionescu... Şi nu i-a fost teamă de Secure!... Ghici ciupercă de ce!...

Păcat că nu aţi făcut acest raţionament atunci, în 1994 sau cinci...

Am făcut însă altceva: în vara sau toamna lui 1990 am primit o invitaţie la GDS şi m-am dus, am luat-o în serios. M-am dus ca să dau de individ şi să-l ruşinez în faţa colegilor săi. Ipochimenul – dar nu ştiu ce înseamnă ipochidermul dumneavoastră!, adică individul, persoana în chestiune, liceanul! Când m-a văzut a dispărut din sală!... Gest magic, numai Şcolerul putea să-l facă, căci dacă rămânea pe loc, eu aş fi spus acolo câteva vorbe, uşor de trecut cu vederea de ceilalţi, iar miracolul întâlnirii de la Senat, patru ani mai târziu, nu s-ar mai fi produs!... Şi nici ăla cu televizorul! ...Vezi mata că eu am vrut să tranşez lucrurile într-un mod banal, anodin, şi nu am putut, nu am fost lăsat să stric tot aranjamentul care se punea la cale fără ştiinţa mea!...

Mă mai gândesc şi altfel!... Ca să se producă miracolul până la capăt – mă gândesc şi la emisiunea TV, nu numai dumneavoastră, ci şi victima s-a ales cu ceva, autorul lungindu-i şi lui zilişoarele, în acelaşi scop, ca să se rotunjească toată povestea... Îi vedeţi vreo continuare?

Nu! Capitol închis! Ca şi cel de faţă... Sau poate că mai e nevoie de alte dovezi?

N-ar strica! Vă grăbiţi?... Nu, dar este o măsură în toate!... Să nu abuzez! Cum să abuzaţi când e vorba de capitolul cel mai important, după mine! Mai convingeţi-mă cu ceva!

...Am o listă întreagă în cap, de care mi-am adus aminte acum, cât am stat de vorbă!... Să nu uit! O dată, în puţinele ocazii când am stat la şuetă cu Horia Moculescu, mai erau şi alţii, şi a venit vorba de coincidenţe de-astea, mai stranii... Fiecare cu ale lui. Am uitat ce au povestit ceilalţi, am ţinut minte însă una de pomină, povestită de Moculescu: era în turneu la Odessa, găzduiţi într-un hotel vechi, somptuos, de pe vremea ţarilor. Gazdele l-au făcut atent că-i vor da lui apartamentul cel mai luxos, care a văzut la viaţa sa multe figuri istorice... Iar într-o seară, privind la

televizor un film documentar sovietic, l-a văzut intrând în hotel pe Hitler însuşi, filmat apoi chiar în camera în care acum se afla Horică al nostru, benoclându-se la somptuosul pat cu baldachin de pe ecran în care el însuşi zăcea paralizat de stupefacţie, cu acelaşi sentiment al miracolului trăit...

E bine că veniţi şi cu mărturiile altora... Mai aveţi?

Ştiu şi eu pe care s-o mai dau?!... Am mai multe!

Una mai... mai uşor de verificat! Cu alt erou principal!

Cu Lucian Iancu?! Merge?... E vorba de actorul...

...marele actor!

...din Constanţa? Cel care pe la mijlocul anilor '80 a încercat să fugă din ţară pe un vapor?...

Da, despre el am una!... După ce l-au arestat şi condamnat la moarte la Constanţa, recursul s-a judecat la Bucureşti! La Tribunalul Mare, exact în sala în care, cu vreo patru ani mai înainte, Lulă al meu filmase, turnase o scenă de film în care el juca rolul unui judecător lipsit de îndurare cu cei din boxă... După câţiva ani, în boxă, dar de adevăratelea, era fostul judecător... Lucian Iancu! Trăieşte! Mi-a povestit întâmplarea asta aşa, din senin! Nu m-am mirat deloc că o face! Aveam nevoie de ea în acest ...capitol!

E foarte bine că... Ştiţi cum sunt cititorii! Cât sunt de...

Cât sunt de mizerabili sau de... Ce-ai vrut să spui despre cititori, fratele meu cititor în stele? Cum sunt, domne, dragii de ei?... Vedea-i-aş personaje, de-alea negative rău!

Vor dovezi, vor să verifice, să confrunte... Pentru cititor autorul este un adversar... Îi caută defecte... Pete negre în biografie...

Vorbeşti serios? Nu prea cunosc condiţia de cititor... Citesc puţin... Scriu şi mai puţin... Şi cu ce vă ocupaţi?...

Încerc să trăiesc... Adică am încercat... Până când am înţeles că nu trăiesc decât aşa cum mă scrie Altul... E deprimant... Singura satisfacţie e că mi-am dat seama. Sper că fără voia autorului! AAutorului, pardon!... Dar e prea devreme ca să am sentimente... Să deduc semnificaţiile... Nici faptele nu-s încă bine circumstanţiate...

Să mai aşteptăm revelaţii noi, poate că... Doamne, iartă-mă, ce era să spun!...

Ce?

Că n-o fi dracul chiar aşa de negru! ...Iartă-mă, Doamne! Dar aşa vine vorba asta românească!... N-am putut să n-o....

Ar fi ceva aici de zăbovit măcar o clipă! ...Cred că am găsit o... Să nu-i zic chiar confirmare! Decideţi dumneavoastră, eu vin doar cu citatul, din Eminescu, cică nu noi eram stăpânii limbii, ci ea este stăpâna noastră!... Nu vorbim limba română, ci limba română ne vorbeşte... ne rosteşte... Poate că nu am citat exact. Dar se potriveşte cu...

Da, nu vorbim chiar de capul nostru!... Vorbim cum şi ce ne lasă limba să vorbim!... La fel şi gândim numai ce ne lasă limba să gândim... Iar faptele? Fapte şi cuvinte, cuvintele ca fapte, faptele ca cuvinte... Sigur că da! Bravo!...

...Dar este mişto de tot, domnule, paralela, analogia pe care ai propus-o dumneata... Îţi dai seama de ce? De ce este aşa de interesantă?

Cred că îmi cereţi prea mult, domnule profesor... Eu, nu ştiu de ce, mi-am adus aminte citatul, l-aţi dat la curs, mă bucur că se chiar potriveşte!

Păi dacă faptele noastre sunt decise de... De cine?

Aţi spus că de Doamne-Doamne, cerescul Tată...

Iar vorbele, nici ele nu-s de noi rostite... Atunci?

Atunci graiul şi Dumnezeu înseamnă că sunt...

Curaj!

...Sunt tot o apă şi-un pământ!

Bravo, domnule!... Hai, mai fă un pas! Ai zis graiul?

Da!

Şi nu l-ai scris cu majusculă!

Am greşit!

La nuanţă ai greşit... Pune-i majusculă! Să auzim!

?

Cum se cheamă graiul când îl scrii cu majusculă?

...Graiul, când îl scrii cu majusculă?...

Dacă ştii, nu te mai prezinţi la examen!...

...Graiul, când se scrie cu majusculă?

Ce-i aşa greu?!

Am găsit!... Dar aş vrea să vin totuşi la examen!... Să mai vorbiţi pe acest subiect. Care este subiectul? Logosul! Scris cu binemeritata majusculă: Logosul... La început a fost Logosul, Rostirea lucrurilor, când prin rostirea numelui, a denumirii, fiecare ceva a căpătat un rost... Şi ne-aţi spus că numai în limba română vorbită în Muscel la Boteni, în satul lui Petre Ţuţea, rostirea înseamnă deopotrivă *ratio et oratio*, ca-n biblicul Logos... N-ar trebui scris tot cu majusculă şi Rostirea, Rostul?...

Asta s-o faceţi voi, noua generaţie... Eu am obosit...

Deci cum facem? Mergeţi mai departe?...

Cât de departe?

V-ar mai trebui una fără nicio legătură cu dumneavoastră şi uşor de verificat...

Mama ştia multe!... Maică-mea îl identifica pe... pe Marele Anonim la tot pasul, dar ea-i zicea mână, mâna lui Dumnezeu... Cu majusculă, cred: Mâna lui Dumnezeu!... Era vorba de întâmplări mărunte, literatură minoră, cum ar zice colegii de la catedra de literatură... Implicându-i pe vecini, rude, prieteni, cunoscuţi... Oameni umili, de umplutură...

Mâna lui Dumnezeu!...

O auzeam des pe mama: Ai văzut Mâna lui Dumnezeu?! Dar ce s-a întâmplat? N-ai auzit ce-a păţit cutărică?...

Păi mi se pare normal!... Poţi să scrii fără să te foloseşti de mână?... Nici măcar la computer!

Mda!... Îmi pare bine că mă completezi! Mă... Mă adânceşti! Oh, maestre, sunteţi prea...

Vrei una mai... Hai, una pe care am tot vrut s-o povestesc pentru cei care nu cred în Dumnezeu, iată că i-a sunat sorocul!...

E, într-un fel, legată tot de Mareşal... Ai văzut cum l-a votat Ţara?!... Suntem un popor mare... Da, e vorba de George Alexianu, omul vestit de corect, auzise şi Mareşalul de profesorul de drept administrativ de la Cernăuţi, şi numai pentru faima acestuia, fără să-l cunoască personal, l-a numit guvernator al Transnistriei... În 1941. Post de mare răspundere civică! Era în joc obrazul Ţării! Felul cum românii, prin George Alexianu în primul rând, au administrat teritoriul cucerit al Transnistriei, cu capitala la Odessa, ştiind bine că-l vor da înapoi la sfârşitul războiului, este un capitol glorios din Istoria universală a Omeniei.. Iar sfârşitul războiului a fost cel care a fost... Încununat de minciunile cele mai murdare din toată Istoria universală a Nemerniciei... Printre care şi minciunile în consecinţa cărora Mareşalul şi principalii săi colaboratori au fost condamnaţi la moarte şi executaţi...

George Alexianu, om cu familie, soţie, trei copii perfect conştienţi de ce se întâmpla cu tatăl lor şi o locuinţă, potrivită rangului de bărbat de stat român autentic... Un mic exerciţiu de imaginaţie, ca să reconstituim atmosfera din acea familie, din casa de pe Moxa, cu decoraţii exterioare orientale, unde locuiau, şi unde, în seara consecutivă execuţiei, se prezintă cu autoritatea funcţiei de mari bărbaţi ai statului nou, comunist, trei tovarăşi: Miron Constantinescu, Lucreţiu Pătrăşcanu şi Alexandru Bârlădeanu. Firesţe, nu-i poftise nimeni. Ci ei poftiseră. Miron Constantinescu zis-a că poftesţe el locuinţa, Lucreţiu Pătrăşcanu locuia deja boiereşte, aşa că a poftit numai la biblioteca răposatului prin împuşcare ordonată de la Moscova, iar lui Alexandru Bârlădeanu nu i-a mai rămas să poftească decât la şoferul familiei, cu maşina aferentă funcţiei cu tot...

Doamna Alexianu a priceput cu greu că din clipa aceea mai avea o jumătate de ceas în care ea şi cei trei copilaşi să-şi facă bagajele şi să părăsească locuinţa cu doar ce putea duce fiecare. Restul, tot ce mai era prin casă, rămânea în proprietatea fostului Cohn. Vigilent cu ce îi aparţine, acest Cohn-stantinescu a privit-o

atent pe femeia cu trei copii atârnaţi de poală care se pregătea de ducă-se unde va vedea cu ochii. Ceva i s-a părut în neregulă, aşa că i-a cerut duşmanului de clasă să nu plece încălţată cu pantofii ăia strident de noi. Mai avea atâtea perechi de pantofi purtaţi deja. Să-i poarte sănătoasă mai departe! Hai, rapid! Descălţarea!...

Cam aşa a debutat viaţa nouă a lui Miron Cohnstantinescu în fosta locuinţă a familiei Alexianu... Pe scurt, a urmat cariera politică a marelui activist PCR, o vreme am avut în clasă şi tabloul lui pe perete, ca să inspire procesul de călire a omului nou, a umanismului socialist etc., etc. Se găseşte pe Google biografia scârbei, probabil... Ce nu se găseşte acolo este următoarea poveste: în noua locuinţă s-a simţit foarte bine Cohnu Miron, aşa că curând şi-a făcut familie, de tip nou, desigur: nevastă şi vreo trei sau patru, chiar cinci copii. Să-i numărăm puţin: unul, primul dintre ei care a murit, a făcut-o chiar în curte, dându-se în leagănul rămas de la copiii Alexianu. S-a încurcat în sforile de care atârna leagănul şi s-a strangulat, fără voia sa, desigur. Dar cu voia cui? Corect scris: cu voia Cui?...

Al doilea, băiat de viitor, intră la facultate după un concurs de admitere sever şi, de bucurie, pleacă pe munte cu toată gaşca din Primăverii, probabil. Dintre toţi, numai unul, fiul Constantinescului, comite un pas greşit şi nu se mai opreşte decât pe fundul prăpastiei din vecinătatea cea mai proximă...

Al treilea, probabil sfătuit de cineva că Ţara asta e cu ghinion, pleacă în Israelul paternal, se repatriază, cum ar veni. Unii zic că s-a dus numai în misiune... Ce fel de misiune?! Că a murit în două săptămâni, izbit de un camion militar... Ca Mihail Sebastian? Maybe!

Au mai rămas doi, o fată şi un flăcău. Asta până când coana Cohn nu are de lucru şi o găseşte pe domnişoară coborîndu-se, proletară, până la nivelul şoferului de pe Volga tovarăşului tată. Asta chiar în casa foştilor boieri. Într-un acces de boierie, ce mai plutea imponderabil între zidurile fostei reşedinţe nobiliare,

tovarășa Miron o ceartă rău pe fiica tovarășului ministru a vreo trei sau patru ministere, o ceartă pentru relații sexuale neprincipiale, o ceartă de se ajunge unde știe toată lumea că s-a ajuns: biata fată pune mâna pe satîrul din bucătărie și...

Tot ce a mai putut face tovarășul tată, rămas văduv, a fost să-i aranjeze fiicei mamicide un certificat medical prin care să fie internată la Predeal, iar nu la Jilava... De unde iese imediat după 1990 și primul drum pe care îl face, în deplină libertate, a fost la gară, dinaintea primului tren care nu oprea în gara Predeal...

Și bietul Miron?... A avut noroc și a murit înainte de 1990... Infarct! Cauzat de o alarmă falsă în care a intrat atunci când a fost întors de la aeroport. I s-a părut că i-a sunat ceasul, că s-a descoperit vreuna din mârșăviile lui neștiute decât sau știute doar de câțiva tovarăși de încredere care, iată, nu i-au meritat încrederea. Și stop coraçonul, în mașina care îl întorcea din drum, ca să primească niște documente cu care să se prezinte la Praga, unde era așteptat ca reprezentant al PCR la al nu știu câtelea congres al bla-bla, bla-bla... A murit nevinovat, vreau să zic nepedepsit de vreunul dintre noi, persoană sau instituție, din lumea cea văzută și pipăibilă... Dar de pedeapsă a fost vorba!... Nu crezi?

Văleu, văleu... Ce mai poveste!...

Eh, când biata femeie a fost pusă să se descalțe de pantofii cei buni și să ia alții, gata scâlciați, nu crezi că s-a revărsat paharul răbdării creștinești?!

Vă gândiți că a plecat din casa aceea blestemându-i pe cei ce o dădeau afară?... Mă gândesc și la soarta lui Pătrășcanu...

Te gândești bine!

Dar Alexandru Bârlădeanu? N-a prea pățit nimic!...

Poate că nu era vinovat!... Poate că ieșise la vânătoare de burjui fără voia lui, fără plăcere... L-am cunoscut după 1990 în câteva ipostaze minunate, memorabile în pozitiv... Oricum, se pare că regula este ca unul dintre ei să supraviețuiască... La fel

cum a supravieţuit şi unul dintre copiii lui Miron Constantinescu. Poate fi vizitat la adresa amintită, de pe Moxa. Cine nu crede, n-are decât să mă verifice. De fapt nu pe mine, ci pe ...autor. Adevăratul! Marele!

Cum legaţi de toată... toată teoria dumneavoastră ideea de blestem? Am impresia că asupra familiei Miron Constantinescu aşa ceva s-a abătut un veritabil blestem! Ca-n tragediile antice! Chiar că realitatea bate literatura... Cunoşteam şi eu povestea familiei, dar n-am ştiut să mă emoţionez, să văd... caligrafia divină! Scriitura!

Blestemul?... Bună observaţie. Este, cel mai probabil, interpretarea populară, naivă, dar corectă ca intuiţie, a faptului că trăim literar... Literaritatea vieţii noastre nu este pregnantă în tot ce se întâmplă... Nu ştim să vedem Mâna Domnului decât în paginile mai spectaculoase... Mai de scandal, de prima pagină a ziarelor!... Celelalte pagini, mai descriptive, mai analitice, pasteluri, tablouri, meditaţii, nu sunt resimţite ca literatură de cei mai mulţi oameni... Dacă stai de vorbă cu oameni care au suferit şi cu cât au suferit mai mult cu atât mai mare mulţumire au arătat cerului, un călugăr autentic sau un fost deţinut politic autentic şi el, înveţi să-l vezi pe Dumnezeu, Cel nevăzut, în toate cele văzute... vizibile... tangibile...

Părinte Radu Leonte, cum este să stai douăzeci şi patru de ani în temniţă?... Mi-am luat curajul şi l-am întrebat pe mai sus numitul... Fusese arestat din fruntea mesei, unde el era mirele... În primăvara lui 1941... S-a întors după 24 de ani, în 1964, spre toamnă. Şi şi-a găsit mireasa aşteptându-l... Cum e, părinte, să stai douăzeci şi patru de ani... Douăzeci şi patru de ani...

Norocul nostru că l-am întrebat, căci aşa s-a îmbogăţit limba română cu una dintre cele mai frumoase propoziţii: La început, în primii cinci-şase ani de temniţă e mai greu, căci nu pricepi de la început care este norocul de a te afla acolo...

Încearcă s-o ţii minte. Repetă!

La început, în primii cinci-șase ani, atunci e mai greu, căci nu pricepi de la început care este norocul tău că ai ajuns în lanțuri...

A mai trăit părintele Radu încă mulți ani după 1990... Așa l-am cunoscut, la Sibiu...

Legionar, deci?

Mai contează?...

Mai trăiește?

Ce-ar fi?... O să mă interesez. Ar fi minunat!... Cred că era de-o vârstă cu conu Cohn...

Ce facem? Cohn-tinuăm? Ți-a plăcut vreuna?

...Nu-mi iese din minte povestea cu generalul și securistul pe post de ghicitor, de ...vizionar!... Perversă minte!... Dar și ce ingenioasă farsă... Securistul farseur?

Sunt oameni și securiștii...

Cine-ar fi zis?!...

Să mai bag vreo câteva?... Am una cu soacră-mea. Merge?

Să vedem... Dar ultima! S-au adunat destule! ...Fie! Pour la bonne bouche!... Daa! Gătea minunat!...

...Se făcea că eu mă întâlneam pe stradă cu Marius Tupan, pe 6 Martie, în colț la Romarta Copiilor, și aflam de la el că lucrează peste drum, în redacție la ***Urzica***, revistă de umor comunist... Dacă a existat umor securist, de ce n-ar exista și umor comunist?!... Insistă, iar eu îi promit că-i voi scrie un material, o tabletă ceva... Uit, el nu uită și mă bate la cap și la telefon până îi fac pofta și scriu ceva... O pagină, poate nici atât, pe tema mereu înveselitoare a raportului soacră-ginere... Nu mai țin minte nimic din ce scrisesem acolo... A fost prima și ultima oară când am publicat ceva la ***Urzica***... Nici nu m-am gândit că soacră-mea va citi vreodată ce am scris eu acolo și propriu zis eu însumi uitasem de acel text prizărit... După o vreme, soacră-mea vine iar la București, iar eu iar mă duc la gară s-o aștept, poate o pune naiba și vine cu vreo dimigeană de vin mai pântecoasă! A pus-o,

că doar naiba se are bine cu toate soacrele de pe lumea asta! O iau eu de-o toartă pe cucoană – vorbesc de damigeană, şi hai acasă cu amândouă damigenele. Unde ajungem, şi nevastă-mea o ia în primire pe mamă-sa, iar eu mă credeam de-acum ieşit din rol, liber să mă retrag la mine în bârlog... Dar de unde?! Avea chef de interpelări bătrâna doamnă, care, de felul ei cam ştia de glumă, aşa că mă ia cu binele, mă, Ioane, tu nu mai încapi de soacră şi o mai spui şi la toată lumea?! Chiar aşa de acră soacră mi-s?... Mă uit la nevastă, ea la mine, despre ce bate câmpii şoldovanca a bătrână?...

Ia uite aici!, şi-mi vîră în ochi ***Urzica***! Eu te credeam om serios! Ai ajuns să scrii la ***Urzica***?!

Şi eu vă credeam femeie serioasă! De când cumpăraţi ***Urzica***?... O iau pe revistă în două deşte, ca pe un chilot murdar, al altuia, o deschid la locul indicat şi dau de textul meu, de care uitasem cu totul... Ce haz am făcut cu toţii, eu puţin mai îngândurat după ce am aflat cum s-au fost întâmplat toate şi atunci am devenit iar bănuitor... Luminoasă bănuială! Mântuitoare!

Soacră-mea nu cumpărase nici fir de Urzică! Ci un neica nimeni din compartiment o avea şi o citise pe drum, iar când a coborît la Ploieşti, găzarul naibii a uitat de ea sau a lăsat-o în tren, citită şi părăsită. Dar nici aşa n-ar fi citit-o soacră-mea, femeie serioasă, precum spuneam. Însă trenul s-a oprit la intrarea în Bucureşti şi au aşteptat acolo un sfert de oră şi mai bine. Atunci, în minutele de întârziere, de lehamite şi nerăbdare de a se vedea cu dragul de ginere, a pus mâna pe urzică şi de cum a deschis revista, ochii-i i-au căzut-au pe numele subsemnatului, i-a belit mari cât cepele şi, normal, a citit... Cum să nu te amuze, măcar la început, asemenea coincidenţa naibii!... Am tot povestit-o mai apoi până am început să intru la idei! Prea mare potriveala ca să fie din întâmplare! Prea!... Astă întâmplare nu poate fi din întâmplare...

Mda, a fost un moment ăla!... Trebuia povestit! Clar își strecurase cineva codița îmbârligată!... Atunci mi-a trecut prin creierei că de literatură se mai ocupă cineva, nu numai Bunul Dumnezeu... Ci și un confident de dintotdeauna al tutulor soacrelor!...

Îți dai seama?... S-a ținut tare, biată soacră-mea, Dumnezeu s-o odihnească! N-a pus mâna pe urzica de la Ploiești până la București, în triaj, de a fost nevoie să fie trenul oprit la un semafor și acolo să adaste până s-a îndurat femeia și a cules urzica... Dar nu ca să n-o ia altul! Ci din presimțirea că dacă nu deschide mizera foaie mai așteptau și azi în câmp, să se schimbe macazul... Te pui cu autorul atoate...

Așa ceva o fi fost și cu mărul ispitei...

Să n-aibă Naiba nicio vină?... Nici biata femeie?...

Deci începi să mă iei în serios!...

Părerea mea contează chiar așa de mult?!...

A celorlalți n-am cum s-o verific, s-o aflu!...

Poate că ar mai trebui ceva la scară mai mare, o coincidență de-asta... Și sau ceva care să poată fi verificat de cineva care ar vrea dovezi, dovada!... Ușor de verificat.

Dintre coincidențele astea – dar ar trebui să folosesc sau să inventez alt cuvînt, care să însemne numai acele coincidențe care poartă pecetea divină... Cred că am găsit, totuna de care am făcut deja caz public, când mi-am dat seama că Dumnezeu – chiar pe nume i-am spus, s-a uitat la un meci de fotbal și l-a aranjat să fie fără pereche de pilduitor, pentru cine a avut minte să priceapă. Ceilalți, ca majoritatea majorității, nu au, domnule, sensori pentru mirific, pentru minunile care se petrec în jurul nostru. Ceea ce mă face să cred că și eu, probabil, dacă am această capacitate, am o capacitate fatal limitată de a simți intervenția maestrului în textura vieții noastre... Plouă cu coincidențe mirabunde – să le zic așa? Mirabunde?... De a se mirare cu toții, dar de cele mai multe ori niciunul... Asta ce să însemne? Că Dumnezeu, sigur că

da, scrie pentru... În niciun caz pentru noi!... Dar pentru cine?! Pentru sertar?...

Cu întrebarea asta cred că merg prea departe, Doamne, iartă-mă!, şi îngăduie-mi să mă întorc în banca mea!

Spuneaţi de o mirabundă de-asta publicată deja?

Da, după ce am văzut meciul de fotbal din finala Campionilor Europei, cea desfăşurată la Moscova, între două echipe englezeşti... Iată textul, aşa cum l-am dat pe Internet şi a fost publicat şi de Adrian Păunescu:

MINUNEA DE PE LUJNIKI
La meciul Manchester – Chelsea
Dumnezeu s-a arătat ca să-l vadă toată suflarea omenească

Practic, toată omenirea s-a uitat la meciul de fotbal dintre cele două echipe englezeşti ajunse să-şi dispute finala Cupei Campionilor. Un plus de atracţie – locul finalei: Moscova. Desfăşurarea meciului a avut o structură extrem de ...literară, adică pe parcursul acestei finale s-a produs o succesiune de momente şi situaţii care păreau posibile, în înlănţuirea lor, numai în imaginaţia unui scriitor, a unui scenarist. „E prea de tot!", am fi zis, dacă ni s-ar fi prezentat un film artistic în care am fi asistat la atâtea coincidenţe, perfect neverosimile într-un film, dar pe care văzându-le că se petrec totuşi în realitatea cea mai realitate, adică la TV, în văzul simultan a 2-3 miliarde de spectatori, de martori, nu mai avem ce spune. Ce s-a întâmplat pe Lujniki nu este ficţiune, ci purul adevăr!

Cum e cu coincidenţele? În disputa dintre evoluţionişti şi creaţionişti, adică în disputa dintre atei şi drept credincioşi, argumentul cel mai puternic şi decisiv este argumentul coincidenţelor: dacă vrei să explici apariţia vieţii şi a omului prin jocul aleatoriu al condiţiilor naturale, strict materiale, trebuie să accepţi acţiunea conjugată a unui lanţ de coincidenţe

matematic imposibil să se producă. Repet, nu e vorba de o singură coincidenţă, ci de un lanţ aproape nesfârşit de coincidenţe. Începând cu distanţa dintre Soare şi Pământ: puţin mai mică sau mai mare să fi fost, şi Pământul nostru ar fi azi o planetă moartă, cum sunt toate celelalte. Chiar şi unghiul pe care axa Pământului îl face cu planul orbitei Pământului este singurul favorabil pentru apariţia condiţiilor propice vieţii. Şi aşa mai departe. Inclusiv existenţa Lunii!.. Drept care mă mir de fiecare dată când mari, îşi zic ei, savanţi, bat câmpii pe tema extratereştrilor care ne tot vizitează de la o vreme, jurând doct pe existenţa lor. **Aşa ceva nu se există!... Noi, oamenii, suntem singuri în Univers, pentru că suntem făpturi ale Domnului.** Asta să ne intre bine în cap! Viaţa şi omul nu puteau să apară din întâmplare!

...Mă întorc la meci, la coincidenţele invocate, vizibile pentru tot natul în final, la loviturile de departajare, pe care cine le-a ratat? Taman cei mai buni jucători din cele două echipe: Ronaldo şi Terry, care, unul marcase un gol, iar altul îşi salvase echipa de la un gol. Ei doi au ratat. Înfumuratul de Ronaldo – care, sunt convins, poartă la el tot timpul, chiar şi pe teren, o mică oglinjoară, oglinjoară, cine e cel mai făţos din ţară?, în care îşi potriveşte mereu freza! A ratat într-un mod lamentabil. Măcar dacă o să înveţe ceva din asta! La ora meciului era considerat cel mai bun jucător de pe mapamond şi se vedea pe el, la tot pasul, cât e de convins că nici nu se poate să fie altul! Uite că acum ne îndoim cu toţii!...

Ceva mai complicat este cu ratarea lui Terry. Care-i vina lui? Aud că nici nu era pe lista celor preconizaţi de antrenor să bată loviturile de departajare. A fost sufletul echipei, simbolul şi exponentul ei cel mai autorizat nu numai la acest meci, ci de câţiva ani buni. N-a greşit cu nimic, nici în faţa spectatorilor, adică a oamenilor, şi nici în faţa lui Dumnezeu. A jucat perfect şi a scos miraculos de pe linia porţii un gol care ar fi oprit meciul în minutul 90. Astfel că Terry era singurul jucător de la Chelsea căruia nu

i se putea imputa dacă rata o lovitură de departajare. Căci deja împiedicase o dată departajarea... Deci nu este deloc întâmplător că a ratat. L-a ales Dumnezeu cum nu se putea mai bine.

...Adică? Adică asta vrea să însemne că deşi Terry a ratat, el este cel mai puţin vinovat de pierderea trofeului, ceea ce înseamnă că vinovatul, căci trebuie să existe un vinovat pentru o înfrângere aşa de dureroasă, de ...magnifică, vinovatul este de căutat în altă parte, nu pe teren, nu în echipă, ci în tribună, ocupând – aţi ghicit!, fotoliul cel mai vizibil, cel mai televizat, ca un tron indecent al supramulţumirii de sine a unui ins fără sine. Cine să fie altul dacă nu patronul echipei, multi-bilionarul în ruble, lire, euro şi ce mai vreţi, Roman Abramovici! La el este „cheia"!

...Să mă explic:

Terry n-a tras deloc rău! Să-ţi alunece piciorul de sprijin şi totuşi să nu trimiţi mingea „la caise" (expresie din Constanţa), adică mult alături de poartă, ci în bară, asta dovedeşte că bravul Terry a făcut tot ce era omeneşte şi supraomeneşte posibil în condiţiile date. Sunt convins că în locul lui Terry nici un alt fotbalist nu reuşea să scoată o bară din postura respectivă, atât de ingrată: i-a alunecat piciorul pe iarba de pe Lujniki... Adică pe iarba „de acasă" a lui Roman Abramovici. **„Rîul, ramul, l-au trădat pe Roman Abramovici"**, a titrat inspirat un post TV cronica la acest meci. Şi cred că despre asta este vorba! Echipa Chelsea a ajuns la un sfert de pas de titlul de cea mai bună echipă din lume. Cum a ajuns aşa de departe, toată lumea ştie: pe banii lui Roman Abramovici. Puţini se mai întreabă de unde a avut acesta atâţia bani, iar şi mai puţini ştiu. Dumnezeu a ţinut să ne aducă aminte de unde: de la amărîţii de ruşi! De la poporul cel mai lovit de soartă în ultimii o sută de ani! Inclusiv de la spectatorii ruşi din tribunele stadionului Lujniki. Chelsea este o echipă care joacă pe bani furaţi, bani şmecheriţi cu acte în regulă, bani care au lăsat în urma lor în Rusia noian de suferinţe pentru cei care erau îndreptăţiţi să-şi facă o viaţă mai uşor de

suportat cu banii externalizaţi de Abramovici din conturile Rusiei, din buzunarele ruşilor! Milioane de ruşi au trudit fără răsplata cuvenită pentru ca acest ins, cu aspect atât de puţin sportiv şi cu un suflet pe măsura chipului, să aibă cu ce plăti ca să ajungă Chelsea atât de sus, fără alt merit al patronului decât contul din bănci şi imensa sa infatuare... Ca să n-o numesc obrăznicie! Trufie, în orice caz! Adică, dintre toate, păcatul cel mai rău! Cel mai nesuferit lui Dumnezeu.

Terry a făcut pe Lujniki vreo douăzeci de mii de paşi şi n-a alunecat nici măcar o dată. Ci abia la ultimul pas... I-a fugit de sub picioare pământul rusesc! Rîul, ramul şi firele de iarbă s-au dezis de Abramovici, l-au renegat şi n-au mai răbdat-o pe îmbuibata Chelsea. Poate şi pentru că gazonul acela de pe Lujniki va fi visat în ajunul meciului să fie frământat la o finală ca aceea şi de picioarele rusavoiului Serghei Sevcenko. Măcar atâta satisfacţie pentru rusnaci şi pentru miliardele lor de dolari abramizaţi de patronul de la Chelsea! Căci publicul moscovit a mai avut de îndurat şi această umilinţă: să-l vadă pe cel mai bun fotbalist rus ţinut pe tuşă tot meciul. Ar fi ratat Sevcenko dacă ar fi şutat el în locul lui Terry? Nimeni nu ştie. Dar dacă chiar ar fi ratat, cu siguranţă că nu din cauza terenului, a pământului rusesc cu iarba lui cu tot! ...Iarba aceea bine lubrifiată de o ploaie nici ea întâmplătoare, pe care piciorul neprihănit al lui Terry a alunecat totuşi, dar nu pentru că era el cu ceva vinovat faţă de acele umile fire de iarbă, faţă de Maica Rusie. Ci altul! Pentru vina altuia a plătit Terry şi coechipierii săi, şi pentru ca Dumnezeu să-şi arate grozăvia puterii, cum că stă puterea divină în tot ce mişcă şi fiinţează pe acest pământ, chiar şi în câteva fire de iarbă de pe zemleaua rusească... Nici că se putea loc mai potrivit pentru pedepsirea şi căderea lui Abramovici din preaînaltul perinilor pe care se cocoţase.

Cât priveşte ratarea lui Anelka, ar fi fost împotriva tuturor evidenţelor dacă nu rata! Nu el, Anelka, ci oricine ar fi executat

lovitura. Căci voia lui Dumnezeu se vădise la ratările de dinainte şi nimic nu se mai putea schimba!

Soarta lui Chelsea fusese pecetluită încă de când FIFA a decis ca finala Cupei Campionilor să se joace la Moscova. **Chelsea nu avea cum să nu se califice în finala de pe Lujniki şi nu avea nici cum să n-o piardă!...** Căci nu Manchester a învins-o pe Chelsea, ci ...coincidenţele! Le puteţi numi şi altfel, cum vreţi!

...Dumnezeu a mai „alunecat" şi alt picior, al portarului de la Manchester, făcând astfel posibil golul egalizator al lui Lampard. Gol sută la sută norocos, înscris împotriva cursului pe care îl urma jocul. Avea Lampard de ce să mulţumească pentru gol cerului şi mamei sale ajunsă, probabil, pe acele tărâmuri. Gestul său de mulţumire, cu mâinile ridicate spre cer, mie nu mi-a plăcut însă. Teatral şi repetata nu ştiu câta oară. Or să ajungă fotbaliştii ăştia să-şi dorească decesul celor dragi cât mai bine plasat în campionat!... Mai spre final... Dar Dumnezeu nu agreează exagerarea, excesul de a te crede conectat la voinţa Domnului, băgat în seamă din înaltul cerurilor la fiecare meci, abonat la graţia divină!... Drept care la câteva minute după gol – altă coincidenţă: Lampard a trimis mingea în bară, a dat-o în bară pe minge! Păi, unde era mămica lui Lampard de nu a vegheat la traiectoria balonului?! Măcar cu un centimetru-doi s-o dea mai acana!

...Golul lui Lampard nu are însă nicio legătură cu biata femeie. Dacă ar fi fost golul victoriei, poate. Ci era nevoie de acel gol numai ca să ajungem la momentul, la pilda, la fabula, la parabola loviturilor de departajare de pe Lujniki, moment pe care Dumnezeu l-a premeditat şi pregătit ca să Se mai arate o dată lumii, de data aceasta deodată la câteva miliarde de martori, cum nu s-a mai întâmplatvreodat'. Numai că vădirea Sa nu poate fi mură-n gură, căci mulţi văd, dar puţini pricep ce este de văzut şi de înţeles...

Eu aş zice – în încheiere, că aceii care au văzut finala de la Moscova, **minunea de pe Lujniki**, dacă nu sunt proşti şi bătuţi în

cap, au astfel cea mai bună dovadă **rațională** despre existența lui Dumnezeu. Numai Dumnezeu putea aranja aceste atâtea și atât de pilduitoare coincidențe. Matematic vorbind, sunt imposibil de explicat fără să apelezi la explicația prin voința cuiva, a cui dacă nu a Domnului?!

Au ceva de învățat și drept credincioșii din **minunea de pe Lujniki**: află astfel că lui Dumnezeu îi place fotbalul! Nu mă mir deloc! Nu știu ce-or să zică teologii, dar nu este primul meci, nici prima finală la acest nivel, când Dumnezeu se amestecă și face de neuitat un meci. N-o face întotdeauna. Îl mai lasă și pe neica Sarsailă să-și vâre coada! Cum s-a întâmplat în finala Cupei României și în tot campionatul nostru, iar atunci iese mizeria care a ieșit... Câh! Retro, Satana!

Ion Coja

Acum, transcriind textul, recitindu-l deci, văd că am fost foarte explicit, dar pentru cine?...

Și totuși trebuie să te raportezi la ei, la, vezi, Doamne!, cititorii lui pește... Vrei acum să le dau posibilitatea de a verifica, negru pe alb, că toate aceste coincidențe nu sunt inventate, că nu pot avea nicio explicație decât mâna Autorului care le potrivește, nu prea știm de ce, pentru hazul sau minunarea cui?, căci noi, oamenii de noi!, nu suntem în stare să ne minunăm...

Uite, deja m-am săturat de semenii mei în postura de viitori cititori ai acestor pagini... Păi dacă nu-s în stare să descifreze cine este autorul nici măcar când autor este însuși Autorul, eu la ce să mă aștept?! Mi se pare de bun simț să nu mă și să nu mai aștept nimic!

Hai, slugă veche și robul cui?, încă un mic efort și ultima mirabundă, una pe care s-o poată chiar oricine verifica că nu-i literatură, adică ficțiune, invenție, făcătură dubioasă... Dar o fi bun ***mirabundă*** ăsta? Ăsta e cuvîntul care spune adevărul?... La

ce v-aţi gândit? La ***muribundă***? Care stă să moară, moare?... Sau ***vagabundă***? Care rătăceşte, hai hui tot timpul?... ***Mirabundă***?

Care miră, minunează!... Cu o mică abatere de la sensul sufixului, cred că merge!... Prin substantivizare... Deci mai vrei o mirabundă? Am să-ţi dau una la care să-i faci şi poze!...

Staţi să pregătesc aparatul!...

Noi unde ne aflăm acum? Acum când? Când scrim la două mâini aceste rânduri chinuite şi magnifice!... Unde să fim?! Precizează locul!...

Păi...

Zi, domne, adresa! Etajul care? Opt! Blocul, idem! Scara, număr... sector...

Aţi uitat strada: Şoseaua Nicolae Titulescu!

Nicolae Titulescu zici? Aşa credeam şi eu! Că locuiesc pe Titulescu, cu intrarea la bloc prin spate, la parter fiind magazine multe... Şi ce crezi că păţesc într-o bună dimineaţa aceea? Ies din bloc, şi peste drum, drumul din spatele blocului, văd doi inşi că montau o placă, dintre acelea care-ţi spun pe ce stradă te afli! Iar câţiva vecini din bloc asistându-i şi comentând festivitatea. M-am oprit şi eu, dar înainte de a vedea mai bine ce fac cei doi, am simţit că din pricina mea, că m-am oprit, vecinii aceia s-au fost oprit din discuţia pe care o purtaseră până la venirea mea... N-am înţeles cu ce îi stânjeneam decât atunci când dându-se la o parte cei doi am putut citi şi eu plăcuţa... Pe care scria ***Intrarea Cojeşti***... Cojeşti Cojeşti!... Aha, mi-am zis, pricepând şuşotelile vecinilor. Către grupul acestora: Ce-i cu placa asta? Ce să fie? Noi credeam că dumneavoastră ştiţi!... De unde era să ştiu?!...

Adică? Adică primăria a pus la loc plăcuţele pe ce mai rămăsese din străduţele desfiinţate prin construirea huidumelor de blocuri de pe Titulescu. M-am interesat: existase o străduţă, o intrare ***Cojeşti***, cu câteva case, toate demolate atunci când s-au ridicat blocurile de pe Titulescu. Blocul în care locuiam, apartamentul meu chiar, se afla exact, taman pe amplasamentul

de odinioară al uliței! Locuiam de fapt pe Cojești... Mai exact spus, în Cojești... Coja ot Cojești... Asta este adresa mea.

Mai mult: mi-am dat seama mai apoi că acea stradă fusese ultima amintire a unui cătun, sat minuscul din vechime, cu același nume, de care am aflat când eram student, era pomenit într-un act medieval, l-am căutat pe hartă, se știa că a fost undeva în apropierea Bucureștiului, dar exact unde nu am putut afla. Atunci, cu vreo treizeci de ani în urmă... Acum am priceput că satul fusese înghițit de Capitală, și din toponimul de odinioară se salvase numai o ulicioară care păstra numele vechi, așa cum și Giulești a fost cândva un sat, la fel Cotroceni, Pantelimon sau Balta Albă etc., etc...

O vreme a circulat printre vecini vorba că eu am intervenit la primărie... Deh, eram un senator „vizibil" pe vremea aceea, umblam să candidez la președenția României...

Să înțeleg că vă trageți numele și stirpea din acel sat?

Nu! Toți Coja se trag din Bran, din Moeciu, de pe acolo. Dar un Coja, ca și bunicul pe la 1900, a coborît la câmpie, cioban o fi fost, și s-a stabilit cu ai lui, cu oi, cu tot ce avea a făcut târlă și a ridicat toate acareturile pentru o viață de om în acele locuri, care astfel au căpătat un nume: Cojești... ***Merg la Cojești*** însemna la început că merg la ăi de se numesc așa, Coja, aparțin familiei stabilite acolo... Iar apoi, cine pleca din Cojești, putea fi numit Cojescu, Vladimirescu din Vladimirești, Bălcescu din Bălcești, sat înființat de un Balc sau Bălc, Ipătescu de la Ipătești, satul fondat de unul Ipate... Deci, după sute de ani, eu, Coja, fără să știu, m-am stabilit în vatra unde alți Coja, și-au trăit viața. E bună mirabunda asta? Poți coborî din bloc, eventual coborîm amândoi și faci o poză cu plăcuța. Mă pun și eu sub ea, așa, pentru coperta cărții și ca dovadă că nu-i o coincidență, ci o mirabundă mirabolantă... Este?

În măsura în care aveți un nume rar întâlnit...

Mai vrei?

Nu! Ați adus dovezi suficiente... Concluzii, acum!

Îmi ceri prea mult! Deja am vorbit prea mult! Mult prea mult pe acest subiect pe care, mi-e teamă, o să regret că nu l-am lăsat sub mormanul de tăcere... Am spus-o prea pe șleau! Pe înțelesul tuturor nerozilor!... Trebuia să fiu mai aluziv, mai discret, să sugerez, iar nu să numesc net și tranșant cine este... mă rog, gata, tac! Alt capitol!

O ultimă întrebare: ce apartament închiriase Svetlana pe Ana Ipătescu nr.11 bis? Apartamentul cel mai frumos?...

De unde să știu?! Abia am aflat că s-a instalat acolo, în acel bloc... Nu-mi trebuia coincidență mai mare!... Să nu întindem coarda prea mult!... O să aflu eu în zilele următoare, dar, poți să fii sigur, n-o să mai suflu o vorbă pe tema asta! M-am săturat până peste...

Nota bene!

Această carte a fost scrisă după următoarele reguli de folosire a literelor *â* și *î*:

– Se scrie cu „î“ la începutul și sfârșitul cuvintelor: *în, între, coborî, hotărî,* etc. În cuvintele derivate și compuse, acest *î* se păstrează: *neîncălzit, bineînțeles, coborîre, hotărît* etc.

Se scrie cu „î“ atunci când acest sunet este în alternanță fonetică cu „i“: *tînăr – tineri, cuvînt – cuvinte, sfînt – sfinți, vînd – vinde, vînă – vine.*

Se scrie cu „î“ în cuvintele provenite prin derivare, de la un cuvînt cu care legătura de înțeles nu mai este ușor de recunoscut: *a urî, urît, urîcios, urîțenie; vînă, vînăt, vînătă; amarî, amărît.*

Se scrie cu „î“ în formele flexionare ale verbelor care se termină în „î“: *coborî, coborîse, coborînd* etc.

Regulile de mai sus asigură unitatea formelor din paradigma aceluiași cuvînt de bază.

– Se scrie cu „â“ în interiorul cuvintelor, *român, cânta, când, pâine* etc., cu excepția situațiilor enumerate mai sus.

Prin aplicarea principiului etimologic, se scrie cu „â“ la început de cuvînt în *ânger* și *Ândrea,* și cu „î“ în interiorul cuvintelor *dînsul, rîde, rîpă, rîu, sîn* (parte a corpului omenesc), *vîrtute, vîrtos.*

Cuprins

Capitolul 1: Rue Mouftard 5
Capitolul 2: Legionăreală la Versailles 27
Capitolul 3: Mossad, mon amour 67
Capitolul 4: O, tată, mândru tată... 100
Capitolul 5: Café de Cluny 109
Capitolul 6: Cuvîntul magic 126
Capitolul 7: Care Chicasso?! Care 14 iulie?! 170
Capitolul 8: Cică Filderman ăsta 198
Capitolul 9: Ultima noapte la Paris 210
Capitolul 10: Idiotule!... 217
Capitolul 11: Full, full, full... 235
Capitolul 12: Anchetă ratată 302
Capitolul 13: Agendă-mea... 302
Capitolul 14 Grivei 337
Capitolul 15: Pe drumul de costișe 359
Capitolul 16: Marele anonim? 382